
3 1761 08824285 4

Cha. Thorp Ryton
1825

SCRIPTORES
REI RUSTICÆ
VETERES LATINI

E RECENSIONE JO. MATTH. GESNERI

VOLUMEN QUARTUM

LEXICON
RUSTICUM

BIPONTI
Ex Typographia Societatis
CIƆIƆCCLXXXVIII

LEXICON RUSTICUM.

LEXICON RUSTICUM.

A.

ABIMA fructum ferre incipit vacca, Varr. 2, 1. a Menate libertus, Varr. 2, 8. a se instituit ipse, Col. 11, 1. ab aspectu decorus, Col. 6, 29. ab hinc, Pall. 4, 13. ab his leguminibus, *h. e. post*, Col. 2, 10. ab uno & viginti diebus exactis, Pall. 7, 5.

Abacus, Cat. 10. *mensa structoria & coquinaria.* Ge. Alex.

Abiegna scobis, Col. 12, 43.

Abies Gallica, Pal. 12, 15.

Ablaqueatio nudavit radices, Col. 4, 14. adopertas (*int. ante ablaqueationem*) ostendit radiculas, Col. 4, 8. ablaqueationis lacusculi, Col. 4, 8. *Malim ergo a* lacu *derivare hoc verbum, cum Georgio Alex. Beroaldo, quam a* laqueis *radicum, quibus liberantur arbusculae.* ablaqueationis orbem fortius exaltare, Col. 4, 4. *Ursin. coni.* scrobem. *Sed quidni* orbem *dicat illam aream, quae in ablaqueatione refoditur? Rotundum certe spatium ipsa stirpium & ablaqueationis natura desiderat. Quid quod Græcorum consuetudo* γυρὸν, γυροῦν *&* γύρωσιν *hic agnoscit? & ipse Moderatus* 5, 9. altis gyris ablaqueari oleas *præcipit.*

Ablaqueo. *Quid sit* ablaqueare *disertissime docet* Col. 4, 8. *vid.* oblaqueo. ablaqueari vitem antiquissimum est, Col. 4, 29.

pro Ablativis consequentiae, Nominativi, Veg. 2, 34. interdum animal despumatum remissus semel de palato sanguis non potest reprimi. *An Græcismus est? Debebat certe* animali despumato.

Ablegandum pecus a prato, Varr. 1, 47. cum ablegabuntur boves, Col. 6, 5.

Abnodare palmitem focaneum, *h. e. ablato illo vulnus levare*, Col. 4, 24.

Abnuit Saserna id ruris genus, Col. 3, 3. *h. e. respuit, damnat.*

Abolescit siccitatibus vitis, Col. 3, 2. abolescunt, *quae*

ex majoribus minora fiunt, ac tandem pereunt. Siccitatibus igitur abolefcunt *uvae, h. e. rugis contrahuntur, ac tandem fucco omni deftitutæ decidunt. Idem verbum occurrit apud Lucretium* 5, 732. *& Virg. Æn.* 7, 232.

Abominari, *h. e. deprecari*, Col. 6. Praef.

Aborigines folum mutarunt, Col. 1, 3.

Aborto. ne abortet, Varr. 2, 4.

Abrado dolabra acuta, Col. Arb. 10.

Abrotonites vinum, Col. 12, 35.

Abrotoni virga pro caprifico, Pall. 4, 10. macerati portione fedatur dolor ventris in pecudibus, Col. 6, 7. Veg. 3, 3.

Abfcido *fere Lugdunenfis MS. apud* Palladium, *& ita Jenfon. & Bonon. cum Commel.* 4, 10. *ubi* fcindere *rel. Sed* abfcidere arbores, Pall. 6, 4. abfciditur meffis, Pall. 7, 2.

Abfinthiatum conditum, Pall. 3, 32.

Abfinthides vinum, Col. 12, 35.

Abfinthium Ponticum, Cat. 159. Veg. 3, 28, *& fæpe al.*

Abfifto. nec abfiftat id facere, donec &c. Col. 12, 19.

Abfolvit fpiffitudinem olei fal, Pall. 12, 17. abfoluta funt liba, *i. e. parata, fertig*, Varr. 2, 8. abfoluta tempeftatibus dies, Pall. 4, 12. nebularum noctibus loca, *i. e. libera*, Pall. 1, 3.

Abftineo. abftinere pullos cibo & aqua, Col. 8, 5. *fignificatio tranfitiva, curare ut abftineant, prohibere, coercere. Schœttg.* fi fe imber abftineat, Pall. 3, 24. *h. e. fi non pluat.* abftinentiffimus fomni & vini, Col. 11, 1. rebus Venereis, Col. 12, 4. abftineantur hordeo, Col. 6, 30. potione, Col. 7, 10. abftineatur a potu, Pall. 6, 7. abftineri debent, Col. 8, 5. abftinendus cibo bos, Col. 6, 7 & 9. ab humore, Col. 6, 26. abftinendæ cibis aves, Col. 8, 5. *Talia plura dedit Barth.* 19, 15. *p.* 992.

Abftractum pro Concreto pon. vid. Acerbitas, Ariditas, Maturitas.

Abfumta ablaqueatione, Col. 5, 10. *De hac phrafi dubitat Ponted. ad Col. Arb.* 24. abfumtas vires refovere, Col. 2, 14.

Abunde fit dixiffe, Col. 5, 3.

Abundo. fi abundaverit parum cruoris, *h. e. effluxerit*, Veg. 3, 4 b. *Ita* abundavit fanguis per nares, *Scribo. Comp.* 47.

in Abus *Dativi & Ablativi non femper adhibentur. Scal. ad* Varr. 2, 1. fed ex his equis qui nati pulli &c. *h. e. equabus.*

Ac etiam, Varr. 1, 47. Col. 9, 12.

Acacia nigra, Veg. 2, 34.

Acanthini caules, Col. 9, 4.

Acanthos imitatur pinea, Col. 10, 241.

Acapnon mel, Col. 6, 33. *acapnon mel etiam laudat Plin. 11, 16. f. 16. Strabo ἀκάπνιστον appellat l. 9, p. 400. genus mellis Attici, quod circa argenti fodinas confieret, idque dici ait ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς σκευασίας, credo quod fumus non adhiberetur ad repeliendas apes, quo aliquantum vitiari mel necesse est. cf. Harduin. ad Plin. l. c.* ligna acapna *vid. Cat. 130.*

Accedit propius ut non fit macra, quam ut fit jejuna, Varr. 1, 9. per gradus vindemia, Pall. 3, 9.

Accendere Venerem, Col. 8, 11. accendi æstatis vaporibus, Col. 9, 6.

Accessiones parvæ, Col. 1, 7.

Accipiter, Col. 8, 4 & 8. *MS. Lipf.* ancipiter.

Acclamationum verens bos, Col. 6, 2.

Acclives inter se crates, Col. 12, 15. acclivibus locis, Col. 3, 15.

Acclivitatis difficultas, Col. 2, 4.

Accommodare trapetum, Cat. 21. accommodantes opera temporibus, Col. 11, 2.

Accommodum digestioni, Pall. 8, 8. labori potius, quam velocitati animal bos, Veg. 3, 2.

Accubans non nisi sacris diebus cœnet villicus, Col. 11, 1.

Accuratio. ad omnem Accurationem, Veg. 1, 56. *h. e. accuratissime.*

Accurare victum & cultum, Col. 12. Præf.

Accusativus absolute positus pro ablativo, Cat. 90. palumbum recentem ut prensus erit &c. *subaudi* quod ad. *vid. Perizon. ad Sanct. 4, 11 extr. add.* Cat. 42. ligustici unciam, *int.* sume, *vel simile quid*, Col. 12, 57. Turis masculi unciam unam &c. Veg. 3, 42. *pro nominativo*, Col. 6, 3. eosque nemo dubitat, quin optimi sint. *Sic e. c. etiam Cæsar B. G. 1, 39.* rem frumentariam, ut satis commode supportari posset, timere se dicebant.

Aceo. si aceat vinum, Cat. 148.

Acerbitas, *pro uvis acerbis*, Pall. 3, 9.

Acerbæ uvæ, Col. 3, 21. *maturis opponuntur.*

Acervatim enectæ, Col. 9, 13.

Acetabulum. quantum acetabulum capiet, Veg. 1, 17. *add.* 2, 53. *Heminæ signatur quarta pars, i. e. drachmæ quin-*

A 3

decim. Bero. Idem verbum Catoni restituendum c. 102. *pro* cætabulum. *Apud Vegetium saepe scriptum est* accetab.

Acetum ut fiat, Col. 12, 5. acerrimum & pulcherrimum, Cat. 104. ficulneum, Col. 12, 17. laserpitiatum, Cat. 116, e malis, Pall. 3, 25. mulsum, Cat. 157. de piris, Pall. 3, 25. scylliticum ut fiat, Col. 12, 34. & Pall. 8, 8. e sorbis & piris, Pall. 2, 15. mellis aceto, Col. 12, 5. *Forte legendum* aceti. *Plin.* 11, 15 *pr.* In omni melle quod per se fluxit, ut mustum oleumque, vocatur acetum. *Hesych.* ἀκητὸν, κράτιστον. *An etiam* mellis *aliquod* acetum *est, sive* mel acidum? *Certe prohibent quantum possunt mellarii, ne qua panis incidat mica, a cujus fermento scilicet effervescere & vitiari mel putant.*

Achæi solum mutarunt, Col. 1, 6.

Achaica myrrha, Col. 10, 173. τὸ σμυρνεῖον *ita vocat, quod in Græcia nascatur. Dioscoride vero teste provenit in Bœotia, quæ etiam Achajæ nomine cum adjacentibus regionibus venit. vid. Cuper. in epist. ad Constant. Hugenium, quam profert Columbus ad Lactantium de M. P. c. 50. Schœttg.*

Achanti unc. 6. Veg. 1, 10. *inter suffimenta.*

Acheloides *nymphæ* Pegasidum comites, Col. 10, 263.

Achrades pyri, Col. 7, 9. 10, 15 & 250. *unde silvestres esse apparet.*

Acina crassa, Col. 12, 43. *proprie igitur sunt folliculi,* quibus vinacea celantur, Col. 11, 2. *vid. Græv. ad Cic. de Sen. 15.*

Acina *pro ipsis baccis uvarum, ut* arida & vitiosa, Col. 12, 39. corrugata, Col. 12, 39. corrupta, Cat. 112. Col. 12, 39. rugosa, Col. 12, 43.

Acinaria dolia, Varr. 1, 22.

Acinaticium vinum, Pall. 1, 6. *Huius conficiendi rationem vid. apud Cassiodorum Var. 12, 4.*

Acinus. acini varii in una uva coloris, Col. Arb. 9.

Acnua *quid?* Varr. 1, 10. Col. 5, 1.

Acontizare ut possit sanguis, Veg. 1, 26 & 27. *h. e. prosilire, emicare.*

Acopon thermanticum, Veg. 1, 43. *unguentum dolores leniens & calefaciens. add.* 2, 11 & 54. *Plinii etiam & Celsi vocem esse, docet Rhodius Lex. Scribo.*

Acorem facit hæc res, Col. 3, 21. concipit lac, Col. 7, 8. redolere, Col. 12, 18. acore vitiatur lac, Col. 12, 13.

Acori libra, Veg. 3, 57. Pontici, Veg. 3, 79. *Descriptio*

pariter & pictura Dodonæi convenit cum eo, quem cives mei vocant Calmus. Sed calamum aromaticum *male dici* acorum *idem confirmat.*

Acquiescit vinea palo, adminiculo, Col. 4, 12.

Acratophorum, Varr. 1, 8. *vasis genus.*

Acredinem cepis tollunt nuces, Pall. 2, 15.

Acrimoniam brassicæ non potest ferre ulcus, Cat. 157.

Acris. Acre ut fiat vinum vapidum, Col. 12, 5. acrior sol. Col. 11, 2. ignis, Col. 12, 19.

Acrus, a, um, *etiam dixere.* Acra radice, Pall. 9, 5. cum aceto non acro, Veg. 2, 7. aceti acri, Veg. 4, 28.

Acrisioneos amores, Col. 10, 205.

Acro *vel* acron. Acronis suilli usus, Veg. 3, 66. *it.* 4, 8. *add. Morgag.* 4, 43. ungulam de perna *in simili re commendat* Cat. 158.

Acrocolesium, Veg. 4, 12.

Acroteria, *al.* acrocolia, *quae glossa est τῶν ἀκρωτηρίων, certe* *synonymum.* Veg. 2, 47. ἀκροκώλια, ἀκρωτήρια, *extrema artuum, manus, pedes &c.*

Acrufolii vectes, Cat. 31. *Monet Popma in omissis ista:* Catonis *Acrifolia* arbor eadem est, quae vulgo *Agrifolium*, Germanice *Hulsen* dicitur, habetque folia aculeata, & ob duritiem apta est vectibus; quod Plinius per incuriam non animadvertit, & *Aquifolios* reposuit. *Sed vid.* Aquifol.

Actæonis μῦθος, Varr. 2, 9.

Actæus. Actæi mellis Hymetti, Col. 10, 386.

Actiones Mamilii, Varr. 2, 5 & 7. *h. e. formulæ, quasi quidam rerum agendarum modi. Vid.* Formulæ.

Actor, *servi genus, villico simile*, Col. 1, 7 & 8. *it.* 12, 3. *Sic forte etiam legendum* Col. 6, 27. *pro* auctor. convenit providere auctorem industrium. *Vid. Schættg. ad Juvenc.* 3, 719. *Cort. ad Plin. Ep.* 13, 19, 2.

Actus primus villaticæ pastionis, Varr. 3, 11 extr. *conf.* 2, 9. 1, 26. 2, 10.

Actus agrimensorum quis? Col. 5, 1. minimus Varronis, *ibid.* quadratus, Varr. 1, 10.

Aculei calcis, Col. 8, 2.

Acumina seminum terræ insigenda, Pall. 2, 15. acumine deorsum verso ponuntur ossa Persici, Pall. 12, 7.

Acuminis strenui minister, Col. 1, 9.

Acuo. acuere palos, Col. 11, 2.

Acus grani, Varr. 1, 52. seminum, Cat. 37. fabaginum,

Cat. 54. substernendum gallinis, Varr. 3, 9. durissimæ, Col. 2, 10. mixto acere e frumento.

Acus mergendis sarmentis, Pall. 1, 43. *h. e. subula.*

Acutata bene sagitta, Veg. 1, 22.

Acutum cuprinum, Veg. 3, 2. *it.* 1, 12.

A. D. *ante diem. Schœttg. ad* Varr. 1, 28.

Ad medium complere, Col. Arb. 4. ad pabuli condimentum, Col. 7, 3. ad ischiadicos vinum, Cat. 123. ad alvum crudam &c. Cat. 125 sqq. * *Pro* in. ad casas, Varr. 2, 10. *Vid. de hac ratione Scheff. ad Petron. c. 61.* * *Pro ablativo instrumenti.* ad acutam cannam exseces, Veg. 3, 3. ad spongiam deterges, Veg. 3, 4. *Vid. Morgag. 3, 8. Ita* ad siphonem, ad cornu, 1, 10, 11, 17, 34, 45, 56. ad manum, Veg. 1, 47. ad colum colabis, Veg. 1, 56.

Adaggerare terram circa arbores, Col. 5, 11. *it.* Cat. 94.

Adamat partes suas orbis spiritus, Col. 10, 199.

Adapertas vites relinquere, Col. 5, 5. *Forte legendum etiam* adaperta Col. 10, 145, 239 & 261. *pro* adoperta.

Adaquare, Pall. 3, 33.

Adarce, Veg. 3, 48. 4, 28. ἀδάρκη, *spuma salsa concreta ad arundines. v. Gorræus.*

Adaruit amurca, Cat. 98.

Addere, *h. e. indere, infundere, etiam de prima specie, cum nihil adhuc est in vase.* Varr. 1, 54. *it.* 3, 15. Col. 12, 22 & 57. *Pliniana plura damus ad Fabri thesaurum. v.* Adjicio.

Addubitare, Col. 3, 8.

Adduco. adducere ad utilitatem, Varr. 1, 20. *de bobus domandis.* adduci ad aratrum. Varr. 1, 20. adducunt te pedes ad mercatum, Varr. 2. Præf. adduci, *h. e. credere*, Col. 2, 1.

Adeps. adipis præsulsi, Pall. 4, 12. *sed MS. Sylb.* præsulsæ, *ut est etiam* Col. 6, 2. *Ita* leoninæ, *it.* ursinæ, Veg. 4, 22. porcinæ, Veg, 3, 47.

Adepta *pass.* Pall. 14, 126. *recepta, adoptata.*

Adfero, adflo. *vid.* Aff.

Adfrico. adfricare se arbori, Col. 7, 5.

Adfrio, Varr. 1, 57.

Adhærescunt Persica amygdalis, Pall. 12, 7. *h. e. insita illis comprehendunt. Forte eundem intellectum habet* adhærentes, *ibid. paulo ante:* obruas diligentius adhærentes.

Adhiberi admissuræ, Col. 6, 27.

Adjaceo. adjacere foribus, Col. 1. Præf. adjacens complexibus feminæ, Col. 12, 1.

de Admiſſione (pecoris) videndum, Varr. 2, 1.

Admiſſuræ idonei boves, Col. 6, 24. equi, Col. 6, 27. admiſſuras facere, Varr. 2, 4.

Admiſſus, *a, um.* admiſſæ canes, Varr. 2, 9. *videtur enim h. l. legendum:* quæ tunc admiſſæ, *h. e. veris initio.*

Admiſſum faciunt equi, Veg. 4, 7. admiſſu ſolis territæ talpæ, Pall. 4, 9.

Admitto. quemadmodum admittant, Varr. 3, 9. *de gallinis.* admiſit ovibus arietes, Col. 7, 2. admittitur equæ, Col. 6, 37. Veneri, Col. 6, 37. admitti oportet vaccis tauros, Pall. 4, 11. *ſed ſi vera eſt V. L. quam profert Schœttg. ex MS. Vlit. ad Nemeſian. 114. admittuntur* tauris vaccæ. admittendi equabus admiſſarii, Pal. 4, 13. admittendis anſeribus tempus, Varr. 3, 10. *add.* Col. 8, 14.

Admixta aliqua re terra, Varr. 1, 9.

Admodum nimia ubertas, Col. 4, 21.

Admonere flagello, Col. 2, 2.

Admotus, Varr. 1, 13. *i. e. propinquus.* admota naribus ſpongia, Col. 6, 27.

Admovent caput utero, Col. 6, 30.

Admulcere illecebris ciborum, Pall. 4, 12.

Adnatæ ſunt proſpere apes, Varr. 3, 16. *h. e. ſobolem habuerunt.*

Adnexione aliqua conglutinare, Pall. 4, 10.

Adnixæ *vites* pedaminibus, Col. 5, 4.

Adnumerare æs, Varr. 2, 2. adnumeratur generoſiſſimis piſcibus, Col. 8, 16.

Adobruere arbores, Col. 11, 2. ſarculo, Col. 2, 11.

Adoleatur id igne, Col. 12, 31.

Adoleſcentulos vigentis ſenſus, Col. 11, 1.

Adoperiunt ova ſale, Col. 8, 6.

Adoperta reſolvit nexus ſuos fœta, Col. 10, 145. adoperta genas virgineas roſa, Col. 10, 261. *Sed forte utroque loco legendum* adaperta.

Adoptatis frugibus curvatur arbor, Col. 10, 39. *h. e. inſitis.*

Adoptione novæ prolis, Col. 9, 13.

Adoptivis arbor onuſta comis, Pall. 14, 20. *it.* 160. adoptivus pudor, Pall. 14, 144.

Adoreum far, Col. 11, 2. *hæc igitur vox intelligitur, cum ſimpliciter poſitum eſt* adoreum: *quod apparet etiam ex* Col. 2, 6. *ubi* quatuor generum *eſſe dicitur. Videtur autem illud*

genus esse, *quod Dünkel appellat superior Germania. Nam* habet folliculum firmum & durabilem, Col. 2, 8. *qui tritura ordinaria non decedit*, *sed peculiari machinatione*, *molis suspensis elidendus est*, *& vento excitato abigendus*, *quod vocant cives mei Gerben*, *quo vocabulo utuntur etiam in coriis subigendis. Huc refert etiam Turnebus illud Catonis* 2. expinsi far. *Porro duplex fere adorei modus*, *quam tritici*, *serendus est teste* Col. 2, 9. *quod præclare convenit in frumentum tam ampli folliculi*, *cui etiam modium majorem ideo adhibent*, *qui illud colunt*, *cives mei.* Adoreum semen ubi seri velit, Cat. 34. *add.* Col. 2, 6. Pall. 10, 2 & 11, 1.

Adrasi surculi, Col. Arb. 8.

Adrepere ad columbarium, Varr. 3, 7.

Adsellabit (*animal*) corruptum, Veg. 3, 45. stercus durum, Veg. 3, 57. adsellatus multum stercoris si ediderit, Veg. 1, 50. si jumentum adsellatum fuerit (*credo* ἀπὸ τοῦ κοινοῦ *supplendum*) sanguinem, Veg. 3, 10.

Adserere vitem propter ridicam, Varr. 1, 26.

Adsiccare, *vid.* Afficare.

Adsignificant statuæ, Varr. 2, 11. adsignificari, Varr. 2, 1.

Adsita ad olus vitis, Varr. 1, 16.

Adsum. nisi adfueris velocitate remedii, Pall. 4, 15. adesse ad rem divinam, Cat. 83.

Adtinctum animal, Veg. 1, 11. *Alius morbus est eodem nomine apud Laur. Rusium hippiatr. c. 110. p. 97.* læsio casualis in nervo magistro cruris anterioris — cum a crure posteriore percutitur in anteriore &c.

Advenæ volucres, Varr. 3, 5.

Adveneror Minervam, Varr. 1, 1.

Adventitius humor, Varr. 1, 41. adventitium genus, Varr. 3, 5.

Adverto animum, Cat. 1. advertendum, si, Varr. 1, 12.

Adulatio vocis, Col. 6, 2.

Adulor. adulantur furem, Col. 7, 12.

Adulterina semina propter similitudinem, Varr. 1, 40.

Adumbrantur uvæ tegumentis, ne exarescant, Col. 11, 2. *it.* 5, 5. adumbrari frondibus, Col. 9, 7.

Adunare membra divisa, Pall. 3, 29. adunatum germen, Pall. 4, 10.

Adunca rostra, Col. 8, 2.

Advocatus veni mihi, Varr. 2, 5.

Adurit stercore ungulas pullus, Col. 6, 27. adurunt gla-

cie, Pall. 11, 4 aduritur planta calore ftercoris, Pall. 2, 15. muftum, Col. 12, 19. aduruntur aromata in fundo fubfidentia, Col. 12, 20.

Adufus. donec Adufus eris omne cafeum, Cat. 76.

Adyta, Col. 1. Præf.

Æacii flores, Col. 10, 175. ex cruore cæfi Ajacis ftatim dicitur nata herba hyacinthus, *Plinius ait.* Æacidæ *legendum præclare vidit N. Heinfius ad Ovid. Met.* 10, *215: Nimirum Telamonis pater fuit Æacus, filius Ajax.*

Ædificium in agro quomodo inftituendum, Pall. 1, 8.

Ædificare pifcinas, Varr. 3, 17. ædificandum quando? Cat. 3. quomodo? Col. 1, 4.

Ædificator ne fit agricola, Col. 1, 4.

Æditimus veteribus, qui poft æditûus, Varr. 1, 2. *conf.* Gell. 12, 10. *ex eodem Varrone.* æditumi libertus, Varr. 1, 69.

Æeta in Colchide aureum arietem habuit, Varr. 2, 1.

Ægeum pelagus a capris dictum, Varr. 2, 1.

Æger. ægri ut tractandi, Col. 11, 1. ægræ arbori remedium, Pall. 3, 25. viti, Pall. 4, 7.

non Ægre, Col. 9, 8. *h. e. impigre.*

Ægritudinis hujus peftilentia, Veg. 3, 23. ægritudine affectis agnis, Col. 7, 5.

Ægyptii quomodo explorent proventum futuri anni, Pall. 7, 9. Ægyptiæ gentis memorabilis auctor Bolus, Col. 7, 5. Ægyptiæ aves, Col. 8, 8.

Ægyptus fervens regio, Col. 3, 12. Ægypti folum, Col. 2, 2. bonitas, Col. 2, 12. feracitas, 3, 8.

in Æmilianis qui habitant, Varr. 3, 2. *vid. Urfin ad* Varr. 1, 2. *& Sueton. in Claudio c. 18.*

Æmulor, æmulari pomis recentibus, Pall. 4, 10. *pro* poma recentia.

Æmulus, æmula umbra, Col. 5, 6. *h. e. æque fpiſſa, atque pampinorum in vitibus maritatis eft.*

Æoles Bœotii, Italiæ coloni, Varr. 3, 1 & 12.

nulla Æque quam prædictæ falfuræ pabula, Col. 8, 17.

Æquabiliter, Cat. 103. Varr. 3, 9.

Æqualiter æquabimus, Pall. 6, 11.

Æquilibrio undique ftabilita in fe requiefcit vitis, Col. Arb. 5.

Æquinoctialis oriens, Col. 1, 5. meridies, Col. 1, 6. *bis. Inaudita forte alias appellatio, rationi certe adverfa, cum* meridies, *ut Plinii in hoc ipfo argumento verbis utar,* femper

ſit idem. *Nimirum ille & 18, 33 ſ. 76 & 77, ubi ſpeculam quandam ventis explorandis, ſive anemothericum conſtruere docet, octo tantum plagas numerat, adjunctis ad* decumanum limitem (*h. e. lineam ab oriente æquinoctiali, ad eundem occidentem protenſam*) *utrinque hinc hiberno hinc æſtivo ortu vel occaſu; quem deinde decumanum ad angulos rectos ſecat* cardo, *h. e. a ſeptemtrione in meridiem procurrens linea. Et 2, 47 ſ. 46, ubi XII ventos enumerat, orientis quidem & occidentis hiberni, æſtivi, itemque æquinoctialis mentionem facit; de meridie autem & ſeptemtrione aliter loquitur. Vitruvius etiam 6, 7, ubi diſputat, ad quas regiones cœli ædificiorum genera ſpectare debeant,* meridiem æquinoctialem *ignorat: itemque 1, 6, ubi dedita opera ventorum patrias & vias deſcribit. Quin diſerte Apulejus de mundo p. 62. ex Favorino*, Quatuor mundi plagas imparem numerum habere ventorum; eo quod ortus & occaſus mutentur tertia vice cum ſolis acceſſu, Meridies & Arctos iiſdem [ſemper] regionibus ſunt notatæ. Ortus quippe accepimus Æquinoctialem, Solſtitialem, Brumalem *&c. Quid ergo? an plane, & tribus quidem locis (taceo, quod & 8, 8 & 9, 5* hibernum *&* brumalem meridiem *commemorat) expungemus? vel ipſum Columellam imperitiæ poſtulabimus in re non obſcura? Neutrum opus eſt. Scilicet analogia quadam & proportione uſus* æquinoctialem meridiem *vocat ipſum cardinem, nuſquam ad orientem neque ad occidentem declinantem: ut* oriens æquinoctialis *eſt ipſe decumanus limes, nihil vel ad ſeptemtrionem, vel ad meridiem inflexus.*

Æquinoctium primum, Col. 9, 14. æquinoctii auctumnalis dies, Col. 2, 8. æquinoctia quando fiant, Col. 9, 14.

Æquiparo. ut alimentum pomis ſuccus æquiparet, *h. e. alimento ſufficiat*, Pall. 3, 25.

Æquo. æquare ſtercora, Col. 2, 22. *h. l. idem eſt, quod ſupra c. 16. dixerat* diſſipare, *Miſt breiten. Schœttg.* æquavit votum felicitatis arbor, Pall. 8, 3.

Æquor maris, Col. 8, 17. Ennæum, Col. 10, 270. æquora dulcis humi, Col. 10, 87.

Æquoreus pater, Col. 10, 200. *Oceanus, cujus uxor Thetys.*

Æquus. æquo modo, Pall. 1, 6.

Æquas ſcalas reddere, Cat. 144. *h. e. æque bonas.*

Aer. aeris mutationes an ſtatis diebus reſpondeant? Col. 11, 1. ſalubritas ut probetur, Pall. 1, 3.

Ærea acus *commendatur* Veg. 3, 4. *vid.* Cupr.

Ærugo æris, Col. 7, 5. Veg. 2, 22 & 4, 16.

Æs flatum, pecore notatum, Varr. 2, 1. æs uſtum, Veg. 4, 28. æris exigui res, Col. 9, 16. æris flos, Veg. 4, 28. *h. e. chalcanthus.*

Æſculei aſſeres, Pall. 1, 9.

Æſculus ad quæ utilis, Pall. 12, 15.

Æſtas quod initium, & quot dies habeat, Varr. 1, 28. Col. 11, 2. æſtate quæ fiant opera, Varr. 1, 27.

Æſtimator officiorum, Col. 11, 1.

Æſtimare perſonam, cui præcipias, Pall. 1, 1.

Æſtivaria piſcium, Varr. 3, 17.

Æſtivo. æſtivant greges in montibus, Varr. 2, 2. æſtivatum abiguntur greges, Varr. 2, 1. æſtivans ſol, Col. 11, 2. *h. e. in ſignis æſtivis commorans.*

Æſtivolis locis, Col. 5, 8.

Æſtivus. æſtivæ partes vitis, Col. Arb. 5.

Æſtuabunda confectio, Pall. 11, 17.

Æſtuantis mulæ curatio, Col. 6, 38. æſtuantia vina, Pall. 11, 14.

Æſtuoſa caligo, Col. 11, 2. *mox* æſtum nebuloſum *vocat.* æſtuoſiſſimum animal ſus, Col. 7, 10. Æſtuoſa *dicuntur animalia, quæ calore & æſtu infeſtantur, ſicut* alſioſa, *quæ frigore vexantur. Beroaldus.*

Æſtus nebuloſus, Col. 11, 2. æſtuum calores, Col. 1, 5. æſtibus alternis reciprocans, Pall. 12, 15.

Ætas media villicationi aptiſſima, Col. 11, 1. *h. e. quæ inter juvenem & ſenem eſt.* viridis, *vegeta*, Col. 1. Præf. vetus & novella, Col. 8, 9. ætatis indicia in equis, Col. 6, 29. ætatem anni complere, Pall. 12, 11.

de Æternitate mundi ſententiæ, Varr. 2, 1. æternitati naturæ nulla tarditas afferre poteſt faſtidium, Pall. 3, 25.

Æternam juventam ſortita tellus, Col. 1. Præf.

Ævum pati, Col. 2, 10. *quod alii dicunt* ætatem ferre, *h. e. durare, non ſtatim perire.* ævi longioris vitam ſortitus eſt cervus, Col. 9, 1. ævo manet, Col. 11, 3.

Afer. Afra ſpongia, Veg. 2, 34. ex Afra piſa lomentum, Pall. 11, 14.

Affatim ſe replere, Col. 9, 13. paleas, Col. 3, 6. viridem frondem, pabulum, Col. 11, 2.

Affectionis comes induſtria, Veg. 1. Præf.

Affero. affert ager ſegetes lætas, Col. 2, 18. uvam vitis, Varr. 1, 8. afferunt plantæ fructum, Col. 11, 3. florem ſurculi, Col. 11, 2. vinum vites, Col. 3, 2. afferre den-

tes in dominum, *h. e. in pecus domini impetum facere*, Varr. 2, 9. plurimum, Col. 3, 10. afferendo æquavit arbor votum fertilitatis, Pall. 8, 3.

Affiɩcta villæ ſepta, Varr. 3, 3. *Sic repoſuit Victorius e vetuſtis libris pro vulgata lectione* Affixa. *conf.* Varr. 3, 9. *it.* fictus *pro* fixus 3, 7. tabulæ fictæ. Deficta *habet etiam Mediceus liber* 3, 7. virgis fiſcatis defictis; *ubi vulgo legitur* defixis.

Affictitius ad villam actus, Varr. 3, 12.

Affinitas, pro *connexio*, Varr. 1, 16.

Afflatus. ut ab omni afflatu protegantur, Col. 11, 3. *h. e. vento.* Afflatum *pro* adſpiratione *ſ. litera* H. dixit Varr. 3, 1.

Afflicta ſenio aut tempeſtate arbor, Col. 5, 6.

Affligit herbas lupinus, Pall. 2, 9.

Afflo *vel* adflo. afflat fumus aſſiduus granaria, Pall. 7, 3. odor, Veg. 3, 4. afflante vicinia alienæ ægritudinis, Veg. 1. Præf. afflari a ſerpente peſtilens eſt, Col. 8, 5. *plura Rhodius Lex. Scribon.*

Affuſione medicaminis radices infundunt, Pall. 3, 28.

Africam *vocat* Varr. 2, 1. *quam modo* Libyem dixerat, Heſperidum patriam. Africa Numidia, Col. 1. Præf. Africæ bonitas, Col. 2, 12. feracitas, Col. 3, 8.

Africanæ gallinæ, Col. 8, 2. fici, Cat. 8. *it.* Varr. 1, 41. Col. 5, 10.

Afronitri, Veg. 3, 3 b. *h. e.* aphronitri.

Agallici uncia, Veg. 3, 24. utrum *agarici* an *anagallici*?

Ageladæ arte, Col. 10, 30.

Acta æſtate, Varr. 3, 16.

Ager emi pararique ut debeat, Cat. 1. Col. 1, 3. Pall. 1, 7. optimus quis, & quis huic proximus, Varr. 1, 4 & 7. Col. 1, 2. campeſter, collinus, montanus, Varr. 1, 6. cultus, ſilveſter, humidus, graminoſus, ſiccus, ſpurcus, Col. 1. Præf. frumentarius, Cat. 6. nebuloſus, frigidior, macrior, *ibid.* quibus locis conſerendus? *ibid. &* Pall. 1, 5. inprimis curandus, Cat. 6. Col. 1, 7. uti colendus? Cat. 61. quibus rebus? Varr. 1, 17. quando proſcindi poſſit? Pall. 2, 3. pinguis & herboſus quando proſcindatur? Pall. 6, 3. herboſus & gelidus quando? Pall. 7, 3. incultus quando & quomodo aperiendus? Pall. 6, 3. ſilveſtris ut exſtirpandus, Pall. 8, 1. ut paſtinari ſoleat? Col. 3, 13. quibus temporibus ſtercorandus? Col. 2, 10. ſationi faciendæ ut expediendus? Col. 2, 11. ſeri quando incipiat? Pall. 10, 1. aqua per hiemem ne lædatur, Cat. 155. ut luſtrari

ſoleat, Cat. 141. quibus remediis curetur? Pall. 1, 35. agri genus ut ſapore exploretur, Col. Arb. 3. forma quotuplex, & quæ dimenſiones? Col. 5, 2. quot operis quiſque modus agri coli poſſit? Varr. 1, 18. Col. 2, 13. quot jugis? Varr. 1, 19.

Agger terreus quis bonus? Varr. 1, 14.

Aggerare cinerem, Col. 11, 3. aggerari debent circumfoſſæ arbores, Col. 11, 2.

Aggeſtio fluminum ſaturat valles, Pall. 2, 13. *h. e. limus a fluminibus invectus.* ex æſtu recipr. Pall. 12, 15.

Aggravatur ratio ruſtici, Col. 2, 4. longis itineribus imbecillitas, Col. 7, 5.

Agilis opera, Col. 11, 1. agile corpus ab aſpectu, Col. 6, 29.

Agilitas currentis aquæ, Pall. 1, 17.

Agitatio terræ, Col. 2, 2. agitationes agrorum, Col. 2, 1.

Agitator aſelli, Col. 7, 1.

Agito. agitare caput, & caudam crebrius agere, Col. 6, 6.

Agnati. ad agnatos & gentiles deducendus, Varr. 1, 2. Col. 1, 3.

Agnus. agnorum cura, Varr. 2, 2. Col. 7, 3. Pall. 12, 13. maturi charactere ſignantur, Pall. 2, 15. ægrotantes ut juventur? Col. 7, 5.

Ago. agit arbor coliculum, Col. 5, 9. folia ficus, Col. 5, 10. lupinus ſecundum, tertium florem, Col. 2, 16. mundus ver, Col. 10, 210. agere citatum & currentem per M. paſſus, Col. 6, 6. caudam crebrius, Col. 6, 6. agendum ut vitis non ſit ſpiſſa, Pall. 3, 13. nihil agendo male agere diſcunt homines, Col. 11, 1.

P. Agraſius, publicanus, *collocutor*, Varr. 1, 2.

Agreſtis. res agreſtis, *h. e. ruſtica*, Col. 11, 1. agreſte negotium, Col. 11, 1. agreſtium operum ſtudioſi, Col. 5, 1. agreſtis paſtinaca, Col. 9, 4. 6, 33. agreſtes columbæ, Varr. 2, 7. 3, 7. pavonum greges, Varr. 3, 6. mures ut profligentur, Pall. 1, 35.

Agreſtis (*an* Agroſtis?) herbæ radices, Col. 6, 31. Puto *gramen vulgare ſignificari*, agroſtin, *ἄγρωστιν dictum botanicis, quæ vox idem fere quod* agreſtis *notat, quam ὁμαξίτην etiam αἰγικὸν*, ſanguinalem, uniolam *dici notat Dodonæus; de qua Diſcor. 4, 30. appoſite ad h. l. ἡ ῥίζα καταπλαττομένη λεῖα τραύματα κολλᾷ.*

Ἀγρία σταφυλὴ, Col. 8, 5.

Albumentum ovi, Veg. 2, 57.

'Αλκὴ, *canis nomen*, Col, 7, 12.

Alea negotiationis, Col. 1, Præf. vitæ domini, Varr. 1, 4. aleam ſequi, Varr. 1, 18. vindemiatorum ſubire, Col. 3, 21.

Aleſcere, *h. e. creſcere*, Varr. 1, 2, & 44. *it.* 45. *ante Victor. pro* adoleſcere. aleſcendo roborari, Varr. 2, 4.

Aleum *quoties pro* allio *poſitum ſit in libris* Vegetii, *oſtendit Morgag.* 4, 37. *v. g.* 3, 43.

Alexandrinæ columbæ, Col. 8, 8. cucurbitæ, Col. 11, 3. Alexandrinum cuminum, Veg. 4, 28. Alexandrina lens Vegetii *videtur* Peluſiaca *aliis laudata, vel* Ægyptia. Alexandrinum nitrum, Veg. 2, 28.

Alexis ſpernat opes Corydonis, Col. 10, 298.

Alga marina ſuſpenditur in ficis arboribus, Pall. 4, 10. ad radices obruitur, *ibid.* algæ tæniolis involvuntur radices braſſicæ, Col. 11, 3. Pall. 3, 24. herbis veſtiuntur ſcopuli, Col. 8, 17. alga marina veſtire, Pall. 4, 10.

Algiana olea, Col. 5, 8.

Algor obeſt prægnantibus, Varr. 2, 7.

Alibile *aut* θρεπτικὸν lac *active*, Varr. 2, 11. alibiliores fiunt pulli, *paſſive*, Varr. 3, 9.

Alica ut fiat, Pall. 7, 12. prima, Cat. 76. *Sunt enim tria ejus pro granorum magnitudine genera. Vid. Plin.* 18, 29. *it. Voſſ. Etymol. & præcipue Jo. Rhod. ad Scribon. c.* 104. *p.* 172.

Alicaſtrum *ea forma ab* alica *derivari putamus, qua a* ſiliqua ſiliquaſtrum. *Georg. Alex. Sed noſtri omnes cum ſcribant* halicaſtrum, *ibi quære.*

Alienatus morbus, Veg. 3, 23.

Alienigeni piſces, Col. 8, 16. alienigenos pullos, Pall. 1, 28. alienigenis fœtibus, Col. 8, 5. alienigena ſemina, Col. 3, 4.

Alieno, *pro* vendo, Varr. 2, 1.

Alienus odor opplet nares, Varr. 3, 4. aliena huic tempori ſatio, Col. 11, 2. omni labe pollutionis aqua. Pall. 9, 10. alienum exteræ regionis difficilius convaleſcit, Col. Arb. 1.

Alimentum, *de fimo*, Col. 2, 5 & 14. *vid.* Pabulum. alimento materno deſtitutus, Col. 3, 10. alimenta terreſtria. Col. 12. Præf.

Alimonium, Varr. 1, 8. 2, 1. 3, 16. ſeminum, Varr. 1, 44. in alimoniis pecus ſic contuendum, Varr. 2, 5.

Aliquantis diebus, *pro* aliquot, Pall. 1, 19. poſt aliquantos dies, P. D. S. *Sæpe ita* Vegetius *v. g.* 3, 4, 15 *&* 44. *& in altero opere* de re milit. v. g. 3, 22 *bis. it.* 3, 23 *&c. Sic &* Palladius 10, 5 aliquanto *dixit pro* paulo.

Aliquis. aliquod ſemen, *h. e. aliquantum ſeminis*, Col. 11, 3. aliqua V folia, Cat. 156. Varr. 1, 2. *Ita & alibi Cato in originibus apud Nonium locutus eſt.* Faciendum, *inquit*, ut quadringentos aliquos milites ad verrucam illam &c. *& eſt elegans hoc loquendi genus, & ſcriptoribus claſſicis non infrequens. Apulejus Mileſ. 2:* Quo placito ociter ſurrexit, & ad aliud me cubiculum induxit. Ibi corpus ſplendentibus linteis coopertum, introductis quibuſdam ſeptem teſtibus, manu revelat.

Aliter. cornibus nigris potius quam aliter, Varr. 1, 20. niſi aliter exiſtimamus, *i. e. alia de cauſa*, Col. 1, 3. aliter, *i. e. alio remedio*, Pall. 1, 41. 4, 10. 12, 21 *&c.*

Alium, *pro* allium. *vid. Victor.* ad Cat. 132. *Pompon. ad* Col. 10, 112. *& ita fere ſemper* Vegetius Corbej. *unde & ſæpe* aleum, oleum.

Alius ab alio ſeparati, Col. 5, 6. aliuſve quis ferus, Col. 9, 20. aliave quæ beſtia, Varr. 3, 5 & 11. aliudve quid animal, Varr. 3, 7. aliam atque aliam emittit, Col. 9, 8. aliud melle, *h. e. diverſum a melle*, Varr. 3, 6. alii Dei, *genit.* Varr. 1, 2.

Allecto. allectare ſibilo, Col. 2, 3.

Allectores captivorum *turdi*, Col. 8, 10. *h. e. conciliatores conſolatoreſque, qui alliciant oblectentque captivos, mitigentque mœſtitiam captivitatis. Beroaldus.*

Allecula. *vid.* halec.

Allevare plagam ferro, Col. 4, 24. *i. e. levem & planam reddere.* nodos & cicatrices, Col. 3, 15.

Alliccem impone articulis, Veg. 2, 49. *utrum* halecem, *an* alicam? Alicæ *favet* farina hordeacea, haleci *autem* ſinapi. *Salſamentum detractis ſpinis ac pelle in ozæna commendat* Eumelus Hipp. 2. p. 113. Halecula *in ſimili remedio* Col. 6, 8.

Allidere. alliduntur, Col. 4, 20. *i. e. præterlabente humore rigantur.* allidere *&* elidere Veg. 1, 26. *videtur idem ſignificare, quod equum dejicere curationis cauſa. cf.* Veg. 2, 17. allidi dominum (*ab agro ſuo*) *i. e. affligi*, Col. 1, 3.

Alligator vitis, Col. 4, 13, 17, 20, 26.

Alligatura inſitionis, Col. Arb. 8, 3.

Allinire. alliniatur, Pall. 1, 41. 3, 33. *& alias: & in uni-*

versum linio *cum compositis ita sæpe ex quarta conjugatione flexum invenias in nostris scriptoribus, ut solis librariis hoc tribuere, apud Palladium certe, non audeam. Vid.* Linio.

Allium ne fœteat, Pall. 12, 6. Punicum, *ἀφροσκόροδον*, Ulpicum, Col. 11, 3. allii satio & cultura, Pall. 2, 14. 12, 6. allia cum cepis, Col. 10, 314.

Allobroges qua pice ad condituras utantur, Col. 12, 23.

Allobrogicæ vites, Col. 3, 2.

Alluvies fluminum, Col. 3, 11.

Alnus ad quæ utilis, Pall. 12, 15. alnos indomitas, Col. 10, 250.

Aloe epatica, Pall. 11, 14. aloes optimi, Veg. 1, 14.

Alphius fœnerator, Col. 1, 7.

Alsiosum pecus caprile, Varr. 2, 3. *Glossarium* alsiosum *interpretatur δύσριγος. vid.* Æstuosus.

Alta novem pedum, Col. 8, 14. ternis pedibus, Pall. 1, 38. tribus pedibus, Pall. 2, 10. in altum descendere, Col. 11, 3. altissimi homines Germani, Col. 3, 8.

Alte duos digitos, Col. 5, 6.

Alter. post tricesimum & alterum diem, Col. 12, 41. alteræ parti, Col. 5, 11. alteræ alteræ, Varr. 2, 2. alteræ partes, Varr. 2, 1. altera altera non contingant, Col. 12, 45. de alteris quatuor, Varr. 1, 17. 2, 2. alteris vasis, Cat. 18.

Alternatæ qualitates, Col. 2, 2.

Alternemus vernaculas & Atinias, Col. 5, 6.

Alternis æstibus reciprocans, Pall. 12, 15. annis, Varr. 1, 44. Col. 2, 9. alternis dormiunt, Varr. 3, 16. sal ingeritur, Col. 12, 53. alterna tabulata olivarum & salis usque in summum componunt, Col. 12, 48.

Althea, ibiscus, Pall. 11, 14. e *simplici etiam* MS. Sylb. Gr. *ἀλθαία.*

Altiles boves, Varr. 2, 1.

Altinæ vaccæ, Col. 6, 24. *Legi vult Harduinus ad Plin. 8, 45. p. 274* Alpinæ. *Nam* inquit, *si ab* Altino *Italiæ oppido, de quo Plin. 3, 18, nomen hæ haberent, non* Altinæ *quidem, sed* Altinates *dicerentur, uti nominum ratio postulat, &* *ipse* Col. 7, 2 Altinates oves *commendat. Similia habet Bochardus Hieroz. 1, 2, 29. qui duo loca adducit ex Varrone & Gratio, quibus confirmatur terminatio* Altinas, *non* Altinus. *Schœttg.*

Altinates oves, Col. 7, 2.

Alveare. alvearium caſtratio, Pall. 11, 13. purgatio, Pall. 5, 8.

Alvearium, *μελιττών*, Varr. 3, 16. populi adjectione ut reparetur, Pall. 7, 8. alvearia quæ probentur, Col. 9, 6. quando & quomodo caſtrentur, Pall. 7, 7.

Alveati ſulci, Cat. 43. *h. e. alvei formam habentes in ſummo latiores, lateribus inclinatis, ut fundus ſit contractior.*

Alveolus, Col. 8, 5.

Alvei, *apum habitacula*, Col. 9, 2. ex fimo, lateribus, Col. 9, 6. collocandi ut ſint, Col. 9, 7. alveorum cultores, Col. 9, 3. * Alveus, *ſupellex alia.* in alveo indere, Cat. 81. ſalire herbas, Col. 12, 9. alvei, Cat. 11. *quibus in* lintres *portantur collectæ uvæ. Turneb. 7, 23. Oblique concavos fuiſſe alveos inde intelligitur, quod* angulis expreſſis *opponuntur eorum flexus* Col. 4, 4. alveus ad hordeum miniſtrandum equis, Veg. 1, 56. in alveo aqua apponitur bovi, Veg. 3, 31.

Alumen crudum, Veg. 2, 63. rotundum, Veg. 2, 58. *habet etiam Scribon. comp. 30 &c.* ſciſſum, tritum, Col. 6, 13.

Alumnum gregem, *de porculis*, Pall. 3, 26. alumnos educere, Col. 4, 27.

Aluns, *monſtrum vocabuli, neſcio qua irrepſit in Lexicon Reyhero - Junckerianum, adſcripta ſignificatione*, vis alens, *& laudato* Cat. 157. *Deportavit illud Cl. Facciolatus. Errori occaſionem dedit* Cat. 157, ſi alvus non ibit.

Alvus ſuperior ut dejiciatur (*vomitu*) Cat. 156 & 158. quali vino moveatur, Cat. 115. citatur, Col. 7, 9. cruda, Cat. 125. non conſiſtens & cruda quo vino curetur, Cat. 126. alvus cruda *ſimpliciter* alvus *vocatur* Col. 6, 7. ſi alvus non ibit. Cat. 157. alvum bonam facere, Cat. 156. alvo materno, Col. 10, 146. *Antiquarium id eſſe oſtendit Barth. ad Guil. Brito. 6, 560. Alii legunt* arvo, *quæ lectio Schœttgenio melior videtur, quia notum ſit alvum maternum* arvum *etiam vocari a Lucretio & Virgilio. Igitur hanc vocem h. l. duplicem ſignificationem habere poſſe, propriam, qua ſcil. flores in arvo materno ſ. matris ſuæ terræ conſiſtunt, & metaphoricam, qua flores pullulare dicuntur ex arvo ſ. alvo matris ſuæ, h. e. terræ.* * Alvi apum unde dictæ, & qua materia fiant, Varr. 3, 16. *add.* Col. 9, 6. aperiendæ ſunt, Col. 9, 14. caſtratæ, Col. 9, 15. 11, 2.

Amaracus odoratus, Col. 10, 296.

Amarantini flores, Col. 9, 4. *Sed* tamaricini *reponi vult Bodæus a Stapel. cf.* Amarantus.

Amarantus, Col. 9, 4. *Inter arbores h. l. recensetur, verum non est inter arbores, sed potius herbas, quapropter Bodæus a Stapel ad Theophr. hist. plant. 4, 7 ex veteri codice, qui habet* amaricus *substituit* tamarica *vel* tamariscus, *quæ inter arbusculas est, & cujus historia prolixe recensetur a viro laudato. Juvat & nonnihil Lips. qui habet* amaracus. *Schœttg.* Amaranti immortales, Col. 10, 175.

Amarescunt amygdala, si rodantur arbores a pecore, Pall. 2, 15.

Amarissimus morbus amaris potionibus solvendus, Veg. 1, 11.

Amati quæ vocatur herba, Veg. 3, 4. *vid. Morgagnus Ep. III, §. 22. qui pro* amati amati, *verbis in prima editione obelo confixis,* avia *reposuit ex* Col. 6, 14.

Amat frequenter effodi, Pall. 3, 24. putari & circumfodi, Pall. 4, 10.

Ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ, Col. 11, 1. *h. e. dilator, qui ἀναβάλλει, rejicit ac differt necessaria. Ex Hesiod.* ἔργ. 2, 31.

Ambrosios succos, Col. 10, 408.

Ambulacra in cella vinaria, Pall. 1, 18.

Ambulatio, Varr. 3, 5. *locus, ubi ambulatur, sicut* Gestatio *Cic. Att. 4, 9. ad Q. Fr. 3, 1. Plin. ep. 5, 6, 17. Schœttg.* ambulationes villaticæ, Col. 1, 6.

Ambulator ne sit villicus, Cat. 5. Col. 1, 8. *vocabantur autem* ambulatores, *circulatores & homines circumforanei. Sic Mart. lib. 1, epigr. 42. & ita infra Cato eod. cap.* si hoc faciet, minus libebit ambulare. *Meurs.* Ambulatrix ne sit villica, Cat. 143.

Ambulaturæ gratiam perdit equus, Veg. 2, 5. 4, 6. *Vid. Salmas. ad Capitol. Maxim. cap. 3. Est nimirum illud incessus genus, quod Galli hodieque vocant* l' Amble.

Ambulat feriata familia, Varr. 1, 16. ambulare composite, Col. 6, 2. ambulant naves, Cat. 1. *Ita* naves ire *dicuntur. Vid. Heins. ad Ovid. R. A. 488. Gellius 10, 26 hac auctoritate tuetur Sallustium, quem reprehenderat Pollio, quod* transgressos *dixerat, qui* transfretassent. Navibus peragrare litora *Justin. 12, 10. Barthius Adv. 73, 2. p. 1118 lentitudinem & suavem cursum ita indicari putat.*

Amelli frutices, Col. 9, 4. radix, Col. 9, 13. *Copiose describit Cerda ad Ge. 4, 271.*

Amerina mala, Col. 5, 10. ſalix, Col. 4, 30. *laudata etiam Virgilio Georg. 1, 265. Add. Salmaſ. de homonym. c. 73. Schœttg.* corbulæ, Cat. 11.

Ames. in amitibus apparetur aucupium noctuæ, Pall. 10, 12. amites baſternarum, Pall. 7, 2.

Amethyſtos vitis, Col. 3, 2. *Ita legendum. Nam* inerticula *uva cum a noſtris ita nominetur, quia temulentiam ſola non facit, merito a Græcis appellatur* amethyſtos, *h. e. ſine ebrietate. Plinius eleganter inquit, quod noſtri juſtius hanc uvam ſobriam appellaſſent, quam inerticulam dicunt. Beroald.*

Amicitia. ex amicitia domini hoſpes, Col. 11, 1. *h. e. ex amicis.*

Amicus. amiciores jugo quam arboribus vites, Col. 3, 2. amiciſſimi apibus flores, Col. 9, 4. venti, Col. 1, 5.

Amictus gemmantis caudæ, Pall. 1, 28. *de pavone.*

Aminneum vinum, Cat. 6. *Ita libri veteres Catonis ſine ulla varietate habent. ſed* amineum *efferunt poëtæ omnes, & eſt in veteri inſcriptione VINEAM VOBIS AUGUSTALES IDCIRCO DARI VOLO, QUÆ EST AMINEA. Ejus genera duo Cato memorat, Plinius quinque: quæ cum in diverſis Italiæ regionibus provenirent, etiam diſpari natura fuerunt. hinc Virgilius Aminea vina prædicat firmiſſima, Galenus aſpera, Florentinus dulcia.* Popma. *Vix eſt, ut quis in concordiam redigat diſcrepantes doctorum virorum ſententias, vel codicum adeo veterum varietatem. Nobis, poſtquam legimus, quæ ad Georg. 2, 97 dixere Pierius & la Cerda, ad Plin. 14, 2 ſ. 4 n. 1 Harduinus, ad Serenum Sammon. p. 204 Ro. Keuchenius, Heinſ. & Burm. ad Virg. Georg. 2, 97, inſpectiſque ipſis veterum locis, quæ illi laudarunt, ac præterea Geoponicis Græcis, uſu venit, ut diceremus,* probe feciſtis, multo ſum quam ante incertior. *Hoc tamen apparet, non peccare, qui vel* Ammineum *legat cum Pierio,* Sunt etiam Ammineæ vites, *cui ſuccenturiatur Auſonius epiſt. 18 ad Urſulum verſu ult.* Solus qui Chium miſcet & ammineum, *vel Sereni auctoritate* Aminæum, Succus Aminææ vitis cum pane medetur. *Si quis tamen alterutrum modo verum eſſe contendat, malim* Aminæum, *quod & Virgilius quibuſdam ſcripſiſſe videtur,* Sunt & Aminææ vites &c. *In Sereno non ita facilis eſt mutatio. In Geoponicis nunc ἀμιναῖον video, nunc ἀμίνιον. Ex Galeno ἀμιναίας σταφυλὰς laudat Cerda. Apud Columellam fere* Amineæ *ſcriptum inveni & reliqui. Hæc de ſcriptione. non multo certiora de etymo. Præteritis Servii, vel interpolatoris ejus nugis, illud*

maxime placet, quod Hesychius affert in ἀμιναῖος· *ubi cum jussisset uno* ν *scribi vocem, subjungit,* ἡ γὰρ πευκετία ἀμιναία λέγεται. *quem locum Harduinus ad Plin. l. c. no. maj. 5 confert cum Macrobii Sat. 2, 16 (320)* Uva Aminæa, scilicet a regione. nam Aminæi fuerunt, ubi nunc Falernum est. Salentum *vult restitui pro* Falerno, *quod Peucedani fuerint in Salentinis.* ἐπέχω. *Conf. Jo. Rhod. ad Scribon. comp. 64. p. 123. it. ad 257.* Aminneum minusculum & majusculum, Cat. 6 & 7. Varr. 1, 25. Amineæ vites quales & quot generum, Col. 3, 2. Pall. 3, 9. Amineæ vetustissimæ quæque vineæ, Col. 3, 9. vinum Amineum, Veg. 2, 22.

Amiterninus, *cognomen* P. Aufidii Pontiani, Varr. 2, 9. Amiterninis arvis, Col. 10, 422.

Ammoniacus sal, Col. 6, 17. *ejus usus in* maltha, Pall. 1, 41. Armoniacum *fere scribunt editt. Vegetii, sed ex Corbejensi restituimus* Ammon. * Ammoniacæ guttæ, Veg. 3, 68. *ita legi etiam vult Rhodius Lex. Scribon.* * Ammoniacum, *ferulæ liquor in Africa Cyrenaica frequentis, de qua multa Diosc. 3, 98. Itaque sic forte legendum pro* Armoniaco, Veg. 4, 14. *& reliquis locis, quæ laudamus in* Armeniacum.

Amnis altera, Varr. 3, 5. amne primo musti spumantis egesto, Pall. 11, 14. *h. e. fluxura.* –

Amœnitate aliqua demerenda erit matrona, Col. 1, 4.

Amor nunc ad coitus properat, Col. 10, 197. *de vere.*

Ἀμπελοέσσαν appellat Phrygiam Homerus, Varr. 1, 2. *i. e. multis vineis instructam. Locus exstat Iliad.* Υ. *143. Eadem laus Phrygiæ occurrit apud Claudianum in Eutropium 2,* 270. Planities Cererique favet, densisque ligatur Vitibus, & glaucos fructus attollit olivæ. *Schœttg.*

Ἀμφίβια, Varr. 3, 10. Col. 8, 13.

Amphitrite Dea, Col. 10, 201.

Amphora defracto collo, Cat. 88.

Amphrysi nemus, Col. 10, 265. Amphrysus *fluvius Thessaliæ juxta lacum Bebeidem, ad quem Phœbus, ut ostendit Valerius Flaccus lib. 1, pavit armenta regis Admeti. Pompon.*

Amplexum genus, *pass.* Pall. Insit. 48.

Amplius. hoc amplius, Cat. 142. *Locutio frequens Catoni & ab aliis auctoribus etiam usurpata. Ejus vim & usum explicat Pomponius Jurisc. L. VII ad Sabinum.* Si pure tibi legavero, deinde postea scripsero ita, *Hoc amplius*, si navis ex Asia venerit, heres meus ei fundum dato; verius est,

eo verbo superiora repeti. Sicut dicimus L. Titius plebi quina millia dedit, *Hoc amplius*, Sejus visceratione m; quina millia quæque Sejum dedisse intelligamus. *Idem significat* hoc plus *Terent. Eun.* Vigilabis lassus, hoc plus facies: *id quod Græci* πλέον ποιήσεις. *Philemon* τί δὲ πλέον ποιήσεις. ουδέν. *Cic Lib. 2. de Leg.* Jam cetera in duodecim, minuendi sunt sumtus lamentationesque funeris, translata de Solonis fere legibus. HOC PLUS NE FACITO, ROGOM ASCIA NE POLITO, *ita enim locus ille in vulgatis libris omnibus legitur: qui tamen mihi videtur corruptus ignoratione hujus antiquæ locutionis, atque ita restituendus:* Translata de Solonis fere legibus; hoc plus ROGOM ASCIA NE POLITO, *aperta sententia. Omnia sunt, inquit, translata de Solonis legibus, sed in XII hoc plus est*, ROGOM &c. *Popma.*

Ampullaceum corium, Col. 8, 2. *vel ex ampulla veteri coriacea sectum, (tales enim fuisse etiam Casaubonus docet ad Theophr. Charact. p. 169, non ex Græcis modo, sed ex Plauto etiam & Festo) vel certe ita inflexum, quasi ex ampulla vel bulla sectum esset.*

Amputare mergum, Col. 4, 15. scabiem, Col. 6, 32.

Amulum *s.* amylum uti fiat, Cat. 87. ad invicem amuli, Veg. 2, 7. *add.* 4, 8. *ubi scribitur* amylum.

Amurca quid esset? Varr. 1, 64. sincera, salsa, Col. 12, 50. insulsa, Col. 2, 9. *i. e.* quæ salem non habet, *ut noster infra cap.* 15 *&* 20. *h. e. cui sal non est admixtus. Schœttg.* ut condatur, Varr. 1, 61. ut servetur & promatur, Varr. 1, 64. inimicissima oleo, Col. 12, 50. *itaque* tollere eam caveat capulator, Cat. 66. ejus utilitas plerisque incognita est, Varr. 1, 55. varii ejus usus, Cat. 91. *add.* 101. *it.* 103. Varr. 1, 51. veteris amurcæ usus, Col. 2, 15. bubus salutaris est, Col. 6, 4. Veg. 3, 2. ad aream, Col. 2, 20. ad granaria, Varr. 1, 57. adversus pulices, Pall. 1, 35. spissæ adhærent mures, *ibid.* arboribus spargenda, Cat. 36. Pall. 3, 25. oleis *speciatim*, Col. 11, 2. Amurga *passim scribitur per G in MSS. Palatinis, teste Sylburgio, e Græco* ἀμόργη. Serv. ad Georg. 1, 94. Amurca per C scribitur & per G pronuntiatur, ut C. Gajus, Cn. Gnejus. *Schœttg.*

Amurcaria dolia, Cat. 10.

ad Amussim non est numerus, Varr. 2, 1.

Amygdaleos ramos, Pall. Insit. 157.

Amygdali satio & cultura, Pall. 2, 15. 3, 25. insitio, Pall. Insit. 149. amygdalo inseritur pirus, Pall. 3, 25.

amygdalæ arbores, Col. 9, 4. quando inſerantur, Col. 11, 2. parum feraces ut medicandæ, Col. 5, 10. amygdalum, nucem, Col. 12, 55. amygdala qualia ſerenda & quomodo, Pall. 2, 15. feracia ut fiant, Col. Arb. 25.

Amylum, *vid.* amul.

Amythaonius docuit quem plurima Chiron, Col. 10, 348. *Amythaon pater Melampodis medici: unde Amythaonius Melampus dictus. Hunc docuit Chiron filius Saturni & Philtriæ Oceani. Pompon. Virg. Georg. 3, 550:* Phillyrides Chiron, Amythaoniuſque Melampus.

An. ars an ſit, an quid aliud, Varr. 1, 3. an univerſa, an aliqua, Col. 1, 1.

An *pro* ana *diſtributivo*, *Gr.* ἀνὰ, *ſæpe apud Vegetium*, *e. g.* 3, 2. ana *eſt* 3, 65.

Anacollima (ἀνακόλλημα) *emplaſtrum quod divulſa conjungit*, Veg. 4, 22. e *in penultima poſcit analogia; ſed jotaciſſabant librarii, & ipſe forte Vegetius. Deſcribitur aliquod* anacollima Veg. 3, 18. 4, 23. oculo per paracenteſin curato imponendum, Veg. 2, 17. ad ſanguinem ſiſtendum, Veg. 3, 10.

Anagallicum *apud* Vegetium *quid ſit diſputat Morgag. IV, 38. Adi* 1, 53. 2, 6. 2, 9. 3, 10. 3, 49. 3, 65. *conf.* Symphytum. 3, 67. 4, 8. 4, 9, 22. *εὐώδης ἀναγαλλὶς βοτάνη* Geop. 15, 1, p. 402. Dioſc. 2, 209.

Anapleroticum, Veg. 2, 26.

Anates. de anatibus Varr. 3, 11. ut alantur, Col. 8, 15. conſpectu ſuo inteſtinorum dolores, præſertim equini generis, ſanant, Col. 6, 7. Veg. 3, 3. anatium ſtabula, Varr. 3, 5.

Anceps ad favonium ſpectet, *de nuce ſerenda*, Col. 5, 10. & Arb. 22. anceps eventus, Col. 3, 6.

Anchuſa, Veg. 3, 71.

Ancoras tollere, Varr. 3, 17. *h. e. diſcedere.* ancoræ ferreæ, Pall. 1, 40. *uncinos vocat Vitruvius.*

Andrachne humida, Col. 10, 376. *herba, quæ ſolet innaſci montibus.* Portulacam *eſſe volunt. vid.* Plin. 13, 22. *Schœttg.*

Andromeda, Col. 11, 2. *ſidus.*

Anethi ſatio & cultus, Col. 11, 3. Pall. 3, 24. papaver *ei jungitur*, Col. 10, 314.

Aneuryſma, Veg. 2, 30. *tumor mollis a ſanguine ex arte-*

Animus. animi ingenium variat etiam in bobus, Col. 6, 1. animi lumen, Col. 1, Præf.

Anifi fatio & cultura, Pall. 3, 24. 4, 9. anifum Ægyptium, Col. 12, 49 & 51.

Annalis curfus folis, Varr. 1, 27. annale tempus, *ib.*

Anniculus malleolus, Col. 4, 7. furculus, Pall. 4, 10. annicula ætas, Col. 7, 9. mula, Col. 6, 37. Pall. 4, 14. planta, Pall. 11, 12. vitis, Col. 4, 15. anniculum defrutum, Col. 12, 20. vinum, Varr. 1, 65. anniculi pulli, Varr. 2, 7. ramuli, Col. 5, 11. anniculæ nuces, Cat. 17.

Anniverfarii vicini, Varr. 1, 16. *videntur annua mercede conducti.*

Annius Capra, Varr. 2, 1.

Annona regionis, Col. 3, 15. *latiffime patet, & pro tota ratione accipitur, qua utile aliquid, aut fecus videtur.* lactis, Col. 8, 17. macelli annonam excandefacere, incendere, Varr. 3, 2. *loquendi hanc rationem illuftrat Turneb. 22, 33.* mufti annonam expedire, Col. 3, 21. vini, Col. 3, 3. annonæ fterilitas, Col. 2, 10.

Annofa mater, Col. 6, 28.

Annotini ungues cuftodum, Col. 4, 24. annotinæ plantæ *pro* hornotinæ *MS. Pol.* Col. Arb. 30.

Annoto, quid, & cui, & quando datum, Col. 12, 3.

Annumeravimus fua cuique, Col. 12, 3. annumerantur agni duo pro una ove, Varr. 2, 2. *alias*, procedunt.

Annus quibus partibus conftet, Varr. 1, 27. profpiciens, Varr. 1, 23. anni tempora e foliis cognofci poffunt, Varr. 1, 46. anni quo tempore quæque fieri oporteat, Varr. 1, 28. Col. 11, 2. *Ita Palladii totum fere opus difpofitum.* anni Romani princeps menfis Januarius, Col. 11, 2. in annum *intell. futurum*, Varr. 2, 2.

Anfatum vas, Col. 9, 15.

Anfer. *de his* Varr. 3, 10. Col. 8, 13. Pall. 1, 30. Capitolii cuftodes, Col. 8, 13. ut alantur, Col. 8, 14. uti farciantur, Cat. 89.

Anferculis excufis, Col. 8, 14.

Ante annum, Col. Arb. 4 & 16. *pro* anno ante. ante diem IX Kalend. Nov. Col. 2, 8. ante quadragefimum vindemiæ diem, Col. 12, 18. ante quam extrahatur, prærumpitur, Col, 3, 18.

Antelucana lucubratio, Col. 11, 2. antelucanis temporibus, Varr. 1, 14. Col. 11, 2.

Antepagmenta, Cat. 14. *sunt valvarum ornamenta, quæ insculpi vel affigi hodieque solent, sive sint hominum formæ, sive belluarum, sive gentilia insignia, dicta ab* ante & pangendo, *non, ut Festus nugatur, ab* antis, *i. e. lateribus ostiorum. Sic* antefixa *dicebantur signa fictilia, vel ærea inaurata, quæ in fastigiis ædium ponebantur. Liv. lib. 34:* Antefixa fictilia Deorum Romanorum ridentes. *Sic Popma. Facciolati, cujus plura sunt in hos scriptores merita, explicationem dedimus ad Fabrum. Neque contemnenda Schœttgenii conjectura, qui pessulorum vel repagulorum genus antumat. Certe ad ipsam parietis firmitatem referri videntur eod. capite, & etymologia convenit planissime.*

Antes sitientes andrachne protegit, Col. 10, 376. antes *sulci sunt & in vineis, & in agris, & in hortis. Pompon. Ordines primos cujusque rei ex etymo significare videtur. Sed etiam de his est erudita Cl. Facciolati disputatio in Fabri thesaurum a nobis relata.*

Περὶ ἀντιπαθῶν liber Democriti, Col. 11, 3. *h. e.* de repugnantibus, *discordantibus dissidio quodam naturali, ac potentia. Plinius ex hac (ut conjectare licet) doctrina Democritica prodidit cuncta constare ex sympathia atque antipathia, hoc est, ex concordia rerum atque discordia. Nam ignes aquæ restinguunt: aquam sol devorat: luna parit. ferrum ad se trahit magnes, adamas dissidet cum magnete in tantum, ut juxta positus ferrum non patiatur abstrahi: aut si admotus magnes apprehenderit, rapiat atque auferat: at ipsum adamanta rumpit sanguis hircinus recens & calidus. Igitur Democritus per hanc antipathiam scripsit feminam menstrualem repugnare erucis vermiculis, ut decidant emorianturque repente omnes: si ea solutis crinibus & nudo pede ter circumeat areolam, in qua erucæ olera infestant: super qua re Palladius sic refert:* Aliqui feminam menstrualem nusquam cinctam, solutis capillis, nudis pedibus contra erucas & cetera infestantia hortum faciunt circuire. *Beroald.*

Antiqua vitis, Pall. 12, 3. antiquæ apes & veteres, Col. 9, 11. antiqua canneta, Pall. 3, 23. rosaria, Col. 11, 2. Pall. 3, 21. * antiquus & Atticus *confunduntur in MSS. vid.* Atticus. * antiquissima fides pastoris, Col. 8, 4. pars, Col. 3, 21. antiquissimum sit considerare, Col. 3, 6. ei esse debet conservare &c. Col. 4, 20. est explorari parentem, Col. 6, 36. *sic.* 2, 9. 4, 29. 8, 7.

Antistites artium, *h. e. magistri*, Col. 11, 1. singulis dare,

qui observent & præcipiant, Col. 3, 21. *Plures auctoritates dabit Barthius 34, 6, p. 1554.*

Antisto. antistat brassica oleribus omnibus, Cat. 156. *Lucretium & Ausonium ita locutos ostendit Barth. 34, 6, p. 1554.*

Apelles, Col. 1, Præf.

Apennini boves, Col. 6, 1.

Aper. de apris Varr. 3, 13. apri sues feri, Varr. 2, 1.

Aperire agros, Pall. 6, 3. arboreos fœtus, Col. 10, 401. μῦθον de Actæone, Varr. 2, 9. *i. e. ostendere, quæ ejus sit significatio.*

Apertio floris, Pall. 1, 6.

Aperturam si fecerit, Veg. 2, 48.

Apertus locus, Cat. 35 & 46. Pall. 1, 5. *est soli expositus.*

Apes, *vid.* Apis.

Aphronitrum, *vid.* Afron.

Aphroscorodon, allium Punicum, ulpicum, Col. 11, 3.

Apiacos, Cat. 157. *brassicæ species. Apud Plin. 19, 8,* Apianam *vocasse hanc Catonem, legitur.*

Apiana vitis, Col. 3, 2. uva, Col. 12, 39. Apianum vinum, Col. 12, 45.

Apiarium, *apum grex, examen,* Col. 9, 3.

Apiaria, μελισσῶνες, apum cubilia, Col. 8, 1. 9, 5. 9, 7 & 12.

Apiastrum, μέλινον, μελίφυλλον, μελισσόφυλλον, Varr. 3, 16. Col. 9, 8.

Apicæ oves Varr. 2, 2. *Festus:* apica dicitur ovis, quæ ventrem glabrum habet. *Plin. 8, 48:* Quibus venter nudus esset, apicas vocabant. *Scaliger, & qui post eum hunc locum attigere, a πεῖκος derivant.*

Apiciæ uvæ, Cat. 24. Varr. 1, 58.

Apicium vinum, Cat. 6, 7 & 24. Varr. 1, 25.

Apis grandior, Col. 9, 3. evadit, Col. 9, 12. De apibus Varr. 3, 16. Col. 9, 2 *sq. ad finem libri.* Pall. 1, 37 — 39. quomodo e juvenco progenerentur, Col. 9, 14. Varr. 3, 16. mellifica loca ut indicent, Pall. 5, 8. adversus hiemem ut muniendæ, Pall. 12, 8. silvestres ut investigentur & capiantur, Col. 9, 8. earum seditio & fuga ut nosci & compesci possit, Pall. 7, 7. apum reges qua forma, Col. 9, 10 & 11. Pall. 7, 7. apum morbi & remedia, Col. 9, 13. Pall. 4, 15. *Genitivus pluralis indifferenter* apum *habet &* apium. *v. c.* de originibus apum, Col. 9, 2. ceterarum

apum, Col. 9, 14. apium caufa, Varr. 3, 16. natura, Col. 9, 9 &c.

Apium. ejus fatio & cultura, Col. 11, 3. Pall. 5, 3. genera tria, Pall. 5, 3. apio fafces cingere, Col. 10, 371. apios majores & crifpos ut facias, Pall. 5, 3. *fic* apium viridem, Veg. 2, 11. *pro* viride. appium *fæpe pro* apio Veg. e. g. 1, 56.

Ἀποκατάστασις, Col. 3, 6. *Converfio five reftitutio folis, quam nofter quadriennem ftatuit, quæ etiam a quibufdam Eudoxi* τετραετηρὶς *exiftimatur. Alias illa revolutio five periodus anni magni, quo fol ad centrum fuum revertitur, ftatuitur contingere poft annos 532. Vid. quæ docent Jof. Scaliger epift. 3. Salmaf. ad Solinum c. 33. p. 390. Harduinus ad Plin. 10, 2. Schœttg. Nimirum ipfa eft hæc Juliani anni 365 diebus 6 horis definiti ratio, ubi quatuor annis adjicitur dies unus, qui funt ipfi dies 1461. Sed quid ea* ἀποκατάστασις, *fatis illa quidem imperfecta, ad fœcunditatem ftirpium conferat, difficile fane eft ad intelligendum, & mirum fi non plane falfum.*

Apocimatis libra, Veg. 2, 54. *eadem eft* apoxima 3, 28. 4, 14. *Sed verum eft*

Apochyma Diofc. 1, 98. *ubi de Zopiffa dicit* καλουμένην ὑπ' ἐνίων ἀπόχυμα, οὖσαν διαχυτικὴν (diffipandi vim habentem) διὰ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχεσθαι. *Dixerat* ξυομένην ῥητίνην. *Itaque forte non malum* Apoxyma. *Quoties* χῖ *Græcorum &* x *Latinum confufa fint, conftat. Ceterum* Apocimam, *vel utcunque legere verum fit, utroque genere ponit Vegetius, ut malagma.*

Ἀποδυτήριον, Varr. 2, Præf. *locus, ubi in balnea, vel palæftram ingreffuri, veftes deponebant. Plin. ep. 5, 6, 25:* Inde apodyterium balinei laxum & hilare. *Vid. Greenium de rufticatione & villis vet. 2, 7. p. 281. Latini vocant* Spoliarium. *Gloffæ Græcolatinæ apud Barthium 47, 19* Ἀποδυτήριον, fpoliarium. *Gloffæ Ifidori:* Spoliaria exteriores balneorum cellulæ. *Infcriptio apud Gruterum p. 489, 12:* ETIAM. GLADIATORIUM. ET. SPOLIAR. SOLO. EMPTO. SUA. PECUNIA. EXSTRUCTUM. PUBLICE. OPTULERIT. *Confer Lipfium Saturnal. 1, 18. P. Fabrum Semeft. 2, 11.* Spoliare *enim &* exfpoliare *eft veftes exuere, qua notione occurrit apud Abdiam Babylonium 3, 40. & in Actis S. Martinæ c. 19 apud Bollandum Tom. 1. Jan. p. 19. Schœttg.*

Ἀπόκρουσις, Col. 2, 10. *initium decrefcendi in luna, quod*

fit, cum radios solis e diametro oppositi transcurrit, ut jam non præcedat solem, sed sequatur.

Apollonium bitumen, *vid.* bitumen.

Apostema, Veg. 3, 4.

Apostolicum medicamentum. *Sic legitur etiam pro* anapleroticum, Veg. 2, 26. *Sambucus in margine: Forte pro* catastolico; *ubi vid.*

Apothecæ villaticæ, Col. 1, 6.

Apoxima, *vid.* Apocima.

Apparent Vergiliæ totæ, taurus totus, Col. 11, 2. opus non apparet domino, Cat. 2. *h. e. non constat ratio, non satis operis factum videtur domino pro operarum, i. e. hominum opus facientium, ac dierum numero.*

Apparitor Appii, Varr. 3, 7.

Appellatione blanda mulcere, Pall. 4, 12.

Appellare. non appellando optima nomina fiunt mala, Col. 1, 7. *Significanter & proprie locutus est. Nam* appellare *dicitur creditor debitorem: cum ab eo reposcit quod debetur. Quinctil.* Pauper eras & a creditoribus appellabaris. *Item* non debui tibi pecuniam, nunquam me appellasti. *M. Tull. in oratione pro Quintio:* Eum tum impudenter appellare nolebas. *Ne multis agam, sic loquuntur qui pure, munditer Latine loquuntur. Beroald.*

Appellere oves ad bibendum, Varr. 2, 2.

Appendix. adjicitur, Varr. 3, 9. appendices fundi, Varr. 1, 16.

Appetit stercorari origanum, Pall. 10, 13. *Lugd.* amplectitur, *probante Gronovio Obs. 2, 16. Sic Ammianus Lib. XVII:* offerre obsides, quietis vincula conservandæ, gratanter amplexi sunt. * appetit ver, Cat. 94. *h. e. advenit.*

Appiosus equus describitur, Veg. 2, 2, 9 & 10. *Cum* opiosus *etiam sit in libris antiquis & somnolentum sit hoc genus, ab opio forte ita vocari divinabat excellentissimus Medicus Platnerus, quem aliquoties honoris & officii causa nomino.*

Appius, *collocutor*, pauper & parcus in adolescentia, Varr, 3, 16.

Appius Claudius augur, Varr. 3, 2.

Applicatus ad eam ramus, Col. 5, 6. applicato adminiculo, Col. 4, 6. applicata trunco, Col. 5, 6. applicitus trunco palus, Col. 4, 22. applicatis auribus equus, Varr. 2, 7. *Col.* brevibus auriculis & adrectis. *Pallad.* aures breves & argutæ. *Apsyrtus:* προσεσταλμένα, *quæ sunt arrectæ.*

Applicatæ *ergo sunt adeo, ut quasi ad reliquam cutem applicatæ videantur. Schœttg. Melius cum Needhamo legitur* προσεσταλμένα, *quod est ipsum* applicatæ. *Quod ipsum etiam in feminarum pulchritudine censetur, si aures suo ingenio applicent se ad caput.*

Applico. si applicueris vitem, Col. 5. 6. applicatur huic officio, Col. 3, 10. applicandæ propagines palis, Col. 4, 17.

Appositus ad vitem locus, Varr. 1, 7. ad fœnum, Varr. 1, 23. equus ad medendum, Varr. 2, 7. appositissimæ sunt ad pariendum gallinæ, Varr. 3, 9.

Apprehendet libido, Cat. 156. apprehendit morbus animal, Veg. 3, 2.

Approbavi, *h. e. experimentis didici*, Pall. 2, 13. locus approbatur, *ibid.* approbatum sit, Veg. 3, 2.

ad Apricationem exire, Col. 8, 8.

Apricitas diei, Col. 7, 4. 8, 15.

Apricus. apricioribus locis, Col. 11, 3. apricissimo die, Col. 9, 14.

Aprilis mensis descriptio & opera, Col. 11, 2. Pall. 4, 15.

in Apulia loca calidiora, Varr. 1, 6. inde æstivatum in Samnium abiguntur greges, Varr. 2, 1. hic hibernant oves, Varr. 2, 2. granaria hic sublimia, Varr. 1, 57. pecuariæ, oviariæ, Varr. 2, Præf. Apuliæ segetes, Varr. 1, 29. maritima, Col. 11, 3.

Apulus ager, Col. 3, 8. Apuli pecuarii, Varr. 3, 17. Apulæ oves, Col. 7, 2.

Aptati publicis sacrificiis fastus, Col. 9, 14.

Aptum melius jugum, Col. 2, 2.

Apud te, *h. e. domi tuæ*, Varr. 3, 2.

Apyrenus *vel* Apyrinus fructus mali Punici, Col. 5, 10. *Harduin. ad Plin. 13, 34 utramque scribendi rationem probat, quia* πυρὴν *&* πυρίνη nucleus, acinus, *Græce dicitur. Sen. ep. 85:* Apyrina dicuntur, non quibus nulla inest duritia granorum, sed quibus minor. Apyrenum Punicum, Col. Arb. 23. *Laudat Beroaldus epigramma Martialis:* Non tibi de Libycis tuberes & apyrina ramis, De Nomentanis sed damus arboribus.

de Aqua villæ Col. 1, 5. vestigari ut possit, Pall. 9, 8. nova ut probetur, Pall. 9, 10. *it.* 1, 4. limosa ut corrigatur, Pall. 9, 9. duci quot modis soleat, Pall. 9, 11. de agro per hiemem depellenda, Cat. 155. cœlestis s. pluvialis, Col. 12, 6. 9, 20. ad bibendum omnibus antefertur, Pall.

1, 17. aquæ calidæ potus in nauſea, Col. 7, 10. aqua candens, Col. 6, 5. 12, 53. marina ut concinnetur, Cat. 106. Col. 11, 2. mulſa ut fiat, Col. 12, 11. ſalſa quomodo vinis adhibeatur, Col. 12, 21 & 25.

Aqualiculus, venter equi, Veg. 1, 40.

Aquarius. aquarii ſulci, Col. 2, 8. 11, 2. Pall. 10, 3. aquaria vaſa, Cat. 11. aquarium, Cat. 1.

Aquaticæ aves, Pall. 1, 31.

Aquatilis ſilva, Col. 7, 9. aquatile genus, Varr. 3, 3.

Aquatilia, ium, *morbus jumentorum*, Veg. 1, 25. *ſuntne eæ, quæ vocantur* hydatides? *in lemmate* czænæ *vocantur.*

Aquationibus juvandæ ſalices, Pall. 3, 17. *coll.* 19. aquationes mutare, Col. 7, 5.

Aquatus humor, Pall. 4, 1. *h. e. aquoſus, dilutus.* aquata nimis mulſa *MS.* Pall. 2, 15. *pro* mulſa aqua ita ut ne nimis. Aquati fructus, Pall. 1, 6. *multa dabit Jo. Rhodius Lexico Scribon.*

Aquifolii vectes, Cat. 31. *legebatur ante Victorium.* Aquifolia ilex *Plinii*, *ſi Salmaſio fides ad Solin. c. 23. p. 190. a, D. eſt Theophraſti* πρῖνος ὀξύφυλλος: *eſtque* aquifolia *quaſi* acuifolia *ab acüendo. Sed in neutro* aquifolium *Plinio eſt* ὀξυάκανθοι *Theophraſti*, *in quo quidem errare illum dicit. Itaque p. 582. b, D. apud Catonem etiam pro* acrufolium *vel* acrifolium *legendum putat* acuifol. *idque vitium p. 675. b, B. ita ait antiquum eſſe, ut inde etiam Italorum* agrifolio *nomen habeat*, *quæ Gallice* houx *vocetur*, *voce cognata* ilici, *Ital.* elce. *Ceterum poteſt fieri, ut* ἀκρόφυλλον *cogitarent, qui* acrufolium *primi fecere.*

Aquila occidit, Col. 11, 2. ejus ortus, Col. 2, 10. 11, 2. *bis.*

Aquilonius piſcis, Col. 11, 2.

Aquor. aquantur apes frequentes, Pall. 5, 8.

Aquoſus & uliginoſus locus quid diſtent, Varr. 1, 6.

Ar *pro* ad *in compoſitis. vid.* Arveho.

Arabia pretioſis odoribus illuſtris, Col. 3, 8.

Araneus mus, μυγαλῆ, Col. 6, 17. araneum ſi comederit in pabulo jumentum, Veg. 3, 80.

Arationis iteratio, Col. 11, 2.

Arator qualis eſſe debeat, Col. 1, 9.

Aratra ſimplicia & aurita, Pall. 1, 43. minora, Col. 2, 2. aratris minimis proſcindunt, Col. 2, 11. *de aratri partibus locus claſſicus eſt Varr. L. L. 4, 31. p. 33.*

buſtivæ vites quæ, Col. Arb. 4. ut ſerantur, Col 4, 1. ut colendæ, Col. Arb. 16. Pall. 3, 10. ut putandæ, Pall. 3, 13.

Arbutum inter primos cibos mortalium, Varr. 2, 1.

Arbutus arbor, Col. 7, 9. arbuti baccæ, Col. 8, 10. Arbutus. *arbor Græce κόμαρος, cujus ſolia hædis grata eſſe docet Virgilius Ecl. 3, 82:* Dulce ſatis humor, depulſis arbutus hædis. *Fructus ejus dicitur* arbutum, *neutro genere, quamvis etiam feminino ſemel utatur Horatius, alias* unedo, *quia non plus quam unum pomum comedere prodeſt, Græcis μιμαίκυλον. Hæc ita diſtincte proponere voluimus, quia confuſe admodum tractat Plinius H. N. 15, 24. quo nomine & a Dalechampio, & Salmaſio ad Solinum c. 46, p. 674, item de homonymis hyles iatricæ c. 5 refellitur. Confer etiam J. B. Portam Villæ 3, 14. Schœttg.*

Arca veſtiaria, Cat. 11. arcam domini exhaurit ea res, Col. 3, 3. complent columbæ pretiis pullorum, Col. 8, 8.

Arcades ſolum mutarunt, Col. 1, 3.

Arcadici aſini nobiles, Varr. 2, 1.

Arcanius, Col. 3, 2.

Arcelaca major, vitis, Col. 3, 2 & 7. *al.* arelata. *Sed rectius* arcelaca. *Plane fallitur Ge. Alexandrinus, qui de* Arelate *urbe hic ſomniavit.*

Arcellæ vites, Col. 3, 21. *ſed* arcelacæ *etiam hic malit Ponted.*

Arceſſere boves ex longinquo, Col. 6, 2. arceſſita humus, Col. 2, 16. *Hac auctoritate etiam alias contra libros ſcripſi* arceſſ. *pro* accerſ. *e. g.* Col. 3, 15.

Archetypon inventoris, Varr. 3, 5.

Architectus piſcinam facit, Varr. 3, 17. architecti profeſſio, Col. 5, 1.

Arctata denſius quæ protulerit ceraſus, putanda, Pall. 11, 12.

Arcto. arctare flores caniſtris, Col. 10, 277. *Sic malim pro vulg.* aptare. *R & P frequentiſſime, ob figuram cognatam, miſcentur.* foramini taleam, Pall. 11, 8. transverſos fuſtes, Col. 12, 43. tranſverſis ſurculis, Col. 12, 45. *de ſpiſſamento. vid.* Artio.

Arcturus oritur, Col. 9, 14. occidit, Col. 11, 2. Arcturi ſub ſidere, Col. 10, 413. Arcturo exoriente, Col. 2, 10.

Arctus. ad arctum, Veg. 2, 26. arctior ſpes, Col. 1, 5.

Arcuato pecori remedium, Col. 7, 5. *h. e. laboranti icterico morbo.* Arquatum *morbum veteres dixere, qui alio nomine*

regius *vocatur*, *eo quod* arquus *cœlestis ei concolor sit de virore. Græci* ἰκτερὸν *vocant*, *& vulgo* ictericam. *Icterici homines fiunt aureoli coloris*, *& lutei*, *unde &* auriginem *appellant. Cornelius Celsus*: Æque notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant, quem Hippocrates ait, si post septimum diem febricitante ægro supervenit, tutum esse mollibus tantummodo præcordiis substantibus. Diocles ex toto, si post febrem oritur, etiam prodesse: si post hunc febris, occidere. Color autem eum morbum detegit maxime oculorum, in quibus quod album esse debet, fit luteum. *Cur autem* regius *morbus dicatur*, *docet Quintus Serenus*, *scribens*: Regius a vero signatus nomine morbus, Molliter hic quoniam celsa curatur in aula. *Consimiliter Celsus tradit* utendum esse in hoc morbo frigidis natationibus, lecto etiam & conclavi cultiore, clauso loco, ludis, lascivia: per quæ mens exhilaretur, ob quæ regius, *inquit*, morbus dictus videtur. *Plinius memorat*, icteron *avem vocari a colore*: quæ si spectetur, sanari id malum, & avem mori. *Est & gemma nomine* icterias, *lucido colori similis*, *ideoque existimata salubris contra regios morbos. Beroald.*

Arculæ fagineæ, Col. 12, 45.

Arcus dimensio, Col. 5, 2. arcus propaginis, Col. 4, 29. arcu sidereo fulget, Col. 10, 292.

Ardeæ in publico scriptum, Varr. 2, 11.

Ardeatinus ager, Col. 3, 9.

Ardebat cura, Varr. 3, 17. *Mediæ vetustatis liber*: In Bajano autem ardis tanta. *alii*: In Bajano aut ardis. *Cum igitur Mss. tam diversi sint*, *vereor*, *ne quod hic mendum lateat. Victor. Inusitatus est modus loquendi hac in parte*, *& cœlo Latino inauditus*, *quo utitur Varro. Sed non puto Varronianum esse*, tanta arsit cura. *Immo*, *cum veteres codices hic varient*, *puto reconcinnandum. Lego*: In Bajano autem arsit tantu, ut architecto &c. Tantu ut, *pro* tantum ut, *quemadmodum supra*: Secunda ea, & datu iri, *& talia. Scalig. Locus interpolatus*, *qui in nonnullis libris antiquis ita legitur*: In Bajana autardis tanta ut; *ex quibus vestigiis legi posset*, in Bajano haud par, sed tanta ut. *Non par*, *inquit*, *illi piscinarum cura fuit in Bajano*, *sed major*, *& quidem tanta ut. Mox infra* eundo suam domum; *fortassis legendum*, endo suam domum, *ut sit integrum illud Ennii*, endo suam domum, *quod observant Grammatici*, *pro* in suam domum. *Popma. Salmasius ad Solinum c. 23. p. 189 ita legit*: In Bajano autem tanta ardes,

ut architecto permiserit, velut &c. *Vulgo editur*, in Bajano tanta ardebat cura. *Sed quæ a nobis reposita est, innititur veteris scripturæ auctoritati, quam ab hac lectione haud longe abesse eruditissimi viri testimonio scimus. Accius apud Nonium:* Arde fœta lampade, *i. e.* ardoris plena. *Ipse male legit* ardefœta, *unica voce. Sic* loca fœta furentibus austris *apud poetam.* Ardes, *ut* tabes, labes *& similia. Hæc Salmasius. Schœttg.* arduerunt arbores attactæ, Inscr. Fr. arval. p. 127.

Ardor Sirius, Col. 10, 289. *Prudent. de Epiph.* Et si quod astrum Sirio Fervet vapore. *Buchnerus.* ardore primo fervebit mustum, Pall. 11, 9.

Arduitas montium, Varr. 2, 10.

Arduus clivis, Varr. 1, 18.

Areæ omnis modus ut comprehendi possit, Col. 5, 1. *h. e.* superficiei, *ut loquuntur geometræ.* area villæ, Col. 1, 6. area granis terendis, Cat. 91 & 129. Varr. 1, 51. Col. 2, 20. Pall. 1, 36. 7, 1. conferenda deinde rapis, Col. 11, 3. areæ hortorum, Pall. 1, 34. *cf.* Col. 11, 3. *qui locus hunc interpretatur, ut legitur in antiquis editionibus*, sic divisas *vult* areas propter spatia utrinque purganda, *quia in semita consistens opera ultra tres pedes vix porrigere manus potest, sine periculo incidendi in sata.*

Arelata vitis, *vid.* Arcelaca.

Arenæ genera, Pall. 1, 10.

Arenariæ, s. fodinæ, Varr. 1, 2.

Arenato calce, Cat. 18. *De hac ratione pavimenti conf. Salmas. ad Solin. c. 28. p. 268 seq. it. c. 56, p. 867 seq. Ex instituto hanc partem ædificandi tractant Vitruv. 7, 1. Plin. 36, 60 seq. itemque Pall. 6, 11. Ceterum ex h. l. corrigas errorem quorundam Lexicorum, quæ* calcem *pro lapide tantum feminini generis esse volunt: de quo jam dubitabat Vossius de anal. 1, 34, cujus hinc sententia confirmatur.*

Areo. arentes culmi, Col. 2, 21.

Areolas horti, Col. 10, 362. in areolas differere semina, Col. 11, 2.

Arepennis, Col. 5, 1. *Gall. arpent.*

Arfacere, *pro* arefacere, Cat. 69. *it.* 125 & 157.

Argeritis lapis, Veg. 1, 20. 4, 12. *leg.* argyrites.

Argilla, creta figularis, Col. 3, 11. Pall. 1, 34.

Argillosa terra commodior, quam argilla sola, Pall. 2, 13.

Argitis vitis, Col. 3, 2. *De hac ait poeta:* Argitisque minor, cui non certaverit ulla Aut tantum fluere, aut totidem

durare per annos. *Videtur* Argitis *nuncupari a candore*, *ἀργὸς enim albus dicitur. Beroald.*

Argo navis, *sidus*, Col. 11, 2.

Argonautæ, Varr. 2, 1.

Argos ἵππιον, Varr. 2, 1. *Hoc oppidum Italiæ esse, non Græciæ, docet Plinius lib. III:* Argos Hippium Diomede condente, mox Argyripam dictum. *De quo celeberrimus vates canit:* Vidimus, o cives, Diomedem, Argivaque castra, Atque iter emensi casus superavimus omnes, Contigimusque manus, qua concidit Ilia tellus. Ille urbem Argyripam patriæ cognomine gentis Victor Gargani condebat Iapygis agris. *Quare scriberem:* Ut oppidum in magna Græcia. *Ponted.* πολύπυρον, Varr. 1, 2. *vid.* πολύπυρον.

Argutia famulorum, Pall. Insit. Præf.

Arguto gramine fontes, Col. 10, 284. arguti boves, Pall. 4, 11. sapores, Pall. 3, 25. 4, 10. argutæ valles, ἠχοὶ, Col. 9, 5. arguta corpora, Pall. 4, 13.

Argyrites lapis, *vid.* argeritis.

Aricia porri mater, Col. 10, 139. *Martial. 13, 19:* Mittit præcipuos nemoralis Aricia porros, In niveo virides stipite cerne comas. *Laudat etiam Plin. 19, 33.*

Ariditas fimi, *h. e. fimus aridus*, Pall. 3, 4. rasariorum reciditur, Pall. 3, 21. *i. e. sarmenta arida.*

Aridus morbus s. malleus, Veg. 1, 4 & 11. *vid.* siccus.

Aries aureus, Varr. 2, 1. petulcus & pugnax uti mitigetur, Col. 7, 3. arietes qui probentur? Col. 7, 3. *add.* Varr. 2, 1 & 13. qui cujus coloris agnos generent, Col. 7, 2. Pall. 8, 4. quales & quando admittendi, Pall. 8, 4. silvestres & feri, Col. 7, 2. tenuioris velleris, Col. 7, 2. arietum admissura prima, Pall. 5, 7.

Arietinum cicer, Col. 2, 10. *eo quod arietino capiti simile sit, ut vult Plinius 18, 12. Schœttg. An* arietillum? *Hoc certe invenit Nic. Heinsius in Cod. Paris. ut testatur epistola ad Munkerum Syll. Burm. T. 5, p. 381. Add. Burman. ad Petronium c. 35, p. 145.* arietina cornua circa fici radices obruta, Pall. 4, 10.

cis Ariminum, Varr. 1, 2.

Arista, quæ ut acus tenuis longa eminet e gluma, Varr. 1, 48.

Aristolochia, Veg. 1, 17. rotunda, 3, 23. *apud Vegetium semper fere scribitur* aristologia.

Aritudine perire, Varr. 1, 12.

Armamentis instructa navigia, Col. 4, 3.

Armarium promtuarium, Cat. 11. *Sic* cella promtuaria, *& videtur illa ratio, ubi substantive ponitur* promtuarium, *aliquanto recentior.* Armarium *vero non est cella promtuaria, ut Turnebus putat, sed ligneum repositorium, in quo obsignato reconduntur & asservantur necessaria ad usum familiæ, ut cibaria, indusia, nummi. Cic. pro Cœlio*, Tunc aurum ex armario promere ausa es? *Plaut. Captiv.* Cellas refregit omnes intus, reclusitque armarium. *Idem Epidic.* Quin ex occluso atque obsignato armario Excutio argenti tantum. *Popma.*

Armatus cornibus aries, Col. 7, 3.

Armenia, *int.* terra, Veg. 4, 28.

Armeniacus sal, Veg. 3, 4. *vulg.* Armoniacus *vel potius* Ammon. *Sed esse tamen* Armenium *etiam salem, docet Salmas. ad Solin. p. 811. b, C.* Armeniacæ arbores, Col. 11, 2. *Harum sunt* Armenia poma *vel* Armeniaca, *quibus* stipantur calathi, Col. 10, 404. *Hæc eadem esse* præcoqua, *vulgo* Abricots, *Abricosen, fere convenit.*

Armenium pigmentum *in luxu villarum commemoratum* Varr. 3, 2. *Inter pretiosos colores etiam ponit Vitruv. 7, 5. Salmas. l. c.*

Armeniorum mos in equis tondendis, Veg. 1, 56.

Armentarius, Varr. 2, 5. *int.* pastor.

Armenticium pecus, Varr. 2, 5. armenticii greges, Varr. 2, 10.

Armentum equinum, Col. 1, Præf. *de vaccis*, 6, 27. armenta boum, Pall. 4, 11. asinorum, Col. 7, 1. armenta alibi alia statura, Col. 3, 8. qualia emenda, Varr. 2, 5.

Armillæ cuparum, Cat. 21.

Armoneacea, *vid.* armoracea.

Armoniacus sal, *vid.* Ammoniacus.

Armoniacum *etiam positum forte pro* Armeniaco.

Armoracea, raphanus agrestis, Col. 9, 4. Pall. 4, 9. 11, 11. ejus succus remedio est contra ictus serpentium, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. *ubi scribunt* armoneacea. Armoraciorum cyma ut condiatur, Col. 12, 9. *Feminino genere* armoracia *est* Plin. 19, 5 & 20, 4. *Neutro genere in glossariis*, Armoracia ῥαφανίδες. e *vero pro* i *habet & Palladii MS. codex. Sylb.*

Armos si convellit bos, Col. 6, 16. *conf.* Veg. 3, 4.

Aro. arare quando & quomodo conveniat, Col. 2, 4. Pall. 2, 3.

Aſpergo ne noceat, Cat. 128.

Aſpero. aſperare medicabiliter limum dyſentericæ paſſionis, Pall. 3, 31. *h. e. duriorem reddere; ut* glacialis hiems aquilonibus aſperat undas, *Æneid. 3, 285.* aſperantur gradibus, Col. 8, 3. ac maceſcunt apes propter laborem, Varr. 3, 16. caloribus apes, Pall. 7, 7.

'Ασφάλτιον, trifolii ſpecies, Col. 6, 17. *Plin. 21, 9:* Minyanthos vocant Græci, alii aſphaltion majore folio, quo utuntur coronarii.

Aſphodilus, ſ. aſphodelus, *herba apibus grata*, Pall. 1, 37. aſphodeli ſcapus, Col. 9, 4.

Aſpicit meridiem tabulatum, Col. 8, 8. aſpicere ad aliquem, Varr. 1, 2.

Aſpirare ne poſſit vipera, Col. 8, 14.

Aſpro velamine, *h. e. aſpero*, Pall. Inſ. 67.

Aſſaria pecuina daps, Cat. 132. *h. e. apta & parata aſſuræ. Popm.*

Aſſellare, *vid.* Adſell.

Aſſentiri, *de facto vel hiſtoria*, Varr. 2, 3. ſi aſſenſerit humor, *h. e. ſi non renuerit, ſi adſit nimis*, Pall. 12, 7.

in Aſſerculo alligato ſcopas, Cat. 152. *h. e. baculo ſ. verriculo, qualibus etiam apud nos alligantur ſarmenta.* aſſercula quinque, Cat. 12. aſſerculis modicis, Col. 8, 3. *in quibus locis & ipſis, ut ſimplex* aſſer *non latum illud ligni ſegmentum notat, ein Bret, ſed anguſtum, qualibus utimur ad ſuſpendendas tegulas, ad clathra &c. eine Latte. Verum hoc in Fabro olim obſervatum eſt.*

Aſſero vites, Cat. 32. aſſerit, non poſſe generari, *h. e. confirmat, aſſeverat*, Pall. 1, 19. Veg. 1, 17. 3, 26.

Aſſeverare non expertus non audeo, Col. 9, 13. *pro polliceri*, Col. 5, 1.

Aſſiccatus ſuccus, Col. 1, 6. aſſiccatos in cratibus caules, Col. 12, 9.

Aſſicceſcere in cratibus, Col. 12, 9.

Aſſiccant venti nebulam, Col. 4, 19. aſſiccare in ſole, Col. 2, 9. 12, 15, 16 & 33. aſſiccatur ſpongia humor, Col. 12, 50. aſſiccari, Col. 12, 49.

Aſſidunt in ornithone volucres, Varr. 3, 5.

Aſſiduus perfricabis, Pall. 1, 29. aſſiduiores facere paſtores, Varr. 2, 10.

Aſſignatum ſuo loco, Col. 12, 2.

Aſſiliens admiſſarius, Col, 6, 37.

Affis *vel* Axis, *pro eo, quem vulgo, sed falso*, afferem *dicunt.* Affes quernæ cum efculis non mifceantur, Pall. 1, 9. *Conf. locum Vitruvii, quem præ oculis videtur habuiffe nofter*, L. 7, 1: Danda eft opera, ne commifceantur axes efculini quernis, quod querni fimul ac humorem perceperunt, fe torquentes rimas faciunt in pavimentis *&c.* roboreas, Col. 6, 30. Veg. 3, 4. ex affibus dentatis tribulum, Varr. 1, 52. *vid. Scheffer. de re vehic.* 2, 7, *p.* 127 *fq.* affis ligneus, Veg. 3, 14. Axes & axiculi, Col. 6, 19.

Affumere fugam meditantur apes, Pall. 1, 39. *nifi tamen præftat cum Crefcentio legere* arripere. affumit *pro* abfumit *habet antiqua edit. Crefcentii* Pall. 6, 7. & 7, 2.

Affura. requiro farfuræ affuræ membra de palumbis &c. Varr. 3, 9. *Videtur in actionibus conducti locati fuiffe*, uti farfuræ tecturæ præftaretur, *aut non multum diffimile: i. e. ut aliter in iifdem legibus dicitur, ut farta tecta infula aut ædes præftarentur. Nam olim* farfum *pro* fartum, *ut* farfum *pro* fartum. *Ergo ludit παρ' ὑπόνοιαν. nam quod diceretur in lege conductionis* farturæ tecturæ, *ludens in avium lege dixit* farfuræ affuræ, *utpote cum aves ipfæ ad affandum natæ fint. Nam* affura, *quod prius diceretur* arfura. *Et quod dicimus nunc* affum, *prius erat* arfum. *Cum igitur tractatus de palumbis & gallinis hic defideraretur, vult hoc fartum fibi & integrum præftari Axius. Sed veram lectionem, ni fallor, conficiemus, fi non* farfuræ, *fed* farfuræ, *legamus. Ita nihil dubii relinquetur: nam* farfura, *quia de farciendis gallinis & palumbis fermo inftituitur &c. Hæc Scaliger. Alia alii. Me fola Victorii reverentia impediit, quo minus revocata primarum editionum fide ponerem* farturæ affuræ, *quæ ἀσυνδέτως, ut multa alia, pofuiffe puto Varronem. Sic Cat.* 14: lapide calce, *it.* 132. domo familia &c.

apud Affyrios pomis non caret citrus, Pall. 4, 10. *Pro* non *Ponted. vult reponi* nunquam, *ex Italica Palladii interpretatione:* ed afferma Marziale che in Affiria quefti arbori hanno tutto l'anno frutto. *Sed id etiam Palladius ftatim docet. Adjiciamus Plinii locum elegantem* 12, 7 *de citro, quam hic* Affyriam malum *vocat:* Omnibus horis pomifera eft, aliis cadentibus, aliis maturefcentibus, aliis fubnafcentibus — nifi apud Medos & in Perfide nafci noluit. *Palladius igitur forte primus eft, qui hujus arboris extra Mediam convalefcentis meminit, quæ poftea non in Italia tantum, Hifpania Galliaque coli fe paffa eft, fed in ipfum feptemtrionem tranflata fructus edidit, quamquam bonitate inferiores his, qui fub*

clementiore ſidere educantur. Non ignoro, quid de hac re diſputetur, v. g. apud Spanh. de uſu & præſt. numiſmat. diſſ. 6. p. 329 ſq. ſed illum ſequor characterem, quem indicat Palladius, orbem continuæ fœcunditatis: *quidquid ſit de mira totius generis varietate, quam elegantiſſime, ut reliqua, quæ ad cultum & naturam ejus arboris pertinent, perſequitur Jo. Bapt. Ferrar. eleganti libro, quem vocat* Heſperides: *de qua appellatione, ad quem fructum pertineat, præclare etiam meritus eſt, quem modo laudabam, Spanhemius.* Aſſyria radix, Col. 10, 114. *eadem* Syriaca, Col. 11, 3.

Aſtringere frondem, Col. 5, 6. *h. e. deſtringere: vel etiam adſtringere, h. e. alligare. Locus aliquantum obſcurus.*

Aſtrologiæ literæ, Col. 1, 1.

Aſtrologi cœlum deſcripſerunt, Varr. 2, 1. *h. e. aſtronomi. Conf.* Varr. 2, 3. adverſus aſtrologos compoſiti a Columella libri, Col. 11, 1.

Atavi Romani, Col. 1. Præf.

Ater. atræ ficus, Cat. 8. atrum olus, *ἱπποσέλινον vel σμύρνιον*, Col. 11, 3. *vid.* olus atrum. vinum, Cat. 157.

Atheroma, Veg. 2, 30. *tumoris genus, continens quaſi* pulticulam, *ἀθήραν dictam. Sed latius etiam patet. vid. Gorræus.*

Athletæ comitiorum, Varr. 3, 5. pecuarii, Varr. 2, 1.

Atinia ulmus, Col. 5, 6. *ab* Atina *Galliæ Ciſpadanæ urbe dicta videtur, de qua Plin. 3, 19. Schœttg.* ut ſeratur, Col. 5, 6. *eadem* Atinea, *ruſtice, credo, pronuntiata voce,* Col. Arb. 16.

Atlantides, Col. 10, 54. *Vergiliæ.*

Atque etiam, Col. 2, 2 & 15. ſimili ratione atque in arbuſto, Col. 5, 7.

Atramentum ſutorium, Veg. 2, 49. ſutoricium, Veg. 2, 64. Chalcanton *vocatur Hippiatr. Ruell. p. 112, b. extr. Plura Rhodius Lex. Scribon.*

Ἀτράφαξυς, atriplex, Col. 11, 3. ejus ſatio & cultura *etiam* Pall. 5, 3. atriplici gravis phaſelus, Col. 10, 377. *accuſatam a Pythagora, interpretatur Georgius Aloxandrinus.*

Atreus auream pecudem habuit, Varr. 2, 1.

Atrienſes ſervi, Col. 12, 3.

Atriplex, *vid.* Ἀτράφαξυς.

Attactu frequenti, Pall. 1, 35.

Attentando, Col. 1, 4.

Attenuata cacumine ſagitta, Col. 3, 17.

Attenuare vepres, Col. 11, 2.

Atteruntur oculi, Col. 11, 2.

Attice, *h. e. Attica regio*, Varr. 2, 5.

Atticus *interlocutor*, Varr. 2, 1. Atticus ante T. Pomponius, nunc Q. Cæcilius, Varr. 2, 2.

Atticum mel, Col. 6, 33. Veg. 2, 17. *ubi MS.* antiquo *pro* Attico, *quæ voces etiam confunduntur* Veg. 1, 17. Atticæ lanæ, Varr. 2, 2. Atticum profluvium, *vid. h. v.*

M. Attilii Reguli dictum, Col. 1, 4.

nihil Attinet, Col. 2, 21.

Attinctum animal. *vid.* Adtinctum.

Attollit minas serpens, Col. 8, 2. *Virgiliana formula Georg. 3, 421:* Tollentemque minas, & sibila colla tumentem. *Talia sæpe sunt apud nostrum, quibus tanquam gemmis orationem distinguit.*

Attondi, *pro* attonderi, Veg. 1, 56.

Attractio rugarum ne deformet zizipha, Pall. 5, 4.

Attrahit auxilio hortis amnes, Col. 10, 24. attrahetur præceps ædificium, Col. 1, 5.

Attrectatione manus frequenti, Pall. 4, 12.

Attusus, *contusus*, Veg. 3, 3. b.

Avara vitis, Col. 3, 2.

Avare. avarius opus exigat, Col. 1, 7. *Rarior usus hujus comparativi; sed etiam apud Sextum Rufum in breviario observante Crenio 10, p. 59. Schœttg.*

Auctio facienda, Cat. 2, 7.

Auctor incertus bonitatis color terræ, Pall. 1, 6. auctorem industrium equini generis providere, Col. 6, 27. curatorem *legendum suspicatur Lichtenhanius; certe intelligitur is, qui curam habet.* auctorem in aliquo habere, Varr. 3, 15. auctores memorabiles, Col. 1, 1.

Auctoritas *rei ex nomine alii rei tributo*, Varr. 2, 5. auctoritas dulcis mellis, Pall. 7, 7.

Auctumnitate, Cat. 5. prima, Cat. 155.

Auctumnalis agnus, Col. 7, 3. *Conf. Plin. H. N. 8, 47, f. 72.*

Auctumnus. auctumni imber, Cat. 5. auctumno semine, Col. 11, 3. *lectio dubia; quamquam & apud Catonem l. c. in Pol. & Wrat. legitur* imber auctumnus, *ajectiva notione: quæ lectio non contemnenda videtur, nec sine auctoritate est. Vid. Heinf. ad Ovid. Met. 3, 729.* auctumni initium & numerus dierum, Varr. 1, 28. opera, Varr. 1, 27 & 34.

Acupium laqueis tenditur, Pall. 13, 6. noctuæ, Pall. 10,

ab *αὔλαξ. Legenti totum locum, & sedem vocis repetitæ intuenti, res manifesta videbatur. Αὔλαξ est excelsum illud inter duas fossas. Græcissat sæpe noster. Alioquin cogitare etiam poteras elices.*

Auratæ pisces, Col. 8, 16.

Aureolus color, Col. 9, 3. aureolum collum gallorum *laudatur* Varr. 3, 9. *quod est* Col. 8, 2 ex auro flavum.

Aureus color equi, Pall. 4, 13. aurea medietas chamæmillæ floris, *i. e. flava.* Pall. 7, 10. aureum medicamentum, Col. 6, 14. *idem quod Vegetio aptum remedium.* aureæ pelles unde dictæ, Varr. 2, 1. aurea mala Hesperidum, Varr. 2, 1.

Auriga, *sidus cœleste*, Col. 11, 2. auriga rectrixque membrorum anima, Col. 3, 10. *vid.* origa.

Auris. aurem apponere, Pall. 7, 7. aures applicatæ *in equis laudantur* Varr. 2, 7. auribus prægravantibus & flaccidis, Col. 7, 6. auribus spiritum ducunt capræ, Varr. 2, 3. *cf. Plin. 8, 50. Simile Archelai mendacium est* Varr. 3, 11. *it.* 3, 12.

Auritus. aurita aratra, Pall. 1, 43. *nisi fallor, opponuntur βραχέα, Geop. 3, 1. Schœttg.*

Aurosi pulveris lapidosa macies, Pall. 1, 5. *aurosum pulverem Barthius Adv. 39, 8 explicat* grandiorem & coloris aurei, metallicæque duritiæ. *Sed Cresc. habet* arenosum, *quod prætulerim, eumque dici puto minutissimum arenæ genus, duritiem & rigorem arenæ habens, & nihil vel parum viscidæ illius & limosæ naturæ, qua proprie aluntur plantæ.* auroso colore membrana, Veg. 2, 17. *h. e. aureo.* aurosa arena *sternebatur via imperatoribus. vid. Casaub. ex Synesio ad Lampridii Elagab. c. 31 extr.*

Auscultetur, *active*, Col. 8, 5.

Auspicari carminis principia, Col. 3, 1. culturarum officia, Col. 11, 2. auspicandi causa, Col. 11, 2. *h. e. ut felix capiant anni totius auspicium.*

Auster hibernus, Col. 11, 2. *h. e. χειμῶνα hiemem, i. e. tempestatem afferens. Ita sæpius noster hoc ipso in Kalendario* hiemat, hiemat cum frigore *&c.*

Austeritas nimia in quibus uvis, Col. 11, 2. austeritate prope omni fugantur serpentes, Pall. 1, 35. austeritates psilothri, Pall. 1, 35.

Austerus. austeriorem gustum efficere, Col. 12, 12.

Austrinus dies, Col. 11, 2. piscis, *ibid.*

Aut quid item aliud, Varr. 2, 5 & 9. aut nisi, Varr. 1, 31. *modo vera sit lectio. Certe Codex Ryck. loco* nisi *habet* inde, *longe rectius.*

Autolycus fur, Col. 1, 3.

Axis, axiculi, *vid.* Assis.

Axis meridianus, Col. 3, 21. de oriente *etiam* & occidente, Col. 4, 24.

Q. Axius, tribulis, Varr. 3, 2.

Axungia, *unguen*, Pall. 1, 17. Veg. 3, 4. caprina, Veg. 3, 4.

B.

Bacæ cum virgis ut serventur, Cat. 101. Bacas *etiam semper fere scribit Codex Corbej.* Vegetii, *v. g.* 3, 24. baccæ ederaceæ, Col. 8, 10. bacca stercoris caprini, Pall. 2, 14. *Germani quidam* Ziegenlorbern. *Ita vero vocantur ob similitudinem stercora, quæ sigillatim decidunt, Græci σπυράδας & σπυράθους vocant, Plinius Valerianus* pilulas. *Schættg.*

Bacchea voce frementem, Col. 10, 223.

Bacchus pater, Col. 10, 429. condit odores, Col. 10, 302. illius genus, Col. 10, 38.

Bacchor. spiritus orbis bacchatur Veneri, Col. 10, 198. *h. e. tota mundi anima jam nihil aliud potest, quam generare & gignere. Schættg.*

Baculis excutiuntur spicæ, Col. 2, 21. *vid.* Fustis.

Badius color equorum, Pall. 4, 13. *vid. Isid. Orig. 12, p. 1114, 45. Saniora Gothofr. ad l. c. cui convenit lectio Lugdun. Cod.* baidius.

Bætica provincia, Col. 11, 3. modice clivosa, Col. 5, 8. ejus ora maritima, Col. 3, 12. 11, 2. regiones, Col. 1, Præf. Bæticum vocabulum, Col. 5, 1.

in Bagiennis quales areæ, Varr. 1, 51. *Nihil dubito, quin* Bagienni *iidem sint, qui Plinio 3, 5 f. 7. 3, 16 f. 20. & 3, 20 f. 24* Vagienni *dicuntur, & in Liguribus collocantur, quibusque ad Padi recentis ripam sedes assignantur a Cellario. Ita a Silio 8, 607* Pernix Ligus & sparsi per saxa Vagenni *conjunguntur. Ad rem nostram facit, quod etiam apud hunc vetustissimæ editiones* Bagenos *vel* Bagennos *habuere, observante Drakenborchio, ac de Plinii quibusdam exemplaribus idem refert Cluver. Ital. ant. 1, 10, p. 87, quocum convenit inscriptio Taurinensis apud Sponium Cellario laudata. Porro quæ de situ Vagiennorum, Vagennorumve prodidere Silius Pliniusq*

que, ea bene conveniunt his, quæ a Varrone hic commemorantur. In montanis enim locis a mari non multum remotis, ad fluviorum origines, crebros circa messem nimbos esse, quis mirabitur?

Bajanum L. Luculli, Varr. 3, 17.

Balani pisces, Col. 8, 16. *in marinis referuntur a Plin. 9, 33. Schœttg.*

Balatrones, Varr. 2, 5. Balatrones, *inquit Festus*, quod de calceamentorum coriis eraditur, *nimirum παρὰ τοῦ βάλλειν. Omnino sic puto quæcunque coriis resecantur, quæ Nicandro dicuntur λάθαργοι, Οἷον ὅτε πλαδόωντα περὶ σκύλα καὶ δέρη ἵππων Γναμπτόμενοι μυδόωσιν ὑπ' ἀρβήλοισι λάθαργοι. Unde despicati & nugatorii homines dicti* balatrones. *Huic opinioni adstipulantur ea, quæ sequuntur:* huc adferam meum corium & flagra. *In Italia hodieque retinentur*, Belitroni, *ut in Gallia* Belitre. *Tamen nihil dubium, quin fuerit convicium in eos, quos abominabantur: &* Baratrones *prius dictos, tanquam dignos, qui in* barathrum *conjicerentur: ex consuetudine Atheniensium, qui maleficos in* barathrum, *ut Lacones in καιάδας, quæ erant ut* Puticuli *Romæ extra portam, conjiciebant &c. Scal. Schœttgenio ista denominatio originem habere videtur a quodam Balatrone, sicut* nepos *in* luxuriosi *significatu a quodam Nepote. Nomen ejus exstat apud Horat. Sat. 2, 8, 21. Appellativum apud eundem 1, 2, 2. Vid. etiam Bentl. ad Horat. Sat. 2, 3, 166. & de toto h. l. Brencmanni Epist. ad Schœttg. in Miscell. Obs. 6, 3, p. 587. adde & Voss. ad Cat. p. 119.*

Balausti sterilis comas, Col. 10, 297. *h. e.* balaustii. *Est autem* balaustium, *Gr. βαλαύστιον, flos mali Punicæ, de quo Plin. 13, 19:* Flos balaustium vocatur, & Medicinis idoneus & tingendis vestibus. *Græci scriptores, ut animadvertit Harduinus*, balaustium *dicunt esse* florem mali Punicæ silvestris, non domesticæ, *quos hoc loco secutus videtur Columella, cum appellat* sterile. *Plinius promiscue usurpat, pro flore cum silvestri tum domestico, quod colligitur non solum ex loco allato, sed etiam ex 23, 6. Facciolatus. Diligentia summa & felicissima de* balaustii *flore egit Ez. Spanhemius de usu & præst. num. 6, 4, p. 315 sqq.* balaustii semen, Veg. 3, 16.

Balineorum colluvies, Pall. 1, 40.

Ballucæ siliqua, Veg. 1, 20. *quid sit n. l. Dufresnius interpretatur arenam aurosam; vid. Salm. ad Plin. 239.* b. G. *Somniabam etiam de* ballote, *quod &* porrum nigrum *Plin. 27, 8 pr.*

Balnearia cubicula, Col. 1, 6.

Balnei ædificandi ratio, Pall. 1, 40. balnea ruſtica jungantur fumariis, Col. 1, 6. balneas (*pro* in baln.) dominum ſequitur oleum, Varr. 1, 55.

Balo. ſatis balaſti, Varr. 2, 3. *h. e. de ovibus locutus es.*

Balſama cum caſia nectens, Col. 10, 301.

Balteum, Cat. 76 & 78. *in opere piſtorio eſt pars ſoli replicata, quæ placentam cingit, & ambit. Popm.*

Bambatæ decem, Col. 12, 34. *Vix dubito, quin cum Salmaſio ad Solin. c. 27, p. 265 legendum ſit* ad embammata. *Embammatis certe loco fuiſſe acetum ſcilliticum, docet Plinius 30, 6 ſ. 17. ubi* erranti (*ac proinde in cibo, ubi medicamentum non ſuſpicatur*) dari *docet* duûm dierum catuli lienem ex aceto ſcillitico. Embammatis *etiam vocem non in lemmate modo recentioris hominis fuiſſe, ſed ab ipſo Columella profectam tum locus 12, 55 declarat, tum quod indoctis librariis ea in mentem veniſſe non videtur, niſi adhibita in ipſo loco eſſet.*

Barba magna in antiquorum ſtatuis, Varr. 2, 11.

Barbarici equi, Veg. 4, 7. barbarica ſilva, Col. 11, 2. *h. e. conſeminea.*

Barbarorum remedium adverſus tuſſim, Veg. 3, 69.

Baſculus, *gentis nomen*, Varr. 2, 10.

Baſellis impoſitæ cupæ, Pall. 1, 18. *Non improbabilis videtur lectio Barthiana* aſellis. *Certe ὀνίσκους in machinis eſſe* ſuculam, *trabem, vel* axin *potius tranſverſum, conſtat. Si* cantherium *transferre licuit ad ædificandum & ſuſtinendas vites, ſi* onager *eſt in machinis; quidni* aſello *tale quid contigerit? & contigit jam illi nomen & locus in machinis bellicis, quod oſtendit Du Freſnius. Et quid melius aſello conveniat, quam impoſitum onus? Sed ſi verum eſt* baſellis, *erit diminutivum μιξοβάρβαρον ex* baſis: *pro quo agnovit Du Cangius.*

Baſilica vitis, Col. 3, 2, 7, 9 & 21.

Baſilicæ forma *ad cellam vinariam applicata*, Pall. 1, 18.

Baſis ſuppoſita, Col. 3, 13. ſi baſin moverit jumentum, Veg. 1, 25. ſemoverit, Veg. 2, 46. *utrobique malim* emoverit. quibus remorata baſis, Veg. 1, 26. *eſt nimirum infima pars pedis. add.* 1, 56. 4, 1.

Baſternarum amites, Pall. 7, 2. *vid. de* baſterna *Jo. Scheffer. de re vehic. 2, 6, p. 116. præſertim p. 120. Pyrrhus Ligorius de vehic. c. 15. Pignorius de ſervis. Schœttg.*

Batillum ligneum cum ferrula ferrea meſſis cauſa, Varr. 1, 50. *inſtrumentum aliquantum excavatum ad recipiendas ſpi-*

cas; figura forte non multum differt ab illo batillo, quo ad stercora colligenda uti jubet Varr. 3, 6.

Battis flos, Col. 12, 7. *volunt esse* crithmum, *Gall.* bacille, *nostris Meerfenchel.* Battis sativus quibusdam cordum olus, Col. 12, 13.

Battitura calcetis (*f.* chalcitis) Veg. 2, 26. *est squama metallorum, cadens ab incude. sic Matth. Silvaticus apud Dufresnium. Nostri Hammerschlag.*

ad Baulos piscina Hortensii, Varr. 3, 17. Bauli *urbs Campaniæ, non procul Bajis. Nomen habet a stabulis boum Herculis, quasi βοαύλια; unde &* Herculeos Baulos *dixit Silius 12, 156.* villæ Hortensii ad Baulos *meminit etiam Cic. Acad. 4. Schœttg.*

Bdellium, *qui est succus vel resina arboris cognominis, reponi vult Morgag. pro* depli, Veg. 3, 28. Arabicum, Veg. 4, 14. *bis.*

Bee, βῆ, vox ovium, Varr. 2, 1.

Bellissimi vini pars, Col. 12, 19.

Belo, belare, *pro* balare, Varr. 2, 1.

Bene oleum addere, Cat. 157. id bene faciet, Cat. 157. *de effectu medicinæ. Sæpe ita Scribonius, indicante Rhodio.*

Beneficium, *h. e. bene factum*, κατόρθωμα, Cat. 5.

Bennæ emantur, Cat. 23. *genus vehiculi esse Gallica lingua, docet Sex. Pompejus. Schefferus, qui toto c. 2, l. 21 de re vehic. de* benna *agit, ostendit*, corbem *esse* (*plaustro deinde impositam, vel cistam vitilem*) *qua significatione hodieque utuntur Belgæ: sed pro* emantur *vult legi* vieantur; *satis quidem ingeniose.*

Bes jugeri, Col. 5, 1.

Bestiola, quæ vocatur buprestes, Veg. 3, 15.

Beta, *literæ nomen apud Græcos, & herbæ apud Latinos*, Col. 10, 251 & 254. Betæ pallentia robora, Col. 10, 326. satio & cultura, Col. 11, 3. Pall. 3, 24.

Betacei pedes, Varr. 1, 2.

Betonica, *pro* Vettonica, Veg. 4, 11.

Bias, de septem unus, Col. 1, 1.

Bibo. ut bibas quantum voles, Cat. 156. bibat terra fontes, Col. 10, 49. ne bibat oleum nova metreta, Cat. 100.

Bibulæ ollæ, Col. 12, 43.

Bicomis equus, Veg. 1, 56.

Bicorni ferro herbam pectere, Col. 10, 148.

Biturica vitis, Col. 3, 2, 7 & 9. Bituricæ fructibus opimæ. Col. 3, 21.

Bivium ad culturam, Varr. 1, 18.

Blandimenta æstivi caloris, Pall. 10, 17. vecturæ, *h. e. vectura mollis*, Veg. 1, 56.

Blandus. blanda pabula, Col. 7, 3.

Blattæ apibus inimicæ, Pall. 1, 37. lucifugæ, Col. 9, 7.

Blitus quando feratur, & quomodo colatur, Pall. 4, 9. *Paullus Festi:* Blitum genus oleris a saporis stupore appellatum esse ex Græco putatur, quod ab his βλὰξ dicitur stupidus. *Isidorus Orig. 17, 10:* Blitum genus oleris saporis evanidi, quasi vilis beta. *Vid. Taubm. ad Plaut. Truc. 4, 4, 1. Bapt. Porta Villæ 10, 61. Schœttg.*

Bolus. ut ad hunc bolum pervenias, Varr. 3, 2.

Bombum faciunt apes, Varr. 3, 16.

Bonus Eventus invocatur, Varr. 1, 1. *Hic & ipse Deus putabatur a Romanis, ut omnia, quæ agenda susciperent, eventu prospero bearet. Occurrit ejus mentio aliquoties in Inscriptionibus apud Gruterum p. CI, 7 sqq. Simulacrum quoque illius Romæ fuit, quod dextera pateram, sinistra spicam ac papaver tenuit. Plinius 34, 8. Schœttg. Plura de hoc Hard. ad l. c. Plin. s. 19. n. 16. Lindenbr. & Vales. ad Ammian. XXIX extr. & dedita opera Moravius de Malaturri (Moreau de Mautour) dissertatiuncula de hoc Deo & nummis ejus honori cusis, quæ habetur in Hist. Acad. Inscriptt. T. IV, p. 78.*

Bona salute, ἀγαθῇ τύχῃ, Cat. 4. Est εὐφημισμὸς *& invocatio salutis Deæ, ut* quod omen Deus avertat, salvis rebus tuis *&c.*

Bonum est, *prodest*, Cat. 157. bonum fœcunditatis, Pall. 1, 7.

Βοῶπις, Varr. 2, 5. *Libanius Elogio pavonis tom. 2. p. 713 edit. Morell.* Ὅμηρος μὲν γάρ που κατὰ τὴν ποίησιν πολλάκις τὴν μὲν βασιλίδα τῶν θεῶν βοῶπιν προσονομάζει, ὀφθαλμῶν τὸ κάλλος οὕτω τιμᾶν βουλευσάμενος. *Enimvero Homerus passim in sua poesi Reginam Deorum Boopin vocat, cum oculorum bovinorum pulchritudinem hac voce honorare statuisset. Schœttg.*

Borea nubifugo, Col. 10, 288.

Bos intelligitur castratus, Col. 6, 20. cubitor, Col. 6, 2. indigena, Col. 6, 2. boves perferi, Varr. 2, 1. honore ceteras pecudes superant, Varr. 2, 5. Col. 6, Præf. Veg. 3, Præf. quales emendi, Varr. 2, 1 & 5. Col. 6, 1. Pall. 4,

apertione dum suscipitur aqua, & transmittitur ac penetrat, respirationis munus videntur implere. *Beroald.*

Brassicæ genera, natura, laudes, Cat. 156 & 157. *it.* Col. 10, 127. *ubi vid. Pompon.* facit ad stranguriam ex vermibus, Veg. 3, 15. vitibus inimica, Pall. 9, 5. brassicæ satio & translatio, Pall. 7, 4. 10, 13. Col. 11, 3. semen vetustum in rapam mutatur, Pall. 3, 24.

Brevis, *h. e. parvus.* breves insulæ, Pall. 1, 28. *νησίδια χειροποίητα vocat Didymus Geop. 14, 18.* brevissimum vasculum, Pall. 5, 8. brevissimo spatio distantia sarmenta, Pall. 2, 10. brevissimæ offulæ, Pall. 1, 29. *Ita Plin. 8, 23* Pantheris breves in candido macularum oculi.

Brevitas vineæ, Pall. 9, 3.

Brisam subactam prelo subjicere, Col. 12, 39. *Videtur* brisa *poni pro* vinaceis. *Nam Plinius hoc idem memorans de passo conficiendo sic infit:* Quidam ex quacunque uva dulci dum percocta illa faciunt siccantes sole, donec paulo amplius dimidium pondus supersit, tusasque leviter uvas exprimunt, deinde quantum expressere, adjiciunt vinaceis aquæ puteanæ, ut & secundarium passum faciant, diligentiores eodem modo siccatis acinos eximunt, ac sine sarmentis madefactos vino excellenti, donec intumescant, exprimunt: & hoc genus ante cetera laudant. *Dispice an ex hac* brisa *deduci commode possit* Briseus, *propter illud Persianum,* Est nunc brissei quem venosus liber Acci. *Quo in loco interpretes multi multa comminiscuntur, pauci pauca bene. Nihil decerno ut dogmatistes, sed opinor ut opinator. Scio, apud Macrobium cognominari Bacchum* Brissea. *Quidam autumant* brissam uvam *tunc dici, cum pedibus calcatur ad vinum exprimendum. Beroald. Videtur subbarbari quiddam in hoc verbo latere, quod conveniat cum Gallorum* briser, *frangere, comminuere.*

Brocchi dentes, Varr. 2, 7. directis *opponuntur* Varr. 2, 9. *ubi Crescentius interpretatur,* brocchi, *i. e. torti, & 2, 7 i. e. plicati. Ursinus ex* Col. 6, 29 *vult esse* prominentes. *Optime videtur illos explicare* Veg. 4, 5: Duodecimo (anno) nigredo in medietate dentium apparet.

Bruma confecta, Col. 8, 5. *vid.* Confectus. consumta, Col. 11, 2. peracta, Col. 11, 3.

Brumalis oriens, Col. 1, 6. meridies, Col. 9, 5. *Potest hic* brumalem meridiem *spectare dici locus, cui nihil obstat, quo minus etiam brumæ tempore radiis meridiani solis collustrari queat: ita æstivum spectaret meridiem, cui oppositum quidem ali-*

quid, ſed non ita altum, ut non in ſummo axe conſtitutus ſol illud ſuperet. Cf. Æquinoctialis.

in Brundiſino reſtes pro jugis, Varr. 1, 8.

Brutia pix, Col. 12, 18. Veg. 4, 14, 15, 23 & 25. *Plin. 16, 22*: Pix in cortinas æreas conjecta aceto ſpiſſatur; & coagulata, Brutiæ cognomen accepit — lentore ab alia pice differens, item colore rutilante, & quod pinguior eſt reliqua. *Add. Dioſcor. 1, 69.* Brutia tellus, Col. 10, 139. *Brutii ſervi & paſtores Lucanorum fuere. Inde aufugerunt, & furtim in regione conſederunt, ubi Conſentia eſt, quæ fuit eorum metropolis, quam regionem prius Auſones habitaverunt. Brutii multo poſt tempore, & ab Hannibale, & a Rom. propter eorum perfidiam deleti pæne fuere; ſine dignitate, ſine honore ad ſervilia ſemper opera coacti. Pompon.*

in Brutiis pecuariæ nobiles, Varr. 2, 1.

Brutus orator, Col. 1, Præf.

Bryaxis, ſtatuarius, Col. 1, Præf. *Vid. Plin. 34, 7 & 8. Schœttg.*

Bryonias ſ. Bryonia, Col. 10, 250. *herba eſt, quæ pampinorum amœnitatem præſtat: ideo in feneſtris ponitur, luxurians ſemper, alligatque, quidquid obviam habet. Pompon.*

Bubilia ut ædificanda, Cat. 4. Varr. 1, 13. Col. 1, 6.

Bubulcus *&* armentarius *differunt*, Varr. 2, Præf. *Nimirum* armentarius *paſcendi cauſa habetur; &* armenta *dicuntur Varroni de L. L. 4, p. 25 quaſi* aramenta, *non quæ adhibentur ipſa ad* arandum, *ſed unde* eliguntur ad arandum: bubulcus *autem inter arandum boves gubernat, quod v. g.* Col. 1, 9 *&* 2, 13 *apparet. Sed ipſe Varro h. l. etiam*, bovem & armentum *ſatis diſtinguit*, arator, Col. 2, 5 & 13. qualis eſſe debeat, Col. 1, 9. bubulci cella, Col. 1, 6. officium in arando, Col. 2, 2.

Bubulina urina, Veg. 3, 4. bubulinum ſevum, Veg. 3, 4.

Bubulum pecus, Varr. 2, 1.

Bucina inflata, Varr. 3, 13. ad bucinam omnia facere conſuefaciendi ſunt porci, Varr. 2, 4. *De* bucina *vel* buccina *paſtorali Broukh. ad Prop. 4, 10, 29.* ad buccinæ ſonum, Col. 6, 23.

Bucinatum eſt, Varr. 2, 4.

Bucolicon poema, Col. 7, 10.

Buculi juvenci, Col. 6, 2.

Βουγόναι apes, Varr. 2, 5. *Cf. Ælian. περὶ ἰδιότητος τῶν ζώων, ultimo ſecundi libri capite, quo laudes boum explicat. Ce-*

terum Scal. non credit Græcis βουγόνας *dictas, sed potius* βουγενεῖς, *& ita Varronem scripsisse; citatque Callimach.* ἄρμενα παρ' Δαναοῦ γῆς ἐπὶ βουγενέων. βουγόνας *autem ortum putat ex eo, quod statim sequitur,* bugoniam. *Mentem Scaligeri confirmat Hesychius:* Βουγενέων, τῶν μελισσῶν *&c.*

Bugoniæ auctor, Varr. 2, 5. Eumelus, *ut ex Hieronymo adduxit Salmasius ad Solinum c. 40, p. 603, qui tamen postea mutavit sententiam. In notis enim ad Hieronymi chronicon, quod cum notitia Bibl. Vinar. edidit H. L. Schurzfleichius n. 1250 ista habet:* Bugoniam Scaliger interpretatur *opus de apibus agens.* Sane βυγενεῖς apes sunt. Varro — Antigonus Carystius παραδόξων συναγωγῆ c. 33, p. 21 προσαγορεύει οὖν και φιλῆτας τὰς μελίσσας βουγενεῖς, λέγων, Βουγενέας φαμενος προσεσῆσαο μακρὰ μελίσσας. Hæc etsi vera sint, vellem nihilo minus Scaligerum satius probasse, quod *Bugoniam,* quæ *Bugenogonia* hoc modo potius esset dicenda, Eumelus scripserit. Equidem repono, invitis etiam omnibus libris, *Theogoniam.* Constat enim e Clementis Alexandr. στρωμ. 6. p. 629, Eumelum Corinthium Hesiodi Theogoniam, καταλογάδην expressam pro sua venditasse. *Hæc adscripsi, quod in paucorum manibus est liber Salmasii.*

Bulbi Megarici, Cat. 8. Col. 10, 106. *Tria bulborum genera conjungit Ovid. R. A. 797 sq.* bulbi arundinum, *al.* oculi, Col. Arb. 29. *it.* 4, 32. *Cor. Celsus in bulbis numerat* allium & cepam: *Plinius discriminat, docens quomodo serendi sint.* Megaricos bulbos *laudat Cato. A poetis optimo epitheto* salaces *nominantur: quoniam stimulant venerem. Sunt præterea* bulbi *in radicibus arundinum, liliorum, aliarumque plantarum similitudine dicti. Hinc Plinius scribit,* radicem lilii unam sæpe bulbos quiquagenos emittere. *Item scribens* de asphodelo herba *sic refert:* Radix ejus napis modicis similis est, neque alia numerosior, octoginta simul acervatis sæpe bulbis: *& mox* radicem *i. e.* bulbos *interpretatur. Idem Plin. scribens & ipse de arundine, enarrat quid sit apud Columellam* bulbus *in radice arundinis. Plinii verba sunt hæc:* Seritur arundo bulbo radicis, quam alii oculum appellant, dodrantali scrobe. *Ab eodem Plinio* bulbosæ & bulbaceæ radices *appellantur, in quibus* bulbi *tales conspiciuntur, quales in radicibus arundinum. Beroaldus.*

Βούλιμος, Varr. 2, 5. *Sextus Pompejus:* Bulimon *Græci magnam famem dicunt, assueti magnis & amplis rebus præponere* Bu. *Hinc est, quod grandes pueros* Bupædas *appellant,*

& *mariscam ficum* Busycon. *Vid.* bulimus si permanserit, Veg. 3, 38. bulimum faciunt bovem jejunia, Veg. 3, 35. sustinent animalia, Veg. 3, 38.

Bulla est homo, Varr. 1, 1.

Bullita, *h. e. leviter cocta*, Veg. 1, 45.

Bullo. bullabit vinum, Cat. 105.

Bumamma uva, Varr. 2, 5. *Vox hybrida. Col. 3, 2. græce* bumaston *uvam dixit.*

Bumasti vites, Col. 3, 2. *Plin. 14, 1*: Tument mammarum modo bumasti. Μαστὸς *nimirum* mamma. *De βου augendi vid.* Βούλιμος.

Bunias, *rapi species*, Col. 10, 422.

Βούπαις, Varr. 2, 5. *vid.* Βούλιμος.

Buprestæ, Veg. 3, 15 & 78.

Bura fracta, Varr. 1, 19.

Burgundiones equi, Veg. 4, 6.

Burici equi, *vel* burichi, *manni*, *equi minores*, Veg. 4, 2.

Βούσυκον, Varr. 2, 5. *Vid.* Βούλιμος.

Butyrum, Col. 6, 12.

Buxeæ formæ, Col. 7, 8.

Buzyges Athen. Varr. 2, 5. *Fuit hic Atheniensis, quem bovem & aratrum invenisse tradit Plinius 7, 56. Hesychius:* Βουζύγης, ἥρος Ἀττικὸς, ὁ πρῶτος βοῦς ὑπὸ ἄροτρον ζεύξας. ἐκαλεῖτο δὲ Ἐπιμενίδης. *Schœttg.*

Byzacium Afr. Varr. 1, 44. *Conf. Plin. 5, 4 & 17, 5 & 18, 10*: Utpote cum e modio, si sit aptum solum, quale in Byzacio Africæ campo, centeni quinquageni modii reddantur. *Ursin. Salmasius ad Solinum c. 27 observat, videri* Byzacium *Varronem pro urbe accipere, quæ tamen regio. Sed ex particula* ad, *quæ idem ac* apud *est, id concludere non licet. Dicunt enim ita & alii auctores, ut* apud Orientem, *pro* in Oriente *Tacit. Annal. 3, 12, 1. Schœttg.*

C.

Caballiones marini s. equulei, Veg. 1, 20. 4, 12. *vid. Fabri thes. in* Hippocampus.

Cacabus novus, Col. 12, 48. figuli, Col. 12, 41. cacabo æneo coquito, Col. 12, 46.

Cachinno plena, Col. 10, 280.

Cacumen fici ut ponatur, Pall. 4, 10. nucis quo dirigendum in positione, Pall. 2, 15. cacumina ficorum piro-

rumve & malorum depangere, Col. 3, 21. ficulnea obruuntur, Pall. 4, 35. oleaſtri, Veg. 3, 3. olivæ, Col. 5, 12. cacuminibus & talea feruntur cydonia, Pall. 3, 25. mora, *ib.* inverſis ziziphi grana, Pall. 5, 4. mentaſtrum, Col. 11, 3.

Cacus latro, Col. 1, 3.

Cadetum quid aratoribus, Col. 5, 1.

Cadmia botryodes, Veg. 4, 11.

Cado. ſi cadit fiſtula, Veg. 2, 13 & 26. cum uſta ceciderint, Veg. 2, 48. *In quibus omnibus ſignificat, vim morbi fractam.*

Caducus equus, Veg. 1, 25. * aqua, quæ abundat, per fiſtulam exit, *der Abfall*, Varr. 3, 5. *cf. Polenum ad Frontin. p. 166.* * olea, Cat. 23. Col. 12, 50. ſpica ſaturantur oves, Varr. 2, 2. ad caduca poma remedia, Pall. 3, 25. 12, 7.

Q. Cæcilius Atticus, qui ante T. Pomponius, Varr. 2, 2.

Cæcilia lactuca, Col. 10, 179, 182 & 190. *Conf. de ea Plin. 19, 8.*

Cæciliana *eadem*, Col. 11, 3.

Cæciliæ morſus, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. *Forte etiam pro* cæcis muribus *reſtituenda* Veg. 3, 77. *Serpentis nomen* Cæciliam *vult etiam Beroaldus.*

Cæco. cæcat oculum vitis humor defluens, Col. 4, 9 & 24. *de eadem re Græci* ἐκτυφλῶν, *v. g.* Geop. 5, 22. cæcabitur ſpes, Pall. 1, 6. *Senſus totius loci, ſi demſeris allegoriam, hic eſt: ne immittatur vineæ florenti foſſor, cum facile nimis flores, vindemiæque ſpes decutiantur.*

Cæcubus ager, Col. 3, 8.

Cæcus. cæca refectio, Col. 4, 32. cæci colubri, *h. e. lumbrici occulti*, Col. 10, 231. morbi, quorum cauſas ne medici quidem perſpicere queunt, Col. 1, 5. cæcæ foſſæ, Pall. 6, 3. Col. 2, 2.

Cædo. ne cædat frigus, Varr. 2, 1. cædere fœnum, Col. 2, 19. cædendæ ſilvæ modus, Pall. 6, 4. frondem, Col. 5, 8.

Cædua ſilva, Cat. 1. Varr. 1, 7. Col. 3, 3.

Cælius orator, Col. 1, Præf.

Cæmenticii parietes, Pall. 1, 10.

Cærefolii ſatio, Pall. 3, 24. *it.* 10, 13.

Cæſar Vopiſcus, Varr. 1, 7.

Cæſim facere, Col. 4, 25. petere, *ibid. Opponitur* ductim. *Synon.* ictu.

Cæſio, Col. 4, 33.

Cæſonianum præceptum, Col. 1, 4.

Cæſpitis herbam vivacem, Col. 10, 88.

Cæſpoſo litore Cumæ, Col. 10, 130. Cæſpoſo *Crenius explicat* cæſpite pleno. *Sed Scaliger corrigi vult* Theſproto. *Ego verum puto* cepoſo, *in quo conſentiunt fere MSS. & editio antiquiſſima. Supereſt, ut aliunde conſtet, ceparum ferax fuiſſe illud litus, de quo nihil habeo dicere. Forte ut deinde* Ariciam porri matrem *laudat, ita hic* cepoſam *Cumam. Convenit enim his oleribus, certe in olla.*

Cæſus. cæſo lapide ſtructum, Pall. 1, 31.

Cætabulum Melanthii, Cat. 102. *Hoc verbum nihili, quocunque modo in Victorii ed. venit. habetur quidem jam in edit. Gryphii 1541. Servatum deinde eſt propter auctoritatem viri ſummi.* Acetabulum *verum putamus.*

Calabræ oves, Col. 7, 2.

Calabriæ maritima, Col. 11, 3.

Calabrica oliva, Col. 12, 49.

Calabrici inſeritur tuber, Pall. 10, 14. *Plin. 17, 10, ſ. 14:* Tuberes melius inſeruntur in pruno — & in calabrice: ea eſt ſpina ſilveſtris.

Calametis liberare vineas, Col. 4, 27. *h. e. fragmentis calamorum, ex quibus formata ſunt juga. Sed variat lectio.*

Calamitate afficere, Varr. 2, 1.

Calamitoſus ager, Cat. 35. calamitoſum, Cat. Præf. prædium, Cat. 1. *quod multis tempeſtatibus eſt ſubjectum.*

Calamus (*cum* ſchœno *junctus*) Cat. 105. aromaticus, Col. 12, 52. Veg. 4, 13. *Eſſe eum, qui inter nos* Calmus *dicitur, oſtendit Wedelius Exercit. Cent. 2. Dec. 3, 5. Schœttg.* Syriacus, Veg. 4, 13. * Calamus defigitur, Col. 3, 15. calamo applicare vitem, Col. 4, 4. acuto intercidere olivas, Pall. 12, 22. calami fabaceæ meſſis, Pall. 12, 1.

Calaſticus, *vid.* chalaſt.

Calatho ſimilis cinara, Col. 10, 240. calathis infuſum lac, Col. 10, 397. *adde* Col. 7, 8.

Calcaribus cædere equos, Veg. 1, 56. calcaria gallinarum, Col. 8, 2. calcis aculeos *vocat ibid.*

Calcaria fornax uti facienda, Cat. 38.

Calcarius, Cat. 16.

Calcatorium, Pall. 1, 18.

Calcatu aſſiduo terra ſolidetur, Pall. 2, 13.

Calcetis battitura, Veg. 2, 26. *pro* chalcitis *puto. Conf. 4, 16 & 19.*

Calceamenta (calciamenta) utrique ſexui convenientia, Col. 12, 3.

Calceatis pedibus, Veg. 2, 58.

Calceabis (calciabis) animal, Veg. 2, 55. calceantur ſolea, Pall. 1, 24.

Calcitroſus bos, Col. 2, 2.

Calco. ſi calcavit ſurculum, Col. 6, 15. calcant quædam gallinæ velut mares, Col. 8, 5. calcare manibus, Cat. 117. *Conf.* Cat. 52. fiſtucis vectibuſque, Cat. 28. *add.* Pall. 2, 20. calcabis foramina, Veg. 2, 43.

Calculoſus ager, Col. 3, 11. calculoſum jumentum, Veg. 1, 46. calculoſa loca, Col. 5, 10.

Calculo poſito, videt conducere, Col. 3, 3. *h. e. ſubducta ratione.* calculi (*al.* talioli) *inter partes & membra equi*, Veg. 4, 2.

Caldorem & frigus, Varr. 3, 9. *add.* 1, 41 & 55.

Caldus ager, Cat. 6. caldo ſole, Varr. 3, 2.

Calfacere dolium, *pro* calef. Cat. 69.

ad Calendas Octobr. primas, Cat. 147 & 148. ante Calend. Jan. primas, Cat. 148. *vid.* primus.

Cales. Calibus quæ emantur, Cat. 135.

in Caliculis obruta ſemina, Pall. 12, 7.

Calidaria maltha, Pall. 1, 41. *qua loca in balneis ſciſſa & corrupta reficiebantur. Salmaſius ad Solinum c. 52, p. 771. Schœttg.*

Caligant amnes nebulis, Col. 1, 5.

Caligo æſtuoſa, Col. 11, 2. *quem* æſtum nebuloſum *vocat ibid.* inter caligines, Col. 3, 1. Pall. 3, 9. *h. e. nebuloſo & frigido aere.*

Calix novus, Cat. 39. in calice aquam quærit vinum, Varr. 1, 8.

Callidiſſimus rerum naturæ, Col. 7, 3. callidiſſimi rei ruſticæ, Col. 2, 2.

Calliope mea, Col. 10, 225.

Callis. calles ſilveſtres longinqui ovium, Varr. 2, 9. *add.* 10. *viam pecudum callo tritam, oſtendit ex Varrone præſertim Turneb. 3, 22.*

Calliſto ſidus occidit, Col. 11, 2.

Calliſtruthiæ fici, Col. 5, 10.

Calliſtruthis ficus, Col. 10, 416. *Plinio Calliſtruthiæ parum ſapore præſtantiores, ficorum omnium frigidiſſimæ. Italis vocantur* Digitelle. *Bodæus a Stapel ad Theophr. hiſt. plant. 4, 6, p. 385. Schœttg.*

tigatur arbor, Pall. 11, 12. canicularium, *Jens.* canicularum ortu, Pall. 8, 6. *MS. Sylb.* caniculariuin.

Canicularis sol ardentior, Veg. 3, 36.

Caninum studium, Col. 1. Præf. *est causidicorum & rabularum, qui id egerunt, ut homines eloquentia sua morderent. Talem* caninam eloquentiam *Ciceroni quoque tribuit Lactantius 6, 8, 26. Ovid. in Ibin v. 14:* Jactat in toto verba canina foro. *Pertinent huc, quæ exstant apud Plaut. Menæchm. 5, 1, 14:* Non tu scis mulier, Hecubam quapropter canem Graji esse prædicabant? *&c. Confer præterea Cujacium Observ. 4, 40. Douzam fil. & Erhardum ad Petronii Fragm. p. 687. Crenium part. 10, p. 43. Schœttg. Buchnerus addit Prudent. hamartig.* 402: Inde canina foro latrat facundia toto: *& conjicit*, caninum facundiæ studium. *add. Hieron. ad Minerv. pr. Ciceroniana cum canibus & anseribus comparatio in oratione pro Roscio notissima. add. Quinctil. 12, 9, 9.* canini dentes, Varr. 2, 7.

Canis se vespere celat, Col. 11, 2. canes in cœlo, Varr. 2, 1. canes trium generum sunt, Col. 7, 12. idonei rei rusticæ qui? Varr. 1, 21. de canibus Varr. 2, 9. *int.* Col. 7, 12. canum nomina, Col. 7, 12. canes ut noctu acriores & vigilantiores sint, Cat. 124. ut medicandi sint, Col. 7, 13.

Canistris sacris aptatæ Telluris comæ, Col. 10, 277. canistros e salignis virgultis, Pall. 12, 17.

Canna vulgo degener arundo dicitur, Col. 7, 9. cannæ similis arundo gracilis, Col. 4, 32. canna viridi & radicata agitare dolium, Pall. 11, 14. ex canna agitare, Pall. 11, 17. ex canna canales, Pall. 4, 15. ad instillandum unguentum, Veg. 2, 58. 3, 4. canna viridi scindere olivas, Col. 12, 48. cannæ factæ, Col. 12, 15. ad cameras, Pall. 1, 13. circa vites dispositæ, Pall. 3, 11. cannarum repositio, Pall. 1, 32. cannas spisse textas, Col. 12, 50.

Cannabina retis, Varr. 3, 5. cannabini funes, Col. 6, 2. 12, 50. cannabinæ tegeticulæ, Varr. 3, 8. Col. 8, 9.

Cannabis satio, Col. 2, 10.

Cannabum quando seratur & quomodo, Pall. 3, 5, 4, 5.

Canneæ tegetes, Col. 12, 50.

Canneta quomodo colantur, Pall. 3, 23.

Canopo hilari nata sampsuca, Col. 10, 171. Canopum *in Ægypto urbs, haud procul ab Alexandria, (quam ferunt condidisse Menelai aurigam* Canobum; *inde mutata litera* Canopum) *quæ ideo hilaris dicitur, quia homines ibi semper vo-*

Cat. 36. *it.* Cat. 33, 41, 51, 95. capita caſtanearum, Col. 4, 33. *h. e. quantum ex una caſtanea creſcit.* oleagina, Cat. 43. vitis, Col. 3, 10. 4, 2 & 24. 5, 6. *Ita* caput vitis fit virga Col. Arb. 7, *poſtquam ex cacumine in ſcrobem demiſſo radices egit, & a matre amputatur, ein eigener beſonderer Stock.* * *Sed* caput malleoli *eſt* Col. 3, 18 & 19, *qua matri abſciſſus eſt, ſervata metaphora mallei, cujus item* caput *eſt maſſa illà ferrea manubrio apta.* * *Ita* trunci *in vite* caput *eſt, ubi ille in plures palmites & quaſi brachia ſpargitur,* Col. 4, 17, 21, *& inprimis* 4, 24. * caput aquæ *fons eſt*, Pall. 9, 8. capita foſſarum, *principia*, Pall. 6, 3. * *pro ſorte in re pecuniaria*, capitis amiſſi jactura, Col. 11, 1. * *præcipuum:* caput diſciplinæ, Col. 11, 1. caput eſt in omni negotio, Col. 1, 1. * *principium ſive extremum: ut* de capitibus ungularum calcant, Veg. 2, 54. a capite, *h. e. ab initio, da capo*, Veg. 4, 8.

Carbones ſalſi *pro ſale adhibiti*, Varr. 1, 7. *conf. Plin. H. N. 31, 40:* Quercus — per ſe cinere ſincero vim ſalis reddit; alibi corylus laudatur: ita infuſo liquore ſalſo carbo etiam in ſalem vertitur. Sambuci, *ſ.* turiones, Garg. Mart. ſupra carbones incidis pilulas cypreſſi, Veg. 3, 3 b.

Carbunculoſus ager, Col. 3, 11.

Carbunculus quæ terra, Varr. 1, 9.

Carceres aperire & emittere equos, Varr. 2, 7. a quibus carceribus decurrat ad metas, Varr. 1, 3.

Carcharus piſcis, Col. 8, 17.

Carcinoma ut ſanetur, Cat. 157. carcinomata præcidit uſtio, Veg. 1, 28.

Cardiacus equus, Veg. 1, 25. *it.* 2, 4. bos, Veg. 3, 52.

Cardo cœli, Varr. 1, 2. *polus arcticus, qui centrum eſt circuli ſeptemtrionalis. vid. Gœſ. ad Sic. Flacc. p. 134.* a cardine ad orbem, Varr. 3, 5 *bis. h. e. a centro ad peripheriam.* * cardines mundi loco movendos credidit Hipparchus, Col. 1, 1. * cardinibus, quibus ſteterant, opponuntur arbores, Pall. 3, 19. *h. e. plagis: de qua ſignificatione Gœſ. ad Scriptt. rei agrar. p. 134.*

in Carduetis cati & muſtelæ, Pall. 4, 9.

Cardui ſatio & cultura, Pall. 4, 9. 11, 11. *Intelligitur nempe* ſativus *Græcis κάκτος & κινάρα. Varr. Geop. 12, 39. ex quo pleraque noſter hauſit. Pluribus illum deſcribunt Jo. Bapt. Porta Villæ 10, 57. Salmaſ. ad Solin. c. 19, p. 159, c. 33, p. 371; & ad Tertullianum de pallio c. 2. Schœttg.*

Carenariæ, Pall. 8, 7. *ſunt vaſa coquendo* careno. *Ita quoque Turn. 13, 23.*

Carenum *vel* carœnum, *it. Creſcentio* caroenum, *genus vini cocti, & dulcis*, cum tertia perdita duæ partes remanſerint, *ut deſcribitur Pall. 11, 18. e quo repetit Creſcent. 4, 24 extr. Bern. Bonævall. Abb. l. 2. de vita S. Bernardi ap. Cangium h. v.* Panis ibi opicus pro ſimila, pro careno ſapa, pro rhombis olera, pro quibuslibet deliciis legumina ponebantur. *Ivo Carnot. Ep. 287 ap. eundem*, Vinum quoque meum, cum ſitio, non curo ſapa ſit an carenum. *ubi aperte præſtantius atque delicatius* carenum ſapa *fuiſſe indicatur. cum tamen antiquioribus, quod infra oſtendimus*, ſapa *regnum vinorum dulcium fictorum obtinuerit. De etymologia Turneb. Adverſ. 13, 23, ubi a Caribus derivat inventoribus, cum Caſſiodorus in tripartita hiſtoria* Carenos *vocet, qui in Græco ſunt* Κᾶρες. *Juvat illius conjecturam Galenus de comp. medic. ſec. locos apud Lud. Nonnium Diæt. 4, 13:* Verum Atticiſſantes ipſum (ἕψημα) Siræum vocant, quemadmodum alii *Caricarum decoctum* Siræum appellandum cenſent. *Laudat Nonius etiam Paulum Ægin. 3, 28,* Σιραῖον ἀπὸ ἰσχάδων. Caræum *Apicio 1, 33, ubi cum defruto conjungitur, & alias reſtituit Humelbergius. De toto genere vinorum ita decoctorum vide Linden. ſel. med. 10, 36 ſqq.* * Carenum *in condimentis aridis quidam legunt* Col. 12, 49. *ſed reſtit.* carpum.

Carecta quando exſtirpentur, Pall. 9, 3.

Carex. caricis exſtirpatio, Col. 11, 2. caricibus aut geniſtis teguntur porticus gallinariæ, Pall. 1, 22.

Carica creta, Varr. 1, 57.

Caricæ (*ficus*) Pall. 1, 26 & 30.

Cariem vetuſtatis recipit vinum, Col. 3, 2.

Carina nucis, Pall. 2, 15. *Nux navis quandam habet ſimilitudinem, quæ tamen optime omnium in amygdala poteſt conſpici, in qua pars ea, quæ inferius curvata eſt,* carina *dicitur a Plin. H. N. 17, 10. unde & ipſæ amygdalæ ibidem* falcatæ *dicuntur. Extremitates autem earum a Plinio* mucrones, *a noſtro* cacumina *vocantur. Schœttg.*

Carioſa terra, Cat. 5. *it.* 34 & 37. *Copioſe quid eſſet* carioſa terra, *interpretatur Plin. 17, 5. ſed ut paulo aliter hunc locum legat:* Terram carioſam cave, neve plauſtro, neve pecore impellas. *Interpretatur autem* carioſam *ex ligni natura*, aridam, fiſtuloſam, ſcabram, caneſcentem, exeſam & pu-

micosam. *Sed paulo aliter accepit* Col. 2, 4, *qui conferendus est.* cariosior fit vetustate palmula, Varr. 1, 67.

Cariotta, *pro* caryota, Veg. 3, 64.

Carmen. carminis legibus implicare materiam hortensis rei, Col. 11, 1.

Carnarium *vulgo cellam accipiunt carni asservandæ, & fieri potest, ut id quoque significet. Sed sunt loca, ubi non potest cellam significare vel penu, verum instrumentum minus, in quo suspenditur caro. id cum obiter sit dictum in Fabro, & tamen ad nostros rusticos declarandos aliqua parte valeat, juvat paulo accuratius explicare. Igitur auctor moreti v. 56 de Simulo suo:* Non illi suspensa focum carnaria juxta Durati sale terga suis, truncique vacabant: Trajectus medium sparto sed caseus orbem, Et vetus adstricti fascis pendebat anethi. *Hinc apparet* 1) carnarium *fuisse instrumentum ad focum suspensum.* 2) *in eodem pependisse caseum atque* anethum. *quod posterius observandum, ut lux inde accedat Plinio, qui 18, 60* in carnariis florere *narrat* pulegium. *De eadem re idem 2, 41:* floret ipso brumali die suspensa in tectis florentis herba pulegii. *Scilicet a potiori usu* carnarium *vocabatur instrumentum uncis instructum pluribus, non procul a foco suspensum, unde porro suspenderentur tum caro præsertim, tum alia, quæ sicca servari, ope modici caloris cum fumo a foco orti intererat. Ita in carnario funes suspensi Cat. 68. Quæ ita in alto pendebant, ea promebantur inde furca. quod apparet ex Petronii diversis locis, qui non modo* furcæ de carnario raptæ *meminit cap. 96: sed etiam c. 135 quæ adhuc diximus confirmat omnia:* Enothea — pannum de carnario detulit furca, in quo faba erat (*quale quid de* anetho *&* pulegio *vidimus*) ad usum reposita, & sincipitis vetustissima particula. *Idem* sinciput *Enothea c. 136 pr.* in carnarium furca reponit. *Altum hoc fuisse sic satis, non furcæ tantum ministerium indicat, sed* sella *etiam,* quæ staturæ anus altitudinem adjecerat. *Nimirum etiam hinc apparet, non habuisse domus, pauperum certe, qualis hic describitur, caminos fumo excipiendo peculiares, sed fumo, non ita ut apud lautiores frequenti, liberos patuisse in tectum vel per ipsum tectum exitus. Sed de his Burm. ad Petr. c. 135, p. 646 sq. Adde Philandrum ad Vitruv. 7, 3, p. 132. qui multa cum asseveratione negat habuisse caminos cubicula seu conclavia veterum. Sed ad* carnarium *redeamus. Pensile quid fuisse apparet, non tantum ex vet. gl. κρεμάστρα* carnalium, *ubi* carnarium *legendum, sed etiam ex Plaut. Capt. 4, 4, 6 :* Adveniens

deturbavit totum cum carne carnarium. *Id. Pſeud. 1, 2, 64:* Niſi carnaria tria grandia tergoribus oneri uberi hodie Mihi erunt, — te ſtringam ad carnarium. Carnarium grande tergoribus *vix dici poteſt cella; ſed bene poteſt inſtrumentum uncis pluribus inſtructum, qualia hodie videmus vulgo. Apparet etiam ratio ridicularum minarum, q. d. niſi datur mihi affatim porcinæ fumo duratæ, te pro porcina ſuſpendam. In ſupellectili, quæ moveri poteſt, refertur a Varrone apud Non. 15, 16, p. 545. Merc.* Hæc adventoribus accedunt, cellæ, claves, clauſtra, *carnaria*, dolia, *tamen aut* ſellæ *legendum, aut, quod expeditius, inciſum tollendum poſt* cellæ. *Reliqua veterum loca, in quibus cellam aut penu forte ſignificare poſſit, ita tamen ſunt comparata, ut illam, quam explicavimus, interpretationem non excludant. Occurrit autem vox Cat. 13 & 14. Varr. 2, 4. Col. 12, 53. Periphraſis carnarii eſt ap. Sidon. Apoll. Epiſt. 8, 11.*

Καρνίκη *an* καρνικὴ cytiſus, Col. Arb. 28. *an quia* τοῖς κάρνοις, *pecudibus, gratiſſima? Sylb.*

Caro. carnes olivarum, Pall. 12, 17. pirorum reſolutæ, Pall. 3, 25. dura in carne & cute pira, Pall. 3, 25.

Carœnarium & Carœnum, *vid.* Carenum.

Carpathium pelagus, Col. 8, 16.

Carpenta ſtercoris, Pall. 10, 1. vehes *vocat* Col. 2, 5 & 6. carpenta ſudant adminiculis in vinea advehendis, Veg. 3, Præf. *h. e. boves juncti.*

Carpinea manubria, Col. 11, 2.

Carpinus arbor, Col. 5, 7. atra, Cat. 31. *Carpinus atra ab agricolis hac ætate vocatur* oſtrya, *ulmo ſimilis; arbor in aſperioribus montoſiſque locis frequens, cujus fructus plurimus, in racemum lupuli inſtar diſpoſitus, calyce ceu veſica turgido obducitur, in quo ſemen. Quo calycis diſcrimine a carpino proprie dicta ſeparatur; nam hæc de calyce multifido fructum producit. Amenta vero ſive juli eadem fere ſunt in utraque. Ponted. Cf. Plin. H. N. 16, 75, ubi tamen pro* carpino *legitur* ſapinus. utiliſſima fabricis, Pall. 12, 15.

de compoſitis ex Carpo *vid. quæ in* ſpargo *obſervamus.*

Carptim, Col. 9, 15.

Carptura, de cibo apum, Varr. 3, 16.

Carpum, Col. 12, 49. Carpum *vocari* fœnum Græcum *herbarii docent;* carphos *eſt apud Plinium 12, 120. Porro* fœnum Græcum *eſſe in condituris aridis, Index noſter docet, & Apicius 5, 7.*

Carſeolanus ager, Col. 3, 9.

Carthaginienſis ager, Varr. 1, 57.

Cartilago narium habet indicium epilepſias, Veg. 3, 33. ſi corrupta ſit, Veg. 2, 34.

Caryotæ Syriacæ, Varr. 2, 1. Caryota *legendum etiam* Veg. 3, 64, *pro* Cariotta.

Caſeale, Col. 2, 15. *locus, ubi lac aſſervabatur, & caſei conficiebantur. Schœttg.*

Caſeum omne, Cat. 76.

Caſeus recens & ſalſus, Col. 12, 57. Gallicus, *ibid.* caſei quando fieri ſoleant, Varr. 2, 11. ut differant, *ibid.* ut conficiantur & ſerventur, Col. 7, 8. Pall. 6, 9. domeſticis ut præparentur, Col. 12, 13. ut muſto condiantur, Col. 12, 42. caſei vitia, Pall. 6, 9. in caſeum lac cogitur, conducitur, glaciatur, Col. 7, 8. concreſcit, *ibid.* conſpiſſatur, condenſatur, *ibid.* gelatur, *ibid.* congelatur, *ibid.*

Caſia, *vel* Caſſia, Col. 9, 5. *Cneorum hoc eſſe*, κνέωρον, *apibus propter odorem apprime utile, obſervat ad Geop. 15, 2 Needhamus.* frondens pluribus locis Romæ, Col. 3, 8. cum caſia nectens balſama, Col. 10, 301. Caſſia fiſtula, Pall. 11, 14. nidaphantis, *ſ. potius* daphnitis, marmalitis, *ſ. potius* muſylitis, nardina, Veg. 4, 13. nigra, *ibid.*

Caſinate agro, Cat. 136. in Caſinati, Varr. 2, 3.

Caſinia *MSS. fere habent apud Vegetium, ubi editi* Cathimia, *vel* Catimia, *pro* Cadmia, *v. g.* 4, 27. *Vid.* Cathimia.

Caſinum, *vel* Caſſinum, Col. 8, 16. ſub Caſino ornithon Varronis, Varr. 3, 4 & 5.

Caſſiope, *ſidus*, Col. 11, 2.

in caſſum recidit omnis impenſa, Col. 4, 3.

Caſtaliis guttis rotantia antra, Col. 10, 267.

Caſtaneæ natura, ſatio, cultura, Col. 4, 33. 5, 10. Pall. 3, 25. 12, 7. inſitio, Pall. Inſ. 155 & 161. caſtaneæ inſita pirus, Pall. Inſ. 67. malus, Pall. Inſ. 94. caſtaneæ ad ponendum ut eligantur, Pall. 12, 7. ut ſerventur, *ibid.* caſtaneæ materies ad quæ utilis, Pall. 12, 15.

Caſtaneti jugerum, Col. 4, 30. caſtaneta novella, Col. 4, 33. Pall. 12, 7.

Caſtigatores tot ſeculorum ſeri, Col. 8, 16.

Caſtimoniale liquamen de piris, Pall. 3, 25. *Palladii an ſit hæc vox, equidem dubito. Sed ſignificari arbitror potum, quo uti illis licet, qui* caſtimoniam, *h. e. abſtinentiam a vino ex voto vel alia quacunque de cauſa debent, ut de melitite Pli-*

nius 22, 54: ſolebat dari mulieribus vini abſtemiis. Caſtimoniarum *ſuperſtitionem etiam de cibo & potu dici, ejuſdem locus Plinii indicat obſcurus alioquin* 31, 44, *ubi genus vel gari vel halecis ait* caſtimoniarum ſuperſtitioni ſacriſque Judæis dicatum, quod ſit e piſcibus ſquama carentibus.

Caſtitas, *h. e. Minerva*, præſul olivæ, Pall. 1, 6.

Caſtoreum admiſcetur clyſteri, Veg. 3, 24. unguento, *ibid.* pulveri, *ibid.*

Caſtra ponere noctu, Varr. 3, 2. *h. e. pernoctare.* caſtra apium, Pall. 1, 37. ſtabularii, Col. 6, 23.

Caſtrationis vitulorum genera & præcepta, Col. 6, 26. Pall. 4, 13. 6, 7. duplex ratio in ſuibus, Col. 7, 11. tempus idoneum, Col. 11, 2. caſtratio agnorum, Varr. 2, 2. gallorum, Varr. 3, 9. *Gallinarum caſtrationem incognitam veteribus, uſitatam hodie in Francia obſervat Menagius Menagian. Tom. 2, p. 108.* caſtratio arundineti, Col. 4, 32.

Caſtratoria ferramenta, Pall. 1, 43.

Caſtraturæ vulnera, Pall. 6, 7.

Caſtro. caſtrare caudas catulorum, Col. 7, 12. alvos apum, Col. 9, 15. alvearia, Pall. 7, 7. vites, Cat. 33.

Caſtrati ab igne (*vitioſe, credo*) Veg. 3, 24. *f.* cauteriati.

Caſtus a rebus venereis, Col. 9, 14.

ad Catachlytum longanonis, Veg. 1, 42. *S. M.* catochidem. *Suſpicabar* catacliſtum, *& intelligebam, ipſum ſphinctera & ſedem infimam. Probavique eam conjecturam Platnero, qui eam confirmavit ex Phavorin.* κατάκλιτος, τελευτεία. *Nimirum emendandum putat* κατάκλειστος. *Poteſt etiam* κατακλεὶς, *quæ ad os ſcapulæ alias pertinet, hanc rem ſignificare, qua hic opus eſt.*

Cataclyſmos, Varr. 3, 1.

Cataloticum medicamentum, *vid.* catuloticum.

Cataplaſma, *emplaſtrum*, Veg. 2, 14. cataplaſmis utendum, Veg. 3, 3 b.

Cataplaſmabis equum ex polline hordei, Veg. 2, 54.

Cataſtalticum, Veg. 4, 28. *vid.* cataſtolicum.

Cataſtematis recurſu, Veg. 1, 17. *h. e. ejuſdem conſtitutionis cœli ac ſiderum: eandem puto, quam* κατάστασιν Hippocratis interpretatur apud Gorræum Galenus, *τὴν παρὰ φύσιν ἐν τῷ περιέχοντι (aera intelligit) κρᾶσιν.*

Cataſtolicum medicamentum, Veg. 2, 22. *Quid ſit, docet Dioſcor. 2, 1,* τὸ τοῦ ἐχίνου ὄστρακον καταστέλλει τὰ ὑπερ-

σαρκοῦντα. *Saracenus vertit*, ea reprimit, quæ in ulceribus ipſis excreſcunt. *vid.* Apoſtol.

Catellæ, *catenulæ*, Cat. 135.

Catenæ, Cat. 18. *ſunt vincula lignea, quæ materiam arte compingunt, & præſtant æqualem ac directam. Sic apud Vitruv. 7, 3:* Aſſeres cum ad formam circinationis fuerint diſtributi, catenis diſpoſitis, ad contignationes, ſive tecta erunt, crebriter clavis ferreis fixi religentur: eæque catenæ ex ea materia comparentur, cui nec caries, nec vetuſtas, nec humor poſſit nocere, id eſt, buxo, junipero, olea, robore, cupreſſo, ceteriſque ſimilibus. *Quem locum Palladius ita eſt imitatus* 1, 13: Tunc eas catenis ligneis ex junipero, aut oliva, aut buxo, aut cupreſſo factis, ad contignationem ſuſpendamus. *Popma.* catenis utilis ulmus & fraxinus, Pall. 12, 15.

Catervatim *&* ſpecialiter *oppon.* Col. 3, 19.

Cathimia, Veg. 4, 11, 19 & 27. *&* Catimia, Veg. 2, 22. *ſcribitur pro* Cadmia.

in Catillo compoſita mixtura, Col. 12, 57.

Catinos aquæ ponere oportet, Varr. 1, 63.

Catinum fictile, Cat. 84.

Cato Luculli tutor, Varr. 3, 2. Col. 8, 16. Catones, *h. e.* Cato, Col. 4, 11.

Catulire, id eſt, oſtendere velle ſe maritari, Varr. 2, 9. Σκυζᾶν *hoc Græci appellant. Verba,* id eſt, oſtendere velle ſe maritari, *nemo non videt gloſſema eſſe, & quidem ſatis inepti Grammatici. Plin. 16, 25:* Catulitionem ruſtici vocant, geſtiente natura femina accipere *&c. Laberius Lacu Averno:* ſcinde unam exoleto impatienti catulientem lupam. *Plautus:* Meam uxorem vidi catulientem. *Sed de canibus proprie dicitur. Urſin.*

Catuloticum *reſtituimus* Veg. 4, 28. κατουλωτικὸν, *quod eſſe dicitur apud Æginetam. Dioſcoridi 5, 89:* ἀπουλωτικὴ δύναμις in ſquama æris *eſt, quæ valet* ad cicatricem vulneri obducendam.

Catulus orator, Col. 1, Præf.

Catuli ædes, Varr. 3, 5.

Catuli canum ut tractandi, Col. 7, 12. catulus lactens in medicina equorum, Veg. 1, 17. catuli lactentis ſanguine placatur rubigo, Col. 10, 343. catulo facere ante ſementem moris eſt, Col. 2, 22. *Tradit Plin.* Catulos lactentes adeo puros habitos eſſe apud priſcos, ut placandis numinibus

hostiarum vice catulis uterentur. Genito mane catulo res divina fit. In canario sacrificio rutilæ canes immolabantur pro frugibus, ut ita deprecarentur propulsarentque sævitiam sideris caniculæ. *Beroald.*

Cati in carduetis habendi, Pall. 4, 9.

ad Cavaturam vulneris collyrium, Veg. 2, 26.

Caudæ catulorum ut castrandæ, Col. 7, 12. in Syria breves, in Italia prolixæ ovium *commendantur* Varr. 2, 2. boum profusæ &c. Varr. 2, 5. marinæ, Veg. 1, 20. 4, 12. *inter suffimenta quæ sint n. l.*

Caudinis faucibus horti, Col. 10, 132.

Cavea, in qua tauri pugnare solent, *amphitheatrum*, Varr. 3, 5. caveæ, *h. e. alvearia*, Col. 9, 15. caveæ, qua iter est in ornithonem, Varr. 3, 5. *introitus pergulati, similes caveis theatrorum.* caveis emunire arbores ab injuria pecoris, Col. 5, 6. *h. e. sepimento rotundo circumdare. Sic* caveis circummunire plantas, Col. 5, 9. munienda vitis, Pall. 3, 10.

Cavealis resina, Veg. 3, 54. 4, 14. *doliis picatis derasa: vel qualis condiendo vino adhibetur. Vulg.* cabialis.

Caveo. caveto scabiem pecori, Cat. 5.

Cauliculorum cibo sustinetur animal, Veg. 2, 6. *vid.* Coliculus.

Caulis. caulem cum fecit cepa, Col. 11, 3. in caulem cito erigi, Pall. 11, 11. * caules (*κατ᾽ ἐξοχὴν dicti, brassicæ*) quando serantur & quomodo, Pall. 3, 24. Hor. Sat. 2, 4: Caule suburbano, qui siccis crevit in agris, Dulcior. irriguo nihil est elutius horto, *deliciæ videntur hominis difficilia & ob id rara affectantis. Quamquam audiendus forte fuerit, si de Medicis viribus sermo sit.* Ut condiantur caules, Col. 12, 7. prototomi, Col. 10, 369. caulium offæ, Veg. 2, 6. *qui etiam feminino genere* caules *dixit* 3, 3 & *al.* * caules acanthini, Col. 9, 4. in vitibus, Cat. 33. Col. 4, 7. caulium teneræ laurus libra, Col. 6, 7. *Vid.* Colis.

Cauniæ ficus, Col. 10, 414.

Cavo. cavantur tempora equis, Pall. 4, 13.

Cauri, Col. 10, 75. *scribitur etiam* Corus.

cum Causa Musarum esse dicuntur apes, Varr. 3, 16. *h. e. merito.* eum cum causa sibi præesse, Varr. 1, 17. * *Pro morbo sæpe* Vegetius, *e. g.* partes, quæ in causa sunt, 2, 6. quibus totum corpus in causa est, 1, 25. locus causæ, 2, 30. in causa pulmonum, 3, 45. *add.* 2, 22. 3, 5 & 65. 4, 27.

Causatio, Pall. 1, 4. *de morbo. vid. Schœttg. ad h. l.*

Cauter, *καυτὴρ instrumentum ustorium, cujus usus tum in chirurgia, tum in ferruminando. Nostri a figura coni vocant einen Kolben. Hinc* cautere percurrere, Pall. 1, 41. cauteres *in instrum. rustico*, Pall. 1, 43. Cauter *est etiam Tertull. de Pall. c. 5.*

de Cauterii ratione, Veg. 1, 28. cauteriis rectis inurere, Veg. 1, 14.

Cauterizare subtiliter, Veg. 3, 2 b.

Cavus terebra factus obturatur, *h. e. foramen*, Col. 12, 8. cavi laxiores, Varr. 3, 15. cavis modicis forantur spatia, Col. 8, 3. cava ne faciant mures, Cat. 128. *Plura Gœs. Ind. Agrar. & J. F. Gronov. ad Phædr. 2, 4. Schœttg.*

Cea insula, Col. 9, 2. *add.* Varr. 2. Præf.

Cedo. cedit pro stercore, Pall. 10, 1. pro pulmentario, Col. 12, 14. cedere binas pro singulis, Cat. 150. cedunt capris capellæ, Col. 7, 6.

Cedria perungere, Col. 6, 32. *h. e. Cedrino liquore. Liquor picis, qui aquæ modo fluit, ex tæda dum coquitur, cedrinum vocatur, cui tanta vis est, ut in Ægypto corpora hominum defunctorum eo perfusa serventur. Est etiam* oleum cedri, *quo peruncta materies nec tineam, nec cariem sentit. Hinc illud Epigrammatarii:* cedro nunc licet ambules perunctus. Cedriam *quoque accepimus appellari humorem manantem ex ambusta picea. Beroald.* Cedria *sæpe etiam apud* Veg. *v. g.* 3, 71. *ubi* cedri *an* cedrinæ *legendum sit, incertum. Sed κεδρίαν, quæ pix vel resina cedri, & κέδριον, liquidius & magis oleosum confundi, jam Gorræus monuit. Add.* Veg. 3, 82.

Cedrus durabilis, Pall. 12, 15. odorata, Col. 9, 4.

Celebris via, Cat. 1. celeberrimi auctores, Col. 3, 17.

Celebro. harum studia rerum majores nostri celebraverunt, Col. 8, 16. celebratur insitio, Pall. 3, 17. vinearum putatio, Pall. 4, 1. putatio auctumnalis, Pall. 12, 4. celebrabitur opus (glandis legendæ) operis femineis, Pall. 12, 14. celebrari potest emplastratio, Pall. 8, 3. celebranda est ovium tonsura, Pall. 6, 8. vitium positio, Pall. 12, 2. vinearum positio, Pall. 4, 7. vindemia, Pall. 10, 11.

Celer, canis nomen, Col. 7, 12.

Celeritudo, Varr. 3, 12.

Celie Sardiniæ, Varr. 1, 16. Caralim *vult Ursinus. Pomponius Mela lib. II de Sardinia:* in ea antiquissimi populorum sunt Ilienses. *Plinius lib. III de eadem:* Celeberrimi in ea populorum Ilienses, Balari, Corsi. *Quibus in locis repo-*

nendum censeo Jolienses, *& hic apud Varronem* Joliem, *nomen oppidi. Liv. lib. 50 eosdem, opinor, vocat* Jolenses, *infames latrociniis. Similiter Græci appellant* Ἰολαεῖς *&* Ἰολάους. *Conf. de eisdem Strab. lib. V, & Diodor. lib. IV. Popma.*

Cellæ anserum, Col. 8, 14. balnei, Pall. 1, 40. Veg. 2, 6. columbarum, Col. 8, 8. familiæ, Cat. 14. *de his Barth. 35, 19, p. 1600 & 1613.* in horreis divisæ, *h. e. loculamenta*, Pall. 1, 19. olearia, vinaria, Cat. 3. Col. 1, 6. Varr. 1, 11. in plano faciendæ, Varr. 1, 13. torcularia, defrutaria, Col. 1, 6. cella vinaria ut paranda, Col. 12, 18. Pall. 1, 18. cellæ villaticæ, Col. 1, 6. quæ cellæ quas fenestras postulent, Varr. 1, 13. cellas duas, Cat. 13. *Sed vix dubium mihi est, quin h. l. legendum sit* sellas. *Quid enim sibi volunt cellæ in cella?*

Cellares columbi, Col. 8, 8.

Cellarius, Col. 11, 1. 12, 3. de hujus diligentia qui scripserit, Col. 12, 4.

Celo. celantur sidera, *occidunt*, Col. 11, 2. celat se vespere stella, *ibid.*

Celsus. celsi agri, Col. 1, 2. celsissimo Germano procerior Judæus, Col. 3, 8.

Censeo. censeo vitare, *h. e. vitandum*, Col. 1, 5. censemus pampinare, Col. 4, 6. instituere, Col. 8, 2. diducere, Col. 5, 6. præcipere, Col. 5, 8. pernoscere, Col. 6, Præf. censuerunt resecare, Col. 4, 10. censeri numerus potest, Col. 6, 23.

Censores censu admittunt populum, Varr. 3, 2. censu, *i. e. quando census agitur. Sic Gronov. de Pecun. vet. 4, 1, p. 264. Sed possit etiam videri dativus antiquus, pro* ad censum. apud censores causæ aguntur, Varr. 1, 8.

Censoria lege committere, Varr. 2, 1. censorium opus suscipere, Col. 12, Præf.

Census. censibus pæne totis redimi, Col. 12, Præf.

Centaurea, Veg. 3, 2. violacea, Veg. 1, 55.

Centaurus, Col. 11, 2.

Centenarii greges, Varr. 2, 4. 3, 6.

Cum Centesimo redit semen in Sybaritano, Varr. 1, 44.

Centimalis fistula, Veg. 1, 43. 3, 25. *ἀπὸ τοῦ κεντεῖν nomen habere videtur: ad paracentesin certe adhibetur. Consentit Platnerus, & a* κέντημα *derivatum nomen putat. Ostendit mihi etiam* acum triquetram, *qua acuta est, ceterum teretem, cum cannula, qua continetur, quod instrumentum* trois quarts

a Gallis hodie vocari me docuit. Nihil autem ea aptius ad paracentesin, cum impressa acus extrahi, & relinqui in vulnere canna argentea possit.

Centones farcire, Cat. 2. *vid. Schœttg. ad Juvencum 2, 375.* centones pueris, Cat. 10. e veteribus vestimentis, Cat. 59. equis imponuntur, Veg. 2, 59. centonibus confectis prohibetur frigus, Col. 1, 8.

Centum ex modio nascuntur in Byzacio, Varr. 1, 44.

Centumpondium incertum, Cat. 13. *Pondus suspicor una mole centum libras pendens:* certis ponderibus *opponitur, quæ distincta, partitaque sunt, non in unum pondus diffusa.* Æquum centupondium *apud Plaut. in Asin. Sc. Ubi ego nunc*, æquum est, & justum centum librarum pondus. *Turn. 7, 24.*

Centumvirale judicium cum vocatur, numerus non est ad amussim, Varr. 2, 1. *Nonnunquam enim CV, post Augusti vero ætatem ultra CLXXX fuisse centumviros ostendit Siccama de centumvirali judicio 1, 8. Schœttg.*

Centuria rusticis quæ, Varr. 1, 10. Col. 5, 1.

Centuriæ (*an* centriæ?) in equis, Veg. 1, 25. *Platnerus suspicatur esse ἀπὸ τοῦ κεντεῖν* dictas: *loca, ubi stimulari solent equi calcaribus. Certe κεντρὶς ex Absyrto hippiatr. ita explicatur ab Henrico Stephano.*

Cepa Ascalonia, Marsica, Pompejana *ut condiantur,* Col. 12, 10. *de* Ascalonia *etiam* Col. 11, 3. Marsicam *simpliciter* unionem vocant rustici, Col. 12, 10. germana, Veg. 3, 54. longior, Pall. 4, 10.

Cephalargicus equus, Veg. 1, 25. *pro* cephalalg.

Cephalicum, quod facit ad omnia vulnera claudenda, Veg. 4, 28.

Cephalo, palmæ planta, Pall. 5, 5. *vid. Salmas. p. 933. b. B.*

Cepheus exoritur, Col. 11, 2.

Cepinæ cultura, Col. 11, 3.

Cepullæ satio & cultura, Pall. 3, 24. 11, 11.

Cera quando & quomodo fiat, Col. 9, 16. Pall. 7, 7. cera Punica, Veg. 4, 14 & 23. ceræ discolores pictorum, Varr. 3, 17. cera communis, Veg. 4, 14. cerarum in alveis figura, Col. 9, 15.

Cerasi satio & cultura, Pall. 11, 12. insitio, Pall. Inf. 143. inseruntur brumalibus diebus, Varr 1, 39. agrestis cerasi satio, Pall. 12, 7. insitio, Pall. 2, 15. cerasa ut sine osse nascantur, Pall. 11, 12. ut serventur, *ibid.*

Κεράτιον, ſiliqua Græca, Col. 5, 10. *it.* Arb. 25.

Ceratum liquidum, Col. 7, 7. *a* cera *dictum*, *quod vulgo* cerotum *nuncupant. Plinius*, Non fecit, *inquit*, cerata, malagmata, emplaſtra, collyria, antidota, parens illa ac divina rerum artifex: officinarum, immo verius avaritiæ commenta ſunt. *Beroald.* Tenerum *vocat Scrib. comp. 173;* liquidum *ſæpe Celſus, obſervante Rhodio Lex. Scrib.*

Ceraturam pati, Col. 12, 50.

Cerauniæ vites, Col. 3, 2. *quod rubeant velut ignis, Iſidor. Orig. 17, 5. Schœttg.*

Cercitis olea, Col. 5, 8. *radius.*

Cereale papaver, Col. 10, 314. *Epitheton Virgilii Georg. 1, 211; ubi Servius:* Cereale papaver, vel quod eſt eſui, ſicut frumentum, vel quo Ceres uſa eſt ad oblivionem doloris. *Plin. 19, 8, ubi de papavere:* Hoc & panis ruſtici cruſtæ inſpergitur adfuſo ovo inhærens, ubi inferiorem cruſtam apium githque cereali ſapore condiunt. *Schœttg.*

Cerebellare, Veg. 2, 12. 3, 33. *pulvillus capiti apponendus.*

Cerebellum *idem.* cerebello appoſito caput munire, Veg. 2, 11. cerebellum de lanata pelle, Veg. 2, 7.

Cerebroſi boves, Col. 2, 11. gravedinoſos *interpretatur Dalechampius ad Plin. 18, 15. Alias idem eſt*, quod ὀξύχολος, *ad iram facilis. Acron ad Horat. Serm. 1, 5, 21:* cerebroſus, αὐθάδης, *iracundus. Schœttg.*

Cerebrum ubi commovetur, Veg. 2, 7. cerebro indita lana, Veg. 1, 10. *h. e. loco externo appoſita.* ungitur cerebrum, Veg. 2, 12. puſcam calidam cum ſpongia apponere, Veg. 3, 39. rutam ſupra cerebrum ponito, Veg. 3, 43.

Cerefolium, *vid.* Cæref.

Cereolæ ficus, *an* prunæ, *an* utrumque? Col. 10, 404.

Ceres eadem quæ Terra mater, Varr. 3, 1 & Liber invocati, Varr. 1, 1. in Cereris initiis porci immolantur, Varr. 2, 4. ejus miniſter bos, Varr. 2, 5. Col. 6, Præf. proles, Proſerpina, Col. 10, 269.

Ceretanum ſuum laudat Col. 3, 3 & 9. Ceretani *populi ſunt citerioris Hiſpaniæ, qui Juliani cognominantur. De his intelligendum eſt apud Epigrammatiſtam ſcribentem*, Ceretana mihi fiat, vel maſſa licebit. *Namque ab his* Ceretanis *mittebantur pernæ optimæ: quod & Strabo memorat. Apud eoſdem naſcebantur vina generoſa, quæ ſcriptores magna cum laude nominitant. De quibus idem Epigrammatarius intellexit, ſcribens*, Ceretana nepos ponat, Setina putabis. *Male literati*

enarratores Ceretana vina, & falfamenta *falfo existimant referenda esse ad* Ceretes *Etruriæ populos. Ego olim ṡver in Pliniana recognitione annotavi quædam annotamenta non indigna cognitu super* Ceretanis vinis, & pernis, *quæ leguntur in calce Plinianorum codicum, qui impressi Parmæ fuerunt. Apud Columellam fit mentio vinorum Ceretanorum: & de Hispaniensibus est intelligendum. Beroaldus. Quam hic annatationem suam commemorat Beroaldus, ea relata est in Facis Gruterian. Tom. 1, p. 307 sq. De Ceretanis ex Pet. de Marca Cellarius p. 123.*

Cerialis pompa, Varr. 1, 2. *Rectius puto* cerealis, *& unamquamque cœnam intelligo.*

Cerinthæ ignobile gramen, Col. 9, 8.

Cernere per cribrum quam minutiffime, Cat. 107. cribello fpiffo, Pall. 7, 11. contundis pariter & cernis, Veg. 3, 28.

Cero. cerari dolium fexta quaque olivitate, Col. 12, 50.

Ceroti inftar efficies, Pall, 1, 41.

Cerrea glans, Col. 9, 1.

Cerrus, Col. 7, 9. excifa, Pall. 3, 18. de cerro tabulata, Pall. 1, 9. *Inter arbores glandiferas est* cerrus: *ex glande* cerrea, *ut Nigidius tradit*, porcina caro fit folidior. *Autumat Plinius*, cerrum ne Italiæ quidem majori ex parte notam effe. *Beroaldus.*

Certaminum facrorum ftudiofi, Col. 3, 9. ad certamina laborum patientiffimi, Col. 6, 29.

Certum habeo, defideraturos, Col. 2, 22.

Cerva, nomen canis, Col. 7, 12.

Cervinus color equi, Pall. 4, 13. *Isidorus:* Cervinus eft, quem vulgo gauranem dicunt. Æranem idem vulgus vocat, quod in modum ærei fit coloris. *Quid si* cerinum *legamus a* cera? *Nonius 16, 6:* Cerinum a ceræ colore. *Plautus Epidico 2, 2, 49:* Plumatile aut cumatile, cerinum aut melinum. *Schœttg.*

Cervinum cornu, remedium pullis contra afflatum ferpentis, Col. 8, 5.

Cervix ejecta, laxata, Veg. 2, 41. mota, dejecta, Veg. 3, 4. vitis, Col. 4, 7.

Ceruffa plumbo creatur attrito, Pall. 9, 11.

Cervus ævi longioris vitam fortitus, Col. 9, 1.

Cefpofum litus, *vid.* Cæfpofum.

Ceffator, Col. 11, 1.

Ceffim, *h. e. retrocedendo*, Veg. 3, 22.

Characterе ſignare pecus, Col. 11, 2. Pall. 2, 16. Luciliano libelli, Varr. 3, 2.

Chelidoniæ, purpureæ ficus, Col. 10, 415. Hirundineam *ficum vocat Macrob. 2, 16. ita enim legendum pro vulgato* harundinea. Chelidonia herba, Veg. 2, 16. *vulg.* celidonia. *Ita* celidonium *Scribon. comp. 174.*

Chelydri more depedens cucumis, Col. 10, 378.

Χηνοβοσκεῖον, Varr. 3, 10. chenoboſcia ut conſtituantur, Col. 8, 14.

Χηνοτροφεῖα, nantium volucrum aviaria, Col. 8, 1.

Chia *inſ.* Varr. 2, Præf. Chiæ ficus, Varr. 1, 41. Col. 10, 414.

Chirurgia quæ appelletur, Veg. 2, 13.

Chlora medicamentum, Veg. 4, 28.

Chœnix. menſura, quam Syri choenicam vocant, Pall. 11, 14. Χοῖνιξ *non Syrorum eſt, ſed Græcorum menſura, eaque & aridorum & liquidorum. Eſt autem quatuor ſextariorum, quod teſtatur Rhemnius Fannius de ponderibus & menſuris v. 69. Vide Euſtathium ad Odyſ. T. 28. Eduard. Bernardum de ponderibus & menſ. lib. 1, p. 29. Terminationem primæ declinationis præter noſtrum hic, & 12, 20, comprobat etiam Paullus Feſti abbreviator:* Chœnica menſuræ genus. *In chœnice non ſedendum eſſe, Pythagoreorum eſt dogma, de quo Plutarchus* περὶ παίδων ἀγωγῆς *17, 6; Euſtathius l. c. Bapt. Pius ann. poſt. c. 36.* chœnicas duas, Pall. 12, 20.

Χοῖρος, porcus, Varr. 2, 4. in virgine, Varr. 2, 4.

Cholera, *vid.* colera.

Chorda diſponere, *h. e. linea adhibita*, Col. 5, 9.

Chordapſos, Veg. 1, 41 & 49.

Chordi agni, fœtus, Varr. 2, 1. Chordus, *vel etiam ſine aſpiratione*, cordus, *notat omne id, quod ſerius, quam alias, fit vel naſcitur. Paullus Feſti abbreviator:* Corda frumenta, quæ ſero matureſcunt, ut fœnum cordum; *quod nos hodie* Grummet *vocamus. Sic etiam de ovibus Plin. H. N. 8, 47:* Cordos vocabant antiqui, poſt id tempus (*ordinarium ſcil.*) natos. *An vero vox iſta* ἀπὸ τοῦ χορίου *derivanda ſit, merito dubitandum eſt.* Χορίον *enim eſt membrana illa, cui fœtus & animalium & hominum involutus eſt, non vero intima vulva. Ariſtoteles hiſt. anim. 9, 5 de cerva:* καὶ ὅταν τέκῃ, ἐσθίει τὸ χορίον πρῶτον; *cum peperit involucrum prius comedit. Referenda ergo eſt hæc derivatio inter alluſiones Varronis noſtri, de quibus alias. Scaliger in Scaligeranis primis p. 55* cordum *idem*

esse vult ac condum, *quod non sit verosimile. Schœttg.* Chordi agni duo annumerantur pro una ove, Varr. 2, 2.

Choreis intenta virgo, Col. 10, 269.

Choreusæ (χορεύουσαι) Ludinorum insulæ, Varr. 3, 17. *Lege ex vestigiis veterum codicum* Ludianorum. *Ludiani, ut* Asiani, Adriani. *In Lydia νήσους χορευούσας vocat, quas alii χορήτιδας, Plinius* saltuares *vocat lib. II, cum scribit:* Sunt & in Nymphæo parvæ, saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu ad ictus modulantum pedum moventur. *Hunc locum habebat in animo Martianus Capella; ut L. IX, p. 314, cum scriberet,* In Lydia Nympharum insulas dicunt, quas etiam recentior asserentium Varro se vidisse testatur, quæ in medium stagnum a continenti procedentes cantu tibiarum primo in circulum motæ dehinc ad litora revertantur. *Scalig.*

Χορίον, volva intima, Varr. 2, 1. *vid.* Chordus *&* volvæ.

Chorus canentium, Col. 12, 2.

Chrysomeliana mala, Col. 5, 10. *Plin. 15, 1:* Chrysomela incisuris distincta, colore ad aurum inclinato. *Schœttg.*

Cibarium oleum, Col. 12, 50. *opp.* probum. *conf. c. 52 extr.* cibarius sapor, Col. 12, 11.

Cibaria rusticorum adjuvat, *h. e. in cibos assumitur,* Col. 12, 14. condere, Varr. 3, 16. bubus, Cat. 60. diurna, Col. 8, 4. familiæ, Cat. 56. gallinacei generis, Col. 8, 4. cibariorum justa fortius conficere, Col. 5, 6. cibariis leguminum sustineri, Col. 2, 10.

ad Cibatus usus far expedire, Varr. 1, 63 & 69. cibatui quod sit, Varr. 2, 8. cibatui positas offas, Varr. 3, 5. cibatu largiore sustentare, Varr. 2, 4.

Cibo. cibandis pullis utiles locustæ, Col. 8, 11.

Cibi appetentiam quæ restituant pecori, Col. 6, 8. majoris plantæ, Varr. 1, 23. *h. e. quæ plus succi & alimenti trahunt e terra. Ursin.* maximi casei bubuli, Varr. 2, 11. minimi ovilli, *ibid.* cibi conditivi, Col. 7, 9. contrectari a quibus debeant, Col. 12, 4. cibi digesti, Col. 8, 5 & 7. *h. e. excrementa.*

Cicatricosa putatio, Col. 4, 27. vitis, Col. Arb. 11.

Cicatrices oculorum ut sanentur, Col. 6, 33.

Cicer Punicum, vernaculum, Col. 9, 1. crudum, Veg. 4, 12, *si vera lectio.* ciceris genera, eorumque satio, Col. 2, 10. Pall. 4, 4.

Cicera, pabuli genus, Col. 2, 11. sed neque hominum

cibo inutilis, *ibid.* quid a cicercula differat, & ejus ſatio, Pall. 4, 6.

Cicerculæ ſatio, Col. 2, 10. Pall. 2, 5. *ubi MS. Erf.* cicerula.

Ciceronis eloquentia, Col. 1, Præf.

Ciconia, inſtrumentum, Col. 3, 13. *Iſidorus Orig. 20, 15, & veteres gloſſæ*, tollenonis *faciunt ſynonymum, cujus formam ignorare nos non paſſus eſt Vegetius de re milit. 4, 21:* Quoties una trabes in terram præalte defigitur, cui in ſummo vertice alia tranſverſa trabes longior dimenſa medietate connectitur, ut ſi unum caput depreſſeris, aliud erigatur *&c.*

Cicuta e ſegetibus vellenda, & ſubſternenda pecori, Cat. 37. cicutæ ſuccus bovi inſano, Veg. 3, 43.

Cilicia unde dicta, Varr. 2, 11. *add.* Col. 1, Præf. ciliciis abſterges equum, Veg, 1, 42.

in Cilicia & Pamphylia, Col. 11, 2.

ſi Cilium ruperit equus, Veg. 2, 22.

Cimex *in medicina equorum*, Veg. 1, 61. *boum*, Veg. 3, 15. cimicis nidor, Col. 6, 18. *Aliter Vegetius 3, 4:* Odor quoque cimini &c. *Sed is ex Columella emendandus. Vide & Apſyrium Geop. 16, 19. Schœttg.* remedium adv. cimices, Pall. 1, 35.

Ciminum Africanum, Alexandrinum, Veg. 1, 42. 3, 24. ruſticum, 2, 12. 3, 2. *Ita vero ſcribitur pro* cymino *vel* cumino.

Ciminus lacus, Col. 8, 16.

Cimolia creta, Col. 6, 17. Veg. 2, 29 & 32. 3, 4. *a Cimolo inſula, Cycladum una, ut oſtendit Schœttg. Antiquitt. fullon. p. 56.*

Cinara hiſpida, Col. 10, 235. *Bapt. Pius & Salmaſius ad Solinum c. 19, p. 159 ſq. probant, cinaram eſſe carduum, de quo multis agit Palladius, nobis* Artiſchocken. *Vide & Salmaſium de homonymis hyles iatricæ c. 59. Idem quoque ſtatuit Maimonides ad Maſechet Kilaim c. 5. Schœttg. add. Nonnus de re cib. 1, 13, p. 52.* cinaræ ſatio, Col. 11, 3.

Cineritia terra, Varr. 1, 9.

Cingere faſces apio & porro, Col. 10, 371. *i. e. conſtringere.*

Cinis ad ſtercorandum, Col. 2, 15. 11, 3. *conf.* Pall. 4, 10. contrahit piris argutos ſapores, Pall. 3, 25. cinis lixiviæ, Col. 12, 22. ingerendus ad muſcum necandum, Pall. 10, 10. cineris pulveres, Pall. 3, 25. cinere in modum gypſi temperato linitur dolium, Col. 12, 43. ſarmentorum oblita dolia, Pall. 11, 14.

Cinyreia virgo, Col. 10, 172.

Cio. cit alvum, Col. 6, 5.
Circines locum acuto cuprino, Veg. 1, 12.
Circiter meſſem hordeaceam, Varr. 2, 11. 3, 8.
Circitis olea, Col. 5, 8. *rectius* κερκιτις, *radius*, Sylb.
Circum. circum binos pedes, Varr. 3, 10. *pro* circiter, *niſi etiam ita legendum.* circum orbem indere, Cat 21.
Circumagere ſuovitaurilia fundum, Cat. 141.
Circumaggerare terram, Col. 5, 12.
Circumcalcare codicem, Col. 5, 6. *Siculus Flaccus p. 5 Gæſ.* Adjectis etiam quibuſdam ſaxorum fragminibus circumcalcabant *terminos*, quo firmius ſtarent. *Schœttg. Vid.* Circumculc.
Circumcidere, Col. Arb. 26.
Circumcidaneum muſtum, Cat. 23. *Conf. Plin. 14, 20. Varro 1, 54* circumciſitum *vocari ait. Rem ipſam interpretatur Col. 12, 36. Vinum ejuſmodi Diis offerre*, quod circumciſis vinaceis profluxerit, *nefas habitum docet Plin. 14, 23.*
Circumciſitum muſtum, Varr. 1, 54. *vid.* circumcidaneum.
Circumciſorium (*inſtrumentum*) Veg. 1, 26.
Circumciſo pede, Col. 12, 36. circumciſis, quæ huc non pertinent, Varr. 1, 1.
Circumculcari, Col. 5, 6.
Circumdare terram radices, Cat. 114. *& per tmeſin*, circum veſtimenta eam dato, Cat. 157.
Circumdant fiſſuram libro, Col. 4, 29. circumdatur murus, Col. 9, 1.
Circumeo cubilia, Col. 8, 5. alvearia, Col. 9, 9. equis, Col. 1, 3.
Circumferre, Veg. 3, 74. *verbum luſtricum. Virgilius:* ter pura ſocios circumtulit unda.
Circumfluxere lupum muli, Varr. 2, 9.
Circumfodere plantam, Col. 5, 6. Pall. 3, 20. circumfodi amat meſpilus, Pall. 4, 10. circumfodiri, Col. 5, 9.
Circumfricare, Cat. 26.
Circumitus ſolis, Varr. 1, 5.
Circumliniendus oleo, Col. 6, 17.
Circummunire ſæpe, maceria, foſſa, Col. 5, 10.
Circummunitæ arundinibus, Col. 5, 4.
Circumplectito laminis, Cat. 21.
Circumplumbato modiolos, Cat. 20.
Circumſcribere diffuſum ſcriptorem epitomis, Col. 1, 1. ſubula, Col. 6, 5.

Clavuli capitati, Varr. 2, 9.

Clavus tedæ radicibus Punicarum arborum infigitur, Pall. 4, 10. *vid.* Cuneus. cuprinus vel ferreus amygdalorum radicibus imprimitur, Pall. 2, 15. clavo æneo purgandi vermes, Pall. 4, 10. clavi cornei, Cat. 18. * cervicem infestantes boum ut curentur, Col. 7, 5. quod si clavum fecerit, Veg. 2, 60. *h. e. durum callum in tumore.*

Clemens. clementior dies, Col. 11, 2. clementius genus columbarum, agrestibus oppositum, Varr. 3, 7.

Clementer agitant venti oleas, Pall. 12, 5. assurgens collis, Col. 2, 2.

Clementia diei suadet, Col, 9, 13. 11, 2. hiemis, Col. 5, 5. nascentis anni, Col. 11, 3,

Clibano similis scrobs, Col. 5, 10. *it.* Arb. 19. torrefactæ ficus, Col. 12, 15. subtili patet longanon, Veg. 1, 47.

Clima geometris quod? Col. 5, 1. climate medio ventris, Veg. 1, 43. *h. e. e regione.*

Clitellis aptior mulus, Col. 6, 37.

Clitellarii asini, Cat. 10. muli, Col. 2, 22.

Clivosus locus, Col. 2, 16.

Clivulo adverso, Col. 6, 37.

Clivus. clivi graciles, Col. 2, 4.

Cloacarum cœnum, Col. 2, 15.

Clostra, Cat. 13. Romanica, Cat. 135.

Cludere, *pro* claudere, Col. 12, 44. *Plurima congessit Rhodius Lex. Scribon.*

Clusinum far, Col. 2, 6. *Forte dictum a* Clusio *Hetruriæ urbe. Schœttg.*

Clystere per intestinum infundis, Veg. 1, 15.

Clysteriabis, Veg. 1, 42 & 45.

Cneci semen, *vid.* Gneci.

Coa *inf. nisi potius* Cea, Varr. 2, Præf.

Coacescit vinum, Varr. 1, 65.

Coactio, *passionis nomen in animalibus*, Veg. 1, 37, 38 & 43.

Coactor, Cat. 150. *vid.* relegere.

Coactura cujusque diei, *de oleo*, Col. 12, 50.

Coactus igne lento, Col. 7, 5. coacta materia, Col. 7, 8.

Coaddere cretam, Cat. 40.

Coadjicitur semuncia salis, Col. 12, 21.

Coæqualium grex, Col. 8, 14. *Primus est Columella, apud quem hæc vox reperitur, frequentata deinde a Petronio, Justino. &c. vid. Heins. & Burm. ad Petr. c. 136.*

ſtici appellabant cremia *a cremando. vid.* Col. 12, 9. *Meurſ.*

Cocus, liber Matii, Col. 12, 4 & 44.

Coda, *pro* cauda, Varr. 2, 7.

Codex ſeminis circumcalcandus, Col. 5, 6. codices & vaſtiora ligna, Col. 12, 19.

Codicilli oleaginei, Cat. 55 & 130.

Cœleſtis aquà, Col. 3, 12. 7, 4. omnibus ad bibendum antefertur, Pall. 1, 17. cœleſtium rerum ſtudioſi, *h.e. aſtronomi*, Col. 3, 6.

Cœliacas fieri apes, Varr. 3, 16. cœliacis utile vinum, Cat. 125.

Cœlitibus roſa præbet honores, Col. 10, 261.

Cœlum bonum, Cat. 1. calidum, Pall. 12, 7. mediocris qualitatis, Pall. 2, 13. cœli ſtatus ſ. qualitas an mutetur? Col. 1, 1. varietas & mutatio ut obſervanda ruſtico, Col. 11, 2. partes eaſdem ſpectare debent translata ſemina, Col. 5, 6. intemperantia, intemperies, Col. 1, Præf. de cœlo tacta villa, Cat. 14.

Cœnationes, Col. 1, 6.

Cœnum cloacarum, Col. 2, 15.

Coeo. coit vulnus ad cicatricem, Veg. 2, 27. coeunt defrutum & medicamentum, Col. 12, 20. ut coeat lac, Varr. 2, 11.

Coercere (cohercere *apud Varronem*) verberibus potius, quam verbis, Varr. 1, 17. anguſta putatione vitem, Col. 3, 21. ſemina, Col. 4, 10. ſcabra rubigine incrementa virentium, Col. 3, 1. coercetur vitis juxta terram, Col. 4, 1. examen æris ſtrepitu, Col. 9, 8. coercendi ſacri ergo, Cat. 139. Sacrum *h. l. eſt lucus cuidam Deo vel Deæ ſacer.* Coercere *notat arborum luxuriem ferro amputare. Schœttg.*

Coercita onere luctuca, Col. 11, 3.

male Cogitantes, Cat. Præf.

Cogo fructus, *h. e. colligo*, Varr. 1, 6. Col. 11, 2. 12, 3. *vid. Gronov. Obſſ. 4, 3, p. 33 ſqq.* oleam, Cat. 64 & 144. pennis undam ſupernatantis olei, Pall. 2, 19. * cogit uligo ſtabuli ſcabras fieri ungulas ovium, Varr. 2, 2. macreſcere boves algor & fames, Varr. 2, 5. ſe ambulare equus, Veg. 1, 43.

Cohors (*vel* chors, *ſunt etiam qui* cors *ſcribant*) gallinaria, Col. 8, 3. quomodo ædificanda, Pall. 1, 22. exterior, Varr. 1, 13. clauſa macerie pro ovibus, Col. 7, 3. cohortis colluvies, Col. 2, 15. cohortes ovium, Varr. 2,

Collina aqua, Col. 1, 5. collinum genus agrorum, Varr. 1, 6. collinæ vineæ meliores, Varr. 1, 6. jucundius afferunt vinum, Col. 3, 2. *add.* Col. 12, 21. collina vina, Col. 12, 21.

Colliquefcere in pice, Col. 12, 22.

in Colliquias derivemus, Col. 2, 8. *Videtur legendum*, in collicias. *Sunt autem* collicia *five* colliquiæ *fulci majores amplioresque, & quafi loculamenta, quibus humor agrorum noxius ex minoribus fulcis derivatur extra fegetes. Vitruvius appellat* colluviaria, *omnis colluviei, & purgamentorum receptacula. Plinius meminit colliciarum his verbis:* In ufu eft, & collicias interponere, fi ita locus pofcat ampliore fulco, quæ in foffas aquam deducant. *In Plinianis codicibus fere omnibus, legitur* collectritas. *Verum five* colliquias, *five* collicias, *five* collectritas *legere libet, haud equidem in magno ponam difcrimine, dum modo noverimus, vocabulum hoc ab humore* colligendo, *vel* eliquando *effe deductum. Fiunt autem in agris hujufcemodi colliciæ, ad colligendas aquas, atque educendas extra fegetes, ficuti quoque funt elices, fulci aquarii, ab elicienda aqua nominati. Cato* cloacale flumen *dixit, pro colluvie cloacarum. M. Varro collicias fignare videtur, cum ait:* Sulcant in foffas, quo pluvialis aqua dilabatur. *Beroald.*

Collifiones in dorfo jumentorum, Veg. 2, 59.

Collocare nuptui filiam in dimidia parte agri, Col. 4, 3.

Collucet auctumnus, Col. 3, 21. collucent fœtibus horti, Col. 10, 293.

Colluco arborem, Cat. 139. Col. 2, 22. *Tria funt prifcorum verba ab eodem fonte derivata*, collucare, fublucare, interlucare, *quæ hoc difcerniculo difparantur.* Collucare, *eft arbores filvæ officientes lumini fuccidere, & fuccifis arboribus locum luce complere.* Sublucare *minus eft, quam* collucare, *fignificat enim ramos arborum fupputare, & veluti fubtus lucem immittere. Docet M. Cato, quemadmodum Romano more* lucum collucare *oporteat.* Interlucare *vero eft in arboribus frugiferis per intervalla deputare ramos in denfitate ramorum, qui funt fupervacui, unde nata* interculatio *eft, cui in vitibus confimilis eft* pampinatio. *Plinius:* Interlucatio arboris prodeft, fed omnium annorum trucidatio inutiliffima. *Beroald.*

Colluctandum cum agro, Col. 1, 3.

Colluo metretam novam, Cat. 100.

Colluvies cohortis & ædificii, Col. 2, 15.

Collyrium ad fiftulam, Veg. 2, 13. fiftulare defcribitur

Veg. 4, 16. opobalſamatum ad oculos, Veg. 2, 16 & 18. collyriorum compoſitiones, Veg. 4, 27. collyrium urinam ducens, Col. 6, 30. Veg. 3, 15. ſubjicere, quod ventrem moveat equi, Col. 6, 30. collyria immittuntur alvo, Col. 6, 6. Veg. 3, 3. ad ovi magnitudinem, Veg. 1, 62. *add.* 2, 26. *De hoc genere* collyriorum, *quæ* glandes, turundæ, *&* globuli *vocantur, Rhod. ad Scrib. comp.* 142, *p.* 215. *Geſn. Attende* collyria *dici non ſolum medicamenta oculorum, ſed aliarum quoque rerum. Item Corn. Celſus* collyria *ponit pro medicamentis fiſtularum, docens, quo modo fieri debet* collyrium ad fiſtulas curandas. *Scribit Suidas,* χολαία, *i. e.* collyria, *eſſe pharmaca iatrica, i. e. medicinalia. Idem docet, panes quoſdam quaſi mutilos eodem nomine appellari. Beroald.*

Colminia olea, Varr. 1, 24. Culminia, Col. 12, 49. *rectius forte* Cominia. *Sylb.* Colminiana, Cat. 6. culminea, Col. 12, 49. Culminiana, Col. 12, 52. *nihil certi.*

Colo, *as.* colabis ſporta palmea, Pall. 3, 27. ad colum, Veg. 1, 56. colatur cera per ſtramenta defuſa, Col. 9, 16.

Colo, *is.* colit ulmus aliquot corbulas uvarum, Varr. 1, 15. qui colunt deorſum, *it.* ſurſum, *h. e. humilia vel editiora loca incolunt,* Varr. 1, 6. colere terram *quid?* Col. 2, 11. eſt fermentare terram, Col. 2, 2. in colendo quæ ſpectentur, Varr. 1, 2.

Colocaſiæ (colocaſii *MS. Lugd.*) bulborum ſatio & cultura, Pall. 3, 24. *Nomen eſt herbæ, de qua Martialis:* Niliacum ridebis olus lanaſque ſequaces. *Plinius:* In Ægypto nobiliſſima eſt colocaſia, quam cyamon vocant. Aliqui hanc a Nilo metunt, caule cum coctus eſt arenoſo, in mandendo ſpectabilis eſt, foliis latiſſimis, quibus implexis in variam ſpeciem vaſorum potare gratiſſimum habent. *Beroald.*

Colocynthides ſuffuſio contra mures, Pall. 1, 35. coloquintidem *vocat ſ.* cucurbitam Ægyptiam, Veg. 1, 17.

in Coloniam ſuos crebro emiſerunt Sabini, Varr. 3, 16. ut colonias mittunt apes, Varr. 3, 16. coloniæ ſuæ terminos non debet egredi villicus, Col. 11, 1.

Colonicæ leges, Varr. 1, 17.

Colonus bonus, Cat. Præf. coloni ratio ac ſcientia, Varr. 2, Præf. Col. 1, 7.

Coloquintis, *vid.* colocynthis.

Color in ſobolem propagatur, Col. 6, 37. 7, 2. coloris perſpicui aqua, Pall. 1, 4. colores equorum, Pall. 4, 13.

Coloſtra quæ, Col. 7, 3. Pall. 12, 13. *Dicitur* colo-

ſtrum *neutro*, *&* coloſtra *feminino genere: quæ nil aliud eſt, quam ſpongioſa denſitas lactis a partu. Plinius:* Ex primo ſemper lacte a partu coloſtra fiunt. Hinc coloſtrati infantes dicti, quibus perniciofum fuit guſtaſſe id lac. *Plautus:* Mea coloſtra, meus molliculus caſeus. *Epigrammatiſta:* De primo matrum lacte coloſtra damus. *Beroald. Vid. Serv. & Landin. ad Virg. Ecl. 2, 2. Scaligerana prima p. 52* coloſtram *volunt* cremam *ſ.* cremorem. *Schœttg.*

Colubri cæci, *h. e. lumbrici*, Col. 10, 231.

Colum, *inteſtinum*, Veg. 1, 40 & 50. 3, 52.

Colum, *quo colatur.* cola, Col. 11, 2 vitilia, Cat. 11. juncea & ſpartea, Col. 12, 19.

de Columbis Varr. 3, 7. Col. 8, 8. Pall. 1, 24. a columinibus villarum dictæ, Varr. 3, 7.

Columbarius paſtor, Varr. 3, 7. *abſolute*, *ibid.*

Columbarium ut conſtituatur, Pall. 1, 24. columbaria ſingulis paribus, Varr. 3, 7. fictilia, Varr. 3, 7. Col. 8, 8. *Vulgo* columbarium *vocant ſtabulum columbarum, ipſum ædificium & locum columbis alendis accommodatum, & ita Palladius quoque appellat: verum Columella, & M. Varro* columbaria *capiunt pro nidis, & loculamentis, & cellis, in quibus ſingula paria fœtiſcant. M. Varro ſic refert:* Columbaria ſingula eſſe oportet, ut os habeant, quo introire & exire poſſint. *Beroald.*

Columbini pulli, Varr. 2, 7. columbinum ſaxum, Pall. 1, 10. *a colore dictum videtur Iſidoro 19, 10.*

Columbus. columbi ut ſaginentur, Col. 8, 8.

Columella ferrea, Cat. 20 & 22.

M. Columella, patruus noſtri, laudatur Col. 2, 16. 5, 5. 7, 2. 12, 21, 40 & 43.

Columellares dentes, Varr. 2, 7. *Vide quæ Rigaltius notat ad Artemidori Oneirocrit. 1, 33, p. 15. Schœttg.*

Columen, Cat. 15. *Al.* culmen. *Sed* columen *vox caſca, & Catone digna, pro qua poſtea* colmen *dixerunt, extrita litera, deinde* o *in* u *mutato*, culmen. *Varro etiam uſurpavit de R. R. 3, 7. Terent. Phorm. Act. II, Sc. 1:* Bone cuſtos ſalve, columen vero familiæ, Cui commendavi filium hinc abiens meum. *Quo loco Donatus:* Columen, culmen, *an* columen, columna? *Arnobius priſcarum vocum mirus affectator lib. 7:* Libertatem bis dedit, alios ad columen dominationis erexit. *Meurſ.* Columina villæ, Varr. 3, 7.

Colymbades olivæ ut fiant, Col. 12, 47 & 48. Pall. 12,

vel ſubmovet. commovere favos ſedibus ſuis, Col. 9, 13. colla, *idem fere quod luxare*, Col. 2, 2.

Commundanda vaſa, Col. 12, 18. *Vid. Heinſ. ad Petron. c. 47. ubi plures hujus verbi auctoritates affert. Schœttg.*

Communis vulpibus & hominibus vinea, Varr. 1, 8.

Communiter piſere, Cat. 136. *h. e. collatis frugibus in idem piſtrinum.*

Commutatio ventorum, Col. 11, 2.

Commutato ære, Col. 12, 26. antequam ſe commutent, quædam vendenda, Varr. 1, 69. amurcam commutet, Cat. 67. *h. e. commutandis labris ſeparet ab oleo.*

Compacta & toroſa cervice, Pall. 4, 11. compacti boves Hetruſci, Col. 6, 1. compactis ac rectis cruribus, Col. 6, 1 & 37.

Comparationes diſcordantium, *συζυγίαι ἐναντιοτήτων*, Col. 2, 2.

Comparere, Cat. 2.

Comparo. comparare morbum, *h. e. nanciſci*, Veg. 4, Præf. comparatur urbanæ vitæ villatica, *forte idem quod adjungitur, una paratur*, Col. 8, 16.

Compaſcere pabulum in fundo, Varr. 2, Præf. compaſci oportet ſtipulam, Varr. 1, 53.

Compediti, ſervi, Cat. 56.

Compellendum agnos in gregem ovium, Varr. 2, 2.

Compendioſum fit in ſumma, quod per partes damnoſum, Col. 1, 4.

Compendium temporis ſequi, Col. 4, 22. compendia minuta etiam maximis perſonis, Pall. Inſ. Præf. extr. *Obſcuriſſima ſunt ultima hujus procemii verba. Senſus totius loci videtur: Quod tu, vir magnus, quæres & ſtudio tuo dignum judicabis, illa ipſa re magnum erit, & dignitatem quandam aſſequetur. Ilicet, cum primum honorifice de meis nugis ſenties, & ipſe incipiam pretium illis ſtatuere. Cum enim non ſit viri magni aſſes quærere, minuta compendia, ſeu lucra ſectari: ipſa tua æſtimatio indicabit, hunc libellum non ad aſſes, non ad minuta compendia referendum. Quod vir magnus humo tollit, id magnum eſſe debet, & opera dignum.*

Compeſcere umbras, Col. 4, 27. *de putatore, aut pampinante.* ramos propius ferro, Col. 5, 6. compeſcitur fructu vitis, Col. 4, 21. compeſcenda quaſi pueritia ſeminum eſt.

ſi Competit, *h. e. convenit, wenn ſichs ſchickt*, Col. 1, 6. 2, 8, 19 & 21. 4, 29. competit maturitas vitium, Col.

3, 21. ſi loci ſitus competit, Col. 8, 17. 9, 1 & 5. competit humor cœli, Col. 10, 50. vis ſideris, Col. 11, 1. ſi ita competierit lunæ curſus, Col. 11, 2.

Competunt cacumina in unum, Col. 4, 17. cuncta voto, Col. 4, 19.

Compingitur ſolum roboreis axibus, Col. 6, 19.

Compitalibus ſacris in compito, Cat. 5 & 57. *Compitalia feriæ erant conceptivæ, de quis plene Macrobius Saturn. lib. 1, cap. 7. Concipiebantur autem a prætore his verbis: DIE. NONI. POPOLO. ROMANO. QUIRITIBUS. COMPITALIA. ERUNT. QUANDO. CONCEPTA. FOVERINT. N. ut docet idem Macrobius libro citato, cap. 4. Celebrabantur autem poſtridie Kalendas Majas. Dicebantur* compita, *loca quaſi turres, conſtituta in quadriviis, in quibus ruſtici poſt agriculturam ſacrificabant: atque hæc ſacrificia innuit Cato. Aut etiam* Compita *erant viæ publicæ, ubi ædiculæ per quatuor partes patentes conſecratæ erant, in quibus agricolæ in emeriti operis teſtimonium fracta juga collocabant. Perſius Sat. IV:* Hunc ais? hunc Diis iratis, genioque ſiniſtro, Qui quandoque jugum pertuſa ad compita figit, Seriolæ veterem metuens deradere limum, Ingemit: — *Interpres ejus vetus:* Compita ſunt loca in quadriviis, quaſi turres, ubi ſacrificia finita agricultura ruſtici celebrabant. Merito pertuſa, quia per omnes quatuor partes pateant, vel vetuſta, vel compita non ſolum ſunt in urbe loca, ſed etiam viæ publicæ, ac diverticula aliquorum confinium, ubi ædiculæ conſecrantur patentes. In his juga fracta ab agricolis ponuntur, emeriti & elaborati operis indicium. *Meurſ.*

Complanare, Cat. 151.

Complere ad medium, Col. Arb. 4. aquam, *h. e. haurire*, Pall. 11, 14. complentur jumenta, *h. e. inficiuntur, legit MS.* Veg. 1, 17 *pro* corrumpuntur. *Verbum non malum ad contagium ſignificandum. Ita* impleri *dixit Liv. 4, 30 ex Thucydidis ἀναπίμπλαμαι. Etiam huc retulerim illud Liv. 1, 46:* Adoleſcentem ſuæ temeritatis implet.

ſi Compluta eſt uva, remed. Pall. 11, 9 *in lemmate.*

Compluviata jugatio, Varr. 1, 8. *ubi quadrata in medio ſpatia relinquuntur.*

Compluvium interius, Varr. 1, 13. compluvia jugorum vineaticorum, Col. 4, 24 & 26.

Componere ungulam, Veg. 1, 26. *h. e. curare.*

Componeto, Cat. 37. *a* componeo.

Componi & condiri *idem significant*, Col. 12, 9, 10 & 13. componi ea conditura potest oliva, Col. 12, 47.

Compos agricolationis, Col. 1, 1.

Composite ambulare, Col. 6, 2.

Compositio, *h. e. conditura*, Col. 12, 20. gleucini olei, Col. 12, 51. compositiones rerum auctumnalium, Col. 12. 44. compositiones, *de medicamentis*, Veg. 1, 17.

Compositus. compositas muria olivas, Pall. 12, 22. compositis hac conditura olivis, Col. 12, 47. *Sic nostri eingelegt.*

Compostura, Cat. 22.

Comprehendo. comprehendit stirps in valido solo celerius, Col. 3, 5. male comprehendit vitis, Col. 5, 6. omne insitum, Pall. 3, 17. planta in rubrica difficilius, Pall. 2, 13. melius malvæ planta, Pall. 11, 11. *Græci etiam κρατεῖν de plantis terram matrem, vel arbusculam, cui sunt insitæ, suctu fibrillarum, instar hirudinum apprehendentibus, e. g. Damog. Geop. 10, 65, καὶ ἐντιθεμένη κρατεῖ.* * comprehendere modio nuces, Varr. 1, 7. * repetitis experimentis, *h. e. discere*, Pall. 2, 13. * ovem hieme, Col. 7, 3. *h. e. continere stabulo ; nostri auswintern.* * melle, *h. e. in unam massam redigere*, Veg. 4, 27. *Aliquoties ita Scribon.*

Comprehensus in nominando, Varr. 1, 9. * comprehensa porri planta, Pall. 11, 11. *Non necesse est deponentis more hic accepi* comprehensa: *nam cum ipsa comprehendit terram matrem, (vid. modo* Comprehendo) *tum ab ipsa comprehenditur.*

Comprimere, Col. 8, 11. *de pavonibus*, *h. e. inire.* * *comprehendere significat, aut librarii culpa pro eo positum videtur*, Col. 8, 14: comprimendæ sunt atque tentandæ. * comprimenda luxuria, Col. 4, 27.

Compugnans amaritudinem, Veg. 1, 13. *h. e. una impugnans.*

Compulsoris modum excedit bos, Pall. 7, 2.

Computatio dierum, Col. 2, 13.

Computo rationem operis, Col. 5, 1.

Computrescere, Col. 5, 10.

Concalefieri, Varr. 3, 9.

Concalescit fœnum, Col. 2, 19.

Concarnari si non potuerit os, Veg. 2, 22. donec concarnet *intransit. ibid.*

Concavatis nidis, Col. 8, 5.

Concentus chori, Col. 12, 2.

Conceptio e vento, Varr. 2, 1. Col. 6, 27.

Confricato sale, Cat. 7. sale confricatæ, Varr. 1, 60. *forte utroque loco magis placeat* confriat. *Videtur tamen* confricare *aliquanto plus esse, quam* confriare. *Hoc nimirum minutam rei, quæ inter manus friatur, aspersionem notat. Illud autem, olivas, ut hoc utar, vel inter manus sale fricari, vel certe addito sale subigi & circumagi, ut ad omnes partes sal perveniat.*

Confrico. si confricaverit animal oculum, *h. e. perstrinxerit*, Veg. 2, 20. confricari sale, Col. 7, 10. a pluribus facies jumentum, Veg. 1, 43.

Confundit multitudo diligentiam monitoris, Col. 1, 9. non confusa membra in pullo equino, Varr. 2, 7. *int. capitis, cum satis eminent v. g. quæ eminere debent, & fines oculorum, nasi, aurium satis sunt distincti.*

Congelationes brumales, Col. 4, 8.

Congelatæ radices, Col. 3, 12.

Congelo. congelare lac, Col. 7, 8. thymum tritum, *h. e. caseo, dum solidatur, adjicere.* Pall. 6, 9. * congelatur, *h. e. refrigeratur*, Pall. 4, 15. * congelabitur frigoribus oleum, Col. 12, 50. *Ita Scribon. comp. 271 extr.* ubi se congelaverit adeps.

Congenerati porculi, *h. e. eadem fœtura editi*, Varr. 2, 4. congeneratum parentis senium, Col. 7, 3.

Congerminascere *Varroni restitutum a Salmasio* 3, 16. *vid.* Geminare.

Congestio stercorum, Pall. 1, 33.

Congestitia humus, Col. 2, 10. materia, Col. 2, 16. terra, Pall. 10, 7. 11, 11.

Conglutina germinantes oculos aliqua annexione, Pall. 4, 10.

Conglutinosus, *h. e. tenax, viscidus*, Veg. 1, 40.

Congruens. nulla parte corporis inter se non congruenti, Varr. 2, 7.

Congruus modus, *h. e. quantum satis est.* Pall. 11, 14.

Conjectura videre hoc licet ex aliquot rebus, Varr. 1, 7.

Conjicio *apud Catonem in MS. Mediceo fere semper* coicio, *& ita in compositis reliquis.* conjicitur mustum in vasa, Col. 12, 19.

Conjugalem gregem protegunt galli, Col. 8, 2.

Conjugium maritale a natura uti comparatum, Col. 12, Præf. conjugia admissariis submittenda, *h. e. equæ*, Pall. 4, 13.

Conjugulum murtum, Cat. 8 & 133. *conf. Plin.* 15, 37.

Confemineæ, Col. 3, 21. *licet Plinius 14, 4 n. 7 videatur ſpeciem aliquam peculiarem hoc nomine appellare.* confeminea ſilva, Col. 11, 2.

Confeneſcunt columbæ incluſæ, Varr. 3, 7. *h. e. languidæ & mœſtæ atque macræ fiunt. conf.* Varr. 3, 9. * ova incubata, Varr. 3, 9. *interpretatur Creſc.* corrumpuntur. conſenuit vitis vitio ſoli, Col. 4, 22. *h. e. triſtis ac ſterilis facta eſt.* conſeneſcere veterno, Col. 7, 5.

Conſentes Dei XII, Varr. 1, 1. *De his multa G. Arnaldus* de Diis *παρέδροις c. 6 & 7.*

Conſentinus ager, Varr. 1, 7.

Conſentire numeris magiſtri in choro canentium, Col. 12, 2.

Conſeptum, *de aggere piſcinæ*, Col. 8, 17. *ita* ſepta *eodem cap.* * conſepto univerſo (villæ) aptetur membrorum numerus, Col. 1, 6. *add.* Varr. 1, 13. conſepta diffuſiora, Col. 1, 4. bobus qualia facienda, Col. 6, 23.

Conſequenter, *h. e. deinde*, Veg. 1, 22 & 38.

Conſequi non poſſunt oculi animalia quædam minuta, Varr. 1, 12. opera ſuperioribus diebus præterita, Col. 11, 2. *i. e. revocare, repetere, nachholen.*

Conſeri vineam malleolo, Col. 5, 5.

Conſervæ, Varr. 1, 17.

Conſervare ſtirpem rectam, Col. 4, 20.

Conſideranter, Pall. 3, 17.

Conſiderare, *h. e. obſervare, videre ſimpliciter*, Col. 11, 2. 12, 2.

Conſiligo herba, Col. 6, 5 & 14. 7, 5 & 10. Veg. 1, 12. 3, 2. *Laudat etiam Beroaldus duos Plinii locos, quorum alter habetur 25, 48; alter 26, 21.* Veratrum album *eſſe* conſiliginem *ſuſpicatur, ſed ſuſpicatur tantum, Dodonæus 2, 3, 19, p. 261 ſq.*

Conſiſtit alvus, Cat. 156. fructus turturum, Varr. 3, 8. muſtum, Col. 12, 21. eatenus plaga, Col. 4, 7. vitis in ſe, Col. Arb. 5. *add.* 4. urina in ſtabulo, Varr. 2, 2.

Conſolidationem quæ faciunt, *ſtyptica*, Veg. 3, 10.

Conſolando reſtituere ſervi voluntatem in dominum, Varr. 1, 17.

Conſonant vehementer apes, Varr. 3, 16.

in Conſortium operum comparantur jumenta, Col. 6, Præf.

Conſpergito vinum vetus, Col. 12, 39. conſpergitur aqua

mulſa farinæ triticeæ, Col. 6, 17. tanquam farina, Col. 12, 38.

Conſperſio crebra ſalis, Pall. 12, 13.

Conſperſus. conſperſam ſale carnem, Col. 12, 53. ervum, cicercula conſperſa, Col. 6, 3. * conſperſa polenta mulſa aqua, Col. 6, 17. & ſubacta farina aqua, Col. 8, 7. conſperſum aqua mulſa ſemen detritum, *h. e. ſubactum*, Col. 6, 12. *ut* conſperſio *Vulg. 1 Cor. 5, 7 eſt* φύραμα.

Conſpicitur terribilior niger canis, Col. 7, 12. hirundo, Col. 11, 2. conſpici numeroſiſſimis fœtibus, Col. 3, 10.

Conſpiratus ſanguis, Veg. 2, 30. *videtur eſſe de ſententia auctoris, ex arteria cum ſpiritu emiſſus. Notum, quid de arteria philoſophati ſint veteres. Cic. de N. D. 2, 55:* Nam quæ ſpiritu in pulmones anima ducitur — — pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant: — — eoque modo ex his partibus & ſanguis per venas in omne corpus diffunditur, & ſpiritus per arterias.

Conſpiſſata vinacea, Col. 12, 43.

Conſpurcare cibos & aquam proluvie ventris, Col. 8, 3.

ex Conſtipatione vitium, Veg. 1, 39.

Conſtituere villam, *h. e. de ea conſtituenda præcipere*, Col. 12, 2. de numero paſtorum anguſtius vel laxius, Varr. 2, 10. ex mari reditum, Col. 8, 16.

ex Conſtitutione domini, Col. 1, 8.

ad Conſtitutum venire ſerius, Varr. 2, 5.

Conſto. conſtat aqua, Cat. 155. dum conſtat ſerenitas, Pall. 10, 2. conſtat viliſſime, Col. 9, 1. conſtabit parvo, ſi, Pall. 3, 9. conſtans viribus & forma equus, Pall. 4, 13.

Conſtrata culmis ſtabula, Col. 7, 3. ſilice area, Col. 1, 6.

Conſtructiones alternatæ, Pall. 12, 22. *h. e. ſtrata.*

Conſtruere armenta, *h. e. fœturæ operam dare*, Pall. 4, 11.

Conſudaſcere in qualis, Col. 12, 48.

Conſudant herbæ conditæ, Col. 12, 7. conſudent oves, Cat. 96.

Conſue quoque faciunt, Varr. 2, 9. * conſuefiunt feri per manſuetos, *cicurantur, domantur*, Col. 8, 10.

Conſueſcimus juvencum aratro, Col. 6, 2. conſuevere libero victu, Col. 8, 15. conſueſcat pulvere planta, Col. 10, 153. * conſueverunt non magis humo quam ſtagno amphibia, *Græce* εἰώϑασι, *ſedes habent*, Col. 8, 13. * *Sed pro* conſuefaciat, Col. 11, 1: conſueſcatque ruſticos. *it.* conſueſcere vitem humori, Col. Arb. 1.

Confuetudo ab antiquitate deflexit, Col. 3, 18. quæ magis in confuetudine eft, Col. 4, 29. * confuetudini Latinæ tradidit Cicero Œconomicum Xenophontis, Col. 12, Præf. in confuetudine Græca, Col. 3, 2.

Confuetus otio, aleæ, Col. 1, 8. confuetæ una pecudes, Varr. 2, 3.

Confulere fructui, Col. 4, 24.

Confultus difciplinæ, Col. 11, 1.

Confummatio, *collectio in unam fummam*, Col. 2, 13. fufceptæ profeffionis, Col. 9, 2. confummationem habere minimam, Col. 1, Præf.

Confummato partu, incubare incipiunt gallinæ, Col. 8, 5. confummatis operibus cereis, Col. 9, 13. * confummata fcientia, Col. 11, 1.* confummatum in affem pretium, Col. 3, 3. confummata jugera vinearum, Col. 3, 9. quæ confummata efficiunt duo millia &c. Col. 5, 2.

Confummo. confummat XXIV M. *h. e. in unam fummam computatus facit*, Col. 3, 5. *conf.* 3, 3. confummare numerum, Col. 5, 3. * confummantur partibus fuis pulli, Col. 8, 5.

Confumta bruma, Col. 11, 2. *eft* confecta, *ubi vid.*

Confurgit limen in altitudinem, Col. 7, 9. confurgunt vineta, Col. 4, 1. confurgere, Col. 3, 11.

Contagio in pecore, Col. 7, 5.

Contagiofa paffio, Veg. 1, 14. eft fcabies, Veg. 3, 71.

Contemperare, *h. e. commifcere medicamenta*, Veg. *fæpe*, *v. g.* 4, 9.

Contemplationem fuam dirigere, Col. 3, 12.

Contenebravit, Varr. 2, 2. *Refpondere hoc verbum Græco συσκοτάζειν, quo ufi Demofthenes contra Cononem, & Xenophon Cyropæd. 4, obfervat Victor VV. L L. 35, 2.*

Conterminus, *vicinus*, Col. 1, 3.

Conterere orbem, Cat. 3.

Contextu rariore fifcellæ, Pall. 11, 19.

Contextus vimine faccus, Col. 9, 15. contexta craffo vimine, Col. 12, 54.

Contignationis ratio, Pall. 1, 9.

Continentia tria in fpica, *h. e. connexa, cohærentia*, Varr. 1, 48.

Continet villicum mulier contubernalis, Col. 1, 8. continere fub tecto pecudem, Col. 7, 10. tecto prægnans

recens nati, Varr. 2, 2. ubi convaluerint agni, Col. 7, 3. *conf.* Pall. 8, 4.

Convallis cava, Varr. 1, 12.

Conveniunt ſe venæ, Veg. 2, 40. conveniat in columellam, Cat. 21. * conveniat ſemina ſpargi, Col. 11, 3.

Converrere ſtabulum, Col. 7, 6. converri & emundari debet locus, Col. 8, 8. *vid.* Converſus.

Converſatus equis aſinus, Col. 6, 37.

Converſio, *h. e. pars in ſuppurationem converſa*, Col. 6, 17.

Converſor. converſantur apes cum parentibus, Col. 9, 11.

Converſus, *a* verro. converſa & munda villa, Cat. 143. converſum fimum progerere, Col. 1, 6. *Priſcianum L. 10, p. 408 laudat Schœttgenius.*

Convexare animal, Veg. 3, 18. ilia, Veg. 3, 65. *vid.* Conuxare.

Convictum cum domeſtico habere, Col. 1, 8. externum vitet, Col. 11, 1. *ubi ad epularum intemperantiam refertur.*

Convicia ranæ, Col. 10, 12.

Convivia lætis pratis virent, Col. 10, 281.

Convolves in melle, Veg. 3, 66.

Convolvulus in vinea ne ſiet, Cat. 95. *Plaut: Ciſtell. 4, 2, 63 :* Involvolum, quæ in pampini folio intorta implicat ſe. Gr. ἴουλος. *Multa Pius annot. poſt. cap. 34 & 170. Schœttg.*

Conus. coni cupreſſini, Col. 6, 7. Conus *dicitur fructus cupreſſorum*, *unde* coniferæ *dictæ a poetis*, κονοειδὴς *Græce nominatur : quoniam rotunditate in acumen attollitur* : κόνοι, *auctore Suida*, *ſunt* ſtrobuli : *ubi* ſtrobulos *accipere malo pro nucleis pineis*, *quam pro fructibus cupreſſi. Nam & Galen. in VII lib. qui μέρη inſcribuntur, docet*, conos *antiquitus appellatos eſſe ab Atticis* ſtrobulos, *i. e.* fructus pineos. *M. Varro* galbulos *nominat*, pilas iſtas cupreſſorum cortinas (*f.* corticias) in quibus incluſa ſunt ſemina primigenia. *Beroald.*

Conuxet membra, Veg. 3, 4. *pro* colluxet *ſcriptum puto, vel* convexet, *ubi vid.*

Conyza herba, Pall. 1, 19. *MS.* Cnizæ. *ſed* κόνυζα *etiam Heſychii Lexicon. Sylb. Reſtituenda etiam videtur hæc vox* Veg. 2, 6. *pro* exorica. *Certe laudat eam in re ſimili Cælius Aurel. acut. 2, 9, 40.* Cunilago *Plinii creditur :* pulicariam *Gaza appellat : officinæ ignorant.*

Cooperculis eroſis, Pall. 7, 7.

Cooperit ſe multa fronde, Col. 5, 6. nutrix ova, Pall. 1, 29.

Coopertoriis involutum animal, Veg. 3, 77.

Copulare arbusto vitem, Cat. 7. caput animalis ad pedem, Veg. 3, 49.

Cophinis indita terra stercorata, Col. 11, 3. *Mistbeeten.*

Coquit locum sol, Varr. 3, 14. coquunt sol ac luna arbores, Varr. 1, 7. coquuntur celerius uvæ, Varr. 1, 7 & 54. * coquere calcem, Cat. 38 *aliquoties.* carbonem, Cat. 38.

Cor. cordi sunt gregibus pabula, Varr. 2, 10.

Coracinus piscis contra formicas *prodest*, Pall. 4, 10. κορακῖνος *Paxamo.* Saperida *aliis*, Platistacus, Platax: *auctoritates habet Needh. ad Geop. 13, 10.*

Coramble oculis inimica, Col. 10, 178. *Parrhasius epist. 13, & Salmasius de homonymis hyles jatricæ cap. 30*, coramblen *crambes genus statuunt. Suidas:* κράμβη, οἷον κοράμβλη τις οὖσα, ἡ ἀμβλύνουσα τὸ διορατικόν. *Schœttg.*

Corbicula, Pall. 3, 10.

Corbis. ad corbem venit frumentum ex area, Varr. 1, 52. corbis pabulatoria, Col, 6, 3. 11, 2. * corbis constricta, Veg. 2, 33. *vel glossatoris, capistri genus, ein Maulkorb.*

Corbulæ aliquot uvarum, Varr. 1, 15. Amerinæ, Cat. 11. Col. 12, 50.

Corcyræ quid egerit Varro, Varr. 1, 4.

Cordiscum superimpones, Veg. 2, 60. *eandem habet vim, ac fascia constringes. Et videtur diminutivum Græca moneta percussum* a chorda. *vid.* Cordulæ.

Cordubenses lanæ, Col. 7, 2.

Cordulæ intestinorum, Veg. 1, 56. *Quid si* chordulæ, *parvæ chordæ, intestina tenuia, quæ chordis fidium adhibentur. Vel sunt* κορδύλα *revolutiones intestinorum. Suidas* Κορδύλη πᾶν τὸ συνεστραμμένον. *Hæc Platnerus.*

Cordus Melanthius, Varr. 2, 3. *Scribo*, condus. Condus ὁ ταμίας. *Nisi adscribamus veteri consuetudini Romanorum, qui pro* condolio *dixerunt* cordolium (*non enim a* corde) *& pro* contumione, cortumionem. *non enim ne id quoque a corde, ut vult Varro. Est enim* contumio ἐνατενισμός. *Unde &* contumax. *Plura & ejusmodi passim apud veteres annotabis, ut* genimen, germen. *Scal.*

Cordum olus, Col. 12, 13. fœnum auctumnale, Cat. 5. Col. 7, 3. *Plinius:* Rursus rigari defecta oportet, ut secetur auctumnale fœnum, quod vocant cordum. *Antiqui* cordum *dixere serotinum, unde &* frumenta corda, *quæ sero maturescunt, &* agnos cordos, *qui serius nati forent. Et in ho-*

minibus dicti cordi *sunt ultimo fœtu progeniti. Hoc est quod ait Quinctilianus*, præceptorem subtilem & eruditum scrutaturum origines verborum, unde cordi nomen traxerint. *Lego fuisse Cordos duos scriptores historiarum. Beroald. Veteres* corda *vocabant omnia tarde maturescentia. Festus:* Corda frumenta, quæ sero maturescunt, ut fœnum cordum. *Et nescio, an audeam dicere, hunc eum Catonis locum voluisse explicare. Bis autem anno fœnum secabant, ut etiam apud nos hodie in lætioribus campis, æstate, & auctumno. Atque postremum illud* cordum *nominabatur. Col. 7, 3:* Aluntur autem commodissime repositis ulmeis, vel ex fraxino frondibus, vel fœno, quod cordum vocatur. *Plin. 18, 28:* Rursus rigari defecta oportet, ut secetur auctumnale fœnum, quod vocant cordum. *Agni quoque* cordi nuncupabantur, *qui post X Kalend. Augusti* nascerentur. *Idem Plinius 8, 47:* Coitus omnibus ab Arcturi occasu, id est. a tertio Idus Majas, ad Aquilæ occasum, X Kal. Augusti. Gerunt partum diebus CL. Postea concepti invalidi. Cordos antiqui vocabant post id tempus natos. *Varro de R. R. 2, 2:* Quidam enim pretio facto in singulas oves, ut agni cordi duo pro una ove annumerentur. *Sic* olus cordum *etiam apud* Columellam 12, 13. *Meurs. Bonis ergo auctoribus etiam* Cordiam *gentem ex casu auctoris sero nascentis nomen invenisse putat Havercampius ad Ursiniana numismata p. 112.*

a Core (*κόρη*) *pupilla oculi, dicuntur* Stenocoriasis, Platycoriasis, Hypocoriasis, Veg. 2, 16.

Coriaginosi equi, Veg. 1, 38. a vermibus, Veg. 1, 44.

Coriago, Col. 6, 13. Veg. 3, 4 & 54.

Coriandrum, *an inter magica? suadet* Veg. 3, 74. coriandri viridis succus adv. profluvium narium, Col. 6, 33. coriandri satio & cultura, Col. 11, 3. coriandro emendatur odor horrendus olei, Pall. 12, 20. coriandrum viridem Veg. 2, 35. coriandra famosa, Col. 10, 244.

Coria depsta, Cat. 135. * corium si difficulter dimittant amygdala, Pall. 2, 15. mali cydonii, Pall. 11, 20. sine corio ervum, Veg. 3, 4. mali granati, Veg. 2, 56. * corium pavimenti, Cat. 18. corio simili obducti parietes, Pall. 1, 17. coria tria in parietis tectura, & quartum subtilius, Pall. 1, 15. *conf. 1, 11. Vid. Guiland. de papyro, c. 3. Salmas. in Plin. p. 870.* Corium *etiam summæ partes in acervo granorum*, Pall. 1, 19.

Cornelius Merula, *collocutor*, Varr. 3, 2.

Cornei clavi, Cat. 18. corneo solo, Varr. 2, 9.

per Corniculum infundere faucibus, Col. 7, 5.

Cornu caprinum in remediis, Veg. 3, 2 b. cornua infima, Cat. 72. in ariete & capro qualia probentur, Varr. 2, 2. Col. 7, 3. in bove nigrantia, Varr. 2, 1. cornibus præfractis remedium, Col. 6, 16. cornua arietina circa radices fici obruuntur pro caprificatione, Pall. 4, 10. * cornum cervinum incendendum, Varr. 3, 9. cornum *etiam e MSS. notamus* Col. 6, 2. 7, 10. *add. Heins. ad Ovid. Metam.* 2, 874. *Sæpissime etiam* cornum *MS. Corbej.* Vegetii, *v. g.* 3, 24. *Multa item Rhodius Lex. Scrib.* * Per cornu infundere, Col. 6, 2 & 10. dare, Col. 6, 27. demittere, Col. 7, 10. *Vid.* Ad cornu *sub* Ad. Cornu infundi medicamentum canibus *jubet Nemesian. Cyneg.* 228. *Fuit ergo pro* infundibulo *vel* strigili. * *An etiam mensuræ nomen? Ita videtur* Veg. 4, 9. * *De* cornu *pro ungula vid. in* Cornutum. *Adde ista:* donec obdurescat in cornu, Veg. 2, 56. donec cornu ungulam (*forte* ungula) faciat, Veg. 2, 57. *it.* 3, 4. cornua infima ungito, Cat. 72. cornua axungia linuntur, Col. 6, 15. cornu concavo, Pall. 4, 13. *conf.* Veg. 3, 3.

Cornum, *fructus.* corna ut condiantur, Col. 12, 10.

e Cornu *arbore* pastus apibus noxii, Varr. 3, 16.

Cornutorum ætas cognoscitur, Varr. 2, 7. *Quid* cornutorum *nomine h. l. intelligat Varro, non ita perspicuum est; nam si de iis tantum animalibus, quæ in fronte gerunt cornua, suspicio sit, ut de bubus, cervis & similibus, hæc quidem ungulas minime indivisas habent, sed divisas; præterea oves, canes, sues, quorum ætas ex dentibus quoque cognoscitur, cur rejecit, quæ neque cornua ferunt, neque ungues dividunt? Quapropter ut hasce difficultates declinemus, proclive est credere,* cornutorum *dici de unguibus, nequaquam de cornubus proprie dictis, siquidem cornu etiam de ungue intelligitur. Equi vocantur* cornipedes *de unguibus. Virg. Æn. 7:* Unde etiam templo triviæ lucisque sacratis Cornipedes arcentur equi. *Et Silius Italicus l. 7* cornipedis *nomine equum indicat:* Jam nullis cursibus instat Prendere cornipedis. *Faunum quoque priscarum gentium numen, quoniam pedes cornutos, caprinos nempe habere fabulantur,* cornipedem *appellavit Ovid. Fast.* 1, 2. *Item Virg. III Georg. de equo loquens planius significavit:* Cavatque Tellurem, & solido graviter sonat ungula cornu. *Neque a poetis solummodo id usurpatum invenio, sed etiam ab iis, qui prosa oratione scripserunt. Vid. supra in* cornu. *Varro* 2, 9. *nescio quid non*

valde absimile protulit, de canum pedibus loquens: Solo nec ut corneo, nec nimium duro, sed ut fermentato. *Pall.* 4, *13 de generosi equi signis*, Pes, *ait*, siccus & solidus, & cornu concavo, altius calciatus. *Quem locum hisce verbis accepit Isidorus* 12, 1: Pes siccus & cornu concavo solidatus. *Hinc* cornutorum *voce fortasse intellexisse Varro videtur animalia, quibus ungues divisi sunt, cujusmodi ferunt boves, capræ, oves, cervi, quibus in cibis Hebræi utuntur. Nam in sacris literis traditum habemus,* omne, quod habet divisam ungulam, & ruminat in pecoribus, comedetis. Quidquid autem ruminat quidem, & habet ungulam, sed non dividit eam, sicut camelus & cetera, non comedetis illud *&c. Tales autem ungues cernuntur in equis, asinis, mulis, de quibus primo membro est locutus Varro;* Ætas cognoscitur equorum & fere omnium, quæ ungulas indivisas habent. *Sicut altero,* & etiam cornutorum, *bubus, subus, ovibus, capris, quæ ungulas divisas habent. Ponted.* Cornu *pro ungula dici non est dubium. Videndum, an* cornuta *animalia, quæ Apsyrtus Geop. 16, 1 κερασφόρα ex hoc ipso loco videtur transtulisse, pro his dicta alias etiam sint, quæ ungulas habent solidiores.*

Coronam in focum indere, Cat. 143. coronæ in modum contorti coles, Col. 5, 6. in coronam religantur palmites, Col. 5, 5. * Coronæ cœlestis ortus, Col. 11, 2. * Coronæ in parietibus prominentes, Pall. 1, 11. *Sic* coronæ Cat. 6 *videntur loca aliquantulum edita, quibus termini agrorum signantur. Ita certe sumitur vox apud Frontin. de colon. p. 114. it. p. 131. Gæs. Similiter fere interpretatur Turnebus 25, 19.* Varr. 1, 24, *ubi refert Catonis locum cit. simpliciter* circa fundum. Coronam *igitur forte dixeris etiam aggerem exteriorem urbis.* * coronæ mediocres superpositæ ungulis (*equorum*), Col. 6, 29. *Add.* Col. 6, 15. Veg. 1, 13, 25 & 56. 2, 54. 3, 4. Ungulæ ortum vel exortum *definiunt Apsyrtus & Hierocles apud Ruell. Hippiatr.* 1, 53.

Coronamenta omne genus, Cat. 8.

Coronulæ *in pedibus equorum, eædem quæ* coronæ, Veg. 2, 55.

Corporatio & statura bovis, Col. 6, 2. *al.* incorporatio.

Corporatura pecoris operarii humilis & modica esse debet, Col. 6, 2.

Corpulentum pecus, Col. 6, 3.

Corporis animalium figura & habitus, Col. 3, 10. habitus pro regionis cœlique statu variat, Col. 6, 1. parti suum cuique attributum officium, Col. 3, 10. * corpus ho-

color, alium atque alium fieri in veste accipientibus medicaminis qualitate mutatum. *Alio significatu apud ecclesiasticos scriptores, alio apud poetas* cortina *usurpatur, qua nihil notius est, vulgatiusque. Beroald.*

ad Cortyniam Cretæ, Varr. 1, 7.

Corus, *ventus*, *al.* Caurus, Col. 11, 2. Coro dies frigidus, *ibid.*

Corycius, Col. 9, 4.

Corycon flore croceo, Col. 3, 8. *Plin.* 21, 17: Prima nobilitas Cilicio *croco* & ibi in Coryco monte. *Plura dabit Ponted. ad h. l.*

Córydonis opes, Col. 10, 298.

Corymbo purpureo glomerata, Col. 10, 237. *conglobata, scapo pineato in similitudinem glomeris.* Corymbo, *scapo simili racemo hederaceo, qui peculialiter* corymbus *appellatur. Unde Bacchum* corymbiferum *appellamus. Ovid.* Festa corymbiferi celebrabat Græcia Bacchi. *Pius.* corymbos croceos, Col. 10, 301.

Cossinius, *collocutor*, Varr. 2, 1 & 10.

ad Cossos medicinæ, Veg. 1, 45 & 53. 4, 10.

Costatus bene bos, Varr. 2, 5.

Costum f. costus, Col. 12, 20.

Cotonea mala, Varr, 1, 59. Cat. 7. *vid.* Cydon.

Cotulæ duæ ciceris, Pall. 11, 14. *vid.* cotyla.

Coturnices advenæ, Varr. 3, 5.

Cotyla, *mensura*, Veg. 2, 6, *& sæpissime.*

Coum vinum facere, Cat. 112.

inter Coxas suas mittit caudam bos strophosus, Veg. 3, 57.

Coxendicibus crassis boves, Varr. 1, 20.

Crabrones apibus infestæ, Pall. 9, 7.

Crassamen in imo aquæ requietæ, Col. 12, 25. donec crassamen in modum fæcis exsistat, Col. 12, 41.

Crassamentum in imo simile fæci, Col. 12, 12.

Crasse illinire mala, Col. 12, 44.

Crassescunt turtures milio, Col. 8, 9.

Crassitudo, Cat. 39. Col. 4, 30. crassitudine convalescunt, Col. 4, 6. ad crassitudinem oxymellis, Veg. 2, 48.

Cratellæ ex ligno, Veg. 3, 41. *al.* cretellæ *l.* critellæ. *Jam adnotavit Cangius, pro* clitellis *poni. Intelligo machinam ad* clitellarum *similitudinem factam corrigendo collo animalis. Ita* cephalargia *pro* cephalalgia *&c.*

Crater, *sidus*, Col. 11, 2.

Crate inducta coæquare glebas, Col. 2, 18. *hic occæ vicem præstat.* * in crate siccantur uvæ, Col. 12, 16. crates ficariæ, Cat. 48. pastorales, Col. 12, 15. stercorariæ, Cat. 10 & 11. *add. Scheff. de re vehic. 2, 20.* * crates favorum, Pall. 7, 7. * alternæ baccarum, *h. e. strata*, Pall. 12, 22. * cratem facit vitis, Col. 4, 2. crates prati, Pall. 10, 4.

Craticulæ lucernæ, Cat. 13. *h. e. craticulatæ, si audiamus nescio quem in Fabriano thesauro. sed vid.* Lucernæ.

Craticulatim, Veg. 3, 3 b, *ex MS.*

Craticia podia, Pall. 1, 19.

Creciacus, *vel* Creticus, equi vitium, Veg. 1, 25.

Κρεμαστῆρες nervi, Col. 6, 26. Pall. 6, 7.

Cremia ligna, Col. 12, 19. *Nec dubito, quin verior sit lectio antiqua, Plin. 12, 42. med.* Dein forte cremia discerni, *præ altera Harduini, qui ex MSS. substituit*-gemina.

Cremo. cremare equum aut stigmare, Veg. 1, 26.

Cremor, Cat. 86. ptisanæ, Veg. 3, 27. *Est autem* cremor *lac expressum ex grano aqua macerato. Georg. Alex. Ita recte vocari* χυλὸν *sive succum ptisanæ notavit Marsilius Cagnatus Var. observ. 1, 30. Scaligerana prima p. 52. 53:* Crema est vetustissimum verbum Galliæ, quæ est Romanis Cisalpina, unde Galli nomina fecerunt Cremonæ propter soli ubertatem. Inde *cremor* est vox Gallica vetustissima, quæ significat succum expressum ex aliquo grano aut semine *&c. Schœttg.*

Creo, creare, *generare, parere*, Pall. 1, 29. 3, 26. quod creante asino nascetur, Pall. 4, 14. si creare mares volueris, Pall. 4, 11. *h. e. facere, ut taurus procreet.* si quem creare mulorum genus delectet, Pall. 4, 14. *Sed* si creari mares volueris, Pall. 8, 4. * *De vegetabilibus.* creare materiam, Col. 5, 6. creat uvas insitio, Col. Arb. 9. armentum non creat, quod in agro natum, Varr. 2, Præf. *h. e. labore suo producit.* creat minimum herbarum stercus asini, Col. 11, 3.

Crepant poma, *i. e. finduntur*, Pall. 4, 10. teneri pampini digitis stringentibus in pampinatione, Pall. 6, 2.

Crepidinis objectu, Col. 8, 17. *de margine dixit* Varr. 3, 11.

Crepitacula ærea, Col. 9, 12.

Crepitus creber in oppidis aut vicis, Varr. 1, 20. e motu frenorum, Varr. 2, 7.

Crepusculo, peractis operibus, Col. 12, 1.

Cresco. qui postea creverunt, *h. e. posteri*, Varr. 3, 1.

Creta *inf.* ad Cretæ Cortyniam, Varr. 1, 7. an mel ibi ortum? Col. 9, 2.

Creta *f.* argilla, Pall. 1, 34. cretæ pulvere radicibus misso, Pall. 3, 25. creta Carica & Chalcidica, Varr. 1, 57. Cimolia, Col. 6, 17. Veg. 2, 29. 3, 19. cretas Cimolias, Veg. 3, 8. cruda, Cat. 39. creta cruda *dicitur, quæ non est exsiccata purgataque, & majorem acrimoniam habet, quam cocta & pura. De ea Plin. 35, 17. Popm.* figuli, Pall. 3, 18. figulorum, figularis argilla, Col. 3, 11. 6, 17. 8, 2. Veg. 3, 4. qua fiunt amphoræ, Col. 12, 43. fossicia, qua stercorantur agri, Varr. 1, 7. nigra, Veg. 2, 29. Promethea, Col. 10, 59.

Cretensibus vini conditura oraculo monstrata, Pall. 11, 14.

Creturæ sextarii tres, Pall. 1, 24. *h. e. excretarum sordium frumenti. Vid.* Excreta tritici, *it.* Excrementa frugum.

Creti bene cineris, Pall. 12, 22.

Cretosus locus, Cat. 8.

Cribellato cineri, Pall. 1, 41.

Cribello spisso cernimus, Pall. 7, 11.

Cribrata aromata, Col. 12, 51.

Cribrum farinarium, Cat. 76. viciarium vel loliarium, Col. 8, 5. cribro excutiente in pulverem deducere, Pall. 11, 14. cribrum parare lecto retibus subtento, Cat. 25.

Criminosum est senatori, Col. 1, 3.

Cripa pampinacea, Col. 12, 20. *Hermol. Barbarus in Coroll.* sertæ Campanicæ libram *emendavit, mirumque est, hanc castigationem, cum optima judicetur, ab iis, qui inferiore tempore Columellam ediderunt, non receptam, præsertim cum apud Catonem c. 107 non absimile exemplum exstet:* Sapæ, *inquit*, congios VI quam optimæ infundito in aheneum, aut in plumbeum, & iris aridæ contusæ heminam, & sertam Campanicam P. V. *De hac sertula Campanica ita Plinius 21, 9:* Meliloton, quod sertulam Campanam vocamus. Est enim in Campania laudatissima *&c. Hæc Ponted. Ac certe* cripam *ignorant, quod sciam, herbarii.*

Crispetur tellus apio, Col. 10, 166.

Crispus subtili nebula aer, Pall. 9, 8. crispa brassica, apiacon, Cat. 157. crispæ frondis apium, Col. 11, 3. crispum, crispissimum folium, Col. 11, 3. crispæ, rugis contrahentibus, olivæ, Pall. 12, 22.

Cristulæ rutilæ, Col. 8, 2.

Critellæ, *vid.* Cratellæ.

Crocinabuntur jumenta, Gargil. *quid sit, mihi non liquet.*

Imaginem exhibet Pignorius de servis. Vide etiam Casaub. ad Capitolin. Verum p. 415. & eodem vol. p. 876.

Cucumis. ejus genera, satio, cultura, Col. 11, 3. 10, 234. *it.* 380 *sqq.* Pall. 4, 9. anguineus contra cimices *&c. laudatur* Varr. 1, 2. Col. 2, 9. 7, 10. *vid.* Anguineus. *Idem videtur* agrestis, *qui facit* contra pulices, mures, locustas, Pall. 1, 35. contra talpas, Pall. 4, 9. contra animalia subterranea, Pall. 10, 3. *Nec diversus, puto*, asininus, *cujus* radices *commendat* Veg. 2, 6 & 28. *ubi &* silvaticum *vocat.*

Cucurbita, Col. 10, 234 *sqq. it.* 380 *sqq.* & 11, 3. Pall. 4, 9. cucurbitæ juvant citrea in vicinia satæ, Pall. 4, 10. cucurbita Ægyptiaca, coloquinthis, Veg. 1, 17. viridis, Veg. 3, 4.

Curcubitina pira, Cat. 7.

Cudere frumenta in area, Col. 2, 10.

Cuferion, *vitium equi, qui* cuferinus *inde dicitur*, Veg. 2, 37. *quid sit non liquet.*

Culcita, Cat. 11. * culcitæ & columellæ in ornithone, Varr. 3, 5. culcitæ *h. l. sunt torosæ stylobatæ projecturæ, extra solidum procidentes, ut est videre in peristyliis monachorum, in quibus pulvinatæ coronæ stylobatarum extra perpendiculum præbent opportunas sedes sessis deambulando: quæ, quia pedibus calcari possunt*, culcitæ *dictæ: seu, quod verius puto, quia similes sunt culcitarum toris in lecto convolutis. Scal. Recte, & putarim ipsum lapidem pedem & dodrantem altum, de quo modo dixit Varro, in culcitas formatum, sedilium usum præbuisse. Esse enim hanc ipsam altitudinem assidere volentibus commodam, apertum est.*

Culex ne tenera folia consumat, Col. 11, 3. ne hortos infestet, Pall. 1, 35.

Culigna vini, Cat. 132.

Culinæ locus, Varr. 1, 13. in ea cibus capitur, Col. 1, 6. pascitur e culina, Varr. 2, 9. *Sed probatissimum Victorii exemplar habet* e curia, *quocum consentiunt Cæsen. & Venet. quæ optima est lectio.* Curiam *enim* cœnaculum *appellarunt Romani, ut refert Dionysius Halicarn. Antiq. Rom. l. 2. Ponted.*

Culleare labrum, Cat. 154.

Culleus. in culleos singulos quadragenæ & singulæ urnæ dandæ, Cat. 148. cullea dena vini, *ex Catone*, Varr. 1, 2. culleúm *pro* culleorum, Cat. 11. *Ceterum uno* l *scribunt hoc nomen editi ante Victorium.*

Culminia olea, Col. 5, 8. 12, 49. bacca, Col. 12, 52.

26. Pall. 3, 17. affigitur, Pall. 12, 7. premitur, *h. e. deprimitur vel imprimitur*, Pall. 11, 12. cuneus tedæ radicibus inſeritur, Pall. 2, 15. mergitur, *ibid.* imprimitur, *ibid.* figitur, Pall. 4, 10. *quæ ſunt remedia feracitatis: ita etiam* lapis, Pall. 3, 25. 4, 8. *vid.* Clavus, Epiurus, Palus. Cunei, Cat. 10 & 11. cuneis ſalignis circumfigi oportet columellam, Cat. 20.

Cuniculus, *leporis ſpecies*, Varr. 3, 12. * rivi perducatur, Col. 8, 17. deductorius in ſtabulo, Veg. 1, 56.

Cunila bubula, Col. 6, 13. *ubi vid. Beroald.* Col. 6, 30. *Eſt* origanum: bubula *dicitur, quia in remediis boum adhibetur. Vid. Bodæus a Stapel ad Theophraſt. hiſt. plant. 6, 2, p. 564, & Salmaſ. ad Solin. cap. 56, p. 900. Schœttg.* noſtras, ruſticis ſatureja, Col. 4, 9. *Vid. Salm. ad Solin. p. 409.* tranſmarina, Col. 11, 3.

Cupa fieri ut debeat, Cat. 21. cupæ minuſculæ, Cat. 12. cupæ in cella vinaria, Pall. 1, 18.

in Cupellis condiuntur pira, Pall. 3, 25.

Cupidine perverſa, Col. 12, Præf.

Cuprei bidentes, *vid.* Cyprei.

Cupreſſeta ut ſerantur, Cat. 151.

Cupreſſini coni, Col. 6, 7.

Cupreſſi ad fines tuendos, Varr. 1, 15. vivæ pro ridicis, Varr. 1, 26. ut ſerantur & propagentur, Cat. 28, 48 & 151. cupreſſi pilulæ, Veg. 3, 3 b. *it.* 3, 67.

Cuprinus clavus, Pall. 2, 15. cyprum *ſ.* cuprum *Palladii ætate æs appellatum, monet Salmaſius ad Solin. c. 52, p. 770.* cuprinum acutum, Veg. 1, 12. 3, 2. cauterium efficacius, Veg. 1, 14 & 28. 2, 6 & 61. 3, 3 b.

Cupulæ minuſculæ, Cat. 21.

Curam ſtatim ſentiet, *h. e. ſe curari*, Veg. 1, 64. curæ fuit aquam inveterare, Col. 12, 12.

Curatio mancipiorum non putatur plebeja, Veg. Præf. vini odoratior, Col. 12, 25.

Curator apum, Col. 9, 9 & 14. aviarii, Varr. 3, 5. gallinarius, Varr. 3, 9. pavonini gregis, Col. 8, 11.

Curatus. ſic curati, *h. e. ſaginati*, Varr. 3, 10. * curatum caput hœdinum, *h. e. purgatum*, Veg. 4, 8. *Vid. Rhodii Lex. Scrib.* * curatiores erunt corpore, Cat. 103.

Curculio, genus exitii, ne frumento noceat, Cat. 92. Col. 1, 6. ut necetur, Varr. 1, 63. non oritur, quo ſpiritus non pervenit, Varr. 1, 57. curculiones exeſſe inci-

piunt frumentum, Varr. 1, 63. Gurgulio *scribitur* Pall. 1, 19. & 7, 3.

Curcuma *pro* corbe constricta *leg.* Veg. 2, 33. *est capistri genus; vid. Dufresnius. Est etiam in L. Leonis L. un. Cod.* nulli licere in frænis (11, 11) *ubi recte ex Hesychio interpretatur Cujacius Obs. 11, 20. Is enim illud Psalmi ἐν κημῷ interpretatur ἐν κουρκούμῳ.*

Curia, *pro cœnaculo*, *vid.* Culina.

Curiatia familia, Col. 3, 8.

Curiose factum sinapi, Col. 12, 55. curiosissime pangere vitiaria, Col. 11, 2.

Curiosi pastores, Varr. 2, 3.

Curius Dentatus, Col. 1, Præf. *it.* 1, 3.

Curo. curant aquam prope ut sit, Varr. 3, 16. nec de soli qualitate curant colocasiæ, Pall. 3, 24. curavi demonstrare, Pall. 11, 14, *& sæpe alias.* curabis interficere duces seditionum, Col. 9, 9. allinire, Pall. 3, 33. abradere, Pall. 11, 12. agitare, Pall. 11, 14. excoquere, Pall. 10, 16. ferre, Col. 12, 22. infundere, Pall. 6, 14. miscere, Pall. 7, 12. siccare, Pall. 11, 14. curantes ægrotis animalibus, Veg. 4, 5. *MS. pro vulg.* curantes ægrotantis; *non male, ut ad Fabrum ostensum est.* curandum ulcera medicamentis, Col. 7, 5.

Currere cogitur, Col. 6, 6. * currit humor de plaga, Veg. 3, 29, *& alias.* currentis aquæ agilitatem stans imitatur, Pall. 1, 17.

Curtatis etiam radicibus, Pall. 3, 10.

Curvabiles ulmus & fraxinus, Pall. 12, 15.

Curvatura dorsi, *de testudine*, Pall. 1, 35. in vite materiam exprimit, Col. 4, 20. *vid.* Exprimo, *& conf.* Col. 5, 6.

Curulia jumenta, Veg. 1, 56. 4, 7.

Cuspides, *tubulorum genus*, Varr. 1, 8.

Custodia nequissimi hominis amplissima quæ, Col. 11, 1. custodiæ tradere captas aves, Col. 8, 15. custodiam pastoris decipit volatile pecus, Col. 8, 4. sollertem præbet anser, Col. 8, 13.

Custodio. illud quoque custodies in hortis, *h. e. observabis*, Pall. 1, 34. custodire præcepta, Col. 1, 8. *Multa in hoc genere Rhodius Lex. Scrib.* ut custodiatur ordo, Col. 12, 4. custoditur ea ratio, Col. 4, 29. custodire ne, *i. e. cavere*, Col. 4, 24. hæc in villica custodienda sunt, Col. 12, 1. illud in perpetuum custodiendum habebit, Col. 12, 3. *

custodire poma in melle, *h. e. servare*, Col. 12, 45. * custodiri prata incipiunt, Pall. 3, 1. *h. e. defendi a pecore, submitti.*

Custos candidati deprehensus, Varr. 3, 5. *Custodes observabant, ut suffragia e sitella depromta in sui quodque candidati loculamentum s. loculum conjicerentur: sed iidem etiam se custodiebant invicem, ne, quod hic factum est, & quod facile fuit homini non tardo, subjiceret aliquis in suum loculum domo allata, & intra cavum manus vel togæ plicam abscondita, pilulariorum more, suffragia. Hæc enim tesserulas hic vocari, nescio an aliquis dubitet.* * in vite, quis, Col. 4, 21.

Cybelles Dindyma castra, Col. 10, 220. *Dindymus, mons Phrygiæ, in quo Cybeles sacra fiebant.*

Cyclades insulæ, Col. 1, Præf. *it.* 9, 14.

Cyclus. cyclo curare equum, Veg. 2, 5 & 6. *unde apparet, cauterium esse, loco sinapi prius eroso adhibitum. vid.* Semissis.

Cydonitæ vites, Col. 3, 2.

Cydonites ut fiat, Pall. 11, 20. *Conditura crassior ex melle est, ut* Diacydonium, *nostris Quittenlatwerge.*

Cydonius (*arbor, ut* malus.) Cydonii amant locum frigidum *&c.* Pall. 3, 25. arbores cydonii, *ibid.* cydonii insitio, Pall. Inf. 99. cydoneo inferuntur tuberes, Pall. 2, 15. Cydoniæ satio & insitio, Pall. 4, 10. pirum insitione admittit, Pall. 3, 25. & Inf. 65. Cydonia mala trium generum, Col. 5, 10. grandia, Col. 12, 41. ut serventur, Col. 12, 45. Pall. 3, 25. ex cydoniis conditura musti, Col. 12, 41.

Cyllenes juga, Col. 10, 266. *Cyllene, mons Arcadiæ, ubi enutritus Mercurius, Cyllenus dictus est.*

Cylindrus, *instrumentum rusticanum ad premendum solum terræ.* cylindro supervoluto, Col. 11, 3. gravibus densare cylindris, Col. 10, 319. inculcare, Col. 11, 3.

Cylon. si cylon feceris. Veg. 3, 38. *it.* 3, 66. *ubi editum est* quilon. *Cum suspicarer in eo loco intelligendum esse jus gelatum, confirmavit eam opinionem Platnerus, & contulit cum hoc* cylo, zelum piscium (*a* ζέω, *unde &* zenna) *i. e.* gelatinam *vel* zelatinam *Italorum*, gelée *Gallorum, laudavitque Valisnerii osservazioni varie T. III Opp. p. 167. Mire confirmatus sum deinde ab interprete Germanico Vegetii, qui l. c. ita reddidit:* dafs es ein Renne, oder eine zæhe Zusammenfliessung werde. *Videbam prioris vocabuli hodie quidem obsoleti, vim adhuc superesse in verbo conjugato* gerinnen, *quo utimur in lacte & similibus, cum gelantur. Sed tulit suppetias Vocabu-*

larius Germanico-Latinus, primus sui generis, si præfationi credimus, qui penes me est, Argentorati 1515, 4 editus. Hic enim diserte, Renn coagulum dicitur lactis contractio. *Hic igitur* si cylon feceris *significat, cum coquendo panis molli cum vino jusculum crassiusculum, quod tamen facile adhuc fluat, effeceris &c.*

Cymam faciunt rapa & napi, Col. 12, 54. in cymam prosilit brassica, Col. 11, 3. cymæ tempus amisit brassica. Pall. 5, 3. cymæ conditura, Col. 12, 7. cyma producitur, Pall. 10, 13. * cymata *pro* cymas, Col. 10, 129. *Cæterum* cymam *summitatem & tenerum cacumen plantarum significare, & a caule, ut partem a toto distingui, ostendit Reines. V. L. 2, 8, p. 195.*

Cyminati salis adspersione, Pall. 12, 22.

Cymini satio & cultura, Pall. 3, 24. 4, 9. cyminum agreste contra pulices, Pall. 1, 35. *vid.* Cimin. Cumin.

Cymosa stirpe, Col. 10, 137.

Cyniola, *pro* tithymalo, Veg. 3, 4.

Cyperum, cyperus, Col. 12, 20. oleo condiendo adhibetur, Pall. 12, 18. Cyperus *in Ægypto est arbor, semine coriandri, candido, odorato, quod coquitur in oleo, & inter odoratos frutices numeratur. Hieronymus in commentariis Cantici tradit,* cypron *esse genus virgulti, quod fructum ferat odoratum in modum uvæ florentis, &* cypros *uva florens appellatur. Præterea* cyperon *vocant juncum quendam triangulum, quem multi non discernunt a* cypiro *vicinitate nominis. Plinius distinguit utrumque, aitque,* cypirum *esse gladiolum radice bulbosa,* cyperum *vero juncum angulosum, juxta terram candidum, cacumine nigrum, folia porraceis exiliora, radicem olivæ nigræ similem* cyperida *vocari, magni in medicina usus. Beroald. Salmas. ad Solin. p. 702 ostendit, Græcos antiquiores hoc vocabulum scripsisse κύπειρον, posteriores vero κύπερον, sine diphthongo, maleque fecisse Plinium, qui hæc tanquam duo distincta protulerit. Latine autem vocari* gladiolum, *ob similitudinem foliorum cum gladiolo. Melius tamen vertitur* juncus triangularis: *hanc quippe formam habet, & junci odorati species est. Vide Bodæum a Stapel ad Theophrasti hist. plantar. 4, 11. Schœttg.*

Cyprei bidentes, Pall. 8, 5. *pro* cuprei.

Cyprica laurus, Cat. 8.

Cyprius. Cypria lactuca, Col. 10, 187. Cyprii generis brassica, Col. 11, 3.

in Cypro platanus folia non amittens, Varr. 1, 7.

Cyrenaicum laser, Veg. 3, 60, *& sæpe.*

Cytisus. ejus utilitas, natura, cultus, Col. 5, 12. *it.* Arb. 28. non est ulla regio, in qua non possit hujus arbusculæ copia esse vel maxima, Col. 8, 4. inter majoris incrementi surculos refert cytisi genera duo Col. 9, 4. cytisus agrestis, Col. 7, 6. *Vid. Salmas. homon. hyl. jatr. cap. 75.* * cytisum pecori amicum, *neutro genere*, Varr. 2, 2.

D.

D *jugulatum linea transversa notat numerum CCCC*, Varr. 1, 10.

D in L versum vulgi imperitia, Varr. 3, 9. Col. 8, 2.

Δάκρυον s. ὀπὸς coaguli vicem subit, Varr. 2, 11.

Dactyli uvæ, Col. 3, 2. *Uvæ sunt prælongis acinis porrectæ, unde & nomen a* digitorum *longitudine sortiuntur: sicut &* dactylides *dictæ a* digitorum *gracilitate.* * Dactyli, *palmulæ.* Dactylorum ossa quomodo ponantur, Pall. 11, 12.

Dæmonas fugans suffimentum, Veg. 1, 20. 4, 12.

Dalmatæ equi, Veg. 4, 6.

Damascena pruna, Pall. 12, 7. *quæ*

Damasci pruna, Col. 10, 404.

Damnificum, Pall. 3, 9.

Damno. damnare ex emto vendito, *de actore*, Varr. 2, 2.

Damnum. damni dati lex, Cat. 149. ex tempestate, Cat. 3.

Daphnitis cassia, Veg. 4, 13.

Dapalis Juppiter, Cat. 132. *Sic dictus, quod amplis dapibus sacra illi fiebant cubanti in lectulo, cum Junone & Minerva, sedentibus in sellis, ut refert Arnobius lib. 5. Popma.*

Daps profanata comestaque ubi fuerit, Cat. 50. *vid.* Profanare. Jovi assaria pecunia, Cat. 132. pro bubus quando & quomodo fiat, Cat. 131 & 132.

Dapsilis proventus, Col. 4, 27. musto vitis, Col. 3, 2. in Dardania boves feri, Varr. 2, 1.

Dardaniæ artes, Col. 10, 358. *i. e. magicæ, a Dardano, insigni, ut tradunt, mago. Conf. Plinium 30, 2.*

Darscus, Veg. 4, 28. *vox corrupta.*

Datio, Varr. 3, 9. *Eodem verbo utitur Cœlius Aurelianus Acut. 2, 55:* vini dationibus intemporalibus. *Schœttg.*

Dauci semen, Veg. 3, 40, 68 & 69. *restit.* Veg. 3, 24 *pro* clabi. *Pastinaca agrestis est, vel caucalis.*

De *in argumenti significatione, ubi idem valet, quod* quantum ad. Varr. 1, 59 & 60. 2, 2 & 9. * *Partem notat in his:*

Decollat, *deſit*, Varr. 1, 2.

Decoloratur ex albo, fitque luteola, Col. 12, 47. decolorantur aheno infervefcentes uvæ, Col. 12, 16. mala in fervidam demiſſa, Col. 12, 44. cum decolorari cœperit olea, nec tamen adhuc varia fuerit, Col. 12, 52.

Decoctum ad tertiam, Col. 12, 20.

Decoquunt uſque in quartam partem, Col. 12, 12. uſque quo ad tertiam partem decoxeris, Varr. 1, 2. decoquere ad tertias & ad quartas, Col. 12, 34. docoquenda in dimidiam partem aqua, Col. 12, 24. * non tibi decoquet ornithon, *h. e. damnoſus erit*, Varr. 3, 2. *Huc pertinet*, res ipſa decoxit, Col. 1, 8. 11, 1. * decoquitur paſtinatio beneficio algoris aut ſolis, Pall. 1, 34. *ubi idem eſt, quod* fermentare, *ubi vid.*

Decoriata amygdala, Pall. 2, 15.

Decumanus & ſemitæ *in vinea*. Col. 4, 20. in decumano proximo ignis fiat, Col. 12, 43. decumanis diſtinguendæ vites, Col. 3, 20. *vid.* Decimanus. *Paullus Feſti epitomator:* Decumanus appellatur limes, qui fit ab ortu ſolis ad occaſum. Alter, ex tranſverſo currens, appellatur cardo. *Vid. Sic. Flacc. de condit. agror. p. 14. & Rigalt. in gloſſar. agrimenſ. Salmaſ. ad Solin. p. 475 ſq. Schœttg. Verbo*, decumanus limes, *ut in colonia, ſic in vinea eſt* maximus. *Ita etiam Turnebus 17, 13. Locus claſſicus eſt apud Plin. 17, 22.* * decumana pira, Col. 12, 10. *etiam hæc* magna *interpretor.*

Decumbat qui vomere vult, Cat. 156. decumbere in herba, Col. 10, 283.

Decumus *pro* decimo. decuma pars, Col. 5, 2.

Decuriæ operarum, Col. 1, 9.

Decurrit terra, Col. 3, 19. Pall. 2, 13. decurrunt grana ſpicis lapſa, Pall. 7, 2. poma, Pall. 12, 7. *vid.* Excurro. decurrens rivus, Col. 1, 2.

poſt Decurſionem ſanguinis, Veg. 1, 27.

Decurſis III diebus, Pall. 12, 18. *ſed ſuſpecta lectio.*

Decuſſa pluit arbore nimbus, Col. 10, 364.

Decuſſatim incidere rapa, Col. 12, 54. pulmunculum ſecare, Veg. 2, 61. urere cervicem, Veg. 3, 24.

Decuſſare in ſpeciem Græcæ literæ X, Col. 3, 13. jugum in ſtellam, Col. 4, 17.

Dedita opera, Col. 12, 4.

Dedolare pedamenta, Col. 4, 26. ridicas, Col. 11, 2.

Deducit humorem noxium ſulcus aquarius, Pall. 10,

3. deducunt bilem collyria, Col. 6, 30. * deducite carmine Musæ, Col. 10, 40. *Translatio a texentibus*, *aut lanam in fila ducentibus. Sic Ausonius :* Mollia subtili texunt mihi carmina filo Pierides. *Columella infra:* — gracili connectere carmina filo. *Plura vid. ap. Barthium* 1, 2. * deducet omnia de capite, Cat. 157. deducere de salario, Cat. 144. * in pulverem cribro aromata, Pall. 11, 14. * deducere *sæpe scribitur pro* diducere, *ubi. vid.*

Deductoria liquoris, Pall. 12, 7. *fossiones*, *quibus humores commode deduci ac derivari possunt. Schœttg.*

Deductorius cuniculus, Veg. 1, 56.

Deerrasse visu, Col. 2, 2. *sic* Col. 1, 4.

Defæcare aerem, Veg. 1, 20. *de suffimentis.*

Defatigatum & effœtum solum, Col. 1, Præf.

Defectionem si patietur animal, Veg. 3, 40.

Defectus. defecta senio arbor, Col. 5, 6. defectissimus annis & viribus, Col. 1, Præf. *Sic Plin.* 2, 8 : Obscura sidera defectis mortalibus attributa. *Schœttg.*

Defendere frigus & solem, Cat. 48. solem a vertice, Pall. 10, 18. prata, Cat. 50. Varr. 1, 20. *quod alias vocant* submittere. *Plene* defendere prata a pastione, Varr. 1, 37. defendenda a pecore prata, Col. 11, 2.

Defero. deferte manipulos, Col. 10, 315. *h. e. in forum ferte vendendi causa. Vid. de hac notione Salmas. ad Tertull. pall. p.* 454. deferre ex arbore in terram, Varr. 1, 40. *idem quod* differere & demittere. * deferri *pro* differri *legitur* Col. 11, 3.

Defervefacito bene, Cat. 157. defervefacito in plumbeo, Cat. 122.

Defervescit fœnum, Col. 2, 19. fructus, Col. 9, 15. defervescunt æstus, Varr. 2, 2. deferbuit multum, Col. 12, 21 & 38. cum deferbuerit multum, Col. 12, 20. aquam ubi lupinus deferverit, Cat. 96.

Deficitur species pondere, Col. 2, 6. si deficitur memoria, Col. 7, 9. defici segetibus, Col. 3, 8. stercore, Col. 2, 15. lacte, Col. 7, 12. rebus omnibus, Col. 2, 16.

Defigere sarmenta, Col. Arb. 3.

Defingere panes, Cat. 74 & 121.

Definire urbis ambitum, Varr. 2, 1.

Deflexu frangitur palmes, Col. 4, 26.

Deflo. deflare summum amurcæ, Varr. 1, 64.

Deflorescere, Col. 2, 10. 4, 19.

Defluunt offa carne liquefacta, Veg. 4, 8. defluentes maturitate uvæ, Pall. 10, 17.

Deforis, *extrinfecus*, Veg, 1, 9 & 15. 2, 15.

Deformatus ad tabulæ fpeciem, Varr. 3, 5. *vid.* deformo.

Deformo. deformabis areas, Cat. 161. *Notanda infrequens verbi* deformare *notio, pro eo quod eft* delineare. *Varro quoque ita ufurpavit 3, 5. Vitruv. lib. 1, c. 1:* Deinde graphidos fcientiam habere (oportet) quo facilius exemplaribus pictis, quam velit operis fpeciem deformare valeat. *Et lib. 5, c. 8:* Horum autem ornatus funt inter fe diffimiles, difparique ratione, quod Tragicæ deformantur columnis, faftigiis & fignis, reliquifque regalibus. *Meurf.*

Defricata dolia, Col. 11, 2. *vid.* Defrictus.

Defricare radicem, Col. 12, 56. aqua frigida, Col. 6. 14. urina vulnera, Col. 6, 7. defricanda quotidie corpora pecudum ut honinum, Col. 6, 30.

Defricta redulceratur cutis, Col. 7, 5. defricto allio extenuatur fcabies, Col. 6, 13.

Defrigefcit coctura, Col. 12, 20. defrixit, Col. 12, 21.

Defringere collum, Cat. 88.

ne Defrudet fegetem, Cat. 5. *An* defruget, *i. e. frugibus fpoliet, quod etiam* excantare fruges *Plin. 18, 2, & Virg. Ecl. 8* fatas alio traducere meffes. *Sylb. cui nefcio an aliquis affenfurus fit. Multo melius Cl. Facciolatus probat* fegetem ne defrudet, *h. e. ne quid de femine furetur.* Defrudare vinum, Cat. 24. *Urfino legendum videbatur* defrutare*: cui conjecturæ, quamvis receptæ a Meurfio & Popma, non aufim accedere. Neque enim hic de vinis* defrutandis *fermo eft, nulla fiquidem coctionis mentio. Crediderim potius* defrudare vinum *effe adulterare, καπηλεύειν, vel honeftiore verbo & Catoniano* concinnare, *h. e. alienum ei faporem conciliare, & ita guftantes decipere & defraudare. Quidni* defrudandi *voce utatur Cato, cum fui feculi alter Cato Plinius 14, 20, poft enumerata condituræ genera,* Tot, *inquiat,* veneficiis placere cogitur: & miramur noxium effe. *Ceterum nefcio quis, Popmam & Meurfium fecutus, in Fabriano thefauro adfcripfit,* rectius defrutabis. *Malo hoc ipfe monere, quam ufu mihi venire, quod de Didymo Grammatico narratur, cum hiftoriæ cuidam ut vanæ repugnaret, ex ipfius libro eam prolatam effe. Quamquam in minutis hoc genus obfervatiunculis non nobis modo, fed doctoribus etiam accidere facile poteft, ut nobis ipfi contra-*

dicamus. Defrutare *vero sine ulla dubitatione est* Col. 2, 22. *h. e. decoquere vinum, ut defrutum fiat.*

Defrutarium, *int. vas*, Col. 12, 20. & defrutaria vasa, Col. 12, 19. defrutaria cella, Col. 1, 6.

Defrutum, *vini dulcis & cocti genus, a* defervendo *dictum, ut ex Pall.* 11, 18 *repetit Cresc.* 4, 24 *extr. A* Columella 12, 20 & 21 *ita describitur, ut a Plinio* sapa, *de qua s. l. nimirum ubi* ad tertias mustum decoquitur, *duabus adeo partibus pereuntibus. Contra Palladius & Crescentius l. c. generatim definiunt:* defrutum, ubi mustum ad spissitudinem fortiter despumat, *eodemque loco* carenum, *de quo s. l. ad hoc genus vinorum referunt. De etymologia & reliquis, quæ disputari hac de re possunt, multa Linden. Sel. Med.* 10, 36 *sq.*

non Defugio, quin dicam, Varr. 2, 4.

Defundito aquam, Cat. 156. defundat in labra, Col. 12, 50. defundere in nares, Veg. 3, 2 & 15. per os, Veg. 3, 33, 57 & 67. per narem dextram, Veg. 3, 51. in fauces, Veg. 2, 12. *conf.* Diffundo.

Defusa per stramenta cera, Col. 9, 16.

Degenerat surculus, Col. 3, 9. degenerant frumenta, Col. 2, 9. semina etiam lectissima, Col. 3, 10. * degenerat animos Venus teneris canum concessa, Col. 7, 12. *h. e. degeneres reddit.*

Degere sarmenta de vineis, Cat. 37. *h. e. detrahere. Victor.*

Degero *reposuimus ex MS.* Veg. 1, 13 & 17. *vid.* Digero.

Degravari pondere, mole, Col. 1, 5. 6, 2.

Dehorito amurcam, *pro* dehaurito, Cat. 66.

Dejecta & mota cervix, Col. 6, 14.

Dejicere vites de arbore, Cat. 32. oleam, Cat. 3. alvum superiorem, Cat. 156. *h. e. vomere.* animal curandi causa, Veg. 2, 24. *vid.* Deponere, Elidere. dejicere per nares, *infundere*, Veg. 2, 3. 3, 67 & 68. coles viris, *h. e. resecare*, Col. Arb. 9. facile dejiciuntur casei caprini (*per alvum inferiorem*) Varr. 2, 11.

Deinceps constitutæ arbores, Varr. 1, 14. septimus deinceps Prætorius in gente nostra, Varr. 2, 4. deinceps movetur totum solum, Col. 2, 4. * ut deinceps præcipiemus, *h. e. statim*, Col. 2, 11.

Deintus, *a parte interiori*, Veg. 3, 4.

Dejungere boves, Veg. 3, 4.

Delacrimare, Col. 4, 9.

Delapidare agrum, Cat. 46.

Delapsum aquæ non habet locus, Varr. 1, 6.

Delectare oves, Cat. 30. *i. e. detinere & quasi deligare, ut fœcunditatem agro concilient. Conf. Plin. 17, 6.*

Delectus militum, Varr. 3, 2. quotannis habendus in gregibus, Varr. 2, 5.

Delegare curam villicæ, Col. 11, 2. pecuniam, Cat. 149. *vid.* Relegere.

Deletis radicibus, Col. 11, 3.

Delevato plagam ferro, Col. Arb. 6. *ita* levato, Col. Arb. 8 & 26.

Deliaci, & Deliacæ gallinæ, Varr. 3, 9. Col. 8, 2. *cf. Plin. 10, 71.*

Delibatus, Col. 12, 1. *h. e. noxa qualicunque affectus, ut contra* illibatum robur *&c.*

Delibo. ne delibent agni cursitantes aliquid membrorum, Varr. 2, 2. *Crescentius addit glossam, i. e. destruant.* ne bos extremo jugo truncum delibet, Col. 2, 2.

Delibratus cortex, Col. 12, 56. ramus, Pall. 3, 17. delibrata stirps, Col. 5, 11.

Delibro. delibrare arborem, Col. 5, 11. radicem, Col. 5, 6. delibrandus cortex fissus, Col. 4, 24.

Delibuto tergore medicamina perbiberit, Col. 7, 4.

Deliciares tegulæ, *vid.* Conliciares.

Deliciarum oblectamenta, Col. 8, 8.

Deliculæ oves, Cat. 2. armenta delicula, *ibid. Turnebus 28, 47* delicula *intelligit, quæ vel ætate vel morbo delinquunt & deficiunt. Non dubito esse diminut. ex*

Delicus. delici porci, Varr. 2, 4. *a lacte recens depulsi.*

Deligere uvam, Cat. 112. oleam, Cat. 144. *ut nostri ablesen.* fructum, Col. 5, 10. Arb. 21.

Deliquescunt cum musto poma, Col. 12, 41.

Deliquo vinum in alia vasa, Col. 12, 39.

Delius Pæan, Col. 10, 224.

Delphica laurus, Cat. 8. Col. 10, 217. *cf. Plin. 15, 39.*

Delphinus exoritur, Col. 11, 2. Delphini exortu, Varr. 2, 5. occasus, Col. 11, 2.

Delutare habitationem, Cat. 128.

Dematricati nisi fuerint admissarii, Veg. 4, 7. *h. e. sanguis emissus a* matrice; *ubi vid.*

Demereri aliquem amœnitate, Col. 1, 4.

Demergere, depangere, deponere surculum, *synoyma*, Col. 3, 18. demergere surculos, Pall. 3, 17. ungulas, Col. 2, 18.

Desspernat opes Alexis, Col. 10, 298.
Despicitur area. Col. 1, 6.
Despondent animum volucres & moriuntur. Varr. 3, 5. *Conf.* Varr. 3, 16. despondere *simpliciter*, *omisso* animum, Col. 8, 10. despondere sapientiam, *h. e. spem amittere illius consequendæ*, Col. 11, 1.
Despumare, *est spumam auferre. Sed illud apud nostros fere scribitur* dispumare, *ubi vid.* * despumare *est mittere sanguinem de palato equorum. Apparet hoc ex* Veg. 2, 34. *Hinc intelligimus*, *quid sit* despumantur equi tertio gradu a dentibus, Veg. 1, 22. *add.* 2, 6 & 28. *Ita Laur. Rusius in Hippiatria*, *cap.* 129, *sub titulo* de spumaturis ungularum *agit de sangine inde emittendo.*
Despuo, *in superstitione*, Varr. 1, 2.
Destillationi omnis humor præstat augmentum, Veg. 2, 44. destillationem patitur cervix equi, Veg. 2, 43.
Destinanti *pullo* præbet ubera equa, Col. 6, 37. *h. e. appetenti. MS. Gæs.* desideranti. *quam glossam puto.*
Destinati in ordinem sulci, Pall. 12, 7. *directi.*
Destituta humus, Col. 2, 1.
Destringere, *vid.* Distr.
Destruunt quæ contulerunt beneficia, Col. 4, 3.
Desub cirro, Veg. 2, 54. cirris, Veg. 4, 4. gamba, Veg. 3, 22. 4, 4. locis, Veg. 2, 53. massa, Col. 12, 34. oculo, Veg. 2, 19. pedibus, Pall. 11, 21. *vid.* De.
Desucto flore, Pall. 1, 37. *de apibus.*
Desuefiunt minutatim catuli, Varr. 2, 9. *h. e. separantur a matre. Nostri entwœhnen.*
Desugunt pavimenta, quæ funduntur, Pall. 1, 9.
Desultor, Varr. 2, 7. *Genus equitum, qui in ludis de uno equo in alium desiliebant. Copiose de illis Torrentius & Marc. Donatus ad Suet. Cæs. c. 39. Scaliger ad Manil. l. 5. p. 253. Dempster ad Rosi. 5, 24. Scheffer. de re vehic. 2, 11. Schœttg.*
Desuo. desuere imbricibus cupam, Cat. 21.
Desuper calcato, Col. 12, 16. spissius terra calcatur, Pall. 2, 15. tectus gypso, *ibid.*
Detectæ a superiori parte haræ, Pall. 3, 26.
Detergeo. fastidium, Col. 8, 10. lanuginem pomis Cydoniis, Col. 12, 45. palmites, Col. 4, 27. 5, 5. se parietibus, *h. e. adfricare*, Col. 7, 5. deterget se lingua bos, Col. 6, 6. detergeri spongia, Col. 6, 9. 12, 48.
Deterius fit, Varr. 2, 4. *pro damnosum est.*

Dicto. modus, quem dictabit humi lætitia, Col. 4, 24. forma, quam dictavit consuetudo, Pall. 1, 20.

Dicto audiens sit domino suo, Cat. 142.

Diducere cuneo, Col. 5, 11. lanam, Col. 7, 4. litem, Col. 3, 13. *Ita enim reposui ex Gœs. pro vulg.* deducere. diducuntur laciniæ, Col. 7, 6.

Diem meridie dividere, Varr. 3, 2. in diem vivere (*abjecta futuri cura*) Col. 3, 3. die diutius non habere operarium, Cat. 5. diebus nonis modo res urbanæ usurpatæ, Varr. 2, Præf. dies brumales horarum IX, Col. 11, 2. civiles, Varr. 1, 28. interpositis diebus, aut singulis mensibus, Veg. 2, 58. * Die vendere, Cat. 150. *tempori.* dies argento ex K. Nov. mensium X, Cat. 146. *Hic in omnibus emtionibus, cum solutio non fit numerato, est dies X mensium. id ex eo opinor, quod primum fuit dies annua, cum essent in anno X menses: post ubi annus auxit, nihilominus in his contractibus ea dies remansit, sed nominatim expressi X menses. Similiter tempus luctus Romulus anno definivit; & postea itidem X mensium fuit, ut annotavi ad Varronis Satyram Gerontodidasc. Popm.* in diebus pecuniarum, Col. 1, 7. diem prægnationis idem bis habere non potest, Varr. 1, 44. * dies *pro sole. Schœttg.* Col. 7, 3: dum dies arvis gelicidia detrahat.

in Dieta, Veg. 2, 9. *forte* in die.

Differre plantam, *differere*, Varr. 1, 43. Col. 11, 3. distulerunt oculos suos plantæ per longa internodia, Pall. 4, 10.

Difficile nascitur, Pall. 2, 7.

Difficiliter, Col. 5, 3 & 7.

Diffindere meridiem somno, Varr. 1, 2.

Difformitas, *pro* deformitas, Veg. 3, 17.

Diffundere (*vinum in dolia aut serias, in quibus obturatis & picatis servetur*) Col. 12, 28. *add.* 3, 2. * radices, Varr. 1, 37. * si diffuderit se cupa, Pall. 1, 18. *h. e. vitium fecerit, & vinum effuderit: modo non legendum sit* diffiderit. * diffundere per narem medicamentum, Veg. 1, 45. in fauces, Veg. 2, 6. *ita* 3, 15 *pro* defundere: *quod etiam alicubi est in MS.*

Diffusus per multa volumina scriptor, Col. 1, 1. diffusa materia, Col. 11, 1.

Digerere semen, Cat. 161. mel liquefactum in formas, Pall. 7, 7. stercus in prata, Col. 11, 2. ut per ventrem digeratur humor infestus, Veg. 1, 14. digerere morbum, Veg, 1, 14. *add.* 1, 24. *In his* divisionis & distributionis

quædam notio ineſt. * tepefactam (potionem glutinoſam) digeras, ut inſpiſſetur, Veg. 3, 66. *h. e. caloris ope particulas fluidas diſſipes.* **pro* degerere *ſcriptum a* Vegetio *an librariis?* 1, 13 & 17. 2, 6 & 9. 3, 1, 2, 3, 4, 23 & 66. *In quibuſdam locis etiam MSS.* degerere.

Digeſtionis auxilia concitat vinum ſcillites, Pall. 8, 6. per digeſtionem decoctus cibus, Veg. 1, 40.

cum Digitalibus legitur olea, Varr. 1, 55. *Vett. libr.* digitabulis.

Digitelli flos, Col. 12, 7. *Non habent herbarii. Cogitabam de* Digitali, *itemque de* Digito veneris: *ſed neuter in condituris eſt.*

Digiti primores, Cat. 21. *Turnebus* 25, 20 *interpretatur tenuiores & graciliores.* * digiti impares gallinarum laudantur Varr. 3, 9. digitis quinis gallinæ, Col. 8, 2.

Dignitas amplitudinis & coloris in bobus, Varr. 2, 5. cum dignitate ſunt aſini, Varr. 2, 6. canes, Varr. 1, 21.

Dignor. non dignantur architecti comprehendere modum ædificiorum &c. Col. 5, 1.

Dignoſcere ſuos & alienos non poteſt, Col. 8, 5. dignoſcitur ſapore, Col. 2, 2.

Dijuncti a matribus equuli, Varr. 2, 7. dijuncta ab agri utilitate, Varr. 1, 23.

Dijungere, disjungere, Varr. 1, 2 & 3. aſinum ab opere, Varr. 2, 6. dijunguntur agni a mamma, Varr. 2, 1. catuli, Varr. 2, 9.

Dilabitur veſtis ſitu, Col. 12, 3.

Dilapidans grandine labores hominum, Col. 10, 330.

Dilatio noxia in re ruſtica, Cat. 5. Col. 1, 8. 11, 1.

Dilecta vitis novella, *h. e. diligenter culta*, *opponitur neglectæ*, Pall. 1, 6.

Diligentiæ inimiciſſima ſomnus & vinum, Col. 11, 1.

Diligunt creſcere, *amant*, *ſolent*, Pall. 3, 25.

Diluere, Cat. 69. membra pecorum tonſa, Pall. 6, 8. muria olivas, Pall. 12, 22.

Dimicare aciem, Col. 9, 9.

Dimidio maturius, Col. 11, 1. dimidium acetabuli polenta grandis, Cat. 108.

Dimiſſus in nuce cortex, Pall. 2, 15. ſanguis in pedes, Col. 6, 12. *vid.* Demiſſus.

Dimitto. dimittunt ex ſe oleum baccæ, Pall. 2, 19. dimittitur ſanguis, *vena ſecta*, Varr. 2, 1. * dimittere pam-

coll. Col. 1, 1. cum domino, quem villicus docet, male agitur, Col. 11, 1.

Domitura boum, Col. 6, 2.

Domo. domare ad aliquid afinum, Varr. 2, 6. domandi expeditior tutiorque ratio, Col. 6, 2. Varr. 1, 20. ad domandum proni boves, Varr. 1, 20. *h. e. qui domentur. Talia gerundia, paſſive accepta, habet Cortius ad Sall. Jug. 62, 8.*

Domus. domo meæ, Cat. 134. hæc ubi domo naſcuntur, Varr. 1, 8.

Donicum, *donec*, Cat. 146 & 149.

Dos. dotem vineis præparare, *i. e. pedamenta, vimina*, Col. 3, 3. dotibus magnis commendantur uvæ, Col. 3, 2.

Doſſuarii aſelli, Varr. 2, 6. *i. e. aſini onus in dorſo ferentes. Nam antiqui dicebant* dorſum *&* doſſum. *Schœtg.* doſſuaria jumenta, Varr. 2, 10.

Δρακαὶ ſ. δράκες in canibus, veſtigiorum articuli & ungues, Col. 7, 12.

Draco, palmes emeritus, pluribuſque induratus annis, Col. 5, 5. *Sic Georgius Merula ſ. Alexandrinus. At Columellæ quidem locum non invenio; ſed video verba hæc legi apud Plinium 17, 35, ubi,* Nuper, *inquit*, repertum draconem ſerere juxta arborem *&c. Si eſt apud Columellam, miror, qui diligentiam & meam & aliorum effugerit, etiam Harduini, qui diligentiſſime cum Plinio Moderatum confert.*

Dracontios vitis, Col. 3, 2.

Dragantum. *ita ſæpe eſt apud* Vegetium, *ut ab auctore ipſo videatur profectum, v. g.* 1, 56, 58, 59, 60. 3, 12. *Eſt autem* Tragacantha ſ. *gummi hujus arbuſculæ, teſte Dodonæo p. 751.* * cum dragante *legitur* Veg. 1, 33. * Dragantidis *MS.* Veg. 1, 59 & 60.

Dragmas VIII, Pall. 8, 8 *etiam MS. Sylb. pro* drachmas.

Dryadum choros, Col. 10, 264.

Dubito. eoſque nemo dubitat quin optimi ſint, Col. 6, 3.

Duco. duce, *pro* duc, Varr. 3, 2. ducere ſulcum, Col. 2, 2. in propaginem virgulta, Pall. 12, 7. * ducat in ſe eoſdem ſapores, Pall. 11, 10. ducitur e cœlo ac terra ſalubritas, Varr. 1, 4. * *pro* inducere. ſupra ducenda eſt terra, Pall. 3, 25. calcem ducere, Pall. 1, 13. cicatricem, Col. 4, 22. * *educere, evellere.* fabam, Col. 11, 2. pilum, Col. 6, 32. * ducere peræque, Varr. 3, 16. *h. e. medio proportionali invento inæqualia pretia æquare. Noſtri, eins in das andere rechnen.*

Ductim *&* cæſim *opponuntur. Qui* ductim *putat vineam*,

prius applicat ferrum, & *ita* quæ destinavit præcidit, *qui* cæsim, hunc ictus frustratur interdum, Col. 4, 25.

Ductu falcis facta putatio, non ictu, Col. 4, 25. ductibus fossarum siccetur ager, Pall. 6, 3.

Duceni quadrageni pedes, Col. 5, 3.

Ducentum, *indeclin.* pro ducentos, Col. 5, 3.

Duis bonam salutem, Cat. 141.

Dulcedo soli, Col. 2, 2. fructus, Col. 3, 1. * *pro prurigine & titillatione*, Veg. 3, 15. *Hinc & pro morbo scabiei simili*, Veg. 2, 52.

Dum tamen, Col. 1, Præf.

Dumtaxat, Cat. 49.

Duo villici, Varr. 1. 18. duo libros, Varr. 3, 1.

Duodecima una *pars*, Col. 5, 1. *Scribi jubet* una *cl. Pontedera, hic & paulo post semel atque iterum, ideo credo, ut intelligatur*, una *adverbium esse, non casum rectum ad* pars *relatum: quod nobis quoque, fateamur enim, ita videbatur.*

Duodequinquagesimo die, Col. 9, 14.

Duodequinquaginta, Col. 9, 14. 12, 5.

Duplicem relationem ejusdem vocis suspicamur in Ut. *Ita forte duas quasi personas sustinet* præcipiemus, Col. 9, 14. Amici *in illo Cic. Læl. 13 extr.* ut & bonis amici diffundantur. *Videmur idem nobis observasse in Herodot. 1, 27, ubi optat Crœsus*, Αἰ γὰρ τοῦτο θεοὶ ποιήσειαν ἐπὶ νόον νησιώτῃσι ΕΛΘΕΙΝ ἐπὶ Λυδῶν παῖδας σὺν ἵπποισι. *Quæ ad verbum ita videntur transferenda:* Utinam Dii faciant in mentem insulanis *venire*, venire contra Lydos &c. *Operæ sane pretium videtur, diligentius ad hæc talia attendere. vid. Cort. ad Plin. Ep. p. 203. & nos ad 8, 6, 17 &c.* * Duplex spina *laudatur in equo*, Col. 6, 29. * Duplices novem ficus, *h. e.* XVIII, Veg. 1, 38. *si audias marginalem Sambuci observationem. Sed cum recurrat* 1, 56, *& alias, ubi locum vix habet ea interpretatio, aliunde illud epitheton esse videtur: auctore Schol. Horatii S. 2, 2, 122 est bifida.* * Duplicia quam numerus exigit, *h. e. alterum tantum*, Col 1, 8.

Duplicat pretio reditum, Col. 12, 50. duplicantur incrementa, quæ speraveras, Pall. 12, 7.

Duplicatæ *pulpæ*, Pall. 4, 10. *h. e. compressæ & inculcatæ, contractæque. Quæ interpretatio non absurda, credo, videbitur, si quis cogitaverit, non modo* duplices *&* duplicari *dici, qui vulnerati se contrahunt*, (ἰδνωθέντας *apud Homerum*) *ut ad Virg. Æn. 11, 45, Ovid. Met. 6, 293, Val. Flacc. 6, 509,*

Statium Theb. 3, 89, viri docti observarunt: sed Maximo etiam Valerio 5, 1 extr. 1 duplicatum frigore corpus *dici, defendente eam lectionem Gronov. Obs. 4, 19, cui hic Palladii locus suppetias ferre felices videtur.*

Dupondiarius *forte leg. pro* dipond. *ubi vid.*

Dupondium, *duo pedes*, Col. 3, 15. 4, 1 & 32. dupondio & dodrante altus sulcus, Col. 3, 13. dupondium semissem, Col. 6, 19. *vid.* Dipond.

Durabilis liquor, Col. 12, 38. ficus, Pall. 4, 10. salsura, Col. 12, 53.

Durabilitas frumenti, Pall. 1, 36.

Duracinæ vites, Col. 3, 2. uvæ, Cat. 7. Duracina Persica, Pall. 3, 25. 12, 7. *vid. quos laudat Needham. ad Geop. 10, 13. inprimis Casaub. ad Suet. Aug. 76.* Duracinæ *primo vites dictæ videntur a* duris acinis*: deinde translatum nomen ad ea Persica, quorum caro ossibus vehementius hæret: ita certe Plin. 14, 3.* duracina *a reliquis distinguit.*

Duramenta *s.* duramina in vite, Col. 4, 21 & 22. Pall. 3, 12.

Duratus rusticis operibus, Col. 1, 8. *cf.* 11, 1.* durata salibus aqua, Col. 7, 4. *ea dicitur, quæ dura facta est, i. e. salsa & acida, cui rei plurimum confert sol. In qua duri sales, id est, valde salsi liquefacti sunt, &* dura *dicitur aqua ac* durata, *ut* dura muria. *Inde &* sale durati pisces, *pro* salitis. *Schœttg. Vid.* Dura muria.

Duritia ætatis repugnante, Pall. 4, 12.

Duro. durare ungulas, Col. 6, 37. * siccitatem & ventos, Pall. 3, 9. *Crescentius 4, 5:* quæ per siccitatem durat, & ventos non timeat. *Ponted.*

Durus. dura muria, Col. 6, 30. 12, 6 & 7. *est eadem quæ* matura, *salsissima, quæ* durare *proinde condita potest. Sic intellexit etiam Turneb. 17, 16.* durum vinum *suavi opponitur*, Pall. 11, 14. *Sic* acetum durum *Sammon.* 40.

Dux. duces agricolarum Dei, Varr. 1, 1.

Dysenteria si jumentum apprehenderit, Veg. 3, 11.

Dysenterica passio, Pall. 3, 31.

Dyspepsia quo vino curetur, Cat. 127.

E.

Eadem. narra isti eadem, Varr. 2, 5. *intell.* opera, *dum advocatus es.*

Eapropter, Col. 8, 14.

Eatenus, qua, Col. 12. 9.

Eblandiatur lac igneam sævitiam morbi, Col. 7, 5. *h. e. blando calore suo evocet, & hoc ipso mitiget igneam sævitiam morbi.* eblanditus est mas superjectu (*de asini coitu*) Col. 6, 36. * eblandiantur solitudines ruris, Col. 8, 11. *passive, blandimento quodam vincantur, quo minus molestæ sint. Nisi tamen legendum* eblandiatur.

Ebrioso cum memoria cura officii subtrahitur, Col. 11, 1.

Ebulum ex segete vellito, Cat. 37. ebuli baccæ, Col. 10, 10.

Eccum recta candidatus, Varr. 3, 17.

Ecedermia, Veg. 3, 54. *Est sine dubio Gr.* ἐχεδερμία, *licet ignota lexicis.* Cardiacam *habet S. M. inde forte, quia cor laborare credit vulgus in hoc morbo. unde & Germanis vocatur* das Herzgespann.

Echini salsi, Pall. 2, 16. marini condiuntur, Pall. 13, 6. * castaneæ, Pall. Insit. 155.

Echionii Bacchi palmes, Pall. Inf. 45. *Echion fuit unus ex iis quinque, qui reliqui fuerunt ex satione dentium Cadmi. Ovid. Met. 3, 126:* Quinque superstitibus, quorum fuit unus Echion, Is sua jecit humi monitu Tritonidis arma, Fraternæque fidem pacis petiitque, deditque. Hos operis comites habuit Sidonius hospes, Cum posuit jussam Phœbeis sortibus urbem, *i. e. Thebas. Unde h. l.* Echionius, *h. e. Thebanus dictus est Bacchus, quia matrem habuit Semelen, Cadmi Thebanorum regis filiam. Hesiod. Theog. vers. 917. Schœttg.*

Ἠχοὶ, argutæ valles, Col. 9, 5. *alia descriptio* Pall. 1, 37.

Edaces multi cibi, Col. 6, 2.

Ederacea frons, Cat. 54. materia, Cat. 111. ederaceæ baccæ, Col. 8, 10. ederaceum vas vinum non continet, Cat. 111. *Conf. Plin. 16, 63.*

in Editiore silvæ fronde, Col. 9, 8. editissima ædificia, Col. 8, 8.

Edo, *priore corr.* Quod pecus libentius est, Varr. 1, 52. edit *pro* edat, Cat. 156. edent *pro* edant, Cat. 53. esto, Cat. 159. *ubi &* comesto. estur, Col. 2, 10. esse, Cat 157.

Edo, *priore longa.* Edunt stercus volucres, Col. 2, 15. homines corporibus, Col. 2, 15. edere conceptos, Col. 6, 24.

Edolatæ lingulæ, Col. 8, 11. *Fabri nostri vocant* Zapfen: *pars est tenuior trabis, quæ in foramen alterius convenit, &*

plerumque clavo trajecto per utramque trabem figitur. Ita lingula vectis *intelligenda &* lingua *apud Vitruv. 10, 8. Ita* tubuli *apud eundem 8, 7,* lingulati ab una parte, ut alius in alium inire convenireque possint. *In his omnibus nimirum* lingua, lingula *&* ligula *est pars tenuior, quæ recipi a cava alia possit.*

Edomitus humor, Col. 1, 5. edomita pastinaca, *sativa, agresti oppos.* Col. 9, 4. edomitam hoc reddit feritatem, Col. 11, 3.

Educatio (*activa s. nutricatio canis fœtæ*) aufert incrementum totius habitus, Col. 7, 12.

Educatrix pullorum gallina, Col. 8, 11.

Educo, *as.* educare mulum paleis, Varr. 2, 8.

Educo, *is.* educere radicem ex terra, Varr. 3, 10. everriculo pisces, Varr. 3, 17. fistulam, *facere in fonte saliente*, Varr. 3, 14. educit terra sulphur, Pall. 9, 9. ager calamos, Pall. 12, 1. educere alumnos, Col. 4, 27. *pro* educare. *sic* educi, Pall. 1, 28. * *dono auferre significat* Varr. 3, 17.

Eductione uberis pendent apes, *h. e. ubere formato*, Pall. 7, 7.

Eductus altricis uberibus, Col. 3, 10.

Eduro. edurandus rusticis operibus, Col. 11, 1.

Effectui sibi cessisse sensit, Pall. 4, 12. *es sey ihm angegangen.*

Effeminatorum gestus, Col. 1, Præf.

ubi satis Efferverit, Cat 115. *Ita in cunctis MSS. invenimus, sed accurati etiam Grammatici ostendunt, vetustissimos sæpe sic locutos esse. Virgilium etiam eadem ratione dixisse*, Fervere Leucaten, *manifestum est. Hoc multis locis ita conformatum tempus restituimus. Victor.*

Efficacissima remedia, Col. 2, 18.

Efficiunt oleum factores, Cat. 64. efficere sestertios centenos, Col. 3, 3.

Effœtum & defatigatum solum, Col. 1, Præf. effœti senio tauri, Col. 6, 24. * effœta *simpliciter pro* fœta, Col. 7, 5 & 12. 8, 5. 9, 1. * cum effœtus fuerit grex pullorum, Col. 8, 5. *pro effotus, fotu exclusus. Sylb. Si de emendando ita loco cogitavit vir doctissimus, vereor ut feliciter. Neque enim alias, credo, occurrit verbum* effotus: *nisi forte præsidium illi petere aliquis velit a Vegetiano* effovet, *de quo statim. Ursino legendum videbatur* effectus, *ut 8, 11:* donec quinque & viginti capitum grex efficiatur; *& c. 14:* longe major grex effici-

tur. *Similiter ap. Virgil. Georg.* 2, 417 effœtus *vitiose est pro* effectus, *quod MSS. habent.*

Efforatur truncus, Col. 9, 1.

Effovet, Veg. 4, 28. *si vera lectio est, significat blande &* fovendo *quasi aufert atque erodit, sive potius, comedendo supernascentem carnem, effovet vulnus & sanam carnem elicit.*

Effugiunt somniculoso plurima, Col. 11, 1.

Effundit se magnus venter ad sustinendum fœturæ onus, Pall. 3, 26. effunditur in materiam & frondem vitis, Col. 3, 2.

ad Effusionem deponitur vitis, Col. 3, 2.

Egelidum ver, Col. 10, 282. Egelidus *utramque significationem habet, & minus gelatum, aut rigidum, & valde. Ovidius:* Egelidum Borean, egelidumque Notum. *Tepidum significat apud Columellam. Frigidissimum apud Auson. epist. XXIV:* Egelidæ ut tepeant hiemes, rabidosque per æstus Aspirent tenues frigus subtile aquilones. *Barth.* 23, 21.

in Egeno esse, Col. 3, 10. 4, 31.

Egerminant oculi, Col. 4, 17, 27 & 32.

Egerit fructum vitis, Col. 3, 2. *al.* exigit. egeritur stercus e columbariis, Col. 2, 15.

Egestionis foramen, Veg. 3, 15.

Egesto primo amne spumantis musti, Pall. 11, 14.

Egressus liber permittitur columbis, Col. 8, 8.

Ejectura *leg. pro* jectura, Veg. 2, 45. *Vid. statim* ejicere, *h. e. luxare.* Sic

Ejectus. ejecta locis suis restitues, Veg. 2, 46.

Ejicere ex se vitem, Varr. 1, 31. partem seminum, Col. 2, 11. in agrum pullos pascendos, Pall. 1, 28. * cervicem, *luxare*, Veg. 2, 41. armum, Veg. 2, 45.

Ejuncidum sarmentum, Varr. 1, 31. *tenue, instar junci.* ejuncidæ mulieres *Victor. & Scal. pro* levuncidæ, Varr. 2, 10.

Elabitur succus lætaminis per totum pratum, Pall. 3, 1.

Elaborare ut, Col. 12, 1.

Elacata *f.* fusus piscis, Col. 8, 17.

Elegantium mensæ, Col. 7, 2.

Elementa sacra spiritus, Col. 3, 10.

Elephantiasis, Veg. 1, 9 & 16. elephantiosis boum, Veg. 3, 2.

ad Elephantinen neque ficus neque vites amittunt folia, Varr. 1, 7. *Theophr.* 1, 6: περὶ γὰρ Ἐλεφαντίνην οὐδὲ τὰς ἀμπέλους, οὐδὲ τὰς συκὰς φασι φυλλοβολεῖν. *Ursin.*

Elephanti intra mœnia noſtra nati, Col. 3, 8.

Elevare ſerum fructum cum præcoque, Col. 3, 21. *h. e. capere, auferre. Sed non diſſimulo videri mihi legendum* levare, *verbum uſurpatum in tali re Palladio. Ita Ulpian. l. 4. π. de cenſibus* § 3: Agri tributum in eam civitatem debet levari, in cujus territorio poſſidetur. *Quam late patuerit vocis* levare *uſus in provinciis, Italorum, Hiſpanorum, Gallorum, qui hodie ſunt, conſuetudo declarat.*

Elices qui? Col. 2, 8. elices facere, Col. 11, 2. *Feſtus:* Elices ſulci aquarii, per quos aqua educitur e liris. *Eædem ſunt* foſſæ, quas ſulcant, quo pluvia aqua delabatur, Varr. 1, 29. *vid. Salmaſ. ad Solin.* p. 512. *Add. Euſtath. ad Iliad. μ. 294, p. 905, 46 edit. Rom.* Ἕλιξ ἡ ἁπλῶς συστροφὴ, ἐπὶ ὁδοῦ τυχὸν, ἢ ὕδατος, ἢ καμπτῆρος.

Elidit vaccarum altera conceptum alterius, Col. 6, 23. *add.* 7, 9. eliditur rex apium, Col. 9, 9 & 11. elidendæ herbæ, Varr. 1, 47.* *In cura jumentorum utitur hoc verbo* Veg. 1, 26. *it.* 2, 27. *ubi* dejicere *videtur ſignificare, ut minus reluctans animal tanto facilius curari poſſit.*

Eligere manu herbas, Col. 4, 5. pedes e capite pullorum, Varr. 3, 9.

Elimpidaveris, Veg. 1, 26. elimpidat omnia vulnera, Veg. 2, 27. *vid.* Elymp.

Eliquamina ſalſamentorum, Col. 9, 14. *Melius Lipſ.* liquamina: *nam ita garum, aut quævis alia ſalſamenta eo tempore vocabantur. Vid. Liſterus ad Apicium Art. Coq.* 7, 7. *Schættg. Sed tamen* eliquare *etiam plus ſemel dixit Columella; vid. infr. h. v.*

Eliquatam aquam transfundere, Col. 12, 21. eliquatum muſtum omni fæce careat, Col. 12, 19. a fæcibus vinum, Col. 12, 27.

Eliqueſcere, Varr. 1, 55.

Eliquo in ſecunda labra, Col. 12, 50. lixiviam, Col. 12, 22. mel, Col. 12, 12.

Ellipſis. Neque per eas quidquam ire intro poſſit (*eorum*) quæ nocere ſolent gallinis, Varr. 3, 9. *Vocum* bene eſt! Col. 12, 7. *poſt verba*, deinde ſi tantum remiſerint humoris, ut ſuo ſibi jure ablui poſſint. τῆς quam, *vid.* Plus.

Ellops ad Rhodon., Varr. 2, 6. *alii* helops; *ut* helops Pamphylius, Col. 8, 16. *ubi al.* elops.

Elocare boves, Col. 1, 7.

Eloquentiæ parens *Homerus*, Col. 1, Præf.

Elota oliva, Col. 12, 50. *vid.* Eluta.

Eluacrum labrum, Cat. 10 & 11.

Eluit imber perniciem venenati humoris, Col. 1, 5. eluantur baccæ immundæ, Col. 12, 50. * eluant (*helluando exhauriant*) Ponticum Phasin, Col. 8, 8. *cf. Petron. c. 119.*

Elvenacæ vites, *vid.* Helvenacæ.

Eluta vinacia, Col. 6, 3. *vid.* Elota.

Eluvies balnearum, Pall. 1, 40.

Eluxuriabuntur vites pampinis, Col. Arb. 3.

Elympidanda omnia vulnera, Veg. 4, 28.

Em quin adsum, Varr. 1, 56. *In excusis antea* en. *antiqui libri* em, *ut Medicus Codex in Ep. Cic. ad Cæs. Dict.* Em hic est ille. *Pronuntiata hæc sunt* δεικτικῶς. *Vict.* Em ibi tu quidquam nasci putas posse? Varr. 1, 2.

Emaciatum armentum, Col. 2, 11. emaciatis vineis, Col. 2, 10.

Emacio. emaciat densitas plantas, Col. 4, 33. emaciant stirpem, Col. 4, 24. emaciari flagellis, Col. 4, 6.

Emacitas in armentis, Col. 4, 3.

Emanat vis saniei, Col. 6, 32.

Emarcus *vitis*, Col. 3, 2. *cf. Plin.* 14, 4.

Ematites lapis, *hæmatites*, Veg. 1, 20. 4, 12.

Emax. emacem esse non oportet patrem fam. Cat. 2.

ad Embammata idoneum sinapi, Col. 12, 55. *vid.* Bambatæ. *Plinius noster* intinctus *subinde vocat, quæ Græco vocabulo* embammata *nuncupantur. Sunt autem liquamina multiformia, quibus intingimus bucellas escarum, gulæ prorsus irritamenta, vulgo* sapores *appellant. Græci dicunt* ἐμβάπτειν, intingere: *unde &* embammata, intinctus. *Illud ex Evangelio*, qui manum intinxerit in catino, *Græce dicitur* ἐμβάψας τὴν χεῖρα τῷ τρυβλίῳ. *Beroald.*

Emblema *in luxu* villarum, Varr. 3, 2.

Ἐμβρύου ἄκος, f. ἔμβρυον ἄγειν, partum educere, Col. 7, 3. *Ita posuit in Indice suo Sylburgius. Sed legitur rectius* ἐμβρυουλκεῖν.

Emendare bovem cubitorem, Col. 6, 2. perperam factum, Col. 11, 1.

Emersus Caniculæ, *h. e. ortus*, Col. 7, 3.

Emicat a capite vitis, Col. 4, 24. in jugum materia, Col. 4, 20. nux posita celeriter, Col. 4, 33. sagitta in vite, Col. 3, 17. stilus, Col. 11, 3.

Emina, *vid.* Hemina.

ab Enata stirpe, *h. e. a stirpe, e qua enatæ sunt vites*, porriguntur, Col. 5, 4.

Encytum (Enchytum) uti fiat, Cat. 80. *Est genus placentæ, sic appellatum ab ἐγχυτεύειν, infundere, quia infundebatur in calicem pertusum in unguine positum. Meminit* encyti *Athenæus lib. 14, & Hesychius. Popma.*

Enitescit mel optimæ notæ, Col. 9, 14.

Eniti spatium, Col. 2, 2. cum enixus est, Col. 1, 9.

Enixæ vaccæ, quæ parere desierunt, Col. 6, 22.

Ennæi æquoris lilia, Col. 10, 270.

Enodata vitis, Cat. 33.

Enodo virgas falce, Col. 5, 6. enodato, Cat. 44.

Enormitas onerum, Veg. 2, 54 & 59.

Enormiter ablatus sanguis, Veg. 1, 36 & 56.

Enucleata ex auctoribus collegi, Veg. 3, Præf.

Enula, *pro* inula, *edd.* Veg. 3, 70.

Enutriunt sata coloni, Col. 3, 3.

Eo, *is.* ire in semen, Cat. 161. *Sic nostri, in Saamen gehen.* alvus non it, Cat. 157.

Eo plumbum infundito, Cat. 18. indito, *ibid.* addito oleum, Cat. 156.

Eodem infundito, Cat. 108.

Eousque dum, Col. 4, 30.

Eoo Lucifer ortu, Col. 10, 291.

Epaphæresis. *Ita vid. leg. pro vulg.* Apoforesis, Veg. 3, 25, *est enim* epaphæresis *repetita evacuatio.*

Epar. epatis usus, Veg. 3, 55.

Epatica *vel* Epatice aloe, Pall. 11, 14.

Ephippium, Varr. 2, 7.

Epicœnorum nominum periphrasis, Varr. 3, 5.

Epidarmus, Veg. 2, 61. *Vitium esse videtur, cutis justo durior post vulnus enascens.* Epidermis *est ipsa* cuticula, *cuti hominum superintenta ordinarie.*

Epidromus in torculari oleario, Cat. 13. Epidromum *virgam ferream intelligit, per quam cortinæ annulis transjiciantur, Vlitius ad Grat. 26. Sed nescio, an ita delicate post velum dormire servos in torculari voluerit Cato. Quid si* epidromus *sit funis, aut lorum? in reti certe est funis* epidromus. *Funem, quo lectus subtendatur, intelligit etiam, nostramque adeo explicationem firmat Turn. 7, 24.*

Epilepsia boum, Veg. 3, 33.

Epimelis, *vid.* Hypomelis.

Epiphora oculi, Col. 6, 17. ejus definitio, Veg. 3, 4. curatio, Veg. 2, 22.

Epirotæ equi, Veg. 4, 6.

Epirotici pecuarii athletæ, Varr. 2, 1. boves meliores, Varr. 2, 5. peculiarem formam habent, Col. 6, 1. canes laudati, Varr. 2, 9. Epiroticæ familiæ, Varr. 1, 17.

in Epiro (Epeiro) pecuariæ, Varr. 2, Præf.

Epiſtatæ villicæ, Cat. 56. *ita junxit cum pleriſque Sylburgius.*

Epiſtomici equi, Veg. 1, 27 & 38. *videntur eſſe* opiſthotonici. *Eadem lectionis varietas eſt* Veg. 3, 24.

Epiſtomium, *vid.* Epitonia.

Epiſtylium, Varr. 3, 5.

Epitomis ſex circumſcripta multa volumina, Col. 1, 1.

Epitonia, Varr. 3, 5. *ubi al.* epiſtomia, *quæ varietas etiam in aliis veterum locis occurrit, v. g. l. 17. π. de action. emt. venditi. ad quem locum Budæus Ann. pr. p. m. 216. b.* Epiſtomium eſt æramentum, quo ora ſalientium obturantur & laxantur, cum opus eſt. Dum manu ducitur vertibulum illud pertuſum, quod admittit vel arcet aquam, prout hoc, aut illo modo verſatur. Epiſtomia *dicta videntur ab uſu, quod* obturant os *fiſtularum vel doliorum:* epitonia, *a ſimilitudine eorum, quibus nervi intenduntur in inſtrumentis muſicis. A figura noſtri & Angli, itemque Itali* gallos, cock, hahn, *ab eadem* Delphinos, *niſi fallor, Kircherus in hydraulicis: quamquam non ignoro, aliter in eadem diſciplina ſumi apud Vitruvium.*

Epityrum ex olivis, Cat. 119. Col. 12, 47. *M. Varro lib. de lingua Latina tertio, enarrans illud Plautinum:* Si unum epityrum eſtur. Epityrum (*inquit*) vocabulum eſt cibi, quo frequentius Sicilia, quam Italia, uſa. *Quidam, quia apud Græcos caſeus dicitur τυρὸς, opinati ſunt,* epityrum *dici cibum caſeatum, quibus reclamat auctoritas ſcriptorum claſſicorum, quos nominavimus. Videtur autem appellari* epityrum *a confracta oliva, quæ Græce dicitur πίτυρις. Beroald. Alii nomen inde derivant, quia ἐπὶ τὸν τυρὸν, ad caſeum apponebatur. vid. Taub. ad Plaut. Mil. 1, 1, 24. Schœttg.*

Epiurus, *paxillus*, Pall. 12, 7.

Epulæ oves, *i. e. quæ epulis ſervire poſſunt, MSS. pro* rejiculæ Varr. 2, 1. *Sic* epulæ dapes, epulum prandium *&c.*

Epulum quotidianum, Varr. 3, 2.

Equæ quæ probentur, Varr. 2, 7. ut tractentur, Varr. 2, 7. aſinum ut admittant, Col. 6, 37. ſi rabiant, Col. 6, 35. * Olympionicæ, Col. 3, 9. * e vento concipientes, Varr.

2, 1. Col. 6, 27. *De hac & similibus fabulis feminarum sine mare concipientium Jo. a Wower Polym. c. 11, p. 81 sq.* * equis feminis, Col. 6, 37.

Equariæ grandes, Varr. 2, Præf.

Equiculus (Q. Modius) *s.* Æquicolus, Varr. 2, 7.

Equidem mihi videntur, Varr. 1, 5.

Equina emtio, *h. e. equorum*, Varr. 2, 7. equinum pecus tripartitum eſt, Col. 6, 27.

Equitii *unde dicti*, Varr. 2, 1.

Equuli, Varr. 2, 8. equulorum domitura, Varr. 2, 7.

Equus (*cœleſtis*) oritur, Col. 11, 2. * de equis quæ tenenda, Varr. 2, 7. Col. 6, 27 ad 30. Pall. 4, 13. equorum uſus diverſus, Varr. 2, 7. patriæ & ingenia, Veg. 4, 6. cura & medicina, Col. 6, 30. * equus, *pro* equa, Varr. 2, 7. diuturniores equos *&c.*

Eradere muſcum, Col. 4, 24.

Erbas ternas herbæ Sabinæ, *Garg. Mart. Quid ſi* herbas? *Stœcke.*

Erecti piſces, Col. 8, 17.

Ergaſtularii, Col. 1, 8. *præfecti compeditis ad cuſtodiam & opera exigenda.*

Ergaſtulum ſubterraneum, Col. 1, 6. ergaſtuli mancipia, Col. 1, 8. 11, 1. ergaſtula & nexus civium, Col. 1, 3.

Erichthonius, Col. 9, 2.

Erigones canis, Col. 10, 400. *Erigone fuit Icarii filia, cujus parens cum a ruſticis Athenienſibus eſſet occiſus, canis illius, Mæra nomine, filiæ indicavit, ubi parentis corpus jaceret, quod ipſa ſepelivit, ſeque in monte Hymetto ſuſpendit. Deinde ex petito Bacchi Erigone & canis ejus inter ſidera relatæ ſunt.* Erigone *quippe dicitur* virgo, canis *autem* Sirius. *Scholiaſtes Germanici p. 128. Schœttg.*

Ἐριθάκη, Varr. 3, 16. *Heſych.* Ἐριθάκη ἡ ὑπὸ τῶν μελισσῶν παρατιθεμένη τροφή. *Schœttg.*

Erneum, Cat. 81. erneum & irneum *propter affinitatem literarum* e & i *appellatur libum, quod in hirneam fictilem indebatur.* Hirnea *eſt vaſculum planum, & ex parte concavum, referens formam manus ab* hir hirnea, *& detracta aſpiratione* irnea & irnella, *cujus meminit Feſtus. Apud Plautum in Amphitruone eſt genus vaſis vinarii:* Hirneam implevi; *etſi nonnulli libri habent* herniam: *quod non improbo. Popma ex Turnebo 23, 10.*

Erratica braſſica, Cat. 157. *De hac Plinius ex noſtro, H. N. 20, 36.*

Erronem ducem retinere, Col. 9, 10. *Erraticum & fugitivum. Labeo jurisconsultus, ut scriptum legimus titulo ad ædilitium edictum, definit* erronem *esse* pusillum fugitivum, *& ex diverso*, fugitivum magnum erronem *esse: sed proprie erronem sic definiunt jurisconsulti eum, qui non quidem fugit, sed frequenter sine causa vagatur, & temporibus in res nugatorias consumtis ad dominum redit. De errone terno ait Horatius:* Fugitivus & erro. *Beroald. Quid sibi velit vox* terno *non intelligo, inspecto etiam Horatii loco Sat. 2, 7, 13.*

Erronei canes, Col. 7, 12.

Eruca salax, Col. 10, 372. Priapo vicina, Col. 10, 108. * eruca *κάμπη ut profligetur*, Col. 11, 3. 10, 333. Pall. 1, 35.

Eructo. qui eructant aves Gangeticas, Col. 8, 8. * eructant aquam mammillæ in fontibus, Varr. 3, 14. * eructat humores ager uliginosus, Pall. 2, 13. virus, Col. 1, 5.

Eruderatum solum, Varr. 2, 2.

Erudire est difficile, Col. 11, 1.

Eruditus omni opere rustico, Col. 11, 3.

Ervila, *an* ervilia? Varr. 1, 32. *Eadem lectionis varietas occurrit* Col. 2, 14.

Eruendi pedes equorum, Veg. 1, 56. *f.* eluendi? *sed & ipsum* eruere *ad purgationem referri potest magie sollicitam.*

Erumpit tumida, *active pro* rumpit, Cat. 157.

Eruncare herbas, Col. 2, 11.

Eruptione facta profugere, Col. 9, 10.

Ervum fresum & aqua maceratum, Col. 6, 3. mollitum, Veg. 3, 48. ejus satio & cultura, Col. 2, 11. 11, 2. Pall. 2, 8.

Eryngii radices, Col. 6, 5. Veg. 3, 2 *describitur. Officinis Iringus, Germ. Manns - Treu.*

Erythræo ariete, Col. 7, 2. erythræis arietibus, Col. 7, 3. quos vocant ἐρυθροὺς, Col. 7, 2. *cf. Solin. c. 33.*

Escæ optima olea orchis, Col. Arb. 17. ad escam serere faseolum, Col. 11, 2. vites, Col. 3, 2. ab escis remotissima villica, *h. e. quæ non liguriat*, Col. 12, 1. * *pro cibo medicato*, Veg. 3, 4.

Esculentæ merces, Col. 11, 3.

Esitare brassicam, Cat. 157.

Esui condere oleas, Varr. 1, 60.

Et etiam Græci, Varr. 2, 4. *conf.* 1, 48 & 59. *it.* 2, Præf. *it.* 4 & 7. *Add.* nec non etiam *f. l.* & item, Varr. 2, 1. etiam

item, Varr. 2, 1. & id etiam ignotiffimus quoque, Varr. 1, 1. & is non, *neque is*, Col. 2, 16.

Eteliæ Kalendis Auguftis, Col. 11, 2. flare definunt III Kal. Sept. *ibid.*

Etiam nunc, Varr. 3, 1 & 2. etiam &, Col. 6, 3. neque fcirent etiam, Varr. 1, 2. *h. e. nondum fcirent.*

Etymologiæ Varronis (*vid. de illis Scal. ad 3, 1.*) & verborum difputationes, alliterationefque. Alvi apum ab alimonio, 3, 16. Appius ab apibus, *ibid.* Arifta, quod prima arefcit, 1, 48. Arvum, quod aratum nec dum fatum, 1, 29. Balare, belare a fono vocis, 2, 1. ex βοὺς compofita, 2, 5. Canterii, quod femine carent 2, 7. Capræ a carpendo, 2, 3. Capreolus a capiendo, 1, 31. Chordus ἀπὸ τοῦ χορίου, 2, 1. Columbæ a columinibus villæ, 3, 7. Cuniculus, quod cuniculos facit, 3, 12. Delici porci depulfi a mamma, 2, 4. Farrago, quod ferro cæfa, vel a farracia fegete, 1, 31. Flagellum qu. flabellum, 1, 31. Gluma a glubendo 1, 48. Granum a gerendo, 1, 48. Hordicalia ab horda, 2, 5. Italia ἀπὸ τῶν ἰταλῶν, *a vitulis*, 2, 5. Legumina, quod leguntur, 1, 23 & 32. Lepus ab Æol. λέπορις, 3, 12. Lirare quid? 1, 29. Lora, quod lota acina, 1, 54. Melicæ gallinæ, *pro* Medicæ, 3, 9. Meffis a metendo, 1, 50. *fed p. p.* a medio. Nefrendes, quod nondum fabam frendere poffunt, 2, 4. Novalis quis ager? 1, 29. Occare, quafi occæcare femen, 1, 31. Ocinum ab ὠκέως 1, 31. Offringere quid? 1, 92. Oves, aves, 3, 2. Palea, quia difcedit palam, 1, 50. Palma, qu. parilema 1, 31. e Pecuaria re appellationes multæ, 2, 1. etiam hominum, 2, 1. Porca, quod ea feges frumentum porricit, 1, 29. Porcus, 2, 4. Profcindere quid? 1, 29. Sacres porci, 2, 1 & 4. Seges, quod aratum fatum eft, 1, 29. Serpullum, quod ferpit 1, 35. Sicilire a fecando, 1, 49. Speca ruftici pro fpica a fpe, 1, 48. Stolonis cognomen, 1, 2. Stramentum a ftando vel a ftratu, 1, 50. Subrumis a ruma, 2, 1 & 11. Sucida lana a fudore, 2, 11. Sulcus quis? 1, 29. Terra quotupliciter dicatur, 1, 9. Thebarum nomen a teba, gleba, 3, 1. Turdi nomine mares, revera feminæ quoque, 3, 5. *Grammatici ἐπίκοινα.* Vellera, velumina a vellendo, 2, 11. Vicia a vinciendo, 1, 31. Villæ a vehendo, 1, 24. *Huc pertinet, quod etiam collocutores in dialogis fuis eos finxit Varro, quorum nomina cognationem habent cum rebus, de quibus agitur.* Fundanius, Agrafius, Agrius, *de* fundis *&* agris *difpu-*

tant; de porcis *Tremellius* Scrofa; *Licinius* Stolo *de* arboribus: Vaccius *sibi de* bubus loquendi *partes vindicat* 2, 4. *de* Apibus, *Appius*, 3, 16. *Cornelius* Merula, *Fircellius* Pavo, *Minucius* Pica, *M. Petronius* Passer, *loquuntur de* avibus.

Evadit apis vestibulum, Col. 9, 12. evadere limen, Col. 7, 9.

Evagari se celsius patitur vitium lætitia, Col. 4, 19. *Videtur legendum Mediceæ chartæ indicio* evocari. *Lectio* evagari *fecit, ut* se *omitterent editiones vetustæ, quo facto dissimulatum ulcus non est sanatum.* Evocari *verbum elegans, & Columellæ in tali re alias quoque usurpatum, Index h. v. ostendit.*

Evanesco. evanuit pruina, Varr. 2, 4.

Evanidæ oleæ, Col. Arb. 17.

Evannere foras, Varr. 1, 52. *ventilare, vel movere; a vanno, in quo legumina ventilantur. Nonius.*

Evehere, Cat. 5.

Evenit serius, *h. e. exit e terra*, Col. 4, 32. evenit mihi feliciter *insitio*, Pall. 11, 12.

Eventus rei, Col. 11, 1. * Bonus Eventus, *numen rusticum*, Varr. 1, 1. *vid.* Bonus.

Everrere stabula, Col. 7, 4. everruntur officinis, Col. 8, 17.

Eversis omnibus, *de vulnere purgando*, Veg. 2, 30.

Evertitur lupinum (*aratro*) Pall. 9, 2.

Eugeneum geminum, *genus vitium*, Cat. 6. Varr. 1, 25. Col. 3, 2. *quasi tu* εὐγενὲς *dicas*, *s.* generosum, *ut inter nostrates uvas sunt gut edel. Schœttg.*

Evincere campas, Pall. 1, 35. morbum, Col. 6, 5. discrimen, Veg. 1, 11. 3, 2.

Evirat sanguis enormiter ablatus, Veg. 1, 36 & 38. *Similiter Cœlius Tard. 1, 5, 178:* Corpore evirato animæ quoque substantia turbatur. *Præcessit de usu Veneris. Credo non a* viro *derivari*, *sed a* viribus.

Eviscus *pro* ibisco *s.* hibisco *videtur poni*, Veg. 3, 64. *pro* visco, Veg. 4, 14 & 28.

Evius, *Bacchus*, Col. 10, 424. Evie Evie Pæan, Col. 10, 224.

Eumæus subulcus Homericus, Varr. 2, 4.

Eumetria equi, Veg. 4, 2. *justa proportio & magnitudo.*

Eunuchos raro vexat podagra, Veg. 2, 53.

Evocat tepor ea, quæ feruntur, Pall. 1, 6. evocare succum, Col. 5, 5. per siphonem, Col. 9, 14. evocatur in

latitudinem salix, Col. 4, 31. patitur se celsius evocari lætitia vitium, Col. 4, 19. *vid.* Evagari. *Ita Plin.* 17, 35: Vitis evocata ad fructum.

Evolutum surfure panicum, Col. 2, 9. *proprie & cum respectu ad* volvulas, *vel* valvulas, *ubi vid.* * evolutis universis auctoribus, Veg. 3, 61.

Evomit herbas solum stagni, Col. 8, 15.

Europam Phœnice exportavit amans Juppiter, Varr. 2, 5.

Eurinus ventus, Col. 11, 2.

Euronotus, Col. 11, 2.

Eurus, Vulturnus, Col. 5, 5. 11, 2.

Ex aceto coquere, Col. 12, 46. ex ossibus jus, Varr. 2, 9. ex furfure calidus saccellus, Veg. 3, 28. * ex fraxino frondes, Col. 7, 3. ex leguminibus paleæ, Col. 7, 3. * ex albo decoloratur, Col. 12, 47. ex aureolo varias, Col. 9, 3. ex rutilo albicantes, ex auro flavæ, Col. 8, 2. ex longo rotundum corpus, Col. 6, 29. * ex a. d. VII Id. Febr. *&c.* Varr. 1, 28. ex Kal. Mart. Col. 4, 5. * ex concitato mitissimus, Col. 6, 29. * ex commodo, Col. 12, 19. ex facili, Col. 4, 33. ex canna agitabis, *pro ablat. instrumenti*, Pall. 11, 17. * ex *omittitur in illo*, plenos sinus urbe reportet, Col. 10, 310.

Exacescere & exacuisse, Col. 12, 17.

Exactio operis, Col. 11, 1.

Exactor operis, Col. 11, 1. vigilans, Col. 3, 13.

Exactum & reliquum *oppon.* Cat. 2. * exactis messibus, Col. 12, 10. * mercibus, Col. 10, 317. Exigere merces, *est extrudere, ut in illo Horatii Ep.* 2, 2. 11: — Plenius æquo Laudat venales, qui vult extrudere merces.

Exacuere ridicas, Col. 11, 2. metas in angustissimos vertices, Col. 2, 19. * exacuit morbos, Col. 10, 392.

Exaggerandum stramentis aviarium, Col. 8, 11.

Exagitare fæcem, Col. 12, 19.

Exaltare sulcum, Col. 3, 13. in tres pedes, *ibid.* orbem ablaqueationis, Col. 4, 4.

Examina silvestria (apum) Col. 9, 8.

Examinato modo, Col. 3, 12. *h. e. suis quasi ponderibus librato ac diviso.*

Examinant alvi, Col. 9, 14. *h. e. examina exigunt, sic schwærmen;* examen, *ein Schwarm.*

Exanio, *vid.* exsanio.

Exarmatus aries, Col. 7, 3.

Excutit mihi, ut componerem cultus hortorum, Col. 11, 1. *pro* extudit. * excudere ova, Varr. 3, 9. pullis formandis excudendisque, Col. 8, 14. *comparat Græcum ἐκκολάπτειν Sylb. vid.* Excusus. * excudi debet canalis a summo trunco, Pall. 2, 15.

Excultæ oleæ, Col. 5, 9. exculta semina, Col. 11, 3.

ut Excurrat humor, Pall. 12, 15. * excurrimus, *exsecuti sumus, vulg. legitur* Pall. 9, 7. *Sed nos adoptavimus* occurrimus, *magna consensione optimorum librorum comprobatum.*

Excusatæ matres ab incubatione, Pall. 1, 28. *de pavonibus.*

Excusent se invicem a calore, Pall. 12, 7. *pro* defendant. *Sic* excusant ne poma caduca nascantur, *ibid.*

Excusus. excusis anserculis, Col. 8, 14. excusos pullos, Varr. 3, 6 & 9.

Excutit gradus ambulantium tremorem fabricæ, Pall. 1, 9. excutiunt se jumenta post volutationem, Veg. 3, 42.

Exedra conclusæ aves, Varr. 3, 5.

sine Exemplo nec docetur recte, nec discitur, Col. 11, 1.

Exemtiles perticæ, Col. 8, 11.

Exemtio favorum, Col. 9, 14. exemtionem difficilem præbet, Col. 3, 19.

Exemto anno, *i. e. exacto*, Pall. 3, 17. quarto mense, Pall. 3, 26. tempore, Pall. 3, 33. exemtis XL diebus, Pall. 11, 14 & 15. tribus diebus, Pall. 12, 20.

Exeo. exit e terra primum hordeum, Varr. 1, 45. vix ulla herba, Col. 2, 12. *conf.* Pall. 3, 4. exire nituntur oculi sarmentorum, Pall. 3, 32. exit melior arvis napus, Col. 2, 10. lupinus non exit solo limoso, *ibid.* exeat & grandescat lens sata, Pall. 3, 4. * exeunte mense, Pall. 3, 25. *i. e. finiente.* * unde optimi exeunt asini, Varr. 2, 6. *h. e. gignuntur.* * non exeunt novenæ partes ultra &c. Varr. 2, 1. *h. e. transferri, applicari non possunt.* * uti inde (*de prædio*) exiri possit, Cat. 1. *Locus relictus fere a viris doctis, cum tamen interpretatione, si quis alius egeat. Dicam quid putem, libenter audi urus meliora monentes. Respicere igitur videtur vir sapiens ad fabulam, quæ etiam apud Phædrum est 4, 8 de capro, qui* non circumspexerat, uti exire posset *e puteo, in quem a vulpecula invitatus, descenderat, quæ illum deinde* clauso reliquit hærentem vado. *Et multi majora copiis suis prædia emunt, ac iis se implicant negotiis, quorum facilius est initium, quam finem invenire. Cœlius ad Cic. 8, 6 extr.* ne te eo demittas, unde exitum vides nullum esse. *Plane proba-*

rem hanc interpretationem, si ea, quæ præcedunt, & quæ proxime sequuntur, satis responderent. Quod tamen in Catonis hoc libello omnino esse necessarium, nemo, credo, qui totum legerit, dixerit. Possis tamen etiam referre ad salubritatem, ne sit pro agro sepulcrum, & domus illa, unde negant redire quemquam. *Et ita conveniret cum his, quæ sequuntur. Vid. & quæ observamus ad Thesaur. Fabrianum.*

Exerceo. cursu & opere, Col. 6, 27. agrum multis arationibus, Pall. 2, 13. fiduciam contumacem, Pall. 4, 11. imperia in tauros, Col. 6, 23. exercetur labor, Col. 9, 15. exercentur machinæ, Col. 12, 50. * exercet mares ineundi cupiditas, Col. 8, 11.

Exesa salibus chalcis, Col. 8, 17. vermiculis oliva, Col. 12, 50. vinea, Pall. 3, 16. exesæ fruges, Col. 1, 6.

Exgruminantes cochleæ, Varr. 3, 14. *explicat Peyer. de rumin. Lichtenh. Puto blandissimum esse, si legamus* ex se ruminantes, *dicamusque*, s & e *in unam* g *coaluisse.*

Exhalationes noxiæ, Pall. 1, 7.

Exhalata pruina, Varr. 2, 2.

ne Exhalet odor, Veg. 3, 69.

Exhaustum animal, Veg. 3, 1. *h. e. macilentum.*

Exherbatur planta novella, Col. 4, 31. exherbandus erit locus, Col. 11, 3.

Exhercen, Veg. 2, 47. *leg.* exherxin, ἔξειρξιν, *exclusionem, ab ἐξείργω excludo.*

Exhibeat domino fidem ac benevolentiam, Col. 11, 1. exhibere natis generositatem suam, Col. 6, 36. exhiberi hæc diligentia non potest, nisi per patrem familias, Col. 3, 20.

Exhilaratur jumentum, *h. e. recreatur*, Veg. 3, 39.

Exhorreat æstus siccos, Col. 10, 154.

Exhortantur semetipsos, Col. 11, 1.

Exigere pastum, Varr. 2, 4. * exigit materiam furunculus, Col. 2, 24. vitis, Col. 5, 6. uvas complures vitis, Col. 3, 6. duplices, Col. 3, 2. * exigendum opus, Col. 3, 13. *Sic* exactor operis, *ibid.* * sagittam dari calibis (*fort.* duri chalybis) exiges, Veg. 1, 22. *h. e. adiges in venam. vid.* Exact.

Exigue prona planities, Col. 2, 2.

Exiguitas acinorum, Col. 3, 2. cibi, Col. 7, 5. culta fœcundior, quam magnitudo neglecta, Pall. 1, 6.

Exiguum aceti, Col. 12, 47. laseris, Col. 5, 10. laser, Col. Arb. 23. *i. e. laseris. Sic* pulvis exiguus *ap. Horat. I*

Col. 28, & parvum lac *ap. Sedulium.* exiguius, Col. Arb. 28.

Exilis ager, Col. 1, 4. materia, Col. 10, Præf.

Eximie optimum, Col. 8, 17. *Ita forte* eximie larga, *ibid. extr.*

Eximitur fcobes, Col. 4, 29.

Exinanire marfupium, Varr. 3, 17.

Exinanitæ alvi apum, Varr. 3, 16.

Exinde ut pabuli facultas eft, *h. e. proinde ac*, Varr. 1, 20. *Eodem fere modo hac voce ufus eft c. 24.*

Exitii genus curculio, Col. 1, 6.

Exitus naturales, Col. 6, 30. exitum non habet alvus, Col. 8, 5.

Exolefcit gratia pafcui ufu continuo, Col. 7, 3. exoleverunt longo fitu vineta, Col. 3, 11. exolefcere negligentia, Col. 2, 18.

Exordiri funem, Cat. 135.

Exordium de monte fumant aquæ, Pall. 9, 8. * exordium fequentis libri, Col. 4, 2. *ubi forte pro acceffu ad ipfum argumentum poffis accipere. Ita 7, 12, poteft utcunque retinere confuetum fignificatum: refertur enim ad 6, 1. Sed alioquin * Columellæ* exordium *non eft proœmium libri vel initium, fed totus liber, aut argumentum certe majus & caput dicendorum. Ita verba*, quæ priore tradidimus exordio 4, 4 *refpiciunt aperte partem parum a fine diftantem.* Dicturus exordio fequente, quæ de vineis arbuftifque 2, 22 *ad totum librum pertinet. Ita* quamquam pars hæc exordii pæne tota jam exhaufta fit, 7, 5. Quæ fuperiore exordio percenfuimus, 7, 5. *Ita* fequenti exordio 8, 17 *de totius libri argumento: &* ne longiore exordio legentes fatigemus, *h. e. producamus librum per fe fatis longum* 5, 12. & Arb. 27. *Apertiffime*, prioribus fubnecteretur exordiis 10, Præf. & prima parte hujus exordii 11, 3 *extr. atque in fine adeo libri.*

Exorica purgabis caput equi, Veg, 2, 6. *quid fi* conyza?

Exoriente Arcturo, Col. 2, 10. * ab exoriente, Col. Arb. 3. ad exorientem verfus, Varr. 3, 9.

Exortus æquinoctialis, Varr. 1, 12. exortus hiberni, Varr. 2, 3.

Exoffare carnem fuis, Col. 12, 53.

Expandunt in fole, Col. 12, 15.

Expartæ, Varr. 2, 5. *effœtæ. Veteres gloffæ:* Exparta, partu vacua. *Quin &* parta, ἡ τοκάς. *Col. 7, 4*: Et parta nutrici confociata minus laboret in educatione fœtus fui. *Scalig.*

Expausatum jumentum, Veg. 1, 38. *ausgeruhet.*

Expedire agrum sationibus faciendis, Col. 2, 2. annonam multi, Col. 3, 21. cibaria pastoribus, Varr. 2, 10. far ad cibatum, Varr. 1, 69. ad usum cibatus, Varr. 1, 63. laqueos ad aves capiendas, Pall. 13, 6.

Expedita discentibus, Col. 11, 1.

Expellito uvas, Cat. 33. *h. e. soli exponito.*

Expendere uber soli feracis in degeneres surculos, Pall. 1, 7.

Experientia exercenda, Varr. 1, 18. rerum varia, Col. 10, 338.

Experimentum muriæ maturæ, Col. 12, 6. de experimento medicina est, Veg. 3, 3. experimentorum nusquam varietas omittenda, Col. 1, 4.

Experrectus vigor, Col. 1, Præf. experrectiores sunt apes, Col. 9, 7.

Expers frumenti natio, Col. 7, 2.

Experta terris tuis surculorum genera, Pall. 1, 6.

Expinsi far, Cat. 2.

Explantat pampinos vinitor, Col. 11, 2. arbusculam, Col. 5, 9. explantatur vento pampinus, Col. 4, 14 & 29. explantare suffraginem, Col. 4, 24 & 27.

Explicata valle, Pall. 9, 11.

Explorare gustu, Col. 2, 2. 11, 2. si regula exploraveris æquale, Pall. 1, 9. me explorante, *ita ad experientiam suam provocat* Pall. 8, 3.

Expolita frumenta, Col. 2, 21.

Exponitur planta seu semen, Pall. 3, 25. *ponitur.*

Expopulatio fructuum, Col. 3, 2.

Expostulavit usus, Col. 12, 2.

Expressi anguli, Col. 4, 4. *sunt recti, oppositi* curvaturis oblique rotundis, *quales in alveis.*

Exprimit materiam curvatura in vite, Col. 4, 20. *h. e. in loco, ubi curvata est vitis, germen facilius exit. vid.* Flexura, *& add. 4, 15 & 24.*

Expromisit nummos, Varr. 2, 2. Expromittere *est pro se, vel pro alio solemnibus quibusdam interpositis valide promittere. Cum de eo nemo ambigat, quin pro alio promittere significet, ille alter autem intellectus, ubi pro nobis* expromittere *dicimur, fere negligatur, juvat illum non ex hoc tantum Varronis loco, verum etiam legum auctoritate confirmare. Igitur l. 19 § 4 de donatt. (39, 5.)* Servus, cui pecunia credita fuerat, *(quod*

quidem per leges fieri non poterat, cum nihil suum habeat servus) liber factus eam expromittit. (*ut adeo nunc demum jure Romano valide exigi ab eo possit*) Non erit donatio, sed debiti (*jure naturali, non civili Romano*) solutio. *Ita l. 110 de R. I.* Nemo alienæ rei expromissor idoneus videtur. *Generatim sponsorem aut promissorem notat l. 104 § 1 de legat. & fideicom.* (*30, 1.*) Tabellas, quibus ei pecuniam expromiseram. *Apertus inprimis est l. 36 de jure dotium* (*23, 3*) *Ulpiani sermo*, Debitor mulieris jussu ejus, pecuniam viro expromisit. *Et denique l. 7 § 8 de dolo malo* (*4, 3*) expromissor *intelligitur simpliciter, qui plene promisit pro se, vel alio.* Nimirum *s* ex *complementi & perfectionis significationem habet, ut in* exædifico, exaggero, exhilaro, exquiro, expio, expleo, expolio, exporrigo.

Exputatos palos acuere, Col. 11, 2.

Exputare plantas, Col. 11, 2. vitem, Col. 3, 15. pampinum, Col. 5, 6. salices, Col. 4, 30.

Exradicata ut sint, Varr. 1, 27.

Exsaniare, *humore tetro vel crudo, quæ quasi quædam sanies est, liberare, e. g.* baccam pressam, Col. 12, 47. cum exsaniaveris sinapi, Col. 12, 55. exsanietur caro salita, Col. 12, 53. * exsaniet aqua nitrata amaritudinem, Col. 12, 55. *Guilandinum de papyro c. 16 p. 327 laudat Schœttg. Beroaldus comparat cum Apulejano* examurcare. *Met. 4 p. 73 ed. Pric. de pelle ursina*, dum cœlestis vaporis flammis examurcatur.

Exsecare serra, Col. 5, 11. unde exsecaveris, Cat. 42.

Exsequantur ordines suos frutices sub maceriis, Pall. 1, 37.

Exserito radicem, *h. e. evellito*, Col. 12, 56.

Exsiccati cum fuerint, Veg. 3, 4.

Exsistere *parum ab* esse *differt*: inutilia exsistunt, Varr. 2, 7. exsistunt steriles, Col. 7, 6. * *emergere*: quæ XL die vix exsistant, Varr. 1, 34. *Sic Cic. de divin. 2, 23:* Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi, cum terra araretur, exstitisse repente. *Victor.*

Exsolvit corpus uvarum vis contusionis, Pall. 11, 19.

Exspectare caritatem, Cat. 3.

Exstantia. sine ulla exstantia, *h. e. ulla re, quæ emineat, vel exstet*, Col. 5, 5.

Exstat fertilior ager, Col. 5, 9.

Exstimulatæ libidinis signa, Col. 8, 11.

Exstimulari libidinis furiis, Col. 6, 27.

Extrahitur humor, Col. 1, 6.
Extranea exercitatio, *f. extra urbem*, Col. 12, Præf.
Extraordinariæ fpecies, Varr. 2, 1. extraordinarius pecudum fructus, Varr. 2, 11.
Extricatur ager, Col. 3, 11.
Extrinfecus, *i. e. loco non fuo*, Col. 1, 6.
Extrita litera, Varr. 2, 1.
Extuberat frequens nodus, *eminet*, Pall. 4, 10. *Al.* exuberat.
Extumida in medio area, Varr. 1, 51.
Exuberat annus nimiis floribus, Pall. 4, 15. terra, Col. 1, Præf. vitis, Col. 3, 6. exuberant majore fructu, Col. 5, 7. exuberare cultu, Col. 2, 1. * exuberant herbæ favorum ceras, Col. 9, 4. *tranfitive, uberes reddunt. Ita etiam apud Tertullianum fumi, oftendit Salmaf. ad Pall. p. 169.*
Exulcerantur vulvæ ferro, Col. 7, 9. *Conf. Plin. H. N. 8, 51.* * exulceranda vitis, Col. 4, 24.
Exundo, Col. 9, 9. exundent dolia mufto, Col. 10, 432. *Al.* exfudent, *vel* exudent. *fed* exundare *multo plenius eft & uberius, quam* exfudare, *vel* exudare. *Lucan. 9, 798 :* Spumeus accenfo non fic exundat aheno Undarum cumulus: *ut fcilicet* undans ahenum *eft ipfius Virgilii Æn. 7, 463. Val. Flacc. 4, 595:* Acheron vafto exundat hiatu. *Silio etiam amatum verbum docet Heinf. ad 2, 631.* Exudent & exundent *fimiliter confundunt librarii apud Calpurn. 4, 104. ubi pofterius etiam tuetur unus omnium optimus arbiter Burmannus, quod ubertatem & copiam notari apparet.*
fi Exungulaverit jumentum, Veg. 2, 57.
Exuo. exuitur flore vitis, Col. 3, 2.
Exurit femina eruca, Col. 10, 334. exurere ferri maffas, ita ut ignis fpeciem habeant, Col. 12, 5.

F.

Fabæ fatio, Cat. 35. Varr. 1, 44. Col. 2, 10. Pall. 12, 1. faba trimeftris, Col. 2, 10. Marfica, Col. 2, 9. faba farrienda fit, necne? Col. 2, 12. bis farculanda, Pall. 2, 9. quomodo vellenda, Pall. 7, 3. fabæ corium, Veg. 2, 57. coctæ liquor, Col. 7, 12. collectio, Col. 2, 10. Fabam *veterum f. κύαμον non effe eam, quæ hodie faba dicitur, fed legumen fructus rotundi, & multo* Bonis *omnibus noftris minoris, copiofe oftendit Dodonæus, 4, 2, 1 p. 514. Eas autem*,

quas nos vocamus fabas *s.* Bonas, *majores quidem*, *& cauli suo quadrato insistentes*, Phaselum majorem *appellat: minores ad adminicula repere solitas* Dolichos *s.* Phaseolos. *Denique cum* Fabæ *antiquæ*, *τοῦ κυάμου*, *notis*, *quæ a Theophrasto aliisque proditæ sunt*, *convenire inter hodie nota legumina nullum magis putat* silvestri, *quam ipse vocat*, Bona *s.* nigra, *cujus pictura & descriptio refert legumen*, *quod ipse me memini Vinariæ in hortulo domui adjuncto colere. Vocabant*, *qui mihi tradiderant*, Spargelwicken, *al.* Spargelerbsen: *& habebat saporem subamarum*, *asparagis non dissimilem. Tanto magis Dodonæi sententia acquiescimus*, *quod nihil postea monuerunt Nonnius de re cib.* 1, 5; *Salmasius*, *qui plane*, *credo*, *hic Pythagoræus est*, *licet multa de* faba Ægyptia *disputet; Harduinus ad Plinium* 18, 30, *ubi*, Quæ faba, *inquit*, veterum fuerit, haud ita proclive est statuere *&c.* * *Mensuræ nomen est*: ad fabæ magnitudinem, Veg. 3, 12. quantum fabæ patitur magnitudo, Veg. 3, 67. *Sæpissime ita Scribonius*, *indicante Rhodio. Add. Salm. ad Solin. p.* 688 *sq.*

Fabaceus mucus, Veg. 2, 36. fabacea messis, Pall. 12, 1.

Fabaginum acus, Cat. 54.

Fabalia, Cat. 37. fabarum culmos *Columella dicit; Varro de lingua Latina* alas fabales. *Popma.* matura, Col. 2, 10. *cf. Plin.* 18, 12. pro stercore inarantur, Varr. 1, 23.

Faber piscis maris Atlantici, Col. 8, 16. *De eo vid. Plin.* 9, 32. *& ibi Harduin. Sed non solius Atlantici maris incolam esse*, *docet Hippolytus Salvian. de Hist. aquatilium p.* 205. *vid. & nos ad Quinctil.* 5, 10, 21.

Fabrica agrestis, Pall. 1, 12. fabricæ planæ, Pall. 1, 9. totus fabricæ tractus, Pall. 1, 8. fabricæ villaticæ sedem parare, Pall. 1, 7. ad fabricam cædenda materies, Pall. 2, 22. 12, 15. *Nimirum* fabrica *generale vocabulum ædificiorum omne genus comprehendit.*

Fabricatis in hunc usum vasis, Col. 8, 3.

C. Fabricius, Col. 1, Præf.

Fabrico. jugum, Col. 6, 2. navigia, Col. 4, 3. fabricentur alvei, Pall. 1, 38. canales, Col. 7, 10.

Fabrilis libella, Col. 3, 13.

Fabulos albos III, Cat. 70.

Facio. facientes adjuvant Dii, Varr. 1, 1. *Vulgo*, *& recte quidem*, *si per se spectetur hoc adagium*, *interpretantur Erasmum secuti de eo*, *manus etiam esse admovendas precantibus. Et hanc sententiam etiam Varroni obversatam dicerem*, *si post invoca-*

tionem eam posuisset, & ita opus ipsum esset aggressus. Nunc ante invocationem cum ponit, Varro forte hoc vult: Dii adjuvant *sacra illis* facientes. * facito infervere, Col. 12, 38. facies defervere succum, Pall. 10, 16. facient te pervenire ad. — Pall. 5, 8. quæ res eos faciet scissuris aperiri, Pall. 6, 12. * facito surculos sint longi, Cat. 41. partem digitos sex altam facito siet, Cat. 18. reliquas canes facit ut sint in tuto, Varr. 2, 9. vitem, quam ponis, fac ut ad orientem spectet, Col. Arb. 4. *add.* Cat. 8: hæc facito uti serantur. *ubi vid. Gesner. Add. Cort. ad Sall. Jug. 14, 11. Ita. Gell. 14, 2:* Ut & illud, in quo hærebam, & cetera faceret me ut earum rerum essem prudentior. * Librum ad librum vorsum facito, Cat. 40. *per ellipsin* ut sit. *Ita* certam diem facito, Cat. 149. facere pinguem gallinam, Col. 8, 7. faciundum alacriores præmiis, Varr. 1, 17. * faciet vino, quid volet, Cat. 147 & 148. * facito porco piaculo, Cat. 139. facere catulo, Col. 2, 22. *vid.* Fio. * *Ex se producere, ejicere, eniti.* Facit asinus sobolem, Col. 6, 37. faciunt volucres pullos, Varr. 3, 5, 9 & 10. stercora homines, Col. 2, 15. 11, 3. stercus, quod facit asinus, Col. 12, 15. facit urinam, Veg. 1, 51. facit grana malum, Col. 7, 5. frutices inula, Col. 11, 3. faciunt plantas cacumina ficulneâ, Pall. 4, 10. fructum, quæ e terra nascuntur, Varr. 2, Præf. caulem spicæ, Col. 11, 3. vinum uvæ, Col. Arbor. 3. spinam facit asparagus, Col. 11, 3. stercus facit multam herbam, Varr. 1, 38. * *Producere admotis ad se causis, quas secundas vocant.* Qui facere vult bonum gregem asinorum, Varr. 2, 6. vinum, Col. 12, 40. frumentum, Varr. 1, 7. vitem, Cat. 52. oleam, Cat. 65. apium lati folii, Col. 11, 3. violam, Col. Arb. 30. * *Parare.* Faciundam oleam locare, Cat. 145. facere caseum, Col. 2, 22. * *De medicamentorum viribus.* Faciunt in hunc usum folia, Col. 4, 13. facit bene, Cat. 157. facit optime remedium, Col. 6, 15. *add.* 8, 17: facit ex pomis adaperta ficus. * Face *pro* fac, Cat. 23 & 26.

Facies ne deforment jumentum, Veg. 2, 11. *h. e. species. Pluralis est, ut in vulgato,* Quid facies, facies Veneris cum veneris ante *cet.* * facies terna, *h. e. genera tria diversa,* Varr. 1, 9. *conf.* Col. 10, 189. * faciem literæ Græcæ obtinet stella, Col. 3, 13.

Facile est, quod habeant, Varr. 2, 10. ex facili, *facile*, Col. 6, 1. 12, 44.

Facilitas cerasi, Pall. 11, 12.

Factores olei, Cat. 64 & 66. juranto, Cat. 145. doliorum cuparumque, Pall. 1, 6.

Factorii modus completus, Pall. 11, 10. *i. e. vasis, quod factum capit.*

Factus & factum. in singulos factus olei, Cat. 67. factum dicunt, quod uno tempore conficiunt. quem alii CLX ajunt esse modiorum &c. Varr. 1, 24. *Plinio 15, 6 sunt centeni modii.* Facti unius mensura, Col. 12, 50. cum expresserint facta, Col. 12, 50.

si Facultas sit alendis sarmentis, Col. 4, 29. ne vagandi facultas detur, Col. 8, 14. si facultas non est resecis, *i. e. copia*, Col. 4, 24. si facultas ejus sit copiosior, *i. e. si major ejus copia suppetat*, Col. 12, 38. * facultates aliquas acquirere, Col. 12, Præf.

Fæcariæ sportæ, Cat. 11. *Viro docto videntur fiscinæ, de quibus c. 153. Ceterum* fecarias *legunt A. G. II. nec deesse, qui* secarias *malint, e Lexico Fabriano didici.*

Fæcatum vinum, Cat. 153. *ex fæcibus expressum, quod inter secundaria vini genera recensetur a Plinio 14, 10. Schœttg.*

Fæciniæ vites, Col. 3, 2. *vid. Isidor. 17, 5. qui sua ex nostro hausit.*

Fæcinum vinum, Col. 12, 45. *Nescio an* fæcinum *alias occurrat: blanditur lectio Cod. Lips.* Setinum. *Sunt quidem 3, 2* fæciniæ *vites. Sed quid si etiam ibi vitium intercessit?*

Fæcula, *collyrium ingreditur* Veg. 4, 16. *& al. intelligo ustione paratam, de qua Diosc. 5, 132. Plura Rhod. Lex. Scrib.*

Fæculentum vinum ut limpidum reddatur, Pall. 11, 14. fæculentum mingit animal, Veg. 3, 4 b.

Fæles & mæles *scribitur* Varr. 3, 11 & 12. *vid.* Feles.

Fæx *vel* fex. fæcem reducere in summum, Col. 12, 19.

Faginea materia, Cat. 21. Col. 12, 45.

Fagus ad quæ utilis, Pall. 12, 15.

Falciculæ breves tribulatæ, Pall. 1, 43. *videntur* tribulaticæ *potius esse, ut* vineaticæ; *vel* tribulariæ, *ut* ruscariæ; *a tribulis* resecandis. *Nam quod in Fabriano thesauro exponebantur mallei pulsibus acutæ, gedengelt, illud nihil esse puto.*

Falculæ vineaticæ & ruscariæ, Cat. 11. vindemiatoriæ, Col. 12, 18.

Falere ornithonis, Varr. 3, 5. Falere *vocat id, quod magis proprie esset pila: χηλὴν vocat Thucydides, Virgilius* saxeam pilam. *Et verbum apud Lucretium oppilare — —* oppilare ostia

contra. *Sustinet autem falere totum peristylii onus, & stagno oppositum & oppilatum est. Itaque pilæ litoribus immolitæ a veteribus propterea* Faleria *dicuntur, quia antea* Haleria *dicerentur*, παρὰ τὴν ἅλα. *Argumento, quod* Falerii *populi ita dicti sint, quia apud eos sal fieret, prius* Halerii *dicti, auctor Festus. Nisi sit, quod omnia alta φάληρα vocabant Græci. Scalig. Erat falere moles lapidea in orbem ducta, & opposita stagno; cujus usum in piscinis ostendit Col. lib. 8, 17. Origo nominis a Græco* φάλα, *quod caput etiam significat, ut ab eodem* φάλαρα, *phaleræ. nam prominent in altum projectæ istæ moles, & quasi caput efferunt aquis. Popma.*

in Falerno perticæ pro jugis vinearum, Varr. 1, 8.

Falerno completa multo, Col. 10, 431. Falerna annosa, fructuosiora, Varr. 1, 65.

Faliscus ager, Varr. 3, 16. Faliscæ præsepes, Cat. 4 & 14. *nempe optimum, ubique pro nomine proprio accipere.*

Fallo. vide ne te fallat, *int. animus*, Varr. 2, 1.

Falx. falcem supponere, Col. 10, 328. falces sex generum, Varr. 1, 22. fœnariæ, stramentariæ, arborariæ, Cat. 10. vineaticæ, silvaticæ, Cat. 11. putatoriæ, messoriæ, fœnariæ, Pall. 1, 43. verriculatæ, rostratæ, denticulatæ, Col. 2, 21. lunatæ, Pall. 1, 43. vinitoriæ falcis figura, Col. 4, 25.

Fames, teterrima mortis comes, Col. 2, 11. famis impatientissimæ sues, Col. 7, 11.

ad Famices malagma, Veg. 4, 19. Garg. *extr. Restituendum etiam videtur Col. 6, 12. e MS. Polit. pro* saniem, *ut & Pontederæ placet ep. 60.*

Familia ut curanda, Cat. 51. Col. 11, 1. cibaria & vestimenta quæ requirat, Cat. 56 & 59. Col. 11, 1. familiæ numerus, Varr. 1, 18.

Familiaricæ sellæ, Varr. 1, 13. *οἱ ἀφεδρῶνες. Et* sellæ *simpliciter. Marcellus Empiricus:* Per vomitum & sellas. *Idem ponit* sedere *pro* niti. *Unde verbum* adsellare *creberrimum apud Veg. in Comment. de Re veterinaria. hoc est ἀφοδεύειν. Scalig.*

Familiaris lar, Cat. 2. *it.* 143. familiares bubulco fiant boves, Col. 6, 2. familiaria aquæ viridia, Col. 8, 15.

parum Familiariter nostro solo venit, Col. Arb. 1.

Famulatu miserrimo, Col. 1, Præf.

Far, *frumenti genus plures species complexum. Princeps adoreum, cujus & ipsius quatuor genera enumerat* Col. 2, 6. *Consideratis, quæ de illo Marsilius Cagnatus Var. Obs. 2, 23; (Tom. III Gruterianæ Lampadis) Remb. Dodonæus 4, 1, 10; Sal-*

mas. in hyle jatr. & alii dederunt, confirmor in ea sententia, quam proposui ad Col. 2, 9, (*vid.* Adoreum) *quamque Turnebus etiam firmat ad* Cat. 2. *Illud non habeo dicere, an ita inter se conveniant appellationes Spelz*, spelta, *& Dünkel, ut plane pro eadem frumenti specie, quod vult Dodonæus, haberi debeant.* Far promendum, Varr. 1, 63 & 69. far adoreum, Varr. 1, 9. Campanum præstantissimum, Varr. 1, 2. venuculum, vernaculum, *forte* vermiculum, Col. 2, 6. 11, 2. * Factitium *etiam* far *est*, *a farina* aliquantum *diversum, quod utrumque apparet ex Cat.* 143. *Ita* farre & sapa incrustatur olla *cibo cochlearum*, Varr. 3, 14. far hordei, Pall. 1, 28 & 29. hordeaceum, Col. 8, 11. triticeum, Col. 8, 5. *add.* Farriculum, *it.* Fistula farraria.

Farciminosus morbus equorum, Veg. 1, 7 & 14. boum, Veg. 3, 2. affecti farcimino, Veg. 1, 7.

Farciri aves ut debeant, Cat. 89 & 90. Varr. 3, 9. Col. 8, 7. boves, Varr. 2, 5.

Farctus fici plenior ac melior, Col. 5, 10. *sed* farctum speciosius & plenius, Col. Arb. 21. Farctum *velut tomentum fructum interpretatur Barth.* 8, 4.

Farinarium cribrum, Cat. 76.

de Farno tabulata diutissime durant, Pall. 1, 9. Farnum *querneæ arboris speciem esse testatur Philander ad Vitruvium, qui, ut & hoc moneamus, auctori nostro prorsus contradicit. Verba Vitruvii sunt:* Namque de cerro, aut fago, seu farno nullus ad vetustatem potest permanere: *& sic quoque Epitome. Schættg. Qualis arbor* farnus, *incertum. Veteres excusi:* fraxino. *Ita Joannes Cuba, libro, qui* hortus sanitatis *inscribitur, ex Palladii Codicibus transcripsit. Ponted. Mihi videbatur* farni *vox orta ex correptione quadam librarii, qui* fraxinum *cum nollet integre scribere*, franum *posuit, e quo deinde levi transpositione* farnus *ortus est. Vel, quod magis fere placet, labente ævo* franum *etiam dixere* fraxinum, *e quo Gallorum etiam* Fresne *s.* frêne *ortum est.*

Farracia seges, Varr. 1, 31.

Farraginaria &c. Col. 11, 2. *Locus corruptus & male commissus sanabitur, si legas:* Farraginem quoque — futuram — viciam — conserito. Farraginaria *nescio an quisquam dixerit.*

Farrago, Varr. 1, 31. Col. 2, 7. seritur, Col. 2, 11. Pall. 10, 8. hordeacea, Col. 2, 11. 11, 2. datur purgando equino pecori, Varr. 2, 7. *vid. Vlit. & Burm. ad Nemesia. Cyneg.* 283. * ferragines *scribitur* Veg. 1, 56. *Sed leg.*

videtur farraginis, *h. e. frugum viridium miscendarum*, *quarum jubet proportionem propositam observari.*

Farrearia fistula, Cat. 10. pilum farrearium, *ibid.*

Farreus panis, Col. 7, 12.

Farriculum e novo tritico, Pall. 11, 21. *MS. Erf.* farreolum.

Farsura, *vid.* Assura.

Fartor, Col. 8, 7. *Vid. Pignor. de servis p. 559 sqq. Barth. 8, 4. Schœtg.*

Fartura avium, Col. 8, 7. farturæ destinatur turtur, Col. 8, 9. * fartura *vel* farctura *in jumentis leg.* Veg. 2, 59. *pro* tractura. *vid.* Tractura.

Fartus semine cucumis, Col. 10, 393.

Fascia corticis ne dissipetur, Pall. 3, 17. fasciis circumdantur pedes, Col. 6, 12.

Fasciculi leguminum, Col. 2, 10. fœniculi fustibus illigati, Col. 12, 19.

Fascio. fasciare fracturam, Veg. 2, 47.

Fascinatum animal, Veg. 3, 74.

Fasciolo superligabis, Veg. 2, 57.

Faselus *vel* Phaselus, φάσηλος. *Quid leguminis esse videatur, dictum est in* Faba. *Mei cives vocant Türkische, oder Sau Bohnen*, Bonas Turcicas, *vel* porcinas. *Ab his diversus* Faseolus *s.* phaseolus, *de quo statim. Nunc quædam loca, ubi* faseli *mentio est, indicabimus.* Col. 2, 10. Pall. 10, 12. 11, 1. Fasellus *scribitur* Col. 10, 377.

Faseolus, *vel* Phaseolus, ad escam seritur, Col. 11, 2. *Hæc est ea, quam vulgo* fabam *dicimus, legumen cum teneris siliquis coqui & edi solitum, tenero caule & ad longurios repente cet. vid.* Faba.

Fastidiosæ fiunt boves prægnantes, Varr. 2, 5.

Fastidium, *deliciæ gulæ*, Varr. 3, 9.

Fastigium habet fossa, ut exeat aqua, Varr. 1, 14. *h. e. declivitatem.* quo fastigio sit fundus, videndum, Varr. 1, 20. *h. e. quam altus vel declivis.* * fastigia tria, *h. e. summa genera*, Varr. 1, 6.

Fastus antiquorum astrologorum, Col. 9, 14. *In notis Servii annotavimus, Servium errasse, dum erroris arcessit Lucanum, qui scribit*, fastus esse quartæ declinationis, quando significat superbiam. Secundæ vero, quando significat librum, qui dierum habet computationem. Unde erravit (*inquit*) Lucanus dicendo: Nec meus Eudoxi vincetur fa-

ſtibus annus. *Namque indiſcriminatim dicimus* faſtos *&* faſtus, *in ſecundo & quarto ordine pro libris*, *quod & Priſcianus tradit*, *& magnorum ſcriptorum confirmat auctoritas*, *quæ pro ratione eſt. Beroald, Silius Italicus 2, 10:* Auſonios atavo ducebat conſule faſtus. *Orientius Commonit. 2 diſt. 56:* Finge, age, manſuri ſignent tua nomina faſtus, Atque tuo felix annus eat titulo. *Adde*, *quæ notarunt Andr. Wilkius ad Prudentii Apotheoſin v. 662 p. 530 ſq. Barthius ad Claudian. p. 968. Schœttg.*

Fatetur vetuſtatem ſemen ſinapi, Pall. 11, 11. fatentur maturitatem amygdala, Pall. 2, 15.

Fatigata vitis dapſili proventu, Col. 4, 27. fatigatus libidine aries, Col. 7, 3.

Fatigat ſævientem contumacia pervicax, Col. 6, 2. fatigantur ſemina multo ſoli preſſa pondere, Col. 4, 1.

Fatiſcit ſegetibus ſolum, Col. 2, 14.

Faventia & Faventinus ager, Varr. 1, 2. Col. 3, 3.

Favilla pro ſtercore, Col. 2, 15. *Hinc* favilla nigra ſatiare, Col. 10, 354.

Favoniana pira, Col. 5, 10.

Favonius eximius ad ventilandas fruges, Col. 2, 21. Favonii exortus, Varr. 1, 28. cum Favonii ſpirare cœperunt, Col. 8, 11.

Favorabiliter ſentire, Pall. Inſ. Præf.

Fauſtulus paſtor Romuli & Remi nutricius, Varr. 2, 1. *per ludum* Atticus *ita appellatur*, Varr. 2, 3.

Fautores competitorum, Varr. 3, 5.

Favus apum, Varr. 3, 16. venit in altaria, Varr. 3, 16. favi melliti, *ibid.* favorum exemtio, *ibid.* duo genera, ubi duo examina, Col. 9, 15.

Fax. facem libidinis auget voluptatis dilatio, Pall. 8, 4.

Febricitans pecus ut curetur, Col. 6, 9. 7, 5.

Febricoſi equi, Veg. 1, 38.

Februarii opera, Col. 11, 2.

Fecinum vinum, *vid.* Fæc.

Fecla, Veg. 3, 22. *eſt* fæcula. *Dodonæus*, *3, 3, 36 ex Ægineta σφέκλην dici ait fæcem uſtam*, *eandemque officinis* Tartarum uſtum & calcinatum *appellari. Vid. Rhodius Lex. Scribon. voc.* Fecula, *ubi de φέκλη Græcorum & hoc ipſo Vegetii loco.*

Feles & melis (fælis & mælis) Varr. 3, 11 & 12., *cum* viverra *jungitur* Col. 8, 15. *conſ.* Col. 8, 14. Feles *ani-*

aut fervura *potius*, φλεγμονη, *ut ostendit Dufresnius.* feruta *autem est plaga a cauterio facta*, fervura, *vulnus ex ustione.*

Fervore vini ruptæ orcæ aut dolia, Varr. 1, 13. * fervores æstivi, Col. 4, 24.

Ferus, *a*, *um.* ferus Juppiter, Col. 10, 329. feri arietes, Col. 7, 2. feri per mansuetos consuefiunt, Col. 8, 10. feræ pecudes ab hominibus mansuefactæ, Varr. 2, 2. ferarum pecudum genera, Varr. 2, 1. feræ arbores, Col. 3, 1.

Fessi opere, frigore, aut calore, Varr. 1, 13. *sic* Varr. 2, 1. *it.* 3, 16.

Festinantius demetere, Col. 2, 9.

Festinabimus emundare, Col. 4, 27.

Festi dies ut agendi villico, Col. 11, 1. festis exercere diebus quæ licitum, Col. 2, 22. *vid.* Feriæ.

Fibram rapi mediam gustato, Col. 12, 54. fibras emittunt spicæ ulpici, Col. 11, 3. fibræ tritici, adorei, Col. 2, 12. teneris frondens lactuca fibris, Col. 10, 111. fibrarum summæ partes, Col. 11, 3. cum fibrarum quatuor esse cœperunt frumenta, Col. 11, 2. *Nimirum* fibræ *sunt folia angusta*, *oblonga*, *& in mucronem fastigiata*, *atque*, *ut posteriores vocant*, graminea. *vid. Ponted. ad* Cat. 70. *vid. & Thes. L. L. in fibra.*

Fibulæ in apparatu trapeti, Cat. 3. fibulæ iligneæ, ulmeæ, nuceæ, ficulneæ, Cat. 31. *vid. Turn. 25, 20, & Baldus Lex. Vitruv. Nimirum sunt lignei* clavi, copulæ, subscudes, ancoræ, securiculæ, *quacunque figura denique ligna*, *quibus colligantur & firmantur ligna majora. Hæc architectonica* fibula. *Sed * in usu chirurgorum etiam est. Sic* Col. 6, 5 *forte legenda* fibula *pro* subula. *Sic* fibulæ ad palpebras, Veg. 2, 15. ad vulnus linguæ, Veg. 2, 31. *add.* Veg. 1, 22, *&* 2, 22, *ubi pro* fistula *restituendum videtur* fibula. *Vid.* Regula. *De omni autem genere fibulæ Jo. Rhodius de acia Celsi: sed fac, ut posteriorem editionem legas multum auctiorem.*

Fibulantur pulvinis testaceis juncturæ, Col. 1, 6.

Fictæ tabulæ, *h. e.* fixæ, Varr. 3, 7. *vid.* Affícta.

Ficariæ crates, Cat. 48. *describit* Col. 12, 15. * inter ficarias (*ficeta*) caprifici arbor suspenditur, Pall. 4, 10.

Ficetum, Varr. 1, 41.

Ficulneæ arboris, Col. 5, 11. 11, 2. ficulnea cacumina, Pall. 4, 10. folia, Col. 6, 3.

Ficulnas insitiones, Varr. 1, 18. ficulneas *al.*

Fici arbor, Col. 5, 11. fici ut ferantur, Cat. 8. *it.* 28.

Filicula trita, Col. 6, 27. *vid.* Felicula.

Filius læsisse dicitur a mulomedicis, Veg. 3, 18.

Filum, *nervus*, Veg. 4, 3. * filo gracili connectere carmina, Col. 10, 227. *De hac significatione* fili *egisse monet Schœttgenius Barthium ad Nemes. 2, 11.*

Fimi bubuli fumus aptus apibus, Col. 9, 14 & 15. fimus leporis in medicina boum, Veg. 3, 57.

Fingitur ex parentibus proles, Col. 6, 36 & 37. mos fingendi & figurandi ceras, Col. 9, 15.

Finio. arbusto nihil potest apte finiri, *h. e. definiri, determinari, ut nunc loquuntur*, Col. Arb. 5.

Finis dicito, qua vendas, Cat. 149. *Turnebus legit* fini, *& interpretatur quousque, ad quod usque tempus. Sed quid si* finis *est quartus casus pluralis numeri*. dicito fines, qua vendas, *h. e. quo usque, vel intra quos fines vendas.* Fines *arboribus satis* tuendi, Varr. 1, 15. *Addere possis, quæ de* olea in finibus posita *intelligimus ex* Varr. 1, 16. *unde proverbium* Extra oleas. *Victor. V. L. 31, 10.* * fini qua in modiolos erit, Cat. 21. radicibus fini, Cat. 28. *Est, opinor, mutatio casus, pro radicum fini, i. e. ad finem usque radicum. Popma. Mihi videtur vox* finis *ita usurpata fuisse, ut* tenus, *quod etiam ex* τέλος *derivat Vossius. Quemadmodum igitur* tenus *utrique casui junctum reperitur, fluctuante forte consuetudine inter Græcam rationem & Romanam, ut in his, quæ copiam vel inopiam significant, & aliis: ita* finis *etiam, vel sexto casu*, fini, *nunc, & frequentius quidem, genitivum sibi adjunctum habet, alias, ut hic apud Catonem nostrum, eumque forte solum, ablativum. Cum taceant adhuc Lexica, hac opportunitate oblata congeremus loca veterum, quibus hoc ostenditur. Ac primo quidem Gellius, in hac certe verborum disputatione minime ex ætate sua æstimandus, clarissime hunc usum vocis declarat 1, 3, ubi conjungit* QUATENUS, QUAQUE FINI dari amicitiæ venia debeat, *& eodem cap. extr.* HAC FINI ames, tanquam forte fortuna osurus, HAC itidem TENUS oderis, tanquam fortasse post amaturus. *Sallustius fragm. hist. 3, p. 979 Cort.* fine inguinum ingrediuntur mare, *ubi cl. editor advocat Auct. B. Afr. c. 85:* Atque ita per mare *umbilici fine* ingressi terram petebant; *itemque Justin. 30, 4, 6, ubi ex MSS. pariter ac optimis per integrum, & quod excurrit, seculum editionibus, sensu commodissimo legitur*, orientis fine, *h. e. usque ad Orientem: ut adeo intempestive a recentioribus mutatum sit. Porro Bentlejus ad Horat. 2 Od. 18,*

30 *illud Ovidii Pont.* 1, 4, 18, Qui vix *Thessaliæ fine* timendus erat, *interpretatur*, Thessalia tenus, *itemque alterum Ovidii Halieut.* 102, Scopulorum fine, *explicat* scopulorum tenus. *Ita antiquitatis affectator Hyginus Astron.* 272 *f. L.* 3 *extr.* Quæ ad figurationem siderum pertinent, *ad hunc finem* nobis erunt dicta, *i. e. hactenus. Idem fab.* 82 *Tantalum dicit* stare in aqua media fine corporis, *ubi malit legere Sanctius in Min.* 4, 4 medii. *Maneat igitur*, fine *vel* fini *eandem plane vim habere*, *quam habet* tenus; *illud peculiare huic loco Catonis*, *quod junxit Latino casui*, *numero præsertim plurali*, *ubi* tenus *etiam frequentius genitivum habet.* ansarum fini, Cat. 113. ea fine, qua adraseris, *quousque*, Col. 5, 11. Arb. 26.

Finitio ab antiquis lege sancita, Col. 5, 11.

Fio. fieri oportet porcam, *sacrificari*, Cat. 134. * fiunt hædi maximi in Caprasia, Varr. 2, 3. * fit deterius, *damnosum est*, Varr. 2, 4.

Fircellina LX millia, Varr. 3, 4.

Fircellius Pavo, *collocutor*, Varr. 3, 2 & 6.

Firmarunt, posse inferi, *confirmarunt*, Pall. 11, 12. firmatur a Græcis, Pall. 3, 26. firmantur, *asseverantur*, Pall. 10, 3. * donec firmentur agni, Pall. 12, 13. firmandæ largo pascuo equæ, Col. 6, 27.

Firmus. eo erunt firmiores, *fideliores*, Varr. 1, 17.

Fiscella cum sale populari, Cat. 88. in fiscellam conferre uvas & prelo premere, Col. 12, 39. fiscellæ texendæ & picandæ, Col. 12, 18. junco factæ rariore contextu, Pall. 11, 19. * fiscellæ boum, Cat. 54. *capistra. vid. Scheffer. de re vehiculari p.* 166 *sq.*

Fiscello ligneo inclusas baccas exprimito, Col. 12, 38.

in Fiscina nova uvas premito, Col. 12, 39. fiscinæ Campanicæ, Romanicæ, Cat. 135. oleariæ Campanicæ, Cat. 153. sportæque ex palma & sparto, Col. 11, 2. Cat. 13. Col. 10, 307. in fiscinis novis includi, Col. 12, 50.

Fiscus. in fisco novo premere, Col. 12, 52. fisco inclusa *olea* prelo supponitur, Col. 12, 47. per fiscum lineum exprimere, Col. 12, 38. fiscis novis premi oleum, Col. 12, 50.

Fissile adminiculum, Col. 4, 33.

Fissum rimosumque, *de ædificio*, Col. 1, 5.

Fissuram cuneo adigere, Col. 5, 10.

Fistucis vectibusque calcato, Cat 28.

Fistuco. fistucato fundamenta, Cat. 18. *Est autem* fistuca

& fistucatio *duplex. Interdum* fistuca *Philandrum audis a Baldo advocatum in Lexico Vitruv.* ansatum & capitibus ferratum instrumentum, quo pali sublicæque in terram panguntur. *Interdum (quod e Budæo additur)* funibus attollitur, & pondere suo remissa alliditur. *Sed est etiam minoris molis* fistuca *&* fistucatio, *cum pavimenta manubriatis assiculis aut trabeculis pulsata coire ad firmitatem coguntur.*

Fistula urinalis, Veg. 3, 15. * per fistulam venit aqua in ornithonem, Varr. 3, 5. fistulæ plumbeæ in aquæductibus, Pall. 9, 11 & 12. per fistulam vento naribus inserere, Veg. 1, 10. * fistulam subdito labro uti obturari possit, Cat. 154. fistula frigidaria *in balneo*, Pall. 1, 40. *Hic epistomium intelligi apertum est. De* Centimali fistula *vid. h. v.* * fistula perforata, Veg. 3, 4. *Ergo sunt fistulæ non perviæ. Ita est:* fistulæ laxioris, quam sunt reliqua foramina, regia apum, Col. 9, 11. *Quin * in morbis quoque tális est* fistula, *in quam* turundam intrudi *jubet* Cat. 157. *Add.* Veg. 2, 13, 23, 26 & 27. * fistula farraria *in ferramentis rusticis commemoratur* Cat. 10. *Vox nondum satis explicata Lexicis, cui ex Plinio aliquantum lucis affundere studebimus. Is enim non tantum 17, 24* fistulæ *meminit* sutoriæ similis, *qua utantur* ad inoculationem, *ubi haud dubie scalprum aliquod acutum intelligitur; sed ubi de pistura agit 15, 23,* Etruria, *inquit*, spicam farris tosti pisente pilo præferrato, *fistula serrata*, & stella intus denticulata. *Igitur* fistula *hæc* farraria *videtur eadem* serrata *intelligi, in cujus cavum quadratus, arbitror, pistillus inseritur præferratus, atque hujus ope ipsa fistula intra stellam denticulatam, ut cochlea in matrice, quam vulgo vocant, vel in tympano axis, circumagitur, quo facto interjecta inter fistulam serratam & stellam denticulatam grana elidi & comminui necesse est. Familiare hodie id genus pisendi est, ubi piper & similia, faba præsertim Turcica (*Coffea*) tosta, comminuenda est, ita ut paucæ jam sint apud nos familiæ paulo lautiores, in quibus non sit hujus supellectilis videndæ copia. Neque tamen hic dissimulandum, esse, qui legant* fistulam ferrariam*: quæ lectio si teneatur, generalius forte nomen fuerit hic* fistula. *Possit etiam aliquis suspicari, legendum hic esse, ut apud Plinium*, serratam. *qua ratione superior descriptio confirmaretur. Sed* farrariam *probo, quia nihil commodius est ad* far subtile faciendum *Cat. 143. Inspice reliqua loca, quæ de* farre facticio *laudamus s. l.* * fistula *porro* ferrea *cavum aliquid est, intrinsecus in columellam, extrinsecus autem in cupam conveniens,*

2. flore exuitur vitis, Col. 3, 2. si florem non continet arbor Punica, Pall. 4, 10. in floribus laborant (*νοσοῦσι*) arbores, Pall. 3, 25. flores ut condiantur, Col. 12, 7. * *Quod optimum est in unaquaque re*, calcis, Pall. 1, 41. Veg. 2, 62. gari, Veg. 4, 28. liquaminis, Veg. 3, 47. marmoris vel gypsi, Col. 12, 20, 21 & 43. nitri, Veg. 4, 21. olei, Veg. 4, 11. *Sic Plin. 15, 6:* quod post molam (*intelligo, post primum circumactum molæ*) primum est, prima unda preli. salis, Cat. 88. *Ita Livius poeta:* florem anculabant Liberi ex carchesiis. *Favorinus orator apud Gellium:* is flos cœnæ habetur inter istos. *Lucretio*: flos nardi & flos Bacchi. * flos vini, *est ejus vitium*, Cat. 11. *quid sit, optime discimus ex Plinio 14, 27, ubi de* collecti in cella vini *differentia & cura agit.* Flos, *inquit*, vini candidus probatur, rubens triste signum est, si non is vini colos sit. *Et statim*, quod celeriter florere cœperit — non fore diutinum. *Col. 12, 30:* Si vinum florere incipiet, sæpius curare oportebit, ne flos ejus pessum eat, & saporem vitiet. *Est igitur* flos, *quod Harduino ad Plin. l. c. etiam observatum est, tenuis spuma in summo innatans, ad quam demendam, demi autem quantocius oportet, quin coli subtilis usus sit, non est dubitandum. Germ.* Kahn *vel* Kohn. * flos æris, *chalcanthus*, Veg. 4, 28. chalcitis, *ibid.*

Flosculi pomorum, *umbilicati vertices, floris reliquiæ*, Col. 12. 45. *An etiam ficus primum erumpentis cyma*, Col. 5, 10?

Fluidum salivis os, Col. 6, 9. fluidum *oppon.* terreno, Col. 8, 16.

Flumen facundiæ, Col. 1, Præf. flumina maritima, Varr. 3, 17.

Flumentana porta, Varr. 3, 2.

Fluminеæ salices, Pall. Inf. 161.

Fluo. fluit gustus nobilis pretiosusque *in loco boni vini ferace*, Col. 3, 2. fluunt minus uvarum raritate vites, Col. 3, 2.

Fluorem ventris adstringere, Pall. 3, 31.

Flutæ murænæ, Varr. 2, 6. Col. 8, 17. *Macrobius Sat. 2, 11*: Arcessebantur autem murænæ ad piscinas nostræ urbis ab usque freto Siculo, quod Rhegium a Messana respicit. illic enim optimæ a prodigis esse creduntur: tam hercules, quam anguillæ: & utræque ex illo loco Græce πλῶται vocantur, Latine *flutæ*: quod in summo supernantes sole torrefactæ curvare se posse, & in aquam mergere de-

ſinunt, atque ita faciles captu fiunt. Et, ſi enumerare velim, quam multi magnique auctores murænas e freto Siculo nobilitarint, longum fiat. Sed dicam, quid Varro in libro, qui inſcribitur Gallus, de admirandis dixerit his verbis: *In Sicilia quoque*, inquit, *Papirius manu capi murænas flutas, quod hæ in ſumma aqua præ pinguedine flutentur.* Hæc Varro. *Optimas autem in Siculo mari fuiſſe teſtatur etiam Plinius 9, 54, & Martialis 13, 80. Græcis ſequiorum temporum muræna fluta dicebatur* ἐξορμισθὼν, ἀπὸ του ἐξορμίζεσθαι, *quod notat litus relinquere & altum capeſſere, Vide quæ in hanc rem notavit Salmaſius ad Tertullianum de Pallio c. 5, p. 444. Schœttg.*

Fluviales arenæ, Pall. 1, 10.

Fluviatica animalia, Col. 8, 15.

Fluviatile negotium, Col. 8, 17.

Fluxe perpurgare, Varr. 2, 11. *Locus corruptus. Antiquus liber pro* fluxe *habet* ſi uſſæ: *unde Urſinus conj.* ſi uſæ; *Popma* hibiſci.

Fluxura, *muſtum, quod fluit ex uvis*, Col. 3, 2. amnem *hoc ſenſu dixit* Pall. 11, 14. undam *in oleo Plin. 15*, 2. *Sic*

Fluxus *idem.* fluxum meliorem olei reddit oliva, Pall. 11, 10.

Fluxum corpus, Col. 1, Præf.

Focaneus palmes, Col. 4, 24. 5, 6. Pall. 3, 12.

Foculi duo, Cat. 10 & 11. *inſtrumentum ferreum, in quo ignis accenditur. Talis eſt* foculus Attinii tribuni pl. in roſtris poſitus *apud Cic. pro domo. Turneb. 7, 22.*

Focus circumverſus quotidie, Cat. 143. circa focum familiarem epulari, Col. 11, 1. focum ornato, Cat. 76. *Pluribus hunc locum in noſtris epiſtolis complexi ſumus, quo clarius oſtenderemus,* focum *inſtrumentum etiam eſſe coquinarium, ſed magnum; at minus* foculum. *Id nos vernacula conſuetudine retinemus, qui* Focclare *& ignis locum, & vas, in quo cibi aſſantur, vocamus. Quod idem Latinis in conſuetudine fuiſſe dum librarios fugit, Catonis monitum fœde inquinarunt. Ideoque* deve primo temperatoque *vel* leve *aut* lene pruna temperataque *fuit, ut cap. 113; vel,* lene igni temperatoque*; vel quid item. Ponted. vid. ejuſd. ep. 66.* in foco rem divinam facere, Cat. 5. in focum corona indita, Cat. 143. * foco curare, *h. e. cauterio*, Veg. 1, 28. 2, 11.

Fodina argenti, Varr. 1, 2.

Fodiri hortum, Cat. 2. poſſunt ſeminaria, Col. 11, 2. *it.* Arb. 30. *Sic* circumfodiri, Col. 5, 9.

Fœcunditas cibis elicienda, Col. 8, 5. ejus parem legem natura dixit plantis & animalibus, Col. 3, 8.

Fœcundat aquilo vites, Pall. 12, 16. fœcundatur terra, Pall. 12, 1. ut fœcundentur loca exilia, Pall. 10, 9.

Fœcunda fruticis regio, Col. 9, 4.

Fœnariæ falces, Cat. 10. Pall. 2, 43.

Fœneratio, Col. 1, Præf.

Fœnerator fure pejor, Cat. Præf.

Fœniculi ſatio, Pall. 3, 24.

Fœnilia, Col. 1, 6.

Fœniſecæ ferramentum, Col. 2, 18. *al.* fœniſecis. fœniſeca meſſor, *ibid.*

Fœniſeces, Varr. 1, 49.

ad Fœniſiciæ ſpem nata herba, Varr. 1, 47. fœniſiciæ cumulum addere, Varr. 1, 49. fœniſiciæ inſtituendæ, Col. 11, 2. ut condantur, Varr. 1, 56. *nimirum pro* fœno *hic ponitur, ut* meſſis, vindemia *&c.*

Fœniſicia adminiſtrant, Varr. 1, 17. ante fœniſicia, Varr. 2, 11. fœniſicia arida in tabulato, Varr. 3, 2. poſt fœniſicia, Col. 2, 19.

Fœnum quando & quomodo ſecandum, Varr. 1, 49. cum fœnum cecidimus, Col. 2, 19. ſucciſum tractari & condi ut debeat, Col. 2, 19. Varr. 1, 56. cum concaluit, ignem creat & incendium, Col. 2, 19. quod melius, Col. 2, 17. auctumnale, Col. 7, 3. fœni ſectio, Pall. 6, 1. ſector, Col. 11, 1. repoſitio *ſ.* fœnile, Pall. 1, 32. ſemina, Col. 2, 18. quado ſpargantur, Pall. 10, 8.

Fœnum Græcum, ruſticis ſiliqua, Col. 2, 11. 11, 2. ejus ſatio, Col. 2, 11. Pall. 2, 7. 10, 8. in defruti condituram adhibetur, Col. 12, 20, 21 & 28. & gleucini olei, Col. 12, 51. addito fœnugræco, Veg. 4, 9. ex fœnigræco, Veg. 4, 9 *& al.*

in Fœnus dare, Varr. 3, 5.

Fœtæ capræ nocet frigus, quia conceptum vitiat, Col. 7, 6. *Sic* fœta pavo, *que concepit, nondum peperit*, Col. 8, 11. * fœtas *puerperas liberas & ſtolatas adeo vocat* Varr. 2, 10. fœtas, *fere ſemper idonei ſcriptores appellant* puerperas, *hoc eſt, eas, quæ pepererunt. Inclitus tamen poeta dixit,* loca fœta furentibus auſtris, *pro plena. Idem ait:* Non inſueta graves tentabunt pabula fœtas, *pro prægnantes. Verum*

alio in loco posuit fœtam *pro ea, quæ jam perperisset. Sic enim inquit in aspide poeta:* Fecerat, & viridi fœtam Mavortis in antro Procubuisse lupam. *Plinius noster* fœtam *semper usurpat pro ea, quæ a partu cubat. Beroald.* * fœtis palmitibus, Col. 3, 21.

Fœto. non fœtant in servitute gallinæ rusticæ, Col. 8, 12. fœtant rarius, Col. 8, 8. in paludibus anates, Col. 8, 15.

Fœtura a conceptu ad partum, Varr. 2, 1. ad sustinendum fœturæ onus, *de porcis,* Pall. 3, 26. fœtura humana, Varr. 2, 10.

Fœtus. fœtum edant, *h. e. ova pariant*, Col. 8, 11 & 14. integri fœtus *plur.* Col. 8, 11. fœtus mularum, Col. 6, 37. fœtibus inutiles vaccæ, Col. 6, 21. * *collectivum nomen est in istis*, fœtibus singulis pariunt ova quina *&c.* Col. 8, 14. *it.* novissimo fœtu. *Ita* secundi fœtus pecudes signantur Col. 11, 2. * *De fructibus aliis.* fœtibus terrenis & arboreis abundantes saltus, Col. 9, 20. fœtuum pauperies, Pall. 12, 9. *de proventu uvarum.*

Foliatis ramis, Pall. 4, 10.

Folia unde arboribus maneant hieme, Varr. 1, 7. quæ indicent anni tempora, Varr. 1, 46. folii lati apium, Col. 11, 3. folia subdito in libo, Cat. 75. *ut in mustaceo.* * folium, *malobathrum*, Pall. 2, 18.

Follicent, Veg. 3, 76, *restituimus ex* MS. *pro* follientes. Follicantes *est etiam Apul. Met. 9, p. 185, 16 Pric. ubi sunt* muli senes, cantherii debiles, circa præsepium capita demersi — follicantes nares languidas assiduo pulsu tussedinis hiulci: *ubi* folles narium *ex Prudentio laudat Pricæus.* Genas *s.* buccas *debebat dicere, si respexit, ut videtur, Peristeph. 10, 553.* Perforari enim folles *imperat tyrannus: deinde* implet jubentis dicta lictor impius Charaxat ambas ungulis scribentibus Genas *rel. Huc enim convenit Tertulliani illud de Pallio, qui de chamæleonte*, follicans, *inquit*, ruminat, *h. e. reciprocante spiritu inflans se & contrahens instar* follis, *qui* follex *etiam est in glossis, quas laudat Salmas. ad l. c. p. 199. Neque* follicantes caligæ *aliud volunt, quam ita laxas esse & flaccidas, ut inter eundum nunc concipere ventum & inflari possint, nunc expresso spiritu contrahi. Denique ex glossis eidem Salmasio laudatis* Follico *διασαλακωνεύω non tam ad incessum mollem & fluctuantem cum summo viro, quam ad illam narium, pectoris & ventris inflatorum superbam reciprocationem retulerim.*

Folliculus fici, Varr. 1, 48. folliculi acinorum, Varr. 1, 54. folliculis veſtiuntur grana tritici, Pall. 7, 2. * folliculus & anus *in equo jungunt C. S. M.* Veg. 3, 17 *pr.*

Fomentabis eum calida, Veg. 1, 53. *eodem ſenſu & forte vitioſe* fumentando, Veg. 2, 8. *add.* 2, 17. *it.* 2, 46.

Fomenta frigori adhibentur, Col. 6, 30.

Fons putealis, Col. 11, 3. arguto *gramine* fontes, Col. 10, 284. fontium vires quando explorentur, Col. 11, 3.

Fonticulorum amœnitas, Col. 11, 3.

Foramina naturæ, Varr. 3, 12. *cf. Plin. 8, 55.*

Forati parietes, Col. 8, 3. foratis cornibus, Col. 7, 3. perticis, Col. 8, 11.

Forda bos poſt coitum non admittit taurum, Col. 6, 24. ne operis & uteri ſimul gravetur onere, Col. 6, 24. *Vacca prægnans dicitur* forda *a fœtu. Ovidius*: Forda ferens bos eſt. *Ab aliis* horda *appellatur quadam cognatione literarum, ut* hœdus, fœdus. *Inde in faſtis dies* hordicalia, *ſive* fordicalia *nominantur, quæ nonnulli appellant* fordicidia, *quibus* hordæ *ſive* fordæ, *id eſt, gravidæ vaccæ immolabantur. Beroald.*

Forenſia veſtimenta, Col. 12, 45.

Forficibus amputant vitioſa, Col. 12, 43. *De* forficis & forpicis *differentia Rhodius ad Scribon. c. 53, p. 93 ſq.*

Fori *in horto*, Col. 10, 92. fori *proprie ſunt ſcamna aut ſubſellia navium & theatrorum. Ergo per metaphoram h. l. illud, quod eſt inter duos ſulcos eminens vel elatum*, fori *dicuntur, non ipſi ſulci, ut quidam volunt. Schœttg. Mihi tamen ex etymo* fororum, *quos non minus, quam* fores *a* forando *dictos arbitror, commodius videntur intelligi cava ſulcorum. Sed neutro opus proprie eſt;* fori, trames, *ſunt, quos Columella* gradus *alias vocat, ſpatium, quantum uno niſu effoditur.* Anguſtos foros & parvum tramitem *jubet eſſe, ut tanto fieri queant profundiores.*

Foria, *ſuum morbus*, Varr. 2, 4. *Reineſius ad Inſcr. 20, 148 p. 932* foriam *legi vult pro* furia. Suriam *autem ſuum feminarum affectum dicit, quæ cum id patiuntur, dicuntur* ϑυᾷν *&* κυπρᾷν. *Certe* foria *pro morbo pecudis non minus, quam illud* furia *vel* foria, ἅπαξ λεγόμενον. *Nonius laudatus hic ab Urſino, quid ſint* foria *explicat, a quibus dicuntur* forioli.

Foriculæ, Varr. 1, 59. *videntur valvulæ ad feneſtras occludendas.*

Forinſecus, Col. 8, 3.

Forma agri, quam natura dat, & quam ſationes impo-

Forpices, *an* forcipes? Cat. 10 & 11. *In instrumento rustico cum censeantur, videntur neque sartorum esse, neque tonsorum; sed illud, quo apprehendi, extrahi, intorqueri possunt clavi ferrei, eine Zange. ad ignem in foco tractandum cum rutabulo refert Turn. 7, 22. fuerit itaque eine Feuerzange.*

Fortasse an, *forsan*, Varr. 3, 6 & 16. *Sic Apul. apol. 1:* Et fortasse an peracute vobis reperisse videbamini. *& apol. 2:* Fortasse an vidua antequam domi desedisset. *Sisenna lib. 3 ap. Non.* Quod fortasse an ex voluntate sua summa cum claritudine celeriter confecisset. *& Accius in Antenoridis ap. eundem Nonium:* Fortasse an sint, & quos hic non meret metus. *Agell. 11, 9:* Legatos venisse Athenas fortasse an de quadrigis veterum auctoritati concessero. *Tertull. 5 adversus Marcionem:* Fortasse an & mystice factum sit, *& alibi. Ursin.*

Fortax fornacis, Cat. 38. *ut a fornice fornax, ita a* fortitudine fortax *dici videtur: quo verbo censetur totus imus camini gyrus, & soli tegumentum pavimentatum & saxeum. θαῤῥὸς a Græcis vocari videtur. Hesychius:* θαῤῥὸς λίθος ὁ κάτω τιθέμενος ἐν τῷ ἰπνῷ ἐν τοῖς μεταλλεῦσιν. *Turn. 11, 13. Forte in nostris fornacibus* fortax *fuerit crates fornicata lateritia, satis illa fortis ad sustinendum onus, & ignem tamen transmittens.*

Fors. Fortis fortunæ laudes, Col. 10, 316.

Fortis in operibus administrandis, Col. 1, 8. fortes ad opera boves, Col. 6, 1.

Fortiter agitare, Pall. 11, 14. commovere mustum, *ibid.* triti mellis, Pall. 9, 13. verberantur virgis, Pall. 11, 19.

Fortuito facere aut ut libet, Col. 4, 16.

Fortuitus. fortuita corporis vitia, Col. 11, 1.

Fortunæ laudes dictæ post merces exactas, Col. 10, 316.

Forum in torculari, Cat. 18. *est pars torcularis, quæ continet uvas, vel oleas destinatas prelo: dictum, quod ibi feriatur uva, vel propterea, quod ibi teratur. Popma. Conf. Plin. 15, 6, & Harduin. no. 23. Loca Tertulliani duo habet Turneb. 27, 17.* Fora & torcularia diligenter emundata, Col. 11, 2. 12, 18. *Isidor. Orig. 15, 6:* Forus est locus, ubi uva calcatur, unde & calcatorium dicitur. *Hinc igitur planum est, quid sit* Varr. 1, 54 forum vinarium. *Nimirum alveus videtur, in quo calcatis uvis mustum defluit. Ita* fori *in navibus, ubi eunt nautæ;* forus *aleæ apud Suet. in Aug. 71. ipsum*

forum urbis, *ubi frequenter eunt*, feruntur, *homines &c.* Angusti fori, Col. 10, 92, *sunt sulci.*

Fossas veteres tergere licet per ferias, Col. 2, 22. fossa quæ idonea, Varr. 1, 14. fossæ inciles, Cat. 155. duum generum, Col. 2, 2. cæcæ ut fiant, Pall. 6, 3. fossa præcipiti munire, Col. 5, 10. fossarum capita, Pall. 6, 3. * fossa in curatione cervicis ejectæ, Veg. 2, 41.

Fossato circumveniente, Pall. 10, 13.

Fossiciæ arenæ genera, Pall. 1, 10.

Fossilis arena, Pall. 1, 10. sal, Col. 6, 33.

Fossio danda vineis, Col. 11, 2. fossionibus concitare vineas, Col. 4, 28.

Fossura vitium, Col. Arb. 12. quoties opus sit, Col. 4, 28. plana, Col. 4, 14. hiberna in Hispania, *ibid.* solum leniter scalpens teneritudini robur inducit, Pall. 10, 14. fossuræ regula, Pall. 1, 6.

Fovet ova gallina incubans, Varr. 3, 9. fovenda calido aceto, Col. 6, 12. humore planta, Pall. 11, 12.

Fraces olei, Cat. 66 & 67. quam diutissime in fracibus erit oleum, tam deterrimum erit, Cat. 64. Carnes *vocat Plin. 15, 6, & ex iis fæces esse monet. Dictas puto a* frangendo: *quod etiam probabile sit, si* fracesco *verbi usum spectes: quod autem* frages & fragesco *propterea scribas, nihil est.* C & G *permutari sexcenties, constat.*

Fracescere debet terra lutosa, *h. e. mollescere & quasi fermentare*, Cat. 128. ubi bene fracuerit, *ibid.* fracescet oleum, *h. e. resipiet fraces*, Col. 1, 6. *Sed* fracescere mediocriter debet olea, Varr. 1, 55. *h. e. mollescere. Cf.* Cat. 64. *Interim vitium est, si* fracescat caldore, Varr. 1, 55. * *apud Non. 1, 308, p. 62, 3 Merceri* fraccescere *scribitur.*

Fracida olea facilius efficitur a factoribus, Cat. 64.

Fractum triticum, Pall. 1, 29. fracta pecudum quomodo sanentur, Col. 7, 5.

Fractura ut sanetur, Cat. 160. ossis si extra cutem eruperit, Veg. 2, 47.

Frangitur deflexu palmes, Col. 4, 26. franguntur frumenta molis aquariis, Pall. 1, 42. *vid.* Fractum triticum. * fregerunt se calores aut frigora, Varr. 2, 2. *Cic. de æstu meridiano eadem voce usus est Orat. 1 ad extr.* dum se calor frangat. Frangere & frangere se *est mitigare, quod exemplis probavit Burmannus ad Petron. c. 75. Schœttg.*

Fraudare, *privare*, Col. 3, 9.

Fraudulenter infeſtare, Col. 1, 8.

Fraxinea frons, Col. 6, 3. bubus præbetur, Col. 11, 2. manubria, Col. 11, 2.

Fraxini ſatio, Col. 5, 6. cacumina, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. fraxino inſeritur pirus, Pall. 3, 25. fraxinus catenis utilis, Pall. 12, 15. * fraxini ſilveſtres ſunt orni, Col. Arb. 16.

Fregellana nigra vitis, Col. 3, 2.

Fremitus canis, Col. 7, 12.

Frendere, frangere, Varr. 2, 4.

Frendorem patitur bos hydrophobus, Veg. 3, 31.

Freneticus equus, Veg. 2, 3.

Frequens piſcibus vivarium, Col. 8, 16.

Frequentatæ ſupplementis juventutis apes, Col. 9, 13.

Frequentat fœtus columba, Pall. 1, 24. frequentet prole nova mundum, Col. 10, 213. frequentare piſcinas, Col. 8, 16. *h. e. ſeminibus implere, beſetzen.* vineam, Col. 4, 15. *novis ſtirpibus augere.* frequentatur inductio, Pall. 1, 15. *calx frequenter inducitur.*

Freſa cicera, Col. 2, 11. 11, 2. faba, Col. 2, 12. 6, 3. ad menſuram modii propemodum ſicut integra reſpondet, Pall. 2, 9. freſum ervum, Col. 6, 3.

Fretum recens, Col. 8, 17.

Fricatio aſſidua, Col. 6, 12. quam ea utilis ſit jumentis, Col. 6, 30. Veg. 1, 43 & 56. 2, 53. 3, 2, 55 & 58.

Frico. fricare pavimentum, Cat. 18. *cf. Vitruv. 7, 1.*

Frictum triticum, crudo *opponitur*, Varr. 2, 4. cuminum Cat. 156. *trita intelligo. Sed* * frictus *pro* frixus. fricti ſales, Pall. 12, 21. Veg. 3, 66 & 70. *ut* fictus *pro* fixus. fricta reſina *ſæpius apud Scribon.*

Frigidaria fiſtula *in balneo*, Pall. 1, 40. maltha, Pall. 1, 41.

Frigiſci equi, Veg. 4, 6. Phrygiine, *an* Friſii? *Phrygios laudat Claudian. 29, 192.*

Frigo. frigito ſalem, Cat. 106. friges ſemen coriandri, Veg. 1, 45.

Frio. facile frietur terra, Varr. 1, 9.

Frit *quid eſſet*, Varr. 1, 48.

Frixus in capite ſanguis, Veg. 2, 1. *a* frigeo *videtur dictus*, qui refrixit, *vel ſimpliciter qui conſtitit, & fluidus eſſe deſiit, ut* gelare, congelare.

in Frondatione quid cavendum, Col. 5, 6. *vid. Serv. ad Virg. Eclog. 1, 57.*

Frondens multa materie, Col. 3, 1.

Frons, *frondis.* ilignea, quernea, putida, Cat. 37. quæ melior? Col. 6, 3. prima fraxinea, tum ornea, tertia ilignea, bubus præbenda, Col. 11, 2. quernea, populnea, *ibid.* ex illice vel lauro, *ibid.* frondem vel folia ficulnea, *ibid.* frons in vite, Pall. 10, 18. frondis crispæ apium, Col. 11, 3. frondes bubus & pecori, Cat. 30. supervacuæ decerpendæ, Col. 4, 27. luto Punico illinitæ, Col. 9, 7. * tenerrimum quemque frondem, Veg. 3, 4.

Frons, *frontis.* occipitio prior est, Cat. 4. *i. e. ut interpretatur Turn. 14, 2 & 29, 27, præsentia potior est absentia. Multis verbis hunc locum illustrat Jo. Bapt. Pius annott. prior. T. I, p. 430 Fac. Gruter. Columella 3, 21 huc trahit illud Maronis de numine*, Et quocunque Deus circum caput egit honestum *&c. Add. id. 1, 1 & 4, 18, ubi* oculos & vestigia domini rem agro saluberrimam *dicit. Plin. 18, 6 hoc ipsum Catonis, ut vocare solet, oraculum profert, & c. 8* fertilissimum in agro oculum domini, *majores dixisse refert. Pall. 1, 6:* domini præsentia provectus est agri. *Add. Camerar. jun. opusc. de R. R. p. 26, 27, & Phædr. fab. 2, 9.* * frons fossæ vel scrobis, *latus interius, & quidem si oblonga est, brevius. vid.* Col. 3, 15 & 4, 4.

Fructiferæ arbores, Col. 11, 2. materiæ, Col. 4, 21. fructiferum sarmentum, Pall. 3, 29.

Fructuarius palmes quis, Col. 5, 6. fructuarii oculi, Col. 5, 18. palmites, Col. 4, 24. 5, 6. rami, Col. 5, 9. fructuaria scrofa, Varr. 2, 4. villa, Col. 1, 6. flagella, Col. 5, 5. sarmenta, Col. 4, 24. *it.* Arb. 8 & 10.

Fructuosiora vina Falerna, Varr. 1, 65.

Fructus fundi, qui ex eo satus nascitur, utilis ad aliquam rem, Varr. 1, 23. omnis quinto gradu ad perfectum pervenit, Varr. 1, 37. ceræ, Col. 9, 16. aviariorum, ova & pulli, Varr. 3, 3. ovium qua lege venire solitus, Cat. 150. fructum ferre incipit vacca, Varr. 2, 1. fructus aridi & liquidi, Varr. 1, 13. fructuum venturorum experimenta, Pall. 7, 9. * fructus libidinis, Col. 11, 1. *h. e. fruitio.* * fructi plus capies, Cat. 4. fructuis venenum, Varr. 1, 2.

Frugalitas antiqua, Varr. 3, 3. ejus exemplum domesticis sit villicus, Col. 11, 1.

Fruges roburneæ, Col. 9, 1. frugibus idonea pars vitis, Col. 3, 17. fruges *pro* fructibus *etiam* Col. 10, 39.

Frugifero loco natus palmes, Col. 3, 10.

Fulmenta, Cat. 14. *intelligo* tigilla quadrata, *qualia pedibus lectorum vulgarium*, (*qui & ipſi* fulmenta *vel* fulmentæ *a* fulciendo *dicuntur*) *menſarum item e. i. g. a. adhibentur.*

Fulmina ut prohibuerit Tarchon, Col. 10, 346. * fulmina Ciceronis, Col. 1, Præf.

Fulta cibis bos, *roborata*, Col. 6, 24.

Q. Fulvius Lippinus, *an* Lupinus? Varr. 3, 12.

Fumarium, Col. 1, 6.

Fumigare leniter apes, Varr. 3, 16. alvos, Col. 9, 14. gallinaria, Col. 8, 5. fumigantur pulli ſurculis pulegii, Col. 8, 5.

Fumoſa ne ſint ligna, Cat. 130. *Veteres exſiccabant ligna, purgabantque, ne fumum facerent. Unde* cocta ligna *nominat Ulpianus tit. de verborum ſignific. & tit. de legat. 3.* Coctilia *Trebellius Pollio;* arida *Ovid. l. 4 Faſt. Martialis Græca voce ἄκαπνα. Homerus Odyſſ. 6 κάγκανα, Pollux καύσιμα. Popma. Tanto magis neceſſaria erant illa ἄκαπνα, quod caminos vulgo non haberent, qua de re diſputamus in* Camarium.

Fumus afflat granaria, Pall. 7, 3. apibus qui aptus, Col. 9, 14. gallinis ſalutaris, Col. 8, 3. adverſus ſpiritus nocentes, Pall. 1, 35. fumo vetuſteſcunt vina, Col, 1, 6. culmi coloratus caſeus, Col. 7, 8. in fumo ſuſpenſæ pernæ, Cat. 162.

Fundamenta ruſtici ædificii, Pall. 1, 8. * fundamentum ſemitæ ſolum hominis, Varr. 1, 47. omnis pecuniæ pecus, Varr. 2, 1.

C. Fundanius Varronis ſocer, Varr. 1, 2. *nam* Fundania Varronis uxor, Varr. 1, 1.

L. Fundilius, Varr. 1, 2.

Fundo, *as.* fundare radices altius, Pall. 3, 10.

Fundo, *is.* fundere pampinum, Col. 4, 22.

Fundus. fundi appellatione omne ædificium & omnis ager continetur. Sed in uſu urbana ædificia, ædes; ruſtica, villæ dicuntur. Locus vero ſine ædificio in urbe area, rure autem ager appellatur: idemque ager cum ædificio fundus dicitur. *Hæc L. 211 π. de V. S.* Fundus probari qui ſoleat, Col. 1, 2. de fundi ſolo quæ videnda, Varr. 1, 6. fundi oram ſterilem quæ faciant, Varr. 1, 16. extra fundum quæ commoda & incommoda, Varr. 1, 16. fundus ſuburbanus ut inſtruendus, Cat. 7. fundi locatio frequens res mala, Col. 1, 7.

Fungentur pro fultura & ſubſtructione, Col. 1, 5.

Fungosæ fiunt radices a lætamine, Pall. 9, 5. *noſtri pelizigt.*

Fungos exſiccans remedium, Veg. 4, 28.

Funiculus, Cat. 63.

Funis effici non poteſt ex parvitate arenæ, Col. 10, Præf. *Proverbium eſt, aliis notatum de re prorſus impoſſibili, quam quis tamen conficere laboret. Suidas:* ἐξ ἄμμου σχοινίον πλέκεις. ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων. *Nilus de primatu Papæ lib. II:* ἐκεῖνός τε ἀπὸ τοιούτων ἑαυτὸν ἐλπίζων ἐξαίρειν, οὐδὲν ἄλλο ποιεῖ, ἢ ἐκ ψάμμου σχοινίον πλέκειν ἐπιχειρεῖ. *Barth. Adverſ. 50, 10.* Funes qui, quales, Cat. 135. lorei, Cat. 3, 12 & 63. mediponti, Cat. 12. ſpartei, Cat. 3. ſubductarii, Cat. 12 & 68. torculi, Cat. 63 & 68.

in Funus prodire defuncto, Varr. 1, 69.

Fur dupli condemnatur, Cat. Præf. * fur, *fucus*, Varr. 3, 16.

in Furcas deſtitutas colla boum includere, Varr. 1, 20. *Putaverim furcas majores in terram defixas eſſe in hunc modum* ⅄, *qua ratione caput bovis domandi in terram deprimitur, & niſu vehementiori ademto jactare jugum dediſcit.* Felices, qui ferre incommoda vitæ, Nec jactare jugum vita didicere magiſtra. *Neque tamen non hoc etiam obſervandum,* deſtinata, *quod habent aliæ editiones, & ad* colla *referunt, verbum eſſe & ipſum elegans & ad hanc rem apprime aptum, atque ſignificare deligata, adſtricta. Neque opus eſt exemplis id probare, cum in Fabriano theſauro quivis reperire, quantum ſatis eſt, poſſit.*

Furcillæ bipedales e ſurculis, Varr. 1, 8. furcillis verſare herbam, Varr. 1, 49. contundere faſciculos fabarum, Col. 2, 10.

Furfures hordeacei, Col. 12, 43. a farina excreti, Col. 8, 4.

Furiis libidinis exſtimulatur, Col. 6, 27.

in Furno ſiccantur ficus, Pall. 4, 10. furno torrefactæ fici, Col. 12, 15. in furnum reponitur multum lixivum, Col. 12, 41. *ſed melius Urſin.* fumum.

Furtiva ruta melius provenit, Pall. 4, 9. *Etiam hoc habet Plin. 19, 37:* Rutam furtivam tantum provenire fertilius putant, ſicut apes furtivas peſſime.

Furunculus verrucæ ſimilis in vite, Col. 4, 24. ut ſubmittendus, Col. 4, 24. 5, 5. in furunculum germen ſubmittitur, Col. 4, 22. *add. Plin. 17, 35.* * *ulcus in equis*, Veg. 1, 31. *add.* 3, 45.

& ficus tangant, Col. 8, 5. ut farciantur, Cat. 89. silvestres vel rusticæ, Col. 8, 12. quædam vento concipiunt, Varr. 2, 1. earum stercus bubus pestilens, Col. 6, 5. Veg. 3, 2 & 85.

Gallinaceus pyctes, Col. 8, 2. gallinacei pulli, Varr. 3, 9. Col. 8, 11. mares, Col. 8, 2. gallinaceum genus, Col. 8, 5.

Gallinarius curator, Varr. 3, 9. Gallinaria insula, Varr. 3, 9. Col. 8, 2. vasa, Col. 8, 8 & 10. gallinaria, *subst.* constituenda, Col. 8, 3.

Gallioni nostro, Col. 9, 16.

Gallulæ minutæ, Veg. 2, 49.

Gallus. Galli appositissimi ad jumenta, Varr. 2, 10. succidias optimas & maximas faciunt, Varr. 2, 8. messem quo compendio faciant, Pall. 7, 2.

Gallus, *maritus gallinacei generis*, Varr. 3, 9. Col. 8, 2. galli rixosi procacitas ut impediatur, Col. 8, 2.

Gamba equi. supra gambam, Veg. 2, 47 & 49. 3, 19. sub gamba cirri, Veg. 4, 1. gambarum inflexione molliter vehit equus, Veg. 1, 56. in gambis laccæ, Veg. 1, 27. *Notavit antiqua manus ad exemplum Vegetii, quod a Kromayero accepi, Hermolaum Barbarum a κάμπτειν derivasse gambam.*

Ganearium triclinium, Varr. 3, 9. genianum, *a* genio, *malit Scaliger.*

Gangeticæ aves, Col. 8, 8.

Ganglion, Veg. 2, 30. *add. Gorræus Definit. med.*

Garada Syriæ, Varr. 1, 44. *Non succurrit aliqua regio vel urbs hujus nominis, nisi forte legendum sit* Gadara, *quæ in Syria quondam duplex fuit. Schættg. Recte. Viderat idem Bochartus Geogr. 1, 24, p. 525 A.*

Gari floris sextarium, Veg. 4, 28. Flos gari *est γάρρον πρωτεῖον Æginetæ; vel* optimum *Columellæ 6, 38. Dioscor. 2, 34: γάρρον νομὰς ἐφιστᾷ. Æginetæ etiam est καθαρτικόν.*

Garum per nares infundendum jumento, Col. 6, 34 & 38.

Gaudet parum ulmus, Col. 5, 6. *h. e. læta est.*

Gelatus caseus, Col. 7, 8. gelato lacte mollior, Col. 10, 397.

Gelicidia si erunt, Cat. 65. ad gelicidium retecti rami, Varr. 1, 55. gelicidia nocturna, Col. 11, 2. gelicidiis infestari, Col. 2, 8. peruri, Col. 11, 3. mitescunt acini duriores, Col. 3, 1.

Gelo. cum gelaverit, Col. 9, 13. *h. e. refrixerit & consti-*

terit. vid. Gelatus. gelantur hiemis frigoribus fictilia vaſa, Col. 9, 6.

Gelum, *pro* gelu, Varr. 1, 45.

Gelus, Cat. 40.

Gemellæ vites, Col. 3, 2.

Gemellar ſtructile, Col. 12, 50. *Quid* ſtructile *eſſet, non patiuntur nos ignorare ipſi ruſtici noſtri, & Vitruv. 8, 7, nimirum ex lapidibus vel lateribus conſtructum. Sed utrum* gemellar *oleo excipiendo ita ſtrui ſolitum aut conſultum ſit, (gypſo quidem poliri intus potuiſſe video) non habeo dicere, non magis quam illud, quid proprie* geminum *fuerit in* gemellari, *unde nomen invenerit; niſi quod ſuſpicor, totum vas fuiſſe geminum, aut duo plurave cava habuiſſe, e quorum uno in alterum tranſiens oleum ipſum ſe quodammodo depleverit. Tale* gemellar ſtructile *ideo etiam damnare noſter videtur, quòd exhauriendo deplendum eſſet, neque defundi poſſet, qua cauſa etiam plumbea quadrata minus commoda ſunt; omnium aptiſſima labra rotunda, aheneorum vulgarium inſtar, in quorum fundum amurca facile confluat, ibique defuſo oleo relinquatur.*

Gemini partus familiares, Col. 3, 8. geminæ vites duum generum, Col. 3, 2. geminas vites ex eodem capite diducere, Col. 4, 1. * Gemini in cœlo Apollo & Hercules, Varr. 2, 1. *vid. Hygin. Poet. Aſtron. p. 215 ed. Commelin.* geminum aſtrum *vocat* Col. 10, 312.

Gemmas & corticem movere, Col. 4, 29.

Gemmaſcere, Col. 5, 10. *it.* Arb. 22.

Gemmata matre, *de arbore Punica, pro* gemmante, Pall. 4, 10.

Gemmo. gemmare incipit planta, Varr. 1, 40. *add.* Col. 4, 27. gemmant roſaria, Col. 10, 37. *florent, in gemmæ modum ſplendent.* gemmantes ſurculi roſarum, Pall. 12, 11. gemmantia ſarmenta, Pall. 3, 32. gemmantes pinnæ, Col. 8, 11. gemmantis caudæ (*pavonis*) amictus, Pall. 1, 28. gemmantia lumina loti, Col. 10, 258.

Genæ reſcinduntur *gallinis pituita laborantibus*, Col. 8, 5. *ita* genæ *pro palpebris*, Veg. 2, 16.

Generale præceptum, Pall. 1, 43. *Sic* generalia, Pall. 2, 13. generales partes, Varr. 2, 1.

Generatim, *h. e. ſeparatis generibus*, Col. 2, 15. 5, 10. 12, 7 & 10. Arb. 18. Pall. 3, 9. * generatim & ſpecialiter *oppon.* Col. 3, 9. 12, 2.

Generoſitas natis exhibita, Col. 6, 36. ſurculorum, Pall. 11, 3. virentium, Col. 3, 6. vitium, Col. Arb. 2.

Genesta, *pro* genista, *scribunt omnes* Pall. 3, 23. 12, 8. *non esse* spartum *Græcorum*, *ostendit Salm. ad Solin. p. 168. an hastilibus apta sit? disputat Burm. ad Grat. 130.* genestæ succus, Veg. 3, 13. *vid.* Genista.

Geniculorum & gambarum inflexio, Veg. 1, 56. cum geniculis suis surculi rosarum, Pall. 12, 11.

Genistæ satio, Col. 4, 31. Arb. 29. Col. 1, Præf. genista & caricibus teguntur porticus gallinariæ, Pall. 1, 22. *describit illam Guilandi. de papyro c. 9 p. 263. Schœttg. vid.* Genesta.

Genitali loco nata, Col. 3, 10. genitalia loca, Col. 6, 36. membra, Col. 3, 10. semina, Col. 10, 106. genitales partes, Col. 6, 26. ex genitalibus (*vitium*) partibus sumendi trunci, Col. 3, 6. ne genitales sint vulvæ, Col. 7, 9. genitalia tempora mundi, Col. 10, 196. *Ita* genitabilis aura Favoni, *Lucr. 1, 11.*

Genitor universi, Col. 3, 10.

Geno, *pro* gigno. antequam genat siliquas, Varr. 1, 31. principium genendi, *& paul. p.* ad genendum, Varr. 1, 40. genit lac, Varr. 2, 2. genuntur similes parentum, Varr. 2, 6.

Gens universa totius alvei, *de apibus*, Col. 9, 3. gentis totius exitio, *de iisdem*, Pall. 4, 15.* gentes solum nonnunquam mutant, Col. 1, 3.

ad Gentiles & agnatos deducendus, Varr. 1, 2. *cf.* Col. 1, 3. *Respicit ad legem XII tabularum: SI QUIS FURIOSUS SIET, AGNATORUM GENTILIUMQUE ENDO EO PECUNIAQUE EJUS POTESTAS ESTOD. Ursinus. Horat. 2 Sat. 3, 218:* Huic adimat jus Prætor & ad sanos abeat tutela propinquos. *Schœttg.*

Genu. genibus rectis, Varr. 2, 5. Col. 6, 1.

Genus. hortum, coronamenta omne genus, *pro omnis generis*, Cat. 8. seminaria omne genus, Varr. 1, 29. omne genus frumento pascuntur, Varr. 3, 6. omne genus avibus oppletæ, Varr. 3, 5. quod genus pastores habendi, Varr. 2, 10. hoc genus rebus, Varr. 2, 1. *genera habent plures species, Varr. 3, 3.* hoc genere, *h. e. hoc modo*, Col. 5, 11. Pall. 1, 13 & 35. 2, 15. 5, 8. 11, 10. *majores auctoritates dabit Rhodius Lex. Scrib.*

Geometrarum opus, Col. 5, 1.

Georgicum carmen, Col. 7, 5. *it.* 10. Præf. Georgicon appellat librum suum Democritus, Col. 11, 3.

Germania fœcunda procero milite, Col. 3, 8.

apertæ sint, pluribus verbis Varro declarat, quod Græca felicitas uno satis explicat. Nihil fere dubitarem de lectione, quam proposui, modo illum vel pinnæ *vel* spinæ *intellectum invenire apud alium daretur.* Gibberæ gallinæ, Varr. 3, 9.

Γίγαρτα uvæ excrementa, Pall. 12, 20. *Legitur hoc verbum bis Geop. 9, 25. ubi Cornarius reddit* vinacea, *quamvis appareat ex his Palladii verbis γίγαρτα plura & majora esse excrementa, quam sola vinacea. Schœttg.*

Gilbus color equi, Pall. 4, 13.

Gingivas tumentes aperire nituntur denticuli, Pall. 1, 28. gingivæ loculamenta dentium, Veg. 2, 32.

Gingivula in oculi osse, Veg. 2, 22.

Gisni, Veg. 3, 2. 4, 8. *Quid si γίζις sit, cassiæ species apud Dioscor. 1, 12. Platnerus suspicatur compositionem fuisse pastillorum hodie incognitam. Fatetur sibi aquam hærere Morgag. IV, 27.*

Git semen, Col. 6, 34. *vel* Gith, Pall. 10, 13. Melanthium, Nigellam *etiam dici, quin piper olim ita vocatum, observat Rhodius ad Scribon. c. 69, p. 128.*

Glaber. Glabrum si quem facere velis, Varr. 1, 2. glabrum pecus, Col. 7, 9. glabra fiunt colla, Col. 6, 14. Veg. 3, 4.

Glabrentia loca, Col. 2, 9. Glabrentia loca *dicuntur quasi calventia, quæ &* glabreta *nuncupantur, sine stirpe, sine stipula, sine frondibus, ut hominis calvitium sine capillo est. Græci consimiliter loca nudata fruticibus* phalacras *vocant, a quibus φαλακρὸς dicitur calvus. Unde* phalacrocoraces *dicti corvi aquatici calvitio monstrabiles.* Calvescere *de arboribus quoque usurpatur. Infra ait Columella:* Sæpe novella castaneta calvescunt. Vinea calvata *dicitur Catoni, Plinioque, in qua raræ sunt vites. Beroald.*

Glabrescit area, Col. 2, 20.

Glabreta, Col. 2, 9.

Glabro. glabrantur sues, Col. 12, 53.

Glacialis regio, Col. 3, 1. flatus, Pall. 4, 11. glaciale cœlum, Col. 3, 1.

Glaciatus caseus, *coagulatus*, Col. 7, 8.

Gladiolus, *iris*, Pall. 1, 37. narcissi, Col. 9, 4.

Gladium conditum latet vagina, Varr. 1, 48. *Neutro genere ab antiquis* gladium *appellatum esse, Nonius docet, & exemplo Lucilii confirmat. Idem etiam Quinctilianus ostendit, cujus hæc sunt verba e primo libro:* Et gladia qui dixerunt,

genere exciderunt. *Sed etiam ipse M. Varro hujus rei testis est in IX lib. de lingua Latina:* Quod dicitur a multis duobus modis, hic Dupondius, & hoc Dupondium: ut hoc Gladium, & hic Gladius. *Victor.*

Glæba uberi ager, Col. 1, 2. glæbæ probatio, Col. 2, 2. *De orthographia hac Victor. ad Varr. 1, 27. quam tanto magis servamus, cum placeat etiam Manutio.*

Glæbula, Col. 1, 6.

Glandaria silva, Cat. 1. Varr. 1, 7.

Glandifera robora, Col. 9, 4.

Glandulis spissa cervix verris, Pall. 3, 26. * glandulæ animalibus molestæ, Veg. 2, 24.

Glandulosa cervix, Col. 7, 9.

Glans. Glandes querneæ, iligneæ, cerreæ, Col. 9, 1. quando colligendæ, Pall. 12, 14. cisternis in aquam recondendæ, Col. 7, 9. citra satietatem data glans nocet, non item si affatim præbeatur, Col. 7, 6. ne scabiosos reddat boves, Col. 6, 3. 11, 2.

Glante ferreo, Veg. 3, 18. *pro solea.*

Glarea terreno carens & nuda, Col. 4, 22.

Glareosa loca, Col. 2, 10.

Glaucea succo salubri, Col. 10, 103.

Glaucinum oleum, Veg. 3, 28. 4, 22. *est potius* Gleucinum, *de quo statim.*

ad Glaucomata vetera collyria, Veg. 4, 27.

Glechonites vinum, Col. 12, 35. *ex pulegio, quod Græci γλήχωνα vocant. Vide Geoponicos 8, 7. Schœttg.*

Gleucinum oleum, Col. 12, 51. *Ita etiam legendum pro* Glaucino *Vegetii. Ad Fabrum sententiam diximus contra Scriverium, qui ad Martial. 9, 26, p. 796,* Glaucinum *legi vult etiam apud Plin. 15, 7, & 23, 46.*

Glicium, Veg. 4, 28. *quid sit, non liquet. suspicatus tamen sum* Lycium, *quod vide.*

Glis. de gliribus & glirario, Varr. 3, 15. glirium greges, Varr. 3, 2.

Gliscit stercore quasi pabulo terra, Col. 2, 5. paleis asinus, Col. 7, 7. difficulter, Col. 8, 9. *in quibus omnibus est* pinguescere. Glires *inde dictas, &* glisceras mensas, *opimas & lautas, observat Beroald.*

Globosi corporis, Col. 10, 383.

Globuli ut fiant, Cat. 79.

Globus. globi apium, Pall. 7, 7.

Glocientes gallinæ, Col. 8, 5.

Glomerata corymbo, Col. 10, 237. *vid.* Corymb.

Glomerosæ apes, Col. 9, 3.

Glubit ramos oleæ durities digitalium, Varr. 1, 55. glubere salictum, Cat. 33. cum glubet materia, tempestiva est, Cat. 31. cum glubebit, Cat. 17. salictum glubito, Cat. 33.

Gluma, *folliculus grani, it. fici*, Varr. 1, 48.

Glus. glutis taurinæ semunc. Veg. 3, 66. 4, 14. *h. e. glutinis. Vid. Auson. Idyll. 12, 8, p. 489 Toll. Unde apparet, non esse opus emendatione Jo. Rhodii, qui in* glutinis *mutari vult Lex. Scribon. h. v.* Ταυρόκολλα *apud Diosc. 3, 101 vocatur, celebratur etiam ab Ægineta.*

Glutino. glutinare vitia tuborum, Pall. 9, 11. *ut glutinetur* vena, Veg. 3, 10. rupta, Veg. 3, 42. glutinare vulsis creditur, Veg. 3, 66.

Glutinosa terra, Col. 3, 11. potio, Veg. 3, 10. glutinosi cibi, Veg. 3, 42.

Glutus fiet locus, Cat. 45. Glutus *est tener, mollis & subactus, auctore Festo. Glossæ Isidori.* Glux, glutis, limus tenax. *Popma.*

Glycyrrhiza, glycyrridia *scribitur in Jens. & Polit.* Pall. 11, 14.

Gnarus vinitor, Col. 4, 25.

Gneci *vel* Cneci semen, *legendum pro* gneti, Col. 7, 8. *Sic & MS. San Germ.* Gr. *κνῆκος vel κνίκος, Plinio* cnicum. *nostris wilder Safran.*

Gnosius ardor Bacchi (exspectetur,) Col. 10, 52. *Per* ardorem Gnosium *intelligit ardentem coronam, quam Bacchus Ariadnæ Cretensi dono dedit: hoc est, exspectetur coronæ emersus, qui est in Octobri.* Corona existimatur Ariadnæ fuisse, a Libero Patre inter sidera collocata. Dicitur enim in insula Dia cum Ariadne Libero nuberet, hanc primam coronam muneri accepisse a Venere, cum omnes Dii in ejus nuptiis dona conferrent. Sed ut ait, qui Cretica conscripsit, quo tempore Liber ad Minoa venit cogitans Ariadnen comprimere, hanc ei coronam muneri dedit, qua delectata non recusavit conditionem stupri. *Hæc Hyginus.* Gnosos *est oppidum Cretæ. Ovidius:* Illam Gnosiadesque Cydoniadesque juvencæ. *Idque dicitur ex imitatione Virgiliana:* Gnosiaque ardentis decedat stella coronæ. *Manilius lib. 1:* Gnosia desertæ fulgent monumenta puellæ. *Nec de tota co-*

rona intelligendum: sed de peculiari stella coronæ infixa fulgentiore, de qua multa Manilius. & Plin. lib. 18 scribit, VIII Idus Octobris Cæsari refulgentem in Corona stellam exoriri. *Pius.*

Gobio exiguus, Col. 8, 17.

Gongylis, *rapa*, Col. 10, 421.

Gortynia platanus, Varr. 1, 7.

Gracilis locus, Pall. 12, 7. *interpretor arenosum, quia sic Apulejus Geop. 2, 18 : πίτυς δὲ καὶ ἐν ἀμμώδεσι θάλλει. Schœttg.*

Gradatim, Varr. 1, 7. 2, 1.

Gradu inferiore ætatis, Varr. 1, 2. per gradus quosdam sibi poma succedunt, Pall. 4, 10. gradus tres ascendunt terræ, Varr. 1, 9. descendere gradus, Varr. 2, 1. * cominus & in gradu, Col. 7, 12. *a gladiatoribus translata ad canes formula.* * *de insitorum quasi genealogia & successione*, Pall. Inf. 98 *coll.* 30. * Gradus, Col. 3, 13, *it.* 11, 3, *est altitudo s. profunditas, quantum uno nisu fossor palam imprimit. Ita* Col. 4, 1, gradus soli crudi *est tantundem humi non motæ, quantum alias effodi uno gradu possit. Quod in fossore est* gradus, *illud in putatore* vestigium, *ubi vide.* * Gradus *sunt rugæ in palato equi, quos XII numerat Vegetius* 4, 2. despumentur equi tertio gratu a dentibus caninis, Veg. 1, 2. gradu tertio de palato, Veg. 1, 32.

Græcanicæ trochleæ, Cat. 3. *vid.* Trochleæ.

Græculæ vites, Col. 3, 2.

Græcus. Græca fides, Pall. 11, 14. salix, Cat. 6. Col. 4, 30. siliqua, Col. 5, 10. Græcum vinum, Cat. 105. ei simile, Col. 12, 37. pecus, Tarentinum, Col. 7, 4. proverbium, Col. 10, Præf. Græcæ oves, Col. 7, 4. Pall. 12, 13. nuces, Cat. 8. Græca vocabula in villæ partibus usurpata, Varr. 2, Præf.

Gramina exstirpanda e vineis novellis, Col. 4, 5. quomodo, Col. 2, 2. Pall. 4, 7. ne renascantur, Pall. 8, 5. graminum radices in medicina equorum, Veg. 1, 56.

Graminosus ager, Col. 7, 9. graminosum solum, Col. 6, Præf.

Grandescunt frumenta, Col. 2, 21. Pall. 7, 2.

Grandinosa cœli qualitas, Col. 3, 1.

Grandire sinas virgulta, Cat. 141.

Grando ut averruncetur, Col. 10, 340. Pall. 1, 35.

Granaria ubi & quomodo ædificanda, Varr. 1, 57. Col.

1, 6. ſub terris, Varr. 1, 57. ut diſtinguenda, Pall. 1, 19.

Granata mala, quæ Punica vocantur, Col. 12, 41. ut ſerventur, Col. 12, 44.

Granea triticea ut fiat, Cat. 86.

Granum in ſpica, quod eſt intimum ſolidum, Varr. 1, 48. rutilum & albidum, Col. 2, 9. grana interiora uvæ, *vinacea*, Pall. 3, 29. ſine his ut naſcatur uva, *ibid.* * granum marmoreum, Pall. 1, 15. *h. e. marmor non in pulverem levigatum, ſed majoribus granis & arenis aſperum, cui deinde ſubtilius corium impoſitum aſperitatem tollat.*

Gratia paſcui non exoleſcit, Col. 7, 3. gratiam refert ager, Col. 2, 2. reddit cum fœnore vinea, Col. 4, 3.

Gratuita contingunt examina, Col. 9, 8.

Gravari ruris cura, Col. 12, Præf.

non Gravate, Varr. 3, 2. *in petitione, ut noſtri unbeſchwert.*

Gravedinem creat pruinoſa herba, Col. 7, 3.

Gravis ære, Col. 10, 310. *Virg. Eclog. 1, 36:* Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat. Graviora quæ ſunt, ea diligentia leviora facere poſſumus, Varr. 1, 4. graviſſima opera, Col. 6, 2. * gravia loca, *inſalubria*, Varr. 1, 17. gravior ventus, Varr. 1, 12.

Gravitas cœli, Col. 1, 7.

Gregales equi, *eodem grege paſcentes*, Varr. 2, 7.

Gregarii paſtores, Col. 6, Præf.

Gregatim laborant pecora, Col. 6, 5.

Grex reparandus quotannis, Col. 7, 3. greges pavonum, Varr. 3, 6.

Groſſulos decutito, Col. 5, 10.

Groſſi ſubrubere incipiunt, Pall. 4, 10. ut ne cadant, Cat. 94. fici groſſos tenent, Cat. 94. groſſi ex caprifico, Pall. 4, 10.

Grumos in pratis diſſipare, Col. 2, 18.

Guarcenum Campaniæ, Col. 1, 5. Guarcenum *nemo, credo, facile dixerit, quid fuerit. Quid ſi legamus* Gauranum? *Plin. 3, 9* Gauranos montes *inter* Maſſicos Surrentinoſque *in Campania omnes collocat. De montanis ſermonem eſſe, apparet. Hæc ita ſcripſeram, cum poſtea deprehendi, ad editionem, quæ penes me eſt, Regienſem an. 1496, ab antiqua manu, neſcio qua, adſcriptum* Gauranum : *utrum ex conjectura, an ex libro, non habeo dicere. Meum fuit, cum fide illud indicare.*

Gulæ ſubtilitas, Col. 8, 16.

Gumen lacrimare, Pall. 12, 7. *MS.* gummine. *Sylb.* gumen pini frugiferi, Pall. 11, 14. *sed hic etiam V. L.*

Gumma effluit, Pall. 11, 12. *sed & hic variat lectio:* gummen, germen, gummi.

Gummatæ arbores, Pall. 11, 12.

Gummi liquida perluere, Col. 12, 50. craſſa linerunt, Col. 12, 50. Commis *malit Rhodius ad Scrib. c. 72, p. 134. neque Græci aliter, puto, quam κόμμι. Sed in Plinii etiam MSS.* commin *ſæpiſſime & conſtantiſſime inveniſſe ſe teſtatur Harduin. ad 13, 20, & alias.*

Gumminat prunus, Pall. 2, 15.

Gummitione una contenti, Col. 12, 50. gummitionem alteram non recipit, *ibid.*

Gurgures montes, Varr. 2, 1.

Gurgulio longior in hircis probatur, Varr. 2, 3. ne gurgulionem rumpas in vena ſecanda, Veg. 1, 22. * *pro* Curculione *etiam ſcribitur, ubi vide.*

Guſtu panis bonitatem explorare, Col. 1, 8. * *pro ſapore.* ſint pretioſi ſaporis, velut Aminei, vel certe non procul ab eo guſtu, Col 3, 7. guſtus cujuſque generis ut merus, non mixtus, condatur, Col. 3, 21. guſtus nobilis pretioſuſque fluit, Col. 3, 2. ſordidus, vilis, Col. 3, 2. pretioſus, Col. 3, 2. magis aut minus probus, Col. 3, 2.

Gutta Armeniaca, *an* Ammoniaca? Veg. 3, 68. Armoniaca, Veg. 4. 14. guttæ ſtoracis, Veg. 4, 14.

Guttatus color equi, Pall. 4, 13.

Guttonarii equi, *pro* Tottonariis, *qui parum abeunt a* cottonariis, Veg. 1, 56. 4, 6. *reſtituuntur a Salmaſio ad Capitolini Maxim. c. 3, p. 13 b. Hack. Sunt autem* Trepidarii, *vel* Tripediarii, *minuto & celeri greſſu quaſi* guttatim *procedentes. Confert Gr. σακκάζειν & ὑποσακκίζειν, & laudat Gloſſas, ubi* Gutturnium *eſt βαδυὸς, προκοπή. Etiam* colatorii, *a* colandis *liquidis dicti illi videntur, qui tardiores & molliores adhuc, & Aſturconico gradu ambulant.* Denique *κάλπα, qua Græci gradum tripedariorum appellant, nomen habet a κάλπη, vaſe,* gutturnio.

Guttur, *pro ingluvie avium, Kropf.* Col. 8, 5 & 7. gutteris exaſperatio, Veg. 3, 66. *pro* gutturis.

Gymnaſia urbana Græcorum, eorumque partes, Varr. 2, Præf. (*in*) Gymnaſium dominum ſequitur oleum, Varr. 1, 55.

Gypſata lagœna, Col. 12, 12. gypſatum vas, Col. 2, 10. 12, 16 & 41. Pall. 4, 10.

Gypso. gypsare vinum, Col. 12, 36. *i. e. lagœnas vel dolia vini. Moris enim erat, ut vasa gypso picarentur. Vid. Didymum Geop. 6, 18, & interpp. Petronii ad c. 34. Schœttg.* opercula, Col. 12, 10 & 39. lagœnam, Col. 12, 41.

Gypsum. gypso crasso linire opercula, Col. 12, 16 & 43. medicata vina, Pall. 11, 14. in sextarios VII musti heminam gypsi miscueris, Col. 12, 26. gypsi flos, Col. 12, 20 & 21. flore sicco uvas obruunt, Col. 12, 43.

Gyrabit se difficile equus, *convertet*, Veg. 2, 5.

Gyro parvo decurrere, Col. 10, 226. * gyris altis ablaqueare, Col. 5, 9. *vid.* Ablaqueatio.

H.

Habeo. cum eum numerum habet exclusum, Varr. 3, 5. vineam novellam ante brumam ablaqueatam habeto, Col. Arb. 10. pampinatam habeto, Col. Arb. 11. * habebis in solo opertam muriam, Col. 12, 6 & 12. habent oves triduo jejunas, Varr. 2, 11. habeantur tepide, Col. 8, 5. si minus pure habita est apis, Col. 9, 5. * habebit vitandum, Col. 11, 1. custodiendum, Col. 12, 3. illud præcipiendum habeo, Col. 2, 15. 12, 50. * habeo dicere, Col. 5, 8. * habendum canes paucos, Varr. 1, 21. * habere urbem, *habitare*, Varr. 3, 1. prædia, Varr. 1, 16.

Habilis arbori & jugo, Col. 3, 2.

Habitacula avium, Pall. 1, 23.

Habitatio ut delutetur, Cat. 128. habitationis mansiones ut constituendæ, Pall. 1, 9.

Habitus totius incrementum aufert educatio, Col. 7, 12. fœdi mulier, Col. 12. 1.

de Hædis, Varr. 2, 3. maximi & pulcherrimi fiunt in media Caprasia, Varr. 2, 3. ut alendi, Pall. 12, 13. * cœlestes, Varr. 2. 1 & 3. oriuntur, Col. 11, 2.

Halcyonii dies, Col. 11, 2.

Halec & acetum, Cat. 58. halecem *vel* allecem *etiam lego pro* alliccem, Veg. 2, 49.

Haleculæ tabentes, Col. 8, 17. hallecula tunsa, Col. 6, 8. allecula rivalis, Col. 8, 15.

Halesi Sicanii flores, Col. 10, 268. *Halesus fluvius & mons non longe ab Ætna, ubi Proserpina flores legit cum aliis virginibus.*

Halicastrum far, Col. 2, 6 & 9. *Isidor. 17, 3*: Alicastrum

ſimile eſt alicæ, pondere & bonitate præcipuum. *Quæ ſi vera eſt, ut videtur, etymologia, legendum potius* Alicaſtrum: *niſi etiam malis* halicam. *Vid.* Alicaſtrum.

Halitus ſeptemtrionis eligendus, Pall. 8, 4. halitu caloris vivido, Col. 9, 13. malorum corrumpuntur acini, Col. 12, 43. ſolis torreri, Col. 4, 22.

Hallucinantem (*ſ. melius* alucin.) paſtorem decipit fur, Col. 7, 3. *ſomniculoſum, ſtupentem, incurioſum.* Allucinari *eſt errare*, allucinatio, *erratio. Cloatius docet*, lucum *dici tarditatem quandam animi, & ſtuporem, qui allucinantibus plerumque uſu venit. M. Cicero inquit*, Epicurum in rebus naturalibus allucinari. *Beroald.*

Hamæ, Cat. 135. *Vaſa aquaria, quæ & in uſu quotidiano erant, & ad reſtinguenda incendia iiſdem aqua ferebatur. Col. 10. 387,* aut habilem lymphis hamulam. *Plin. lib. 10, ep. 42*: Et alioquin nullus uſquam in publico ſipho, nulla hama, nullum denique inſtrumentum ad incendia compeſcenda. *Plura Budæus in Pandectas, & Turneb. 19, 33. Popma.*

Hamulam lymphis habilem, Col. 10, 387.

Hara ſuum, Varr. 2, 4. Col. 7, 9. Pall. 3, 26. anſerum, Varr. 3, 10. Col. 8, 13 & 14. Pall. 1, 30.

Haris ſatio, Col. 10, 244. *Forte*, aris, *i. e.* aro & ariſaro. *Sylb. Hæc non intelligo, ſive* aris *legas, ſive* haris; *niſi de ea radice agat, quæ* aron *vel* arum *dicitur, & officinis non eſt incognita.*

Harundo & Harundulatio, *vid.* Arund.

Haruſpex, *vid.* Aruſp.

Haud facile dixerim, Col. 11, 1.

Havena agreſtis, Veg. 3, 15. *ita vulgo legitur pro* avena.

Hauriunt cibos integros piſces, Col. 8, 17. haurienda ubera agnis permittere, Pall. 12, 13.

Hauſtus profundi puteus, Col. 1, 5.

Hebetata humus torpet, Col. 3, 11.

Hebetes voluptate admiſſarii, Col. 6, 36.

Heleoſelinon, *apii genus*, Pall. 5, 3.

Heliotropiorum natura, Varr. 1, 46. heliotropium vocamus intubum agreſte, Veg. 3, 42.

Helle. Phryxi nec portitor Helles, Col. 10, 155. *hoc eſt, aries, qui Phryxum geſtavit, ſed Hellen pavidulam in mare dejecit, quod a caſu puellæ Helleſpontus vocatur; ideo h. l.* nec portitor Helles *dicitur, quod eam non tranſvexit. Pius.*

Helleboro nigro necantur mures, Pall. 1, 35.

Helops, *vid.* Ellops.

Helvenaciæ vites, Col. 3, 2. *vid. Harduin. ad Plin.* 14, 1.

Helvenaci generis palmites, Col. 5, 5.

Helveolum minuſculum, Cat. 6. Varr. 1, 25. vinum ut fiat, Cat. 24. *a colore nomen habet, vulgo nunc* Blieckært. *eſt enim helvus color Catoni & Feſto medius inter rufum & album, Columellae inter purpureum & nigrum. Similiter helvella olera a colore, quæ nos* Baſtærdt. *Titinnius,* lenti calido helvella, rapula, rumices. *Popma.*

Helvolæ vites, Col. 3, 2. Bituricis fructuum opimitate reſpondent, Col. 3, 21. *vid.* Helvus.

Helvus. helvo colore boves, Varr. 2, 5. *ab hoc vocatæ* Helvolæ vites Col. 3, 2.

Hemiſphærium, Varr. 3, 5.

Ἕνη καὶ νέα luna, Varr. 1, 37. *cf. Varr. de L. L. lib.* 5: Luna quod Græce olim dicta μήνη, unde illorum μῆνες: ab eo noſtri menſes, a menſibus intermenſtrua dicta, quod putabant inter menſis ſeneſcentis extremos dies, & novam lunam eſſe diem, quem diligentius Attici ἕνην καὶ νέαν appellarunt, ab eo, quod ea die poteſt videri extrema & prima luna. *Sic videtur legendus Varronis locus. Urſin.*

Heracleæ emporium, Varr. 2, 9.

Herba ſatis noxia, Col. 2, 12. herbarum conditura, Col. 12, 7 & 13. herba rubia, Veg. 3, 16. *inter adſtringentia. noſtris Rœte, Crap.* ſanguinalis πολύγονον, Col. 6, 12.

Herbidi campi, Varr. 2, 1. Col. 6, 27. herbidæ ſegetes, Col. 1, 6.

Herbum, ervum, ὄροβος, Pall. 1, 24 & 34. *it.* 2, 8. *Jenſo. ubi al.* ervum *it.* 3, 7. *ita* Veg. 2, 13.

Herculanæ ficus, Cat. 8.

Hercules aurea mala ex Africa in Græciam exportavit, Varr. 2, 1.

Herediolum, Col. 1, Præf.

Heredium, Varr. 1, 10.

Heſperia, Col. 1, 3.

Heſperidum mala, Varr. 2, 1.

Heſperus ore corruſco, Col. 10, 290. in ornithone, Varr. 3, 5.

Hetruriæ ager pinguis, Varr. 1, 9. boves, Col. 6, 1.

Ἑξάγωνον, Varr. 3, 16. Col. 5, 2.

Hexaſtichum hordeum, Col. 2, 9. *ſecale, ut vocant poſteriores, eſſe ſuſpicor, non hordeum aliquod. nam ſecale poſt tri-*

ticum bonitate secundum locum tenet, deinde fragili culmo constat, ipsiusque grana ab inferiore tantum parte glumis excipiuntur, ut commemorat Colum. Ait enim: fragili culmo, & nulla vestitum palea, granum ejus celeriter decidit. *Adde, secale celerius ad maturitatem perduci, maturius, ne grana decidant, meti, semenque nullo negotio in area excuti, secale quoque segete macra arva reddi, quæ omnia hexasticho hordeo attribuit Columella. Quapropter, cum inter cereales stirpes nullum aliud plantæ genus habeamus, quod propius ad hoc hexastichum hordeum accedat, facile adducor, ut credam, id esse secale, quod una voce recentiores ignotum fuisse veteribus tradunt. Illud tamen prætereundum non est, secales spicas hexastichas nequaquam esse, quoniam intermedii ordines non explicantur. Sciendum quoque est, id, quod hac ætate* hordeum *appellatur, glumis arcte grana amplectentibus constare, quibus eadem per triturationem non evolvuntur, sed cum suis involucris a culmo discuti solent, & recondi, ac iisdem vestita seri. Cujus generis apud veteres far adoreum fuisse accepimus, de quo ita Col. c. 8 loquitur:* Magis apte tamen in hujusmodi agris adoreum, quam triticum, seritur; quoniam folliculum, quo continetur, firmum & durabilem adversus longioris temporis humorem habet. *Probatur etiam ex satione: farris, quoniam folliculis ipsius grana inclusa majus spatium occupant, major modus ad serendum exigitur, ut in hordeo nostrate contingit; at hordei hexastichi, cujus grana nuda sunt, minor. Asserit quippe Col.* quinque modios (*ejus*) jugerum occupare; at adorei modios novem, si est lætum solum; si mediocre, decem. *Ponted. Vid. Pall. 10, 4 & 11, 1. Illud video,* secalem *pariter cl. viri & hordeum hoc hexastichon convenire illi, quod κατ' ἐξοχὴν nostri* Korn *s.* Roggen *appellant.* Far adoreum *autem veterum non cum hordeo nostro,* Gerste, *sed cum eo, quem* Dünkel *vocant, qui habent, Franci & Suevi, convenire, apparet eo, quod flos est frumenti generum, & eo etiam, quem* Waitzen *vocant, qui* triticum, *credo, est veterum, candidior; tum quod folliculis & gluma non exuitur in trituratione, sed peculiari mola suspensis lapidibus, & vento per flabella immisso, iis liberatur, qui actus* das gerben *appellatur. vid.* Adoreum. *Ceterum non falsa forte vox est Conr. Heresbachii, docti hominis & boni ejusdem agricolæ, querentis l. 1, p. 102,* ne fruges quidem, quibus quotidie vescimur, suo certo nomine nobis appellare licere. *Vid. &* Far.

Hiascentes nuces, Cat. 172. *sic* dehiascent arbores, Cat. 12,

O 2

Hiberi solum mutarunt, Col. 1, 3. Hiberi *f.* Iberi, *Asiatica gens Ponti accola, quam cum* Persis ac Phœnicibus Celtisque ac Pœnis in Hispaniam venisse, Varro tradit *apud Plin. 3, 3. Iberiam Celtiberiamque inde dictam Hispaniam, apertum est.*

Hibernant greges in Apulia, Varr. 2, 2. hibernatum reducit furcillas, Varr. 1, 8.

Hibernus oriens, Col. 1, 6. hibernæ fici, Cat. 8. Col. 5, 10. hiberno servantur mella, Pall. 12, 8. *ut* verno.

Hic. hæ rei, Cat. 14. *Similiter vetustissimi scriptores* eæ *pro* ei, solæ *pro* soli, unæ *pro* uni. *Differit de hac veterum consuetudine in libro 6 accurate Priscianus. Victor.* Hoc aliter, Varr. 2, 3. *formula solemnis, qua in sententiis dicendis utebantur,* hoc aliter, hoc amplius, *cum alter alteri assentiebatur, & aliquid addebat, vel demebat, vel aliquo modo mutabat. Ursin.* Hi *antiquis opponuntur,* Varr. 1, 13. Hæc *ad ea, quæ præcedunt, refertur,* illa *ad ea, quæ sequuntur,* Col. 6, 35. 7, 5 *&* 13. Hæc *ad remotius,* illa *ad propinquius,* Col. 4, 27. *ita* Hic *ad remotius,* Col. 6, 20. Hæc *complectitur plura præcedentia,* Cat. 8. Hisdem diebus, Pall. 10, 13. *& perpetuo fere* hi *&* ii, his *&* iis, *&c. miscentur in MSS.*

Hiemales dies, Col. 11, 1. hiemalia loca, Pall. 1, 9.

Hiemat (*cœlum*) Col. 11, 2.

Hiematio, Varr. 3, 16.

Hiems quod initium, quot dies habeat, Varr. 1, 28. Col. 11, 2. bipartita, Col. 11, 2. placida, violenta, præfrigida, Pall. 11, 2. hieme quæ facienda, Cat. 37. Varr. 1, 34 & 37. demunt columbis cibum medium, Varr. 3, 7. hiemi, Col. 5, 9.

Hilaris vitis, Col. 3, 2. sagina admissarius, Col. 6, 27. hilares horti, Col. 10, 293.

Hilaritas diei, Col. 9, 14.

Hilarius pullulant vineæ, Col. 4, 27.

Hilaro. hilarat mansiones cursus solis, Pall. 1, 9.

Hinnus ex equo & asina nascitur, Varr. 2, 8. Col. 6, 37. *ita etiam Plin. 8, 69.*

Hio. hiat rimis, Col. 9, 8. hiant semina æstibus, Col. 2, 9.

Ἱππιατροὶ medici pecorum potissimum (*κατ' ἐξοχὴν*) appellati, Varr. 2, 7.

Ἵππιον Ἄργος, Varr. 2, 1. *vid.* Argos.

Hippocentaurum *festive videtur dixisse* Veg. 1, 46, *penem*

Homerus est Mæonius ille Deus, Col. 1, Præf.
Homo bulla, Varr. 1, 1. in homines singulos, Cat. 57. homines XVI, Cat. 11. homines, servi aut liberi, Varr. 1, 17.
Honesti animi in equo documenta, Col. 8, 29. * honesti omnibus partibus asini, Varr. 2, 6. honestior cultura ager, Varr. 1, 4. * honestum facito encytum, Cat. 80.
Horda *f.* forda, Varr. 2, 5.
Hordeacea pira, Col. 5, 10. hordearia *Plin. 15, 15, quod cum hordeo maturescant. Schœttg.*
Hordeum ubi serendum, Cat. 35. Col. 2, 9. ejus genera, Col. 2, 9. cantherinum, Col. 2, 11. Pall. 10, 4 & 8. 11, 1. Galaticum, Col. 2, 9. Pall. 2, 4. 3, 8. hexastichum, Col. 2, 9. maturum, Pall. 12, 1. hordeo puro aluntur equi, Col. 6, 30.
Hordiacalia, *festum.* Varr. 2, 5. *vid.* Forda.
Hornotinæ nuces, Cat. 17. plantæ, Col. Arb. 30. virgæ, Col. 5, 6. *sed utroque loco al.* annotinæ.
Horologium Athenis, Varr. 3, 5. *Salmasius ad Solin. c. 56, p. 881, opinatur, fortasse Varronem scripsisse* aurologium, *quia ille orbis ventorum, de quo Varro loquitur, revera fuit aurologium, unde librarii, rem non satis intelligentes, scripserunt* horologium. *Schœttg.*
si Horreat animal apertis dentibus, Veg. 2, 33. horrendi odoris, Pall. 1, 18. 12, 20.
Horreum, quo conferatur omne rusticum instrumentum, Col. 1, 6. Pall. 1, 19. *de vini cella, itemque supellectili servandæ*, Col. 12, 2. horreum pensile, Col. 12, 50.
Hortamen clamoris ac verberis timentes, Pall. 4, 11.
Hortensis lira, Col. 9, 4.
Q. Hortensius pavones primus posuit, Varr. 3, 6 & 13. ejus piscinæ, Varr. 3, 17.
Hortus ubi faciendus, Col. 10, 6. 11, 2. Pall. 1, 34. muniri ut debeat, Col. 11, 3. ut dividi, *ibid. Quod totum caput hortorum disciplinam habet.* Pall. 1, 34. quibus plantis conserendus in suburbano, Cat. 7. quando coli incipiat & quomodo, Pall. 4, 9. Col. 10, 35. quando pastinari, Pall. 10, 13. horti in collibus ut tractandi, Col. 10, 150. medicinæ hortorum, Col. 10, 337. Pall. 1, 35. * in hortos distinctæ vineæ, Col. 4, 18.
Hospite gemma, Pall. Ins. 33.
Hospitales aves tuas adhuc ructor, Varr. 3, 2.

Hydrophoba animalia, Veg. 3, 31. hydrophobos facit morſus canis rabidi, Veg. 3, 84.

Hydropicus bos, Veg. 3, 27.

Hydrops, Col. 7, 7. animalium, Veg. 3, 25.

Hymettus mons Atticæ, Col. 9, 2. Hymetti Actæi mella,, Col. 10, 386.

Ὑοσκύαμος, ejus ſemen, Col. 6, 38.

Ὑπηνέμια ova, Varr. 2, 1. *quaſi a vento concepta. Plin. H. N. 10, 80:* Irrita ova, quæ hypenemia diximus, aut mutua feminæ inter ſe libidinis imaginatione concipiunt, aut pulvere: nec columbæ tantum, ſed & gallinæ, perdices, pavones, anſeres, chenalopeces. Sunt autem ſterilia & minora, ac minus jucundi ſaporis, & magis humida. Quidam & vento putant ea generari: qua de cauſa etiam zephyria appellantur. Hæc autem vere tantum. *Confer Ariſtotelem de generatione animalium 3, 1, & hiſt. animal. 5, 1. 6, 2. Ponted. Add. Hard. ad Plin. 8, 67. Cerda ad Virg. Ge. 2, 273, qui diligentiſſime collegit omnia.*

Hyperionis æſtu flagrans, Col. 10, 400.

Hypochyſis (*ita enim leg.* ὑπόχυσις) *ad verbum* ſuffuſio *oculi*, Veg. 2, 17. *eſt* ὑπόχυμα, *ut a Gorræo definitur. Sedes enim inter corneam & cryſtallinum.*

Hypocoriaſis, Veg. 2, 16. *vid.* Core.

Hipomelidum deſcriptio, ſatio, cultura, Pall. 13, 4. Hypomelis *quæ ſit, nemo, credo, docet. Tacent certe Plinius, Geoponici, tum barbari Creſcentius de commodis rerum rural. & Barthol. de Piſis, ac recentiores, Bruyerinus & Nonnius de re cibaria. Vix dubito, quin rectius ſit* Epimelis, *quam Dioſcorides 1, 170* meſpili genus *eſſe ait. Certe etiam Bauhinus in* Πίνακι *p. 454 ad* Meſpilum apii folio ſilveſtrem non ſpinoſam *ſ.* ſorbum torminalem *refert, cum ſubjicit*, Hypomelides Palladii quibuſdam. *Et tamen antiquum eſſe errorem, vel corruptionem oportet, ſi eadem eſt, quod mihi ſit probabile, de qua Iſidor. 17, 7.* Pomelida ſorbo ſimilis, mediocris arbor, & flore candidulo, dicta, quod dulcedine ſit ejus fructus, & acuto ſapore commixtus. *Add. Porta Villæ 3, 14.*

Ὑπομνήματα Boli Mendeſii, Col. 7, 5.

Ὗς, ſus, Varr. 2, 4.

Hyſſopites vinum, Col. 12, 35.

I.

I. S. *i. e. unum & ſemis. Al.* 15 *ſ.* XV. Cat. 18 & 150. *Sed noſtris certe rationibus magis convenit* I. S.

Jacca, *crates, e qua fœnum carpunt equi*, Veg. 1, 56, *interprete Dufreſnio.*

Jacche dulcis, Col. 10, 426. Jaccho potanti gratum, Col. 10, 235. multo madefactus, Col. 10, 305.

Jacentia animalia, (*de piſcibus*) Col. 8, 17.

a Jacio *compoſita uno tantum* i *ſcribuntur in MS. Lipſ. Columell. ut* eicit, abicere *rel.*

Jactare ventilabris, Col. 2, 10. jactando ventilare oleam, Varr. 1, 55.

Jacturam pati, Col. 1, Præf. reſtituere, Col. 11, 1.

Jactus. jacta frumenta, Col. 2, 2.

Jaculatur Juppiter imbres, Col. 10, 329. quo ventilator eam jaculabitur, Col. 2, 10.

Jaculus. jaculi *funes*, Col. 6, 2. *ut* rete jaculum.

Jana, luna, Varr. 1, 37. *Macrob. Sat. 1, 9:* Pronuntiavit Nigidius, Apollinem Janum eſſe, Dianamque Janam; appoſita *d* litera, quæ ſæpius i literæ decoris cauſa apponitur. *Schœttg. vid. Scal. Emend. tempor. L. 2, p. 174.*

Janitor catenatus, Col. 1, Præf. *Janitores ſervi catenis erant ligati, ne noctu a cuſtodia poſſent aufugere. Ovid. Am. 1, 6, 1:* Janitor (indignum) dura religate catena, Difficilem moto cardine pande forem. *Vid. Pignorium de Servis p. 447, 448; Titum Popmam de operis ſervorum p. 133, 134. Schœttg.*

Januarii menſis deſcriptio & opera, Col. 11, 2.

Janus. Jano ſtrues commovetur, Cat. 134.

Ibericum mare, Col. 8, 16.

Ibero gurgite merſit, Col. 10, 295. Iberi ſolum mutarunt, Col. 1, 3.

Ibi *complectitur plures locos*, Cat. 9. ibi mittes, *pro* eo, Pall. 5, 8.

Ibiſcus, althea, Pall. 11, 14.

Ἰχθυοτροφεῖα, *aquatilium animalium receptacula*, Col. 8, 1.

Icterici jumenti ſigna, Veg. 3, 56.

Ictus & ductus *opponuntur*, Col. 4, 25. ad ictum intumeſcere, Col. 6, 14.

Id, *pro* ejus, Cat. 122 & 123.

Idem agrum quod hominem, Cat. 1. *Singulare dicendi*

genus, quod non memini, alias me observare: forte Græcismus τόσον ὅσον. *Alius dixisset* item *agrum*, ut *hominem &c. nisi sic legendum. Amicus aliquis noster putabat, intelligendum* facere, *vel* efficere.

Jectura, *pro* ejectura, Veg. 2, 45.

Jecur anseribus ut tenerescat, Pall. 1, 30.

Jejunium hiemis, Col. 7, 3. jejunio laborans terra, Col. 3, 12. jejunia terræ saturare, Col. 10, 82.

Jejunus tofus, Pall. 1, 5. jejuna glarea, *ibid.* jejuna macies corticis, Pall. 4, 10. jejunior pars omnis humi, Col. 2, 4.

non Ignava ut non resistat, Varr. 3, 16.

Ignescit amor, Col. 10, 211.

Igneus. ignea sævitia, *de morbo*, Col. 7, 5.

Igne adolere corpus. Col. 12, 31 * quando minus ignis habet hoc astrum, *de luce lunæ*, Varr. 1, 37. * ignis sacer, *ovium morbus*, Col. 7, 5.

Ile. ilia ducere spissis pulsibus, lentis, Veg. 3, 65.

Ileos *morbus unde dictus?* Veg. 1, 42. ileum pati, Veg. 1, 48.

Ilex spinosa, Col. 6, 3. minor, Col. 9, 4.

Iligneam frondem legere, Cat. 5. Col. 11, 2. ilignei frutices, Col. 7, 6. iligneæ frondes, Col. 6, 3. ilignea folia, Col. 6, 3. manubria ferramentorum, Col. 11, 2.

Illacrimat fons, Col. 10, 25.

Ille *ad propinquius relatum*, hic *ad remotius*, Col. 4, 27. * illæ rei, Cat. 154.

Illecebræ ciborum, Pall. 4, 12.

Illectus nimio favore priscorum, Col. 2, 1.

Illibatum robur, Col. 12, 1.

Illiciendi vis in erithace, Varr. 3, 16.

propter Illicium, Varr. 3, 7. *h. e. ut emissæ culumbæ, redeuntes, illectas ducant secum plures.* illicium apibus apiastrum, Varr. 3, 16.

Illigatus fusti fasciculus, Col. 12, 19. illigata sparto mala, Col. 12, 44. viti vasa, Col. 12, 43.

Illigo. illigant se capreolis pampini, Col. 4, 14.

Illinire creta figulari, Col. 12, 44.

Illinitum & mixtum aqua ciminum, Col. 7, 13. illinitæ luto Punico frondes, Col. 9, 7. illinitis, *ibid. Talia multa apud Plin. vid.* Linio.

Illisis cruribus pinguiores fiunt columbæ, Varr. 3, 7.

bentur quotidianæ usioni: imparia *ergo, quæ præter illa adhibentur. Scalig.* * impari numero ova, Pall. 1, 27. *Eandem superstitionem vid. ap.* Col. 8, 5. *Sic in medicina impar numerus. Marcellus c. 1:* Baccæ lauri impari numero contritæ fronti impositæ prosunt. *Ex Plin. Valeriano 1, 2:* Baccæ quoque lauri impari numero in oleo contritæ capiti instillantur. *Plin. Valerian. 3, 32:* Muscæ impari numero infricantur. *Ad furunculos*, novem aut septem raphanis utendum *præcipit* 2, 40. Cochleæ marinæ eduntur impari numero. *Idem 2, 15. Serenus c. 12:* Allia tum septem numero septemque lupinos Cretaceam dabis in testam. *Barthius, 39, 8.*

Impasci prato, Col. 2, 18. 6, 5.

Impatiens vetustatis vinum, Col. 3, 21. famis sus, Col. 7, 11. impatientissimum frigoris animal ovis, Col. 7, 3.

Impedatio, Col. 4, 13.

Impedo. impedanda statuminibus vitis est, Col. 4, 16.

Impensam vitare, Col. 12, 57. reficere, Varr. 1, 2. fere nullam poscit olea, Col. 5, 8. impensas amplissimas poscunt vineæ, Col. 3, 3. frustrari, Col. 1, 1. * impensam testaceam subter inducis, Pall. 1, 40. *Ita* Pall. 1, 9 & 13. *significat, quod apparet, materiam, quæ calcis arenatæ vel luti instar induci potest. Apud Plin. 36, 163, & Jul. Obseq. c. 87,* impensæ navis *interprete Burmanno ad Ovid. Her. 7, 188 sunt armamenta navis. Heinsius ad l. c. Ovidii etiam* funeris impensas *pro marmore &c. capiebat, sed invito Burmanno.*

Imperator appellatus Prætor propter Quæstoris sui victoriam, Varr. 2, 4.

Imperata aliarum rerum, Varr. 1, 17.

Imperare crudeliter, Col. 1, 8. imperandi parum prudentes, Col. 11, 1. * imperare vitibus, Col. 3, 3. 4, 24 & 29. *ubi Casaubonum ad Optat. Milevit. L. 5, p. 107 laudat Almelovenius. Nempe significat* imperare *plures submittere palmites & plus adeo laboris matri imponere. Contrarium est* parcere, *h. e. putare angustius.*

Impetiginis remedia, Col. 6, 31. Veg. 2, 51. *Pustulæ sunt infestantes corpora, quarum, ut docet Cornel. Celsus, species sunt quatuor. ab* impetu *inditum nomen, ut ostendit Quintus Serenus illo versu,* Si vero vitium est, quod ducit ab impete nomen. *Vulgo* volaticam *dici autumant.* Impetiginem *Plinius lichenas esse sentit, hæc memorans:* Arida cum resina impetiginem & scabiem, quam psoram & lichenas vo-

cant. *Nam* ψωρὰ, *Græce* ſcabies, *relinquitur ut* lichen *ſit* impetigo. *Beroald.*

Impicare amphoram, Col. 12, 29 & 43.

Implaſtratio *pro* empl. *ſæpe MS. Lugd. Palladii.*

Implecticus bos, Veg. 3, 29. *videtur*, *qui riget*, & *flectit ſe difficulter. Platnero placebat* ἐμπληκτος.

Implectoricum medicamentum, Veg. 4, 28. impletorium *potius eſſe videtur*, anapleroticum.

Impleo. implent napi & rapa ruſticos, Col. 2, 10. *saturos faciunt*, *famem explent.* tres modii ſeminis jugerum, Col. 2, 10. *vid.* Occupo. ſe uvæ, Col. 12, 39. implente utero, Col. 6, 1. *Urſinus conj.* inciente. impletur tota meſſis, *h. e. perficitur*, Pall. 7, 2. implendis feminis idoneus, Col. 6, 27. 7, 6. 8, 5.

Implicare carminis legibus, Col. 11, 1.

Imponunt, *interponunt*, Varr. 1, 26. imponere alteri formam ſui coloris, Pall. 11, 14. imponi poteſt loco gracili forma prati, Pall. 10, 10.* imponitur equus, Col. 6, 27. equæ admiſſarius, Col. 6, 36.

Imporcare ſolum, Col. 2, 10.

Importunius fluere, *celeriter*, *motu valido*, Veg. 1, 56.

Impoſiti ovibus arietes, Col. 7, 2. *vid.* Imponere.

Impræſentiarum, Cat. 144. *Summam eorum*, *quæ de hoc verbo diſputantur*, *exhibet ad Sanctii Minervam Perizonius.*

Impreſſionem facere in caſtra, Varr. 2, 4.

Impreſſæ ſolo piſcinæ, Pall. 1, 31. impreſſum foramen, Pall. 3, 17. 11, 8. falce vulnus, Col. 4, 7. impreſſis vulneribus, Col. 7, 11.

Imprimit cæcilia morſum, Col. 6, 17. imprimere puteum, Pall. 1, 34. radici palum de buxo, Pall. 2, 15. ſalicis, Pall. 12, 7. ne imprimatur jacentibus molibus ſolum, Col. 3, 13.

Improbe, *intempeſtive*, *ſero*, Col. 2, 10. 11, 2. non improbe concipit, Col. 7, 9.

non Improbis genibus, *enormiter magnis*, Col. 6, 1.

Improſpere ceſſit, Col. 1, 1.

Imprudens antiquitatis, *imperitus*, Col. 3, 18. negotii, Col. 1, Pref.

ne Impune abeat, *de perſona*, Varr. 1, 16.

Imputant longe plus ſeminis jacti, quam quod ſeverint, Col. 1, 7.

Imputruit oleo mus, Col. 6, 17.

Imus & unus *confunduntur a librariis*, Col. 4, 24. 5, 6, 9 & 11. Pall. 3, 12. 4, 10. 12, 7.

In adolescentia, Varr. 3, 16. in decem diebus secundum partum, Varr. 2, 7. in decem annos pariunt boves, Varr. 2, 5. in ortu caniculæ, Col. 4, 8. * in Turanii *sc. ædes*, Varr. 2, 11. *ut Gr. εἰς διδασκάλου φοιτᾷν. Sylb.* * in pabulo est ocimum, farrago &c. Varr. 1, 23. in quo genere sunt, *h. e. exempli gratia*, Varr. 1, 7. *cf.* 2, 1. genera sunt vini, in quo Falerna, Varr. 1, 65. * in hoc nunc denique est, ut dici possit, *nun ist es an dem*, Varr. 3, 1. * in hoc, *propterea*, Varr. 3, 1. in quantum, Col. 3, 13. * in dimidia parte agri collocare filiam nuptui, *doti* ei dare partem agri, Col. 4, 3. * in *omissum ante* balneas & gymnasium, Varr. 1, 55. * in *sæpe motum cum ablativo, & cum accusativo quietem significat.* Coquito in fornacem, Cat. 39. in villam, *ibid. ubi bene observavit Popma, Catonem in hoc libro sine discrimine præpositioni* in *vel accusandi vel auferendi casum junxisse.* in arborem relinquito, Cat. 52. in hominem, Varr. 2, 1. in parietes stantes, Varr. 3, 14. *Contra* in asserculo alligata, Cat. 152. in fundo illata, Cat. 146. in quibus solent equas abigere, Varr. 2, 10. in agris redigere cives, Varr. 3, 1. conjicitur in urceo, Col. 12, 21. in naribus infundere, Col. 6, 4. in naso introit polypus, Cat. 157. introitum facit in Cancro, Col. 11, 2. mittuntur in vasculo, Pall. 3, 25. *pro quo* mittunt vasculis, Pall. 3, 25. mittis in linteo, Pall. 3, 31. in vasculo, Pall. 8, 8. 11, 14. in dolio, Pall. 11, 14. in metreta demittis, Pall. 11, 14. *ita* Pall. 12, 19. in aqua missum, Veg. 1, 17. *De hac confusione multa Barthius ad Calpurn. ecl. 2, 59. add. Morgag. IV, 2. Librariis etiam quædam hic tribuenda esse, non negarim, cum interdum Lugdunense MS. Palladii alterum casum substituat.*

Inacto grege, *inducto*, Varr. 1, 52.

Inædificare parietes, Col. 6, 37.

Inæquabiles greges, Varr. 2, 4.

Inæquabiliter maturescunt ova, Varr. 3, 9.

Inania plaustra, Varr. 1, 20.

Inarescit arbor ardore solis, Pall. 12, 7. vulnus, Col. 4, 7. inarescere patieris botryones in vite, Pall. 11, 22. inaruerunt radices, Col. 2, 14. inarescentes fici, Col. 12, 15.

Inaro. inarare fabalia pro stercore, Varr. 1, 23. arbores, Col. 2, 2.

dormiat, *h. e. torpescat*, Veg. 3, 47. *ut nostri einschlafen. vid.* Obdorm.

Inducere fontem, Col. 1, 5. novellam vitem, Pall. 2, 13. inducit olea frondem, Col. 5, 9. *sed f. legendum* induit. inducentes in panno, Veg. 2, 49. *aufstreichen*. inducitur tectorium iterum & tertio, Pall. 1, 15. stracta in armos equi, Veg. 2, 45. *add.* 48.

Inductio calcis & tectorii marmorati, Pall. 1, 15.

Inductus. inducta testaceo, Pall. 1, 38.

Induo. induit se *vel* induitur vitis majore fructu, Col. 4, 27. 5, 6, 8 & 9. induit se floribus arbor, Col, 10, 242. induunt se uvis vites, Col. 4, 24. cum se non induit arbor *fructu*, Col. 5, 8. induere arundinibus velut pileis, Col. 5, 10. induitur pes solea spartea, Col. 6, 12.

Induruit vitulus, Col. 6, 26. induruere virgæ, Col. 4, 6. vehementius, Col. 4, 7. * cum induraverit, *intransitive*, Veg. 3, 82.

Industriæ rusticantis quæ tenenda, Pall. 1, 6.

Indutilis vomis, Cat. 135. indutilis, *modo Catonis sit, quid sit, nimis obscuram esse non potest, nimirum* ferrum *illud, quod* indui *potest vel inferi ligneæ aratri parti, quam ἔλυμα Græcis dici patet ex Poll. 1, 252. benene* furcam *vocaverit interpres, non habeo dicere.*

Ineantur matrices, Col. 7, 3. inire debent feminas verres, Pall. 3, 26. * inire mensuras agrorum, Col. 5, 3.

Iners ad venerem admissarius, Col. 6, 27. inertes ad incubandum, Col. 8, 2.

Inerticula vitis, Col. 3, 2. Gr. ἀμέθυστος. *forte eadem* Argitis, ἀργός. *Est etiam Plin. 14, 2.*

Inexpugnabilis acerbitas, Pall. 10, 17.

Inexputabilis numerus, Col. 9, 4.

Infamant generosas degeneres apes, Col. 9, 8. infamare terræ ubertatem, Pall. 1, 6. infamatur ager, Col. 1, 7.

Infantia seminis, Col. 5, 5.

Infarcire salem in carnes, Col. 12, 53.

Infer vicinus, Cat. 149. *inferior. Sic autem veteres loquebantur* Super, Infer, Exter, Citer. *Cato de agna musta pascenda:* Citer ager alligatus ad sacra erit. *Lucret. lib. 1:* Naturam, quam totus habet super ignis, haberet. *Papinius:* Exter honos, *pro* extrarius. *Pupma.*

Inferio vino macte esto, Cat. 132 & 134.

Inferno potitur regno, Col. 10, 274.

Infrigidatio fubita fudoris, Veg. 1, 29.

Infringere hordeum mola, Pall. 7, 12. infringitur ardor folis, Pall. 12, 13.

Infrio. infriare papaver, Cat. 79, 84 & 95. in aquam, Cat. 156. infriatur vulneribus fal, Col. 7, 5. 8, 5.

Infructuofa cultura, Col. 11, 2.

Infudibulum, Cat. 10 & 11. *vid.* Infidib.

Infundibulum, Cat. 13. Col. 3, 18. infundibuli angufto ore, Pall. 7, 7. *Sed ubique fere fluctuat lectio.*

Infundo. infundere pullis robur copiofi & puri lactis, Pall. 4, 13. fi infuderit uvam nimius imber, Pall. 11, 9. in pifcinam infundere, *injicere*, Pall. 1, 31. infundito finapi & aceto, *perfundito*, Col. 12, 54. infundi oleo, Veg. 3, 4. fi pluviis infufa fuerint fœna, Pall. 6, 1.

Infufcata vinacea, Col. 11, 2.

Infufcatur naturalis fapor, Col. 12, 19.

Infufci coloris apes, Col. 9, 3 & 10.

Infufio cœleftis, *imber*, Pall. 3, 25.

Infufus mediocriter ager, infufa leniter terra, Pall. 2, 3. vehementer infufus in pluvia, *madefactus*, Veg. 3, 4. infufa vino offula panis, Veg. 3, 4.

Ingaunum, *vid.* Albium, Varr. 3, 9.

Ingenerare, Col. 10, 196.

Ingenium animi pro regionis cœlique ftatu variat, Col. 6, 1. ingenii bona, *de equa*, Col. 6, 36. ingenii fui femina ferunt *filveftres arbores*, Col. 3, 1. ingenia filveftria deponunt pulli, Col. 8, 15.

Ingerere cibum, Pall. 1, 30. vitibus ftercus, Col. 2, 16. arbori lac, Pall. 12, 7.

Ingluvies vacua cibum concoctum effe fignificat, Col. 8, 5. *Albertus Magnus, doctior, quam eloquentior*, Pappam *vocat in avibus, quam Columella vocat* ingluviem. *Itidem Virgilius illo verfu*, Improbus ingluviem ranifque loquacibus implet. *A Plinio dicitur* finus gutturis. *Eft autem capacitas gulæ patentior, qua merguntur recentia cibaria. Beroald.*

Ingrandefcunt fata, Col. 2, 10. difficulter acini, Col. 3, 6. ingranduit porrum, Col. 11, 3.

Ingrate impenditur fuccus pomis vitiofis, *h. e. inutiliter, tanquam ingratis*, Pall. 7, 5.

de Inguibus folvendæ venæ, *f.* inguinibus, Veg. 3, 3 b.

Inhabiles labori, Col. 6, 1.

Inhibere boves, Col. 2, 2.

Jnibi, *in eo*, Cat. 18 & 38.

Injecti ſenſus, Col. 3, 10.

Inigere in arcem, Varr. 1, 2, in ſtabula, Varr. 2, 2. *cf.* Varr. 3, 10. Sextus Pompejus: *Inigere pecus*, *eſt agere.*

Injicere voluptatem præfecturæ, Varr. 1, 17. aquam, Col. 12, 22.

Inimicum ad corpus alendum, Varr. 2, 2. inimici ſationis dentes caprarum, Varr. 2, 3. inimiciſſima diligentiæ vitia, Col. 11, 1.

Iniquis excluſus ſpatiis, Col. 10, 2. anguſtis *ex Æneide interpretatur Servius.* iniquiſſimus locus, Col. 3, 3.

Initiante pluvia, *incipiente*, Pall. 7, 4.

Initia, *Cereris præſertim*, Varr. 3, 1. initiis Cereris porci immolantur, Varr. 2, 4. initiis pacis, fœdus cum feritur, Varr. 2, 4.

Initus, *a*, *um.* inita arbor, Col. 5, 9.

Injungitur pondus, Col. 6, 2. mas feminæ, Col. 6, 37. injungantur feneſtellis ſcandulæ, Col. 8, 3. * pollinem injungas, *h. e. addas*, Veg. 3, 1. * injungere, *plantare*, Pall. 1, 6. injuncta eſt arbor ſcrobi, Pall. 3, 10. * injungere ſarmenta, *ſervare, non reſcindere*, Pall. 1, 6.

Injuria ignis, Col. 11, 3. ſine injuria, Col. 3, 18. injuria pluviarum, Col. 9, 1. *Sæpe ita*, *h. e. pro unaquaque læſione*, *Vegetius.*

Injuſſum, *ſponte natum*, Col. 10, 16.

Innare fluviis, Col. 10, 388.

Innatantes radices ſummo ſolo deſtituit, Col. 4, 1. ἐπιπολαζούσας. *vid. ad Quintilianum 3, 1, 45.*

Innexa compedibus, Col. 11, 1.

Innocentia fumi graveolentis, Pall. 1, 35.

Innovabis calefactionem tamdiu, Veg. 1, 52.

Innoxius pluribus annis permanet frutex, Col. 11, 3. *conf.* 12, 38 & 45. innoxia a curculionibus faba, Col. 2, 10. cuſtodire poma, Col. 12, 44. *Add. Waſſe ad Salluſt. Catil.* 40.

Inobſervantes deprehenſi, Pall. 1, 35.

Inoccata paſtinatio, Col. 3, 15.

Inoccare ſemen, Col. 2, 8. 11, 2. lupinum, Col. 11, 2.

Inoculatio arborum, Col. 5, 11. 11, 2. fici, Pall. 4, 10. Perſici, Pall. 5, 5.

Inoculari quod emplaſtrari dicitur, Pall. 12, 7. *conf.* Col. 11, 2. inoculatur Perſicus, Pall. 7, 5. inoculari ficus poteſt, Pall. 8, 3.

Inodorat mandentium halitus allium, Col. 11, 3.
Inoffensum lumen oculorum, Pall. 1, 3.
Inolescere, Col. 4, 22 & 29.
Inopacant avium receptacula, Col. 8, 15.
Inopia lactis premi, Col. 5, 12. leguminum, Col. 6, 3.
Inordinandi soli tempora, Col. 11, 3. *Vereor, ut proba vox sit, certe* ἅπαξ λεγομένη *videtur, Lexicis propterea omissa. Sapit Germanicismum*, anordnen.
Inquit *continuandæ ejusdem personæ orationi non interruptæ inservit*, Varr. 1, 9. 2, 8 & 11. 3, 2.
Inquietari ab aliis, Col. 8, 5.
Inradito silphium, Cat. 157.
Inrasum laserpitium, Cat. 157. *h. e. rasum & injectum: quam vim hujus participii etiam apud Plautum Rud. 5, 2, 16, & Sil. 8, 585 obtinere, ostendit Facciolatus, cujus verba damus in præfatione Fabri.*
Insalubris fundus, Col. 1, 4.
Insanabile vulnus, Col. 7, 5.
Insanus ut pietur, Varr. 2, 4.
Inscendat supra pilam, Cat. 127.
Inscius pastor; *imperitus*, Col. 6, Præf.
Inscriptum pecus (*non scriptum*) qui pascunt, committunt lege Censoria, Varr. 2, 1.
Inseco, *incido*, Col. 4, 15. 9, 15. insecant olivas arundine, Col. 12, 47. insecat corticem vimen, Col. 4, 29.
Insecti napi, *incisi*, Col. 12, 54.
Inseri vites, Cat. 40. inseri posse omne genus surculi omni generi arboris, Col. 5, 11. Arb. 27. * inserere axungiam faucibus ovis, Col. 7, 5. inserito, *admisceto reliquis medicamentis*, Col. 12, 57.
Inservient operibus fortiter, Col. 9, 14.
Insidat cervicibus jugum, Col. 2, 2. insidit limus aquæ, Pall. 1, 4.
Insigne cristarum pavonibus, Pall. 1, 28.
Insigniter neglectus hortorum cultus, Col. 10, Præf.
Insipere in aulam novam, Cat. 85. far, Cat. 90. *Antiquum verbum fuit* sipare, *quod Festus explicat jacere. Inde composita habemus* dissipare, *disjicere*, obsipare, *objicere. apud Plaut. Cistell. 2, 3, 37*, Obsipat aquulam, *i. e. aspergit: & h. l.* insipare, *& antique mutata conjugatione*, insipere, *injicere. Gifanius Ind. Lucret. in* Dissupare, *Becmannus Orig. p. 769. Schœttg.*

Interquiefcere, Cat. 158.

Interradere, Col. Arb. 19. *Hard. ad Plin. 15, 2 recte explicat ramos intermedios fuccidere, ubi denfitas officit. vid.* Intervello.

poft Interrogationem obliquam indicativus, ubi aucupare, Varr. 1, 3. *fic*, quod præcipuum eft, non facile dictu, Col. 3, 1.

Interrupit nos medici adventus, Varr. 2, 1. interrumpere ordinem, Col. 11, 2.

Interferi trunco arboris, Pall. 1, 43. malleolis, Col. 3, 9. interferit fe vallis, Pall. 9, 11.

Interfitis fruticibus, Col. 8, 15.

Interfpirare, Cat. 112.

Interfum. quod intereft nimium explere, Cat. 22. clatros intereffe oportet pede, *h. e. regulas eorum inter fe diftare pede*, Cat. 4.

Intertrigini remedium, Cat. 159. Col. 6, 32. 7, 5. Intertrigo *corporis vitium eft. fit autem id malum, quando femina, i. e. coxæ interiores equitatu aliave de caufa atteruntur. Græci dicunt* paratrimma. *Docet M. Varro*, intertriginem & intertrimentum *ab eodem verbo derivari, cujus verba funt hæc:* Intertrimentum ab eo, quod duo, quæ inter fe trita, & diminuta, a quo etiam intertrigo dicta. *Beroald.*

Intervacantibus fpatiis, Col. 4, 32.

fine Intervallo, *continuo*, Varr. 2, 1. intervallum faciunt a bruma ad æquinoctium, Varr. 2, 7. *Crefcentius,* intervallant.

Intervello. intervulferis, Col. 5, 10. intervelli, Col. 4, 33. intervelluntur rapa, Pall. 8, 2. *vid.* Interrado.

Intervenia & rimæ in puteis, Pall. 9, 8. *Vox* intervenia *legitur etiam apud Vitruvium, & notat rimas feu venas faxorum. Schœttg.*

Interveniente lanugine, Col. 4, 29. intervenientibus fpatiis, Col. 9, 1.

Interventu domini, Col. 4, 29. 9, 5.

Intervolando allectant, Col. 8, 10.

Inteftinum opus, Varr. 3, 1.

Intingere in acetum, Cat. 156.

Intolerabiliter horrere frigoribus, Col. 1, 4.

Intondere fibrarum fummas partes, Col. 11, 3.

Intranfitive fumta activa Mitigaverit, Volutare.

Intrinfecus & extrinfecus, Cat. 21. Col. 8, 3. intrinfecus, *intra ftabulum*, bibat.

Ithyphallus in hortis, Col. 10, 32. *τὸ ἐντεταμένον αἰδοῖον*, *q. d.* *φαλλὸς ἰθὺς*, *h. e.* *εὐθύς*.

Itus ac reditus paucos, Pall. 7, 2.

Juba equorum qualis esse debeat, Varr. 2, 7. * jubæ gallorum, Col. 8, 2.

Jubare exorto, Col. 10, 294.

Judæa pretiosis odoribus illustris, Col. 3, 8. in Judæa caryotæ, Varr. 2, 1.

Judæus Germano procerior, Col. 3, 8.

Judaicum bitumen, Veg. 1, 20. 2, 56 & 57. 3, 84.

Jugamenta, *vid.* Jugumenta.

Jugarius, *bubulcus*, Col. 1, 6. *vid.* *Scheffer. de re vehicular. 1, 17 extr.*

Jugationis species duæ, Varr. 1, 8.

Jugatorii boves, Varr. 2, 5. *vid.* Nugatorii.

Jugata vinea, Col. Arb. 4. Varr. 1, 18.

Jugeralis tabula, Pall. 2, 12. 3, 9. *vid.* Tabula.

Jugeratim, Col. 3, 3.

Jugerum quid, Varr. 1, 10. Col. 5, 1. jugeri modus non semper quadrat, Col. 5, 1. forma quæque ut dimetienda, Col. 5, 2. jugerum quot modios cujusque grani recipiat, Col. 11, 2. jugera forensia, Varr. 1, 2. Liciniana, Col. 1, 3. quingentis plura possidere non licebat civi Rom. Varr. 1, 2.

Juglandis satio & cultura, Col. 5, 10. juglandes magnæ & crebræ viciniam faciunt sterilem, Varr. 1, 16.

Jugo. jugare furcas perticis, Col. 12, 39. palos, Col. 12, 15. jugari vinea ut debeat, Col. 4, 26.

Jugum asinarium, plostrarium, vinarium, Cat. 11. cornibus an cervicibus inserendum, Col. 2, 2. quo tres jungantur boves, Col. 6, 2. * agri jugum quid? Varr. 1, 10. * juga vineæ quatuor generum, Varr. 1, 18. vineaticum *describitur* Col. 4, 17. sub jugum mittitur vinea, Col. 4, 22. *Paxamus Geop. 5, 19: ζυγὸς δὲ καλεῖται ἡ τῆς ἀμπέλου πρὸς τὴν χάρακα συζυγία*, vitis ad perticam conjugatio. *Schœttg.* * *A* jugo *igitur* vineatico *nomen habere videtur* militare *illud*, *de quo Auson. Id. 12*, Hostilis quæ forma jugi est, hanc efficiet Π.

Jugumenta *s.* jugamenta, Cat. 14. Jugumenta *etiam probantur viris doctis ad Vitruv. 2, 1, ubi est* jugumentantes, *intelliguntque trabes transversim impositas arrectariis, ut superliminaria in januis rel.*

Laconica vini decoctio, Pall. 11, 14.

Laconicis excoquere cruditatem, Col. 1, Præf. *Balneæ ardentes, ne dicam calentes, fuerunt in uſu quotidiano priſcorum, quibus perſuaſiſſimum habebant in corporibus cibos coqui, & cruditatem digeri. In balneis erant tepidaria, caldaria, frigidaria: erant & ſudatoria, quo ex genere eſt laconicum, ubi ſudando, exercendoque corpus, cruditatem digerebant, & appetentiam edendi provocabant. Scribit Vitruvius, Laconicum, ſudationeſque conjungendas eſſe tepidario, qui ſaturitate epularum immodica crudi erant, & cacoſtomachi cruditateque laborabant: hi ad balneas confugiebant, & in ſudatoriis, laconiciſque ſudorem evocabant: ita ſtomachi cruditatem digerentes, quam epulæ copioſiores afferunt. Corn. Celſus docet, ſudorem elici duobus modis, aut ſicco calore, aut balneo: ſiccum calorem eſſe Laconicorum, quæ utilia ſunt, quoties humor intus nocet, iſque digerendus eſt. Conſimiliter Seneca in epiſtolis moralibus carpens hanc ventricolarum morem ſic refert:* Quid mihi cum iſtis calentibus ſtagnis? quid cum ſudatoriis? in quæ ſiccus vapor corpora exhauſturus includitur: omnis ſudor per laborem exeat. *Poetæ ſatyrici conſono ore carpentes ingluviem helluonum, quorum Deus venter eſt, conſimiles ſententias numeris poeticis complexi ſunt. Horatius*: Crudi tumidique lavemur. *Perſius :* Turgidus hic epulis atque albo ventre lavatur. *Juvenalis :* Crudum pavonem in balnea portas. *Igitur Columella ſatyrico morſu, & canina facundia invectus in delicias luxurioſorum ait*, Romanos ſaturos cibo, potuque diſtentos, excoquere digerereque quotidianam epularum cruditatem in laconicis, *h. e. ſudatoriis, ubi ſudores digerebant, & ita apti rurſus ad ganeata cibaria, cœnaſque eſculentiores revertebantur. Laconicum autem, ut Dion tradit, a Laconibus dictum eſt inventoribus: quoniam nudi, unctique ante alios in hiſce ſudatoriis exercebantur. Plinius autumat, id genus inſtrumenta peſſumdediſſe mores bonos, & debellaſſe corpora Romanæ juventutis. Beroald.*

Lacrima medica panace, Col. 10, 103. lacrimarum nimietate tabeſcunt vites, Pall. 3, 30.

Lacrimant vites, Pall. 6, 1. lacrimare gumen, Pall. 12, 7.

Lactariis *bubus* Medica danda, Varr. 2, 1.

Lactent novella virentia, *h. e. ſucco abundanti turgent*, Pall. 3, 26. *cf.* Col. 7, 9. lactentes fœtus, Varr. 2, 11. porculi, Varr. 2, 4. catuli, Col. 10, 343. lactentes *etiam* dentes *malum* Veg. 4, 5, *quam a* Lacto lactantes.

Lactucæ *disciplina & nomen*, Pall. 2, 14. 3, 24. genera & cultus, Col. 10, 179. 11, 3. lactucam ponere, pangere, disserere, disponere, deprimere, dispergere, Col. 11, 3. ut condiatur, Col. 12, 9. marina τιθύμαλλος, Col. 6, 15.

Lactucula teneris fibris, Col. 10, 111. lactuculæ, Pall. 1, 30.

Lacuna formetur anseribus educandis, Pall. 1, 30. lacunæ cisternarum ut sarciantur, Pall. 1, 17. lacunam striam facit aratrum vomere, *per appositionem*, Varr. 1, 29.* lacunam explere, *de numero deficiente*, Varr. 2, 1.

Lacus in villa, Varr. 1, 11. lacus positio, Col. 9, 17. lacus marinis seminibus repleti, Col. 8, 16.* lacubus distincta granaria, Col. 1, 6. lacus vinarius, Cat. 25. vinarii & torcularii, Col. 12, 18. duo in cella vinaria, Pall. 1, 18. salsuræ, Col. 12, 53. lacus vel dolia, Col. 12, 50.

Lacusculi, Col. 4, 8. Arb. 10. olivis exprimendis, Col. 12, 50.

M. Lænius Strabo, inventor ornithonis, Varr. 3, 5.

Lætamen anserum satis inimicum, Pall. 1, 23. in vineis saporem vini vitiat, Pall. 9, 2. 10, 1. lætamine saturantur prata, Pall. 3, 1. quando & quomodo excitandæ arbores, Pall. 3, 20. *add.* Pall. 1, 6. *Barth. 39, 8. it.* Lætus.

Lætitia trunci, Col. 4, 22.

Læto. lætantur beneficio incendii loca sterilia, Pall. 1, 6. lætandis arboribus, *stercorandis*, Pall. 1, 6. *vid.* Lætamen.* lætor. lætatur vitis tepore, Col. 3, 9.

Lætus ager, Cat. 6. *Ager* lætus *est bene stercoratus & pinguis. Stercus enim, quod agris ingerebant rustici*, lætamen *appellabant Servius Georg 1:* Fimus, qui per agros jacitur, vulgo lætamen appellatur. *Isidorus lib. 17, cap. 11:* Fimus est, qui per agros jacitur, & dictus fimus, quod fiat imus: i. e. stercus, quod vulgo lætamen appellatur. *Fulgentius Mytholog. lib. 11:* Quod detrimenta ejus & augmenta non solum terra, sed & lapides, vel cerebra animantium, & (quod magis incredibile fit) etiam lætamina sentiant, quæ in lunæ crementis ejecta vermiculos parturiunt. *Meurs. vid.* Lætamen.* Læta sarmenta *videntur* latis *substituenda aliquoties, e. g.* Pall. 3, 12.* lætus ramus, Pall. 1, 6. *qui nimius est in proferendis fructibus. Schœttg.*

Lævigare, lævis, lævare, *scribi vult Morg. I, 75.*

Læva manu legenda radix, Col. 6, 5.

Lagœna patentissimi oris, Col. 12, 45. lagœnam Baccho

habilem, Col. 10, 387. in lagœnam diffundere, Col. 12, 12. in lagœnam indito, Cat. 122. lagœnæ gypsatæ, Col. 12, 12 & 41. picatæ, Col. 12, 11. *MS. Palat. passim* laguna, *ut Gr.* λάγυνος, *observante Sylburgio*, *quod indicium est*, *non male scribi* lagœnam, *cum* œ & u *sexcenties permutentur. Et nota est Græcorum contractio* τῶν οε *in* ου, *itemque Belgarum pronuntiatio literarum* oe. Lagona *etiam multi MSS. teste Victorio ad Cat.* 122. Laguena *MS. Lugd. Palladii sæpe*, *v. g.* 11, 14. *Idem indicat diminutivum*

Lagunculæ picatæ, Col. 12, 38.

Λαγοτροφεῖα, pecudum silvestrium vivaria, Col. 8, 1. *ut* Leporaria.

Lamina, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. *Hinc etiam restituta pro* lana, Veg. 2, 55. 3, 4.

Lampada tibi trado, Varr. 3, 16. *Respexit ad Græcum proverbium*, *cujus meminit Aristophanes Ranis*: Λαμπάδα δὲ οὐδεὶς οἷός τε φέρειν ὑπ' ἀγυμνασίας. & *Persius*: Qui prior es, cur me in decursu lampada poscis? *Ursin.* lampades ferreæ ardentes, Col. 12, 18.

Lanæ quæ laudatiores, Col. 7, 2. Atticæ & Tarentinæ, Varr. 2, 2. * lana madida ad vulnera *passim laudatur* Vegetio, *v. g.* 2, 48 & 49. succida, 2, 41, 46 & 54. 3, 4. lanarum munimenta, *de eadem re*, Veg. 2, 47.

Lanamentum ex oleo & aceto & sale, Veg. 2, 56.

Lanare pecus, Varr. 2, 9.

Lanaria radix, Col. 11, 2. *Plin. 19, 18*: Quæ vocatur radicula, lavandis lanis succum habet, mirum quantum conferens candori mollitiæque. Struthion Græci vocant *&c.* Saponariam *vocari*, *itemque* herbam fullonum, *observat Hard. ad h. l. qui eandem esse ait*, *quam* lanariam herbam *vocat idem Plin.* 24, 104. *Est itaque ea*, *quam* saponariam *vocant officinæ*, *nostri* Seiffenkraut. *Add. Jo. Rhod. ad Scribon p.* 40.

Lanatæ pelles, Col. 6, 2. *hinc restitut.* Veg. 2, 7. *pro vulg.* lavata. *conf.* 3, 43. non nisi lanatas (*intonsas*) oves emi oportet, Col. 7, 3. * lanata vitis, Col. 3, 2.

Languida arbor, Pall. 3, 25. 12, 7.

Languorem simulantes in valetudinarium deducuntur, Col. 12, 3. languoris remedium, Col. 6, 38.

Laniarium macellum, Varr. 2, 4.

ab Laniario succidia, Varr. 2, 4.

Lanificii cura, Col. 12, Præf.

Lanigeræ pecudes, Col. 7, 6.

Laniſtæ rixoſarum avium, Col. 8, 2. *Sicut* laniſta *comparat familias gladiatorum, easque edocet armorum disciplinam, ut mox vendat munerariis, ita per translationem hic dicuntur* laniſtæ avium, *qui gallinas parant, instruuntque ad certamen, qui mos hodieque durat apud Boemos: ubi primores præparant gallos gallinaceos pugnæ quaſi gladiatoriæ, fiuntque ſponſiones pretii non parvi, dum unuſquiſque pecuniam largam deponit, quam aufert dominus victoris gallinacei. Beroald. qui laudat etiam locum Plinii. Exſtat ille* 10, 24: Pergami omnibus annis ſpectaculum gallorum publice editur ceu gladiatorum. *Adſcripſimus jam in Chreſtomathia Pliniana originem ſimilis ſpectaculi apud Athenienſes ex Æliano V. H. 2, 28.*

Lanitium ſi curæ ſit, Col. 7, 3.

ad Lanium pervenit verres, Varr. 2, 4. a laniis canes non emendi paſtoribus, Varr. 2, 9.

Lanugo ineſt pomis cydoniis, Col. 12, 45. in ſurculis ceraſi, Pall. 11, 12. lanugine caneſcit vitis, Col. 3, 2. * lanuginem excitat terebra, *ſcobem*, Col. 4, 29.

Lapathos lubrica, Col. 10, 373. *Lapathum alii dixere rumicem, & ejus generis ſilveſtrem Oſcalidum dicunt. alii oxylapathon, alii hydrolapathon & hippolapathon. Vis lapathi eſt ciere urinam, & large ſumtum ventrem ſolvit, caliginem oculorum diſcutit. Pompon.*

Lapicidinæ, Varr. 1, 2.

Lapideus ſuggeſtus, Col. 9, 7.

Lapidoſa macies auroſi pulveris, Pall. 1, 5. * lapidoſi generis pira, Pall. 3, 25. *remedium ejus rei*, Pall. 3, 25. lapidoſa pruni poma, Col. 10, 15. *quæ intus habent nucleos, qui alias Latinis lapides dicuntur. Sic* lapidoſa corna *dixit etiam Virgilius Georg. 2, 34, cujus baccæ etiam habuere duos nucleos. Schœttg.*

Lapis. lapides calci coquendæ qui apti, Pall. 1, 10. juxta vitium radices ponuntur, Col. Arb. 4. lapis fiſſæ radici injectus medicinæ cauſa, Pall. 3, 25. Col. 5, 10. *vid.* Cuneus. * lapides molares, Veg. 2, 28. *non nimis magnos fuiſſe oportet.* * de lapide noxium comparare, Col. 3, 3. *Servi dicuntur* de lapide emti, *propterea quod venales ſervi adſtabant* in lapide, *foro Romano, ubi præco venales proclamabat. Hinc illud Plautinum:* In eo adſtas lapide, ubi venales præco prædicat. *M. Tullius in oratione contra Piſonem, non minus ſcienter, quam eleganter*, tribunos duos *dixit* eſſe de lapide emtos, *quia mercede redemti fuerant, ut faverent Clodio. Sicut*

servi de lapide pecunia comparantur. Labitur Merula errore manifestario, qui enarrans hunc locum Columellæ existimavit, id totum referendum esse ad eos, qui de Capitolino lapide dejiciebantur., quod quam ridiculum sit interpretamentum, penitusque ab intellectu scriptoris dissentiens, quivis vel mediocriter eruditus intelligit Beroald. Merula, quem tangit, est Georg. Alexandrinus in Indice, cujus paucissima talia sunt, quæ huc derivare licuerit. * ad quartum & vicesimum lapidem via salaria a Roma, Varr. 3, 2.

Lapsana, Varr. 3, 16. lapsanæ vulgares, Col. 9, 4. lapsanæ flos, Col. 12, 7 *add. Plin. 19, 41. Eadem videtur, quæ aliis* Lampsana, *silvestris oleris genus.*

Lapsu pigro repit aqua, Col. 1, 5.

Laqueatum corpus, Col. 6, 19. *laqueis constrictum.*

Laquei setis pendentibus ponuntur talpis, Pall. 4, 9. laqueos expedire ad aves capiendas, Pall. 13, 6.

Lar familiaris, Cat. 2 & 143. circa larem epulari, Col. 11, 1.

Lardum quando fiat, Pall. 13, 6.

Largæ ponendæ sunt arbores, Pall. 3, 25. *spatiis interjectis.*

Large bibendi potestas, Col. 8, 14. vagandi licentia, Pall. 1, 30.

Largiemur aliquantum stercoris circa viticularum vestigia, Pall. 11, 5.

Largitatem indulgere radicibus, Pall. 12, 7.

Largitionibus prosequi. Col. 11, 1.

Larix utilis fabricæ, Pall. 12, 15.

Larvas abigit suffimentum, Veg. 4, 12.

Lasciviæ lususque causa emittuntur catuli, Col. 7, 12.

Laser, σίλφιον, Col. 12, 7 & 57. exiguum laseris, Col. 5, 10. modicum arbori Punicæ infunditur, Pall. 4, 10. Cyrenaicum, Col. Arb. 23. *cf. Spanhemium de usu & præst. num. diss. 6 § 1, a quo felicius petentur omnia, tum quæ Beroaldus hic docuit, tum quæ nos possemus.* Veg. 3, 60. *restit. etiam* 3, 65. lasare, *per* a *in syllaba media*, Veg. 2, 48. laser Syriacum, Veg. 3, 15, *putant esse Asam fœtidam.*

Laserpitiato aceto lens spargitur, ut servetur, Cat. 116.

Laserpitium, σίλφιον, *ad oculos*, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. inrasum ad articulorum morbum, Cat. 157.

Lassatus siti ac fame, Pall. 4, 12.

Lassitudinis remedia, Col. 6, 30.

Lassus. lassæ mulæ curatio, Col. 6, 38.

Laurinum oleum, Pall. 2, 19.

Laurus ut propagetur, Cat. 133. trium generum, Cat. 8 & 133. lauri seminaria, Pall. 3, 23. lauri baccæ oleo faciendo, Pall. 11, 10. lauro substrato, *de foliis*, Pall. 12, 22.

Laxus. laxa rura, *non conjuta surculis*, Col. 7, 12. jugario ministeria, Col. 1, 6. * laxus *pro* lasso *MS.* Vegetii 1, 38.

Lectio lapidum, Col. 2, 2.

Lectores an plurium numero compellent veteres? videndum ad Col. 5, 8. De poetis non laboro; neque de declamatoribus, aut dialogorum scriptoribus adeo. Columellam quidem id fecisse arbitror, nec absurde. Quis prætereà? jam non invenio.

Lectus. lecti loris subtenti, Cat. 10. retibus, *an* restibus? Cat. 25.

Legaria Gallicani quidam vocant legumina, Varr. 1, 32.

Legitima satio, Pall. 12, 1.

Lego. legere oleam, Cat. 3 & 144.

Leguli olearum, Cat. 64 & 144.

Legumina unde dicta, Varr. 1, 23 & 32. quæ eorum genera, Col. 2, 7. quæ arvis noceant, quæ prosint, Col. 2, 14. ubi serenda, Varr. 1, 23. *add.* Col. 2, 10. florere & grandescere quando soleant, Pall. 6, 1. diu servari ut possint, Varr. 1, 58.

Lemniscos inducis, Veg. 2, 14. *linamentum in oblongum convolutum, imponendum in vulnera, ein Meissel, eine Wicke. add.* Veg. 2, 48. 3, 18.

Lenæus pater, Col. 10, 430.

Lenas *f.* Lænas, Varr. 2, 11.

Lenis brassica, Cat. 157.

Lenito fervore, Varr. 2, 4.

Lens Alexandrina, *Vid.* Alexandr. Lentis satio, Col. 2, 10. lentim, Cat. 35 & 116. * lentes, quæ supra aquam natant, Veg. 3, 19. *Nostri Meerlinsen.*

Lentescit in aqua, Col. 2, 11. salix obruta, Col. 11, 2.

Lenticulæ satio & cultura, Pall. 3, 4. servandi ratio, Pall. 7, 3.

Lentiscinum oleum, Pall. 2, 20.

in Lentisco contusæ oleæ conduntur, Cat. 7. Varr. 1, 60. lentisci taleæ ad tineas, Col. 5, 10. cacumina hædis præbenda, Pall. 12, 13.

Lentorem malagmatis habere, Col. 6, 17. lentore misso facilius resolvitur, Col. 12, 23.

Lentus. lentissimum vinculum, Col. 4, 31.

Levo, *as*, *priore correpta.* levat se apis sublimius, Col. 9, 12. levandæ matres, *h. e. pastu reficiendæ*, Varr. 2, 5. * *aufero.* levare corticem scalpro, Pall. 7, 5. terram ab extremis radicibus, Pall. 3, 25. mustum ex lacu, Pall. 11, 17. *Quam late patuerit vocis levare usus in provinciis, Italorum, Hispanorum, Gallorum, qui hodie sunt, consuetudo declarat.*

Levo. *priore producta. lævigo.* levare plagam ferro, Col. Arb. 8. leventur falce plagæ, Col. 5, 9 & 11. Arb. 26.

Levuncidæ mulieres, Varr. 2, 10. *Sed leg.* ejuncidæ.

Lex, *formula contractus*, Cat. 14, 145, 146, 147, 149 & 150. Varr. 2, 1 & 2. * legem fœcunditatis dicere eam Col. 3, 8. lege quadam divina & æterna, Col. 4, 10. * legibus justis juventæ operata mulier, *menstrua*, Col. 10, 360.

Lexipyretos *legendum pro* Leptiperisis, Veg. 2, 36.

Lexivum. *vid.* Lixivium.

Libella fabrilis, Col. 3, 13. ad libellam æquus locus, Varr. 1, 6.

Liber & Ceres, *Dii rusticis*, Varr. 1, 1. Libero patri cur immolentur hirci, Varr. 1, 2. Libero favente, Col. 3, 21. Libero Liberæque sacrificia in vindemia, Col. 12, 18.

Liber, *a*, *um.* liberi pedes, Col. 8, 3. *im Lichten.* liberæ putaminibus nuces, Pall. 2, 15. * Liberi disciplinis excolendi, Col. 4, 3.

Liber, *cortex.* sese vertit, Cat. 45. arundines aliquot libris colligatæ, Varr. 1, 8. librum remittit arbor, Col. 11, 2. demittit ulmus, Col. 5, 6. * librum uxori feci de agricultura, Varr. 1, Præf. liber falso nomine proditus, Col. 7, 5.

Liberat hæc res impensam terreni, Col. 3, 3.

Libo. libandum præbere apibus, Col. 9, 13. * libabimus de pluribus pauca, Veg. 1, 62.

Libidinosæ dapes, Col. 10, Præf.

Libido. libidinem concitant cibi, Col. 8, 11. libidinis rixosæ mas, Col. 8, 2. * si libido veniat nauseæ, Cat. 156. *Imitatus est Plin. Valer. 2, 30. ubi* libido intestini *est tenesmus. Hoc & plura Rhod. Lex. Scribon. h. v.*

Libra pondo, Col. 12, 20. * libra pari est cum æquore maris, Col. 8, 17. infra libram maris, *ibid. vid.* Libella. *it.* Libro.

Librales offæ, Col. 6, 2. Pall. 4, 12.

Libramentum aquæ, Pall. 9, 9. ventorum, Col. 1, 5.

Librarium foramen ferreum, Cat. 21. *Intelligenda forte*

pyxis, fiſtula, vel modiolus recipiendo clavo. Aliter certe non intelligo, quomodo vel ferreum dici poſſit, vel librarium foramen. Menſuram & capacitatem foraminis non intelligi, adjecta 6 digitorum menſura ſatis indicat. Supereſt itaque, ut librarium *vel totius foraminis, h. e. pyxidis pondus notet, vel genus laminæ, e quo perficitur, ut novimus in fiſtulis plumbeis ad aquæductus eſſe centenarias, octogenarias &c. qua de re Pall. 9, 12.* in libraria fruſta conciditur, Col. 12, 53.* Librarius ſcriba libertus, Varr. 3, 2. librarii manus ſegnior, Pall. Inſ. Præf.

Libratum pari momento temperamentum, Col. 3, 12.

Libro. librare pavimentum, Cat. 18. *æquare planitiem. Vid. Keuchen. ad Frontin. de Aquæductibus pag. 375. Schœttg.* cum ſol paribus libraverit orbem horis, Col. 10. 42.

Libum uti fiat, Cat. 75. liba abſoluta, & res divina parata, Varr. 2, 8.

in Liburnia mulieres robuſtæ ac duræ, Varr. 2, 10.

Liburnico ſimile ut fiat oleum, Pall. 12, 18.

Libya frumenti ferax, Col. 3, 8. in Libya Heſperides, Varr. 2, 1.

Libycis ramis, *Punicis*, Pall. Inſ. 71. Libycæ vites, Col. 3, 2. fici, Col. 5, 10. *eædem videntur*

Libyſcæ *ſ.* Libyſſæ, Col. 10, 418.

Libyſticum, Veg. 3, 52. *quod al.* Liguſticum. *Sed.* λιβυστικὸν *etiam Galeno herba, quæ* panaces *alias vocatur.* Siler montanum *Dodonæo, a* Leviſtico *vulgari, Gall.* Liveche, *Liebſtœckel, quod illi ſubſtituunt officinæ, diverſum.*

Licet videre, Varr. 2, 10. videri, Varr. 1, 6. liceto, Cat 83.

Licinia olea, Col. 5, 8. 12, 49 & 52. Pall. 3, 18.

Liciniana olea, Cat. 6. Col. 5, 8. Arb. 17. jugera, Col. 1, 3.

Licinium, Veg. 2, 22 & 48. Factum licinium ex decem filis *affert Rhodius de Acia Celſi p. 141 ex Albucaſis Chirurg. P. 2, c. 64.*

C. Licinius Stolo, collocutor, & *alius* Trib. pl. Varr. 1, 2. hic ſua lege damnatus, Col. 1, 3.* Licinius Murena unde dictus, Col. 8, 16.* Nerva, Varr. 2, 4.

Lienes turgent, Cat. 157.

Lienoſi boves, Veg. 3, 28.

Ligamine papyri inhibetur, Col. 6, 6. ligamina vitium, Col. 11, 2. herbarum & faſciculi, Col. 12, 8.

Ligatura in vitibus locum mutare debet, Pall. 1, 6.

Ligatæ & palatæ vineæ, Col. 11, 2. * ligati ſunt armi bovis, *duri, rigidi*, Veg. 3, 44.

Ligna domino, Cat. 55. ne fumoſa ſint, & bene ardeant, Cat. 130. picata, Col. 11, 2. cremia, Col. 12, 9. *ſunt tenuiſſima & arida*, *a* cremando, *quia cremari facile poſſunt. Schœttg.* lignorum repoſitio, Pall. 1, 32.

Ligula cumulata ſalis, Col. 12, 21. *ita* Cochlear. * ligula purgandus fructus muſteus, *de melle*, Col. 9, 15. *vid.* Lingula.

Liguriæ armenta, Col. 3, 8. in Liguria conficitur pix Nemeturica, Col. 12, 24.

Liguriunt muſcæ, Varr. 3, 16.

Liguſtici uncia, Col. 12, 57. *vid.* Libyſticum. Leviſticum. Liguſticus ager montanus, Varr. 1, 18.

Liguſtro nigro, Col. 10, 300. *Quidquid arbuſculæ ſit liguſtrum, album certe eſt, quod evincunt loca a Lud. Cerda ad Virg. ecl. 2, 18 conducta. Itaque placet Parrhaſii correctio hujus loci a diligentiſſimo Cerda laudata*, niveo liguſtro.

Lilieta nova formare, Pall. 3, 21.

Liliorum ſatio, Pall. 3, 21.

Limax implicitus conchæ, Col. 10, 324. ne hortos infeſtet, Pall. 1, 35. limacis os, Veg. 1, 62. oſſiculum *vocat Plin. 29, 36. ubi laudat Harduinus Marcellum. Locus eſt T. 2, p. 252 h. H. Steph.* Limacis, *inquit*, calculum, quem in capite habet, tolle, quod non facile facies, niſi ei, dum in via repit, caput ſubito abſcideris.

Limbus XII ſignorum, *Zodiacus*, Varr. 2, 3.

Limes. limites lutoſi, *viæ*, Varr. 2, 4.

Limitatio terræ vinealis, Col. 3, 12.

Limito. limitare quæſtionem, Varr. 2, 2.

Limoſa aqua, Pall. 9, 9. regio, Col. 8, 16.

Limpidus, *vid.* Lympid.

Limpis Cypria, Veg. 2, 22.

Limus dyſentericæ paſſionis, Pall. 3, 31.

Linamenta pice imbuta, Col. 6, 11. ſale atque aceto, Col. 6, 12. Veg. 3, 4.

Linea, *h. e. funiculus*, Varr. 1, 23. Col. 3, 13 & 15. linea longa ligatus pes gallinæ, Col. 8, 11. * in eadem linea, *perpendiculari*, Col. 5, 6.

Lingua bubula, Cat. 40. lingua ſe deterget bos, Col. 6, 6. linguæ color in arietibus ſpectatur ob ſobolem, Varr. 2, 2. Pall. 8, 4. *vid.* Palpebræ. vitioſa incrementa in pecore ut curanda, Col. 6, 8.

tem, nunc depressum notet; nunc cum porca, nunc cum sulco alias conveniat. Liram *interdum esse cavam partem, aperte indicat Col.* 2, 8, *ubi* patentes liras crebrosque sulcos aquarios *συνωνύμως conjungit. add. Non.* 1, 62, *& vet. Gromat. apud Rigaltium p.* 298. *Rursus eminere* liram *non hoc tantum loco significat, cui forte σοφὸν φάρμακον adhibere aliquis possit, & liram intelligere latiorem atque minus profundam, sulcum autem depressiorem angustioremque (vid. Col.* 11, 2.) *sed clarissime paulo ante hoc ipso cap. itemque* 11, 3. *Quid igitur? admittemusne intellectus unius vocis duos contrarios? Quidni.* Lira *est linea recta in arationibus, ea & in sulcis est & in dorsis sulcorum. Cum delirant rustici, & sulci & dorsa fiunt obliqua.* Lira in hortis quæ, Col. 11, 3. in liram redigi, Col. 2, 4. liræ patentes, Col. 2, 8.

Liratim seri, Col. 11, 3.

Lirare quid? Varr. 1, 29. *Vid. Isidor. Orig.* 15, 15, *& Salmas. ad Solin. p.* 511 *sq. Plin.* 18, 20, *pr.* Aratione per transversum iterata, occatio sequitur, ubi res poscit, crate vel rastro: & sato semine iteratio. Hæc quoque ubi consuetudo patitur crate dentata, vel tabula aratro annexa, quod vocant lirare, operiente semina, unde primum appellata deliratio. Lirantur jugera, Col. 11, 2.

Lis pro mercede reddita, Col. 1, 7. litem diducere, *dirimere*, Col. 3, 13.

sine Literis idoneus non est magister pastorum, Varr. 2, 10.

Lithostrota pavimenta, Varr. 3, 1 & 2.

Litus & ripa *synonima*, Col. 1, 5.

Livia ficus, Col. 10, 414. *Eædem*

Livianæ fici, Col. 5, 10.

Lixivius, *vel* lixivus, *videtur nomen adjectivum fuisse initio, sub quo* aqua, mustum, oleum *posset intelligi.* Lixivia cineris sarmenti, *item* e fabæ culmis exustis, Col. 12, 16. cineris lixiviæ congius, Col. 12, 22. lixivia eluantur vasa, Col. 12, 50. lixiva *vet. ed. Sylb.* lixiviam eliquato, Col. 12, 22. quasi lixivum defluens oleum, Col. 12, 50. *al.* lixivium. lixivum oleum, Veg. 3, 13. lixivio maceranda semina, Pall. 12, 7. lexibo *al. add.* Pall. 2, 15. lixivium *an* lixivum mustum, Cat. 23. Col. 12, 27 & 36. *Plin.* 14, 7 & 9 protropum, *οἶνος πρότροπος, observante Rhodio ad Scrib. cap.* 74. *p.* 137.

Locatio fundi frequens, malum, Col. 1, 7.

Loculamentum novum apibus præparare, Col. 9, 12.

Lotium ejus, qui brassicam esitarit, quas vires accipiat, Cat. 157. facere, Cat. 127 & 156. difficilius si transeat, quo vino ciendum, Cat. 122. si ægre eat, & substillum sit, Cat. 156. suillum, Cat. 7. per anum emittit, Veg. 1, 46. lotii vapor salutaris, Veg. 2, 28. 3, 7.

Lotos, Col. 7, 9. loti Phrygiæ, Col. 10, 258. Lotus *arbor est Ægypti & Africæ, cum herba cognomine non confundenda. De utraque agit Theophr. hist. plant. 4, 4, & Plin. 13, 17 & 18. Videtur autem istius herbæ magnus in Phrygia fuisse proventus, unde a nostro* Phrygiæ loti. *Flos ejus lilio fere similis est, & conspicitur in imaguncula Harpocratis apud Cuperum in Harpocrate, Sponium Misc. p. 16, 17 s. Lomeierum Genial. dier. decad. 1. diss. 3, p. 114. Schœttg. De loto flore Ægyptio, omnium, ut solebat, industriam superavit Spanhemius de Usu & Præst. numis. Tom. 1, p. 301 sqq. Cæterum* Phrygiæ *epitheton ad arborem, seu potius ad tibias, ex ejus arboris cortice factas, melius videtur convenire. Ita certe Silius* loton Phrygiam & Mygdoniam *dixit 11, 432 & 8, 505. Sed hæc & plura de loto herba, flore, arbore, in Fabriano thesauro videri possunt, hic non repetenda.*

Lucanum vinum, Cat. 6. Varr. 1, 25.

Lucernæ craticulæ, Cat. 13. *in quibus ligna ardentia conjiciuntur quales etiam hodienum ad ædes videmus pensiles. Schœttg. Mihi in mentem venit has res separare, & legere primum* lacernas, *vestis partem, ad tegenda corpora seu vigilantium seu dormientium aptam, deinde* craticulas *intelligere* carnario *cognatas, in quibus servari cibaria possint, quibus perflante aere opus sit, sed cavendum a manibus prætereuntium, & a bestiarum rapacitate.*

Q. Lucienus, *collocutor*, Varr. 2, 5 & 7.

Lucifer eoo remeat ortu, Col. 10, 291. interdiu, noctu Hesperus in ornithone Varronis 3, 5.

Lucifugæ blattæ, Col. 9, 7.

Luciliano charactere libelli, Varr. 3, 2.

C. Lucilii Hipri mentio, Varr. 2, 1.

Lucrifecerunt hoc nomen, Varr. 3, 4.

sine Luctamine alterius generis vina melius servant sapores, Pall. 3, 9.

Lucubratione per hiemem quæ facienda, Cat. 37. Col. 11, 2. *Rustici duas habent lucubrationes, easque maxime noctibus hibernis: alteram* vespertinam, *alteram* matutinam, *quam antelucanam vocant: quia ante lucem evigilant. Litera-*

tis quoque consimiles sunt lucubrationes, magna tamen dissimilitudine disparatæ. Siquidem rustici lucubrantes rusticana opera efficiunt, & vilia, literati vero divina & immortalia: illi corpus, hi ingenium exercent; illi manus movent in cannabe, & ligno, & materia, hi inter chartas & calamos scriptorios sunt occupati, qua occupatione nihil honestius, nihil potest esse præstantius. Beroald.

Luculli Varro tutor, Col. 8, 16. villa, Varr. 1, 2. pessimo publico ædificata, Varr. 1, 13. Col. 1, 4. aviarium, Varr. 3, 2 & 3. piscinæ, Varr. 3, 2 & 3. M. Luculli, Varr. 3, 17. L. Luculli, Varr. 3, 17.

Lucus ut collucetur, Cat. 139.

Ludinorum insulæ, Varr. 3, 17. *vid.* Choreus.

Ludo. ne ludat vena, *forte*, ne eludat, Veg. 2, 40. *cf.* 1, 22. *ubi de eadem re agitur.*

Lumbrici medicina suibus, Col. 7, 9.* vino quo pellantur, Cat. 126. pecus si vexent, Col. 6, 25 & 30. *add.* Veg. 1, 44. *it.* 45 & 52.

Lumbus. a lumbis in vite habentur optima semina, Col. Arb. 3. *Membra hominis & partes ad alias quoque res decenti translatione transferuntur. Nam* montibus *poetæ persæpe dant* caput, humeros, pedes. *Nec Columella in* vitibus lumbos & humeros *indecenter appellat eas partes, quæ si vitem metiaris, ut hominem, obtinent vicem lumborum, & humerorum. Cum similiter Plinius dat* vitibus digitos, pollices, caput, crines, *alia quoque humani corporis membra. Idem tradit, ab humeris arborum surculos petendos esse ad insitionem. Beroald.*

Lumen, *h. e. pupilla, s. potius humor crystallinus.* Veg. 2, 16. * lumen animi, Col. 1, Præf. flaventia lumina calthæ, Col. 10, 97. loti gemmantia, Col. 10, 258.

Luna silenti, Cat. 29 & 50. Col. 2, 10. dimidiata, Cat. 37. extrema & prima ἕνη καὶ νέα, Varr. 1, 37. procedit, *crescit*, Pall. 7, 3. minuente, Pall. 3, 24. 7, 3. ab luna exorta ad novam, Varr. 3, 17. quadripartita, Varr. 1, 37. quarta decima, adhuc crescente lumine, Col. 2, 10. quinta decima, Col. 2, 10. vicesima quinta, Col. 2, 11. tricesima, quæ est fere nova, Col. 8, 11. * *Lunæ observatio maximam partem superstitiosa, certe inanis: derivata forte a divinitate ejus credita, de qua* Varr. 1, 1. *qui etiam generatim eam observari docet* 1, 37. *it.* 1, 7. *add. Plin. 18, 75. Gell. 20, 7. speciatim* * in stercorandis agris luna decrescente, Col. 2, 5 & 16. Pall. 10, 1. *item* hortis, Pall. 10, 13. & oleis, Pall. 3, 20. pratis autem, crescente, Col. 2, 15 & 18. *add.* Pall. 3,

2 & 10, 9. * in agris exstirpandis, Col. 11, 2. Pall. 8, 1. * in serendo, Pall. 1, 8 & 34. lente, Col. 2, 10. Pall. 3, 4. vicia, Col. 2, 11. Pall. 2, 6. faba, Col. 2, 10. Pall. 12, 1. allio & ulpico, Col. 11, 3. Pall. 12, 6. in cepis, Pall. 3, 24. in carduis, Pall. 4, 9. * in inserendis arboribus, Col. Arb. 26. Col. 5, 11. Pall. 3, 17. seminibus vitium pangendis, Col. Arb. 3. * in faba vellenda & condenda, Col. 2, 10. legendis uvis ollaribus, Col. 12, 43. malis citreis, Pall. 4, 10. cydoniis, Col. 12, 45. piris condendis, Pall. 3, 25. sapa coquenda, Col. 12, 19. in lignis ad ædificia succidendis, Col. 11, 2. cædenda materia ad fabricam, Pall. 2, 22. 12, 15. *conf. Plin. 16, 74.* * in remedio vitium contra sorices, Col. Arb. 15. ne remedium (*arboris*) luna deprehendat, Pall. 11, 12. * in ovis supponendis, Col. 8, 5 & 11. gallinis saginandis, Col. 8, 7. castrandis vitulis, Col. 6, 26. Pall. 6, 7. salsura carnis, Col. 12, 53. * luna plena turgescunt maria, Pall. 13, 6. decrescente luna capillum tondens calvus fieri metuit, Varr. 1, 37.

Lunares dies ut divisi, Varr. 1, 37. lunari ratione corruunt animalia, *tanquam essent lunatica*, Veg. 3, 33.

Lunaticus oculus quis? Veg. 2, 18.

Lunatum ferramentum, Col. 12, 54. lunatis cornibus, Pall. 4, 11.

Lupa, *nomen canis*, Col. 7, 12.

Lupercus, Col. 10, 191.

Lupinarium labrum, Cat. 10 & 11.

Lupini laus ad agros, Col. 2, 10. satio, Cat. 34. Pall. 10, 5 & 9. stercoris vicem supplet, Col. 2, 16. 11, 2. Pall. 6, 4. agros ut fœcundos & steriles reddat, Pall. 1, 6. lupinum herbas perimit, Col. 2, 12. *add.* Pall. 2, 9. quando colligatur & quomodo servetur, Pall. 7, 3. lupini amari aqua adversus locustas, Pall. 1, 35. * lupino madido sociata radix, Col. 10, 115. *h. e.* lupulo, *ut vult Baccius de vinis L. 7, indice Rittershusio.*

Lupinus *a*, *um*. lupini morsus vulnus, Veg. 3, 4.

Lupus. lupi morsus, Col. 6, 13. * lupus piscis rapax varius & sine macula, Col. 9, 17. fluvialis fastiditus, Varr. 3, 3. Col. 8, 16. * Lupi, *ferræ manubriatæ*, Pall. 1, 43.

Lurco Aufidius, Varr. 3, 6.

Lurida rana, Varr. 1, 2. brassica, Col. 10, 325.

prope Lusitaniam in Hispania, Varr. 1, 16. 2, 1.

Lustratio populi Rom. Varr. 2, 1. Col. 2, 22.

Macer. Macri campi, Varr. 2, Præf. Col. 7, 2. Macra, ὁ Μάκρης *Straboni Liguriæ fluvius, ad quem Luna opp. de quo Plin.* 3, 7 *ſq. vid. Caſaub. ad Strab. p.* 216. macræ vineæ, Col. 8, 1. macræ boves facilius concipiunt, Varr. 2, 5. macerrimæ ſtirpes, Col. 3, 10. macerrimis vineis, Col. 8, 1.

Macereſcat bene, Cat. 92.

Maceriæ ut ædificentur, Cat. 15. quatuor generum, Varr. 1, 14. maceriis altis ſepta, Varr. 3, 5.

Macero. macerare in aquam, Cat. 156. macerat *arborem* ſitu & veterno muſcus, Col. 4, 24. macerare lupinum, vimina, virgas, Col. 1, 6. lacte ſemen, Col. 11, 3. macerantur ſole & pluvia ſcrobes, Col. Arb. 19. macerari aſſiduo liquore, Col. 1, 6.

Maceſcit olla, quæ vapulavit, Varr. 1, 55. maceſcunt apes propter laborem, Varr. 3, 16. maceſcentes boves melius concipere dicuntur Varr. 2, 1. *add.* 2, 5.

Macies ſoli, Col. 1, 4. lapidoſa auroſi pulveris, Pall. 1, 5. jejuna corticis, Pall. 4, 10. ſubita in pecore ut curetur, Col. 3, 4. maciei remedium, Col. 6, 38. ex macie exordium ſumit omnis ægritudo, Veg. 3, 1.

Macilentum ſolum, Pall. 4, 10.

Machina ruſtica, Col. 3, 13. equabus ad coitum adigendis, Col. 6, 37. jumentis curandis, Col. 6, 19.

Macreſcit pecus, Col. 6, 3. macreſcunt animalia, Veg. 1, 7. macreſcere facit volucres incluſas deſiderium, Varr. 3, 5.

Macritas ſoli, Pall. 11, 1.

Macte hac illace dape pollucenda eſto, Cat. 132. ferćto eſto, Cat. 134. hoc porco eſto, Cat. 139.

Maculis grandibus rete, *i. e. foraminibus*, Varr. 3, 11. Col. 8, 15. *vid. Schœttg. ad Juvenc.* 1, 433.

Maculoſus color equi, Col. 6, 37. Pall. 4, 13.

Madeſcat celerius in coctura, *i. e. molleſcat*, Col. 11, 3. madeſcit cucumis, *molleſcit*, Col. 10, 398.

Mæandri more interciſa, Col. 8, 17.

Mælis & fælis, Varr. 3, 12.

Mælium ſ. millus, Varr. 2, 9. *De millis canum vid. quæ diſputantur a viris doctis ad Gratii Cyneg.* 401 *ſq.*

Mæna arida, Cat. 88. *vid. de hoc piſce Jo. Rhod. ad Scribon. cap.* 71 *pag.* 132 *ſq.*

Mænalius pater, Col. 10, 429. Mænalium Dryadum chori, Col. 10, 264.

Gaditanum. Sed nec absurdum fuerit legere maligno ligni vel culmi fumo, *h. e. parco, ut Martialis 10, 96*, tepet igne maligno Hic focus, ingenti lumine lucet ibi. *Nimirum* auget gratiam casei fumus, *quod Plinius idem docet 11, 97, & Martialis 13, 32. Eadem de re ICti l. 8 § 5 π si servitus vindic.* (*8, 5*) Aristo Cerellio Vitali respondit, non putare se, ex taberna casearia fumum in superiora ædificia jure immitti posse *&c. & p. p.* eum, qui tabernam casreariam a Minturnensibus conduxit, a superiore prohiberi posse fumum immittere. Fumo *autem opus fuisse videtur ad eam rem* maligno, *aut levi flamma, ut Martialis de caseis Trebulanis:* Trebula nos genuit, commendat gratia duplex, Sive levi flamma, sive domamur aqua.

Malitia terræ salsæ hibernis imbribus eluitur, Pall. 1, 6. arboris durante, Pall. 11, 8. vitæ, Pall. 1, 6.

Malleatum spartum, Col. 12, 19.

Malleolaris virga, Col. Arb. 3.

Malleolus qui & unde dictus, Col. 3, 6. *Sic. Plin. 17, 35 :* Capitulatus utrinque e duro surculus : eoque argumento malleolus vocatur etiam nunc *rel.* qualis & unde legendus, Col. 3, 6. quam longus, Col. 3, 19. ut resecandus, Col. 4, 11. ut demergendus, Col. 3, 18. Col. Arb. 3. *add.* Col. 3, 17. malleolos deponere, Col. 3, 3. pangere, *ibid.* ut transferendus, Col. 4, 15. ut pampinandus, Col. 4, 6. malleolum serere præstetne an viviradicem, Col. 3, 14.

Malleo cogatur ramus ad inferiora defigi, Pall. 4, 10.* Malleus *generale nomen morborum septem*, Veg. 1, 2, 5 & 10. 3, 2. morbus exsecrabilis, Veg. 1, 17. ejus causæ, *ibid. etiam* boum, Veg. 3, 2. *add.* 3, 23. Malis, *idis, vocatur a Ruellio in versione Hippiatr.* Gr. *μάλις, εως.*

Mallo ceparum, Veg. 1, 63. *in Calepino sumitur pro tunica. Sed* Veg. 2, 60 mallonem *ipse interpretatur* calamos siccos, unde fasces dependent. *Et sane apud nos etiam* sertæ ceparum (*Raspeln*) stilis siccatis *inter se colligantur : & convenit cum significatione* cirrorum, comarum, *τοῦ μαλλοῦ.*

Maltha calidaria & frigidaria ut fiat, Pall. 1, 41. frigidaria, Pall. 1, 17. *Est etiam* maltha nativa, *de qua Plin. 2, 104. Schœttg.*

Malvæ satio & cultura, Pall. 3, 24. 11, 11.

Malum. genera malorum celebria, Col. 12, 45. *Occurrunt apud nostros, & suis locis indicantur*, Amerina, Cæsiana, Citrea, Cotonea *s.* Cydonia, *eaque* (Col. 5, 10.) Stru-

thea, Chryſomeliana, muſtea: Matiana, Melimela, Orbiculata, Peluſiana, Perſica, Præcoqua, Punica, Quiriniana, Scandiana, Seſtiana *vel* Sextiana, Syriaca *an* Syrica? *conferri poteſt enumeratio Macrobiana Saturn. 2, 15.* quæ inprimis ſint exquirenda, Col. 5, 10. ſemen malorum ſerito, Cat. 48. mala feramus, Pall. 3, 25. *add.* Col. Arb. 25. ut propagentur, Cat. 133. ut innoxia ſerventur, Cat. 7. Varr. 1, 59. Col. 12, 44 *ſq.* in ſole ut ſiccentur, Col. 12, 14. ut condiantur, Col. 12, 10 & 45. uvas halitu ſuo corrumpunt, Col. 12, 43. Vid. Μῆλα *ſ.* mela. * Mala granata *ſ.* Punica ut ſerantur & colantur, Col. 5, 10. Arb. 23. Pall. 4, 10. ut ſine granis naſcantur, Pall. 3, 29. uti magna fiant, Pall. 6, 6. 7, 5. ut ſerventur, Col. 12, 44. Pall. 4, 10. * Mala aurea Heſperidum, *μῆλα ſ.* oves, Varr. 2, 1. * Malum terrenum, Veg. 4, 13.

Malus bifera, Varr. 1, 7. ut inferenda, Varr. 1, 40. Pall. Inſ. 78.

Mamilii, *an* Manilii, formula ſtipulandi capras, Varr. 2, 3. *vid. Cic. de Orat. 1, 58 extr. cum notis Gruteri.* actiones, Varr. 2, 5 & 7.

Mammillæ tenues fiſtulis impoſitæ in fontibus ſalientibus, Varr. 3, 14.

Mammoſæ canes laudantur Varr. 2, 9.

Mammulæ penſiles ſub roſtris caprarum, Varr. 2, 3.

Mancipia ergaſtuli, Col. 1, 8. qualia, qualeſque, qui eis præſunt, eſſe debeant, Varr. 1, 17. vilioribus pretiis venduntur, quam equi aut muli, Veg. Præf. mancipiorum modus, Varr. 1, 18.

Mando tibi Mani, Cat. 141. Manius *ſervile nomen hic eſſe putat Turnebus: Popma villicum accipit. Sed cum* L. Manlii nomine *utatur ἀντωνυμικῶς Cato c. 144, (cf. c. 152) quid ſi hic etiam haruſpicem nobilem, aut ſacerdotem intelligat* Manium, *cui paterfamilias luſtrationem mandet?* mandare poſteritati, Col. 6 Præf.

Mandere ex commodo, Col. 6, 2. mandunt ſcrofæ fœtus ſuos, Col. 7, 11.

Mandragoræ ſemihominis, Col. 10, 20. *Ita vocatur Mandragora, quia radix ejus inferiorem partem hominis repræſentat, crura ſcilicet & pedes. Schœttg.*

Manducato pane farcire, Varr. 2, 7.

Manduco *pro edo paſſim* Vegetius, *e. g.* 2, 6. 3, 55.

Mane obſcuro, Col. 7, 12. a primo mane, Col. 11, 1. a mane & veſpere, Varr. 3, 9.

Mania boum morbus, Veg. 3, 2.

Manicæ de pellibus, Pall. 1, 43. *Has, & quæ sunt*

Manicatæ pelles, Col. 1, 8. 11, 1. *intelligit Rhodius ad Scribon. pag. 53 eas chirothecas, quas nostri Müffe, Germani ad superiorem Rhenum Danubiumque Schlupffer, Belgæ* Moffæ, *Galli* Moufles *vocant.*

Manifestat, *h. e. docet*, Pall. 11, 12.

Manipuli de herba facti vehuntur in villam, Varr. 1, 49. manipulos obligare, Col. 11, 2. vincire, Col. 2, 19. nexos deferre maniplos, Col. 10, 315.

L. Manlii arbitratu, Cat. 144.

Manna croci, Veg. 2, 39. 3, 24. 4, 13. succari, Veg. 3, 23 & 28. *De hac videndus peculiaris Salmasii libellus, vel hyle potius iatrica: quæ de altera* croci manna *plane, quantum observo, tacet. Notior est* manna turis, Veg. 3, 22. *i. e. fragmina minora corticis ramentis permixta, ut vult Gorræus. Multa etiam de hac Salmas. l. c.*

Mano. manans aqua, Col. 1, 5. manantia loca, Col. 2, 9.

Mansiones æstivæ, Pall. 1, 9. hibernæ, æstivæ, vernæ, auctumnales, Pall. 1, 12.

Mansuefacti arietes feri, Col. 2, 7.

Mansuescere silvestria, *transitive*, Varr. 2, 1.

Mansueti erunt, Varr. 1, 20.

Manubriatæ ferrulæ, Pall. 1, 43.

Manubria ferramentorum optima, Col. 11, 2. bidentum, Col. 5, 10. manubrii foramen, Pall. 3, 17. crassitudine, Col. 5, 9. Pall. 4, 10.

Manus utraque quantum gestabit, Pall. 12, 22. *eine Gispel.* ad manus accedere consuescunt equuli, Varr. 2, 7. de manu dare, Col. 7, 9. manu pressus caseus, Col. 7, 8. manu datur aqua, Col. 9, 5. illata aqua, Col. 11, 3. sata silva, Varr. 3, 5. *sic* νησίδιον χειροποίητον *Geop. 14, 18. vid. Rigalt. & Gœs. in Ind. Agrar. Schœttg.* * Manus fraxineæ *s.* brachia, Pall. Ins. 60.

Marathrites vinum, Col. 12, 35.

Marcentia vino brachia, Col. 10, 428.

Marcescit languore capra, Col. 7, 7.

L. Marcius præfectus fabrum, Varr. 1, 2.

Mareoticæ vites, Col. 3, 2.

Margines lapidei in flumine, Varr. 3, 5. *Masculino genere a Varrone dici* marginem, *etiam annotavit Barth. 21, 1, p. 1013.*

Massulæ e farina conspersa, Col. 12, 38. massulis salis admixtis, Col. 12, 48.

Mastici optimi unciam, Pall. 11, 14. *Al. libri*, masticis optimæ; *alii*, masticis optimi.

Mastichino oleo imbuta, Pall. 4, 9.

Matella, Cat. 10 & 11.

Matellio, Cat. 10 & 11.

Mateola adigere, Cat. 45 & 46. *Aut fustem esse putat* mateolam *Turneb. 11, 13, aut legendum* materiola, *h. e. ligneo fuste : certe intelligendam* mateolam, *quasi* materiola *esset, quod posterius etiam probat in omissis Popma.* Mateolam *interpretatur Harduin. ad Plin. l. c. manubrium bipalii.*

Mater. ut matrem saliat, adigi non potest equus, Varr. 2, 7. * matres mellis apes, Varr. 2, 5. * *vitis vel arbor, unde virga propagatur*, Col. 3, 17. Arb. 7 & *al.*

Materia, *vel* materies, Cat. 17. *de lignis minoribus ad ridicas. Utitur hoc loco Gœsius in Ind. Agrar. contra Salmasium. Sed is non dissimulaverat, etiam minora ligna* materiæ *nomine comprehendi. Schœttg.* effodienda quando, Cat. 31 & 37. quando cædenda, Col. 11, 2. ad fabricam quando cædenda & quæ, Pall. 2, 22. 12, 15. 13, 2. *Etiam Ictis ad ædificiorum usum refertur. vid. l. 62 & 67 π de V. S.* * materiæ magis aptum quoddam genus surculorum, Col. Arb. 1. *ubi & ignis alimentum & ædificiorum materia comprehenditur.* * materia in vite, quidquid ligneum est, Col. 3, 17. de materiæ submittendæ longitudine, Col. 4, 24. materiis compluribus e singulis gemmis germinans vitis, Col. 3, 6. materias plures an pauciores in vite submittas, Col. 3, 21. materiarum modus in vite qui esse debeat, Col. 4, 24. *add.* Col. Arb. 5. Pall. 6, 2. * *Specialiter* genus palmitis, quod de novello nascitur, & in tenero alligatum dependet, materiam vocamus, Col. 5, 6. * Materies generosa in equino pecore, Col. 6, 27. mularis, vulgaris, *ibid.* quod ex vetere materie nascitur, *de ovibus*, Col. 7, 3. * Materia *pro* pure *dicta videtur* Veg. 1, 46.

Materina, Cat. 34. *Turneb. 21, 5 intelligit* terram duram, solidam, & prope ligneam ; *observatque, fuisse, qui* macerinam *legere voluerint*, *h. e.* macram. *Mihi synonyma videntur* materina & rudeta, *ubi fuit* materies, & rudus ædificiorum.

Matiana mala, Col. 5, 10. 12, 45. *Laudat etiam Macrob. Sat. 2, 15. a* Matio *dicta auctore vult Plin. 15, 15. vid. Harduin. ad 12. 2. Iis delectabatur Domitianus apud Suetonium cap.*

dia civitate versetur, & mediæ urbis incola sit, quæ significatio plane convenit cum illo Horatiano carmine: Tu mediastinus tacita prece rura petebas. *Quidam* mediastinum a medio stando *vocari memorant: non pauci* mediastinos *tradunt dici vilissima quæque mancipia, qui abjectissima quæque officia tam in agro, quam in urbe inter servos peragunt, ut omnibus pareant, nullius imperium detrectantes, quasi in medio, ac propatulo ad omnium domesticorum jussa præsto sint. De mediastinis Nonius, Porphyrio, Priscianus. Ego, re sollerter curioseque perpensa, video apud Columellam* mediastinos *proprie intelligi eos* operarios, *qui in studio agricolationis versantur, quales sunt occatores, sarritores, runcatores, messores: hoc signat ipse Columella, scribens in secundo,* posse ducentorum agrum jugerum subigi duobus jugis boum, totidemque bubulcis, & sex mediastinis. *Nam præter bubulcos mediastini sex, qui alii intelligi possunt, quam hi, qui reliqua opera præter arationem in agricolatione conficiunt, ut est sarrire, runcare, occare, metere, & cetera hoc genus? sunt autem quasi hi in medio aratorum & vinitorum consistentes. Beroaldus.*

Medica herba. ejus satio, Varr. 1, 42. Pall. 3, 6. laus, Col. 2, 11. Pall. 5, 1. *vid. Salmas. ad Solin. cap. 21, p. 172. Bochart. Hierozoic. 1, 2, 31. Schœttg.*

Medicabilis ligni succus, Col. 7, 10. medicabile ita fieri mel, Pall. 2, 15.

Medicabiliter asperat, Pall. 3, 31.

Medicamen, Col. 6, 5. de coagulo casei, Col. 7, 8. theriacæ, Pall. 3, 28. medicaminis sapor vitiatur, Col. 12, 20.

Medicamentosior brassica, Cat. 157.

Medicamentum in dolium indere, Cat. 39. *Ita* Col. 12, 20 medicamen & medicamentum *de iis rebus dicuntur, quæ adjiciuntur defruto, ut ætatem ferat.*

Medicatus cibus, Col. 9, 13. medicatis seminibus nihil nocet eruca, Col. 11, 3.

Medicina pecoris scientiam requirit, Col. 11, 1. medicinæ pecudum ab Epicharmo conscriptæ, Col. 7, 3. medicinæ partes tres, Varr. 2, 1.

Medico. medicare aquam thymo pinsito, Col. 11, 3. semina sedi succo, Col. 11, 3. medicemus oves tonsas hoc unguine, Pall. 6, 8. medicatur aqua exigua amurcæ portione, Col. 6, 4. ut medicentur galbani odore apes, Col. 9, 13.

Medicus. Medici galli, Varr. 3, 9. *In antiquis libris* Melici, *corrupte: quem errorem in suæ etiam ætatis imperitis hominibus refellit Columella. cum enim & ipse de diversis generibus gallinarum ageret, inquit,* Et Medicum, quod ab imperito vulgo, litera mutata, Melicum appellatur. *Hoc etiam ante illum fecerat Varro. nam infra & ipse falso gallinas ita appellatas ostendit. Sex. tamen Pompejus multitudinis consuetudinem non contemsit, & verbum id suo loco agnovit.* Melicæ, *inquit*, gallinæ, quod in Media id genus avium corporis amplissimi fiat, L litera pro D substituta. Quemadmodum etiam in Gallia nunc cisalpina Melica pro Medica appellatur, qua ad boves saginandos utuntur: unde etiam apud nos id genus frugis Sagina appellatum est. *Aliam tamen ab hac Medicam veterum fuisse, manifestum est. nomen tantum ipsius in Italia conservatum, ipsa periit: & id etiam aliæ frugi attributum, quæ & nova in hac terra est, & defectum illius supplet. non tamen omni pecori, cui antiqua, utilis est. nam equi etiam illa alebantur, ut Aristophanes Equitibus ostendit: cum enim equos ipsorum laudaret, inquit, alio genere cibi illos uti, ac ceteri equi faciant,* ἤσθιον δὲ παγούρους ἀντὶ πόας Μηδικῆς. *Victor. cf.* Col. 8, 2.

Medietas, *dimidia pars*, Pall. 1, 12. ad medietatem decoquere, Pall. 4, 10. usque ad medietatem, Pall. 6, 3. 7, 10.

Medio, *as.* mediante Junio, Pall. 4, 10.

Mediocres coronæ, Col. 6, 29.

Mediolanensium mos in vitibus & arboribus, Varr. 1, 8.

Mediponti, Cat. 3, & Meliponti, *ut* gallinæ Melicæ & Medicæ. *Erant in instrumento funario, &* Medi, *h. e. Xerxis*, pontem *imitabantur, quo Hellespontum ille conjunxerat. Crassissimi funes ad vehementissime premendum. Turneb. 8, 6. Libri veteres. quod probo magis, quam* Medipontos. *Sunt enim* Meliponti funes lorei crassissimi, qui prelum vehementissime deprimunt. unde illis nomen. contra Subductarii, qui per trochleas trajecti, adhibita succula, prælum subducunt & tollunt. *A. Popma. Dispungo*, medipontos privos. *Quod autem doctissimus vir Ausf. Popma malle ait se* melipontos *ex libris veteribus, non probo. Primum nunquam vidi illos libros veteres, & mei Basil. & Coloniens. habent* medipontos. *Deinde* Melipontus *&* Medipontus *idem valent. Nam veteres* L *&* D *sæpe inter se commutabant, ut in* Impelimenta, Impedimenta. Fidius, Filius. Odor, Olor.

Delicare, Dedicare. *Quin etiam* R & D *commutabant.* Meridies, Medidies. *unde* Melidialis *hostia*, *quæ meridie immolabatur. Festus:* Medialem appellabant hostiam atram, quam meridie immolabant. *Lego*, Medidialem a. *Sic* Feretrius, Fedetrius. *In lege Numæ:* JOVEI. FEDETRIO. BOVEM. CAIDITO. *Sic* Lingua, Dingua. Lacrymæ, Dacrymæ. Novensiles, Novensides, *& similia. Meursius.*

Medius cibus, *dimidius*, Varr. 3, 7. medius occidit, *p. p.* totus apparet, Col. 11, 2. *vid. Barth.* 54, 10. *Sic* medium croci scrupulum, Pall. 2, 18. * *Sic* medium *substant. ut* medium scillæ, *scilla dimidia*, Varr. 2, 7. ad medium complere, Col. Arb. 4. * media sua fide, *interposita*, Pall. 11, 14. * in medio, *in publico*, *sub dio*, Pall. 13, 5. * media, *remedia*, *medicamenta*, Pall. 11, 14.

ad Medullas pervenit nullum alimentum, Veg. 3, 55. * medulla vitis, Col. 3, 18. tædæ pineæ, Veg. 4, 12. usque ad medullam recisæ arbores, Pall. 12, 15.

Mee, *μῆ*, *vox caprarum*, Varr. 2, 1.

Megarici bulbi, Cat. 8. Col. 10, 106.

Mejere, *mingere*, Col. 7, 5.

Mel quando & quomodo fiat, Col. 9, 15. Pall. 7, 7. mellis vires in condituris, Col. 12, 45. ejus natura coercet vitia, Col. 12, 45. discrimina, Varr. 3, 16. quod optimæ notæ? Col. 9, 4. Pall. 7, 7. mel acetum, Col. 12, 5. *vid.* Acet. Afrum, Veg. 1, 42. Atticum, Col. 6, 33. nemorense, villaticum, Col. 9, 4. rusticum, Pall. 1, 37. Siculum fert palmam, Varr. 3, 16.

Μῆλα, oves, & capræ, Varr. 2, 1. * Mela *pro* mala *semper fere MS. Leid. Palladii. v. g.* 3, 28.

Melanthia grata cumino, Col. 10, 245. *miminit etiam* Cat. 102. *est autem cumini species al.* gith.

Melanuri pisces, Col. 8, 16.

Melas colpos, *μέλας κόλπος*, Thraciæ, Varr. 2, 5.

Meleagrides, *μελεαγρίδες*, gallinæ, Varr. 3, 9. Col. 8, 2.

Meliacinus malagma, Veg. 3, 21. *N. L.*

Melicæ gallinæ, *pro* Medicæ, Varr. 3, 9. Col. 8, 2.

Meliceris, Veg. 2, 30. *μελικηρὶς*, *apostema humorem mellei coloris continens. vid. Gorræus.*

Melicratum (Mellicratum *fere scribitur*) Veg. 3, 15. *est mulsa recens & ex tempore parata*, *vel cruda*, *vel decocta* : hydromeli *autem reposita. Gorræus.*

Meliloti uncia una, Pall. 11, 14. Veg. 3, 6. *herba*, *quæ*

ſerta Campana *Romanis dicitur. vid. Plin.* 21, 9, & *Salmaſ. ad Solin. p.* 687.

Melimela, *muſtea ſ. mulſea mala*, Varr. 1, 59. Col. 5, 10. 12, 45. *Iſid. Orig.* 17, 7: Melimelum a dulcedine appellatum, quod fructus ejus mellis ſaporem habeat, vel quod in melle ſervetur: unde & quidam, Si tibi Cecropio ſaturata Cydonia melle Ponantur, dices hæc melimela placent. *Schœttg.*

Μέλινον & μελίφυλλον *vel* μελισόφυλλον, apiaſtrum, Varr. 3, 16. *Falſum ait Varronem*, & *qui eum ſecuti ſunt*, *Cerda ad Georg.* 4, 63. Meliphyllum *eſſe*, *quæ* citrago *Latinis*, meliſſa *Gallis*, *Hiſpanis* torongil *dicatur.* Meliphylla, Col. 9, 8. *vid.* Meliſph.

Meliponti, *vid.* Mediponti.

Meliſphyllum, Pall. 1, 37.

Meliſſa in apem a Jove verſa, Col. 9, 2.

Μελλισσῶνες, apiaria, apum cubilia, Col. 8, 1.

Μελισσόφυλλον, (μελισσόφιλον) apiaſtrum, Varr. 3, 16. Col. 9, 9.

Μελιτροφεῖα, *rectius fort.* μελιττοτροφεῖα, alvearia, Varr. 3, 16.

Μελιττών, alvearium, Varr. 3, 16.

Μελιττοῦργοι ſ. Melitturgi, Varr. 3, 16.

qui ut Melius, *ſc. faciunt*, Varr. 2, 2. eo melius (*fuerit*) ſi *rel.* Varr. 2, 5.

Meliuſculi coloris apes, Col. 9, 3. *Forte* melleuſculi *legendum ſit. Plinius certe in hoc argumento* 11, 16 mellei coloris *regem vocat.*

Mella, Col. 12, 11. ea condiuntur olivæ, Col. 12, 47.

Mellarium, alvearium, Varr. 3, 16.

Mellarius, Varr. 3, 16.

Mellatio, Col. 11, 2.

Mellificium, Varr. 3, 16. mellificiis ſtudent apes, Col. 9, 13.

Mellifici ſaltus, Col. 9, 8. mellificum opus, Col. 9, 13. mellifica loca, Pall. 5, 8. Col. 9, 8.

Melliti favi, Varr. 3, 16.

Mellum, *i. e.* millus. *vid.* Mælium.

Melomeli, Col. 12, 45.

Melonum ſatio & cultura, Pall. 4, 9.

Melum *pro* malo *ſæpe MS. Leid. Palladii.*

Membrana ovi ſub teſta, Veg. 3, 64. * membranam

Mercurialis herba, Cat. 158.

Mercurius in membris equi, Veg. 4, 2. *N. L.*

Merda bubula, Veg. 2, 8.

Meretricandi poteſtas, Col. 11, 1. *Videtur legendum* meridiandi. *Urſin. Sed* meridiandi *poteſtas negari vix poteſt operis: optima lectio videtur Medicea* tricandi. Meretricandi *verbum barbarum & Guil. Britone dignum (1, 141, ubi plures, ſed male Columellam, laudat Barthius) credo fratrem aliquem bonum ſubſtituiſſe, qui melius, quid* meretricari *eſſet, intelligeret, quam quid* tricari? *Auxit ſuſpicionem illius, quod venereis amoribus præceſſit.*

Merga. mergis ſpicam legere, Col. 2, 21. Furculam *interpretatur Feſtus*, qua acervi frugum fiunt. *Adhibet etiam in meſſis mentione Plaut. Pœn. 5, 2, 58, & Rud. 3, 4, 58.* Mergites *vocare videtur Plin. 18, 72, i. e.* faſces culmorum merga collectorum.

Mergo. mergere ſarmenta paſtinis, Pall. 1, 43.

Mergus in vite qui ſit, & quomodo tractandus, Col. 4, 15. *Vide* Palladium 3, 16. mergus, propaginis curvatura, Pall. 3, 16. 12, 2. in provincialibus vineis, Col. 5, 5. mergum attrahere, Col. 4, 15. amputare, Col. 4, 15. mergis propagare veteres vineas, Col. 4, 2. propagata vinea, Col. 4, 22. mergis propagare ſalices, Col. 4, 30. *Ab hoc genere* mergi Agrarius mergus *dictus eſt, de ſententia Rigaltii ad Agrim. p. 226 extr. Pertinax Imperator apud Capitolin. c. 9. Sed in alia omnia eunt Caſaub. & Salmaſ.*

Merica vitis, Col. 3, 2.

Meridianus æquinoctialis, Col. 1, 6. meridiano tempore, Varr. 1, 51. meridianis objecta partibus, Pall. 1, 20. meridiana orbis pars minus ſalubrior, quam ſeptemtrionalis, Varr. 1, 2.

Meritum admiſſarii, *virtus, præſtantia*, Pall. 4, 13. pro agri merito, Pall. 1, 8. pro ætatis merito, Pall. 4, 13. ſecundi meriti ager, Pall. 1, 5. ſequentis, arena, Pall. 1, 10. 4, 13. ſecundi ac tertii meriti mella, Pall. 1, 37. *i. e. pretii. cf.* Pall. 3, 9.

Merulæ albæ, raræ aves, Varr 3. 9. * merulæ piſces, Col. 8, 16 & 17. *Inter ſaxatiles etiam laudat Plin. 32, 11.* * L. Cornel. Merula *collocutor*, Varr. 3, 2.

Merus vere guſtus, non mixtus, Col. 3, 21. mero Bacchi ſpargere, Col. 10, 302. * meræ agnæ, *nondum ætatem agnorum egreſſæ*, Varr. 2, 2. *noſtri, ein pures Kind, in re ſimili,*

Merx esculenta, Col. 11, 3. mercibus exactis, Col. 10, 317. *vid.* Exact.

Mespili satio & cura, Pall. 4, 10. insitio, Pall. 3, 25. Ins. 69 & 105. ut serventur mespila, Pall. 4, 10.

Messala orator, Col. 1, Præf.

Messionis frum. tria genera, Varr. 1, 50.

Messis unde dicta, & quot modis fiat, Varr. 1, 50. messi præmittuntur sacra, Cat. 134. quando & quomodo facienda, Col. 2, 21. Pall. 7, 2. messim videt granarium, Varr. 3, 2. messibus exactis, Col. 12, 10. messes sex singulis annis Medicæ, Pall. 5, 1.

Messorem fœnisecam inducere, Col. 2, 18.

Messoria opera, Col. 2, 13. messoriæ falces, Pall. 1, 43.

Messus. messæ spicæ, Varr. 1, 50.

Metas facere, Cat. 55. in metas exstructum fœnum, Col. 2, 19. meta inversa, Col. 9, 15. * ad metas dirigere, Varr. 1, 4. *Vid. quæ de* meta *congessit P. Angelius Bargæus de Obelisco ap. Græv. Thes. Tom. 4, p. 1908. Schœttg.*

Metalla in agro, Varr. 1, 2.

Metaphoræ Varronis exstantiores. vinea ministrat acratophoro vinum, 1, 8. dominus furcillas e vinea reducit hibernatum in tecta, 1, 8. vinum in partu & alimonio non ut in calice quærit aquam, sed solem: itaque ideo e vinea in arbores ascendit, 1, 8. cohors fit ministra fundo, 1, 13. *sic* quod horum inopiæ subsidio misit arundinetum, 1, 8. *vid.* quæro. colit ulmus aliquot corbulas uvarum, 1, 15. instrumentum rusticum dividitur (*ex Grammatica*) in vocale, semivocale, & mutum 1, 17. quæ res quotidie videntur, minus metuunt furem, 1, 22. annus prospiciens, 1, 23. fructus videt in villa dolium ac modium, & prodit ad usum, 1, 37. *add.* Pall. 1, 6. semina adulta concipiunt, prægnantia cum sunt, pariunt, 1, 44. aere frigidiore ringuntur radices, 1, 45. herbæ rixantur ac celerius rumpuntur, quam sequuntur, 1, 47. ostia aperire muribus ac formicis, 1, 51. frumentum purum veniat ad corbem, 1, 52. uva descendit de vite, 1, 54. descendit in piscinam, in amphoram picatam, 1, 54. olea per idem bivium redit in villam, 1, 55. prodit vinum, 1, 65. ad abjiciendum descensurum se minitantur pensilia, 1, 68. Epirotici pecuarii athletæ, 2, 1. verres it retro, *h. e. deterior fit ad fœturam*, quoad perveniat ad lanium, 2, 4. ut omnia sequantur instrumenta, *h. e. una afferantur*, 2, 10. villa videt fœnisicia

Milvini pedis flos, Col. 12, 7. *eam herbam* cornu cervi repens *alio nomine dici suspicatur Ruellius* 2, 64 & 134, *referente Dodonæo* 1, 4, 25.

Mina ovis, Varr. 2, 2. *Turn.* 6, 9 *inde derivat, quia* minus *habet lanæ. vid. Scalig. & Muretus ad Plaut. Trucul.* 3, 1, 9.

Minaciter levare secures contra cœlum, Pall. 1, 35.

ad Minctionis conamen se extendere, Veg. 1, 50. minctionem impedit pullinum stercus, Varr. 3, 15.

Micturam & naturam simul dimittere, Veg. 1, 33.

Minerva Phidiaca, Col. 1, Præf. ejus est procuratio oliveti, Varr. 1, 1. caprini generis cur nihil ei immoletur, Varr. 1, 2. * Minerva subtilissima, pinguis, Col. 1, Præf.

Minerval, Varr. 3, 2.

Minime, *pro* minimum. vel minime novem, Col. 1, 6. minime bis anno, Col. 5, 9. tribus pedibus, Col. 5, 10. palmo, *ibid.* & Arb. 22. dies XXV, Col. 5, 10. duobus mensibus, Col. Arb. 16.

Minimum herbarum creat stercus asini, Col. 11, 3.

Ministerium lactis præbet pullo mater, Varr. 2, 8. simplex, duplex, triplex præbetur apibus ex diversis herbis, Varr. 3, 16.

Ministra fundo fit cohors, Varr. 1, 13.

Ministrare sumtibus multa poscentibus, Varr. 2, Præf. rigationem, Col. 11, 3. ministrant fructum spongiæ asparagi, Pall. 4, 9. vinum usibus, Pall. 11, 14. ministrat succum colibus sarmentum, Varr. 1, 31. * ut is quam commodissime ministretur, *de ægroto*, Col. 12, 1.

Minores quadrimis, Col. 6, 24. non minor quinque mensium agnus, Varr. 2, 2. ne sint minores trimæ, Varr. 2, 7. minores bimæ, Varr. 3, 6. * minoris, *minori pretio*, Col. 1, 3. * minus *vid. p. p.*

Minturnæ, Cat. 135.

Minucius Pica, Varr. 3, 2.

Minuere. minuunt quinta parte subjectis ignibus, *decoquunt.* Col. 7, 5. * *secare venam*, Veg. 1, 22. minuendus est sanguis de palato, Veg. 1, 16. *vid.* Minutio. * *intransitive.* aliis minuentibus, Veg. 1, 14. minuente luna, Pall. 3, 24. 7, 3.

Minus dimidio, Varr. 1, 22. minus XXV parte, Col. 5, 2. ne minus, Col. Arb. 1, 5 & 6. ne minus habeamus in centenas oves singulos homines, Varr. 2, 2. minus dena millia, Varr. 3, 2. ne minus triduum, Col, 12, 38. minus

5, 31, fustibus *aliquis* mitis *dicitur. qui Aul. 3, 2, 8,* mollis fustibus *est: item ubi* commitigari sandalio *caput Herculisco Thrasoni optat parasitus Ter. Eun. 5, 7, 4. quibus geminas antiquorum formulas habet Nonius 4, 293.* Mitem *esse* mollem, *etiam illa docent loca, ubi* mitigandi *verbum de* cibis coquendis *adhibetur, v. g. Cic. Nat. D. 260. conf. Lucret. 5, 1101 sq.*

Mitto. mittunt radiculas plantæ, Pall. 3, 20. mittis in linteo, Pall. 3, 31. in palmea fiscella, Pall. 4, 10. mittuntur in vasculo, Pall. 3, 25. *vid.* In. cui ad medium aqua mittatur, *in quam*, Pall. 4, 10.

Mobili manu, *suspensa, & sollerter*, Veg. 2, 13.

Modeste. modestius completa cochlearia, Pall. 11, 14. *add.* Pall. 12, 7. *Sic*

Modestæ rigationes, *modicæ*, Pall. 3, 25.

Modium salis unicuique in anno satis est, Cat. 58.

Q. Modius Equiculus, Varr. 2, 7.

Modius, Pall. 6, 4. *add.* 7, 2. *Est tertia pars jugeri, cujus mensura secundum Fragmenta Agrar. p. 264 est pedum LXXX in longitudine, & XL in latitudine. Verba ibi sunt:* Jugerum unum pedes CCXL long. & in latitudine ped. CXX faciunt terram modiorum III. *Schœttg.*

Modo nominatis provinciis, Col. 11, 2. * modo ut, *pro* dummodo, Col. 5, 6. * omnis materia, quæ modo potest præcipitari, Col. 4, 26. ulla regio, in qua modo frumenta gignantur, Col. 6, Præf.

Modulator cantus, Col. 1, Præf.

Modus & mensura rebus adhibenda, Col. 1, 3. modus in assumenda cultura tenendus, Pall. 1, 6. modus altitudinis & latitudinis bipedaneus, Col. 11, 3. modus fundi, *justa magnitudo*, Varr. 1, 11. modi, quibus metimur rura, Varr. 1, 10. modus amplus, Col. 11, 3. in eundum modum musti tantundem, Col. 12, 23. modum jugeri continens clivus, Col. Arb. 1. ad modum sextarii, *i. e. circiter sextarium*, Pall. 8, 9. modis æqualibus, Pall. 11, 14. *h. e. mensuris.* * bono modo, Cat. 5. *Formulæ solemnis vim habet, qua moderatio suadetur, & ἐπιείκεια quædam a summo rigore & contentione pro temporis & hominum ratione aliquid remittens.*

Mœstitia frigorum, Col. 7, 3.

Mœstitudinem novæ captivitatis consolari, Pall. 1, 26.

Molæ asinariæ, trusatiles, Hispanienses, Cat. 10 & 11. oleariæ e duro & aspero lapide, Varr. 1, 55. aquariæ,

Mordacitas ex melle germen nucum exſtinguit, Pall. 2, 15.

Mordicus interfecit perorigam equus, Varr. 2, 7.

(Moretum) oxyporum, *vid. lemma antiquum* Col. 12, 57. *& convenit Virgilii vel cujuſcunque* moreti *deſcriptio. vid. Scal. ad finem illius poematis.*

Moritur hordeum, ſi in lutoſo ſpargatur, Pall. 1, 6.

Mors. mortibus & pœnis afficere, Col. 9, 11. mortem facere, *pro mortem afferre vel parere*, Col. 2, 2. *Magnis copiis hanc formulam defendit ad Ovid. in Ibin v. 148 Burmannus.*

Morſui venenato remedia, Col. 6, 13 & 17. ab angulo unde cœperit morſus, Veg. 4, 5. morſum claudere, Veg. 2, 33.

Mortarium ad farinam ſubigendam, Cat. 74. *fuiſſe hoc genus ſupellectilis planum, fundum certe planum ac latum habuiſſe, apparet ex* Col. 12, 55. *Hinc confirmatur obſervatio Jo. Rhodii ad Scrib. c. 111, p. 183*, res in pilo tuſas, tritas in mortario: *quod Scribonii & aliorum auctoritate ait confici. Idem apparet ex locis, ubi ad alia ea vox transfertur, v. g. ad orbem cavum inſtar phialæ circa arborem*, Pall. 4, 8. *Ita* mortarium *eſt ille alveus, in quo calx cum arena vel marmore minuto ſubigitur apud Plin. 36, 55 & Vitr. 7, 3.* Mortarium in trapeto, Cat. 22. *& ipſum mediocriter excavatum videtur.*

Morticinæ oves, Varr. 2, 9. volucres, Varr. 3, 2.

Mortifer ictus, Col. 6, 17. ſpiritus, Pall. 9, 9. mortifera quadrupedi ſcabies, Col. 6, 32. * mortiferus, Veg. 3, 4.

Morus. mori ſanguineo cruore, Col. 10, 402. mori ſatio & cultura, Col. 5, 10. inſitio, Pall. Inſ. 127. diamoron, Pall. 10, 16.

Movent ſe gemmæ, Col. 11, 2. movere gemmas & corticem, Col. 4, 29. alvum, Cat. 114.

Mox propoſueram, Col. 3, 20. *de tempore proxime ſuperiore.*

ſi Muceat vinum, Cat. 148.

Mucorem ſitu contrahunt penora, Col. 12, 4.

Mucoſa proluvies, Col. 6, 7.

Mucro falcis, Col. 4, 25. * mucro magiſtri, Col. 10, 252. *ſtilus, graphium.*

Mucus. muci, Veg. 1, 3 & 10. mucorum qualitates convenit noſſe, Veg. 2, 36. mucos per nares emittere deſperate tympanitici bovis ſignum, Veg. 3, 27.

Munia ſua exſequentur, Col. 11, 1.

Municipium Gadium, Col. 8, 16.

Munimen ad imbres, Col. 3, 15. hortorum, Pall. 5, 24.

Munimenta hortis exſtruere, Col. 11, 3. lanarum conjunges, Veg. 2, 47.

Muniri viam, Cat. 2. munibis, Veg. 1, 10.

Munitionis genera plura, Pall. 1, 34.

Muræнæ flutæ, Siculæ, Varr. 2, 6. *add.* Col. 8, 16. rabici obnoxiæ, Col. 8, 17. * Muræna Liciniorum cognomen, Varr. 3, 3. Col. 8, 16.

Murex. murices, Cat. 135. *ita definivit in omiſſis Popma:* frena ferrata aſperrima, & clavi eminentes in collaribus canum.

Murgentina vitis, Col. 3, 2. Murgentinum vinum, Cat. 6. *a* Murgentia *Siciliæne an Samnii?*

Muria dura, matura, cruda, Col. 12, 6. ea muſtum ut condiatur, Col. 12, 25. in muria conduntur oleæ contuſæ, Cat. 7. muria dura lavare alvum, Col. 6, 30. * *de vulgari ſale,* Cat. 105. * muries, Cat. 88.

Murinus color in aſinis vulgaris, Col. 6, 37. in equis, Pall. 4, 13.

Murra *pro* myrrha *fere ſemper apud* Vegetium, *e. g.* 1, 42.

Murrius *collocutor*, Varr. 2, 1, 3 & 8.

Murta nigra, Cat. 125.

Murteus color equi, Pall. 4, 13. murtea olea, Col. 5, 8. murteum vinum, Cat. 125. murteæ virgæ, Cat. 101. *vid.* Myrt.

Murtus conjugulus Cat. 8 & 133.

Murus, *pro* aggere, Varr. 1, 14.

Mus araneus, μυγαλῆ, Col. 6, 17. peſtis venenata, Veg. 3, 82. *add.* 3, 4. & Col. 6, 17. mures agreſtes ſ. ruſtici ut necentur, Pall. 1, 35. ne vineam lædant, Col. Arb. 15. ex hortis ut profligentur, Pall. 1, 5. mures parit humus, Varr. 1, 8. * muribus cæcis, *pro* cæciliis, Veg. 3, 77.

Muſæ a poetis invocantur, Varr. 1, 1. Latiæ, Col. 1, Præf. Muſis amica ſilentia, Col. 10, 222. Muſa modulante, Col. 10, 228.

Muſcæ ne vulnera infeſtent, Col. 6, 17 & 33. ne canum aures, Col. 7, 13.

Muſcarium, *pars ſetoſa in cauda equi*, *Ruellius ind. Hippiatr. Sed pro ipſa cauda* Veg. 4, 1, 2, 3 & 4.

Muſcipulis opplere vineas, Varr. 1, 8.

Mufco. mufcantur arbores, *vid.* Emufc.
Mufcofa prata, Varr. 1, 9.
Mufculofa pectora, Col. 8, 2.
Mufculorum tori, Col. 6, 29.

Mufcus ruber, Cat. 6. mufco obducta prata, Col. 2, 18. ad mufcum necandum cinis, Col. 2, 18. Pall. 10, 10. mufcus eradendus, Col. 4, 24. Pall. 3, 12. fuperponitur taleæ depactæ, Col. 11, 2. amputatis, Pall. 3, 18. *add.* Col. 4, 29. crura vitium devincta comprimit, Col. 4, 22. * mufcus de vitice, Veg. 2, 47. * *an pro* pure Veg. 2, 48? *non puto: fed leg.* mucus.

Mufeum in villa, Varr. 3, 5.

Muftacei ut fiant, Cat. 121. Muftaceus *five* muftaceum *eft libi genus, quod fit e farina filignea mufto confperfa, & decoquitur fuppofitis lauri foliis. Unde natum proverbium,* lauream quærere in muftaceo, *id eft, ex rebus minimis captare famam. Cic. ad Attic. 5, 20:* Cœpit laureolam in muftaceo quærere. *Juvenal. 6, 203:* Cœnam & muftacea perdas. *Popma. vid.* Muftei, *& Bodæus a Stapel ad Theophraft. hift. plant. 3, 11. Schœttg.*

Muftarii urcei, Cat. 11.

Muftelæ *vel* Muftellæ ut arceantur, Pall. 1, 24. manfuetæ in carduetis, Pall. 4, 9. * pifces, Col. 8, 17.

Mufteus fructus, Col. 9, 15. muftei, muftacei, Col. 12, 33. Pall. 11, 21. muftea mala, Cat. 7. Varr. 1, 59. Col. 5, 10. *a celeritate mitefcendi dicta eadem, quæ a fapore melimela, vult Plin. 15, 15.* pira, Cat. 7. *

Muftum toto anno ut duret, Cat. 120. ut femper dulce tanquam recens permaneat, Col. 12, 29. quibus condituris adjuvetur, Col. 12, 19. aqua marina f. muria conditur, Col. 12, 25. ut curetur fi uva nimio imbre compluta, Pall. 11, 9 *it.* 14. ne animalis immortui odore vitietur, Col. 12, 31. lixivum (lixivium), Cat. 23. Col. 12, 27. circumcidaneum, Cat. 23. tortivum, *ibid.* Col. 12, 36. * *cum* vinum muftum *dixit* Cato 115, *adjective videtur accepiffe.*

Mutica fpica, Varr. 1, 48.

Mutilus aries, Col. 7, 3. caper, mutila capra, Col. 7, 6. *h. e. fine cornibus.*

Mutina, Col. 7, 2.

Muto. mutat grex dominum, *de plena venditione*, Varr. 2, 2. neque ab hoc, quod mutaret Coffinius, Varr. 2, 11. mutetur tegula, Cat. 155. mutentur ære, *vendantur*, Col.

7, 9. 8, 5. 9, 1. pretio, Pall. 8, 4. * hoc mutant, Varr. 2, 2. *i. e. differunt.*

Mutuli, Cat. 158. *Sic libri veteres, optime. Nam μυτύλοι voce Græca appellantur pisces mollis testæ, qui sponte naturæ in arenosis proveniunt, quorum jus alvum subducit. Similiter censeo scribendum* mytyli *vel* mutuli *apud Plin. 9, 51 & 32, 9. Popma.* * per parietem defixi, Col. 8, 9. columnis impositi, Varr. 3, 5. *vid. Philandr. ad Vitruv. 3, 2. Schœttg.*

Mutum instrumentum agri, Varr. 1, 17.

Μυγαλῆ, mus araneus, Col. 6, 17. Veg. 3, 4.

Myrappia pira, Col. 12, 10.

Myrrha Achaica, Col. 10, 173. *f.* Smyrnion, *quod Dodonæo est* hipposelinon, *officinis* Petroselinum Macedonicum: *sed Fuchsio* Ligusticum, *vulgo* Levisticum, *in quo illi contradicitur a Dodonæo.* Myrrha florentes horti Romani, Col. 3, 8. Troglodytis, Veg. 2, 22. *restituta etiam* 3, 70. secundaria, Veg. 4, 14.

Myrteolo crine virens, Col. 10, 238.

Myrtinum oleum, Pall. 2, 17.

Myrtites vinum, Col. 12, 38. myrtite, Pall. 2, 18. 3, 27 & 31. 13, 2.

Myrtus conjugulus albus, & niger, Cat. 8. ejus species tres, Cat. 133. genera duo, Col. 12, 38. seminaria, Pall. 3, 23. in baccis legendis quid observ. Col. 12, 38. ex baccis myrti oleum, Pall. 2, 17.

Mysia frugifera, Col. 3, 8. terra in ea densa, Col. 1, Præf.

Μῦθος de Actæone, Varr. 2, 9.

Myxa seri & inseri quando soleat, Pall. 3, 25. *Prunorum genus est in Syriæ Damasco monte nata, familiare Italiæ tempore Plinii, quem vide 13, 5. Ad lumbricos commendat ad Scribon. Rhodius p. 214. Add. Porta villæ 5, 22. Schœttg.*

N.

N. S. *i. e. numi singuli*, Cat. 14. *Sed forte leg.* IIS. *h. e. numi duo cum dimidio, qui est ipse sestertius.*

Nævia olea, Col. 5, 8. 12, 48.

Næviana pira, Col. 5, 10. 12, 10.

Nævius Pollio pede longior, quam quisquam longissimus, Col. 3, 8.

Nais formosa, Col. 10, 299.

ſi natura jumento excedit, Veg. 3, 9. natura, qua mingunt, Veg. 1, 61. 3, 15.

Naturali ſaxo, Col. 7, 6. naturalium rerum latebras ſcrutantes, *Phyſici*, Col. 9, 2. naturalia deſideria, Col. 6, 24 & 27. naturales exitus, Col. 6, 30. * naturalia, *naturales exitus*, præcludere, Col. 8, 5. loca naturalia, *eadem*, Col. 8, 7. * naturalia equæ, Col. 6, 27. capræ, Col. 7, 7.

Natus alius ager male, alius bene, Varr. 1, 6. male nata ſarmenta, Col. 4, 24. Pall. 3, 25. nati, *de agnis*, Pall. 8, 4. ne capra natum paſcat, Varr. 1, 2. natorum amore noxam trahit equa, Col. 6, 27.

Navalia avium, Varr. 3, 5.

Navigabile flumen, Col. 1, 2.

Nauſea ut diſcutiatur, Col. 6, 34. nauſeæ libido veniet, Cat. 156.

Nauſeantibus ſuibus remedium, Col. 7, 10.

Ne. utique ne minores, *pro* non, Varr. 2, 4. * quod ne, Col. 5, 11. * ne *ſeparatum & præpoſitum interrogat.* ne quid præteriiſſet, Varr. 2, 9. tentandi, ne quid heſterni habeant in gutture, Col. 8, 5. ne omne januas ſuas egrediatur examen, Pall. 1, 39. inſpicias, ne aliquam fracturam habeat, Veg. 2, 55. ne complurium generum? *MS. Lipſ.* Col. 3, 19. Dolia multa ne ſient Cat. 1. ac ne de iis aliqua ſignificetur, Col. 3, 7. *Cum videam, viris non indoctis inſolens videri, ut* ne *ſeparatim poſitum interrogationi ſerviat, adeo quidem, ut de emendandis illis auctorum locis cogitent, ubi ita ponitur, juvat uno loco proponere, quæ adhuc obſervavi ejus formæ exempla. Plautus igitur Aul. prol. verſ. ult.* Credo aurum inſpicere vult, ne ſurreptum ſiet, *h. e. ſitne ſurreptum. Id. Capt. 1, 2, 24:* Viſam, ne nocte hac quidpiam turbaverint, *h. e. turbaverintne. Id. Pſeud. 1, 2, 71:* Ne illi audeant id facere, *h. e. illine audeant. Terent. Andr. 4, 4, 45 ex fide caſtigatiſſimarum editionum, quam deſerere nobis non videbatur debuiſſe Bentlejus:* Audivi jam omnia. Ah ne tu omnia? *h. e. tune omnia audiſſes. Adjiciendum illud Cic. Tuſc. 5, 15:* Videamus, ne ut acervus ex ſui generis granis, ſic beata vita ex ſui ſimilibus partibus effici debeat? *itemque pro domo ſua ad Pontiff. c. 53 ex SCto*, ne id ſacrum eſſet? *Horat. Sat. 1, 2, 102, 103. Quinctil. 5, 7, 13 &c.*

Neapolis *Sardiniæ*, Pall. 4, 10. Sardiniæ *etiam alias meminit* 12, 15.

Nebulæ ut discutiantur, Pall. 1, 35. nebularum noctes, Pall. 1, 3.

Nebulosus ager, Cat. 6.

Nec dum, *nondum*, Pall. 4, 10. Col. 12, 55. nec non nihil est etiam, Col. 1, 3. nec minus, Col. 8, 4. 12, 47 & 51. nec non *concessivæ vim intendit* Varr. 1, 4. nec non etiam, *itemque*, Varr. 2, 1. 2, 10. 3, 16. *Sic* Et etiam. ut urina nec ubi consistat, Varr. 2, 2. *add.* Col. 2, 2.

Necessaria fœturæ, *utilis*, Pall. 8, 4.

contra Necessitatem, *pro vulgari illo*, in casu necessitatis, Pall. 1, 34. in qua necessitate, Veg. 2, 47. *ut nostri*, *in welcher Noth.* ex aliqua necessitate, *morbo*, Veg. 3, 4, 32 & 85.

Nefrendes porculi, Varr. 2, 4.

Negligit siccitates hortus, Pall. 1, 34.

Negotiosi agricolæ, Col. 9, 2.

Negotiatio pecuaria, Col. 8, 1.

Nemeturica pix, Col. 12, 20, 22 & 24. *ubi in Liguria confici traditur. Et sane inter Alpinos populos, in inscriptione tropæi Alpium Plin. 3, 24, commemorantur* NEMENTURICI : *ab his, puto, nomen, ut* Brutiæ, Naryciæ. *Diosc. 1, 92 laudat inter resinas* τὴν ἀπὸ Γαλατίας τῆς πρὸς Ἄλπεσι. Nementuricorum, *seu* Nemeturici *potius dicendi sunt, non habeo, qui præterea mentionem faciat.*

Nemorense mel, Col. 9, 4.

Nemorosus arboribus locus, Col. 2, 2.

Nepæ occasus, Col. 11, 2. frons exoritur, Col. 11, 2. nepa medius occidit, Col. 11, 2. spicula dira nepæ, Col. 10, 57. *recte de* scorpione *interpretatur Pius. ipse hoc ordo postulat.* cancrum *plane non significare, confirmat Bochartus Hieroz. 2, 4. Sed ad* cancrum *nimis aperte videtur pertinere Sammo. 199:* Viventisque nepæ sumatur lumen amicum, *h. e. oculus cancri.*

Nepeta silvestris, Col. 7, 5. 12, 7. *quæ*

Nepita, Veg. 1, 42. *vocant botanici* calaminthar, (*quasi tu* pulchram mentham dicas) pulegii odore.

Nepotes in vite, *palmitum novi palmites*, Col. 4, 10 & 28. nepotum fructu gravida vitis, Col. 3, 6. nepotes fundere, enatos decerpere, adimere, Col. 4, 6. nepotibus liberare palmites, Col. 4, 24. orbandus pampinus, Col. 4, 29.

Neptuni filii e Menalippa, Varr. 2, 5. Neptunum clauserunt, Col. 8, 16. Neptuno non cedit de piscatu Lucullus, Varr. 3, 17.

Nequam hoſtus, Varr. 1, 24. *ex* Cat. 6. frugifero *oppon.* Col. 3, 10. * nequiſſima paſtio, Veg. 3, 23.

Neque non, Varr. 1, 9. neque non præterea, Varr. 2, 5. neque non etiam, Varr. 3, 3. vaſo aheneo neque nucleis ad oleum non utatur, Cat. 6. neque adjuvant & mel conſumunt, Varr. 3, 16. * neque ſatis factum eſt, *pro* non, Cat. 141. * neque, *pro* ne quidem, Col. 3, 21.

Neria olea, *vid.* Nævia.

Nerva Licinius, Varr. 2, 4.

Nervorum intentio ſignum cruditatis in bubus, Col. 6, 6.

Neſcitur vis pruinarum, Pall. 11, 4, neſciat facere, Col. 11, 1. *h. e. ne faciat.*

Νησσοτροφεῖον, neſſotropheum, Varr. 3, 11. Col. 8, 15.

Neutrum relativi relatum ad res. Varr. 1, 1: Rebus, quæ non arbitror pertinere &c. *Ita alias quoque Varro.* 2, 1, ex iis rebus, quæ inviolata ultro fert terra. *add.* 1, 31. 2, 2 & 9. 3, 3. de hoc ornithone, quod, 3, 5. *vid.* Res & Syneſis. *Plura id genus dabit Perizon. ad Sanct. Minerv.* 2, 9, 4. 4, 4, 80 & 84. *itemque Cortius ad. Sall. Jug.* 41.

Nexu civium occupari, Col. 1, 3. *vid.* Civ.

Ni, *pro* ne *prohibendi.* Rem divinam ni faciat, Cat. 143. ni calvus fiam, Varr. 1, 37. *it.* 2, 1 *in quibusdam editt.*

Nidor deuſti cimicis, Col. 6, 18. *de fœtore* animalis in oleum delapſi, Pall. 12, 20.

Nidus, *h. e. unius ſcrofæ progenies*, Col. 7, 9.

Niger Turranius, Varr. 2, Præf. *ſed tamen* Niger in Turranii (*hortos ad villam*) abit, Varr. 2, 11.

Nigrantes oculi, Col. 8, 2. Pall. 4, 9. nigrantia cornua, Varr. 2, 5. Col. 6, 1.

Nigruerunt baccæ, Col. 12, 48.

Nihil agendo male agere diſcunt homines, Col. 11, 1. nihil enim aliud (*agitur*) quam objicitur eſca, Col. 8, 9. nihil dubium eſt ſæpius translatum eſſe, Col. 3, 14. 6, 18. nihil dubium eſt, quin, Col. 3, 9. 5, 3 & 5. 12, 2.

Nimbus arbore decuſſa pluens, Col. 10, 364.

Nimietati ſiccitatis debet aliquid humoris opponi, Pall. 4, 10. nimietatem ſanguinis prohibet, Pall. 6, 7. nimietate pabuli laſciviunt, Col. 6, 24. inter omnes nimietates temperamentum tenere, Pall. 2, 13.

Nimius. nimia admodum ubertas, Col. 4, 21.

Niſi, *pro* ſed. niſi tanquam allium, Cat. 48. *Ita* niſi prius

dato bibere, Cat. 89. *add.* Col. 2, 22. eadem omnia facito, nisi alio modo fingito, Cat. 77. nisi calicem pertusum cavum habeat, Cat. 81. ita, uti spiram, nisi sic fingito, Cat. 83. *Similiter Plautus Sticho*: Miror quid fiet, nisi ut periculum fiat: visam, quid velit. *Terent. Hecyra:* Quid egerint inter se, nondum etiam scio, nisi sane curæ est, quorsum eventurum hoc fiet. *Cic. lib. 13 Epist.* De re nihil possum judicare, nisi illud mihi certe persuadeo, te talem virum nihil temere fecisse. *Popma.* * nisi si, Varr. 2, 9. Col. 2, 18. 4, 29 & 33. *Plura Heins. ad Ovid. Her.* 4, 111.

Nitere, Cat. 1. *sanum, pinguem esse.*

Nitidare ferramenta detersa, Col. 12, 3.

Nitrata aqua, Col. 12, 55. Pall. 12, 1.

Nitrum caulibus adspersum virorem servat coctis, Col. 11, 3. Pall. 3, 24. *Hinc exiit illud epigrammatistæ:* Ne tibi pallentes moveant fastidia caules, Nitrata viridis brassica fiat aqua. *Plinius:* In coquenda brassica nitrum viriditatem custodit. *Apitius quoque inquit*, ut omne olus smaragdinum fiat, cum nitro coquatur. *Olus autem* smaragdinum *pro virenti positum est*, *a virore* smaragdi, *qua gemma nihil est viridius. Beroald.* Alexandrinum, Veg. 2, 28.* nitri *f.* nitrii *an* semen? Veg. 3, 59.

No. nandi velocitas, Col. 8, 15. nantes volucres, Varr. 1, 38. Col. 2, 15. nantium greges, Col. 8, 14. *h. e. anserum.* nantium visu sedatur dolor intestinorum, Col. 6, 7. Veg. 3, 3.

Nobilitat auster vites, Pall. 1, 6. *h. e. gustum illis nobilem conciliat.*

Nocenter armata gallorum crura, Col. 8, 2.

Noceo. nihil nocebitur ei nocturnis roribus, Col. 2, 10. * ne noceantur ova, Pall. 1, 30. *h. e. lædantur. Sic* noceri gelu, Pall. 1, 35. semina fabæ non noceri herbis, Pall. 12, 1. nullum fructum noceri, Pall. 1, 35. *ut quidem vult ex MS. Barthius.*

Noctu ponere castra, *h. e. pernoctare*, Varr. 3, 2.

Noctua suspenditur contra grandinem, Pall. 1, 35. noctuæ aucupium, Pall. 10, 12. cor remedium adversus formicas, Pall. 1, 35. *Eadem*

Nocturnæ volucres crucifixæ, Col. 10, 349. *Servat hunc morem nostra ætate Germania, ubi videas passim portis venatorum affixas passis alis vel nocturnas aves val rapaces.*

Nodare vites, Cat. 32.

Nodofum corpus mufculorum denfitate, Pall. 4, 13.

Nodus vitis, *radices*, Pall. 4, 7. * *pro geniculo ponitur is, unde internodia dicuntur*, Col. 4, 29.

Nola ad Rufri maceriam, Cat, 135.

Nomades γαλακτοπόται, Col. 7, 2.

Nomen perdit vinum, Cat. 25. *i. e. cum bonitate famam quoque*. nomina multa Romanis ab utroque pecore impofita, Varr. 2, 1. nomina brevia imponenda canibus, & quæ fint ufitata, Col. 7, 12. * nomen fœnerator cum debitore facit, Col. 3, 3. nomina vel optima non appellando fiunt mala, Col. 1, 7.

Nomenclationis aucupio ftudiofos demorari, Col. 3, 2.

Nomentana regio illuftris, Col. 3, 3. Nomentanæ vites, Col. 3, 2.

Νομοφύλακες, *magiftratus*, Col. 12, 3. *Poftellus de Republica Athen. c. 6. Sigonius de Republ. Athen. 4, 3. Alias dicebantur* ἐπίσκοποι, *f. morum infpectores, de quibus vide Raphelium annot. ex Xenoph. ad 1 Petr. 2, 12. Schœttg.* Νομοφύλακας *vocare poffis, quos fapienti confilio videmus in quibufdam civitatibus confl tutos* Fifcalium *nomine, quorum illud princeps munus eft, ut videant, pareaturne vel legibus vel edictis principis. Laudat Cicero Græcos, de Leg. 3, 20*, apud quos νομοφύλακες creantur: *nec* hi folum literas (*tabulas legum*) fed etiam facta hominum obfervabant, ad legefque revocabant.

Non nemo, Varr. 2, 11. non nihil, Col. 1, 3. non folum (*non*) Col. Arb. 18. non fpernendus auctor, Col. 1, 1. fi id non, Varr. 3, 11.

Noningenti, *nongenti*, Col. 5, 2.

Nonis modo diebus — reliquis feptem, Varr. 2, Præf.

ad Normam adftringat cervicem jumenti, Veg. 2, 40.

Normata ciconia, Col. 3, 13.

Noftra urina. *humana*, Col. 5, 9.

Noftrates gallinæ, Col. 8, 2. noftras ulmus, Col. 5, 6. noftratis cunilæ, Col. 9, 4.

Notam pecori pice liquida imponere, Col. 7, 9.* quæcunque vini nota, Col. 12, 19. huic notæ vini, Col. 12, 23. *opponitur* omne genus vindemiæ. vini nota parum firma, Col. 12, 37. optima, Col. 12, 19. diverfæ notæ ftirpes, Col. 3, 21. fecundæ notæ vitis, Col. 3, 2. tertiæ vel quartæ, Col. 3, 20. tres aut quatuor notas condituræ totidem mufti amphoris experietur, Col. 12, 21. nota gle-

O.

to: *itemque*, Col. 2, 15. *Ita etiam Isidorus 17, 5 in ipsa definitione. Et possit sane alicui in mentem venire, an non* oblaqueare *sit verius. Significat enim* lacum circum *vel* versus *radices facere, quæ potius præpositionis* ob, *quam τῆς* ab, *vis est.* Oblaqu. *habent MSS.* Col. Arb. 5 *ter. it.* cap. 6 *aliquoties. it.* c. 10. *ubi etiam* lacusculi *mentio fit, a quo* oblaqueatio *dicta videtur. Denique* oblaqueatio *etiam est in Kalendar. Rustico Farnesiano* Menf. Sept.

Oblectamenta deliciarum, Col. 8, 8.

Oblidere fœtus, Col. 7, 3.

Obligare manipulos, Col. 11, 2.

Oblinio. oblinire luto, Col. 12, 44. taleas, Col. 5, 9. vasa, Col. 12, 15.

Oblinitis vasis includere, Col. 12, 39. *vid.* Lino. Allino.

Oblino. obleverunt se visco accipitres, Varr. 3, 7. ne oblinantur septa capræ, virgultis oportet substerni, Varr. 2, 3. *ita catulis cavet* Varr. 2, 9. *Hinc*

Oblita ora urceolorum, Col. 12, 16. *Sed*

Oblita nocendi Persica, Col. 10, 408.

Obluctari herbis pertinaciter, Col. 8, 14.

Obmovere, Cat. 141.

Obnoxia falcibus, *noxia*, Col. 2, 18. * obnoxia est ventis procellis, Col. 3, 1. *h. e. noxam ab illis sentit.*

Obolus, *pondus hippiatricum*, Veg. 3, 12.

Obriguit frigore, Col. 4, 32.

Obroboratio, Veg. 3, 85. *vid.* Robur, Roborosus.

Obrumpi rimis *verbum videtur non contemnendum in MS. Leid. pro* abrumpi, Pall. 1, 19. *quin etiam Varroni restitutum velim*, 3, 10, *ubi legitur*, abrumpunt collum.

Obruere, *serere*, Col. 11, 2 & 3. obruitur beta semine, Col. 11, 3. * obruit olivam oleum, Col. 12, 47.

Obscœnus cruor, Col. 10, 360. *de sanguine menstruo.*

Obsequium tentare, Col. 6, 27. obsequia feminæ sollicitat, Col. 6, 37. *venereum verbum.*

Obsequor. obsequitor bubulcis, Cat. 5. obsequentissima curæ mortalium Italia, Col. 3, 8.

Obserere campum octo modiis, Col. 2, 9. obseritur jugerum V modiis, Col. 2, 11.

Obseri virgultis, Varr. 1, 14. obserunt exitus ferarum ramices, Col. 9, 1.

ex Observatu, Varr. 2, 7.

Obsessus frutetis ager, Col. 3, 11.

Ocinum pabulum bubus, Cat. 27. *it.* 54. ocinum pabulum, & ocimum hortenſe unde dicta? Varr. 1, 31. Ocinus *ut* ταχινός. *Sed Græci etiam* ὤκιμος. Ocymum *eſſe pabuli genus*, ocinum *plantam odoratam*, *vult Bodæus ad Theophr.* 7, 3, *p.* 75. (*laudante etiam Burm. ad Samon.* 441.) Ocymum *pabulum*, *&* ozymum *plantam odoratam placet Pio ad Col.* 10, 391. *fruſtra*, *credo*, *ambo; certe contra Varronem. Herba odorata*, ὤκιμος *Græcis*, *vulgo* Baſilicum. *Certe Dioſcorides* 2, 171, ὤκιμον *ſuum ſcribit.*

Octingenarii greges, Varr. 2, 10.

Octobris deſcriptio & opera, Col. 11, 2.

Octogenaria fiſtula; Pall. 9, 12.

Octogenæ oves, Varr. 2, 10. jugera, Varr. 1, 19.

Octogeſimus annus, Varr. 1, 1. octogeſima pars, Pall. 11, 14.

Octoginta modios, Col. 11, 2. pondo, Col. 12, 51.

Octonaria fiſtula, Pall. 9, 12.

Octonos porcos, Varr. 2, 4. culleos, Col. 3, 3.

Oculati gemmis pluribus ſurculi, Pall. 4, 1.

Oculus. ſub oculis domini eſſe, Col. 9, 5. oculi præſentis domini, Col. 3, 21. oculorum vitia in bubus ut curentur, Col. 6, 17. cicatrices ut ſanentur, Col 6, 33. oculi tenſi in morbo equorum, Veg. 1, 4. * oculis mentis velut acrioribus intueri, Col. 3, 8. * oculi conniventes *florum*, Col. 10, 259. * oculus gemmans, Col. 4, 24. oculi vitium fructuarii, Col. 3, 18. prorepentes digito decutiuntur, Col. 11, 2. oculis inſeritur ficus. *Hi oculi ſupra terram. Jam* * *radicum etiam quarundam ſunt* oculi. Oculos germinationis ſuæ aperit aſparagus vulſus, Pall. 4, 9. *add.* Col. 11, 3. Pall. 3, 23. *ubi* gignendi oculos *vocat.* harundinis oculos diſponito, Cat. 47. *Sic* Cat. 6. Varr. 1, 24. Col. 4, 32. *it.* Arb. 29. *Plin.* 17, 33: Seritur bulbo radicis, quem alii oculum vocant.

Ocymum, Ocynum, *vid.* Ocimum.

Odoribus quibus condiri defrutum ſoleat, Col. 12, 20.

Odoramenta condiendis vinis, Col. 11, 2.

Odorat & colorat mella crocus, Col. 9, 4. * odorantur advenientem canes, Col. 7, 12.

Œnanthe, *in lemmate* Pall. 7, 11. *conditura mellis ex flore labruſcæ*, *quæ & ipſa* Œnanthe *dicitur. vid. Geop.* 5, 17, *& ibi Needh. Plin. H. N.* 23 *pr. Salmaſ. de homon. hyl. Iatr. c.* 29. *Schœttg.*

Œnomeli ut fiat, Pall. 11, 17.

Ofellæ Puteolanæ, *lemma ad* Cat. 162.

Offæ ſordidi panis, Col. 8, 17. ex maſſa fici proculcatæ, Col. 12, 15. quibus aves ſaginantur, Col. 8, 7. turundas *vocat Varro*. in offas volutantur exiguas caricæ tunſæ, Pall. 1, 30. offas librales adipis, Pall. 4, 12. de paſſo facies *farinæ*, Veg. 1, 36.

Offendere. columba quid offendit, Varr. 3, 7. *h. e. laborat morbo*, *vulnere e. i. g. a.*

Offenſa, offenſio *proprie*, Pall. 4, 12.

Offenſæ guttis apes, Varr. 3, 16.

Offerre partes fabricæ congruis partibus, *h. e. plagis cœli obvertere*, Pall. 1, 12.

Officina cohortalis, ὀρνιθὼν, Col. 8, 3, 4 & 5. officinæ cetariorum, Col. 8, 17.

Officio. officere alteri abſole ac luna & vento, Varr. 1, 7.

Officium iſtarum rerum ſuſcepit, Col. 12, 4. cum officio, Col. 2, 15. officiis ſingulis ſui præpoſiti magiſtri, Col. 1, 8 & 9. 11, 1.

Offigere furcas circumquaque, Cat. 48.

Offringere eſt iterare, Varr. 1, 29 & 32. glebas, Col. 2, 11.

Offula carnis, Varr. 2, 4. Col. 12, 53. panis, Veg. 3, 5. in offulas breviſſimas redacta farina, Pall. 1, 29. *add.* Veg. 3, 45.

Ogyges rex Thebas ædificavit, Varr. 3, 1. cataclyſmos Ogygi, *ibid.* Ogygium *quidquid antiquum. Euſtathius ad Dionyſii periegeſin v. 417* — Ὠγύγιος ἤτοι παλαιός. *Scholiaſtes Sophoclis ad Philoctet en v. 141*, κράτος Ὠγύγιον, τὸ ἐξ ἀρχῆς τιθέμενον κράτος. Δρυὸς Ὠγυγίης κοιλὰς, antiqua quercus excavata *eſt apud Phocyliden v. 161*, Ὠγύγιος ἄνθρωπος, homo priſcæ ſtaturæ, *apud Heliodorum Æthiop. 10, 25. Plura dabunt Tzezes ad Lycophr. v. 1220, Etymologicum magnum, Barth. ad Stat. Theb. 5, 510, & Spanh. ad Callim. hymn. Jov. v. 14. Schœttg.*

Οἶστροι apum, Col. 9, 14. Pall. 6, 10.

Olea prima omnium arborum, Col. 5, 8. quali agro ſerenda, Varr. 1, 24. Col. Arb. 17. Pall. 12, 5. quando & quomodo, Cat. 61. *coll.* 28. Varr. 1, 41. Col. 5, 8 *ſq.* quercus viciniam ferre nequit, Varr. 1, 16. Col. Arb. 17. cito ut creſcat, Cat. 43. quando ablaqueanda, Pall. 11, 8. ut inſerenda, Cat. 42. Pall. 5, 2. Inſit. 51. ut putanda, Pall. 12, 4. fructum ſi non ferat, ut curanda, Cat. 93. Col. 5,

9. laborans ut tractanda, Col. 11, 2. Pall. 4, 8. olearum seminaria, Pall. 11, 8. *Hucusque olea arbor est.* * *Pro bacca.* Genera octo, Cat. 6 & 7. genera X, Col. 5, 8. *conf.* Pall. 3, 18, & *Macrobius 2, 16. Nos apud nostros hæc nomina deprehendimus; loca ipsa sub suis cujusque literis indicavimus:* Albiceria, Algiana, Cercitis *vel* Circitis, Colminia *vel* Cominia *seu* Culminia *est*, *seu denique* Culminiana *vel* Colminiana. Licinia *vel* Liciniana, Lureola, Murtea, Nævia *al.* Neria, Orchitis *f.* Orchis *aut* Orchis *ideo*, Pausea *vel* Posea, Radiolus, Radius, Regia, Rhodia, Sabina, Sallentina, Sergia vel Sergiana, Conditiva, Cat. 6, *non peculiare & unum genus, sed quæcunque condiri servarique possunt, quod monuit etiam Turn. 25, 19. dilectus*, quæ optima, Col. Arb. 17. tempestivæ oleæ, & caducæ conduntur, Cat. 58. albæ ut condiantur, Cat. 117. ex alba olea acerbum fit oleum, Col. 11, 2. olea pendens venire qua lege solita, Cat. 146. ut legatur, Cat. 144. oleam cogere, stringere, verberare, Cat. 141. cogendæ oleæ quæ paranda, Cat. 31. *add.* 64. quomodo legenda, Varr. 1, 55. oleam faciundam locare, Cat. 145. olea esui ut condatur, Varr. 1, 60. promenda ut sit, Varr. 1, 66. ex olea fructus duplex, Varr. 1, 55.

Oleagineum seminarium uti fiat, Cat. 48. oleaginea semina, Varr. 1, 40. vitis, Col. 3, 12.

Oleaginæ taleæ, Cat. 45. oleagino colore, muco similis, Veg. 2, 17.

Olearis cellæ descriptio, Pall. 1, 20. taleæ novissima positio, Col. 11, 2.

Olearius modius, Cat. 144 & 146. olearii diligentes, peritissimi, Col. 12, 50. oleariæ rei quæ prospicienda, Cat. 3. cellæ quæ opus sint, Cat. 13. *add.* Col. 1, 6. 12, 50. olearia vasa, Col. 12, 50.

Oleastellus, Calabrica oliva, Col. 12, 49.

Oleaster, Col. 8, 10. infelix ne renascatur ex oliveto incenso, Pall. 5, 2. sterilis fœcundat olivas, Pall. Ins. 53.

Oleitas, Cat. 144. ubi facta est, Cat. 68. *utuntur eodem verbo Minut. Felix 17, 9, & Mamertinus in Grat. act. Juliani c. 22*

Oletum, Cat. 1. quali agro conferendum, Cat. 6. ut instructum esse debeat, Cat. 3 & 10. Varr. 1, 18 & 22. oletum altissime miscere, Cat. 61. *vid.* Olivetum.

Oleum in tabulato an crescat, Cat. 64. Col. 12, 50. ut fiat, Col. 12, 50. Pall. 12, 17. ubi servetur melius, Pall.

12, 21. ut purgetur fordidum, Pall. 12, 19. rancidum ut curetur, Pall. 12, 21. ne animalis immortui odore vitietur, Pall. 12, 20. odoris horrendi ut emendetur, Pall. 12, 20. primum quando fiat, Pall. 12, 4. acerbum *f.* æftivum, viride, maturum, Col. 12, 50. acerbum & viride, Col. 11, 2. viride ut fiat, Cat. 65. Pall. 11, 10. majoris pretii eft, Col. 12, 50. *Add. Plin. 13, 27. 23, 4. Suet. Cæfar. 53. quos laudat Rhod. ad Scrib. 244, p. 319.* oleum cibarium, Col. 12, 50 *&* 52. ad unguenta, Col. 12, 52. Chamæmeli, Pall. 7, 10. olei floris 3 unc. Veg. 4, 11. oleum gleucinum, Col. 12, 51. Hifpanum, Pall. 8, 9. Liburnico fimile, Pall. 12, 18. irinum, Veg. 3, 24. laurinum, Pall. 2, 19. 12, 5. lentifcinum, Pall. 2, 20. liliaceum, Pall. 7, 14. myrtinum, Pall. 2, 17. e lauro, myrto, lentifco, Pall. 13, 2. nardinum, Pall. 4, 9. ordinarium, *cibarium*, Col. 12, 50. Romanicum, Cat. 146. *vulgare interpretatur Turneb. 10, 18, ex olea caduca & matura.* rofaceum, Pall. 7, 15. Veg. 3, 45. *A* rofeo *diftinguit Fortun. Scacchus elæochryfm. c. 25, quod illud additis aromatibus componatur, hoc ex folis rofis ad folem. Verum fubtilitati reclamare ufum, ait Rhod. ad Scribon. 227, p. 303.* Sabinum, Pall. 4, 9. Venafrum præftantiffimum, Varr. 1, 2. violaceum, Pall. 5, 6.

Olfacere labra lacte, *h. e. adfpergere, & fapore illo quafi imbuere*, Varr. 2, 2. *quemadmodum contra* fapere *de odore adhibet Plaut. Pfeud. 2, 4, 47:* Quid fapit? *Refp.* Hircum ab alis. *Quem locum jam contulimus cum Plin. 17, 5, ubi* crocum & terram fapiunt unguenta, *& contra* terra unguenta fapit, *idque pro* redolere *a fe poni ipfe docet Plinius, qui etiam 17, 36* olfactricem *vocat* vitem, *quæ* faporem inimicum raphani fugiat. *Quinctil. 3, 1, 4, locum Lucretii 1, 934, 4, 11, ita habet:* adfpirant mellis dulci flavoque liquore, *pro vulgato* contingunt. *Illud quoque Gifanius teftatur effe in libris quibufdam. Nolo hic populares meos laudare, in quos jocantur vicini, cum, eos quatuor tantum fenfus habere, dicant, qui odoratorum florum fafciculum nominent eine Schmecke. Sed illud obfervaffe non injucundum fuerit, etiam apud LXX* ὀσφρανθῆναι *de levi acceffu fili ad ignem adhiberi.*

Olida bene vafa, Col. 12, 17. bene olidæ amphoræ, Col. 12, 38.

Olitor viridantibus hortis, Col. 10, 229. olitoris cura, Col. 11, 1.

Oliva plantari & legi a quibus debeat, Pall. 1, 6. condiri

quando & quomodo soleat, Pall. 12, 22. Col. 12, 47. varia, Col. 11, 2. nigra ut condiatur, Col. 12, 48 & 49. olivas conditui legere, Col. 2, 22.

Olivetum maritum, Col. 3, 11. oliveto seminarium ut paretur, Col. 5, 9. oliveta quando & quomodo instituantur, Pall. 3, 18. 11, 8. quando putanda, Cat. 44. stercoranda, Pall. 11, 8. quibus instructa esse debeant, Varr. 1, 22.

Olivitas, Col. 12, 47. olivitatibus largissimis exuberare, Col. 1, 1. olivitate curantur dolia, Col. 12, 50. ante olivitatem præparanda, Col. 12, 50. olivitas media initium Decembris, Col. 12, 50.

Ollæ bibulæ aut male coctæ, Col. 12, 43.

Ollares uvæ, *vid.* Uva.

Olus atriplicis, Col. 11, 3. olusatrum, Col. 12, 7. olusatri *genit. Scrib. 195. it. Plin. 19, 62. & 12, 34. sed* oleris atri, Col. 11, 3. olus pullum, Col. 10, 123. * olus κατ' ἐξοχὴν, *brassica*, Varr. 1, 16. * de rapis, Col. 2, 10. *sive ipsas radices intelligas, s. viride inde enascens.* olera ne a bestiolis infestentur, Pall. 1, 35. * oleris *dat. pl.* Cat. 149. *Sic* sirpiculique olerorum *Lucilius*, *laudatus Scaligero ad* Varr. 2, 2.

Olympionicæ equæ, Col. 3, 9.

Olympus Deorum, Varr. 3, 16.

Olynthiæ fertilitas, Varr. 1, 44.

Olysippo oppidum Hispaniæ, Varr. 2, 1.

Omphacomellis confectio, Pall. 9, 13.

Onager, ferus asinus, Col. 6, 37. Varr. 2, 6. ex onagro & asina muli, Pall. 4, 14.

Oncomata, ὀγκώματα, Veg. 2, 30. *h. e. tumores, ab* ὀγκοῦμαι.

Onerant viviradices rationem cultoris, Col. 4, 2. *add.* 2, 9.

Ὀνόγυρος nobilitatus Argis, Varr. 2, 5.

Onus cibi hærentis exstinguit phasianas, Pall. 1, 29.

Onychina pruna, Col. 12, 10. *a colore* unguium *dicta, vid. Dalech. ad Plin. 15, 15. Schœttg.*

Operæ pretium si sit, Col. 11, 3. operam justam reddentia jumenta, Col. 6, 3. operæ conducticiæ liberorum, Varr. 1, 17. operas plures conducere, Col. 3, 21. operarum ratio alibi alia, Pall. 1, 6. ut dividendæ, Col. 1, 9. opera una, duæ, decem, Col. 2, 13. 6, 3. proscinditur operis tribus, iteratur duabus, tertiatur una, Col. 11, 2. *ubi semper ad diem unum refertur. conf.* Col. 11, 2. opera una messoris experti, Pall. 7, 2. una opera puerilis, *h. e. unus puer opus faciens*

uno die, Col. 11, 2. operis femineis aut puerilibus celebrabitur opus glandis legendæ, Pall. 12, 14. operæ quaternæ, Varr. 1, 18. operæ quot pro agri cujufque modo defiderentur, Varr. 1, 18. Col. 2, 13.

Operaria vacca, Col. 6, 24. *aratro adhibita.*

Operarium diutius die eundem non habendum, Cat. 5. operarii quales parandi, Varr. 1, 17. ut excitandi, Varr. 1, 17. pro portione addendi vel demendi, Varr. 1, 18.

Operatus rebus venereis, Col. 12, 4. operata legibus juventæ, *menftruata*, Col. 10, 359.

Opercula, Col. 8, 8.

Operculati favi, Col. 11, 2.

Operculare dolia, Col. 12, 30. vafa, Col. 12, 15.

Operimenta decem, Cat. 10 & 11.

Operor. operari aliquid in falfa terra, Pall. 1, 6. * frequenter operatur flebotomia, *an paffive?* Veg. 2, 40.

in Opertis quæcunque vexata funt, Veg. 1, 56.

'Οφιοῦχος, Anguifer, Col. 11, 2.

Opifex rerum æternus, Col. 3, 10. opifices nobiles, Col. 1, Præf. apes filveftres magis opifices, Varr. 3, 16.

Opilio diligens, Col. 11, 1.

Opimare aves, Col. 8, 7 & 9. *it.* obefare.

Opimi boves altiles ad facrificia publica faginati, Varr. 2, 1.

Opinionis noftræ fermonem habeto, Varr. 3, 17. opinionis ejus eft Celfus, Col. 2, 12.

Opifthotonici, *vid.* Epiftomici.

Opium Syrenicum, *ita vulg.* Veg. 3, 65. *h. e.* ὀπὸς Cyrenaicus, *lafer.* opium Hifpanum, Veg. 4, 23.

Opobalfamatum collyrium, Veg. 2, 16.

Opobalfamum, Pall. 4, 9.

Opopanatum collyrium, Veg. 2, 16. *Sed leg.* opopanacatum.

Opopanax, *fuccus panaces, fæpe laudatur* Vegetio, *v. g.* 1, 45.

Oporothecæ, Varr. 1, 2. in oporothecen, Varr. 1, 59.

'Οπὸς κυρηναϊκὸς, Pall. 3, 29. *filphium.* * ὀπὸς *pro* coagulo, Varr. 2, 11.

Opperiri, *exfpectare*, Col. 2, 21. opperiri fortunam, Col. 3, 20.

Oppicare corticem, Cat. 120.

Opponere tritam braflicam, Cat. 157.

Optimates civitatis, Col. 12, 3.

Opto. optat vitis operiri, Pall. 1, 6.

Opulentant mensam dapibus, Col. 8, 1.

Opulus arbor, *aceris genus*, Varr. 1, 8. Col. Arb. 16. corno similis, Col. 5, 7. alit vitem, Col. 5, 6. Arb. 16. ejus satio, Col. 5, 6. *Glossario κισσόζυλλος. Sylb. Quo nomine apud nos appellari debeat, atque adeo, num apud nos vivat, disceptant herbarii. vid. Hard. ad Plin. 14, 1. no. maj. 3.*

Opus quæ sunt, Cat. 14. cum opus sunt, Varr. 3, 5. opus sunt minus multi boves, Varr. 1, 18. opus erit tibi epulum, Varr. 3, 2. quæ opus sunt pecori, Varr. 2, 10. opus est iis parvus cibus, Varr. 3, 14. * Opera nova plerique fortius auspicantur, quam tuentur perfecta, Col. 4, 3. opera rustica accommodanda sunt ad statum cœli, Col. 11, 2. operibus terrenis quibus diebus abstineant religiosiores agricolæ, Col. 11, 2. opus ubi maturius & ubi serius inchoandum, Pall. 1, 6. opera omnia mature conficienda, Cat. 5.

Orabus morbus, Veg. 3, 23. *non liquet.*

Oraculum Cretensibus datum, Pall. 11, 14. Catonis, Col. 11, 1.

Orata Sergius unde cognominatus, Varr. 3, 3. Col. 8, 16.

Oratores primarii, Col. 1, Præf.

Orbiculata mala, *rotunda*, Pall. 3, 25. Col. 5, 10. 12, 45. *a figura* orbis *in rotunditatem circumacti dicta vult etiam Plin. 15, 15. add. Jo. Rhod. ad Scrib. comp. 104, p. 174 sq. delicata fuisse apparet ex joco Cœlii ad Cic. Epist. 8, 15 pr.* Malis orbiculatis pasti videntur.

Orbiculi, Cat. 3. olearii, Cat. 18. orbiculus dupondiarius, Col. 4, 30. *videtur in ponderibus fuisse massa ferrea vel plumbea* orbis *vel cylindri brevissimi formam habens. Sed totus ille locus est admodum obscurus.*

Orbile acutum, Varr. 3, 5. *Præclare ostendit Schefferus de Re vehic. lib. 1, cap. 6,* orbile *intelligendum esse externam partem rotæ s. peripherian. Illud* orbile *solet esse aliquantum extenuatum &* acutum, *quod usus hodiernus declarat. Possit tamen etiam legi* arcuatum, *h. e. ex pluribus arcubus compositum, quas absides Græca voce vocamus, quibus canthi imponuntur ferrei.*

Orbis ablaqueationis, Col. 4, 4. *vid.* Gyrus. * orbem diversum petere, Col. 1, 3. orbem quendam continuæ fœcunditatis sibi ministrat natura, Pall. 4, 10. * orbes ahe-

ludis Circensibus & Cereali pompa, Varr. 1, 2. *Vid. Salmas. ad Solin. p. 640, & Tertull. de Spectac. c. 8.*

Oxygala, Col. 12, 8. *Laudat Beroaldus Plin. 28, 9, & Galeni* caseum oxygalacticum.

Oxygarum, Col. 12, 57.

ex Oxymelli, Cat. 157. oxymelli superfunde, Col. 12, 56. ad oxymellis crassitudinem, Veg. 2, 48.

Oxyporum pretiosius, Col. 12, 57. *Condimentum ex aceto. vid. Comm. ad Apic. 1, 32, & 3, 18, ubi similis compositio habetur.*

Ozænæ asperiores, Veg. 1, 9. *Etiam* 2, 49. 3, 22. *ad pedes pertinere videntur. Et Hippiatr. Ruell. p. 113 a. proponitur quidem initio* remedium Absyrti fœdis narium ulceribus, quas vocant ozænas: *sed deinde* Eumeli medicamentum *sub eodem titulo haud dubie ad pedes pertinet.*

P.

P. notat pondo. *Sic* casei P. II. S. *h. e. pondo duo semis*, Cat. 84. & P. ☰ — *h. e. pondo quadrantem*, *ibid.* olei p. I. Cat. 22. *h. e. pondo libram.* casei recentis P. III, *pondo tria, & paulo post* P. S. *pondo semis*, Cat. 85. *Ita etiam* Cat. 158. *vid.* Pondo.

Pabularis vicia, Col. 2, 14. Pall. 1, 6.

in Pabulationem spurce versantur sues, Col. 7, 9.

Pabulatoria corbis, Col. 6, 3. 11, 2.

Pabulor. pabulantur aves, *cibum capiunt*, Col. 8, 15. * pabulandæ sunt fimo oleæ, Col. 5, 9.

Pabulum bubus ut parari darique debeat, Cat. 54 & 60. pabulorum genera & satio, Col. 2, 7 & 11. Varr. 1, 23 & 31. in pabulum conseritur vicia, Col. 11, 2. pabula viridia, Col. 7, 9. pabulum aridum, Cat. 30. hibernum, Cat. 149. ovibus, Cat. 5. * ut pabulum malorum fiat *leg.* Cat. 7, *pro* uti stabilia mala fiant: *quam veram esse lectionem facilius credet, qui usum nostrorum hic recognoscet. Igitur præter illud*, pabulandæ sunt fimo oleæ, Col. 5, 9. nam eo quasi pabulo gliscit terra, Col. 2, 5. ut stercore velut pabulo absumtas vires refoveas, Col. 2, 14. saginata largioribus pabulis terra, Col. 2, 1. satiatum stercore solum, Col. 2, 10. *add.* 2, 14. *vid. infra* Saturo. pabula præbere novali, Col. 10, 84. ut humus alimento (*fimi*) pinguescat, Col. 2, 5. *add.* 2, 14. *sic* cibum arborum *dixere Lucret. 1, 354, & Plin.*

17, 2. τροφὴν *Theophrast. de caus. plant. 3, 26. quin* cibi majoris plantæ quædam, Varr. 1, 23.

Pactæ plantæ, *a pangendo*, Pall. 2, 14.

Pæan Delie, & Evie, Evie Pæan, Col. 10, 224.

Pædagogi agriculturæ, Col. 1, 1.

Pæminosa area, *an* grana? Varr. 1, 51. *A* pædore *derivat* pæminosum *Nonius. Jam* pædor αὐχμὸς *est in vet. glossar. Porro in Lexico Græco Latino veteri* αὐχμὸς *est* ἡ ἐν τῇ γῇ ξηρότης. *Hinc, credo, apparet vis nominis in hoc loco referenda, si quid video, ad aream h. m.* ne æstu pæminosa *si sit*, in rimis ejus grana oblitescant, *& rimæ* recipiant aquam &c. Pæminosa *potest etiam esse ablativus absolutus.*

Pæsti rosaria, Col. 10, 37. *Pæstum urbs est Lucaniæ ad mare, circa quam bis in anno rosæ nascebantur, unde* — biferique rosaria Pæsti *ap. Virg. Georg. 4, 119. Nominat* Pæstanum sinum & Pæstum *oppidum Pomp. Mela 2, 4. Inde* Pæstanæ rosæ *pro optimis, seu* κατ᾽ ἐξοχὴν *pro rosis. Ennodius Dictione 8, p. 489:* Industria fecit, quod Pæstaneas rosas dumeta pepererunt. Rosaria & roseta Pæstana. *Ovid. Met. 15, 708,* — tepidique rosaria Pæsti. *Ennodius Carm. 9, 146:* Pæstanis pariter depingit terga rosetis. *Et* ars Pæstana *pro hortorum & florum cultura apud Strabum Gallum in Hortulo præf. v. 2:* — si quis Pæstanæ deditus arti. *Schœttg.*

Paginæ marmoreæ pavimentis impressæ, Pall. 6, 11. Paginæ *sunt lapides quadrati, quibus pavimentum tegitur. Sic* paginæ fundorum *sunt partes, in quas agri dividuntur, apud Innocentium de casis per literas p. 222 ed. Gœsii. Schœttg. Vid. L. Pignorii Symb. epist. 18. Almel.*

Πάγουροι, cancri marini, Pall. 1, 35.

Pala, Cat. 10. ferrato robore, Col. 10, 45.

Παλαίστρα, Varr. 2, Præf.

Palatini, *qui montem illum incolunt*, Col. 1, 3.

Palatum suave domini paravit ornithonas, Varr. 3, 3. palato torpenti, Col. 10, 110. palata docta & erudita, Col. 8, 16.

Palatus, *a, um.* palatæ & ligatæ vineæ, Col. 11, 2.

Palea unde dicta, Varr. 1, 50. palea vestitum granum, Col. 2, 9. paleæ a frumento ut separentur, Col. 2, 21. quæ optimæ, Col. 6, 2. hortis noxiæ, Pall. 1, 36. palearum repositio, Pall. 1, 32. paleæ ex leguminibus, Col. 7, 3. * palea subrubra subalbicans gallorum laudatur, Varr. 3, 9. paleæ ex rutilo albicantes, velut incanæ barbæ depen-

dentes gallinaceis, Col. 8, 2. * palea *pro* solea *videtur posita a librario* Varr. 1, 23.

Palearia, *ut* fœnilia, Col. 1, 6.

Palearibus boum a collo demissis, Varr. 2, 5. Col. 6, 1. larga & circa genua fluentia, Pall. 4, 11.

Paleatum lutum, *cum palea subactum*, Col. 5, 6. 12, 43. Arb. 26. *item* 12, 21.

Pales magna, Col. 10, 4.

Palilibus asses solvere, Varr. 2, 5.

Paliurus, Col. 7, 9. 11, 3.

Palladii rami, *oleæ*, Pall. Inf. 51. Palladia amurca, Col. 10, 353. *a Pallade oleæ inventrice.*

Pallidior fit ficus vetustate, *situm contrahit*, Varr. 1, 67.

Pallorem trahere, Col. 12, 41. capere, Col. 12, 50. exsaniare, Col. 12, 55. *Ita Vitruv. 6, 7 de bibliotheca*, Venti infundentes humidos spiritus pallore volumina corrumpunt.

Palmæ plantatio & cultura, Pall. 5, 5. 11, 12. cum cannabi, lino, junco conjuncta, Varr. 1, 22. *cf.* Col. 5, 5. * palma unguentariorum, Cat. 113. *ad* vinum odoratum. * palma campestris, Col. 3, 1. * palmam fert mel Siculum, Varr. 3, 16. * palma in vite major flagello, unde etiam uvæ nascuntur, Varr. 1, 31. *add.* Col. 3, 17. 4, 15 & 24. in palmam pendere discit vitis, Varr. 1, 8. *Est igitur* palma *hæc* palmes, *ubi vid.* * Palmas de cauterio accipit bos paralyticus, Veg. 3, 41. *Notat vestigium formæ cauterii, ut postea* stella, virgulæ. *vid.* Palmula. *Compara illud Quinctil. Decl.* 1: Manus palmare vestigium poteft. *Et* paries sanguine palmatus.

Palmare, *i. e. materias alligare*, Col. 11, 2.

Palmares scrobes, Pall. 3, 24. 4, 10. palmaria spatia, Col. 8, 3. 11, 3.

Palmaria insula, Varr. 3, 5.

Palmes qui fœcundus, Col. 3, 10. focaneus, Col. 4, 24. ultimus plurimum fructum affert *rel.* Col. 5, 6. ad pangendum qualis eligendus, Pall. 3, 9. palmitum duo genera, Col. 5, 6.

Palmeus. palmea sporta, Pall. 3, 27. palmeæ tegetes, Col. 5, 5. *cf.* Varr. 1, 22.

Palmipedale limen, Varr. 2, 4. *h. e. Crescentio interprete*, palmi unius supra pedem. *Sic* palmipedalis malleolus, Col. 3, 19. *quem eodem modo interpretatur Beroaldus.*

velut Palmulæ fiunt cauterio, Veg. 1, 28. *vid.* Palma.

Paſſus, *a*, *um*. paſſæ uvæ ut fiant, Col. 12, 39. * paſſum (*vinum*) ut fiat, Col. 12, 39. eo uti licet ad conditum, Pall. 11, 19. de paſſo offæ, Veg. 1, 36.

Paſtinacæ ſatio & cultus, Col. 11, 3. Pall. 3, 24. genera duo, Col. 9, 4. paſtinacæ agreſtis ſemina, Col. 6, 17. Veg. 3, 4.

Paſtinationis ratio, Col. 3, 13. modus & menſura, Col. 11, 2. reditus, *h. e. viviradices*, *quæ venduntur*, Col. 3, 3. paſtinatio emundata, inoccata, & æquata, Col. 3, 15.

Paſtinator, Col. 3, 13.

Paſtinatum ſuſpenſiſſimum, Col. 3, 13. de paſtinato eximuntur viviradices, Col. 3, 3.

Paſtino. paſtinandi ſoli hortenſis duo tempora, Col. 11, 3. menſura quæ ſufficiat vineis, Col. 3, 16. paſtinandus locus quomodo præparandus, Pall. 2, 13.

Paſtinum, inſtrumentum bifurcum anguſtis faucibus, Col. 3, 18. * terra paſtino & ſeminibus accipiendis parata: quando & quot generibus fiat, Pall. 2, 10. *Sed* 3, 9 *a* ſcrobe *&* ſulco *diſtinguitur*, *eſtque* foſſum continuum. effodi quando incipiat, Pall. 13, 2. paſtini menſura, Pall. 2, 12. paſtinorum latitudini ſtudere, Pall. 1, 7. paſtinum vineaticum ut conſerendum, Pall. 3, 9. ad paſtini ſimilitudinem fodies hortum, Pall. 1, 34.

Paſtio vel villatica vel agreſtis, Varr. 3, 1 & 2. villatica & pecuaria, Col. 8, 1. paſtiones laxæ, Varr. 1, 12. mutantur, Varr. 2, 2.

Paſtores quot & quod genus habendi, Varr. 2, 10. paſtor pavonum, Varr. 3, 6. columbarius, Varr. 3, 7. diligens, Col. 11, 1. paſtorum cellæ, Col. 1, 6.

Paſtoralis res, Varr. 2, Præf. ſcientia, Col. 1, Præf. ejus partes novem, Varr. 2, 1. vita, Varr. 2, 1. canis qualis, Col. 7, 12.

Paſtoriciæ rei origo, dignitas, ars, Varr. 2, 1. paſtoricia vita, Varr. 1, 2, *male legi pro* paſtoria *vult Barth. ad Calpurn. ecl. 5, 105.*

Paſtum exire, Varr. 2, 2.

nondum Patefactæ roſæ, Pall. 6, 17.

Paterfamilias in villa obſervare quæ debeat, Cat. 2. Col. 1, 7.

Paternæ notæ plerumque natis inhærent, Col. 7, 3.

Pateſcere, Pall. 12, 7. *de nucibus*, antequam pateſcant. *Varians lectio eſt* putreſcant. *Nempe rumpuntur*, *cum putreſcunt.*

Serv. ad Georg. 2, 85. ut condiantur, Col. 12, 47. ut epulis præparentur, Col. 12, 48. paufea acerba, Col. 12, 47. alba ut condiatur. Col. 12, 47.

Paufia *eadem fcribitur* Pall. 3, 18. Col. 5, 8. Arb. 17.

Paufias pictor, Varr. 3, 17. *de eo Plin.* 35, 11. 21, 2.

Paxillo perforatum folum, Col. 4, 16.

Peccat vinum, Pall. 11, 14. peccando difcere, Col. 1, 1.

Pectinibus fpicam legere, Col. 2, 2.

Pectitæ lanæ, Col. 12, 3. pectita tellus, Col. 10, 94. *vid.* Difcrimen.

Pecto. pectere ferro bicorni herbam, Col. 10, 148.

Pectorofæ aves, Col. 8, 2.

Pectunculi pifces, Col. 8, 16. *h. e. parvi* pectines, *quos in concharum genere numerat Plin.* 9, 33.

Pecua & homines, Varr. 2, 1. pecua falva, Cat. 141.

Pecuarius, *a*, *um*. Pecuarii Appuli, Varr. 3, 17. athletæ, Varr. 2, 1. pecuarius canis, Col. 7, 12. pecuarii greges, Varr. 2, 5. pecuaria res, Varr. 2, Præf. quæftio, Varr. 2, 2. negotiatio, Col. 8, 1. paftio, Varr. 3, 1 & 2. Col. 8, 1. * pecuariæ grandes oviariæ & equariæ, Varr. 2, Præf. nobiles, Varr. 2, 1.

Pecuina affaria Jovi daps, Cat. 132.

Peculiare aliquid in fundo pafcere liceat præfectis, Varr. 1, 17.

Peculium unde dictum, Varr. 1, 2. Col. 6, Præf. danda opera ut præfecti habeant, Varr. 1, 17.

Pecunia unde dicta, Col. 6, Præf.

Pecus, *oris*. pecoris majoris & minoris fpecies trinæ, Varr. 2, 1. pecorum atque agrorum cultus, Col. 6, Præf. in pecore parando & pafcendo quæ obfervanda, Varr. 2, 1. pecus ut curandum villico, Cat. 5. charactere fignatur, Pall. 2, 16. annuo delectu reparatur, Col. 6, 22. magiftros quales defideret, Col. 1, 9. in pecore mactando quæ obfervanda, Col. 12, 53. * pecus Græcum, *de ovibus*, Col. 7, 4. ovillum, Tarentinum, hirtum, caprinum, mutilum, cornutum, raripilum, fetofum, Col. 1, Præf. volatile, Col. 4, 8. aquatile, Col. 8, 17. malum, mediocre, *de apibus*, Col. 9, 8.

Pecus, *udis*. pecudis genus, *de equis*, Col. 6, 27, 30 & 34. pecudes pro regionis cœlique ftatu variant, Col. 6, 1. quædam culturis inimicæ, Varr. 1, 2. pecudum ferarum genera, Varr. 2, 1.

bium contra gentes lib. 6, p. 201 Mair. redditur per compagem & commissuras. Ego vero puto, etiam ibi virium intestinum & occultum significari: o utinam liceret in simulacri alicujus medias introire pendigines! *idem dicit ac paulo post, ubi* non videtis, *inquit*, spirantia hæc signa — putredinis modo carie relaxari — sub istorum simulacrorum cavis, stelliones, sorices, mures, blattasque lucifugas nidamenta ponere atque habitare. Spurcitias huc omnes — conducere &c. *Sunt igitur, ut dixi*, pendigines *cava occulta & vitiosa, ut in vivo corpore apud Vegetium, ita apud Arnobium in statuis.*

Pendulus arbustis, Col. 10, 229. pendula loca, Col. 2, 18.

Penetrabili luce splendida grana, Pall. 10, 17.

Penetrabit ad medullam, Col. 4, 8.

Penicillo detergitur, Col. 12, 18. *Sed* penicello calido vaporare oculum, Veg. 2, 17. *add.* 3, 71. *vid.* Pinnicillus.

Penitus radices agere, Col. 3, 11.

Pennæ rigentes mundationi aptæ, Pall. 12, 8.

Pensata iis portionibus, *i. e. appensa*, Col. 12, 51.

Pensilia promi ut debeant, Varr. 1, 68. in pensilibus junctis servantur quædam poma, *h. e. tanquam pensilia*, Varr. 1, 59. *Nimirum substantive ponitur utroque loco, ut in Priapejis. Conf. quæ disputamus* de Carnario. * pensile horreum, Col. 1, 6. 12, 50.

Pensiones ut exigendæ, Col. 1, 7.

Pensiuncula fœnoris reliqua, Col. 10, Præf.

Pensum operis sui peragere, Col. 3, 10. pensum absolvimus, Varr. 2, 2.

Penus. penoribus loca & vasa quæ ac qualia comparanda, Col. 12, 4. ne situ mucorem contrahant, Col. 12, 4. ut conserventur innoxia, Col. 12, 4. *Sunt igitur ipsa* Salgama, *& quæ in penuaria cella servantur.*

Penuria ubi est arborum, Col. 7, 9. pabuli, Col. 6, 24. aceti, Col. 12, 17. penuriam temporum sustinere, Col. 9, 14. penuria operarum, Col. 4, 6.

Per *distributive sumtum, ut* per amphoram vini, Pall. 3, 31. binos per arborem qualos, Pall. 4, 8. * per nomina citare, Col. 11, 1. * per ortum caniculæ, Col. 2, 21.

Peracta bruma, Col. 11, 3.

Perædificatæ domus, Col. 4, 3.

Peræquare culleos septenos, Col. 3, 3. jugera, Col. 3, 3. denas amphoras, Col. 3, 9.

Peragitare mustum, ne quid subsederit, Col. 12, 19. va-

ad Perfectum pervenire, Varr. 1, 37. *h. e. ad perfectionem.*

Perferunt segetes animalia noxia, Pall. 10, 3. *h. e. iis infestantur.* perferunt ventrem vaccæ, Col. 6, 24. succum, *an* fructum? uvæ, Col. Arb. 8.

Perfervefit, Varr. 1, 9.

Perfervidus cœli status, Col. 5, 8. *al.* præf. perfervida æstas, Col. 5, 5. *al.* præfervid.

Perferus. perferi boves, Varr. 2, 1.

Perfici sexagena millia possunt, *h. e. redigi*, Varr. 3, 6.

Perflabilis locus, Pall. 1, 36.

Perforare solum paxillo, Col. 4, 16.

Perfriato baccas myrti, Col. 12, 38.

Perfrictionis injuria, Veg. 1, 22 & 29. *ita enim legendum pro vulg.* perfricat. *it.* 1, 35. *pro* perstrict. & 1, 40. *pro* præstr. *Sed diserte* perfrictio *est in eadem materia*, 1, 42 & 56. 2, 36. 3, 15, 24, 34 & 63. *vid. Morgag. IV, 8.*

Perfrixerit, Veg. 1, 56.

Perfunctæ a febri sues, Varr. 2, 4.

Perfundere boves, Varr. 1, 13.

Pergamidis pastores, Varr. 2, 2.

Perglifcit avis saginari cœpta, Col. 8, 7. *vid.* Glifcit.

Pergulæ figuram obtinens vinea, Col. 4, 21. vitium generosarum, Col. 11, 2.

Pergulana vitis, Col. 3, 2.

Perhiemare, Col. 11, 3.

Periclitari exiguo numero, Col. 4, 29.

Perimbecillum collum anserum, Varr. 3, 10.

Perimit herba Medicam, Col. 2, 11. herbas lupinum, Col. 2, 12.

Perinde ac si, Col. 2, 8.

Perinungunt oleo, Varr. 2, 11.

per Periodos singulas, Veg. 3, 55.

Περιπετάσματα, Varr. 3, 5.

Peripleumonici, Veg. 1, 38. *pro* peripneumonici. *Sed nihil mutandum. Ita enim etiam apud Marcellum.*

Peristereæ, *vel* peristeriæ herbæ succus, Veg. 4, 13. *videtur περιστερεὼν, quæ alias* verbena, ferraria, *Eisenkraut.*

Περιστερεὼν villæ, Varr. 2, Præf. 3, 7. Col. 8, 1. *περιστερεῶνες*, Varr. 3, 7.

Περιστεροτροφεῖον, Varr. 3, 7.

Περίστυλον villæ, Varr. 2, Præf. 3, 5. ex hedera, Varr. 3, 5.

Peritissimus de agricultura, Varr. 1, 2.

Petroselinon apii genus, Pall. 5, 3. Macedonicum, Veg. 5, 68. petrosilinon *sæpe scribitur in Vegetio.*

Petulcus aries aut caper ut repellatur, Col. 7, 3.

Peucedanum, Veg. 3, 2. *nostris Haarstrang, Saufenchel.*

Pexum folium Cappadociæ lactucæ, Col. 11, 3. *lanugine quadam obsitum.*

Φαγέδαινα in alvearibus, Col. 9, 13. *Plin. 11, 19* cleron *vel* scleron *vocat, obscuræ originis voce, ut existimat Harduin. Idem Plin. 20, 7,* phagedænan *inter morbos recenset, unde conjicio, putrefactionem esse vel corruptionem, quæ latius serpere solet & reliqua etiam consumere. Hesychius: φάγαινα, φαγέδαινα, νόσος ἑλκῶδες νεμόμενον. Schœttg.*

Phalangii morsus, Varr. 3, 77, 79 & 81.

Phalarides aves, Varr. 3, 11. Phalerides, Col. 8, 15. *& Plin. 10, 67. Eandem secundæ vocalis apud Græcos diversitatem observes. Aristoph. Acharn. 857 φαλαρίδας appellat, sed φαληρίδας Avib. 566. Ceterum a Gallis* piettes *appellari has aves, ex Bellonio narrat Harduinus.*

Phaselus, *vid.* Fas.

Phasis Ponticus, Col. 8, 8.

de Phasianis Pall. 1, 29.

Phasianina ova, Pall. 1, 29. *sed MS. Erf. habet* phasiana: *quod verum videtur.*

Phidiaca Minerva, Col. 1, Præf.

M. Philippi deliciæ circa pisces, Varr. 3, 3. Col. 8, 16.

Philogræci, Varr. 3, 10.

Phlebotomia, *vid.* Flebot.

Phlegma *s.* flegma, Veg. 3, 19.

Phlegmon *s.* phlegmone, φλεγμονὴ, inflammatum tuber, Veg. 2, 48. *sed* phlegmon spargere, *ibid.* effundere, *ibid.*

Phœbe Latonia, Col. 10, 288.

Phradmonis arte, Col. 10, 30.

Phragmaticum jumentum, Veg. 3, 30. *si medicinam consideres, videtur laborans ex impedita & obsepta transpiratione.*

Phreneticus equus, Veg. 2, 3.

Phrygia ἀμπελόεσσα, Varr. 1, 2. in Phrygia ex ovibus feris greges, Varr. 2, 1. asini feri, *ibid. &* 2, 6. capræ magnis villis, Varr. 2, 11.* Phrygia lotus, Col. 10, 258. *vid.* Lot.

Phryxeo vellere, Col. 10, 368.

Phryxonides nymphæ, Col. 9, 2.

Phryxus nubigena, Col. 10, 155. *vid.* Nub.

32. si pili tardius crescunt, Veg. 2, 63. contra pilum fricare, Veg. 1, 10 & 11. 3, 4, 25 & 85.

Pinacothecæ, Varr. 1, 2.

Pinea vertice pungit, Col. 10, 239. pineæ satio & cultura, Col. 5, 10. pineæ nuces ut serendæ, Cat. 48. quando legantur, & ut serventur, Pall. 12, 7.

Pineti satio, Pall. 3, 25.

Pineus. pinei nuclei virides, Pall. 6, 9.

Pinguedo soli, Col. 4, 24.* ad pinguedinem sapæ resolutus ὀπὸς κυρηναικὸς, Pall. 3, 29. excoquere ad pinguedinem mellis, Pall. 11, 20. *Sic*

Pinguescat fervendo succus, Veg. 1, 56. *h. e. crassescat.*

Pinguis. pinguem facere gallinam, Col. 8, 7. pingues fici, Varr. 3, 16. * pingui Minerva, Col. 1, Præf. Col. 11, 1. pinguiorum rusticorum literis, *h. e. crassiori disciplinæ*, Col. 9, 14.

Pinguitudo olei, Col. 12, 50. palmitis, Pall. 3, 12. terræ, Col. 2, 2. suum, Varr. 2, 4. mira, Varr. 2, 4. pinguitudine crescere, *ibid. Male igitur damnat hoc verbum Serv. ad Georg. 3, 123. Schœttg.*

Pinnæ frequentes gallorum laudantur Varr. 3, 9. pinnæ prominentes in cauda, Col. 8, 2. pinnis aquilæ emundare, Col. 9, 14. *nostri, mit einem* Flederwisch.

Pinnicillus, *pro* penicillo, Pall. 4, 1.

Q. Pinnio inscriptus Varronis liber tertius, Varr. 3, 1.

Pinnula per nares trajecta, Col. 8, 5.

Pinsita iris, Col. 12, 27. lens, Col. 6, 31. allium, Col. 6, 6 & 8. hordeum, Col. 8, 4. panicum, Col. 2, 9.

Pinso. pinserunt ficum, Varr. 3, 16.

Pinus ad fines tuendos seritur, Varr. 1, 15. ejus satio, Cat. 28. Pall. 4, 10. pini oleum non damnaverim, Veg. 3, 24. *al.* irinum. ejus satio & cultura, Pall. 12, 7. ad quæ utilis, Pall. 12, 15. pinus semper virens, Col. 9, 4. casiæ atque pini, Col. 9, 5. *A Salmasio ad Col. 9, 4,* pinus *damnatur, &* tinus *substituitur: non recte arbitror, sive cum P. Victorio V. L. 25, 5 herbam intelligas χαμαίπιτυν dictam Græcis, quasi tu* humilem pinum *appelles; sive, quod magis placet,* pinum *ipsam arborem in hortis etiam poni solitam, quam sententiam tuetur ad Ge. 4, 112 doctissimus la Cerda. Nam poeta etiam non uno loco* pinum *commendat ut gratam apibus. Conf. Heins. ad Ovid. A. A. 3, 692, & ad Virg. Ecl. 7, 65.*

de Piſtoris diligentia liber, Col. 12, 4. Piſtores *ab initio dicti* molitores, *qui piſerent vel pinſerent frumentum. Vid. Cujac. obſ. 16, 5. Wower. ad Min. Felic. p. 18 ſq. Urſinus ad Ciaccon. de triclin. p. 317 ſq. Poſtea vero* Piſtores *Gl.* ἀρτοκόποι καὶ σιτοποιοί.

Piſtrinale pecus, Col. 7, 9. *Ita etiam Beroaldus legit. nam & Plautus, inquit, piſtores vocat* ſcrophipaſcos.

Piſtrinum, *mola aquaria*, Pall. 1, 42. in piſtrino piſatur ac torretur far, Varr. 1, 63. torretur, Varr. 1, 69. *Sed poſtea* piſtrinum *in Gl. Hadr. Jun.* ἀρτοκοπεῖον. *Vid. Parei Electa Plauti, p. 500. Gatak. de ſtilo N. T. c. 3. Eſt nuper editus de piſtrinis veterum liber multæ diligentiæ a Frid. Lebr. Gœtzio, Cygneæ 1730, 8vo.* eam partem in piſtrinum politor, Cat. 136. *h. e. ad piſendi vel pinſendi impenſas confert.*

Piſum. ejus cultus, Col. 2, 10.

Pituina reſina, *de* pity *ſ. pinu* πιτυΐνη, Veg. 4, 28. *Laudat etiam Scribon. comp. 202, 205 rel.*

Pituita ut ejiciatur e corpore humano, Cat. 156. ut ducatur in equis, Col. 6, 34. ſi ovi moleſta eſt, Col. 7, 6. laceſſita decidit bubus, Col. 6, 8. circumvenit oculos gallinarum, Col. 8, 5. in avibus, quæ, & quomodo curetur, Pall. 1, 27, 28 & 29.

Pius quæſtus, Cat. Præf. *legitimis & bonis artibus quæſitus.*

Pix Brutia, Col. 12, 18. *vid. quos laudat Burm. ad Samon. 455. Plin. 16, 11. Reineſ. V. L. 2, 8 p. 182 ſq.* corticata, Col. 12, 23. *Neſcio, an quiſquam interpretatus ſit hoc nomen, neque adeo, an alio in loco occurrat. Forte cognata eſt* corticea cera & arenoſa *Plinii 11, 24 ex emendatione quidem Harduini; itemque* tus corticoſum *apud eundem 12, 32. In his omnibus videtur ſignari natura, quæ cum alioquin glutine ſuo cohæreat, friabilis & pluribus quaſi ſquamis, corticis inſtar, conſtans.* dura, Col. 6, 15. Veg. 3, 4. Narycia, Col. 10, 386. Nemeturica, Col. 12, 20 & 24. vetuſtior melior, Col. 12, 20 & 23. liquida ad muſtum condiendum, Col. 12, 22. pice liquida oblinuntur plagæ ovium in tonſura acceptæ, Varr. 2, 11. ejus odor & ſapor ut temperetur, Pall. 10, 11.

Placenta uti fiat, Cat. 76.

Placere corpore, Col. 1, 8. *cf. Pall. 1, 6.*

Placiditas ovium, Varr. 2, 1.

Placidus. placida hiems, Pall. 11, 5.

Plagam accepit in tonſura ovis, Varr. 2, 11. plagâ in

vite vel arbore, Col. Arb. 10 *& ſæpe.* Pall. 11, 5. plaga fiſſuræ, Col. 4, 29. hiat, Col. 4, 29.

Plagius, rigidus bos, Veg. 3, 46 *lem.*

Plancæ roboreæ, Pall. 1, 21. *Tabulas planas interpretatur Feſti corruptor Barth. 39, 8. Ex Aldhelmo & aliis profert Gron. obſſ. eccl. c. 20, p. 221. Schœttg. Reſpondet Gallorum* planche, *& noſtrum* Planke.

Plantæ cum animalibus ſimilitudinem habent, Col. 3, 10. proprie ſunt, quæ cum radicibus transferuntur, Pall. 5, 2. ne a diris animalibus carpantur, Col. 10, 351. *Sed* * plantam de ramulo ſecum defert olea de percuſſione adverſa, Varr. 1, 55. *Ita* pro ramo minore, Col. 5, 10. *it.* plantæ *&* rami *ſunt ſynonyma*, Col. Arb. 20. *vid.* Deplantare.

Plantaria ut facienda, Col. Arb. 3. ceraſi, Pall. 11, 12. cardui donec ſolidentur, Pall. 4, 9.

Plantantur vel feruntur caules, Pall. 4, 9.

Platanina folia, Col. 12, 16.

Platanus folia hieme non amittens, Varr. 1, 7. in Lyceo, Varr. 1, 37. platano inferitur malus, Pall. Inf. 87.

Platycoriaſis, *vid.* Core.

Plebeji feminis pulli, Col. 9, 11.

Plebs, *de apibus*, Col. 9, 9. *vid. Heinſ. ad Virg. Georg. 4, 95.*

Plenitudo modica, *i. e. craſſitudo*, Col. 4, 30.

Plenus. plena fœtu bos, Col. 6, 24. uſque ad plenum, Pall. 2, 15. pleni ex furfure ſacelli, Veg. 1, 52. * pleniores facio tauros, *oppon. macris*, Varr. 2, 5. plenior *etiam eſt craſſior*, Col. 4, 29. *vid.* Plenitudo.

Pleonasmi *Varronis.* Si videt eos fore ut peſtilentia diſpereant 1, 2. cum eaſdem ſi fregeris, 1, 7. atque ea, quæ ex iis naſci debent, earum rerum feracia, 1, 9. cum eo præterea, 3, 5. villam ædificandum, ut intra ſepta villæ habeat aquam, 1, 11. adminicula hominum, ſine quibus rebus, 1, 17. numerus non eſt ut ſit ad amuſſim, 2, 1. rurſus vos reddite nobis, 2, 2. cum ſciam mulorum gregem cum paſceretur, eoque veniſſet lupus, ultro mulos circumfluxiſſe, 2, 9. majorem natu potius quam alios, & peritiorem quam reliquos, 2, 10. niſi ſi, 2, 9. 3, 2. nam in hoc nunc denique eſt, ut, 3, 1. *vid.* & etiam, etiam item, nec non etiam.

a Pletura febricitare, Veg. 1, 35. *h. e.* plethora. *Ita* 1,

56. 3, 12 & 44. *Nihil tamen mutaverim, cum Latinam etymologiam forte cogitaverit Vegetius.*

Plostellum Pœnicum, Varr. 1, 52. *diligenter explicat Schœttgenius antiquitt. trituræ* §. *13, p. 34 sq.*

Plostrarii asini, Cat. 11. *Asinos etiam plaustra traxisse, testatur Col. 7, 1. Vid. Scheff. de re veh. 1, 8. Schœttg.*

Plostrum, Cat. 2. quot requirantur, Cat. 62. majora, Cat. 10. Varr. 1, 22. *interpretatur Schefferus de re vehic. 2, 19 ea, quæ quatuor rotas haberent, easque non radiatas, sed tabulis contextas. Schœttg.*

Pluma jam sunt tecti pulli, Varr. 3, 7.

Plumbeum *sc. vas*, Cat. 105. Col. 12, 19. quadratum, Col. 12, 50. plumbea bene fricari, Col. 12, 19.

circum Plumbati modioli, Cat. 20. *potest compositum esse: ita* adplumbatum vas *Scrib. 271, h. e.* ferruminatum. *Possis etiam ita vocare ærea vel ferrea vasa, quorum vel utraque vel certe interior facies plumbo obducta est.*

Plumbo. plumbet modiolos, Cat. 21.

Plumbum. plumbo vincire dolia, Cat. 39. attrito creatur cerusa, Pall. 9, 11.

Plurima XV, paucissima VII supponuntur ova, Col. 8, 14.

Plus quatuor millibus, Col. 3, 16. *cum relatione ad* XVI M. *h. e.* XX M. *Ita etiam* minus, Col. 3, 3. Plus annos centum, Varr. 1, 57. vicena millia, Varr. 3, 2. non plus vicenos pullos, Varr. 3, 10. non plus triennium vivunt, Varr. 2, 1. non plus quater in anno pariunt, Varr. 3, 10. * pluris pretii, Varr. 1, 7.

Plusculum mellis aut mulsi, Col. 12, 47. plusculo sale, Col. 12, 50 & 54.

Pluvia. ut parietem non possint stillicidia penetrare per pluviam, Pall. 1, 11. *MS. membr. Bibliothecæ Leidensis:* ut parietem non possint penetrare perpluvia, *omisso τῷ* stillicidia. *Quæ vera est lectio.* Perpluvia *sunt pluviæ perfluentes, a* perpluo, *ut a* diluo diluvium, *ab* eluo eluvies.

Pluvialis dies, Col. 2, 13. aqua, Col. 1, 5.

Pluviatilis aqua, Col. 9, 1.

Pluviis diebus quæ fieri queant, Col. 2, 15. pluvius cœli status, Col. 2, 10. pluviæ tempestates, Cat. 2.

Pocillum fictile, Cat. 156.

Pocula contrectari a quibus debeant, Col. 12, 4. * puteis extracta & canalibus immissa præbenda porcis, Col. 7, 10.

Podagra gallinarum, Col. 8, 3. jumentorum, Veg. 2, 53. raro vexat eunuchos, *ibid. extr.*

Podia, quibus imponuntur alvearia, Pall. 1, 38. *Columellæ vocantur* ſuggeſtus. * in cella vinaria craticia, Pall. 1, 18 & 19. *Sunt eminens quiddam de ſolo excitatum, quo illud in lacus quoſdam ſ. cellas dividitur.*

Pœnice ſcripſerunt, Varr. 1, 2.

Pœnica lingua, Varr. 1, 1.

Pœnicum ploſtellum, Varr. 1, 52. dictum, Col. 1, 3. *vid.* Punic.

Pœnus auctor Mago, Col. 3, 15. Pœni gens acutiſſima, Col. 1, 1. ex Africa ſcriptores, Col. 1, 1.

Poetæ primarii, Col. 1, Præf. veteres, Varr. 2, 1.

Ποιμένα λαῶν, Varronem, Varr. 2, 5.

Polenta grandis, Cat. 108. ex hordeo mulſa aqua conſperſa, Col. 6, 17. Veg. 3, 4.

Polio. poliuntur cellæ tectorio, Col. 8, 8.

Politionem dare, Cat. 136. *Turnebus 30, 6 interpretatur* politionem *contractus ſpeciem, cum ager colendus locatur pactione certæ partis frugum, qui etiam huc refert l. 52 π. §. 2 pro ſocio (17, 2)* Si in coeunda ſocietate artem operamve pollicitus eſt alter, veluti cum pecus in commune paſcendum, aut agrum politori damus in commune quærendis fructibus.

Politor, Cat. 136. *qui certa parte fructuum pacta alterius agrum* polit, *h. e. colit. Add.* Cat. 5: operarium mercenarium, politorem diutius eundem ne habeat die. *Ubi tamen alii* pollintorem: *quod verius videtur; certe de alio homine hic ſermo eſt, de mercenaria nempe opera in unum diem conducta. Ac neſcio, an* operarius mercenarius pollintor *ſint unius modo hominis nomina. De omnibus enim operariis, mercenariis, accipere nimis durum videtur & a negotiorum ruſticorum ratione alienum. An hoc vult,* diutius ne habeat die dicta, *v. g. ſi in dies X conducta ſit illius opera, ne quid addat. Alioquin enim metus eſt, ne ſtudio opus trahant, atque ducant mercenarii, quod inutile ipſis eſt, ſi non producatur ipſis conditio, ſed aliis conductis deludantur hiantes corvi. add.* Expolitus. Repolio.

Politus omnibus virtutibus, Varr. 1, 2. polita regie ædificia, Varr. 1, 2. opere tectorio villa, Varr. 3, 2. *ita Gell.* 2, 20 *ex oratione Scipionis*, villa expolitiſſima. * politus cultura fundus, Varr. 3, 2. *Ita* impolitiæ crimen, *de quo Cato*

apud Gell. 4, 12, *etiam ad agrum incultum referri videtur. vid.* Politio.

Pollen polentæ, Cat. 156 & 157. pollinis hordeacei cyathus, Pall. 11, 14. pollen turis, Col. 6, 30. & Veg. *sæpe est, quæ alias* manna turis, tus minutum, λιβανωτὸς λεπτός. *Salm. in Solin. p. 360, b, F.*

Pollentiæ vellera, Col. 7, 2. *Hinc illud Silii*, fuscique ferax Pollentia villi. *Epigrammatista quoque celebrat* lanas Pollentinas. *Beroald.*

Pollex. digitum pollicem laxamenti facere, Cat. 19. pollice demetitis florem, Col. 10, 303. * *in vite.* in pollicem tondere palmam, Col. 4, 21. resecare, Col. 4, 24. *add.* 4, 11 & 22. 5, 5. *Nimirum* pollex, custos, resex, præsidiarius, *vel* subsidiarius palmes, *ejusdem rei nomina sunt*, *quod aperte indicat* Col. 4, 21. Pollex *dicitur*, *ut* crus, caput, brachium. *Ita* ex pollice citata materies formatur in brachium, Col. 4, 24.

Pollicentur vino ætatem afferre, Pall. 11, 14.

Polliciti nostri memores, Col. 11, 3.

Pollucere dapem, Cat. 132. culignam Jovi dapali, *ibid.*

Pollutionis omni labe aliena, Pall. 9, 10.

Polulum labellum, Cat. 10. polulæ laminæ, Cat. 21.

Πολύαρνες & πολυβοῦται Varr. 2, 1. πολύαρνα *Thyesten vocat Hom. Iliad.* β', 104. *posterius est Il.* ι, 153. *Schœttg.*

Polychreston antidoton, Veg. 2, 6. *ubi vitiose* Polygr.

Polycletea arte, Col. 10, 30.

Polycletus, Col. 1, Præf.

Polygonon, sanguinalis herba, Col. 6, 12. palagonon *vulg. scribitur* Veg. 3, 4.

Polygreston, *vid.* Polychr.

Πολύμηλοι, Varr. 2, 1. *est apud Hesiod. Oper.* 306.

Polypus in naso ut sanetur, Cat. 157. Veg. 2, 38. excidit, Cat. 157.

Πολύπυρον Ἄργος, Varr. 1, 2.

Pomarium tota Italia, Varr. 1, 2. pomarium constitui ut debeat, Col. Arb. 8. Col. 5, 10. seminarium ut fiat, Cat. 48. pomaria, horti, Varr. 1, 23. protecta, Col. 9, Præf.

Pometa, Pall. 1, 36.

Pomiferæ arbores, Pall. 3, 19.

Pomœrio minore finire, Varr. 1, 2.

Pomosi Tiburis arva, Col. 10, 138. *vid. Broukh. ad Prop.* 4, 7, 81.

Popinales deliciæ, Col. 8, 16.

Popularis notæ pulli, Col. 9, 11. fal, Cat. 88.

Populationes prætereuntium viatorum, Col. 1, 5. volucrum, Col. 3, 21. murium & formicarum, Col. 2, 20.

Populneam frondem cædere, Cat. 5. *add.* Col. 6, 3. fcobis, Col. 12, 43.

Populus *arbor fubftituitur in antiquis editionibus nonnunquam* opulo, *ubi vid. e. g.* Col. 5, 6.

Populi duo (*apum*) conjunguntur, Col. 9, 13. fpicarum, Pall. 7, 2. *ita* turba.

Porca præcidanea, Cat. 134. porcæ ut tractandæ, Pall. 3, 26. * *in agro*, Varr. 1, 29. Col. 5, 1. *Vet. auct. de limit. ap. Gœf. p. 292:* Sed porca eft, quod in arando exftat; quod defoffum eft, lira. *Adde Salmaf. ad Solin. c. 37, p. 511, 512. Apertiffime etiam elatam partem notat,* fulcus *depreffam*, Col. 11, 3. porcæ fulcantur latiores, Col. 11, 2.

Porcellus ne a matre opprimatur, Varr. 2, 4.

Porcii *unde dicti*, Varr. 2, 1.

Porcla, Veg. 4, 28. *videtur compendium vocis* portulaca.

Porculatio, nutricatus fuum, Varr. 2, 4.

Proculatoris & fubulci diverfa profeffio, Col. 1, Præf. *it.* 7, 9. *Quantum ex pofteriori loco intelligitur,* porculator *proprie eft is, qui fœturam hujus generis curat.*

Porculus, *pro* parvo porco, *non memini quemquem noftrûm dicere: fed eft apud Plin. & docent* porcellus & porculatio. * porculus in fucula, Cat. 19. *Erat batillus aut uncus, qui figebatur, ut teneret funem, quo dum verfabatur torcular, fucula circumplicabatur. Vid. Turneb. Adverf. 7, 25. Meurf.*

Porcus Græcum nomen antiquum, Varr. 2, 4. *Idem 4 de L. L.* Quod Athenis in libris facrorum fcriptum eft κάπρῳ καὶ πόρκῳ. *Urfin. Vid. p. 25, 36 Dordr. & Scal. ad h. l.* Porco piaculo facere, Cat. 139. porco femina, Cat. 134. porcus ingens, Varr. 2, 4. porci ferarii, Cat. 150. *qui fero pafcuntur. Meurf.* de porcis Varr. 2, 4. Col. 7, 9. Pall. 3, 26. porcos fuos alat unaquæque fcrofa, Varr. 2, 4. porcus lactens, Col. 7, 9. porcis anima data perinde ut fal, Varr. 2, 4. * porcus qua feminæ funt, Varr. 2, 4.

Porricere exta, frumentum, Varr. 1, 29.

Porrigo *legi jubet Urfin.* Col. 7, 5, *pro* prurigo. *morbus. Ita etiam apud Celfum. in optimis MSS. effe, teftatur Rhod. ad Scribon. 243, p. 319.*

male Porrecta radicum, Pall. 3, 23.

vel hominis est, quod quæque & quisque extremum sufferre valet. Barth. 41, 6.

Possum. possis transferre, *δύναιο ἄν*, Col. 11, 3.* possitur, Cat. 154. *Veteres nonnullos ita locutos esse, ostendit Nonius de mutatis conjugationibus in* Possetur, poteratur, *&* potestur, *10, 30, 33 & 34.*

Post odorem ingressæ apes, *odorem secutæ*, Pall. 5, 8. post trimum, *h. e. postquam trimus fuit.* Varr. 2, 7.

quod Posteravit speciei merito, compensat ubertate fundendi olea, Pall. 12, 4. *est igitur ὑστερεῖσθαι.*

Postremo *posterius*, novissime, Pall. 12, 22.

Postridie ejus diei, Cat. 2.

Postulo. uti quæque virga postulaverit, Col. Arb. 7.

Potentia medicaminis, Pall. 3, 28.

Potestas fiat large bibendi, Col. 8, 14. si potestas reliquorum non sit, Col. 12, 57.

Potionabis cum passo, Veg. 1, 34. cum oleo, Veg. 1, 38. potione aquæ, Veg. 3, 59.

Potior. potitur regno inferno, Col. 10, 274.

Potius *cum comparat. abundare videtur* Varr. 2, 10.

Potis, pote. Potis sunt, Varr. 2, 2. ubi id pote, Varr. 1, 15. emtor pote damnare, Varr. 2, 2.

Potniades equæ, Col. 6, 27.

Potatum dabitur pecori, Col. 12, 51. potandum medicamen præbent, Col. 6, 7.

Potui data staphis agria, Col. 8, 5.

Præacuere surculum, Cat. 40.

Præbent potandum medicamen, Col. 6, 7. præbent sibi cibaria canes, Varr. 2, 9. vituli, quibus non satis præbent matres, Varr. 2, 5.

Præbito sale, Col. 7, 3. præbita, *χορηγίαι*, Col. 1, 8.

Præcantationes anicularum, Veg. 1, 39. *h. e. incantationes. conf.* 3, 44.

Præceps palmes, Col. 5, 6.

Præceptum undecimum, *i. e. liber*, Col. 11, 1. præceptum generale, Pall. 1, 43. *est liber primus auctoris.*

Præcidanea porca, Cat. 134. *Festus:* Præcidanea agna vocabatur, quæ ante alias cædebatur, item porca, quæ Cereri mactabatur ab eo, qui mortuo justa non fecisset, id est, glebam non objecisset: quod mos erat eis facere prius, quam novas fruges gustarent. *Add. Gell. 4, 6. Sca-*

Prægelida frigora, Col. 4, 8. loca, Col. 2, 9. 3, 12.
Prægnantis bestiæ morsus acerbior, Veg. 3, 79 & 82. prægnantes fiunt, Varr. 2, 2. * prægnans cucurbita, Col. 10, 380.
Prægnationis fines, Varr. 2, 1. modus, Varr. 1, 44.
Prægravantibus auribus, Col. 7, 6.
Prægravato capite, Col. 6, 7.
Præjaciuntur moles, Col. 8, 17.
Prælabentis temporis fuga, Col. 11, 1. *h. e. præterlabentis. vid. Weitz. & Burm. ad Petron. c. 99.*
Præliganeum vinum, Cat. 23. *h. e. ante justam vindemiam legendum, premendumque.*
Præmonitus varietatem, Col. 11, 2.
Prænestinæ nuces, Cat. 8.
Præoccupatio, emphragma, Veg. 1, 40.
Præparare frumentis arva, Col. 2, 16. præparandum liquida rubrica, Col. 9, 8.
Præpotentes, Col. 1, 3.
Præripiuntur æstu uvæ, Col. Arb. 2.
Prærumpi, Col. 3, 18.
Præscifcere fugam, Col. 9, 9.
Præsecare cultello, Varr. 3, 16.
Præsentia fructus ipsius facilem se præstat castanea, Pall. 12, 7.
in Præsentiarum, *vid.* Impræsent.
Præsepes bubus, Cat. 14. bonæ, Cat. 4. *add. Non. 3, 160.* * præsepiæ laxæ, Varr. 1, 13. * præsepia ovium, Varr. 2, 2. in præsepiis, Varr. 2, 5.
Præsidiarii malleoli, Col. 4, 15. præsidiarius palmes, Col. 4, 21.
Præsidii causa positi malleoli, Col. 3, 16. præsidio futura pecori, Col. 11, 2. ad præsidium aquæ calidæ decurritur, Col. 12, 50.
Præstat ex se pullos atque plumam, Col. 8, 13. *add.* Pall. 1, 30. præstant agricolæ urbanos immani numero annorum, Varr. 3, 1. *add.* Varr. 2, 2. noxis præstare, Varr. 2, 4. *it.* 2, 5. * præstari, *præberi*, Col. 11, 2.
Præsto esse candidato, Varr. 3, 2. præsto est consuli comitia habenti augur, Varr. 3, 2.
Præstrictio *pro* perfrictio, Veg. 1, 40.
Præsul agri, *villicus*, Pall. 1, 6. olivæ Castitas, *f. Minerva*, Pall. 1, 6.
Præsulsæ adipis, Col. 6, 2. Pall. 4, 12.

Prelo premere, Col. 12, 39.

Premit Medicam herba, *angit*, Pall. 5, 1. premi oportet cuneum, *deprimi*, Pall. 11, 12.

Pressius putare vitem, Pall. 12, 9. radere colla equorum, Veg. 1, 56. *Recte. nam Poeta Georg. 1, 157:* ruris opaci Falce premes umbras.

Pressoria vasa, Col. 12, 18.

Pressura vinaceorum prima, Col. 12, 36. primæ, secundæ, tertiæ pressuræ oleum, Col. 12, 50.

Pressus color, Pall. 4, 13. *Servius ad Georg. 3, 82*, honesti spadices: quos phœniciatos vocant, pressos, myrteos. Ipsi sunt badii. *Copiosissime de hoc presso colore disputat Salmasius ad Tertull. de pallio p. 179 sqq. Indicium debemus Vlitio ad Grat. 532.*

Pretiæ vites, Col. 3, 2. *Existimat Servius dici* precias *quasi* præcoquas, *ex eo, quod cito maturescunt, & ante alias sole coquuntur. Beroald.*

Pretium facere in oves, *constituere*, Varr. 2, 2. efferre, *augere*, Varr. 3, 6.

Priapo vicina eruca, Col. 10, 108.

Primatum dant pratis, Varr. 1, 7.

Primigenia pecuaria, Varr. 2, 2. semina, Varr. 1, 40.

Primitias vitis resecare, Col. 4, 19. plantæ, Col. 10, 147.

Primitivi anni, Col. Arb. 23. *qui* primi, Col. 5, 10.

Primitus cum exit vitis, Varr. 1, 31. spica cum oritur, Varr. 1, 48. oritur herba, Varr. 2, 2.

Primo. molis primo, Pall. 11, 10. *prius, vel ante.*

Primogenitus vitulus, Pall. 1, 39.

Primordium scriptorum, Col. 1, 1. primordia terrena, Col. 3, 10. in primordiis, Pall. 4, 12. * *adjectiv.* primordium semen, Col. 6, 37.

Primorem surculum, duos primores digitos, Cat. 40. primores tres digitos, Cat. 21. imbres, Varr. 2, 2. civitatis, Col. 12, 3.

Primus. prima vindemia, *h. e. ineunte*, Col. 12, 21. ad Kal. Octobr. primas, Cat. 147. primas (*partes*) tribuere, Col. 2, 17.

Princeps. principes *magister pecoris & villicus*, Varr. 1, 2.

Principalia hæc duo, Col. 1, 3.

Principium, *i. e.* (*principio*) *Gr.* τὴν ἀρχὴν, Cat. 157. post principia, ut ajunt in castris, Varr. 3, 4.

Priores, Col. 1, 4.

Priſtinale pecus, *vid.* Piſtrinale.

Priſtinum nomen poſſident, Col. 5, 1. *Sed*

Priſtinum, *pen. prod.* ſidus, Col. 11, 2. *Eſt autem* priſtis, *vel* piſtrix *notum ſidus*, *quod alias* cetum *vocant*, *unde noſter formavit adjectivum* priſtinus *media longa*, *ad differentiam τοῦ* priſtinus, *quod antiquum denotat. Schœttg.*

Privignæ proles, Col. 10, 163. *Tales plantæ*, *quæ non ſponte naſcuntur in terra*, *ſed humana opera inde eliciuntur. Schœttg.*

Privus. privi trapeti, Cat. 3. privæ ſcopulæ, Cat. 26. priva opercula doliis, ſeriis, Cat. 10. tectoria, Cat. 11.

Pro majori parte, Pall. 1, 4. pro modo ſemipedis, Col. 5, 10. pro temporibus anni, Col. 11, 1. *comparabat huic loco Schœttgenius Gruter. p. CCCVIII, 1:* PRO TEMPORE VEL FACULTATE. pro æquis ponderibus, Veg. 2, 39. * pro agricola minime eſt, Col. 3, 5.

Probabilis aqua, Pall. 9, 10. guſtus, Col. 3, 2. maxime probabilis cœli & ſoli qualitas, Col. 3, 1. pars vitis, Col. 3, 10. probabiles mores, Col. 6, 2. animis æque ac corporibus boves Umbriæ, Col. 6, 1.

Probatio quadrupedum, Varr. 1, 20.

Probatiſſimi auctores, Col. 1, 1. artifices, Col. 11, 1. ſicut Probavi ipſe, *expertus ſum*, Pall. 12, 7.

Procacitas galli rixoſi, Col. 8, 2.

Procedit dies emtori, Cat. 148. procedunt binæ oves vetulæ pro ſingulis, Varr. 2, 2. *vid.* Numerum obtinere: *& add. Gronov. ad Liv. 5, 49.* * *De incrementis plantarum:* Procedit germen de cicatrice, Col. 4, 22. *add.* Pall. 4, 10. ſarmentum, Pall. 4, 1. gemma quæ appareat bene proceſſura, Pall. 7, 5. 8, 3. procedunt radices amplius, Varr. 1, 23. ſemina, Pall. 12, 7 & 4, 10. poma in Punico, Pall. 4, 10. velut quæque matura proceſſerint, Pall. 11, 12. *Hinc* * antequam luna procedat, *creſcat*, Pall. 7, 3. proceſſit medicina, *proſpere evenit*, Col. 6, 6. in tantum noſtra cura, Col. 3, 3.

Procelloſus cœli ſtatus, Col. 9, 4.

Procerum ſeditione plebs in partes diducitur, Col. 9, 9.

Proceritas incitatur, Col. 4, 33.

Proceris cornibus, Col. 6, 1. procerior celſiſſimo Germano Judæus, Col. 3, 8.

Proclivum ſolum, Varr. 2, 2.

Procludere, *concludere*, Pall. 3, 26.

Προκοιτὼν, Varr. 2, Præf. *Locus ante cubiculum, in quo plerumque servi degebant. Talis quoque fuit in Laurentina Plinii villa, sicut ipse testatur ep. 2, 17, 10:* Post hanc *cœnationem* cubiculum cum procœtone, altitudine æstivum, munimentis hibernum. *Schættg.*

Procreare pullos e seminio asinorum, *de domino dictum*, Varr. 2, 6.

Procul a tumultu, Col. 9, 5. vero, Col. 1, Præf. igne constituenda mulctra, Col. 7, 8.

Proculcatis uvis, Col. 12, 19.

Proculcantur ficus in modum farinæ, Col. 12, 15. proculcetur ingressu, Col. 3, 13.

Procuratio templi, Varr. 1, 2.

Procurator aviarii, Varr. 3, 6. a procuratore (*apum*) assignata sedes, Col. 9, 9. procuratoris villæ habitatio, Col. 1, 6.

Procurare semina, Pall. 7, 9. plantas (plantis *MS. Lugd.*) Pall. 12, 7.

Procyon exoritur, Col. 11, 2.

Prodeunt semina, Pall. 1, 6. Col. 11, 3. prodit seges, Varr. 1, 45.

Prodigialiter accidit, Col. 3, 3.

Prodigii simile est, Col. 1, Præf.

Prodigo. Prodigunt sues in lutum, Varr. 2, 4. pullos equorum in pabulum, Varr. 2, 7. pullos gallinaceos in solem, Varr. 3, 9.

Prodromi flare incipiunt, Col. 11, 2.

Producere cunctantem, Col. 6, 2. folia incipiunt fici, Pall. 4, 10.

Producto nomine, Col. 8, 2. productior canis status, Col. 7, 12. productissimum flagellum, Col. 3, 10.

Prœliantur cum exteris *apes*, Col. 9, 9.

Profanare dapem, Cat. 50 & 132. *consecrare. cf. Varr. de L. L. lib. V, c. 7.*

Profectus, *utilitas*, Varr. 1, 2. Pall. 3, 28. sine profectu ager colitur, Col. 1, 4.

Professione vitiorum suorum, *h. e. propter aperta vitia*, Pall. 3, 9. professio suscepta, Col. 9, 2. ad professionem nostram non pertinet, Col. 7, 12.

Professor astrologiæ consultissimus, Hipparchus, Col. 1, 1. *de eo*, qui villicum doceat, Col. 11, 1. *Ita aliquoties* Professores sapientiæ *apud Cels. 1, Præf.*

Prolatare rem rusticam, Col. 1, Præf. *vid. Wass. ad Sallust. Catil. 44. Schœttg.*

Prolixare aciem ferramenti, Col. 4, 24. *h. e. longam reddere.*

Prolixa statura, Col. 1, 9. cervix, Col. 7, 3. prolixæ arbores, Varr. 1, 9. caudæ & breves, Varr. 2, 2. materiæ, Col. 3, 15. prolixiora quædam nascuntur, Varr. 1, 6.

Proluit ventrem pruinosa herba. Col. 7, 3.

Proluvies ventri cruenta & mucosa, Col. 6, 7. citata resistit, Col. 6, 7. ad proluviem alvi, Col. 12, 38.

Promercales res, Col. 1, 8. 11, 1.

Promethea creta, Col. 10, 59.

Promisso ventre sus, Col. 7, 9. promissis ad genua palearibus, Col. 6, 1.

Promo. promunt se vites, Col. 3, 12. ulmi sameram, Col. 9, 13.

Promovere onera & portare, Col. 11, 1.

Promtuarium armarium, Cat. 11. *vid.* Arm.

Promus fructus, Col. 3, 2. *Sed maxime mihi probatur lectio* pomum. *Ut pira, mala, pruna, venduntur mercantibus, ita etiam* uvæ, *quæ hactenus* poma *sunt & ipsæ. Si placeat retinere* promum, *non ad fructum retulerim, quod in Fabriano Lexico factum est, sed ad dominum, qui sit veluti* promus. *Sed magis, quod dixi, arridet* pomum. Promo de fundo exire licet, Varr. 1, 16. promi & cellarii, Col. 12, 3. pueri promi, Col. 12, 4.

Pronum orienti solum, Col. 1, 5. prona aquiloni, Col. 3, 2. proni ad domandum boves, Varr. 1, 20.

Propagatio pomorum *&c.* Cat. 51 & 133. tria genera maxime usitata, Col. Arb. 7.

Propago, *as.* propagatur castanea pertica declinata, Col. 4, 33. virga, Col. Arb. 7. propagari ficus ramis potest, Pall. 4, 10.

Propago. propagines vitium, Col. 4, 6.

Prope. propius stirpem recisæ taleæ, Col. 4, 33.

Propellere oves in pabulum, Varr. 2, 2.

nihil Propinat stomachus epati, Veg. 3, 55.

ad Propalam exgruminantes cocleæ, Varr. 3, 14.

Propolis apum, Varr. 3, 16. *etiam restituenda videtur, certe intelligenda*, Veg. 3, 55. 4, 14, 23 & 28.

Propomata ut sponte nascantur, *lemma forte satis antiquum* Pall. 3, 32.

Proportione uti, Varr. 1, 18. ex proportione, Varr. 1, 41. *vid.* Portio.

Proprie, Col. 3, 9. *pro eo, quod vulgo dicitur* in ſpecie. *it.* Col. 11, 2.

Propriis momentis, Col. 11, 1.

Propter amnes ſeri, *i. e. juxta*, Cat. 9. * propter arboris noxam, *ne noceatur*, Pall. 4, 10. *Sic* propter injuriam gravidarum, Pall. 4, 11. propter injuriam tuta cubilia, Pall. 12, 13. propter ſerpentes, Pall. 12, 13. * propter oves aut aves fructum capere, *h. e. ex ovibus*, Varr. 3, 1.

Propugnare pro gallinis, Varr. 3, 9.

Propulſare radicibus aquas hiemis, Col. 3, 15.

Prorepunt radices, Col. 3, 13. ſoboles, Col. 4, 29. ſemina, Col. 11, 3. per quod prorepant, Col. 4, 6. prorepere lente, Col. 2, 17. e tenero, Col. 3, 10. prorepentes oculi, Col. 11, 2. pampini, Col. 4, 17.

Proriga *vel* pruriga, *vid.* Peroriga.

Proritat pretium, Col. 2, 10.

Prorumpentes caules, Col. 4, 22.

Proſa oratione componere, Col. 11, 1.

Proſcindere terram quid? Varr. 1, 29. *ſervant hoc v. g.* Varr. 1, 27. Col. 11, 2. *&, credo, nunquam non.*

Proſecta exta, Cat. 134. *Al.* porrecta: *quæ lectio huc non ſatis apte quadrat.* Proſecare *eſt ſacrificantium verbum, quod notat exta dividere, earumque partem Deo apponere, partem vero alteram ſacerdotibus, tertiam populo diſtribuere. Plautus Pœn. 2, 1, 8:* vetui exta proſecarier. *Sueton. Aug. 1:* ſemicruda exta rapta foco proſecuit. *Inde* proſecta, *quæ vox notat particulas talium extorum minutas. Cf. Ovid. Met. 12, 152; Faſt. 6, 163; Val. Flacc. 3, 439. Plura dabunt Nonius 3, 179; Meurſius ad Lycophr. p. 307; Weizius ad Val. Flacc. p. 227; Salmaſ. ad Solin. c. 5, p. 90 ſq. Barthius ad Stat. Theb. 5, 641. Schættg.*

Proſerpina rapta, Col. 10, 274.

Proſilire, *de plantis*, Col. 2, 11 & 18. 3, 3 & 5. 7, 6. Pall. 2, 14. proſiliunt in arborem adminicula ex ceraſo, Pall. 11, 12.

Proſpere adnatæ ſunt apes, Varr. 3, 16.

Proſtrati piſces, Col. 8, 17.

Proſum. profuit, *h. e. prodeſſe ſolet*, Col. 7, 9.

Protectæ porticus, Col. 9, Præf. protectum in alvo apum, Varr. 3, 16.

Protegit ſe vitis ipſa a gelicidiis, Col. 4, 24. *add.* Col. 3, 10.

Protendere & contrahere, *de modo agri eligendo*, Pall. 3, 10.

Proterere, Col. 2, 21.

Protinus illata de agro bacca, Col. 12, 50.

ſub Protocomio ipſo tempora equi inuris, Veg. 2, 11.

Protogenes, Col. 1, Præf.

Prototomos decidere caules, Col. 10, 369.

Provectus agri, Pall. 1, 6. *niſi leg.* profectus. præſentia domini provectus agri eſt.

Provenit *imperſ. es gehet an*, Col. 4, 29. provenit melius, Col. 3, 18. *Sed* * provenit ulmus a poſitione bene, Col. 5, 6. *kommt fort.* proveniunt panicum & milium, Pall. 4, 3. *cf.* 4, 11. *it.* Col. 1, 2. proſpere, Col. 4, 30.* *Hinc* proveniunt poma majora, *davon werden die Æpfel græſſer*, Pall. 4, 10. *ſic* Col. 11, 3. ſic neque fiſtuloſus — provenit caſeus, Col. 7, 8.

P R O V E R B I A.

Æſtimator bonus eſſe non poteſt, niſi fuerit etiam peritus, Col. 11, 1.

Ad agnatos & gentiles deducendus, Varr. 1, 2.

Ex incomprehenſibili parvitate arenæ funis effici non poteſt, Col. 10, Præf.

Cœna comeſa venire, *i. e.* poſt feſtum, Varr. 1, 2.

Si divina faverint, Pall. 1, 1.

Male agitur cum domino, quem villicus docet, Cato apud Col. 11, 1.

Malum conſilium conſultori eſt peſſimum, Varr. 3, 2.

Μέτρον ἄριστον, Col. 1, 3.

Minerva ſubtiliſſima, pingui, Col. 1, Præf.

Pingui Minerva, Col. 11, 1.

In re familiari laborioſior eſt negligentia quam diligentia, Col. 12, 2.

Nemo poteſt omnia ſcire, Varr. 2, 1.

Optima nomina non appellando fiunt mala, Col. 1, 7.

Non omnes, qui citharam habent, ſunt citharœdi, Varr. 2, 1.

Non ſatis eſt reprehendiſſe peccantem, ſi non doceat recti (*forte* rectam) viam, Col. 11, 1.

Nulla regni ſocietas, Col. 9, 9.

Occipitio frons prior, Cat. 4.
Veteris proverbii meminisse convenit, eum qui aret olivetum, rogare fructum; qui stercoret, exorare; qui cædat, cogere, Col. 5, 9.
Οὐδ' ἂν βοῦς ἀπόλοιτ' εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη, Col. 1, 3.
Paupertas certissima est, cum alicujus indigeas, uti eo non posse, quia ignoretur, ubi projectum jaceat, quod desideratur, Col. 12, 2.
Pomœrio minore finire, Varr. 1, 2.
Porta itineri longissima, Varr. 1, 2.
Post principia in castris, Varr. 3, 4.
Romanus sedendo vincit, Varr. 1, 2.
Ad te rudis est, Varr. 1, 2.
Matura satio sæpe decipere solet, sera nunquam, quin mala sit, Col. 11, 2.
Summum jus, summa crux, Col. 1, 7.

Provident eas cellas, ne habeant humorem, Varr. 3, 10. futuro tempori, Col. 3, 3.

Provincialis ager, Col. 3, 3. agri & vinearum cultura, Col. 5, 4.

Provocare & elicere radiculas, Col. 3, 15. provocantur in libidinem, Pall. 1, 28.

Prout cuique mos est, Col. 3, 13. rei conditio exegerit, Col. 12, 4.

Proximum raro, quam denso, Pall. 2, 13.

Prudens medicinæ, *peritus*, Col. 7, 3. universæ naturæ, Col. 2, 2. prudentiores rerum rusticarum, Col. 4, 2.

Prudentia rei, Col. 1, 1. cunctarum rerum, Col. 12, 57.

Pruina & sol putres faciunt scrobes, Col. 5, 9. *conf.* Col. 5, 10.

Pruinosa herba morbos creat pecori, Pall. 12, 13.

Pruni satio & cultura, Pall. 3, 25. 12, 7. insitio, Pall. 2, 15. Insf. 113. pruno insita malus, Pall. Insf. 81.

Pruna ut serventur, Pall. 12, 7. Armenia, Cereola, Damasci, Col. 10, 404. Damascena, Pall. 12, 7. Onychina & silvestria ut condiantur, Col. 12, 10. præcoqua, *quæ* Col. 10, 410 *restituit Salmasius*, *ipse Hyl. jatr. homon. c. 68, p. 89 a. E & G ea esse ait*, *a quorum deflexo nomine* Abricots *hodie appellant Galli: nisi quod Columella de* præcoquis Persicis *agat; quæ autem nunc vocantur* Abricotia, *sint* Armenia *potius.* Persica præcoqua *vult hodie* An-

teperſica *dici*, *in quo genere ſint* Alberica. purpurea pruna, Col. 12, 10.

P. S. Cat. 185. *pondo ſemis.*

Pſilotro inducto decalvas, Veg. 2, 48.

Pſithiæ vites, Col. 3, 2.

Ptiſanæ cremor, Veg. 3, 27.

Pubeſcunt vineæ, Col. 4, 3 & 28. *vid. Bodæus ad Theophr. 3, 6. Schœttg.*

in Publico Ardeæ ſcriptum, Varr. 2, 11.

Puella non nimium, Col. 12, 1.

Puer puſillus, Cat. 157.

Puerilis una opera, Col. 11, 2.

Puerperio quodam æterno læta tellus, Col. 3, 21.

Pugillus lentis, Cat. 158.

Pugnax aries, Col. 7, 3.

Pulchre meminiſti, Col. 3, 9.

Pulchritudo rei trahit, Col. 3, 20.

Pulejata poſca, Veg. 3, 76. *videtur*, *in qua* pulejum *ſ.* pulegium *decoctum eſt.*

Pulejum viride, Col. 12, 57. aridum, Col. 12, 35 & 57. puleji flos, Col. 12, 7. pulejum ad olivas condiendas, Pall. 12, 22. *Non modo in MS. Sylb. & noſtris ita ſcribitur: ſed etiam in Cicerone, Martiali, aliis, ita ſcribi docet Rhodius Lex. Scrib.*

Pulex irrepens dente laceſſat ocima, Col. 10, 321. pulicibus infeſtantur gallinæ, Col. 8, 5. ut profligentur, Pall. 1, 35.

Pulicoſæ cani remedia, Col. 7, 13.

Pullaria, *morbus pullorum equinorum*, Veg. 2, 25.

Pullaſtræ, Varr. 3, 9.

Pullatio, *pullorum educatio*, Col. 8, 5.

Pullities tenerrima, *pulli*, Col. 8, 14. in alveari nata, Col. 9, 11. confirmata, Col. 8, 9.

Pullula terra, Col. 2, 2.

Pullulaſcit vitis, *h. e. juveneſcit*, Col. 4, 21.

Pullulant hilarius vineæ, Col. 4, 27.

Pullus aſininus, Varr. 2, 8. pulli equini, Col. 6, 29. Pall. 4, 13. gallinacei & pavonini, Col. 8, 5. Pall. 1, 28. glirium, Varr. 3, 14. apum, Col. 9, 13. * arborum, qui naſcuntur abs terra, Cat. 51 & 133. *h. e. teneri ſurculi*, ſtolones, *quos Plinius 17, 10* pullulos *vocat. Hinc* pullulare & pullulaſcere. *Schœttg. Quin*

Pullus, *a*, *um*, *videtur hanc ipsam significationem habere. certe* pulla terra, tenerrima, Cat. 151. *& Plin. 17, 5 ex Catone*, terram teneram, quæ vocetur pulla. Pullum solum Campanis putre (*i. e. solutum, tenerum & ipsum*) Col. 2, 10. *add.* 3, 11. *Sed* * pulla *etiam nigra*, Col. 1, Præf. pullæ lanæ, Col. 7, 2. pulla superior pars tergoris in leporibus, Varr. 3, 12.

Pulmentarium familiæ, Cat. 58. pulmentaria condiuntur satureja, Col. 11, 3. * *pro vase vid.* Plutar.

Pulmonis exulcerationi ut occurratur, Col, 6, 14.

Pulmonaria ovis & sus ut curentur, Col. 7, 5. ne fiant pulmonariæ sues, Col. 7, 10.

Pulmunculus, Veg. 2, 56 *in pede: sed in dorso* 2, 61. *fistulosum, ut puto, utrobique ulcus, pulmonis instar. Solin. c. 49* camelis Bactrianis *in laude hoc tribuit:* Hi nunquam pedes atterunt, sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmunculis vestigia carnulenta, *rel.*

Pulpa, Cat. 83.

Puls Punica ut fiat, Cat. 85.

Pultarium infudibuli inversi figura, Pall. 7, 7. *quidam* pulmentarium. ollam *vocat* Col. 9, 15.

in Pultarios condi uvas, Col. 12, 43. *intell. forte* urceos: *sunt certe vasa oblonga, laxe recipientia uvam.*

Pulticula e frumento, Col. 8, 11.

Pulveratio novellæ vineæ, Pall. 4, 7. rustici vocant occationem, Col. 11, 2. pulverationes vitium, Col. 4, 28. *h. e. fossiones sicco solo factæ, quibus pulvis excitatur. vid. Serv. ad illud Georg. 2, 418*, Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus; *& Salmas. ad Solin. c. 33, p. 363. Apud Græcos tamen* pulverationem *a* fossione *distingui, ex Bodæo ad Theophr. 2, 8 monet, qui etiam Salmasii locum indicavit Cl. Schœttgenius. Verum extra controversiam rem ponit* Col. Arb. 12.

Pulverare vites, Pall. 8, 1. vineas, Col. 11, 2.

Pulvinuli, Col. Arb. 10. &

Pulvini fiunt e terra ad violaria obruenda, Varr. 1, 35. ad lineam excitati, Pall. 3, 24. * pulvinis testaceis fibulantur juncturæ parietum, Col. 1, 6. *Pulvini isti, sive tori, sunt partes cylindrorum in longitudinem quadrifariam sectorum, ut arcus nonaginta graduum in horreum pateat, reliquis autem superficiebus angulus rectus, quem includit paries cum solo, expleatur, ut locus ille rimis alias & cavis animalium opportunus,*

vitium tanto minus facere possit. * pulvinus in torculo oleario, Cat. 13.

Pulvis palearum, Pall. 1, 34. *Sed* * pulvis quadrigarius, *medicamentum*, Veg. 1, 56. 4, 8.

Pumex. pumices ungulæ *a similitudine videntur dicta ossa, quibus ea adnata est, fistulosa & porosa*, Veg. 4, 1.

Pumiliones aves, Col. 8, 2.

Punicana coagmenta, Cat. 18. Punicanæ fenestræ, Varr. 3, 7. *Viles, opinor, ut* lecti Punicani *ap. Cic. Mur. 36.*

Punica arbor, Col. 10, 243. ejus insitio, Pall. Inf. 73. Punica mala, *ead.* granata, Cat. 7. Col. 12, 41. *ejus mali* satio & cultura, Pall. 4, 10 *integr.* acidiora ut emendentur, Col. 5, 10. *&* Arb. 23. ne in arbore rumpantur, Col. 5, 10. *&* Arb. 23. ut serventur, Varr. 1, 59. Col. 12, 44. Pall. 4, 10. * Punica puls, Cat. 85. Punicum cicer, Col. 9, 1. 2, 10. lutum, Col. 9, 7. 11, 3. *quæ eadem* impensa Punica, Pall. 1, 13. allium, ἀφροσκόροδον, ulpicum, Col. 11, 3. rosæ, Col. 9, 4. * Punica, Veg. 4, 8. cera *opinor, ut* 4, 14 *&* 23. * Punicæ, *piscis genus*, Col. 8, 16.

Pupinia regio, Varr. 1, 9. Col. 1, 4.

M. Pupius Piso, Varr. 3, 13.

Purgamenta & paleæ, Pall. 1, 35. chortis, Col. 2, 15. salsamentorum, Col. 8, 17.

Purgata granis pira, Pall. 3, 25. * purgatis lapidibus, *h. e. ejectis*, Pall. 3, 6. *Sic* purgandi vermes clavo æneo, Pall. 4, 10.

Purgo. cum ulcus purgaverit, *intransitive, ut videtur, pro* purgatum fuerit, Veg. 2, 57 *&* 60. purganda sunt sordibus, Pall. 5, 8.

Puritatem sumit vinum, Pall. 11, 14.

Puriter componere, Cat. 76. transfundere, Cat. 112.

Purpureæ vites, Col. 3, 2. pira, Col. 5, 10. pruna, Col. 12, 10. purpureo radiat vultu Phœbe, Col. 10, 289. purpureum ver, Col. 10, 256. *h. e. splendidum, pulchrum. vid. Gorall. ad Albinov. 2, 62. Barth. 21, 2. Majus obss. sacr. 2, p. 8. Schœttg.*

Purpurat frondens auro, Col. 10, 101.

Pusca *vere semper* Vegetius *pro* Posca, *ubi vid.*

Pusillos pueros, Cat. 157. pusilla arbor, Col. 5, 11.

Pustulæ (*MS.* pustellæ) Veg. 3, 82.

Pusula, Col. 7, 5.

Pusulosa pecus, Col. 7, 5.

Q.

Quadragenos octonos sextarios, Col. 12, 20. quadragenæ & singulæ urnæ, Cat. 148.

Quadrantis *nota* ⊏— Cat. 18. *vid. Gron. de P. V. c. 6, p. 27, Eisenschm. in tabula notarum ponderalium ad p. 150.* quadrans pondo, Col. 12, 20. jugeri, Col. 5, 1. medicaminis, Col. 6, 30. 12, 20.

Quadrantalia V capiens ahenum, Cat. 10. quadrantalia X, Cat. 57. *Est autem* quadrantal *congius.*

Quadraria vasa, Cat. 18.

per Quadrata ab uno fabro dolari materies debet, Col. 11, 2. *Quid si rectum sit* perquadrata *conjunctim scriptum, significetque exquisite, vel ad unguem quadratam?*

Quadrati agri mensura, Col. 5, 2. boves, Col. 6, 1. oves, Col. 7, 2.

Quadridentes rastri, Cat. 10 & 11.

Quadrifidas ridicas, Col. 4, 33.

Quadrigæ pernicissimæ, Col. 3, 8.

Quadrigarius eques, Varr. 2, 7. pulvis, Veg. 1, 56. 4, 8. *describitur* 4, 13, & *Hippiatr. Ruell. p. 113* a. (*add. p. 107* a. *it. 117* a.) *ubi apparet, non a numero specierum dici, sed ab usu Circensium equorum.*

Quadrimatum agentes sues, Col. 7, 9. ultra quadrimatum senescit, Col. 9, 1.

Quadrimi boves, Varr. 1, 20. quadrima vitis, Col. 4, 16. Pall. 3, 15. ad quadrimos usque, *ad quadrimatum*, Pall. 3, 26.

in Quadrum dolantur perticæ, Col. 8, 3.

Quadrupes a serpente morsa ut curetur, Cat. 102. quadrupedum genera duo, Col. 6, Præf. quadrupedia majora, Col. 11, 2. Pall. 4, 13.

Quærere rem mercaturis, Cat. Præf. quærat villa fundum, Cat. 3. *h. e. desideret. ita* & Varr. 3, 13. quærit vinum in calice aquam, Varr. 1, 8. sedem anser, Col. 8, 14. terra succum, Varr. 1, 13. vasa quæ cultura quærit, Varr. 1, 13. quærit fructus aera, *ib.* quærunt limites judicem litibus, Varr. 1, 15. quærit gravior plaga medicum, Varr. 1, 55. * Quæsito, *pro* quærito, Col. Arb. 26.

Quæstuosus ager, Cat. 1.

Qualitas cujusque rei consideranda est, Col. 11, 1. cœli, Col. 3, 1. aeris, Col. 4, 29. terræ, Col. 3, 11. qualitate & colore fallunt terræ, Col. 1, Præf. qualitates agrorum, Col. 2, 2. mixtæ inter se vicibus & alternatæ, Col. 2, 2.

ad Quercetum ferere oleam inutile eft, Varr. 1, 16.

Quercus quæ folia non amittit, *semper foliata*, Varr. 1, 7. ejus fatio & cæfio, Col. 4, 33. invifa oleæ, Col. Arb. 17. ad quæ utilis, Pall. 12, 15. * querci cineres, Pall. 4, 7. palos, Pall. 4, 8. *fed Mf. Erf.* quercus.

Querimonias mitigare, Col. 1, Præf.

Quernei frutices, Col. 7, 6. querneam frondem cædere, Cat. 5. querneæ frondes, Col. 6, 3. quernea folia, Col. 6, 3.

Querquedulæ aves, Varr. 3, 3 & 11. Col. 8, 15. *vid. Scal. conjectan. Varr. p. 36. Schœttg.*

Qui, *vid.* Quis.

noveris Quia palmes *rel. pro accufativo cum infinitivo*, Pall. 3, 13.

Quieta bacca, *quæ aliquamdiu in tabulato jacuit*, Col. 12, 50.

ut Quilon fiat, Veg. 3, 66. *pro* cylon. *ubi vid.*

Quincunx jugeri, Col. 5, 1. fchœni, Col. 12, 28. in quincuncem difpofita, Col. 3, 13. vinearum metatio, Col. 3, 15.

Quini. quina pariunt ova, Col. 8, 14. quinum pedum, Col. 4, 30.

Quinquagenarius grex, Varr. 2, 10. urna, Cat. 10. dolium, Cat. 69 & 112. *h. e. L congiorum f.* quatrantalium.

Quinquatrus, *feftus Minervæ dies menfe Martio*, Col. 11, 2 & 3.

Quinque & quinquaginta, Col. 12, 23.

Quinquelibrale pondus, Col. 3, 15.

Quinquemeftres pulli, Varr. 2, 7.

Quinquennis aries, Col. 7, 3. caper, Col. 7, 6. vinea, Col. 4, 21.

Quinquies quinque numerare, Cat. 156. quinquies & vicies duceni, Col. 5, 3.

Quintius Cincinnatus, Col. 1, Præf.

Quinto decimo Kal. Dec. Col. 11, 2. quinto & XXX die, Col. 8, 11. quinta decima luna, Col. 8, 5.

Quis *relat. pro* qui, Cat. 145. *contra*, quem qui effet animadvertere non potuiffe, Varr. 1, 69. quid aliud, ἄλλο τι, Varr. 3, 13. quid, *pro* quod, *vel* aliquod, Varr. 3, 7. quid ita, Col. 1, Præf. quod fieri oportere, Col. 2, 12. quod genus, *i. e. cujus generis*, Cat. 42. fifcellis, aut alia re, quod alligant, Varr. 2, 2. Quod tamen fi, *pro* quod fi, Col.

6, 27. *add.* Varr. 1, 18. quod ubi, Varr. 1, 15. quod ne, Col. 5, 11. *Huc enim referimus, quia est vere relativum, q. d. qua in re si &c. unde neque ab initio orationis vel argumenti ponitur.* Quojus rei ergo, Cat. 141. quo, *dativo casu*, Varr. 2, 1. qua sub latent herba, Varr. 1, 48. quo (*om.* magis) temperandum iis, Varr. 3, 10. quo minus, Col. 3, 8. *pro* de quo, Col. Arb. 5. amicum quiddam & dulce, Col. 12, 2. * suum quidquid genus, Cat. 48. * quidquid putridi aut arentis inventum fuerit, Pall. 3, 18. * tertio quoque aut quarto die, Col. 12, 48. cujusque disciplinæ, Col. 3, 21. sexta quaque olivitate, Col. 12, 50. * quidvis anni, *pro quovis anni tempore*, Cat. 17. quod genus vis, Cat. 52.

Quo, *pro* quod, Varr. 1, 31. * *pro* in quæ, Cat. 10. *Sic* fossas, quo aqua delabatur, Varr. 1, 29. * quoquoversus septem pedum, Col. 8, 3. 11, 2. *sic etiam* Col. Arb. 4 & 27. *in quibus omnibus locis exclusa videtur altitudo.* quoquovorsum P. X, Cat. 15.

Quoad ejus poteris, Cat. 32. quoad eliciatur sanguis, Col. 6, 31.

Quod enim, ἅτε δὴ, Varr. 1, 13. * quod ubi, *positum ut* quod si, Varr. 1, 15. * opinantes quod tangatur, Pall. 3, 24. affirmat quod pariat, Pall. 5, 3.

Quojum, *pro* cujum, Cat. 139.

Quoniam, *pro* quamquam *librarii culpa videtur positum in hoc* Col. 5, 4: quoniam vicinum ex nobis capere potest exemplum.

Quoque etiam, Pall. 11, 11.

Quoquoversus, *vid. sub* Quo.

Quot mensibus, *pro singulis mensibus*, Cat. 43. quotquot mensibus, Varr. 3, 7.

R.

Rabies ex inani amore, Col. 6, 35.

Rabiosus equus, Veg. 2, 5.

Racemarii pampini, Col. 3, 18. *V. Gl.* ἐπιφυλλὶς, pampinus racemarius.

Racemari licebit, *metaph.* Varr. 3, 9.

Radiata rota, Varr. 3, 5.

Radicata planta, Pall. 3, 10, 18 & 19. vitis, Pall. 3, 10. sarmentum, Pall. 3, 10.

Radicitus conciditur rosa serenda, Varr. 1, 35. exime-

re, Col. 4, 33. interire, Col. 6, 3. *vid. Heinſ. ad Virg. Æn. 5, 449.*

Radicor. radicantur facile, Col. 4, 2. * de bubus radicandis, *lemma MS. Corb.* Veg. 3, 2. *h. e. radice conſilignis curandis.*

Radiculæ æſtivæ, Col. 11, 2. 4, 8.

Radiolus ut condiatur, Col. 12, 47. *eadem oliva, quæ* Cercitis. *Ipſa &*

Radius, *olea*, Col. 5, 8. Arb. 17. major, Cat. 6. *A forma oblonga dictam cenſet Servius ad Georg. 2, 85. Schœttg.*

Radix Syriaca, Col. 11, 3. *Hucne faciunt, quæ de* Radicula *ῥιζίῳ, συριακὸν ἄνθος dicta, quæ etiam φῦκος, χρῶμα item, a Græcis vocetur, diſputat Salmaſ. ad Solin. p. 817, b. F? Non puto, agit enim de eſculentis Columella. Succurrat igitur Plinius, qui 19, 26* raphani generibus *ponit* alterum, rapi figura, quod vocant Syriacum, ſuaviſſimum fere ac tenerrimum: *& ne miremur, tam raram eſſe illius mentionem, ſubjicit*, e Syria non pridem advectum apparet, quoniam apud auctores non reperitur: id autem tota hieme durat. *Nimirum* radix *κατ᾽ ἐξοχὴν noſtris eſt* raphanus, *ut* Col. 11, 3. Pall. 1, 35. 2, 14. 6, 5. 8, 2. 9, 5. Veg. 1, 44. 3, 25. * *Generali intellectu*, radices aliter ab aliis diffunduntur, Varr. 1, 37. in arboribus uti capiant (*ſurculi*) Cat. 133. ne implicentur in vitibus, Col. 3, 15. * e radicibus trinis ſunt, *quæ ſcribit* Varr. 1, 1.

Rado. radatur area, Col. 2, 20. terra, Pall. 7, 1. *de auferendis ex futura area, quæ nata ſunt.*

Radula ferrea curvata, Col. 12, 18. *Hinc* radulanam picem *apud Plinium dici non* rabulanam, *vult Beroald.*

Rafanus, *pro* raphan. Veg. 1, 45.

Ragadio ſimile vulnus, Veg. 2, 51. rhagadia *apud Celſum 7, 18 ani vitium eſt, ubi pluribus locis cutis exciditur. Cognatæ* rhagades, *fiſſuræ a ῥήγνυμαι.*

Ragulæ *an* regulæ in armis equorum, Veg. 4, 1. *it.* 4, 2. *Platnerus confert locum Rufi Epheſii, apud quem ῥάγες* ſint *κορυφαὶ δακτύλων. Addit Pollucem 2, 146. Videntur igitur* ragulæ *eſſe capita oſſium humeri.*

Ramenta a ſcobe diverſa, Col. 4, 29. Arb. 8. *vid.* Scobis.

Ramex, *ramus, pertica tranſverſa*, Col. 9, 1.

Ramulæ & ſoleæ equorum, Veg. 1, 56.

Ramus. ramos omnium generum in hortis diſponere, Col. 5, 10. Arb. 25. rami cum foliis ut ſerventur, Cat. 101.

Rasura deducitur, Col. 4, 29. rasuræ eboris, Veg. 1, 10. 4, 8.

Rationes putare, argentariam, frumentariam, Cat. 2. quo minus onerentur, Col. 12, 3. ubi ratio cum orco habetur, Varr. 1, 4. rationem cum orco ponere, Col. 1, 3. ratio accipitur pecoris nati aut amissi, Col. 11, 2. rationem parem facere cum forensibus negotiis, Col. 12, Præf. *ita fere* Veg. 2, Præf. rationes consingere, Col. 1, 8. * rationis musicæ studiosus, Col. 1, Præf.

Ratiocinator diligens, Col. 3, 3.

Ratiocinium jugeri expeditissimum, Col. 5, 1. aliter ordinabitur, Col. 5, 2.

Ravennatis soli ager uliginosus, Pall. 2, 13. Ravennate agro, Col. 3, 13.

Ravidi oculi, Col. 8, 2.

Ravis oculis arietes laudantur Varr. 2, 2. canes, Varr. 2, 9.

Reate ad viam Salariam fuit, Varr. 3, 1. ad lacum Velinum, vicinum Interamnis, Varr. 3, 2.

in Reatino arundines, Varr. 1, 7. equarias magnas habuit Varro, Varr. 2, Præf. cochleæ, Varr. 3, 14.

Reatinorum ratio in vineis, Varr. 1, 8. in aggeribus, Varr. 1, 14. Reatini asini nobiles, Varr. 2, 1. in Reatinis montibus æstivant oves, Varr. 2, 2.

Recens fretum, Col. 8, 17. recentes catuli, Varr. 3, 12. recentissimi rigoris aqua, Col. 9, 14.

Recensere vestem & instrumentum, Col. 11, 1. pecus & familiam, Col. 1, 8.

Receptacula olei, Pall. 1, 20. 11, 10. avium, Col. 8, 15. aquatilium animalium, Col. 8, 1.

Receptui canitur signo pastorali, Col. 6, 23.

Recessus profluus, *æstus maris*, Col. 8, 17.

Recidere mella, Pall. 7, 7. mala Cydonia in brevissimas particulas, Pall. 11, 20.

Recidit in cassum omnis impensa, Col. 4, 3.

Reciperare se quiete, Varr. 1, 13. *reficere.*

Recipere dena millia ex melle, Varr. 3, 16. ut in os libenter recipiantur, Varr. 1, 66. recipit conditurani qualemcunque, Col. 12, 47. non recipit oleum saporem salis, Col. 12, 50. recipit urbs violas, Varr. 1, 16. * difficulter recipiunt se castrati. * recipitur domino pascere, *excipitur*, Cat. 149. usiori domini, *ibid.*

Reciprocans fluctus alternis æstibus, Pall. 12, 15.

Refert quæſtum uberem, Col. 8, 8. * generibus, coloribus, Col. 7, 2. refert, ut, Col. 3, 9. *add.* Varr. 1, 7 & 8. * referre ad fructum, *rationem ejus habere*, Varr. 1, 40.

Reficere impenſam, Varr. 1, 2.

Reformidat biennio planta depoſita, Col. 4, 9, 24 & 33. *noſtri ſtocken, cum plantæ translatæ vel vulneratæ aliquo tempore non coaleſcunt, neque incrementa capiunt. cf.* Col. 4, 11.

Refoſſæ radices, Col. 3, 11.

Refovere velut pabulo (*ſtercoris*) abſumtas vires, Col. 2, 14. refoveatur ſtercoratione terra, Col. 2, 1. parvo humore, Pall. 4, 10.

Refractus tofus, Col. 4, 33.

Refrigeratio auræ, Col. 11, 1. * & requies, Veg. 3, 57. *de intervallo morbi. vid.* Refrigero.

Refrigerato aere veſpertino, Varr. 2, 2.

Refrigero. refrigerare frumenta poſt trituram, Pall. 1, 36. * refrigeraverunt uvæ, *intranſ.* Col. 12, 43. * refrigeratur vitis, *recreatur*, Pall. 3, 13. Col. 5, 6. *vid.* Refrigeratio.

Refrigeſcit ager, Col. 2, 16. * refriguit, Veg. 3, 4. *pro* refrixit.

Refringitur gleba in vineis, Col. 11, 2.

Refulſerit æſtas, Pall. 4, 10.

Refundere vinum lagœnis, *diffundere*, Pall. 11, 14.

Refuſius egeſta humus, Col. 4, 1. *fodiendo reſoluta & fermentata.*

Regelare ſubtus a ſolo ventus poteſt granaria, Varr. 1, 57. regelari ortu ſolis, Col. 1, 5. *Laudabat hic Schœttg. Senec. ep. 67:* Jam ætas mea contenta eſt ſuo frigore. vix media regelatur æſtate; *& Crenium part. 10, p. 54.* * regelare ſinuntur vites, Col. 11. 2.

Regerere radices in ſummum, Col. 3, 11. * quoad regerunt duas partes, Varr. 1, 64. *igne expellunt & abigunt.*

Regeſta humus, Col. 11, 3. regeſtum, Col. 3, 11.

Regeſtus *ſubſt.* Col. 3, 13.

Regionum ſua ſunt propria munera, Col. 2, 12. qualitas mutatur, Col. 1, 1. regionibus Ciliciæ Syriæque, Col. 2, 10.

Regius morbus, Veg. 3, 49. regia olea, Col. 3, 8. 12, 47. *Plin.* Præſertim cum magnitudine copiam olei non conſtare, indicio ſint, quæ regiæ vocantur, ab aliis majorinæ, & ab aliis phauliæ, grandiſſimæ alioquin, minimo ſucco. *Beroald.* pira, Col. 5, 10. 12, 10.

Regnator aquarum, Col. 10, 200. *Neptunus.*

Regni nulla ſocietas, Col. 9, 9.

Regula mechanica, Col. 3, 13. regula exploraveris æquale, Pall. 1, 9. regulæ ligneæ in caſtratione vituli adhibitæ, Col. 6, 26. *conf.* Pall. 6, 7. *ex hoc genere etiam ſunt* Veg. 2, 41 & 47. in prelo oleario, Col. 12, 50. *ſunt ligna oblonga, accurate in quadratum dolata, qualibus etiam vinaceorum pedem, ne cedere poſſit prelo, noſtræ ætatis & regionis ratio includit.*

M. Attilius Regulus, Col. 1, 4.

Rejectiones ſanguinis inhibere, Pall. 3, 31.

Rejiculæ pecudes, Varr. 2, 1 & 5. *vid.* Epulæ.

Relaxatæ glebæ, Varr. 1, 27.

Relaxant amygdala corium, Pall. 2, 15. relaxatur tofus gelu & ſolibus, Pall. 2, 13.

Relaxus. relaxa humus, Col. 11, 3. *An* relaxata? *ut Varro 1, 27:* & ad opus faciliores, relaxatas. *Illud enim* relaxa *adeo ſingulare eſt, ut id unum exemplum Latina Lexica adducant.*

Relegere librum, Col. 4, 1. menſes X ab coactore releget, Cat. 150. *Accurate de hoc loco egit Gron. obſ. 1, 20, qui refutatis aliorum ſententiis legi vult* menſe X ab coactore deleget. *Perpenſis omnibus, ita totum hoc videtur interpretandum. In annum dominus fructum vendit. Hujus anni initium eſt Kal. Junii, aut ſi intercalatum ſit, (h. e. ſi intercalaris ille menſis ſ. merkedonius annum diebus XXII vel XXIII produxerit, vid. Scal. de em. temp. l. 2, p. 180 ſq.) Kalendæ Maji. Porro conductor ille vel emtor fructuum* die (*ſibi commoda, tempeſtive*) vendere *hic jubetur* lanam & agnos. Menſe decimo *autem, qui ab initio hujus anni, h. e. a Juniis & Majis adeo Kalendis computatur,* deleget *domino gregis* a coactore (*ſuo, quo utitur ad minuta æra cogenda ex fructu, quem ipſe emit integrum*) *h. e. ſolvat domino per coactorem ſummam, de qua inter ipſos convenit. Conductor ſ. emtor fructus (cui ſuadet Cato quaſi in parentheſi illud de* porcis ferariis *) etiam reliquis* duobus, *qui de anno reſtant,* menſibus *paſtorem ille quidem præbet: ſed is pariter ac porci illi ſerarii* pigneri *ſunto gregis* domino, *donec* ipſi *ſatisfecerit conductor.* Relegere *pecuniam hic non convenire, ſed* delegare, *quo noſter etiam paulo ante uſus eſt, oſtendit l. c. Gronovius.*

Relictus pauper, Varr. 3, 16.

Religiones pontificum, Col. 2, 22. a religionibus liber dies. Col. 6, 2.

Religiose administrare, Col. 3, 10. 8, 5. qui religiosius rem rusticam colunt, Col. 11, 2.

Religiosiores agricolæ, Col. 11, 2 & 3.

Religare desectam herbam, Col. 2, 18.

Relinqui oportet agrum alternis annis, Varr. 1, 44.

Reliquum & exactum *oppon.* Cat. 2.

Remedium ne idem faciat quod venenum, Pall. 12, 7.

Remeant trans mare, Varr. 3, 5. remeans & commeans examen, Pall. 1, 39.

Remissarii vectes, Cat. 19. *remissioris & minoris longitudinis, quibus in minore & remissiori pressione opus est: ita mavult Turn. 7, 25, quam* remissarios *dicere, quibus* remittatur *prelum, non intendatur.*

Remisse imperare, Col. 1, 8.

Remissio operis, Varr. 1, 17. ea deterior fit asinus, Varr. 2, 6. remissionem petere, Col. 1, 7.

Remissus adeps, Veg. 1, 11. remissum Ammoniacum, Pall. 1, 41. *quod, postquam apud ignem ferbuit, statim colorem remittens usurpatur. Exempla habet Barth. Adv. 38, 1. Schœtg.* Remitti *cum de sale dicitur, est dilui; sed hic quidem non aliam intelligo remissionem, quam liquefactionem, s. resolutionem, ut quæ sicca sunt, liquidis possint infriari. Ad infriationem illam pertinere videtur illud* super, *quo mox utitur*, Ammoniacum super remissum *&c.*

Remittunt æruginem ænea vasa, Col. 12, 20. librum arbores, Col. 11, 2. vasa ceram, Col. 12, 50. remittit caseus minimum seri, Col. 12, 13. humorem noctibus humus, Col. 12, 15 & 17. *idem de salsis consudantibus*, Col. 12, 7. muriam, *de iisdem*, Col. 12, 9. *add. Horat. Sat. 2, 8, 53.* * Remittere in fructuarium, *pro submittere*, Col. 4, 24.

Remoliri terra debet æqualiter, *pass.* Col. 2, 12.

Remotissima a viris debet esse villica, *h. e. minime virosa*, Col. 12, 1.

Remuneremini nos, Varr. 2, 1.

Renovanda vitis, Col. 4, 27.

Renovellatur vitis, Col. Arb. 6.

Renuntiari ædiles, Varr. 3, 17.

Repangere semen ferulæ, Col. 5, 10.

Repastinatio, Col. 2, 2.

Resex palmes, Col. 4, 21. in resecem submitti, Col. 3, 10. reseces bigemmes, Col. 5, 5.

Reseratur suppuratio, Col. 6, 34. reserandum est, Col. 7, 5. *ita* Reclusus.

Reseritur pertica exemta, Col, 4, 33.

Reservetur maturo fructui pars oliveti, Col. 12, 50.

Resides in corpore casei, Varr. 2, 11. *non concocti, digesti.*

Resina musto indita, Cat. 23. locularis *f.* laricis, Pall. 3, 25. dura, Veg. 3, 3 b. frixa, Veg. 2, 54. 4, 28. frixa, *eadem quæ* Colophonia *Dodonæo*, bituminis, Veg. 4, 28. cavealis, Veg. 3, 54. 4, 14. remissa, Veg. 2, 55. terbentina, terebinthina, Veg. 2, 54. 4, 28. *rel.* pituina, *f.* pityina, *ex* pity, pinu, Veg. 4, 28.

Resinosa medicamina, Col. 12, 20.

Resipit mustum ferrum, Varr. 1, 54. resipiunt quam minimum amaritudinis, Col. 12, 46.

non Resistunt adversus tempestatem nocentem, Varr. 1, 13. resistit ventris citata proluvies, Col. 6, 7.

Resolvere vinctum, Col. 1, 8. 11, 1. damnum, Cat. 144, 145 & 149. sævitiam iræ, Pall. 4, 12.

Resolutus ex aqua ὀπὸς κυρηναϊκὸς, Pall. 3, 29. terra, Col. 4, 1. 11, 3. terga, Col. 10, 7. corpus, Col. 1, Præf. Pall. 1, 5. corticulis, Col. 12, 50.

Resonant imagines, *de echo*, Varr. 3, 16.

Respergit radicem nux, Pall. 2, 15.

Rerpersio crebra salis, Pall. 12, 13.

Respondet terra colono, Col. 2, 1. *cf.* 2, 9. ad vota, Pall. 1, 5. *i. e. optatos fructus profert. Virg. Georg. 1, 38:* Illa demum seges votis respondet avari Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. *Plura Gronovius Obs. 2, 4. Schefferus ad fragmentum Petronii Traguriamum p. 214. Schœttg.* respondere cum quarto, Col. 3, 3. *ita* respondent medicamenta. *vid. Rhod. Lex. Scribon.* * respondent ad parentum speciem vituli, Varr. 2, 5. non respondent sibi vineta, Col. 3, 3. non respondent secundæ fœtæ, Col. 7, 7. * arbores, quibus nulla amaritudo respondet flore defuncto, Pall. 1, 37.

Respuit aqua limum, *evomit*, Pall. 1, 33.

Restibilis vinea, *locus, ubi fuit ante vinetum, vitibus denuo conserendus*, Col. 3, 11. restibile vinetum, vinea vetus, quæ refoditur, Col. 3, 18. restibilis locus, Cat. 35. restibile proximæ messis, Col. 2, 10. restibiles segetes, Varr. 1, 9. exsuctiores, Varr. 2, 7. *add.* Varr. 3, 16. restibilis terra, quæ

quotannis obſita *ſit*, Varr. 1, 44. *& mox*, in Olynthia quotannis reſtibilia eſſe dicunt *rel. Nimirum, ut ait idem Varro de L. L. 4, p. 11*, Ager reſtibilis, qui reſtituitur ac reſeritur quotquot anneis: contra qui intermittitur, a novando novalis ager. Reſtibilis *igitur a* reſtituendo, *ut a* proſtituendo proſtibulum, *quod obſervavit Gothofr ad l. c.* Reſtibilis *Græcis* *παλιμφυὴς* & *παλίμβλαστος. Adſcripſerant Varronis locum Beroaldus & Schœttgenius, qui laudavit etiam Salmaſium ad Solin. p. 515, & Feſtum Pauli abbreviatorem*, Reſtibilis ager fit, qui biennio continuo ſeritur farreo ſpico, i. e. ariſtato. quod ne fiat, ſolent, qui prædia locant excipere.

Reſticula alligare, Cat. 110.

Reſtes pro jugo vineario in Brundiſino, Varr. 1, 8.

Reſtituere conſolando ſervorum voluntatem in dominum, Varr. 1, 17. ut reſtituat ad ejus magnitudinem poma, *h. e. reddat*, Pall. 7, 5. reſtituunt ſe & reviviſcunt apes, Varr. 3, 16.

Rete objecto, Varr. 3, 5. a rete in aviaria, Col. 8, 10. retia, quibus cohortes faciant, Varr. 2, 2. retibus ſparteis, Col. 12, 44. * intra retem, ſub retem, Varr. 3, 5.

Retegere plagam, *iterum tegere*, Pall. 12, 7.

Reticulata feneſtra, Varr. 3, 7.

Reticulum junceum & linteum, Col. 12, 51.

Retica ſ. Rhætica vitis, Col. 3, 2.

Retinacula lora, Cat. 135. lorea, Cat. 63. retinaculis continere, Col. 6, 2. *add.* 4, 13.

Retingitur myrtite vinum, Pall. 13, 2.

Retinnire vocabulis Græcis, *reſonare*, *forte leg. pro* retinere, Varr. 2, Præf.

Retorreſcere, Col. 3, 3, 5 *&* 17.

Retorrida frons, Col. 11, 2. plantæ, Col. 3, 12. & muſcoſa prata, Varr. 1, 9. *vid. J. F. Gron. ad Phædr. 4, 1, 16. Schœttg.*

Retractare, Col. 1, 4. retractans, Col. 1, Præf. retractanda ſunt pedamenta poſt putationem, Col. 4, 26.

Retrectans bos, Col. 2, 2.

Retrimentum oleæ amurca, Varr. 1, 64.

Revellere pellem, Col. 2, 3.

Reverberare incrementa duritie ſua, Col. 3, 13.

Reverentia diſcendi, *timor*, Col. 11, 1.

Reverti ad libros, *ut* redire, Varr. 1, 1. * donec revertatur mel ad menſuram mediam coques, Pall. 11, 20.

Rimas præbere, Col. 3, 12. ne rimis poſſit aperiri, Pall. 6, 11.

Rimari ſtagna & paludes, Col. 7, 9. 8, 15.

Ringuntur radices aere frigidiore, Varr. 1, 45. ringi *dicuntur herbæ, cum frigore constrictæ corrugantur, corticem rumpunt, ut hiet, verbo, cum rigent. Varronem frequentare verba ab animatis & nobilioribus translata ad muta & ignobiliora, oſtendimus voc.* Metaphoræ Varronis.

Ripa & litus *ſynonyma*, Col. 1, 5.

Riphæa bruma, Col. 10, 77.

Rivalis allecula, Col. 8, 15. * *ſubſt.* rivalem ferre nequit aries, Col. 7, 3.

Rixa fucorum & apium, Col. 9, 15.

Rixantur herbæ, Varr. 1, 47.

Rixoſæ aves, Col. 8, 2.

Robigus, & robigalia, Varr. 1, 1. *Noſter maſculino genere exprimit, ceteri genere feminino* Rubiginem *Deam, quæ rubiginem a frumento poſſit avertere. Ovid. Faſt.* 4, 911: Aſpera Robigo parcas cerealibus herbis. *Schœttg.*

Roborea materies, Col. 11, 2. roborei axes, Col. 6, 19 & 30. plancæ, Pall. 1, 21.

Roboro. roborare largo cibo, Col. 6, 27.

Roboroſa paſſio, Veg. 3, 24. *eſt tetanus. Vid.* Robur.

Robur *ſ.* Robus arbor, Cat. 17. * *tritici genus* a robore *dictum*, Col. 2, 6. * robur puri & copioſi lactis, Pall. 4, 13. robora pallentia betæ, Col. 10, 326. * in robur (*forte ex arboris intellectu*) obdureſcunt nervi, *unde morbus roboroſus*, Veg. 3, 24. robur incurrunt, Veg. 3, 24. ad curandum robur, *ibid.*

Robuſtus, *ex* robore *arbore*, Cat. 18. Varr. 1, 38. Col. 2, 15. * robuſtius grano frumentum, Pall. 1, 6. robuſtiſſima terra, Col. 2, 2. robuſtiſſimum ſolum, Col. 1, Præf.

Rogatio tribunicia, Col. 1, 3.

Roma Parilibus condita, Varr. 2, 1. muri & portæ ut definitæ, Varr. 2, 1.

Romanica aratra & juga, Cat. 135. fiſcinæ, Cat. 135.

Romanienſis ſalis, Cat. 162.

Romanus populus a paſtoribus ortum duxit, Varr. 2, 1. Romanus ſedendo vincit, Varr. 1, 2. *prov. a Fabio cunctatore tractum.*

Ῥώμη, *nomen canis*, Col. 7, 12.

Romulus & Remus a paſtore educati, Varr. 2, 1. Ro-

muli proles, Col. 1, Præf. & Numæ ruſtica progenies, Col. 8, 16.

Ronchos ducit, Veg. 3, 46.

Rorat (*cœlum*) Col. 11, 2. rorantia guttis antra, Col. 10, 267.

Rorulentæ ſtirpes, Col. 5, 6. baccæ, Col. 12, 38.

Roſmarinus & marinus ros, Col. 9, 4. roſmarini ſeſquilibra, Col. 12, 36. in remediis apum, Pall. 4, 15.

Ros Syriacus, Col. 9, 13. 12, 41. Pall. 4, 15. roris Syriaci tres heminæ, Col. 12, 41. Rhus Syriacus *eſt frutex quædam in Syria creſcens, qui fructum habet lenti ſimilem, uvæ colore rubro, ut teſtatur Plinius H. N. 13, 6, ex Theophraſti hiſt. plant. 3, 18. Folia ejus adhibuere coriarii, ut candidas facerent pelles, unde vocatur etiam* galla coriaria. *Vid. Raineſ. V. L. 3, 12, p. 355. Græcis eſt* ῥόος, ῥοῦς, *unde & Latinis ita ſcribendum. Nam quod in Columellæ & Palladii codicibus ſemper legitur* roris & rore, *hoc approbare nondum potui, & ſic etiam emendari vult Harduinus ad Plin. l. c. Quin & ita legit Cœlius Aurelianus Acut. 2, 201:* Poſſunt etiam rhois Syriaci ſextarii quatuor decoqui. *Nollem excidiſſe hoc Hadr. Junio in Nomenclatore p. 14, 15, ut diſtingueret inter* rhoem Syriacum & rorem Syriacum. *Locum indicaſſe ſufficiat, quia prolixa confutatione non eget. Olim maſculino genere adhibitum eſt: medici hodierni libentius feminino genere utuntur. Salmaſius de homonymis hyles iatricæ c. 58. Bodæus a Stapel ad Theophraſti hiſt. plant, 3, 18, p. 272 ſq. qui etiam imaginem exhibet. Arabes vocant* Sumach, *officinæ* Schmack. *Schœttg. Addimus locum Dioſcoridis 1, 47, qui fere ſolus omnia continet,* Ῥοῦς ὁ ἐπὶ τὰ ὄψα, ὃν ἔνιοι ἐρυθρὸν καλοῦσι, καρπός ἐστι τῆς καλουμένης βυρσοδεψικῆς ῥοός. *Quod eſt de emendatione* roris *in* rhois *&c. vereor, ne non tam librariorum errorem, quam depravationem in vulgari voce mox a ſeculo Columellæ factam, quin ipſi forte jam admiſſam, emendemus. Plinius tamen, qui ſæpe commemorat,* rhun, *quod obſervaverim, ſemper vocat.*

Roſa ſeri quando & quomodo ſoleat, Varr. 1, 35. roſarum quæ ſemina, Pall. 3, 21. roſæ ut ſerventur virides, Pall. 6, 17. Punicæ, Col. 9, 4. canina, cynorrhodon, Veg. 3, 84.

Roſarium, Col. 1, Præf. ſerotinum, Col. 11, 2. roſaria quando & quomodo conſerantur, Pall. 3, 21. e paucis virgultis ut inſtituantur, Pall. 12, 11. ut colantur, Pall. 4, 8.

Roſatum conditum, Pall. 3, 32. ut fiat, Pall. 6, 13. ſine roſa ut fiat, Pall. 11, 15.

Roſcidus, roſidus. roſcidum locum manu facere, Varr.

Rubricofus ager, Cat. 34. terra, Cat. 128.

Rubus, Col. 11, 3. caninus, fpinæ genus, Pall. 1, 34.

Ructo. terra fumum ructaverit, Pall. 9, 8.

Ructor aves tuas hofpitales, Varr. 3, 2.

Rudeata, Cat. 131.

Rudecta, Cat. 34. in rudecto, Cat. 35.

Rudicula agitare crebro, Cat. 95. lignea peragitare, Col. 12, 46.

Rudis. ad rudem faciendam filva cæditur, Pall. 6, 4. *utrum* ad rudiculas, *inftrumentum culinarium, quod hodie faciunt ex cacuminibus pini, piceæ, abietis, decorticatis?* rudibus duabus, Cat. 79. * rudis agriculturæ penes te nunc eft, Varr. 1, 2. *metaphora a gladiatorum magiftris, penes quos erat* rudis, *qua emeritos gladiatores donabant. Per* rudem *igitur jus laniftæ intelligit, h. e. jus præfcribendi & dictandi leges gladiatoribus. Juvenal.* Scripturus leges, & regia verba laniftæ. *Cic. 2 Antoniana:* Qui ea tanquam gladiatorum libellos palam venditaret. *Hic igitur fumitur translatitie. Scalig. Convenit hæc interpretatio cum quorundam Germanorum adagio, qui, cui principatum alicujus rei deferunt,* apud illum ciftam effe, *ajunt. In collegiis nempe opificum, qui princeps ejus anni eft, quem vocant* magiftrum collegii, den Obermeifter, *illius domi eft cifta, in qua & literas, & fi quid eft pecuniæ communis, fervant.*

Rudis ager, Col. 3, 11. terra, Varr. 1, 27 & 44. *in qua nihil dum fatum eft.*

Rudus ftatuminatum, Pall. 1, 9. pingue, Col. 10, 81. pavimento inductum, Pall. 6, 11.

ad Rufri macerias, Cat. 22 & 135.

Rugas contrahere in fronte, Varr. 1, 2. rugarum contractio ne deformet zizipha, Pall. 5, 4. ufque ad rugas ficcata cerafa, Pall. 11, 12.

Rugofa poma fi creabit arbor, Pall. 12, 7.

Ruma & rumis mamma olim, Varr. 2, 11. *it.* 2, 1.

Rumiæ divæ facellum, Varr. 2, 11.

Rumpi, *genus* traducum *in vitibus*, Varr. 1, 8.

Rumpo. cum germen ruperit, *eruperit*, Pall. 4, 1. * rumpatur fifcina caltha, *impleatur, diftendatur*, Col. 10, 307. * rumpitur equus, Veg. 1, 41, 42 & 43. *h. e. vehementiffime fatigatur. hoc inprimis difces ex 3, 1:* omne animal eft debile fi rumpitur.

Rumpotinetum ut conftituatur, Col. 5, 7,

Rumpotinum arbuftum, Col. 5, 7. *Plinius videtur pe-*

culiaris arboris, forte opuli, *nomen hoc facere* 14, 1. *ubi v. Hard.*

Runcatio frugibus utilis, Col. 2, 12. ſarritioni ſubjungenda, Col. 2, 12. ejus præceptum generale, Col. 11, 3. * *pro herbis runcandis*, Col. 2, 12.

Runcator, Col. 2, 13. 11, 3.

Runco. runcare ſegetes, Varr. 1, 30. Col. 11, 2. runcari ſpinas, Cat. 2. *vid. Victor. V. L. 36, 8. Goeſ. Ind. agrar. V.* ſubruncini limites, *vult*, runcare *proprie pertinere non ad herbas quasvis noxias; ſed ad* rubos & ſentes. *Sed cf.* Col. 2, 11.

Runcones vepretis perſequendis, Pall. 1, 43.

Ruricolæ, *agricolæ*, Col. 10, 337.

Ruſcariæ falculæ, Cat. 11.

Ruſcones ſi habet jumentum, Gargil. Mart. *Non liquet.*

Ruſcus. ruſco hirſuta ſepes, Col. 10, 374.

Ruſſeus color, Pall. 4, 13.

Ruſtariæ falces, Varr. 1, 22.

Ruſticationis ſcientia, Col. 11, 1. cura, Col. 1, Præf. præcepta, Col. 1, 1. 11, 1. magna & diffuſa materia, Col. 11, 1. caput, Col. 11, 1.

Ruſticitas, *pro* ruſticis, Pall. 1, 31.

Ruſticor. ruſticari foris, Col. 12, 3.

Ruſticus. ruſticæ gallinæ, Varr. 3, 9. Col. 8, 2 & 12. ruſtica plebs urbanæ præſtat, Col. 1, Præf. Varr. 2, Præf. *it.* 3, Præf. res an ſordidum & vulgare opus? Col. 1, Præf. rei ruſticæ libro primo, Col. 11, 1. ruſticam rem prolatare, Col. 1, Præf. RUSTICÆ *voces:* Summæ partes radicum, quas *æſtivas* ruſtici vocant, Col. Arb. 5. Ulmus, quam *Atineam* vocant ruſtici. Col. Arb. 16. *Cadetum* appellant aratores, quod alii candetum, Col. 5, 1. Quos noſtri agricolæ *mergos*, Galli *candoſoccos* appellant, Col. 5, 11. Degener arundo, quam vulgus *cannam* vocat, Col. 7, 9. Ordeum, quod ruſtici *hexaſtichum*, quidam etiam *cantherinum* appellant, Col. 2, 9. Quod opus ruſtici *caſtrationem* vocant, Col. 4, 32. Quam terram ruſtici *variam carioſamque* appellant, Col. 2, 4. *Coloſtram* paſtores vocant, exiguum lactis, ſtatim a partu emulgendum, Pall. 12, 13. Col. 3, 3. *Coriaginem* ruſtici appellant, cum pellis tergori adhæret, Col. 6, 13. Quam *corrudam* ruſtici vocant, Col. 11, 3. Tenuibus lignis, quæ *cremia* ruſtici appellant, Col. 12, 19. *Cuſpides*, Varr. 1, 8. Hanc ruſtici *cuſtodem* vocant, Col. Arb. 5. Quam vocant agricolæ *emplaſtrationem*, Col. Arb. 26. *Excodicare*, Pall. 2, 1. *Ficaneus* palmes, Col. 4, 24. Siliqua, quam ruſtici

fœnum Græcum vocant, Col. 2, 11. *it.* 11, 2. *Glocientes* vocant ruſtici aves, (gallinas) eas, quæ volunt incubare, Col. 8, 5. *Hexaſtichum*, vid *cantherinum. Humeroſi* loci in vite, Col. 3, 10. *Liras* ruſtici vocant *&c.* Col. 2, 4. *Machinam* vocant ruſtici, Col. 6, 38. *Mergi*, vid. *candoſoccos.* Pulverationem, quam vocant ruſtici *occationem*, Col. 11, 2. Mentigo, quam paſtores *oſtiginem* vocant, Col. 7, 5. *Palmare*, i. e. materiam (vitis) alligare, Col. 11, 2. Pampini, quos ruſtici vocant *racemarios*, Col. 3, 18. Rumpi, Varr. 1, 8. Crudum ſolum & immotum in arvo, quod agricolæ *ſcamnum* vocant, Col. 2, 3. Herba, quam ruſtici *ſedum* appellant, Col. 2, 9. Bipalio vertere, quod vocant ruſtici *ſeſtertium*, Col. Arb. 1. Spadones ſurculi, Col. 3, 10. Speca *pro* ſpica, Varr. 1, 48. *Spongias* ſativi aſparagi olitores appellant, Col. 11, 3. Soboles radicibus adhæret, quam ruſtici *ſuffraginem* vocant, Col. 4, 24. Tabulata ulmorum, Col. 5, 6. Trimeſtrem ſationem vocant agricolæ, Col. 2, 9. *Varia.* vid. *carioſa. Credo ratione pronuntiationis tantum ruſticas* veam & vellam, *pro* via & villa, Varr. 1, 2. *Vid. Cic. de Orat.* 3, 12, *n.* 46. *Sed* vellaturam facere, *i e.* vecturis vivere, *totum ruſticum. ibid.* Cepa Marſica ſimplex, quam vocant *unionem* ruſtici, Col. 12, 10. Veratrum, Col. 3, 36.

Rutæ ſatio & cultura, *it.* noxa nudis manibus illata, Col. 11, 3. ſuperſtitiones circa eam, Pall. 4, 9.

Rutabulum, Cat. 10 & 11. *ad ignem in foco tractandum una cum forcipe refert Turneb.* 7, 22. rutabulo ligneo agitare, Col. 12, 20. permiſcere, Col. 12, 23.

Rutili, ἐρυθροὶ, Col. 7, 2. rutilis criſtis, Col. 8, 2.

Rutrum calci ſubigendæ, Pall. 1, 15. rutro concidere, Cat. 128. rutra, Cat. 10 & 37.

S.

Sabæum miſcet odorem, Col. 10, 262.

Sabanum mundum, Pall. 7, 7. ſabanis validioribus abſtergitur juvencus, Veg. 3, 47.

Sabatinus lacus, Col. 8, 16. *De varia ſcriptione Bynckersh. obſſ.* 6, 20. *qui etiam monet poſt Cluverium, vocari hodie* Lago di Bracciano: *& eo inclinat, ut* angularium *potius quam* anguillarium *dici putet* I, 69 *π. de contrah. emt. vendit.*

Sabelli duri, Col. 10, 137. Samnites, *teſte Plinio* 3, 12. *nomen* a Sabinis, *a quibus orti. Schœttg.*

Sagati cuculli, Col. 11, 1. *vid.* Cucull.

Sagina anserum, Varr. 3, 10. Col. 8, 14. sagina hilaris admissarius, Col. 6, 27. temporis pleni boves, Pall. 4, 11. roris aut fluminis dulcior herba, Pall. 6, 7. sagina viva, *pisul. majoribus objecti*, Varr. 3, 17. ad saginam pristinam revocare, *h. e. cibum ordinarium*, Veg. 2, 45. ad saginam idonea, Col. 8, 9.

Saginarium, *ubi saginantur anseres*, Varr. 3, 10.

Saginati boves ad sacrificia, Varr. 2, 1. saginata frondibus ac herbis terra, Col. 2, 1.

Sagino pullos columbinos, Varr. 3, 7. saginantur aves offis, Col. 8, 7. saginandus hordeo & ervo, Col. 6, 27.

Sagitta in vite, Col. 3, 10 & 17. *Plin. 17, 35, n. 3:* sagittæ vocantur surculi, cum intorti panguntur: iidem cum incisi nec retorti, trigemmes. sagittam e fœcundo malleolo decisam, Col. 3, 10. * sagitta ad venam pulsandam, Veg. 1, 22, 25 & 27. ad peritonæum aperiendum, Veg. 1, 43. *add.* 2, 30 & 34. * *sidus*, incipit oriri, Col. 11, 2.

sub Sagmis aut sellis, Veg. 2, 59. *ad onera portanda pertinere* sagmas, *docet Schefferus.*

Sagu æ, Veg. 4, 2.

Sagum. saga & centones sub sellis vel sagmis, Veg. 2, 59. sagis cucullis prohibetur pluvia, Col. 1, 8. sagis cooperies equum, Veg. 1, 42. 3, 15.

Saguntinæ ficus, Cat. 8.

Sal maritimus & fossicius, Varr. 1, 7. montanus, Hispanus, Ammoniacus, Cappadocus, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. salis Cappadoces, Veg. 1, 20. sal candidus ut fiat, Cat. 88. frictus, Col. 7, 5. torridus, Col. 7, 5. coctus & tritus quomodo fiat. Col. 12, 21. salem, donec permaneat integer, Col. 12, 6. * sal coctum, Col. 12, 53. sal tritum, Veg. 1, 52. *& ita sæpe.* * sal minuit ova, Col. 8, 6. salis sparsio salutaris ovillo pecori, Pall. 12, 13. salis unicuique in anno modium satis est, Cat. 58. * sales, *de condimento*, Varr. 2, 11. salibus durata aqua, Col. 7, 4. sales nimios si accipiat caseus, Pall. 6, 9. *ita* 12, 17. *it.* 18. *it.* 19 *rel.* sales communes, Veg. 3, 75.

Salaria via, Varr. 1, 14. 3, 1 & 2.

Salax. salaces galli, Varr. 3, 9. salacissimi mares, Col. 7, 9. 8, 2.

ne Salebris sollicitentur apes, *h. e. portatæ per salebras concutiantur*, Col. 9, 8.

Salentina olea, Cat. 6. Varr. 1, 24. *ubi* Sallentina; *uti* Sallentini canes, Varr. 2, 9. agri, Varr. 2, 3.

Salgama, Col. 10, 117. salgamis condendis vasa, Col. 12, 4. ea sitire non debent, Col. 12, 9.

Salgamarius liber Matii, Col. 12, 44.

Salictarius (*curator*) Cat. 11.

Salictum, Cat. 1. salicta ubi serenda, Cat. 9. ut colenda, Col. 4, 30. quando cædenda, Cat. 33. salictis glaucis infestæ volucres (*erucæ*) Col. 10, 332.

Saligneus qualus, Col. 9, 15. saligneo palo, Col. 11, 3. clava, Col. 6, 2. perticæ, Col. 7, 1.

Salignis cuneis circumfigi oportet columellam, Cat. 20. saligna materies quibus rebus utilis, Pall. 12, 15. vimina, Pall. 1, 38. perticæ, Col. 7, 1.

Salinarum campi, Col. 2, 2. maritimæ areæ, Col. 2, 2. salinis Herculeis, Col. 10, 135.

Salio. ubi aqua saliat, *de compluvio*, Varr. 1, 13. saliens aqua, Col. 1, 2. salientes rivi, Col. 1, 5. * salire, *inire*, equus matrem non vult, Varr. 2, 7. saliri, *de ovibus*, Varr. 2, 2. salire, *de verribus*, Varr. 2, 4. *de pavonibus*, Varr. 3, 6. *de anseribus*, Varr. 3, 10. * salire, *a sale*, *scribitur* sallio, Varr. 1, 2. Cat. 23.

Salitus thynnus, Col. 6, 32. oliva, Pall. 11, 10.

Saliva. salivis fluidum os, Col. 6, 9. saliva jejuna in medicina oculorum, Veg. 2, 22.

Salivatum. *Ita scribendum*, *non* salviatum, *ut interdum legitur*, *monet consensus optimorum librorum*, *& Victor. ad* Col. 6, 9. *itemque in brevibus adnotatiunculis Catoni & Varroni 1541. ap. Gryphium subjunctis Add. Harduin. ad Plin. 27, 76. Potionis genus intelligit Ruellius, qui eo utitur in Hippiatr. quoties Græci ποτὸν, πόμα, προπότισμα habent. Sed solidas etiam offas ita datas, & talia, quæ aqua dilui non ita facile possunt, ex locis, quæ jam ponemus, intelligetur. Ceterum nomen videbatur nobis inde tractum*, *tum quod* salivæ *nimiæ subducendæ destinatum esset*, *tum quod* salivam ὄρεξιν *deinde restitueret ac moveret. Sed ipsa loca jam videamus.* Salivatum farinæ hordeaceæ, Col. 6, 10. salivati more præbendum milium, Pall. 5, 7. *Talia sunt etiam* Veg. 3, 4. *Verum etiam* salivati more demitti *debent* brassicæ coliculi, Col. 6, 9. boli *etiam sunt &* offæ Col. 6, 25. (*it. Plin. 27, 76.*) Col. 6, 5. *coll.* Veg. 3, 2. *Purgantia ad* salivatum *adhibentur* Col. 6, 5. *vid. mox* Salivo.

renum *ita* ſapæ *præferre*, *ut* panem opicum ſimilæ, *obſervavimus in* Carenum.

Sapientiſſimi quique multa ſciſſe dicuntur, non omnia, Col. 12, 57.

Sapientiæ fontibus orti, *philoſophi*, Col. 1, 1.

Sapineæ nuces, Col. 12, 5 Sappineæ *ſcribuntur Plin.* 15, 10. E picea ſativa, nucleorum cute verius, quam putamine, adeo molli, ut ſimul mandatur. Piceam ſativam *Gallis eſſe Peſſe*, *obſervat Harduin. add. Salmaſ. ad Solin. p.* 357. *De* ſappino *mox*.

Sapor obtuſus, Pall. 4, 10. utilis, Pall. 4, 10. argutus, Pall. 3, 25. & 4, 10. pretioſus, Col. 3, 7.

Sappinus, Varr 1, 6.

Sarcinas colligere, Varr. 1, 1.

Sarcire centones, cuculliones, funes veteres, Cat. 2. corbulas, Cat. 23 & 31. dolia ſarſeris, Cat. 39. pedamenta, Col. 4, 18. * damna, Col. 9, 15.

Sarcoſis, Veg. 3, 26.

Sarculari frumenta & legumina an debeant, Pall. 2, 9. ſinapis debet aſſidue, Pall. 11, 11.

Sarcula, Cat. 10. *Varro de L. L.* 4, *p.* 33, a ſerando vel ſarriendo *dicta cenſet. ubi Scaliger*, ſerare, *inquit*, *eſt leviter* ſarire, *quia* ſarculi *uſus eſt*, *ut operiat ſatam ſegetem*, *& deinde etiam* ſarriat. ſplendentia ſarcula, Col. 10, 91. *Pomponius vulgo* vangas *dici docet*. * ſarculi ſimplices & bicornes, Pall. 1, 43. ſarculis adobruere, Col. 2, 11.

in Sardinia pellibus caprarum veſtiuntur, Varr. 2, 11. in Sardiniæ agro Neapolitano fundi Palladii, Pall. 4, 10. 12, 15. * Sardinia piſcis putris, Col. 8, 17. Sardelam *interpretatur Beroaldus*.

Sario, *uno* r *apud Catonem ſcribitur* 33 & 46. *it.* 161. *in quo capite* ſarito, ſariendo, ſarueris. ſarire iterum & tertio, Varr. 1, 18. *Ita*

per Saritores occare, Varr. 1, 29. *vid.* Sarr.

Sarmenticio cinere, Col. 6, 26.

Sarmenta (*vitium ſemina*) ut tractanda, Col. 4, 24. 5, 5. defigere, Col. Arb. 2. injungere, Pall. 1, 6. pangenda, ut eligantur, Pall. 3, 9. lata, Pall. 3, 12. *vid.* Lat.

Sarrano clarior oſtro, Col. 10, 287. violæ, Col. 9, 4.

Sarriendus ligneis raſtris locus, Col. 2, 11.

Sarritio an proſit, & quomodo, Col. 2, 12. quando tempeſtiva, Col. 11, 2.

bræque ſaporem, Col. 10, 233. ejus ſatio, Col. 11, 3. Pall. 3, 24.

Saturnalibus *portio liberalior datur*, Cat. 57.

Saturnia terra, Col. 1, Præf.

Saturni regis ſtirps ruſtici, Varr. 3, 1. Saturnus, Col. 9, 2.

Saturo. ſaturare jejunia terræ, Col. 10, 82. *h. e. macilentiam & ſterilitatem. Pompon.* ſtercore novalia, Col. 2, 9. prata lætamine, Pall. 3, 1. ſaturari multo ſtercore amat beta, Pall. 3, 24. *vid.* Pabulum. * ſaturare aditus murium cinere, Pall. 1, 35.

Satus. ſatui ſemen dare, Cat. 5.

Satyros laſcivos, Col. 10, 427.

Sauciare levi vomere ſummam terræ partem, Col. 2, 2.

Savillum uti fiat, Cat. 84. *Veteres dixerunt* ſavior & ſaviata, *unde* ſavillum, *libum farinaceum a ſuavitate; quod ad eum modum, quem Cato præſcribit, confectum, neſcio an nomini ſuo reſpondeat. Popma.*

Sauracti Fiſcello, Varr. 2, 3.

Saxatiles columbæ, Varr. 3, 7. piſces, Col. 8, 16.

Saxifraga, Veg. 1, 13. 4, 11 & *ſæpe.*

Saxum. ſaxi pondufculum, Col. 12, 51. ſaxo naturali, Col. 7, 6.

Scaber. ſcabrum fit pecus, *ſcabioſum*, Pall. 6, 8. ſcabræ quadrupedes ut curentur, Cat. 96. *add.* Col. 7, 3.

Scabies unde pecori, Cat. 5. eam facit macies, Col. 7, 5. ut ſanetur, Col. 6, 13, 31 & 32. 7, 5 & 13.

Scabilla & ſcamna, Cat. 10. *Recte Facciolatus erroris poſtulat, qui ex h. l. male lecto* ſcabile & ſcabilia *intulere Lexicis.*

Scabratus, Col. 4, 24.

Scabriciem tollere, Col. 7, 5.

Q. Scævolæ villa, Col. 1, 4.

Scalpelletur, Veg. 1, 26.

Scalpellum medicum, Veg. 1, 11. 2, 14.

Scalpere morſu, Col. 7, 5. *de ovibus ſcabioſis.*

Scalpratum ferramentum, Col. 9, 15. *ſcalpri formam habens:* in Scalpturis neceſſaria populus, Pall. 12, 15.

Scalptus. ſcalptis locis pratorum, Pall. 10, 9. *i. e. abraſis, cum eſſent muſco obducta.*

Scamnum in agro quid, Col. 2, 2. ſcamna facere, Col. 2, 4. Arb. 12. omittere in arando, Col. 3, 13. latentia, Col. 2, 4. in vineis, Col. 3, 13.

Scamoneum, Cat. 157. Scammonia, Veg. 2, 6.

Scipiones vitis, Col. Arb. 8. *vid.* Scopiones.

Scipio Metellus, Varr. 3, 2 & 10.

Scirpula vitis, Col. 3, 2.

Sciſſilibus mundis colligare fracturam, Veg. 2, 47. *h. e. pannis laceris.*

Sciſſuris aperiri, Pall. 6, 12.

Scobis eburnea, Col. 7, 10. populnea vel abiegna, Col. 12, 43. vel ilignea, Col. 12, 44. *Sed* ſcobe omni educto, Pall. 3, 17. ſcobis eximitur, Col. 4, 29. ſcobem terebra facit, *ibid.* & Arb. 8. non ſcobem. ſed ramenta terebra Gallica, Col. Arb. 8. Ramenta *paulo craſſiora intelligit Beroaldus majoraque & quaſi reciſamenta.*

Scombrus piſcis, Col. 8, 17. *ex hoc* garum ſociorum, *Plin. 31, 8 Schœttg.*

Scopæ virgeæ, Cat. 152.

Scopiones uvarum, Col. 12, 39 & 43, *ubi vulgo* ſcipiones. aſparagi ſativi, Col. 11, 3. *ubi alii* ſcorpiones. Scopiones *probat etiam Lind. Sel. med. 10, 185. Huc pertinet* de Scopio, Cat. 112. *vid.* Scopi.

Scopulæ doliis (*purgandis*) Cat. 26. *Nimirum* ſcopæ *minuta ramenta cujuslibet fruticis aut arboris. Plin. Valer. 2, 10:* Superſpergas ſcopas cypreſſi in teſta ovi calefactas. *It. 1, 64:* Marrubii ſcopas cum pane decoques, eaſque bibes. *Hæc Barthius 6, 17.* ſcopula picatur dolium, Col. 12, 18. ſcopulis aridæ myrti, Col. 12, 58.

Scopus. ſcopi uvarum, Varr. 1, 54. 2, 4. *pediculi, quibus adhærent acini.* in ſcopis incendamus radices aſparagi, Pall. 3, 24. *add.* Pall. 4, 9. *vid.* Scopulæ.

Scoria ferri, Pall. 1, 41.

Scriba librarius, Varr. 3, 2. *Sic Horat. A. Poet. 354,* ſcriptor librarius.

Scriblita uti fiat, Cat. 78.

Scripta uti naſcantur amygdala, Pall. 2, 15. ſcripta Perſicus, Pall. 12, 7.

Scripulum, quarta & viceſima pars unciæ, Col. 5, 1. *ubi ad* jugerum *transfertur, ut* & Varr. 1, 10. ſex ſcripula picis, Col. 12, 23. ſcripula gypſi octo, Col. 12, 28.

Scrobiculo facto, Col. 4, 15. ſcrobiculos non maximos, Col. 5, 6. ſcrobiculis pedalibus, Col. Arb. 30.

Scrobs totus, Col. 5, 5. tripedaneus, Col. 5, 5. alveo ſimilis, Col. 4, 4. clibano, Col. 5, 10. Arb. 19. * ſcrobis latus pedum duorum, Col. 5, 6. ſcrobis *etiam ſæpe caſu*

Secundarium mel, Col. 12, 11. oleum, Col. 12, 52. secundarium paſſum, Col. 12, 39.

Secundum flumen ædificare, Varr. 1, 12. vias & amnes, Varr. 1, 14. auriculas foratis cornibus, Col. 7, 3. terram præcidere arbores, Varr. 1, 27.* ſecundum panicum, *h. e. poſt*, Cat. 54. vindemiam, Cat. 114.

Secundus. ſecundum florem agere, Col. 2, 16. in ſecunda labra, *i. e. ſecundi ordinis*, Col. 12, 50. * ſecundæ non reſpondent fœtæ, *h. e. non ſequuntur*, Col. 7, 7.

Secures, Cat. 10. cruentæ minaciter levantur contra grandinoſam nubem, Pall. 1, 35. ſimplices vel dolabratæ, Pall. 1, 43. ſecuris falcis, Col. 4, 25.

Secus. utrinque ſecus, Cat. 21. utrumque ſecus, *ibid.*

Sed, *pro* immo, Col. 12, 44. ſed &, ſed nec, *ſine* non tantum, Col. 1, 6 & 7.

Sedentaria ejus opera eſt, Col. 12, 3.

Sedeo. ſedet omni parte ſurculus, *convenit, ut veſtis*, Col. 4, 29. in oppido ſedere, *ad deſidiam*, Varr. 2, Præf. ſedendo vincit Romanus, Varr. 1, 2. ſedentur equi, *equitantur*, Veg. 1, 56.

Sedes cuſtodiæ, Col. 11, 1. ſedem quærunt gallinæ parituræ, Col. 8, 14.

Sedilia avium, Varr. 3, 5.

Sedule circumire aviaria, Col. 9, 9.

Sedulitatem ſummam deſiderat equinum pecus, Col. 6, 27.

Sedulus olitor, Col. 10, 148. ſedula cura, Col. 8, 1.

Sedum. ſedi ſucco medicata ſemina, Col. 2, 9. 10, 356. 11, 3. Pall. 10, 3.

Seges, *ager ſerendus*, Cat. 36 & 37 *aliquoties*. Varr. 1, 29. ſegetes ſeminari debent, Col. 2, 14. in ſegete relinquunt ſtramen ſucciſum, Varr. 1, 50. ſtramenta ſtantia, Varr. 1, 50. * *fruges ſtantes*. demeſſis ſegetibus, Col. 2, 9. antequam ſeges in articulum eat, Col. 2, 12. de fabis. uligo ſegetem enecat, Col. 2, 9. adultæ ſegetes, Col. 2, 9. quæ ſeges grandiſſima atque optima fuerit, Varr. 1, 52. ſegetes novæ ne a diris animalibus carpantur, Col. 10, 351. fatiſcit ſegetibus ſolum, Col. 2, 14. *add.* Col. 2, 16. ſegetes lætas excitaret, Col. 2, 16. ager affert, Col. 2, 18. ſegetes herbidæ, graminibus mixtæ, Col. 1, 6. ſegetum arborumque fœtus, Col. 2, 2. * *ſemen*. ſegetibus, quæ in eo *loco* ſeminari debent, Col. 2, 14. fabacea ſeges aliquanto ſerius

ſementem auctumno facere, Col. 2, 16. confeciſſe, Col. 11, 2. * ſementis *a* ſatione *quid differat*, *vid.* Satio.

Sementivis feriis, Varr. 1, 2. *ab his feriis dicta forte* ſementiva *an* ſementina pira, Cat. 7. Varr. 1, 59. *quod eo tempore matura eſſent. S hœug. ex Dalechampio ad Plin. 15, 15.*

Semeſtrium hoc, *dimidia menſis pars pro* ſemimenſtruum, *ut* ſemodius *pro* ſemimodius. *Scilicet*

Semi *dimidium ſignificat in compoſitis*, *ut* ſemiacerbæ uvæ, Pall. 9, 13. ſemicirculus ager, Col. 5, 2. ſemicoctum hordeum, Col. 8, 5. Pall. 1, 27. ſemicrudum lupinum, Col. 6, 25. ſemiformis lunæ ſpecies, Col. 4, 25. ſemiformes pulli, Col. 8, 5. ſemifunium, Cat. 135. ſemi-Græci paſtores, Varr. 2, 1. ſemihominis mandragoræ, Col. 10, 19. ſemijugerum, Col. 4, 18. 5, 1. ſemimadidus, Col. 2, 4. ſemimares capi, Col. 3, 9. 8, 2. ſemimaturus, Pall. 4, 10. 7, 12. ſemimenſtruum, *vid.* ſemeſtrium. ſemimodius, *vid.* ſemodius. ſemipedali ſpatio, Col. 11, 3. 12, 50. ſemipedanea terra, Col. 4, 1. ſemipiſcina, Varr. 1, 13. ſemiplenus, Col. 5, 5. 9, 15. Pall. 3, 32. Semis, ſemiſſis, *vid. ſeparatim.* ſemiſicci thalli, Pall. 3, 24. ſemitrita frumenta, Col. 1, 6. Pall. 1, 36. ſemivietæ uvæ, Col. 12, 16. ſemivocale inſtrumentum, Varr. 1, 17 & 19. ſemuncia mellis, Col. 12, 57. jugeri, Col. 5, 1 & 2. ſemunciæ bene plenæ menſura, Col. 12, 21. *æquipollet* ligulæ, *quæ eſt pars XXIV heminæ, atque adeo ejus ſemuncia. Eſt etiam* ſemuncia *in inſtrumento ruſtico* Cat. 10 & 11. *vid.* Semis.

Seminalis vicia, Col. 11, 2.

Seminarium pilum, Cat. 10. * ſeminaria omne genus, Varr. 1, 29. ſeminarium ut faciendum, Cat. 46. Col. Arb. 1 & 2. Pall. 3, 10 & 18. ſeminariorum foſſio, Pall. 3, 20. 6, 4. ſeminaria e baccis, Pall. 4, 8.

ad Seminationem onagrus idoneus, Varr. 2, 6.

Seminium pecoris, Varr. 2, 1, 3 & 6. 3, 9.

Semino. ſeminare agrum non in lira, ſed ſub ſulco, Col. 2, 4. quo tempore quæque conveniat, Col. 2, 8. * ſeminando mularum generi, Col. 6, 37. ſeminaſſe marem cenſetur, Col. 6, 24. ſeminanda armenta, Col. 6, 24.

Semis, *quod alius adjectivum eſſe ex ἡμισυς Gronovio credimus*, *interdum* (*nec ipſo diſſimulante tamen p. 382*) *videtur contractum ex* ſemias, & *ſubſtantivi rationem habere*, *ut* pars dimidia — hoc eſt ſemis, in quo ſunt *rel.* Col. 5, 1. *ut Voluſius*, in dextante ſunt — ſemis & triens, *& ſæpe ad eum*

modum: nec aliter aut ipse, aut Balbus mensor. Obliquos casus damus in semissis *statim. nunc persequamur adjectivum.* * pede uno semis, *intell.* &, Pall. 2, 15. pedum duorum semis, Pall. 2, 10. 3, 10. duobus semis pedibus, Pall. 2, 10 & 13. duo semis pedes, Pall. 3, 9.

Semissis. *non puto exstare nominativum indubium hujus formæ: sed est ipsum* semis *pro* semias, *cujus obliqui* semissis *pro* semiassis, *vel.* semissem supra duos pedes, Col. 4, 3. dipondio semisse, Col. 11, 2. unius & semissis modii, Pall. 1, 29. semisses usurarum, Col. 3, 3. semissium usura, *ibid.* * *ut* sestertii *nomen ad rusticum instrumentum translatum, ita ad veterinarium* semissis, *cujus integrum vel* as *videtur* Cyclus, *de quo suo loc.* Uritur ad mensuram semissis, Veg. 3, 41. semisse inuris cauterio, Veg. 2, 11. *Hinc*

Semissantur pedes equorum, Veg. 1, 26 & 38. *h. e. inuruntur, sanguine prius emisso.*

per Semitas aqua ministratur, Col. 2, 11.

SEMNOLOGIAS *exempla:* Id quod decidit, Col. 6, 5. id quod egerit sus, *ibid.* cibi digesti, Col. 8, 3 & 7. quod eum inquinat locum, Varr. 3, 7. succus villarum, Pall. 3, 23. naturalia præcludunt, Col. 8, 5. ut alvus exitum non habeat, Col. 8, 5. loca naturalia (*podex*) Col. 8, 7.

Semodialis placenta, Cat. 76.

Semodius fabæ, *qu.* semimodius, Col. 6, 3.

Sempervivæ succus, Pall. 1, 35. *appellatur a Græcis* aizoon, *i. e. semper viva. Alii* buphthalmon *vocant, quasi oculum bovis. Alii* zoophthalmon. *Sunt qui* ambrosiam. *Latini* sedum *appellant, aut* oculum, *aut* digitellum. *nascitur in tegulis, seriturque in vasculis fictilibus. Beroald.*

Senescere ultra quadrimatum, Col. 9, 1. senescentis succi vim iterare, Pall. 3, 28. * senescunt agni desiderio matrum, Varr. 2, 2. perpetuo custodiæ servitio contristatæ senescant, Col. 8, 8.

Senex. senem servum vendat paterfamilias, Cat. 2. seniorum imperia, juvenum officia, Pall. 1, 6.

Seni. sena & terna ova, Col. 8, 11.

Sensus vigentis adolescentulus, Col. 11, 1. * cum magno sensu atque cautela, Veg. 3, 15.

Seorsum in nova labra transferre, Col. 12, 52.

Separatim scripta, Varr. 3, 2.

Separatus. separata generibus vineta, *divisa*, Col. 3, 21.

Sepelire mortuum publicis feriis non licitum, Col. 2, 22.

Sepes horrida ruſco, Col. 10, 374. ſepem virgeam interponere, Col. 11, 3. ſepes quot generum, Varr. 1, 14. hortorum quando & quomodo fiant, Pall. 3, 24. viva ſtructili melior, quomodo fiat, Col. 11, 3. Pall. 1, 34.

Sepiæ teſta trita, Col. 6, 17. oſſa, Veg. 4, 27 *& ſæpe.*

Sepimentum naturale, Varr. 1, 14. fabrile & militare, Varr. 1, 14.

Seplaſiarii *lego pro* ſupplaſſariis, Veg. 3, 2.

de Septem unus, Col. 1, 1.

Septembris deſcriptio & opera, Col. 11, 2.

a Septemtrionum regione, Varr. 1, 57.

Septemtrionales venti, Col. 11, 2. ſeptemtrionalis terræ pars ſalubrior, quam meridiana, Varr, 1, 2.

Septena jugera Liciniana, Col. 1, 3. *cf.* Varr. 1, 2. ſeptenum amphorarum, Col. 12, 28.

Septimontialis ſatio, Col. 2, 10. *Dicta a Septimontio, quod erat feſtum Romanorum, menſe Decembri paulo ante Saturnalia celebratum, propterea quod eo die ſeptimus collis urbi additus eſt. Vid. Feſtum in* Septimontium, *Parrhaſium ep. 57, Torrentium ad Suet. Domit. c. 5, Rycquium de Capitolio c. 1. Poteſt ergo hinc recte* ſeptimontialis *fabarum* ſatio *dici, id quod præter conſenſum codicis F. Urſini inde probo, quia, ut noſter auctor in ſequentibus ait,* poſt brumam non recte ſeritur. *Ergo recte ante brumam, quando celebrabatur Septimontium. Schoettg.*

Septimontium, Pall. 13, 1.

Septingenarii greges, Varr. 2, 10.

Septuagies ſeptuageni, Col. 5, 2.

Septum venationis, *vivarium*, Varr. 3, 12. ſepta fundi tutandi cauſa quatuor generum, Varr. 1, 14. villæ, Varr. 1, 11. e maceriis, Varr. 3, 12. ſepta repetit pecus, Col. 6, 23. * de piſcina, Col. 8, 17. *ita* Conſepta.

Septunx jugeri, Col. 5, 1.

Sepum urſinum, Pall. 1, 35. *vid.* Sevum. *paſſim ita eſt in Vegetio.*

Sequeſtratum animal, *ſeparatum*, Veg. 1, 29.

Sequor. ſequitur gregem clades, Col. 7, 4. ſequuntur inſtrumenta, *h. e. una afferuntur*, Varr. 2, 10. ſequens uſus, *poſterior*, Pall. 6, 7. ſequente anno, Col. 5, 6. ſequens numerus, Col. 8, 1. cura, Col. 2, 12. *i. e. proxima.* ſequenti biduo, Col. 11, 2. ſequendum in feminio legendo Tanagricos, *h. e. quærendum*, Varr. 3, 9. ſequendum nobis tri-

plici regula, Varr. 1, 19. *Ita fere* Pall. 4, 12. *add. Waſſe ad Sall. Catil. c. 61. Schœttg.*

Seræ tranſverſæ, *vectes tranſmiſſi per vacerras*, Col. 9, 1. *Ita etiam Gloſſ. vet.* ſera, μοχλός. *Ovid. A. A.* 2, 244: Oppoſita janua fulta ſera. *Ita enim melius, quam* appoſita, *quod ex uno MS. reponit Heinſius.*

in Sereno noctu, Cat. 156. ſereno, *int. die*, Pall. 1, 30.

Sergiana olea, *vel* Sergia, Cat. 6. Col. 5, 8.

Sergius Orata, Varr. 3, 3. Col. 8, 16.

Seriæ, Cat. 12. oleariæ, Varr. 3, 2. ut præparandæ, Col. 12, 50. vindemiis ut parentur, Col. 12, 18. amphorarum ſeptenum, Col. 12, 28.

Seriola, Pall. 4, 10.

Seris, σέρις, iutubi ſpecies, Varr. 3, 10. Col. 8, 14.

Sero. ſerere oculos, Cat. 45 & 46. quando incipiendum, Varr. 1, 34. ne dubites, Col. 11, 1. quo quidque loco expediat, Varr. 1, 23. ſeri diligentius quæ voles, Cat. 133. quantus cujuſque ſeminis modus ſufficiat agro, Varr. 1, 44. ante brumam quæ poſſint, Pall. 13, 1. ſerendum viciam *rel.* Varr. 1, 32. ſeri plantis, Col. 11, 3.

Sero facere, Cat. 5.

Serotina ficus, Pall. 4, 10. pulli, Col. 8, 5.

Serpens ne naſcatur in ſterquilinio, Varr. 1, 39. ſerpentes ut abigantur, Col. 7, 4. 8, 5. Pall. 1, 35. 12, 13. ſerpentis ictui remedium, Cat. 102. Col. 6, 17. pellis medic. Col. 6, 4.

Serpo. ſerpit oculus harundinis, Col. 11, 3. ſerpentia gramina, Col. 10, 119.

Serpullum, *vel* ſerpyllum, Cat. 73. unde dictum, Varr. 1, 35. ejus ſatio & cultura, Col. 11, 3. Pall. 4, 9. in ſerpyllum mutatur ocimum, Pall. 5, 3.

Serram ducere *cum aliquo*, Varr. 3, 6. *i. e. adverſari alicui. Adverſi enim ſunt inter ſe, qui ſimul ſerram ducunt & reducunt. Urſin.*

Serrula deſecare, Col. Arb. 6. ſerrulæ manubriatæ, Pall. 1, 43.

poſt Serraturam, Pall. 3, 17.

Serta, Cat. 113. Campanica, Cat. 107. Col. 12, 20. *eſt herba, quæ alio nomine* Melilotum. * groſſi lino velut ſerta pertuſi, Pall. 4, 10. ſerta *plur. de lineis radicum ſcillæ*, Pall. 8, 6.

Servio. braſſica, quæ cauli ſerviet, Pall. 5, 3. ſervit

truncus viti, Col. 4, 29. servire alicui operi consueverunt vaccæ, Pall. 8, 4. servire insito, Col. 5, 11.

Servitium perpetuæ custodiæ, Col. 8, 8. servitio liberatæ, Col. 8, 11. * servitia, *servi*, Col. 11, 1,

in Servitute non fœtant silvestres gallinæ, Col. 8, 12 & 15.

Servo. servare ferias, Cat. 5. in vetustatem, Cat. 114. servat, ne, Col. 8, 5. servandum est, *observandum*, Pall. 12, 7.

Serus. seram facere ficum, Col. 5, 10.

Servus. qui servi cuique officio præficiendi, & ut tractandi, Col. 1, 8. soluti, vincti, Col. 1, 6. servorum cellæ, *ibid.* servæ ut tractandæ, Col. 1, 8.

Sesami satio, Col. 2, 10. Pall. 10, 7. 11, 1. sesama seruntur, Col. 2, 10. 11, 2. torrefacta, Col. 12, 15 & 57. Sisamum *quidam libri, ut apud Hesych.* σισαμίς. *Sed* σησαμον *usitatius. Sylb.*

Sescuncia laseris, Col. 12, 57. jugeri, Col. 8, 2.

Sesquicullearia dolia, Col. 12, 18.

Sesquimenses, Varr. 1, 27. sesquimense natu pulli, Varr. 3, 10.

Sesquimodius, Varr. 1, 42. Col. 2, 13.

Sesquiopera, Col. 2, 13.

Sesquipedali altitudine, Col. 11, 2 & 3. mensura, Col. 9, 15. sesquipedales taleæ, Col. 5, 9.

in Sesquipedem ponitur cytisum, Varr. 1, 43.

Sessiles malvæ ut fiant, Pall. 11, 11. sessilia pira minimo pediculo, *Plin. 15, 16.*

Sessor, *eques*, Veg. 1, 56.

Sestarius, *sextarius*, Col. 6, 30 & 31. Cat. 158.

Sestertiis sexcentis numis, Col. 3, 3. *pro* sestertia millia *legendum, si Gronovium audimus Pecun. Vet. 1, 4 p. 22.* sestertiûm, Varr. 2, 1. 3, 6, 16 & 17. Col. 3, 3. * sestertium bipalium rusticis, Col. Arb. 1.

Sestiana mala, Col. 5, 10. 12, 45. *Hinc Harduinus apud Plin. 15, 15,* pro Gestio *malit* Sestium, *vel* Cestium, *quod* Κεστιανὰ μῆλα *a Galeno laudentur* κατὰ τόπους, *2, 1 & 6, 9. eadem* Sextiana.

Seta quæ probetur in suibus, Col. 7, 9. setis pendentibus laquei talpis, Pall. 4, 9.

Severitatem verentur subjecti, sævitiam detestantur, Col. 11, 1.

Sevum liquefactum, Pall. 1, 41. candens, Col. 7, 5. hircinum, Veg. 3, 1 & 4. caprinum & bubulinum, Veg. 3, 4.

106, ubi docetur, ſiderationem eſſe in jumentis, qui in hominibus morbus comitialis eſt.

Sidereus vates, Col. 10, 434. ſidereo cum arcu, Col. 10, 292.

Sido. cum ſiderit pix, Col. 12, 24. *pro* ſederit. *ut alia* præterita (*vid. h. v.*) *præſentis characterem ſervantia. ita* ſubſido.

Sidus. ſideris æſtivi vapores, Col. 2, 21. ſidera terreſtria flores, Col. 10, 96.

Signia monte Lepino, Col. 10, 131.

Significat tempeſtatem Africus, Col. 11, 2. ἐπισημαίνει, *h. e. ortu ſuo teſtatur, venturam eſſe tempeſtatem. Diſtinguitur ab hoc, quod mox ſequitur,* tempeſtatem facit; *quod notat, eo ipſo momento, quo hic vel ille ventus aut ſtella oritur, tempeſtates affert. Schœttg.*

Signina pira, Col. 5, 10. Alii a colore teſtacea appellant, *Plin. 15, 15. Forte ab* opere Signino. *Schœttg. Jo. Rhodius ad Scribo. c. 104, p. 175. a Signia oppido & ipſa dicta arbitratur.** Signino opere, Col. 1, 6. 8, 15 *&* 17. *vid. Hard. ad Plin. 35, 46 extr. Vitruv. 8, 7. Nimirum ab urbe Campaniæ & ipſum nomen habet.* Signino (*int.* opere) conſtrati lacus, Col. 9, 1. Signini parietes, Pall. 1, 17. cameræ, Pall. 1, 40.

Signum id habebit, an *&c. i. e. eo ſigno cognoſcet, an,* Col. 8, 11. ſigno paſtorali quaſi receptui canitur, Col. 6, 23. ſigna moventes milites, Col. 9, 9. ſigna XII, (*zodiaci*) Varr. 2, 1.

Sil Gallicum, Veg. 3, 27. 4, 28.

Sileo. ſilet aura, Col. 2, 21. ſilentibus ventis, Col. 12, 25. ſilentis ſpiritus diem, Col. 3, 19. ſilente etiam me, Col. 9, 1. ſilentia ova, Col. 8, 5. *in quibus pulli ſilent.** ſilenti luna, Cat. 29, 40 *&* 50. Col. 2, 10.* dum ſilent virgæ, *h. e. nondum germinant,* Col. 4, 30. ſilentes vineæ, Col. 4, 27. ſarmentum ſilens, Col. 4, 29. flos, Col. 12, 7. ſilentes coliculi ferularum, *ibid. ex noſtra emendat.* ſurculi *ad inſitionem,* Col. 11, 2.

Siler amnis, Col. 10, 136.* ſiler montanum, Veg. 3, 4.

Silex vineis amicus, Col. 3, 11. ſilice ſtrata area, Pall. 1, 36. ſilices lapides, Cat. 18.

Siliculam *ſ.* ſiliquulam cepit lupinum, Varr. 1, 23.

Silignea farina, Cat. 25 *&* 121.

Siligo ubi ſerenda, Cat. 35. e tritico, Col. 2, 9. ſolum

Simoniani deducunt. Schœttg. Symonianum *legit Rhod. ad Scribo. c. 163, p. 240, & suspicatur a Syme insula dictum, Straboni memorata. Sed Hadr. Junius pro* Simonianum *legi vult* siler montanum; *cui adstipulatur Morgagnus III, 31.*

Simplicet radicem, Pall. 2, 15.

Sin autem, *si non*, Col. 12, 38.

Sinapi (sinape) ut colatur, Col. 11, 3. Pall. 3, 25. 11, 11. ut condiatur, Pall. 8, 9. Col. 12, 55. fletum factura sinapis, Col. 10, 122. sinapi Alexandrinum, Veg. 4, 17. *vid* Sinopis.

Sinapizare, Veg. 2, 6. 3, 34. *est* sinapi *emplastri instar imposito erosionem procurare, quæ* Sinapismus *vocatur, & in hominum etiam curatione olim fuit usitatissimus, immerito postea neglectus, ut queritur in Definitionibus Medicis Gorræus, qui illud etiam docet, in capitis præsertim morbis feliciter esse adhibitum. De ratione* Sinapismi *(qui convenit cum hodiernis vesicatoriis & usu cantharidum) etiam multa disces ex Cœlio Aurel. Acut. 2, 9, 40 sqq. & alias; qui ipso etiam verbo* sinapizat *utitur tum alias, tum Tard. 5, 2, 26.*

Sinceritas firma capitis, Pall. 1, 3. sinceritatem habere, Col. 4, 26.

Sincerum Amineum, Col. 12, 45.

Singultientem matrem sequuntur pulli, Col. 8, 11.

Singultu nutricis pulli revocantur ad villam, Pall. 1, 28. singultus nutricis sequuntur pulli, Col. 8, 11. singultibus crebris interjecta voce acuta, gallinæ se parturire significant, Col. 8, 5.

Sinistræ manus vis in herbis colligendis, Col. 6, 5. Veg. 3, 2. sinistrum ædificii solum, Col. 1, 5.

Sinitur ibi fermentari, Col. 12, 17. sinuntur regelare, Col. 11, 2.

Sinopis Ponticus (*ita barbare editum*) ad vermes, Veg. 1, 44. 3, 6. *De usu medico Plin. 35, 13, Dioscorides 5, 111.* Sinapis & sinopis *confundi a librariis, docet Morgag. IV, 51.*

Sinum lactis, Col. 7, 8.

Sinus ære plenos reportare, Col. 10, 310. *Virgil. Ecl. 1, 36:* Nonnunquam gravis ære domum mihi dextra redibat. *Schœttg.* * suppurationis, Col. 6, 11. Veg. 3, 4. sinum fecit destillatio, Veg. 2, 43. * sinus falcis, Col. 4, 25.

Sipho, quem diabeten vocant mechanici, Col. 3, 10. per siphonem succum evocare, Col. 9, 14.

Sirapa quomodo fiat, Col. 12, 48. *lemma.*

Sircitulæ uvæ, Col. 12, 43. *easdam* Hirtiolas & Sticulas *ait Sylb.*

Siri, *vid.* Σειροί.

Sirius ardor, Col. 10, 289.

Sirpus. sirporum fruteta, Col. 8, 15.

Sirpeæ stercorariæ, Cat. 10 & 11. Varr. 1, 23. *vid. Popma de instrum. fundi 8. Varr. de L. L. 4, p. 34, & ibi Scalig. p. 60. Male exponi per vehiculum, sed vehiculo imponi, observat Gronov. ad Plaut. Pseud. 1, 3, 98. Optime Schefferus de re vehic. 1, 7, p. 64:* Sirpea, oblonge quadrata capsa, e virgis contexta corbis instar, quæ imponitur vel trahæ, vel plaustro, rebus vilioribus in agro vehendis. *add. Scheffer. 2, 20, p. 262.*

Sirpiculæ falces, Varr. 1, 22. scirpiculæ, Cat. 11. *Salmasius ad Solin. c. 35, p. 414, conjecit* sarpiculæ *a* sarpendo, *h. e. putando. Schœttg. Potest ex sarpicula ortum esse* scirpicula, *distracto in duas literas* a, *tanto quidem facilius, quod, alia licet significatione*, scirpus *s.* sirpus *nota sunt.* Sarpa *est* ἅρπη, *ut in multis aliis spiritu aspero in S mutato.*

Sirpiculum vimine textum, Col. 10, 305.

Sirpiculi jugorum, Varr. 2, 2. *Intelligo corbes duas, jugo, h. e. ligno transverso, aliquantum incurvo junctas, cujus ope unus vel homo vel asinus binas humeris vel tergo portare potest. Ita comparatio sic satis bene procedit: duæ pastiones, præsertim si convalles sint, duo sirpiculi sunt, qui interjecta calle publica tanquam jugo continentur & junguntur.*

Sisamum, *ut scribitur* Pall. 10, 7, *vid.* Sesam.

Siseris radix ut condiatur, Col. 12, 56. Siser, *radicula illa dulcis, foliis pastinacæ similibus, nostris & Belgis a sáccharo cognominata.* ex sisere flore liquidum mel faciunt apes, Varr. 3, 16. *Sed verissima est Pontederæ emendatio* ciceris flore.

in Sisymbrium mutatur ocimum, Pall. 5, 3. sisembrium scribitur Veg. 3. 3 b. Menthæ *genus, Ross-Müntz, Wasser-Müntz.*

Siticulosum solum, Col. 3, 11. Pall. 2, 13.

Sitienti aqua tepida datur, Varr. 2, 1.

Sitis æstatis, Col. 11, 3. *it.* Col. 10, 144. *siccitas.*

in Situla apponitur aqua bovi, Veg. 3, 31.

Situlus aquarius, Cat. 10 & 11.

Situs, *a*, *um.* sita fiet aqua plus horam unam, *steterit*, Cat. 89.

Situs ævi longus, Col. 1, 1. situm aut mucorem con-

trahit, Col. 12, 17. ſitu mucorem contrahunt penora, Col. 12, 4. ſitu dilabi, Col. 12, 3. vetuſtatis, Col. 2, 18. vallis & uliginoſi campi, Col. 3, 19.

Sleta qua trictores utuntur, Veg. 2, 49. *Quæ ſit* ſleta, *qui* trictores? *nec invenio, neque comminiſcor.*

Smyrnæ vites biferæ, Varr. 1, 7.

Smyrneum *ſ.* ſmyrnion, Cat. 102. σμύρνιον, atrum olus, Col. 11, 3. *ſ.* ſemen oluſatri, *quod vult Rhod. Lex. Scrib.*

Soboles (ſuboles *plerumque Pol. & Lipſ. MSS.*) generet varias, Col. 10, 213. caprarum depellenda, Col. 7, 6. adhærentes cepis, Col. 12, 10. cinaræ, Col. 11, 3. arboris, Col. 5, 11. per brumam poſſunt cædi, Col. Arb. 5 & 10. a radice exſtirpandæ ſunt, Col. 4, 24. Pall. 12, 7. ſobole ſeruntur tuberes, Pall. 10, 14. piſtacia, Pall. 11, 12. ex ſobolibus ulmi, Col. 5, 6. *Quoties igitur de planta dicitur, intelliguntur ea, quæ circa caput plantæ ex ipſa radice enaſcuntur; in arboribus,* ſtolones

Societas major cum campeſtri fructu, *h. e. convenientia, ſimilitudo*, Varr. 1, 6.

Socio. ſociare cum ſcientia diligentiam. Col. 3, 3.

Sol & luna invocati, Varr. 1, 1. cum ſol in occaſum fuerit, Col. 12, 15. unam particulam (*Zodiaci vel Eclipticæ potius*) biduo tenet, Col. 11, 2. ſolis curſus annalis uti deſcriptus, Varr. 1, 27. ſolem prono ventre ſequitur malache, Col. 10, 247. in ſole ſiccari quæ ſoleant & quomodo, Col. 12, 14. in ſole, Veg. 3, 18 & 24. ſole toto ſiccare, *h. e. die*, Pall. 4, 10. ſole candente, Col. 6, 13. Veg. 3, 4. fervente, Col. 6, 13. Veg. 3, 4. a ſole percuſſus, Veg. 3, 36.

in Solariis pavimenta, Pall. 6, 11.

Soleæ jumentorum ferro purgandæ, *ungulæ*, Veg. 1, 56. * ſolea ſpartea pes induitur, Col. 6, 12. * ſoleæ ferreæ, *clavis ſuppingendæ, in uſu non fuiſſe veteribus videntur. Ne dicam de ſexcentis occaſionibus, ubi ferra illa commemoranda fuiſſent, v. g. quod Lucian. Navig. p. 505 Gr. non metuit ſibi ab equo delapſo a ferreis ſoleis equorum, ſed* δέδια, *inquit*, μὴ τοῦ σαλπιγκτοῦ ἐποτρύνοντος καταπεσὼν ἔγωγε συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τοσαύταις ὁπλαῖς: *arguit hoc conſtans & perpetuum ſilentium Xenophontis, ruſticorum noſtrorum, Pollucis, Hippiatrorum veterum, Vegetii, qui non poterant tranſire ſilentio rem ita neceſſariam, a qua uſus & valetudo equi ita pendet, ut a nulla re magis: ut vel inde patet, quod de ungula,*

ejus conservandæ ac durandæ ratione, morbisque ita sollicite præceperunt. Videat mihi aliquis vel solos Hippiatricos 2, 102 Ruel. aut Veg. 3, 55 seq. & dicat, an homines fuerint, qui nihil ibi de equis ferro calceandis, si tum ea res usu recepta fuit? Pe. de Crescentiis, qui multo brevior fuit in hoc argumento, non omisit de ferrando equo *præcipere 4, 9, quem descripsit, ut alias etiam, Laurentius Rusius, (recentior enim hic puto, certe magis barbarus) hippiatrias cap. 28. Iidem duumviri de* inclavaturæ *(i. e. clavorum male impactorum) quatuor generibus, & curandi ratione, sollicite, & iisdem prope verbis, egere. Crescentius quidem 9, 55, Rusius autem c. 123 — 126. Sed plane ab hac quæstione removendus est, si quis nescit, hoc vel primum mulomedicinæ munus esse; quo etiam factum est, ut ea in solidum pæne ferrariis fabris, ferreas illas soleas suppingentibus scilicet, cesserit. Sed sunt tamen loca, quæ suadere videntur antiquitatem remotissimam hujus rationis. Collegit ea ad Catullum c. 18 Is. Vossius p. 48, & fiducia magna pronuntiat. Operæ pretium fuerit singula inspicere. „ Xenophon, inquit, περὶ ἱππικῆς jubet „ equorum ungulas muniri ferro, περιχηλῶσαι σιδήρῳ. licet vul- „ go περιχειλῶσαι legatur, quæ ridicule prorsus interpretes „ accepere, ac si lapides, quibus insistant equi, ferreo labro sint „ includendi, ne diffundantur.“ Ridiculum illud per nos videatur Vossio; sed Xenophonti quidem ita visum, legentibus attente apparet. Laudaverat initio libelli duras, & cavas easdem, sonorasque adeo ungulas equi, ὥσπερ κύμβαλον ψοφεῖ πρὸς τῷ δαπέδῳ: (hinc poetarum* sonipedes *equi) & laudat in equo militari, venali, ostendens quomodo is explorandus ante sit, quam ipse conscendas. Deinde ubi de stabulo præcipit, sterni illud jubet lapidibus parem fere ungulæ equinæ magnitudinem habentibus. Porro jubet etiam aream exteriorem stabuli (hanc equidem puto dici τὸν ἔξω σταθμὸν) parari, ut dum producitur equus, & ibi stat, destringendi causa, aut muscarum auferendarum, (μυωπιζόμενος ita interpretari malim, quam de muscarum aut calcarium vexatione accipere) pedibus calcat solum, eadem duret & consolidet ungulas. Hunc porro locum ita jubet parari Xenophon: ὡς δ' ἂν αὖ ὁ ἔξω σταθμὸς βέλτιστος εἴη, καὶ τοὺς πόδας κρατύνοι, (hæc haud dubie verior lectio pro vulgato κατευρύνοι, nisi malis καταῤῥωννύοι) εἰ λίθων στρογγύλων, ἀμφιτόμων (minime acutorum, sed præcisorum undique) ὅσον μναιαίους ἁμάξας τέτταρας καὶ πέντε χύδην καταβάλλοι, περιχειλώσας σιδήρῳ, quid quæso vult ferrea regula & quasi labio circumdari? pedes, an lapides fusos? respondeat ipse Xenophon: ὡς ἂν μὴ σκεδαννύωνται, ne*

dissipentur; non profecto ungulæ, quas durari, & ea causa lapidibus vult impingi crebro, sed lapides. itaque pergit, ἐπὶ γὰρ τούτων (λίθων arbitror equidem) ἑστηκὼς, ὥσπερ ἐν ὁδῷ λιθώδει κ. τ. λ. Habet idem præceptum in Hipparchico, non procul ab initio, & addit, qui experimentum facere velit, illum tum cetera crediturum, (de duritie & robore nimirum, ungulis ita conciliando) tum στρογγύλους τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὄψεται. Nimirum attritu perpetuo lapidum rotundorum, ungulas & ipsas aliquantum corrotundari necesse est, quæ quidem figura deinde variis noxis occurrit, sed qui quæso rotundabitur ungula lapidum attritu, si solea munita est ferrea? Nimirum non ipsum Xenophontem inspexerat attente Vossius, sed verba brevius, ut solet, excerpta apud Pollucem (1, 200) legerat. Viderat ibi, quod mihi vehementer fit probabile, annotata Salmasio. Hic enim, aliud forte & ipse agens, festinans certe, per primam lectionem, adscripserat, περιχηλώσας legendum, idque se alio loco ostensurum, ut multa alia, promiserat. Voluit autem sine dubio significari hoc verbo nusquam præterea, quod sciam, lecto, ungulas, τὰς χηλὰς (quæ non nisi improprie de equis dici possunt, cum bifidum quid notent) circumposito ferro munire. Arripuit id Isaacus, nimium credens Salmasio, cui alias non nimium, ut vult videri, tribuit; sed parum, ut vidimus, feliciter. Vocat in partes χαλκόποδας Homeri equos, non negat de pedum robore accipi posse. „Sed vero, inquit, longe potior prior mihi videtur expositio, (de soleis e ferro suppactis) quam ipse confirmat Homerus, cum ἐριγδούπους πόδας ἵππων & alibi ὑψηχέας vocat, διὰ τὸ ἠχητικὸν τοῦ χαλκοῦ, ut recte exponit Eustathius.“ Cum primum ista legerem, cogitabam, fieri posse, ut, Eustathio prodente, jam mos ille ferrandi equos obtinuerit, isque suorum temporum rationes ad Homeri formulas temere applicuerit. Sed nihil tale Eustathius. Quin ita loquitur, ut ne obiter quidem dicat, unde intelligere possimus, ipsius ætate ferratos esse equos. En verba ad Ιλ. ν', 23, pag. 918, 19: ἰστέον δὲ ὅτι χαλκόποδες ἵπποι οὐ μόνον οἱ στερεόποδες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἠχόποδες. λέγει δέ που καὶ ἐριγδούπους πόδας ἵππων, καὶ ὑψηχέας ἵππους (Ιλ. ε', 767, ubi interpretatur, ὧν ὁ κρότος ὑψοῦ ἠχεῖ) ὧν ὑψοῦ ὁ ἦχος ἥκει τῶν ποδῶν. ὅτι δὲ ἠχητικὸς ὁ χαλκὸς, ἐξ οὗ καὶ οἱ ἵπποι, ὡς ἐῤῥέθη χαλκόποδες οἱ ἠχόποδες, δηλοῖ μὲν καὶ τὸ ἤνοπα λέγεσθαι τὸν χαλκὸν, ὅ ἐστιν ἔμφωνον. Qui Græce intelligunt, illi sentiunt profecto, nihil aliud de Eustathii sententia χαλκοπόδων nomine intellexisse poetam, quam sonipedes, quorum ungula, ut Xenophon volebat, ὥσπερ κύμ-

βαλον φορεῖ πρὸς τῷ δαπέδῳ. Venimus ad Plinium, qui 33, *49,* Poppæam Neronis *narrat* delicatioribus jumentis soleas ex auro induere solitam. *Mulas recte intelligunt interpretes, præsertim Schefferus de re vehiculari 1, 8, p. 91. Maritum igitur superare studuit luxuria, quem* soleis mularum argenteis usum, *narrat Suet. c. 30. Sed ista quidem aperta dices, lector. Aperta, ut intelligamus, munitos esse aliqua re pedes mularum. Sed quid fuerit, e Græcis jam ostendit ad hunc ipsum locum Casaubonus.* ὑποδήματα *vocat Arrianus Disp. in Arria. 3, cap. ult.* ὑποδήματα ἵππου ὑποδεδέσθαι *dictum ab Artemidoro jam observatum Scaligero ad Catull. l. c. qui Arrianum etiam & Xiphilinum laudaverat. Xiphilinus de eadem re agens,* ἡ Σαβίνη, *inquit,* αὕτη οὕτως ὑπερετρύφησεν, ὥστε τὰς ἡμιόνους τὰς ἀγούσας αὐτὴν ἐπίχρυσα σπαρτία ὑποδεῖσθαι. *Quid essent* sparteæ, *ad Columellam Vegetiumque satis docetur: aureæ & argenteæ soleæ ex filo pretiosi metalli textæ sunt, & alligatæ pedibus, quoties viæ aut luxuriæ adeo ratio posceret. Docet hoc ejusdem Suetonii locus Vespas. c. 23:* Mulionem in itinere quodam suspicatus ad calceandas mulas desiliisse, ut adeunti litigatori spatium moramque præberet; interrogavit, Quanti calceasset? pactusque est lucri partem. *Scruposam viam aut pulverulentam causatus fuit absque dubio mulio, cur delicatiorum jumentorum ungulis parcendum esset. Si quid casu factum esset, ut potest accidere, ne quid dicam aliud, non* mulas *profecto, sed* mulam *curasset mulio. Denique ipse Catullus, ad quem ista disputaverat Vossius, mentionem ille quidem facit* ferreæ soleæ in tenaci voragine relictæ, *neque, quid intelligendum sit, habeat disputationem, si quis hodie poeta ita loquatur. Sed multo facilius tamen derelinquuntur soleæ deligatæ, quam affixæ clavis. Itaque pro sua cum bonis libris familiaritate prudenter monuit Scaliger,* Soleæ equis inducebantur, non, ut nunc, clavis suppingebantur, propterea Græcis illud, ut in homine est ὑποδεδέσθαι *&c. Quæ sane non refutavit Vossius. Est etiam illud animadvertendum. Nondum productum est exemplum, unde constare posset, ordinarie & perpetuo calceari solitum esse jumentum. Equi extra morbum calceati, nescio an alia exstet memoria, præter illud Artemdori 4, 32, pag. 220:* ἔδοξέ τις ἵππου ὑποδήματα ὑποδεδέσθαι, ἐστρατεύσατο καὶ ἐγένετο ἱππεύς. Οὐδὲν γὰρ διέφερεν ἢ αὐτὸν, ἢ τὸν βαστάζοντα ἵππον ὑποδεδέσθαι τὰ ὑποδήματα. *Ac potest sane fieri, ut ad bellicam, aut longam alioquin expeditionem sparteas, vel simile solearum genus, in promtu habuerint equites. De camelis Aristoteles Anim.*

hiſt. 2, 6, Τὰς ΕΙΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΙΟΥΣΑΣ *ὑποδέουσι καρβατίναις, ὅταν ἀλγήσωσιν. Nam Plinio teſte 11, 106,* in longiori itinere ſine calceatu *illorum pedes* fatiſcunt. *Simili igitur de cauſa* corio crudo (*hæc ſunt καρβάτιναι*) ſparteiſve *potuerunt etiam calceare equos. Potuerunt etiam, quod ſuadent, ſi ſana ſunt, verba Catulli,* ſoleæ *mularum eſſe* ferreæ, *aut filo ferreo plexæ, aut lamina ferrea munitæ. Illud quidem manet, clavis affixas ſoleas Vegetii ætate nondum fuiſſe. Quid imaginis in vetuſto hippiatricorum Græcorum exemplari viderit Voſſius, non diſputamus. vult autem vidiſſe clavorum, quibus trajiciantur ungula, ſigna & veſtigia. Genuinæ quidem antiquitatis monumento, neque picto, neque ſculpto, neque literato denique revinci eam, quam propoſui, ſententiam poſſe, ſatis nobis videtur exploratum. Quandoquidem Catulli carmen in manibus eſt, non deſinamus abſque corollario. Verſus penultimus, ut eſt in Voſſiana & aliis, quæ ad manum ſunt, editionibus, in legem metri peccat, ſervatam diligenter a poeta & explicatam a Mureto. Legunt:*

Et ſupinum animum in gravi delinquere cœno.

Quartus pes una ſyllaba longa conſtat, hoc eſt, pes non eſt, ſed ſemipes. Scribendum ſine dubio derelinquere. *Et jam tradenda typographis iſta erant, cum video* derelinquere *eſſe in Henricpetrina Baſil. 1592, 8. His plane conſentiunt ea, quæ Fabrettus ad Col. Traj. p. 224 ſ. de ſtatuis equeſtribus; totamque hanc diſputationem probat Weſſelingius ad Diodor. Sic. p. 233.* * Solea oleo conficiendo, Col. 12, 50. *Quale hoc inſtrumentum fuerit, non habeo dicere. Obſervat Philander ad Vitruv. 8, 4, pro* ſolea ſolena *ſubſtitutum a Cælio (13, 4.) ſed quod ipſe jam vidit, quomodo σωλὴν a canali differat, obſcurum eſt. Vid. Auſ. Pop. de inſtrument. fundi 12, 8, & quæ nos ibi.* * piſcis, Col. 8, 16. Gr. *σανδάλιον, it. ἁπλὴ, obſervante Salmaſio ad Solin. p. 794, a. C. D. Lingulacam etiam dici, ψῆτταν, βούγλωσσαν, & plura alia, docet Nonn. de re cib. 3, 25. Alterum nomen Galli ſervant eodem indice,* Sole; *alterum Belgæ,* Tonge.

Solemnis labor ruſticorum, Pall. 1, 6. ſolemnis hujus pecoris labor conficiendi frumenti, Col. 7, 1. agricolæ gallinarum cura, Col. 8, 2. ſolemne eſt feminæ omnibus annis parere, Col. 6, 37. *add.* Col. 1, 8. ſolemnium dierum ornatus, Col. 12, 3. * ſolemnia feſtorum, Col. 2, 22.

Solemniter, *ordinarie, in cibo conſueto*, Pall. 1, 28.

Solide contexta ciſta, Col. 12, 54.

Solidatum rudere ſolum, Pall. 1, 17. ſolidata pecorum

ungulis area, Pall. 1, 36. mula, *h. e. durata laboribus*, Pall. 4, 14.

Soliditas vitium maciei *opponitur* Pall. 1, 6. soliditati arboris conveniens surculus, *æque crassus*, Pall. 3, 17. pro acquirenda soliditate, *de caseis*, Pall. 6, 9.

Solido. solidare stomachum titubantem, Pall. 3, 31. solidatur terra assiduo calcatu, Pall. 2, 13. ubi solidari cœperit caseus, Pall. 6, 9. donec omnis plaga solidetur, Veg. 2, 26 & 27.

Solidus. solida pruna mollibus & mitibus *oppon.* Col. 12, 10. solidius virtute vinum, Pall. 11, 14.

Solitannæ cochleæ, Varr. 3, 14. *A promontorio solis in Africa nomen sortitæ videntur Harduino ad Plin.*

Solitaria natura, Varr. 3, 16.

Solium, Cat. 10. soliorum in balneis forma, Pall. 1, 40 & 41. *h. e. labrorum s. cavorum quorumcunque, in quæ descendunt, qui lavant. Marcellum Donatum ad Lampridii Alex. Severum p. 967 laudat Schœttg.*

Sollertissimus fundus, Col. 8, 2. *h. e. optime & quanta potest arte instructus.*

Sollicitare obsequia feminæ, Col. 6, 37. * sollicitantur salebris apes, *h. e. nimis concutiuntur*, Col. 9, 8.

Sollicitior esse debet, Pall. 7, 7.

Solstitiales spinæ, Col. 2, 18. *Dispice, numquid faciat pertinentve ad Plautinum sensum spina hæc solstitialis. Namque apud Plautum in Pseudol. (1, 1 & 36.) scriptum legitur*, Quasi solstitialis herba paulisper fuit, repente exortus sum, repentino occidi. *Plinius significare videtur*, solstitialem herbam *dici solstitio vel provenientem, vel florentem, ut sit nomen non unius tantum herbæ proprium, sed cuilibet herbæ accommodatum nascenti per solstitium. Sic enim scribit libro 26, cap. 5:* Condurdon herba solstitialis, flore rubro, suspensa in collo comprimere dicitur strumas. *Consimiliter* spinas solstitiales *exponere poteris solstitio progenitas ac vigentes. Cornel. Celsus* herbam solarem *vocat heliotropion, quia circumagitur cum sole. Beroald.*

Solstitii dies, Varr. 1, 28. *ubi observat Victorius, æstivum modo ita dici antiquis & optimis scriptoribus.* Solistitium *etiam scribi. idem docet ad Cat. 102. Prius illud non servant nostri, e. g.* Solstitia quando fiunt, Col. 9, 14. solstitium brumale XVI an IX Kal. Jan. Col. 11, 2. hibernum, Col. 7, 3.

Solum præstantissimum quod &c. Col. 2, 2. defatigatum

& effœtum, Col. 1, Præf. fpiffum, refolutum; exile, lætiffimum; campeftre, præceps; ficcum, uliginofum, rofidum; falfum, amarum, Pall. 2, 13. * folum facere in tracta, Cat. 76. *it.* 82. contrahito, Cat. 76. *i. e. replicato, ut minus fiat, exfiftatque balteus, de quo ib.* * hominis, *i. e. vestigium*, Varr. 1, 47.

Solvo. folvit ventrem tithymallus, Col. 9, 13. * folvere nummos bona fide, Cat. 14. æquum, Cat. 146.

Solutio numorum, Varr. 2, 1.

Solutus. foluta velut cinis terra, Col. 2, 2. folutiori terra, Col. 5, 5.

Somniculofo plurima effugiunt, Col. 11, 1.

Somnio. fomniare ineptias, *h. e. dies noctefque cogitare*, Col. 1, 8.

Somnus infititius, Varr. 1, 2.

Sonitus ventris cruditatis fignum in bubus, Col. 6, 6.

Sono nullo convertitur annus, Col. 10, 160.

Sophortiæ vites, Col. 3, 2.

Sopitum naturaliter pecudis ingenium, Col. 6, 37.

Sorbiles cibi, Col. 8, 17.

Sorbitio liquida, Cat. 157. Col. 6, 10.

Sorbi fatio & cultus, Col. 5, 10. Pall. 2, 15. 3, 25. infitio, Pall. 5, 5. Inf. 137. *add.* 83. forba ut condantur, Cat. 7. Varr. 1, 59. Col. 12, 16. Pall. 2, 15. ut promenda, Varr. 1, 68.

ft Sordet oleum, Pall. 12, 19. * fordet colore cicera, Pall. 4, 6.

Sordefcunt vilitate fermonis, Veg. Præf.

Sordidus guftus, Col. 3, 2. auctumnus, Col. 10, 44.

Sorex nidum facit in corpore fuis vivæ, Varr. 2, 4. forices ne vitem lædant, Col. Arb. 15.

Sortitio fit tribuum (*in comitiis*), Varr. 3, 17.

Spadones equi, Veg. 4, 7. furculi qui? Col. 3, 10.

Spærita, Cat. 82. *pro* fphærita.

Sparcia, Veg. 1, 26. *vid.* Spartea.

Spargere, *ferere, difponere*, Col. 10, 120. phlegmon fpargere, Veg. 2, 48. *pro* phlegmonen *difcutere & diffipare.* * Spargo *etiam in compofitis primam vocalem retinet, non minus quam* carpo & quæro. *Vid. ad* Varr. 1, 57. *ubi MS.* confpargunt, & afpargit. *Idem fervat Columella Lipf. & Leidenfis Pallad.*

Sparteus, *a. um.* fpartei funes, Col. 12, 50. Cat. 3. ur-

næ & amphoræ, Cat. 11. ſpartea ſolea, Col. 6, 12. & * *ſubſtant.* ſpartea munitur pes, Col. 6, 12. ſpartea calceare curabis, Veg. 1, 26. 2, 45. 3, 18. calceata ungula curatur, Col. 6, 15. ſpartea ſuſpenſa de ramis, Pall. 12, 7. vetus, Pall. 1, 24. Veg. 2, 57.

Spartum crudum, *non malleatum*, Col. 12, 19. unde nectas bubus paleas (*f.* ſoleas) lineas, reſtes, funes, Varr. 1, 23. *De varia* ſparti *utilitate Marcell. Donat. ad Liv.* 22, *p.* 31 & 32. *Guilandinus de papyro c.* 9, *p.* 258 *ſq. Salmaſ. ad Solin. p.* 189 *ſq. Obrecht ad Dictyn* 3, 18. *Schœttg.*

Spaſmus morbus boum, Veg. 3, 32.

Spatha lignea permiſcere, Col. 12, 41.

Spatiari in area compellunt pecora, Pall. 7, 1.

Spatium. ſpatia inter articulos palmitum, Col. 4, 24. ſpatia ſunt paſſus, actus, climata, jugera, Col. 5, 1.

Spatulæ renum, Veg. 4, 1 & 2. *vel ſpondyli ſunt, vel earum partes eminentes ac latæ.*

Specam ruſtici vocant ſpicam, Varr. 1, 48.

Specialiter, *ſecundum ſpecies, ut confuſioni opponatur*, Col. 3, 19. * τῷ generatim *opponitur* Col. 3, 9. 12, 2.

Species ternæ ternas in ſe habent alias, Varr. 1, 9. genera ſingula in binas ſpecies dividuntur; in prima parte, Varr. 3, 3. ſenæ ſingulis contribuuntur generibus, Col. 1, 2. * a ſpecie ſimplicia genera agrorum, Varr. 1, 6. * *de vino condito*, Pall. 11, 14. *ſed & ibid. ea quæ hodie ita dicuntur a pharmacopœis.*

Spectaculum formoſum, Varr. 3, 13.

Specto. ſi ad fructum ſpectes — ad delectationem, Varr. 3, 6. * quo ſpectent villæ porticibus, oſtiis, feneſtris, Varr. 1, 4.

Specularibus intecta vaſa, Col. 11, 3. *Miſtbeeten.* per ſpecularia lumen admitti, Pall. 1, 20.

Speculatæ deformitatem ſuam equæ, Col. 6, 35.

Speculatur accipiter facillime albas columbas, Col. 8, 8. ſpeculari parientes gallinas, Col. 8, 5. fœtus avium, Col. 8, 3. quæ turba ſit apum aquantium, Col. 9, 8. an ſe profundant apes, Col. 9, 8. ſi jam effœtæ ſint, Col. 9, 1.

Speculo objecto accipere imaginem nubis, Pall. 1, 35.

Specus perducere, Varr. 3, 17.

Speluncas librare ad caput aquæ, Pall. 9, 11.

non Spernendus auctor, Col. 1, 1. *ut Livius de Polybio.*

Sphærita, *vel* ſphærites, *vid.* Spærita.

Sphondyli *pisces*, Col. 8, 16. spondylos *alii scribunt. sunt autem in ostreorum genere. vid. Salmas. ad Solin. p. 792. Nonn. de re cibar. 3, 37.*

Spicæ partes, Varr. 1, 48. in spicis conditur far, Varr. 1, 63. spica vana & minuta, Col. 2, 9. caduca saturantur oves, Varr. 2, 2. spicæ in frumentis emissio, Col. 2, 12. spicæ messis ut exterantur & expurgentur, Col. 2, 21. * spicæ allii & ulpici, Cat. 70. Col. 8, 5. 11, 3. *it.* 10, 112. Pall. 12, 6. Veg. 3, 2. *Ita Scribo. comp.* 231, *& Rhod. in Lex. qui aliunde etiam vindicat* spicam allio, *quod facit contra Salmasium Pontedera ad* Cat. 70. * Celtica, Veg. 4, 13. Indica, *ibid.* nardi, *ibid.* Syriaca, *ibid. herbarum nomina, nescio an satis explicata.*

Spicilegium post messem, Varr. 1, 53.

Spinæ solstitiales, Col. 2, 18. spinarum genera, Col. 3, 11. spina alba, Col. 7, 9. *Hoc nomine hodie vocamus fruticem spinosum pæne instar arboris grandem, qui baccas fert puniceas, gratissimum suibus pabulum.* Senellas *vulgo nuncupamus. Salmas. ad Solin. p. 370 sq. Schœttg.* * spina duplex equi laudatur, Varr. 2, 7. Col. 6, 29. * *an diaphragma nasi* spina *vocetur? vid.* Gibber.

Spiniferas prunos, Pall. Inf. 81.

Spino inseritur pirus, Pall. 3, 25. spini steriles, Pall. Inf. 63. *Servius ad illud Ge. 4, 145,* Spinos jam pruna ferentes, Prunorum, *inquit*, arbor vocatur *spinus* genere masculino: nam sentes *has spinas* dicimus. *Itaque mirabar, a Dodonæo plane omitti hanc arborem; a Menzelio autem ex Valloti horto regio* oxyacantham vulgarem *vocari.*

Spionia vitis, Col. 3, 2, 7 & 21. spionicus gustus, Col. 3, 21.

Spira uti fiat, Cat. 77.

Spiracula in alveis apum, Pall. 7, 7. claudere, Pall. 11, 14.

Spiramenta talparum, Pall. 1, 35. vasi relinquuntur, Pall. 12, 22.

Spirituales partes pulmonis, Veg. 3, 76. *fort.* spiritales.

Spiritus quo non pervenit, Varr. 1, 57. introire potest, Col. 12, 16 & 45. silentis vel placidi dies, Col. 3, 19. naturalis, Col. 3, 10. mortifer, Pall. 9, 9. nocentes, Pall. 1, 35. cœli noxius, Pall. 1, 3. orbis seu mundi, Col. 10, 197. * longior & cum quodam impedimento tractus, Col. 6, 9. spiritum an auribus ducant capræ, Varr. 2, 3. spiritu resumto, Col. 9, 13. inflato, Col. 9, 8.

Spiſſamentum *eſt corpus rarum ſalgamorum vaſis infercien-dum, ut quæ condita ſunt infra muriam retineantur. Aliam periphraſin vid.* Col. 12, 45. *aliam* Col. 12, 48 *extr.* ſpiſſamento facto de arundinum foliis olivam premito, Col. 12, 47. fœniculi ſpiſſamento deprimunt baccam, Col. 12, 47. *add.* 12, 7, 9 & 16.

Splenis dolor ſi porcos infeſtet, Col. 7, 10.

Spleneticis (*al.* ſplenicis) prodeſt ſcillite vinum, Pall. 8, 6.

Spolium ſerpentis appenſum arbori, Pall. 12, 7.

Spondet celeriter nimis vitis, *florem oſtendit*, Col. 3, 2. ſpondere ſtipulanti, Col. 10, Præf.

Spondyli *ſ.* ſphondyli, *vertebræ, quæ ſpinam dorſi conſtituunt*, Veg. 4, 1.

Spongia effingere fiſcinas, Cat. 67. *tergere.* vulneribus imponitur, Veg. *ſæpe, e. g.* 2, 48. combuſta adſtringit, Veg. 3, 16. Afra, Veg. 2, 34. 3, 16. ſpongiæ majores & minores *in apparatu preli olearii*, Col. 12, 50. * lapidis genus, Pall. 1, 10. * ſpongiæ aſparagorum, Col. 11, 3. Pall. 3, 24. ut fiant, Pall. 4, 9.

Spongiolæ in aſparagis, Col. 11, 3.

Spontis ſuæ cytiſus ſativæ *oppon.* Col. 9, 4. aqua, Col. 11, 3. *alia* manu illata.

Sporta fæcaria, Cat. 11. juncea vel ſpartea, Col. 12, 6. ſportis incluſæ aves, Col. 8, 7.

Σπουδὴ *nomen canis*, Col. 7, 12.

Spuma argenti, Col. 6, 14.

Spumeus color equi, Pall. 4, 13.

Spumo. ſpumantes uvæ, Col. 10, 44.

Spurce verſantur in pabulationem ſues, Col. 7, 9.

Spurcitiam eximere omnem, Col. 12, 17. quidquid rubiginis aut ſpurcitiæ reſedit, Col. 1, 5. a ſpurcitiis purgare alvum apium, Varr. 3, 16.

Spurcus ager *pro ſqualido*, Col. 1, Præf.

Squallentes arenæ, Pall. 1, 5.

Squalos piſces, Varr. 3, 3.

Squamoſi greges, Col. 8, 17.

Squibala, σκύβαλα, Veg. 1, 47. *Sic*

Squillæ albæ, *pro* ſcillæ, Pall. 8, 8. *Etiam ita MS. Sylb. contra pro* ſquilla Veg. 3, 67, *eſt in Corbejenſi* ſcylla. *add.* 3, 75. ſquillæ beneficio ſata omnia comprehendunt facilius, Pall. 3, 29. *coll.* 28. *it.* Pall. 4, 10. circa radicem

arboris feritur, ne poma crepent, Pall. 4, 10. *conf.* Col. 5, 10. trita equorum libidinem concitat, Pall. 4, 13.

Squinuanthos, *σχοίνου ἄνθος*, Pall. 11, 14. *vid.* Scinoanthos.

Stabiæ fontibus celebres, Col. 10, 133.

Stabiliendis vineis habilis, Col. 4, 33.

Stabilissimus quæstus, Cat. Præf.

Stabularii castra, Col. 6, 23.

Stabulatio hiberna, Col. 6, 3.

Stabulare in fundo, Varr. 1, 21. stabulari sicce, Col. 6, 12. in petris, Col. 8, 16. in quibus stabulentur turdi & pavones, Varr. 3, 3.

Stabula pecudum, Col. 1, 6. equorum & boum qualia, Pall. 1, 21. boum, Col. 6, 23. Pall. 4, 12. ovium, Varr. 2, 2. Col. 7, 3. avium cohortalium, *ὀρνιθῶνες*, Col. 8, 1. apium, *alvei*, Col. 9, 6. * stabulo præsepia inficiunt, *f.* stando, *aut* stabulando, Veg. 3, 2.

Stactis, *guttis resinosis, quas exsudat Achaica myrrha, f. Smyrneum*, Col. 10, 173.

Stagnata palude terra, Col. 10, 11. * stagnata tribus potionibus animalia, Veg. 1, 18. *vid.* Stagno.

Stagneum vas, *stanneum*, Col. 12, 41. Veg. 1, 16. stagneis regulis, Pall. 6, 7. *Vide quæ nuper ad Fabrum diximus. Add. Facciolatus ad Calepinum, & Rhod. ad Scribo. 30, p. 69.*

Stagno, *confirmo.* stagnare boves adversus ægritudines, Veg. 3, 2. ad stagnanda animalia, Veg. 3, 2. *add.* 3, 23. *it.* Stagnata.

Stagnum, Varr. 3, 5. *fons restagnans.*

Stalticæ res & stypticæ *conjunguntur* Veg. 2, 51.

Stamina contorti junci, Col. 10, 306.

Staphis agria, Pall. 1, 27. *σταφὶς ἀγρία vel σταφυλὴ ἀγρία, ut appellat Columella eadem de re agens 8, 5, est uvæ genus de quo Plin. 23, 1:* Astaphis agria sive staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falso. *Post pauca:* Quidam eam pituitariam vocant, & plagis serpentium utique illinunt. *Celsus 3, 21:* Uva taminia, quam *σταφίδα ἀγρίαν* Græci nominant. *Aurelius Acut. 3. 30:* Herba pedicularis, quam *σταφίδα ἀγρίαν* vocant. *Schœttg.*

Σταφυλὴ ἀγρία, Col. 8, 5.

Σταφυλῖνος pastinacæ species, Col. 9, 4. 10, 168. *vid. Dalechamp. ad Plin. 19, 6. Schœttg.*

Staphyloma, Veg. 2, 19. *quotuplex illud esset oculi vitium,*

ad agrorum & arborum cultus, Col. 8, 9. ut dividendum, Cat. 29. Col. 2, 16. bonum vineis præbet lupinum, Col. 11, 2. afini minimum herbarum creat, Col. 11, 3. hominum excellentiffimum, Col. 11, 3. fuillum adverf. vermes, *it.* bubulum, Pall. 3, 25. ftercoris vicem quæ fuppleant, Col. 2, 15. * *Medicinæ & alia vis ftercoris.* Stercus primogeniti vituli philtron apibus, Pall. 1, 39. turdorum & merularum utile ad cibum bobus & fuibus, Varr. 1, 38. afininum in medicina equorum, Veg. 1, 56. caninum prodeft bobus ictericis, Veg. 3, 56. columbinum ftrophofis, Veg. 3, 57. ad traumaticum adhibetur, Veg. 4, 28. crocodili in collyrio, Veg. 4, 27. humanum in collyrio, Veg. 4, 27. porcinum peftilens, Veg. 3, 2. fuillum recens ad cataplafma. contra venena, Veg. 3, 77. gallinæ peftilens, Veg. 3, 2 & 85. * De ftercore ficcato ftrata præbentur animalibus ægrotis, Veg. 1, 38. 2, 9. folent eadem obrui ftercore, ut fudent, Veg. 3, 12. *Sic Hippiatr. 1, 9, p. 15, b. Ruell. ex Hierocle,* non afpero ftabulo, fed lætamine, vel mollibus culmis fubftrato cubitet. *Interdum* fterquilinio obruitur animal opifthotonicum, *Hipp. 1, 34, p. 49 b. it. 2, 101, p. 96, b.* molle lætamen fubfternere *nos jubet, ut* fomno poffit indulgere. *Add. 2, 102, p. 99, a.*

Sterile fenium hominis, Col. 2, 1. fteriliores ad partus galli, Varr. 3, 9.

Sterilitatis arborum remedia, Pall. 2, 15. Col. 5, 10. fterilitas annonæ, Col. 2, 10. fterilitate affici, Col. 3, 10.

Sternitur fi flecti poteft vitis, Col. Arb. 6. * fternendus eft equus, Veg. 3, 78. *h. e. fella vel ephippium imponendum.*

Sterquilinium fieri, Cat. 2. ejus fitus & cura, Varr. 1, 38. Pall. 1, 33. duo fterquilinia, Varr. 1, 13. Col. 1, 6. *vid.* Stercus.

Stertet bos pulmonibus laborans, Veg. 3, 45.

Sticula vitis, Col. 3, 2. *a* ftica, *quod eft* στίχος. *quoniam acina lineis, venulis, ftriifque diftincta & ordinata producit. Ponted.*

Stigmare equum aut cremare, Veg. 1, 26.

Stillatis cauteriis, Veg. 3, 7. *Quid fi* ftilatis, *h. e. in ftili formam factis.*

Stillicidia ex hibernis imbribus, Pall. 9, 8. ftillicidium alterius arboris tangit alteram, Pall. 3, 25.

Stillo. ftillat veretrum equi calculofi, Veg. 1, 46. ftillaverint femina, Col. 4, 33. *Quid fibi hic velit* ftillandi *vox*,

equidem non intelligo. De ſtilo, *h. e. ſurculo tenui*, *ſi quis* ſtilare *dictum putet*, *ut a* gemma gemmare, *a* radio radiare, *a* germine germinare; *non illum*, *credo*, *ratio ſugerit. Viderit auctoritas.*

Stilloſa *ſ.* orthocola jumenta, Veg. 2, 54. *ſicuti* guttam *de fluxionibus omnis generis*, *ipſaque podagra dicebat media ætas.*

Stilus aſparagi, Col. 11, 3. ſtilorum rigor in cepinis ut conſervetur, Col. 11, 3. ad ſtilum unum rediguntur ſemina, Col. 5, 10. Arb. 25. arbuſculæ in ſeminariis, Col. 11, 2. * ſtilo æneo purgare, Pall. 4, 10.

Stimulatus ictu ſuo aries, Col. 7, 3.

Stimulo laceſſere juvencum, Col. 2, 2. ſtimulo morſus imprimunt, Veg. 3, 4. *h. e. ſtimulatæ, propter ſtimulationem.*

Stipantur calathi prunis, Col. 10, 405. ſtipare ceras liquoribus, Col. 9, 13. *vid. Salmaſ. ad Tertull. de Pall. c. 3, p. 192 ſq.*

Stipendia militaria, Col. 12, Præf. * ſtipendiis plurimis annorum emeritis fides conſtitit ſurculo, Col. 3, 6. ſtipendia ſtudio noſtro contulerunt, *ſuppetias*, Col. 1, 1. *pro* impendio, Col. 2, 2. impendium *etiam legit MS. Lipſ.*

Stipite ponitur ziziphus, *talea*, Pall. 5, 4.

Stips. ſtipem conferunt colono non minimam paſtiones villaticæ, Col. 8, 1.

Stipula raſtellis eraditur de pratis, Varr. 1, 49.

Stipulatio in emtione, Varr. 2, 1. ſtipulationis formula, Varr. 2, 2, 3 & 5.

Stirps dodrantalis, Col. 5, 6. *pro* ſtipite. ſtirpis probatiſſimum genus deponendum, Col. 3, 5. ſtirpem præciſum, Cat. 40. ex imo ſtirpe, Col. 5, 9. * ſtirpe exemta, *de ſurculo calcato*, Col. 6, 15.

Sto. ſtat ei veretrum præ dolore, Veg. 3, 81. ſtantes rectæ vineæ, Col. 5, 5.

Stolo quis, & Licinius Stolo *unde cognominatus*, Varr. 1, 2. Stolonis lex, Varr. 1, 2.

Storacis rubeæ, Veg. 3, 68. guttæ, Veg. 4, 14.

Stracta, Veg. 2, 45. *maſſa farinacea inducenda equorum armis. forte eadem quæ* tracta, *ubi vid. Rhod. ad Scribon. 34 conjicit* ſtacta, *quod ibi eſt apud Scribonium.*

Stramenta, Varr. 1, 50. *eſt enim*, *quidquid pecori ſubſternitur. Barth. adv. 1, 6, p. 58. propie tamen ad frugum culmos pertinet*, *vid.* Cat. 5. ſtabulationi boum ut præparentur, Col. 6, 3. *eorum vicem quæ ſuppleant*, Cat. 5.

Stramentariæ falces, Cat. 10.

Strangulatur nimio ſanguine pecus, Col. 6, 38.

Stranguria quid? Veg. 3, 15. ut levetur, Cat. 127. * tanquam a ſtranguria præfocantur, *in morbis colli*, Veg. 2, 23. *conf.* 3, 15.

Stratura areæ in balneo, Pall. 1, 40. altero ordine facta, Pall. 12, 7. tabulata *noſtris* (*vid. h. v.*) *& Scribonio c. 60. ubi vid. Rhodius. Medici vulgo*, ſtratum ſupra ſtratum.

Stratus *ſ.* ſtratura, Varr. 1, 50. pontilis, Veg. 1, 56.

Stratus, *a*, *um.* ſtratæ vites, Col. 5, 4.

Strenua toxica, Col. 10, 18. ſtrenuiſſimi milites, Cat. Præf.

Stria. Lacunam ſtriam aratrum facit vomere, Varr. 1, 29. *vid.* Lacuna.

Stricte in foramen conjicies, Pall. 4, 8.

Strictim juncta crates, Pall. 1, 13.

Strictores oleæ, Cat. 144.

Strictus venter ſolvi quomodo debeat, Veg. 3, 16. ſtricta pelle, *intenta*, Pall. 6, 7. ungulis cum terra fuerit, Pall. 7, 1.

Stridet pectus, Veg. 1, 3. de pectore, Veg. 2, 43.

Strigile raditur pecus, Col. 6, 31. ſtrigili ferrea ſubradi, Pall. 5, 4.

Strigmentum, Pall. 1, 17.

Striga. in ſtrigam coartare fœnum, Col. 2, 19. *al.* ſtruem.

Strigoſus canis, *macer & propter hoc velox*, Col. 7, 12. *vid. Non.* 2, 765 *ex Maſurio Sabino.*

Stringere oleam, Cat. 65. manu vel digitalibus, Varr. 1, 55. ſtringit baccam durities digitalium, Varr. 1, 55.

Structile gemellar, Col. 12, 50. ſtructili ſepe munire, Col. 11, 3. forma aqua ducitur, Pall. 9, 11.

Structionis ſpatia, *de ſtratis olivarum*, Pall. 12, 22.

de Structura balnei cogitare, Pall. 1, 40. ſtructura teſtacea, Pall. 1, 11.

Struem facere cultro, Cat. 141. commovere, Cat. 134.

Strumæ, Veg. 2, 23.

Strumenta, Veg. 4, 28. *N. L.*

Strumoſis ſuibus medela, Col. 7, 10. *Quod ſuibus familiaris hic morbus, inde* χοιράδας *vocari* ſtrumas, *obſervat Beroald.*

Struthia mala, Cat. 7. Col. 5, 10 *inter* cydonii *ſpecies refert, ut & Plin.* 15, 11.

Strutium, Veg. 4, 13. *forte* Struthion *ſ.* radicula *fullonum uſu notum, de quo Dioſc.* 2, 193.

Subgrundæ, Varr. 3, 3. *partes tecti prominentiores, quibus arcetur pluvia a fundamentis & parietibus ædium.*

Subjacet hortus cœlo clementi, Pall. 1, 6. ſubjacens terra, Col. 4, 1.

Subjactare e terra grana vallis, Varr. 1, 52.

cum Subjectis agendum remiſſius, Col. 11, 1.

Subigere corium pilis, Cat. 18. terga preſſa manu, Col. 6, 30. bipalio, Col. 3, 5. * ſues in locum umbroſum, Varr. 2, 4.

Subjicere fœtum ſub mammam, Varr. 2, 1. collyria, Col. 6, 30. *add.* Veg. 1, 52. manum ſub femina, Col. 6, 2. oves ſub rupes umbriferas, Varr. 2, 2.

Subinde, Col. 2, 4. 11, 2. *pro* mox *vel* ſtatim *poni videtur: ordinariam ſignificationem ſervat* Col. 6, 30.

cum Subito evaſerunt, *h. e. cum primum*, Col. 9, 9.

Subjugia lora in ploſtrum, Cat. 63 & 135. *quibus colla jumentorum ad juga alligantur. Popm.*

Subjungendi ploſtro, Col. 6, 2. ſubjungenda ſarritioni runcatio eſt, Col. 2, 12.

Sublaminæ minutæ, Cat. 21.

Sublegere olivam, Col. 12, 50.

Sublevare partes alicujus, Varr. 3, 14.

Subligatio uvarum, Pall. 1, 6.

Sublimes viri, Varr. 2, 4. ſublime armentum, Col. 3, 8.

Sublimiter legi, teri, dari, Cat. 70. *h. e. a ſtantibus & erectis.* ſtare, Cat. 71. volitare, Col. 8, 11.

Subluitur intertrigo aqua calida, Col. 6, 32.

Subluvies in ovibus, Col. 7, 5. *eſt autem collectio ſaniei ſub ungula. Aliter Beroaldus: Videtur ſubluvies eſſe exulceratio in pedibus ovium naſcens, quando ſcilicet ab ungula cutis reſolvitur, in homine reduviam dicunt. Luere enim ſolvere eſt, quaſi ſubtus ſolvatur corium.*

Submittere cantherium vitibus, Col. 4, 14. teporem habitationi, Pall. 1, 40. * *parvos matribus lactandi cauſa.* ne minori quadrima — prolem ſubmittat, Col. 7, 3. ſinguli agni binis nutricibus ſubmittuntur, Col. 7, 4. * *ſervare ad gregem ſupplendum.* hœdi ſubmittuntur & in grege incipiunt eſſe, Varr. 2, 3. quos arietes ſubmittere volunt, Varr. 2, 2. ſolent mares ſubmitti ad admiſſuras, Varr. 2, 3. ſubmitti tamen etiam in vicinia urbis, Col. 7, 3. *Add.* Col. 3, 10. 6, 24 & 34. *it.* 7, 9 *aliquoties. Huc pertinent Virg. Georg.* 1, 73 & 159. *it l.* 70 *π de uſufr. ubi ſæpius recurrit. Etiam Euripides*

Phœniſſ. 30, τὸν ἐμὸν ὠδίνων πόνον μαστοῖς ὑφεῖτο. * ſubmittere equas (*admiſſario*) *eſt implere*, *replere*, Pall. 4, 13. ſubmittendæ tauris vaccæ, Pall. 8, 4. in fœturam ſubmitti poſſunt vaccæ, *ibid. Sed Nemeſia. Cyneg. 114 de cane*, Huic parilem ſubmitte marem. *Ita* admitti *contra* de feminis *paſſim noſtri. Ex tertia notione oritur* * ſubmittere progeniem vitis, Col. 3, 6. pampinarium in reſecem, Col. 3, 10. pluresne an pauciores materias ſubmittat, Col. 3, 21. vitem in flagellum, Col. 4, 14. palma ex arcu ſubmiſſa eſt, Col. 4, 15. materiam vitis conſtituendæ cauſa ſubmittere, Col. Arb. 5. arbori brachia ſubmitti patiere, *ibid.* ſubmittitur ſalix ad unam perticam, Col. 4, 31. idoneos ulmi ramos in ordinem ſubmittere, Col. 5, 6. alternos frutices atri oleris in ſemen, Col. 11, 3. ſtilos aſparagi, Col. 11, 3. * *De pratis etiam dicitur* Cat. 8. *Idem nimirum ſignificat hic* ſubmittere, *quod* defendere Cat. 50. purgare & a pecore defendere, Col. 11, 2. pecora depellere & ab omni noxa defendere, Col. 2, 11. ſubmittere *etiam eſt* Col. 2, 18. in fœnum, Col. 11, 2. prata ſubmiſſa, Varr. 1, 49.

Submovere, *de ovibus vendendis*, Col. 7, 3 & 4. *noſtri abſchaffen.* * ſubmovebis pituitas remediis, Pall. 1, 28. omnem ſcrupulum, Col. 4, 29.

Subradere ficos, Cat. 50.

Subrectæ a terra vites, Col. Arb. 4.

Subrenalis morbus, Veg. 1, 8, 15 & 27. 3, 2.

Subrubere incipiunt groſſi, Pall. 4, 10.

Subrumare fœtus ovium, Col. 12, 3. ſubrumantur agni, Col. 7, 4.

Subrumi fœtus qui? Varr. 2, 1 & 11.

Subſcribit fortuna voto, Col. 1, 2.

Subſcudes iligneæ, Cat. 18.

Subſecare herbam, Varr. 1, 49.

Subſectis radicibus, Col. 2, 9.

Subſellia in templo, Varr. 1, 2.

Subſerere vineam, Col. 4, 15. *novis ſeminibus explere lacunas.*

Subſiccatur madefactus, Col. 6, 14.

in Subſicivum eſt uncia agri, Varr. 1, 10. *Auctor antiquus de limitibus p. 293 Gœſ.* Subſicivum eſt, quod in metiendo modum jugeri excedit. *De alia notione Rigalt. in gloſſis agrimenſ. & Gœſ. in antiquitt. agrim. c. 12. Schœttg.*

Subſidiarius *ſ.* cuſtos palmes, Col. 4, 24.

Subſidit aliqua pars apum, *manet in alvis*, Varr. 3, 16.

ſubſidentes lumbi, Col. 6, 29. ſubſedit ad tertias coctura, Col. 12, 20. * ſubſiderunt in colo, Col. 12, 41. *vid.* Sido.

Subſtantiam ut poſſit habere, *h. e. carnem & corpus retinere*, Veg. 1, 36. partem ad ſubſtantiam membrorum convertit in ſanginem, Veg. 1, 40. accipiet in ſubſtantiam, Veg. 2, 12 & 13 *add.* 3, Præf. *it.* 3, 15, 24; 45 & 55. * ſubſtantiam vitæ præſtant pulmones integri, Veg. 3, 45.

Subſtentare cibis, Veg. 1, 22. *forte ita dixerunt reſpectu* ſubſtantiæ, *ut a Vegetio accipi, modo oſtenſum eſt. Sed vid. mox* Subſtinere.

Subſternere pecori, Cat. 5. ſolum paleis, Varr. 1, 57.

Subſtillum lotium, Cat. 156.

Subſtineri poteſt cervus, Col. 9, 1. *ut modo* ſubſtentare.

Subſtituendi lapides, Pall. 4, 10. *h. e. ſubter ſtatuendi.* * ſubſtituunt ſe acerba maturis, Pall. 4, 10. ſubſtituere demortuis & deficientibus alia, Col. 4, 17. Pall. 3, 13. in locum demortuarum, Col. 9, 3. *add.* Col. 11, 1.

Subſtramen e palea, Varr. 3, 10. ad ſubſtramen pullorum ſtercus pavonum utile, Varr. 3, 6. *conf.* 3, 9.

Subſtramentis operire, Cat. 161. *alii diviſim.*

Subſtrictus venter laudatur in tauro Col. 6, 20. Pall. 4, 11 in equo, Col. 6, 29.

Subſtringere boves, Col. 2, 3. * ſubſtringuntur teſticuli in morbo equi, Varr. 1, 4. * ſubſtringitur difficile ſanguis, Veg. 1, 54. *h. e. reprimitur.*

Subtenti retibus lecti, Cat. 25. loris, Cat. 10.

Subtenues ſetæ, Varr. 2, 7.

Subtercutaneus morbus equorum, Veg. 1, 5 & 12. boum, Veg. 3, 2.

Subterjaciantur ordei grana, Pall. 3, 18.

Subtero, Cat. 72. Col. 2, 11. 12, 5. ſubterito cepam, Col. 12, 56.

Subterpendentia mala, Pall. 4, 10.

Subterranea animalia, Pall. 10, 3.

Subterſtillatis cauteriis, Veg. 3, 7. *vid.* ſtillatis.

Subtexere, *ſubjungere*, Col. 11, 1.

non Subtrahant rationem ſcientiæ deſideranti, Col. 11, 1. ſubtrahitur ebrioſo cura officii, Col. 11, 1.

Subtriti pedes, Col. 6, 15. Veg. 2, 55.

Subtus ambulare, Cat. 48.

Subtuſſiet, Veg. 3, 25.

Subvertere aratro, Col. 11, 2.

tos & imbres, Col. 3, 2. * lac, *pro* sufficere, Varr. 2, 4. *nisi ita quoque legendum.*

Sufficienter, Pall. 1, 35.

dum Suffecit, Col. 9, 8.

Suffimenta, Veg. 1, 19 & 20. 4, 12.

Suffire dolia, suffumigare, Col. 12, 50. serta, schœno & palma, Cat. 113. suffienda bonis odoribus, Col. 12, 18.

Suffitio doliorum, Col. 12, 50. suffitione nimia medicata vina, Col. 1, 6.

Suffitas apes refrigerare, Col. 9, 14.

Sufflatæ sunt venæ ex cibo, Cat. 157.

Suffocata animalia pertuso a vermibus aqualiculo, Veg. 3, 23.

Suffragatorum studia, Varr. 3, 5.

Suffraginosæ mulæ curatio, Col. 6, 38.

Suffragia diribentur, Varr. 3, 2.

Suffrago *in pede jumenti, qui homini poples*, Col. 6, 15. Veg. 3, 4. *vid. Plin.* 11, 45. * *vitium pedis*, Veg. 1, 26. Defluxiones, quas Græci nonnulli σειρὰς, quasi pedicas, aut si mavis, catenas, alii chiramata vocant, quod calces rimis scissæ rigeant, ex quo σειριᾷν, quasi compediri, dictum est, Romani suffragines vocant. *Hæc Hippiatr. Ruell.* 1, 52 *pr.* * *in vite*, Col. 4, 24.

Suffricare vasa nucibus pineis, Col. 12, 23, 25 & 30.

Suffrio. suffriatur feria, Col. 12, 38.

Suffumigationibus frequentissimis stagnare animalia, Veg. 3, 23.

Suffumigata tabulata, Col. 12, 12.

Suffumigo. vasa myrto, Col. 12, 25. *idem* suffire.

Suffundere vires cibo ad fœturam admissario, Varr. 2, 8.

Suffusio cucumeris agrestis & colocynthidos contra mures, *pro eo, quod vocant vulgo* infusum, Pall. 1, 35. * oculorum morbus, Veg. 2, 16. * pedum, de labore itineris, Veg. 1, 38.

Suffusos inter & syncopatos pedes distantia, Veg. 1, 53.

Suggero ignem fornace succensa, Pall. 1, 20.

Suggestum faleris, Varr. 3, 5.

Suggestus inter dolia, Cat. 154. lapideus, Col. 9, 7.

ad Sui similitudinem, Col. 4, 20. partem sui delibratam, Col. 5, 11. inter se, *pro* ea, Col. 12, 44.

Suile converrere, Col. 7, 9.

Suillum pecus, Varr. 2, 4. suillæ carnis salsura, Col. 12, 53.

Sulcæ fici, Col. 5, 10. *in Fabriano thesauro aliquis exposuit* sulcatas, rimosas.

Sulcare fossas. Varr. 1, 29.

Sulcus quis, Varr. 1, 29. *add.* Pall. 4, 9. sulci ut faciendi, Cat. 43. sulci longiores, Col. 2, 2. sulcus in aratione CXX pedum, Pall. 2, 3. sulco altero seminari, Col. 2, 9 & 11. quarto serere, Col. 2, 13. frequentibus sulcis arandi campi, Col. 2, 4. * sulcus aquarius humorem noxium deducit, Pall. 10, 3. sulcos aquarios facere, Col. 2, 8.

Sulfuris *mentio apud Catonem* 39. sulfure & bitumine ac teda perlustrant paleas ovis excubandis substernendas, Col. 8, 5.

Sum. sit quidem, ut intereant, *h. e. fac interire*, Col. 3, 3. esse in cultura, *h. e. eo nomine comprehendi*, Varr. 1, 2.

Sumen Italiæ campi Roseæ, Varr. 1, 7.

Summam utramque componito: fiunt pedes &c. Col. 5, 2. summa sortis & usurarum fit, Col. 3, 3. summa fit operarum octo, Col. 2, 13. summa operarum XC, Col. 2, 13. * summa spectanda, ne, Varr. 1, 53. *h. e. id maxime considerandum est.*

Summatim ablaqueare, *in summo, non profunde*, Col. Arb. 6 & 10. eradere, Col. 2, 46. * attingere, *i. e. breviter modo mentionem facere*, Col. 9, 2. percurrere, Varr. 2, Præf.

Summitas, *pars summa*, insurgit, Pall. 1, 6. summitates teneræ arborum, Pall. 6, 7. in summitate purgandum mel, Pall. 7, 7.

Summum vinum, *an optimum?* Veg. 3, 47. summam cutem decerpere, Col. 12, 54.

Sumo, Varr. 3, 5 & 10. * sumere puritatem debet vinum, Pall. 11, 14. vetustatis saporem, *ibid.*

Sumsiones, sumtiones, Cat. 145.

Sumta salis, Garg. Mart. *an pugillus? ut Galli* une prise.

Sumtuosus ager, Cat. 1. homo, *qui sumtus præter ratione facit*, Varr. 2, 4. cicercula, Col. 7, 3.

Suniculum vini veteris, Pall. 12, 22. *videtur legendum* semisicilicum. *Ita jam visum Hermolao Barbaro ap. Baldum de verb. Verb. sign. in* sicilicus, *& conjecerat in Indice Sylburgius.*

Suovitaurilia circumagere, Cat. 141. suovitaurilibus lactentibus immolandis, *ibid.* circumagitur verres, aries, taurus, Varr. 2, 1.

Supellex rustica, Varr. 1, 22. supellectilis distributio, Col. 12, 3. supellectilem exponant, *ibid. fort.* expoliant.

Super inferque vicinus, Cat. 149. *vid.* Infer.
Super aquam eminent, Col. 8, 17. * ſuper lactis abundantiam, *ut ea contingat*, Col. 7, 6.
Superadjicies calcem, Pall. 1, 17.
Superaggeratur humo, Col. 12, 44.
Superadſpergis, Veg. 3, 3 b.
Superba pira, Col. 5, 10. *Ita dici vult Plinius 15, 15,* quia cetera maturitate antevertant. *Noſtris Muſcatellerbirn. Schœtg.* * ſuperbum videbatur, Col. 1, 3. *h. e. parum civile, & regiæ libidini proximum.*
Supercalcato alterum tabulatum, Col. 12, 39.
Supercilia caneſcunt equis, Pall. 4, 13.
Supercubat grex, Col. 7, 4.
Supereminet jus, Col. 12, 47.
Superficies, *eminens ſupra ſolum pars vitis, quæ* ſoboli, *e radice enatæ, opponitur* Col. Arb. 10. obtruncatur, Col. 4, 29. *add.* 4, 11. *Ita Plin. 17, 24 de arbore,* aufertur ſerra æqualiter ſuperficies, lævigatur falce truncus. *Ita* aquæ ſuperficies, Col. 8, 15. in allio aut ulpico, Col. 11, 3.
Superfieri quæ poſſunt, Col. 12, 1.
Superfluens copia ſucci, Pall. 3, 17.
Superfundes radicibus, Col. 4, 8. ſuperfundito compoſitum oleo, Col. 12, 57. *vid.* Infundo.
Superfuſione teſtacei pavimenti, Pall. 1, 17.
Supergredi limen, Col. 7, 9.
Supergreſſa altitudine arboris, *paſſive,* Pall. 12, 4.
Superjectu eblanditus eſt mas, Col. 6, 36.
Superinſtructi in altitudinem ordines, Col. 9, 7.
Superiores ætate, *natu majores*, Varr. 2, 10. ſuperioribus diebus, Varr. 3, 16.
Superlacrimare, Col. 4, 24.
Supermuniri porticibus, Col. 7, 9.
Supernatat muſtum, Col. 12, 42. humor fructibus conditis, Col. 12, 46.
Supero, *ſuperſumo.* ſuperantibus alimentis, Pall. 9, 8.
Superpono, ſuppono *ſcribebatur* Col. 3, 13. Pall. 2, 13.
Superpoſita jugo, Col. 4, 24. 5, 5.
Superſiliens volucris, Col. 8, 3.
Superſtatuminabis rudus, Pall. 1, 9.
SUPERSTITIONES, *vel vanæ certe & fundamento deſtitutæ opiniones.* A ſuperſtitione remotum vult eſſe villicum Col. 11, 1. *coll.* Cat. 5. & villicam, 12, 1. haruſpices ſagaſ-

que admitti vetat Col. 1, 8. *Add.* Veg. 1, 39. 3, 2 & 44. * *Tamen laudant varias superstitiones circa sationem.* ne diversa genera eidem arbori inserantur, Varr. 1, 40. Pall. 3, 25. Hyænæ pellis inducenda modio, quo seritur, ad fertilitatem, Pall. 10, 3. Ruta cum maledictis, & furtiva serenda, Pall. 4, 9. *ubi & alia circa hanc herbam superstitiosa.* De ocimo *similia observata jam in Fabriano thesauro.* Cum rapa serunt, precantur, ut & sibi & vicinis nascantur, Col. 11, 3. raphanus & brassica viti inimica, Pall. 9, 5. Græcorum nugæ de inscriptis amygdalis, Pall. 2, 15. de Persicis, Pall. 12, 7. * *circa generationem animalium.* Equas vento concipere, Varr. 2, 1. Col. 6, 27. ut mas vel femina generetur, Col. 6, 28. 7, 3. significat bos descensu dextro marem, sinistro feminam conceptam, Varr. 2, 5. Col. 6, 24. quomodo mutili nascantur capri, vel cornuti, Col. 7, 6. ova diversa marium & feminarum, Col. 8, 5. anser negatur excludere aliena ova, nisi adjecta sua quoque habuerit, Col. 8, 14. * *circa menstrua, pubertatem, res venereas.* Menstruatæ mulieris noxa, Col. 11, 3. vis ad erucas, Col. 10, 358 *sqq.* immundæ mulieris attactum formidat ruta, Pall. 4, 9. ne contrectentur pocula & cibi, nisi ab impube aut abstinentissimo rebus venereis, Col. 12, 4. investes pueri agitant hydromeli, Pall. 8, 7. & vina alia, Pall. 11, 14. a mundis pueris atque virginibus operandum, cum olea plantatur & legitur, Pall. 1, 6. curator apium pridie castus sit ab rebus venereis, Col. 9, 14. Pall. 1, 37. 4, 15. * *In remediis plantarum.* Poma Cydonia ad radices ægræ arboris ponenda, Pall. 3, 25. ne arbor fructus velut ægra projiciat, Pall. 4, 10. ne poma findantur, tres lapilli in radice pon. Pall. 4, 10. ut florem contineat arbor Punica, Pall. 4, 10. *add.* 12, 7. Graminis exstirpandi ratio, Pall. 8, 5. Adversus locustas præsidium si homines tectis se contineant, Pall. 1, 35. adversus volucras, Col. Arb. 15. varia adversus tempestates & alias agrorum noxas, Col. 10, 340 *sqq. conf.* Pall. 1, 35. Dæmonas & grandines (*horum igitur effectores illi*) fugans suffimentum, Veg. 1, 20. 4, 12. *Huc referamus etiam illud Plin. 18, 70:* Varro auctor est, (*non puto in libris hisce*) si fiDiculæ occasu, quod est initium auctumni, uva picta consecretur inter vites, minus nocere tempestates. *Huc etiam pertinet illa frugum benedictio in sacro D. Marci peragenda, quam habet Augustinus Gallus Agric. Giornata 9, p. 183 sq. Medicinæ.* ad pedum dolores, Varr.

1, 2. intertrigini remedium, Cat. 159. luxum si quod est, Cat. 160. eryngion sinistra manu evellendum, Col. 6, 5. Veg. 3, 2. animal, quod morsu nocuit, suspendendum a collo icti, Col. 6, 17. visu nantium levantur dolores ventris, Col. 6, 7. ad fascinum suffimenta, Veg. 3, 72 & 74. *vid.* Physicum remed. Præcantationes.* Numerus impar in ovis supponendis, Col. 8, 5. Pall. 1, 27. impari numero & imparibus diebus, Veg. 3, 65. *add.* 3, 67 & 70. *add. Rhod. ad Scribo. comp.* 71, *p.* 132. * *Religio feriarum & sacrificiorum.* Feriis quid liceat, Cat. 138. Col. 2, 22. Qui religiosius rem rusticam colunt, negant his diebus (ab Id. Dec. ad Kal. Jan.) debere terram ferro commoveri, Col. 11, 2. *ubi etiam de* auspicando. *An hinc superstitio XII noctium, quas nunc a natali Dominico derivant?* Dapem pro bubus, Cat. 131 & 132. luci collucandi ratio, Cat. 139. si fodere velis, Cat. 140. agri lustrandi ratio, Cat. 141. * *Varia.* Ægyptii ut explorent proventum futuri anni, Pall. 7, 9. qui vellet se a cane sectari, Varr. 2, 9. de columbis servandis, Col. 8, 8. Pall. 1, 24. non esse prodigium, si scrofa mandat fœtus suos, Col. 7, 11.

Supertegere frondium congestu, Col. 9, 14.

Supervacanea prela III, Cat. 12. *eadem, quæ alibi* imparia *dicit. vid.* Impar.

Supervacuæ frondes, Col. 5, 5. supervacuus cultus, Col. 2, 12.

Supervagatur vinea, Col. 4, 21.

Supervagata duramenti pars, Col. 4, 22.

Supervenit juvencam bos, Col. 6, 24. matrem stupro caper, Col. 7, 6. humor planitiem, Col. 2, 17. superveniunt jugum vineæ, Col. 4, 22. ita ut superveniat *mustum caseum*, Col. 12, 42. jus, Col. 12, 7. superveniat tempus lunam XXV, *transcendat, excedat*, Col. 8, 7.

Supervoluto cylindro, Col. 11, 3.

Suppendet vimine palma, Col. 4, 26. Suspend. *alii.*

Supplantare vitem, Col. Arb. 7. *est prosternere, & plantis pedum subjectam inculcare in fossam.*

Supplassarii, Veg. 3, 2. *leg.* seplasiarii.

Supplementis juventutis frequentatæ apes, Col. 9, 13. in supplementum gregis reservantur, Col. 7, 6.

Supplet quod defuit, Col. 12, 50. suppletur vas, Col. 12, 10.

ad Supplicia Deorum servare boves, Varr. 2, 5.

Surrecta cornua, Col. 7, 3.

Surrentinus ager, Col. 3, 8. Surrentini colles, Col. 3, 2.

Surſum colere, *h. e. loca ſuperna*, Varr. 1, 6. ſurſum vorſum ducere, Cat. 32 & 33. ſurſum vorſum ſerpit, Varr. 1, 31.

Sus *etiam* aper, Varr. 2, 1. ſus glabra, denſaque, Col. 1, Præf. Æneæ Lavinii XXX porcos peperit, Varr. 2, 4. de ſuibus quæ tenenda, Varr. 2, 4. Col. 7, 9. quando & quomodo caſtrandi, Col. 7, 11. ut curandi, Col. 7, 10. ut mactandi, ſaliendi *rel.* Col. 12, 53. ſus famis impatiens, Col. 7, 11. ægra quod egerit, peſtilentiam facere creditur, Col. 6, 5.

Suſcipit Stolo, ὑπολαβὼν ἔφη, Varr. 1, 2.

Suſpecta de morbis, Pall. 1, 16.

ut Suſpendeat ſolo vimine palma, Col. 4, 26. *al.* ſuppendeat.

Suſpendere in ſumma terra vitem, Col. 3, 13. *non ſatis profunde mergere, ut in ſummo hæreat.* ſuſpendit lupinum robuſtius glebas, Col. 2, 16. ſuſpendere dolia ſubjectis parvis lapidibus, Col. 12, 18. pavimenta cellæ ſubjectis cuniculis, Pall. 1, 20. manum moderando, Veg. 2, 40. greſſum, Veg. 2, 55. ſuſpenduntur pavimenta glacie, *h. e. vitioſe elevantur, & a rudere ſubjecto ſeparantur*, Pall. 6, 11. ſuſpendi arduo locorum ſitu ab humore, Pall. 12, 5. ſuſpendit ilia bos orthopnoicus, *attrahit*, Veg. 3, 46. * ſuſpendi poſſunt morbi quidam, non perſanari, Veg. 3, 65. *ubi eſt differri, ne ſtatim interficiant.*

Suſpenſuræ cellarum, Pall. 1, 40. *h. e. cavum illud cellæ caldariæ ſ. balneo proprio ſubjectum, igne aut ejus vapore certe ita implendum, ut incumbens ei pavimentum incaleſcat. Hoc proprie eſt hypocauſtum, vel hypocauſis, quaſi tu dicas locum ab inferiori parte calefactum. Quamquam ſpecialiſſime hòc nomine ſignificatur ipſe focus, in quo ignis excitatur & flamma, cui miliarium ſ. ahena imponuntur, quod* fornacem *ſtatim noſter vocat*, præfurnium *Vitruvius.*

Suſpenſus ab humore locus, Pall. 1, 40. 12, 5. a terra porrus, Pall. 3, 24. ſuſpenſa in ſummitate vitis, Pall. 11, 5. leviter ſemina, Col. 4, 1. ab omni humore ſtabula, Pall. 1, 21. terra, Col. 11, 13. *h. e. rara, reſoluta.* ſuſpenſiſſimum paſtinatum, Col. 3, 13. ſuſpenſæ molæ, ne nucleus frangatur olivarum, Col. 2, 11. 12, 49 & 52. ſal ſuſpenſa mola infractus, Col. 12, 53. ſuſpenſum (*credo ne terram quatuor pedibus contingere poſſit*) animal ab alio cibo abſtinebis, Veg. 3, 3.

Sufpicio. aqua mulfa, quæ fufpicionem tantum habere poflit dulcedinis, Pall. 2, 15.

Sufpiriofus morbus, *idem qui* aridus, Veg. 1, 11. 2, 36. fufpiriofæ mulæ, Col. 6, 38. oves, Col. 7, 5.

Sufpirium crebrum facere, Col. 6, 14. articulare, Veg. 1, 38. in fufpirium tranfit morbus, Veg. 1, 10.

Sufpiro. fufpiret confectio æftuabunda per linteum, Pall. 11, 17. fufpirant æftuantia vina foramine, Pall. 11, 14.

Suftinere tranfverfis vectibus tabulas directas, Pall. 9, 3. fe ipfa non poteft fus, Varr. 2, 4. * fuftinere moram temporis, *de pomis*, *fich halten*, Pall. 3, 25. turbines imbresque, Col. 3, 2. injuriam, Col. 2, 9. penuriam temporum, Col. 9, 14. coloni negligentiam, Col. 2, 10. 4, 3. * fuftinetur cibus, *ita enim legendum e Cod. Ryckiano pro* cibo, *h. e. animal abftinetur a cibo*, Varr. 2, 1. *Nam* * fuftinere cibo, Col. 7, 9, *eft alere.* porculos hordeo, Col. 7, 9. cibariis colonos, Col. 2, 9. feffas apes paffo, Col. 9, 13. fuftinetur a materno ubere tradux, Col. 4, 29. * fuftinere ædificium difficilius, quam condere, Pall. 1, 8. * fuftinebam negare, *audebam*, Col. 11, 1.

Sufum animam fubducere, Cat. 157.

Suus. fuo fibi pampino tegito, Col. Arb. 11. fuo fibi jure ablui, Col. 12, 7. eluere, Col. 12, 54. in fuo fibi jure decoquuntur, Col. 12, 41. fuo quidque vafe conditur, Col. 12, 7. fuapte fponte, Varr. 3, 7.

Sybaris, qui nunc Thurii dicuntur, Varr. 1, 7. in Sybaritano femen redit cum centefimo, Varr. 1, 44.

Symphoniaca herba, Pall. 11, 12. Veg. 3, 68. *al.* hyofcyamus (iufquiamus) *de cujus nominibus & virtutibus plura Apulejus de herbis c. 4. Le Moynium ad Barnabæ epift. p. 623 laudat Almelov. ad h. l.*

Symphytum, Veg. 3, 65, anagallico *fubftituitur*, *it.* 3, 69. 4, 8 *&* 9. Symphytum *alias* alus Gallicus (Gallica *al.*) *Vid. Rhod. Lex. Scribon. Officinis eft* confolida major.

Synanche, Veg. 1, 38. 3, 68.

Synchrifma, *ita enim leg. pro* fyncrifma, Veg. 2. 45. *Eft autem σύγχρισμα inunctio fubftantiæ liquidioris, ut ex Paullo Gorræus docet. reftituit etiam* Vegetio 3, 18 *Morgagnus.* Tractam *vel* ftractam *dixit idem* Veg. 2, 45. *Compofitiones ejus habes* Veg. 4, 18, 22 *&* 28.

Syncopati & fuffufi equi diftantia, Veg. 1, 53.

Syncope, defectio, Veg. 1, 53.

T.

Tamdiu — quamdiu, Col. 12, 21.

Tamen & tantum *videntur confusa*, Col. 12, 4: vasa — tamen pura *&c.*

Tanagrici galli, Varr. 3, 9. gallinæ, Col. 8, 2.

Tandem, *idem fere*, *quod* certe, *vel* minimum. colligendæ tandem aquæ pluviali, Col. 1, 5.

Tangenda planta fimo bubulo, Pall. 2, 15. *add.* 3, 25. 5, 8. *add.* Tacta.

Taniacæ pernæ, Varr. 2, 4.

Tanquam, *exempli causa*, Col. 3, 11. 5, 2.

in Tantum deprimere, donec, Col. 3, 13. cumini tantum quod oleat, Cat. 156. cum in tantum refrixerit, quantum ne contactu corpus urat, Col. 12, 24. tantum, quantum ut, Col. 2, 11. * tantidem emitur, Cat. 22. * tantundem *an ablativo casu*, Col. 6, 5.

Tarchon vates, Col. 10, 346. *Memoriam illius ex Strabone alii{s}que repetit la Cerda ad Virg. 8, 506.*

Tardipedi sacris jam rite solutis, Col. 10, 419. *h. e. post Vulcanalia, de quibus* Col. 11, 3.

Tarda ad crescendum, Varr. 1, 41. in crescendo, Varr. 1, 41.

Tarentinus ager, Varr. 1, 14. Tarentina cupressus, Cat. 151. oves, *i. e. Græcæ*, Col. 7, 2 & 4. 11, 2. Pall. 12, 13. lanæ, Varr. 2, 2. pira, Col. 5, 10. Cat. 7. porrum, Col. 8, 11. nux ut fiat, Pall. 2, 15. Col. 5, 10. Arb. 22.

Tarquenna, Varr. 1, 2.

Tarquiniense Q. Fulvii Lupini, Varr. 3, 12.

Tarsense pelagus, Col. 8, 16.

Tartara cœlo præposuit Proserpina, Col. 10, 272.

Tartesiacos thyrsos, Col. 10, 370.

Tartesida lactucam, Col. 10, 192.

Tartesi litore Gades, Col. 10, 185.

Tascedeas, Veg. 3, 10. cohleas *rescribendum censet Morgagn.*

Tauræ, vaccæ steriles, Varr. 2, 5. Festus: *Tauras vaccas steriles appellabant, ait Verrius, quæ non magis pariant, quam tauri. sed verosimilius fit ex Græco dictas, quia Græci vaccas ταύρας appellant. Ursin.* ablegandæ vel aratro domandæ, Col. 6, 22.

Tauri olim ἰταλοὶ, Col. 6, Præf. quando comparandi, & quibus signis probandi, Col. 6, 20. Pall. 4, 11. * Taurus Statiliorum cognomen, Varr. 2, 1. * mons ad Syriam, Varr. 2, 1.

Cat. 157. temperato escam, Cat. 90. *h. e. prout opus videbitur cum modo ac ratione dato.* temperatur surculus, Col. 4, 29.

Tempestas varia, Col. 11, 2, ventosa, *ibid.* tempestates minus idoneæ, Varr. 1, 34. malæ cum sunt, quid fieri possit, Cat. 39. tempestatibus, *cum fœda tempestas est*, Varr. 3, 10. tempestatem facit, significat siderum occasus, Col. 11, 2. tempestatem Thuscis avertere sacris, Col. 10, 341.

Tempestive si competat, Col. 2, 8.

Tempestivitas rei prætermissa revocari nequit, Col. 4, 3. seminum respondet, Col. 3, 4. transferendi malleoli defertur in proximum ver, Col 4, 16. pampinationis quæ, Col. 4, 7.

Tempestivum gregem iniri patitur, Col. 7, 3. pabulum, *maturum*, Cat. 54. *sic* tempestivam esse vindemiam, Col. 11, 2. semina, Col. 3, 5. materies, Cat. 31. * tempestivus *ac* vetus fructus *opponuntur* Col. 3, 21.

Templi procuratio ædilis est, Varr. 1, 2.

Temporales venæ, Veg. 2, 11 & 16.

Temporius, Col. 2, 18. 8, 4. *vid.* Temperius.

Tempus biennii, Col. 3, 9. hoc est uvis ficisque conficiendis, Col. 11, 2. est arbores circumfodere, Col. 11, 2. runcare & fodere, Col. 11, 2. temporis jactura irreparabilis, Col. 11, 1. tempora tacito diffugiunt gressu, Col. 10, 159. tempore suo potius mercatorem admittere, quam celerius alieno, Varr. 3, 16. * tempori facies, *tempestive*. Cat. 3. *add.* 2. * ad tempus, *interdum*, Veg. 2, 59. *ut nostri zu zeiten.* * tempus clemens & siccum, *tempestas*, Pall. 3, 2. * meridianum, *plaga*, Varr. 2, 2. * tempora Telluris cincta versicoloribus anni fœtibus, Col. 10, 257.

Tenax juris sui, Col. 1, 7. * tenaces incisos botryonum, Pall. 10, 17. malorum Punicorum, Pall. 4, 10. pira lecta cum tenacibus suis, Pall. 3, 25. comprehensa porri planta velut tenacibus allevetur, Pall. 11, 11. * tenacibus quibuscunque constricta, Pall. 3, 18. *h. e. vinculis, ligamentis.*

Tenduntur nervi, Col. 6, 14.

Tenebricosus locus, Varr. 3, 9.

Teneo. agri, qui diu aquam tenent, Pall. 5, 2. gladii similitudinem tenere, Pall. 6, 7. * tenent plantæ, *comprehendunt*, Col. 5, 6. 11, 3 & 10. *ita* Pall. 3, 9 & 25. 4, 9. 12, 7. tenet vitis. * tenebitur jugerum seminis modiis V, Pall. 12, 1. *h. e. occupabitur.*

ut Tenerescat jecur anseri, Pall. 1, 30.

ſeneſcatne & longo uſu effœta fiat, Col. 2, 1. terræ ſapor ut exploretur, Col. Arb. 3. Pall. 1, 5. eam ferro commoveri quando religioſiores vetent, Col. 11, 2. * quali terra ſolum ſit fundi, Varr. 1, 7. *& contra* a terra uſque ad cameram, *i. e. a ſolo*, Varr. 3, 7 *&* 8. * terra formicarum, talparum, Veg. 3, 79.

Terrenus. terrenum pabulum conſectari, Col. 7, 9. * *ſubſt.* Terrenum modicum, Col. 3, 11. terreni jugerum, Col. 11, 2. genera tria, Col. 2, 2. ſpecies infinitæ, Col. 3, 12. ne quid terreni habeat radix, defricatur, Col. 12, 56. terrenum ſabuloni *oppon.* Pall. 1, 5. terreno carens ac nuda glarea, Col. 4, 22.

Terreus agger, Varr. 1, 14. *non* terrenus, *quod alii velint, jubet Oudendorp. ad Frontin. ſtrateg. 4, 1, 31, p. 428.*

Territorio Neapolitano, Pall. 4, 10.

Tertiæ duæ, Col. 5, 1. ad tertias decoctum, Col. 12, 10. Ad tertias decoquere *interdum eſt ita coquere, ut duabus tertiis conſumtis una ſuperſit, aliquando, ut, tertia conſumta, duæ reſtent. Rhod. Lex. Scribon. quem laudat etiam Burm. ad Samon. 416.* cum ad tertias ſubſederit coctura, Col. 12, 20. infra tertiam partem conſedit, Col. 12, 20.

Tertiarium bituminis ſumito, Cat. 95.

Tertiatio, *tertia preſſura*, Col. 12, 50.

Tertiati agri, Col. 2, 4.

Tertio. tertiari, & tertia vice arari, Pall. 10, 1. tertiatur, Col. 2, 4.

Tertio obducere parietes, Pall. 1, 11. *h. e. tribus diſtinctis temporibus.*

Tertium florem agere, Col. 2, 16. tertio decimo menſe, Col. 6, 36.

Teſſera, quæ ſecatur in cucurbita, Pall. 4, 10. *h. e. quadrata particula, quæ, ut in* emplaſtratione, *reciſa ad locum claudendum reponitur. Afric. Geop. 10, 56, vocat μέρη τινὰ σπληνίοις ἐοικότα. Sunt autem σπληνία, quod notum eſt, linteola, emplaſtro illita, quibus vulnera clauduntur, a quibus ipſa etiam* emplaſtratio *dicta eſt.* in pavimentis, Pall. 1, 9.

Teſſerulæ in ſuffragiis, Varr. 3, 5. *vid.* Cuſtos.

Teſtam calfacere, Cat. 110. de teſta arida pavimentum ſtruere, Cat. 18. teſta ſubſterni oportet caprile, Varr. 2, 3.

Teſtaceum pavimentum, Pall. 1, 9 *&* 17. Col. 1, 6. * *ſubſt.* teſtaceum ſuperfundere, Pall. 6, 11.

Teſticulis exemtis tauro concipiunt vaccæ, Varr. 2, 5.

(*instrumentum*) *subst.* uti ædificandum, Cat. 18. torculario quæ opus sint, Cat. 13.

Torculos funes, Cat. 63, 68 & 135. torcula vasa, Cat. 1, 11 & 14. Varr. 3, 2. olearia, Varr. 1, 55.

Toringi equi, Veg. 4, 6. *Etiam Apollinari Sidonio & Cassiodoro* Toringos *esse*, *qui sint hodie* Thuringi, *observatum Ortelio.*

Tormentum rotæ vel machinæ, Veg. 2, 46.

Tormina ut sanentur, Cat. 156 & 157. *add.* 126. torminum signum & remedium in pecore, Col. 6, 7.

Torosa cervix, Col. 6, 20. *vid.* Torus.

Torquere botryones in ipsa vite, Pall. 11, 22.

Torrefactas nuces, Col. 12, 57. sesama, Col. 12, 15.

Torrens imbribus conceptus, Col. 1, 4. torrentes fluvii, Varr. 1, 12. * torrens *a* torreo *vide statim.*

Torrere vaporibus, *intrans.* Col. 1, 4. torrens æstu terra, Col. 4, 19. torrentis cœli vis, Pall. 4, 1.

Torridus sal, Col. 7, 5 & 8. 12, 17. far, Col. 12, 56. *pro* tosto *sæpe poni* torridum, *observat etiam Nic. Heinsius ad Ovid. Fast.* 1, 24.

Tortione moriuntur, Veg. 1, 46.

Tortivum mustum, Cat. 23. Col. 12, 36.

Tortura, *de palmite depresso*, Pall. 3, 9. ventris, Veg. 1, 40. ex tortura oritur indignatio, *nostri vocant übertreiben*, Veg. 2, 55.

Torus. toris tribus novella vitis ad arborem religatur, Col. 5, 6. *conf.* Col. Arb. 16. ligaturam *vocat* Pall. 1, 6. tori funiculorum, Col. 11, 3. musculorum, Col. 6, 29. Torus *igitur rotundam flexuram notat*, *nulla materiæ habita ratione. Patet hoc etiam ex architectorum usu; & frustra videtur esse Meursius*, *qui exercitat. crit.* 1, 2, tortum *legi vult apud Columellam.* Toros *funiculos ex pluribus filis tortos interpretatur Yvo Villiom. adv. Ro. Titium 2, 26. vid.* Torosus. toros tres habeat funis, Cat. 135.

Totonarii equi, Veg. 1, 56. *vid.* Guttonarii.

Totus, *penult. brevi*, *pro* quotus, Col. 5, 3. quotcunque pedum spatia — totam partem longitudinis.

Totus. toti partibus suis consummantur pulli, Col. 8, 5. quoniam totum in eo sit, ne contrectentur pocula, Col. 12, 4. in totum summa operarum X, Col. 2, 13. in totum præcipere, *in universum*, *in genere*, *ut vulgo*, Col. 3, 2. 11, 2. in totum domi morari, Col. 12, 1. exterminare, Col.

9, 15. ex toto indurescere, Col. 2, 21. repudianda est, Col. 5, 8.

Toxica strenua, Col. 10, 18.

Trabeculæ & trabes, Cat. 18.

Tracantum, *vel* tragantum, *pro* tragacantha *passim Vegetius*, *v. g.* 3, 65 *bis*.

Tracontia radix, *pro* dracontea, Veg. 3, 66.

Tracta facere, Cat. 76.

Tracta *suspicor legendum pro* stracta, Veg. 2, 45. *Certe hoc pro illo scriptum.*

Tractus, *plaga cœli*, Col. Arb. 17.

Tradit memoria, Col. 1, 3.

Traduces vitium, *rami non in terram demersi, sed in vicinam arborem traducti*, Varr. 1, 8. tradux inhærens matri, Col. 4, 29. traducibus dispergere vitem, Col. 5, 6. traduces in proximam quamque arborem mittendæ, *ibid.* novi traduces inter se ex arboribus proximis connectantur, Col. 5, 7. *In arbustis fiunt* traduces: *hoc autem vocabulo utimur in vitibus, quæ ex arboribus in arbores traducuntur.* Traduces *quidam* rumpos *appellant*, *a* traducendo *nominatos, quales eleganter utiliterque formatos in territorio nostro conspicimus. Traducem bimum antiqui præcidere solebant, ut ita transilem facerent. Novariensis agricola traducum turba non contentus, nec copia ramorum, impositis etiamnum patibulis palmites circumvolvit. Hieronymus, Augustinus, Ruffinus, ceterique ecclesiastici scriptores, curiose disputando disquirunt, atque vestigant, numquid anima ex traduce propagata sit, tanquam semen ex semine. Tertullianus oppido quam decenter scripsit*, famam serpere in traduces aurium atque linguarum. *Mendosi sunt Tertulliani codices impressi, in quibus dictiones perperam distinctæ leguntur. Nam cum* in traduces linguarum *fuerit scribendum, sicut nos legimus: vitiose impresserunt* intra duces, *corrupto vocabulo elegantissimo & sensu. Beroald.*

Τραγικῶς fieri, Varr. 3, 13.

Tragœdorum pallia trahuntur, Veg. 3, 22.

Traha tritoria, Col. 2, 21.

Trahunt maturitatem vina, Col. 1, 6. trahere noxam, Col. 6, 27. succum, Col. 11, 3. saporem, Col. 12, 50. sanguinem, *h. e. mittere*, Veg. 3, 43.

TRAJECTIONIS *particulæ* quod *exempla.* Ita factis prægnantibus quod sunt molesti, *pro* quod ita factis prægnan-

tibus ſunt moleſti, Varr. 2, 2. ſi viderint leporem aut cervum, quod eum potius *&c.* Varr. 2, 9.

Trajectus. trajectæ perticæ in caveis, Varr. 3, 9.

Trajicere, *de terreſtri itinere & plauſtro*, Varr. 2, 4. * trajicies lemniſcos, Veg. 3, 18.

Tranſcendere ætatem primæ juventæ, Col. 1, 8.

Tranſcurrit humor, Col. 3, 10. luna ſolis radios, Col. 2, 10.

Tranſeunt difficillime caſei bubuli, *h. e. maximi ſunt cibi, halten wider*, Varr. 2, 11. *oppoſ.* facillime dejici.

in Transferendis ſeminibus & plantis quæ ſpectanda, Col. 3, 9. Arb. 1, 5, 17 *&* 20. transfertur braſſica, Col. 11, 3.

Tranſglutiat ſanguinem, Veg. 3, 78.

Tranſigendum eſt, *vendendum*, Pall. 12, 13. ubi facultas eſt tranſigendi, Pall. 3, 26.

Tranſitum ſol facit in piſces, Col. 11, 2. in taurum, *ibid.*

Translatio *plantæ* in meliorem locum fieri debet, non contra, Col. 3, 5. Pall. 1, 6. 3, 9. translatione an miteſcat fructus pineus, Pall. 12, 7.

Transluceat cortex, Col. 4, 29.

Tranſmarina cunila, Col. 11, 3. ros marinus, cunila *&c.* *legendum cenſet Ponted.*

Tranſmigrant morbi contagione, Veg. 1, Præf.

Tranſmiſſo humore, Col. 12, 43.

ne Tranſmittant baccam cannæ, Col. 12, 50. humorem, Col. 1, 6.

Tranſponere braſſicam. Pall. 10, 13.

Transferere per qualum, Cat. 133.

Transſuitur ſubula, Col. 6, 5. *Ita Celſus 7, 7,* Acu filum ducente transſuitur. *Utrumque h. l. laudat N. Heinſius ad illud Ovidii Faſtor. 2, 363,* Verubus transſuta ſalignis Exta. *Sen. Theb. 254,* Transſuit ferro pedes.

Tranſvaricat pedibus prioribus, Veg. 3, 60.

Tranſverſa ſpatia, Col. 5, 5. capita ferunt obſtipæ ſues, Col. 7, 10.

Tranſvolvit ſe animal, Veg. 1, 1. *h. e. volutat. add.* Veg. 1, 56.

Trapetus emtus eſt, Cat. 22. trapetos V, Cat. 12. trapetos latos, Cat. 135. trapetos veteres, Cat. 22. trapetibus, Cat. 18. trapeti facito (*o'eam*), Cat. 145. *Pro* trapete, *a primo caſu* trapetes. trapetum *gen. neut.* Col. 12, 50. ad trapeta, in quæ, Varr. 1, 55. *Vid. Popm. de inſtrumento*

Tricies triceni, Col. 5, 2.

Triclinaria æstiva & hiberna, Varr. 1, 13.

Trictores utuntur fleta, Veg. 2, 49. *N. L.*

Triens medicaminis, Col. 12, 20. jugeri, Col. 5, 1 & 2.

Trifolium Simonianum, Col. 6, 17. Veg. 3, 4. *idem quod acutum, Gr.* ὀσφάλτιον. *vid.* Simonian.

Trifurci furculi, Col. 5, 11. trifurca stirps, Col. 5, 10. femina, Col. Arb. 20.

Trigemino partu, Col. 3, 10. trigemini, Col. 3, 8.

Trigemmis malleolus, Col. 3, 19. *add. locus Plinii, laudatus in* Sagitta.

Trigonitis myrrha, Veg. 1, 11 & 16. *vox suspecta editoribus: forte* Troglodytis, *ut* Veg. 2, 22. *Hæc optima. Diosc.* 1, 77. *Sed neque contemnenda lectio Sambuci marginalis* troglita. *Ostendit enim Salmasius ad Solin. p. 894, in optimis Aetii & aliorum libris* Τρωγλῖτιν μύῤῥαν *esse pro* τρωγλοδυτικῆς, *ipsamque adeo gentem* τρωγλιτας *esse dictam. Monuit me hujus rei Jo. Zach. Platnerus, medicus excellentissimus.*

in Trigonum statuere, Col. Arb. 22.

Trimatum excesserunt, Col. 8, 5. trimatu expleto, Col. 8, 11.

Trimestris fructus, Col. 2, 10. *idem* trimestre (*triticum*), Col. 2, 6. *Hinc emendandus Isidor. Orig. 18, 3:* Trimense triticum ideo nuncupatum *&c. Leg.* trimestre. *Add. Schook. de Cerevis. c. 5, p. 40 sq. Schœttg.* trimestre semen quod dicitur halicastrum, Col. 2, 6. nullum natura, Col. 2, 9. trimestris satio, Col. 2, 4 & 9. Pall. 1, 6. Col. 12, 4. trimestris usus, Col. 2, 6. trimestrium satio, Col. 11, 2. Pall. 3, 3.

Trimodiæ satoriæ, Col. 2, 9. 12, 50. trimodiis aptanda lora, Col. 12, 18.

Trimus. post trimum, *postquam trimus fuit equulus*, Varr. 2, 7. *ita* ad trimum, Varr. 2, 4. trima ætas, Pall. 4, 11. trimæ plantæ, Pall. 3, 25.

Trina vasa, Varr. 1, 22. trinis radicibus, Varr. 1, 1.

Triobolus, Cat. 127. *drachma dimidia, sex enim in drachma oboli.*

Tripartito divisi, Varr. 5, 1. Col. 3, 1. Arb. 1.

Tripedali fenestra, Varr. 3, 9.

Tripedaneæ vites, Col. 3, 2. fossulæ, Col. 12, 44. taleæ, Cat. 45. tripedaneus scrobs, Col. 5, 5. tripedaneum spatium, Col. 3, 5. 4, 32. 11, 3.

Triptolemi bos minister, Col. 6, Præf. prudentia in mo-

litione soli, Col. 1, Præf. *Hinc* unci puer monstrator aratri, *Georg. 1, 19. Schœttg.*

Triquetra forma, Col. 5, 2.

Trisulcus ramus, Pall. 4, 10.

Tritiacem, Veg. 2, 15. *Sed verum est* trichiasin, *quod J. A. Fabricius adscripsit, & conj. Morg. IV, 15.*

Tritavi nostri, Varr. 3, 3.

Triticeæ paleæ, Cat. 54.

Tritici satio, Pall. 10, 2. 11, 1. ubi serendum, Cat. 34. solum quod requirat, Col. 2, 9. quando sarriendum, Col. 2, 12. quot generum? Col. 2, 6. Appulum præstantissimum, Varr. 1, 2. ut condatur, Varr. 1, 5. in siliginem degenerat, Col. 2, 9. tritici moliti farina, Col. 6, 5.

Trituræ præparatur area, Col. 11, 2. *add.* Varr. 1, 51 & 52. Col. 2, 21. *de re ipsa nempe. nomen enim non habet.* ad trituram satis habilis arena, Col. 2, 20. trituræ tempore, Pall. 1, 36.

Triumphale epulum, Varr. 3, 2 & 5.

Trixago, Veg. 1, 17 & 42. 3, 24. *Dodonæo* chamædrys.

Trochischus, trochiscus, Veg. 2, 9.

Trochleæ Græcanicæ, Cat. 3. *trochleæ sunt machinæ tractoriæ, in quas induntur rotulæ vel orbiculi ærei aut lignei, qui per axiculum versantur, trajectis ductariis funibus. nomen habent a τρόχοις, id est, rotulis: fiuntque ad similitudinem Græcæ literæ Θ, auctore Isidoro: unde fortassis Cato vocavit* Trochleas Græcanicas: *sicut Plautus in Pœnulo ejusdem generis machinationes* Græca celonea: *quæ dicta sunt a similitudine χελωνίου, id est, tegumenti testudinis animalis. Porro orbiculorum in trochleis non est idem numerus, nec idem ordo; sed, ut fert moles onerum, quæ sustolluntur, diversus. numerus machinas nominibus distinguit, ut* Trispastos *dicitur, quæ per tres orbiculos versatur;* Pentispastos, *cum in ima trochlea duo orbiculi, in superiore tres circumvolvuntur;* Polyspastos, *quæ multis orbiculorum circuitionibus facile agitur: cujus generis videtur esse hæc Catonis trochlea. Ordo aliquando binus, superior & inferior, ut hic; nonnunquam ternus, supremus, medius, & infimus, ut in polyspasto Vitruvii. Popma.*

Trogloditis myrrhæ uncia, Veg. 2, 22. *vid.* Trigonitis.

Trulla & Trullium, Cat. 10, 11 & 13. ad apes recondendas in alveo adhibetur, Col. 9, 12. trullis frequentetur inductio, Pall. 1, 15. trulla æquabimus impensam, Pall. 1, 13. *Ab hac* trulla est trullisare *Vitruvii.*

Truncæ arbores, Varr. 1, 14. * *Subst.* truncis (*taleis*) melius quam plantis (*viviradicibus*) olivetum constituitur, Col. Arb. 17.

Trusatiles molæ, Cat. 10 & 11.

Τρυγητὴρ, vindemiator, Col. 11, 2.

Τρυφερὴ *pro* τρυφερὰ, cytisus, Col. Arb. 28.

Tuberculum, cui subest vermiculus, Col. 7, 5.

Tuberes quando serantur & inserantur, Col. 11, 2. Pall. 3, 25. inseruntur cydonio, Pall. 2, 15. *add.* Pall. 10, 14. *Nucipersica*, Pesches-noix *vocari a vulgo, observat Harduinus ad Plin. 15, 14. qui etiam ex Martiali 13, 42 & 43 ostendit, ex Africa in Italiam translatam eam arborem.*

Tuberum, tubero, *pro* tuber, tubere, Veg. 2, 30.

Tubulus fictilis, Pall. 9, 11.

Tubus. tubi fictiles, Pall. 1, 17 & 18.

Tudicula oleo conficiendo, Col. 12, 50. rudicula *alii.*

Tueor. tuemur tecta sumtu majore, Varr. 1, 11. tueri armenta paleis, Col. 2, 17. 6, 3. * *Pass.* tuebantur cives a rusticis, Varr. 3, 1. *Sic etiam usus Vitruvius in Præf. lib. 8.*

Tuguria veterum, Varr. 3, 1. tuguriorum more, Col. 12, 15.

Tum etiam, *præcedente* præter, Col. 4, 18. tum deinde, Col. 4, 24.

Tumentes gemmæ, Col. 11, 2. tumentia jam ficulnea cacumina, Col. 11, 2.

Tumor pastini subsidit, Pall. 2, 13.

Tumultuosum canere, Col. 12, 2.

Tunc *in apodosi præcedente* si, Col. 9, 15.

Tunica in trapeto, Cat. 20. *N. L.*

Tunsa axungia, Veg. 2, 41. grana, Col. 9, 13. radix laseris, Veg. 1, 10. tunsæ Caricæ, Pall. 1, 26 & 30. baccæ, Pall. 10, 14. tunso allio, Col. 6, 8. quibus in unum tunsis, Col. 6, 7. tunsas pilulas, Veg. 2, 62. *Apud Vegetium in prima syllaba fere* o *legebatur, ut & in verbo* tundo, *quod inde cum* tondeo *miscetur v.g.* 1, 11 & 13. 3, 65. * tusa, Veg. 1, 16 & 38.

Turba saxorum, Pall. 6, 3. *ut* populus spicarum, Pall. 7, 2.

Turbatur mare, Varr. 3, 17.

Turduli, *natio*, Varr. 2, 10.

de Turdis Varr. 3, 5. Pall. 1, 26. veneunt ternis denariis, Varr. 3, 2. ut alantur, Col. 8, 10. * turdi pisces, Col.

ſent, qualia v. g. ad onera ope hominum intus calcantium molienda adhibentur. item ad aquas hauriendas e. i. g. a. Tympanum *Varronianum* orbilis *hoc eſt* abſidis radiis *aptatum facit, ut eadem machina &* rota radiata *ſit &* tympanum.

Τυροποιίαν, Varr. 2, 1.

V.

Vacatio ab opere datur, Col. 6, 14.

Vaccæ quæ probentur, Col. 6, 21. Pall. 4, 11. *vid.* Bos. tauris ſubmittendæ, Col. 6, 24. Pall. 8, 4. ſteriles deputandæ aratro, Pall. 4, 11. Col. 6, 22. nam vaccis etiam arant, Varr. 1, 20. *hæ ſunt* vaccæ operariæ, Col. 6, 24.

Vaccius *interlocutor*, Varr. 2, 1.

Vacerræ, Col. 6, 19. quæ ſint, Col. 9, 1. his circumdatum vivarium, Col. 9, 1.

Vaco. vacant a fœtu matres, Col. 8, 15. ab imbecillis valetudinaria, Col. 12, 3. * vacare debet aqua lavacris, Pall. 1, 17. *h. e. adhiberi.*

Vacuum arboribus arvum, Col. 3, 11. vacuæ fructu vites, Col. 3, 2. vacua fœtu loca in vite, Col. 3, 10. vacua tempora, Col. 12, 4.

Vagina vocatur herba, qua ſub latent ſpicæ, Varr. 1, 48. eſſe in vaginis, Varr. 1, 32.

Vagor. vagari latius, quam oportuit, Varr. 1, 2. vagantibus animis apum, Pall. 7, 7.

Valenter ſufferre ventos & imbres, Col. 3, 2. creſcere, Col. Arb. 3.

Valentiſſima vineti pars, Col 4, 23.

Valeo. valebit nutriendis herbis, Pall. 3, 1. valendi occulta feracitas, Pall. 5, 2. * valet necare, *poteſt*, Col. 6, 25. præbere, Col. 3, 2. perennari, Col. 12, 19. edere conceptum, Col. 2, 1. peſtilentiam facere, Col. 6, 5. nihil valent agere, Col. 3, 10. frigore non valebit adſtringi, Pall. 1, 20. quo manus non valebit attingere, Pall. 12, 8. * *ὠκέως* valet cito, Varr. 1, 31.

Valetudinarium pecus, Varr. 2, 1.

Valetudinarium, *locus curandis ægris deſtinatus*, Col. 11, 1. 12, 3. *vid. Gronov. ad Senec. quæſt. nat. 1, præf.* valetudinaria ut curanda, Col. 12, 3.

Valetudinis tutiſſimæ ſunt oves, Col. 7, 2. * valetudines, *morbi*, Veg. 1, 39. 2, 5.

Validi loci, Cat. 35.

Vastitudinem prohibessis, Cat. 141.

Vastus. vasta scientia, Cat. 1, Præf. tempestas, Col. 2, 21. vasti latratus canis, Col. 7, 12. vastissimum flumen, Col. 1, Præf. vapores sideris æstivi, Col. 2, 21. vastissimæ spinæ, Col. 11, 3.

Vates sidereus, Col. 10, 434. venerandus, Col. 10, Præf. optimus, Col. 11, 2. *omnia de Virgilio.*

Vatiis cruribus, Varr. 2, 9.

Uber pro tuberculo cellæ regis apum, Pall. 7, 7. uberis eductione pendent apes βοτρυδὸν, Pall. 7, 7. * uber soli feracis, Pall. 1, 7. herbarum, Pall. 1, 33. ubera campi, *campus pinguis*, Col. 10, 90. ubera musto distenta mortalibus demittit tellus, Col. 3, 21. ubere suo gravata vitis, *fructu*, Col. 4, 27. * *Adject.* uberi solo disponantur, Col. 5, 6.

Uberati gemmis plurimis surculi, Pall. 3, 17.

Ubero. uberat olea, Col. 5, 9. uberantur arbores steriles, Pall. 11, 8.

Ubertatem terræ infamare, Pall. 1, 6.

Vea, via, Varr. 1, 2.

Vectarius equus duplex, ad ephippium & ad rhedam, Varr. 2, 7.

Vectigalia, Col. 1, Præf.

Vectes *varii*, Cat. 19 & 31. vectibus ligneis densetur structura, Pall. 9, 9.

Vectura duum generum, Varr. 1, 16. fœni, pabulorum, stercorum, Col. 2, 13.

Vegetior aspectus tauri, Col. 6, 20.

Vegrandes oves, *male grandes*, *parvæ*, Varr. 2, 2. *vid. Bentl. ad Horat. Sat. 1, 2, 129.*

Vehemens vitis, *valida*, Col. 3, 1 & 10. 4, 22. *add. Horat. Epist. 2, 2, 120.* palus, Col. 4, 12. vehementiora statumina, Col. 4, 16. *vid. Barth. adv. 42, 9.*

Vehes in roboribus & alia ad ædificandum materie, *quæ mensura?* Col. 11, 2. stercoris habet modios LXXX, Col. 11, 2. denæ vehes stercoris, Col. 2, 15. *add.* 2, 16. *vid.* Carpentum.

Vehiculum, quo ad metendum utuntur Galli, Pall. 7, 2.

Vehit equus commodius, Veg. 1, 56. si vasa acetum ante vexerunt, Pall. 12, 20.

Vejanii fratres, Varr. 3, 16.

Velamina corpori, Col. 7, 2. scillæ, Pall. 8, 6.

Velata manu runcare, Col. 11, 3.

Venter. ventris dolor ut sedetur in bubulo pecore, Col. 6, 7. * si ventrem non facit, *h. e. alvum dejicit*, Veg. 3, 57. * ventrem perferunt vaccæ, Col. 6, 24. equæ, Col. 6, 27. fert XII menses equa, Varr. 2, 1. in ventre est hinnus menses XII, Varr. 2, 8. * venter *pro ipso animali prægnante*, Varr. 2, 6. *ut in illo ICtorum*, Fructus ventrem sequitur.

Ventilabra & ventilatores granorum, Col. 2, 10.

Ventilare oleam jactando, Varr. 1, 55. vinum, Col. 12, 30.

Ventositas, Veg. 1, 39.

Ventosi pedes, Veg. 2, 50.

Ventus. ventorum orbis, Varr. 3, 5. libramentum, Col. 1, 5. iisdem ventis constituere plantam, *h. e. ad easdem plagas*, Col. Arb. 20. ventos sedare furentes, Col. 10, 340. venti feraces clementer agitant oleas, Pall. 12, 5. vento separentur paleæ a frumento, Col. 2, 21. e vento concipientes equæ, Varr. 2, 1. Col. 6, 27. * ventos emittit venter, Col. 6, 30. donec ventum reddat equus, Veg 1, 52. * ventum in armum mittito, *inflato*, Veg. 2, 45.

Venuculum far *f.* vennuculum, *nisi potius leg.* vermiculum, *i. e. rutilum*, Col. 2, 6. Vernaculum *vocatur a nostro* 11, 2. * vites, Col. 3, 2. 12, 43. *in Fabriano thesauro sub* Venusia *collocantur. a* ve *augendi &* nucleis *derivat Schol. Horat. Sat.* 2, 4, 71; *quo loco usus est primum Beroaldus ad* venuculam vitem *constabiliendam. Plinio est* Venicula vitis 14, 4. *eandem quæ* scirpula *& quæ* sticula *putat Linda. Sel. Med.* 10, 99. *ubi adscripsit Lichtenhanius, hodie eam* Muscatellam *nominari.*

Venus. ejus procuratio hortorum, Varr. 1, 1. * dum satiata Venus fœcundos compleat artus, Col. 10, 212. nec Venus pastoralis longius quid quærit, Varr. 2, 10. permittenda, Col. 7, 12. Veneris lasciviam amant vaccæ, Pall. 8, 4. in Venerem excitantur admissarii, Col. 6, 27.

Venustas disposita pomorum, Varr. 1, 59.

Vepres consitis spinis ut efficiantur, Col. 11, 3. veprem hunc interimi non posse, Col. 11, 3.

Ver, genitale mundi tempus, Col. 10, 196. quod initium, quot dies habeat, Varr. 1, 28. veris principium rustico ut observandum, Col. 11, 2. vere novo, *ibid.* vere quæ facienda, Cat. 40 & 50. Varr. 1, 27 & 28.

Veratrum, Col. 6, 38.

Verbena, Veg. 3, 1 & 17. *eadem* verbenaca. *Hinc*

Verbenacea calida, *aqua, in qua* verbena *cocta est*, Veg. 3, 18. *coll.* 22. *Est* ἱερὰ βοτάνη, *Eisenkraut.* * *pro* vervecina *vulg. legitur* Veg. 3, 67.

Verberare paviculis, Cat. 91. verberari tempestatibus, Col. Arb. 16.

uno Verbo, omnia sana faciet, Cat. 157. *ut Gr.* ἑνὶ λόγῳ. *Sylb.*

Verendæ partes equi, Veg. 1, 7.

Verentes plagarum boves, Col. 6, 2.

Veretrum jumenti, Veg. 3, 15. stat præ dolore, Veg. 3, 81.

Vergiliarum exortus, Varr. 1, 28. Col. 9, 14. 11, 2. occasus, Varr. 1, 28. Col. 2, 8. a Vergiliis vernis usque ad æstivas, Varr. 2, 11. Vergiliæ celantur, Col. 11, 2.

Vergo. vergere æquabiliter in unam partem, Varr. 1, 6.

Vericulatæ falces, Col. 2, 21. *vericulo vel hastili munitæ. restit. pro* verriculatis.

ex Vermiculo apes, Col. 9, 11.

Vermiculum far, *vid.* Venuculum.

Vernaculus hujus soli fructus, Col. 3, 8. vernaculum s. nostras genus ulmorum, Col. 5, 6. cicer, Col. 9, 1. pecus peregrino utilius, Col. 7, 3. vernaculæ aves, Varr. 3, 5. gallinæ, Col. 8, 2. vernacula examina, Col. 9, 9 & 12. semina peregrinis meliora, Col. 3, 4.

Vernant apes, Col. 9, 9.

Vernantia lilia, Col. 10, 270.

per Vernum, Pall. 10, 13. verno, Cat. 50. Pall. 3, 26 & *al.* Pall. 5, 8. 6, 7. *ita* hiberno; *ita contra* auctumnus *interdum adjective ponitur. ita* Vespertinis.

Verres, Varr. 2, 4. Pall. 3, 26. verrium castratio, Col. 2, 4. *vid.* Sus. Porcus.

Verruculæ binæ sub maxillis capri, Col. 7, 6. Pall. 12, 13. *Sunt illæ papillæ, quæ a collo caprorum dependent. Varro* 2, 3 mammulas pensiles, *Plin.* 8, 50 lacinias a cervice dependentes binas *appellat. Reines. Var. Lect.* 2, 14, *p.* 244. *Schœttg.*

Versicoloribus pomis, Col. 3, 21. anni fœtibus, Col. 10, 256.

Versificationis nostræ gustum præbere, Col. 11, 1.

Versura foliorum, Varr. 1, 46. *diversa species, immutata pro temporibus anni.* * *in arando*, Col. 2, 2 & 18.

Versus agri, Varr. 1, 10. versus, *sulcus*, Col. 2, 2. al-

ternis verſibus ſulcare. * ab ſeptemtrione verſus, Varr. 1, 26. ad exorientem verſus, Varr. 3, 9.

Vertex. vertice mundi, Col. 10, 53. *h. e. vertigine & revolutione, qua efficiuntur vices annuæ.*

Vertibuli commiſſura, Veg. 3, 22. in ipſo vertibulo, *ibid.* vertibula in cervice jumenti, Veg. 2, 41.

Verto. vertere lupinum in florem. *inarare cum floret, ad ſtercorandum*, Col. 11, 2. ſolum bidentibus, Col. 4, 5. *vid.* Convertere. vertendus in quatuor pedes collis, Col. 3, 13.

Vertumnus. *vid.* Vort.

Vervactor,

Vervactum, &

Vervagere *ſimul explicabimus.* Vervagere *igitur verbum ruſticorum fuiſſe videtur, reſtituendum Columellæ* 11, 2, *cujus vis ex derivato* vervactum *optime intelligitur. Eſt autem* vervactum, *quod ex Varrone* 1, 44 *diſcimus*, terra, quæ interdum requieſcit, & reſtibili *opponitur. idem ergo, quod* novale, *vel* ager novalis, *ſ.* terra præciſa (*quod animadverſum jam video a Salmaſio ad Solin. p.* 510 *a A.*) *Omnes autem hæ appellationes, interdum etiam intelliguntur de terra, quæ plane ex incultis primum aratur.* Vervactum *eo, quo diximus, intellectu poſuit Columella* 2, 4 & 10, *it.* 11, 2, *itemque* 2, 13, *ubi* duas operas *poſtulat* in vervacto, in reſtibili agro unam. *Quod enim* veteretum *hic eſt in editione Commeliniana, de eo deinde videbimus. Porro Servius ad Georg.* 1, 50, *explicaturus Virgilii verſum,* At prius ignotum ferro quam ſcindimus æquor, id eſt, *inquit*, antequam faciamus VERVACTUM. *Apud eundem Servium ad Georg.* 1, 21 *locus Fabii Pictoris laudatur, ubi primum locum inter numina ruſtica habet* Vervactor, *quem ſuo deinceps ordine ſequuntur*, Reparator, (*quid ſi* redarator? *quin video a Voſſio ita laudatum hunc locum in Etymologico, v.* Vervactor; & Redarator *jam placuiſſe Salmaſio ad Solin. p.* 509 *b. F.*) Imporcitor, Inſitor, Obarator, Occator, Sarritor, Subruncinator, Meſſor, Convector, Conditor, Promitor. *Quod ſi igitur* Vervactor *Deus locum tuetur, quidni verbum antiquum & bonæ notæ, quamquam ruſticæ, eſſe potuerit* vervagere, *a quo* vervactor *inclinetur, uti reliqua Deorum nomina, quæ laudavimus, a* reparando (*ſ.* redarando.) imporcando (*quod & ipſum fugitivum verbum, quaſi laciniam nobis retraxere veteres gloſſæ*) inſerendo, occando, ſarriendo, ſubruncando, metendo, convehendo, condendo, promendo, *deſcendunt haud dubie.*

Quid? quod totidem literis in Mediceo codice quamquam divisim legit Politianus veru agendi. *Adde, quod* agere *per se vix significat vertere vel arare; quod ver æstati non subjuncturus videtur fuisse Columella; quod pro* vereve *habent Jens. & Bon.* non: *ut nusquam consistere tutius liceat, quam in aperta Codicis Medicei lectione*, vervagendi. *Ceterum de etymologia hujus verbi, non audiendus mihi videtur Plinius, qui 18, 49,* quod vere, *inquit*, semel aratum est, a temporis argumento vervactum vocatur. *Columella hoc ipso capite s. 32 ad hunc ipsum locum, de quo disputamus, respiciens*, quæ mense Januario (*qui certe ad ver non pertinet*) vervacta fecimus. *Si licuit Varroni de L. L. 4, p. 32* veru *a* versando *derivare, quidni &* vervagere *sit* vertendo *&* versando *terram, quæ quieverat vel semper vel aliquamdiu*, agere *& proscindere.* Vertere *enim in hoc argumento dici, notum est.* Vertuntur *cespites ita, ut radices cœlum spectent cet. Unum superest, ut uno loco dicamus, quæ ad hoc verbum pertinent omnia. Scaliger ad Varr. l. c. s. 1, 44, 2, videtur ex toto Columella expunctam velle* vervacti *vocem, &* veteretum *ex MSS. substitui. Sed deseritur auctoritate editionum omnium & MStorum, de quibus nobis aliquid innotuit, nisi quod 2, 13, Mediceus unus, observante Politiano,* veteretum *habet, quam lectionem etiam solus Commelinus recepit, itemque* 1, 3 *&* 2, 10. *MS. Lipsiensis* vervactum *semper fere; semel* 2, 10 veteratum, *& mox* veteretum. *Aliis in locis omnibus* vervactum *omnes agnoscunt: præterquam quod observavi, Robertum Stephanum in fine editionis suæ monere ex vetusto codice legendum* 2, 10 veteretum. *Ceterum* vervacti, *præter loca jam laudata, mentio etiam fit Cat. 27.* vervactum crudum, Col. 2, 4. mense Julio vervacta subigantur, Col. 2, 4. vervacta repetere, Pall. 4, 2.

Vervecis ventriculus, Pall. 1, 35.

Vesicæ indignatio & ejus causæ & genera, Veg. 3, 15. * *pro marsupio*, Varr. 3, 17. * in genibus, & suffusiones, Veg. 4, 14.

Vespæ ex equis, Varr. 3, 16. earum forma, *ibid.*

Vespere exoritur, Col. 11, 2. occidit, *ibid.* se celat, *ibid. de ortu & occasu acronycho.*

Vespertinis, vesperis, Varr. 3, 16.

Vestiariæ arcæ, Cat. 11. *Sed*

in Vestiariis incuriose tractare servos, *vestibus*, Col. 1, 8. Vestiaria *nominamus, non tam arcas, ac repositoria vestium, quam*

ipsa vestimenta. dixit Seneca, Dominus debet servo vestiarium. *Scævola jurisconsultus:* Quæsitum est, an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria, neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea, quæ præponerentur, deberi. *Beroald.*

Vestibulum evadit apis, Col. 9, 12. vestibula in gallinariis, Col. 8, 3. & columbariis, Col. 8, 8. *sunt parvula spatia ante ipsos nidos, quæ advolantem avem excipiant, ne cum impetu in nidum delata ova frangat. Paulo aliter* Col. 8, 4.

Vestigio uno allevatur plaga, Col. 4, 25. *h. e. uno ductu ferri. Quod in fossore est* gradus, *hic est* vestigium.

Vestimenta familiæ, Cat. 59. forensia, Col. 12, 45. ne a tineis infestentur, Cat. 98.

Vestio. vestire oves pellibus, Col. 2, 22. vineis agrum, Col. 3, 4. pedamenta, Col. 4, 1 & 15. statumina propaginibus, Col. 4, 22. vestit ulmum vitis, Col. 5, 6. vestierint se vites frondibus & uvis, Col. 4, 27.

Vestitissimum pecus oves, Col. 7, 3.

Vesvia rura, Col. 10, 133.

Vesuvii loca quod leviora, salubriora, Varr. 1, 6. colles, Col. 3, 2.

Veterani boves, Varr. 1, 20. veteranæ gallinæ, Col. 8, 5. vineæ, Col. 3, 21. 4, 22. 11, 2. vites, Col. 3, 15.

Veterensis Paridius, Col. 4, 3.

Vetereta *reverentia Victorii reliquimus* Col. 1, 3. 2, 10 & 13. *sed vid.* Vervacta.

Veterinarii *sc. medici*, Col. 6, 8. 7, 5. 11, 1. veterinaria medicina ad oves quoque pertinet, Col. 7, 3. Veterinariorum *pro* veterinorum *leg.* Veg. 1, 39.

Veterinus. veterinæ pecudes, Varr. 1, 38.

Veterno pressum pecus, Col. 7, 10. consenescere, Col. 7, 5. *Torpore, segnitia, somno, ignavia.* Veternus *proprie est ille morbus, quem* lethargum *Græci nominant, in quo marcor & inexpugnabilis pæne dormiendi necessitas: vulgo medici* subetiam *appellant. Inde* veternosus *pro ignavo atque torpente, & somniculoso ponitur. Beroald.*

Vetulæ columbæ, Varr. 3, 7. vetulo vino, Col. 10, 428.

Vetus ætas turturum minus idonea ad saginandum, quam novella, Col. 8, 9. ex vetere arbusto, Col. 12, 38. materia, Col. 7, 3. veteri rancore, Pall. 1, 20 *etiam MS. Sylb.* veteres Romani, Col. 6, Præf.

Vetustatem vinum patitur, Col. 3, 2. in vetustatem re-

profcindemus, Pall. 10, 7. tertia vice arabitur, Pall. 10, 1. tribus vicibus per annum fœtus edunt, Pall. 1, 28. tribus per diem vicibus, Pall. 1, 30.

Viciſſitudinem cepis reddunt nuces, Pall. 2, 15.

Victum tolerare, Col. 10, Præf.

Videt fructus dolium ac modium, Varr. 1, 37. vos videritis, qui Ariſtotelem legitis, Varr. 2, 5. videndum hæc quatuor, Varr. 1, 6.

Viduata corpore materia, Col. 10, Præf. priſtino alimento vitis, Col. Arb. 1.

Viduertatem prohibeſſis, Cat. 141. *Antique, pro* viduitatem. *Non ſatis certum huic voci præſidium petitur ex Plauti Rud. 3, 3, 2. Eſt enim ibi* viduertas *modo ex conjectura Douzæ. Libri omnes* viduitas.

Viduo. viduantur duo ſtatumina, Col. 4, 2.

Viduus pecudibus ager, Col. 2, 15. mortalibus orbis, Col. 10, 65. viduum arboribus ſolum, Col. 2, 2. ramum maritare, Col. 5, 6. vidua fructibus membra, Col. 3, 10. ſtatumina, Col. 4, 22. ſpinis novalia, Col. 7, 3. viduæ pecudibus pabulationes, Col. 9, 4.

Vieo. vimina unde viendo quid facias, Varr. 1, 23.

Vieta poma, Varr. 1, 59. ficus, Col. 12, 15. *Cic. de Senect. 2:* Neceſſe fuit aliquid eſſe extremum, & tanquam in arborum baccis terræque frugibus maturitate tempeſtiva quaſi vietum & caducum.

Vigena & quina jugera, Col. 4, 30.

Vigent pretia, Col. 8, 17. vigentis ſenſus adoleſcentulus, Col. 11, 1.

Vigilaces in cuſtodia canes, Col. 7, 12. galli, Col. 8, 2.

Vigintivir *ſ.* XX vir ad agros dividendos, Varr. 1, 2.

Viginti una pars, Col 5, 3.

Vigor experrectus, Col. 1, Præf. cum vigore & alacritate, Col. 11, 1.

Vilicus *pro* villico *in veteribus libris, v. g.* Cat. 2. *Victor. ad Cic. fam. 16, 21.*

Vilis guſtus, Col. 3, 2.

Viliſſime conſtat, Col. 9, 1.

Vilitatem proventus facit, Col. 6, 3.

Villa quæ dicatur, Varr. 3, 2. ut ædificata & inſtructa eſſe debeat, Cat. 3. Col. 1, 5. 12, 2. ubi ponenda, Varr. 1, 12. Col. 1, 4 & 5. quem modum habere debeat, Varr. 1, 11. ædificanda ſi locetur, Cat. 14. ut ædificanda & diſ-

ponenda, Col. 1, 4 & 6. Varr. 1, 13. in villa & circum eam ali pascive quæ possint, Varr. 3, 3. circa villam esse quæ debeant, Col. 1, 6. villa a quibus rebus olim laudaretur, Varr. 1, 13. perpolita, Varr. 3, 2. rusticæ villæ olim majoris erant, quam urbanæ, Varr. 1, 13. ut ædificanda urbana, Cat. 4.* publica Romæ, Varr. 3, 2. *locus classicus.*

Villaticus canis, Col. 1, 12. villatici greges, Varr. 2, 9. villaticum pecus, Varr. 3, 2. mel, Col. 9, 4. pastio, Varr. 2, Præf. *it.* 3, 1 & 2. de villaticis pastionibus Varr. 1, 1. Col. 8, 1. villaticæ gallinæ, Varr. 3, 9. Col. 8, 2.

Villicus qui & unde dictus, Varr. 1, 2. *unde exstiterit,* Col. 12, Præf. qualis esse debeat, Col. 8, 1. 11, 1. 12, 1. ejus officia, Cat. 5 & 142. cella, Varr. 1, 13. Col. 1, 6. quid potissimum in ejus magisterio, Col. 11, 1. in officio ut contineatur, Col. 1, 2. perfectus ut fiat, Col. 11, 1. villicus Columellæ liber XI ab ipso vocatur, Col. 12, 18. *Hic enim totus fere villicum informat.*

Villicæ officia, Cat. 143. Col. 12, 1. *vel potius toto libro.*

Villicationis officium, Col. 11, 1.

Vimen, *salix*, Col. 4, 30. vimine textum sirpiculum, Col. 10, 304. viminum satio, Varr. 1, 23. quia serenda, Col. 4, 30. saligna, Pall. 1, 38.

Viminales salices, Col. 4, 30.

Vimineos qualos, Col. 8, 3. 12, 48.

Vinaceus, *a, um. videtur sua natura adjectivum nomen fuisse. Ac* vinaceos *puto dixisse primum, deinde intellexisse* folliculos acinorum uvæ *expressos quidem, & suo sibi succo privatos, comprehensis tamen etiam granis. Totum hoc Græci vocant* στέμφυλα, *quo non in uvis tantum, sed in olea etiam utuntur. Eodem intellectu dicuntur* vinaceæ, *int.* baccæ. *Denique* vinaceum (granum) γίγαρτον, *sed ita, ut quemadmodum Græce hæc ipsa* γίγαρτα, (*e. g. Geop. 6, 13.*) *ita Latinorum* vinacea *pro* στεμφύλοις *nonnunquam sumantur. Hæc jam exemplis nostrorum firmabuntur. Habet igitur*

Vinaceos recentes Cat. 25. illutos Cat. 147. calcare, Col. 12, 39. dolia, quo vinaceos condat, Cat. 10. ollæ in vinaceis conduntur, Cat. 7.

Vinaceæ hemina, Col. Arb. 4. vinaceam stercori mixtam, Pall. 3, 9. vinaceæ condensantur, Col 12, 43. cibus agnorum, Varr. 2, 2. *sed* vinaceæ cibo sterilescunt gallinæ, Pall. 1, 27. *sed add.* Col. 8, 4 & 5.

Vinacea quæ acinis celantur, Col. 11, 2. Pall. 10, 11.

uvæ paſſæ detractis vinaceis, Col. 12, 75. ſine vicaceis uvæ quomodo creentur, Col. Arb. 9. *Credo etiam ap. Ci.. de Sen. 15 legendum* ex acini vinaceo; *non* acino vinaceo. *Reſpondet enim* fici grano. *Sed hoc jam viderunt viri doctiſſimi.* * vinacea conſpiſſata, Col. 12, 43. eluta & ſiccata, quæ de lora eximuntur, bobus dantur, Col. 6, 3.

Vinalia ruſtica, Varr. 1, 1.

Vinarii lacus, Col. 12, 18. cellæ, Col. 1, 6. vaſa, Cat. 19.

Vincire fœnum, Col. 2, 22. manipulos, Col. 2, 19. dolia plumbo, Cat. 39. vinciri virgas, Cat. 2. vinctura papavera ſomnos profugos, Col. 10, 104.

Vinco. victi ſumus opere, Col. 11, 2.

Vinctus, quod ceſtum vocabant antiqui, Varr. 1, 8.

Vinculis quibus & quomodo religandæ vites, Col. 4, 13. vinculi genus ad inſitionem diverſum, Col. 4, 29. ex rubo, Col. 4, 31. ut vinculum exſtet, Col. 12, 32. * vinclis in terram defigere vites, *h. e. furcillis*, Cat. 41.

Vindemiæ quæ opus ſunt, uti parentur, Cat. 23. Col. 12, 18. Pall. 10, 11. matura eſſe unde cognoſcatur, Col. 11, 2. Pall. 10, 11. quando & quomodo facienda, Varr. 1, 54. Col. 11, 2. vindemia facta quæ facienda, Cat. 26. * dolia ubi V vindemiæ eſſe poſſunt, Cat. 11. vindemias condimus, Col. 1, Præf. Varr. 2, Præf. vindemiam videt cella, Varr. 3, 2. *ita* meſſis & fœniſicia, *ibid.* vindemiis Liberi exuberare, Col. 1, 1. * vindemia mellis, Col. 9, 15.

Vindemiatorum aleam ſubire, Col. 3, 21. * vindemiator, *ſidus* τρυγητὴρ, Col. 11, 2.

Vindemiatoria vaſa, Varr. 3, 2.

Vindemio vinum, Col. 12, 33.

Vindicant ruſtici cibariorum partem, *h. e. ſervant, compendii faciunt*, Col. 12, 14. vindicandum a ſole ſterquilinium, Varr. 1, 13.

Vineæ utiles an ſint, Varr. 1, 8. Col. 3, 3. quo agro ferendæ, Cat. 6. Varr. 1, 25. quale ſolum poſtulent, Col. 3, 1 & 12. Arb. 3. Pall. 1, 5. quale ſolum & cœlum, Pall. 2, 13. quam cœli regionem ſpectare, Col. 3, 12. quibus rebus inſtructæ eſſe debeant, Cat. 11. Varr. 1, 18. *huc pertinet* vinearum dos, Col. 3, 3. earum ſpecies multæ, Varr. 1, 8. tria genera, Col. Arb. 4. ſunt vel laxius vel anguſtius conſitæ, *ibid.* novellæ ut frequentandæ, Col. 4, 15. quos operarios requirant, Col. 1, 9. ut conſtitui & inſtitui debeant, Col. 3, 4. Arb. 1. in hortulos ut dividen-

Vitiginei surculi, Cat. 41. vitigineis foliis contegunt, Col. 12, 16.

Vitiles alvi, Varr. 3, 16. vitilia cola, Cat. 11. Vitile *dicitur, quidquid viendo factum est. Nam & funes, & corollæ, & alia, quæcunque plexili opere fiunt, vieri dicuntur.* Vitiles alvi *apum Varroni, qui ex viminibus facti. Perperam Victorius* vitile *exponit lentum, & quod facile flectitur. Immo* vitile *est* τὸ πλεκτὸν, *quod ex vimine & viendo factum est. Sic* apertile, τὸ ἀνοικτὸν, *& similia. Plin. lib. 22, c. 4, de foliis palmæ:* Nunc ad funes, vitiliumque nexus, & capitum levia umbracula funduntur, πρὸς τὰ τῶν πλεκτῶν ἅμματα. *Hæc Salmasius ad Solin. c. 22, p. 174. Schœttg.*

Vitio. vitiat ova gallus crebriore initu, Col. 8, 11. vitiatur in opere instrumentum, Col. 12, 1. ne vitientur boves aliqua offensa, Pall. 4, 12.

Vitiosum pecus, Varr. 2, 1.

Vitis. *De cultu ejus tribus libris, nempe III, IV & V, cum præcipiat Columella, nemo exspectat, credo, ut omnia loca huc referamus. Multa enim, quæ ad rem ipsam pertinent, præcepta sunt in* Vinea. *Persequamur tamen ordine, quantum licet, quæ præ ceteris notanda videntur, tum ex Columella, tum ex ceteris.* Sulcos & propagines quales desideret, Cat. 43. quomodo ferantur, Cat. 28. quot modis ponantur in provinciis & in Italia, Col. 3, 14. ponuntur pastinato solo melius, quam novali, Col. 3, 15. poni, putari, propagari, reparari quando deb. Pall. 11, 4. ablaqueari, Col. 4, 8. Pall. 2, 1 & 11, 5. fodi, Col. Arb. 12. pastinari, Col. 3, 13. putari, Cat. 32. Col. 4, 9 & 10. *it.* 23 & 24. Arb. 10. Pall. 1, 6. 3, 15. pampinari, Col. Arb. 11. Col. 4, 17. *it.* 27 *integr.* & 28 *it.* 29. pedari, Col. 4, 12. *f.* palari, Pall. 3, 20. alligari, Col. 4, 13 & 20. Pall. 4, 7. jugari, Col. 4, 17. pulverari, Pall. 8, 1. propagari, Cat. 133. Pall. 3, 16. 11, 16. ex arbusto transferri, Pall. 3, 10. inseri, Cat. 41. Col. 4, 29. Arb. 8. Pall. Insf. 45. femina quæ optima, Col. 3, 10. Arb. 3. qualis malleolus legendus, Col. 3, 6. caput, *vid. h. v.* Vitis arbustiva, Col. 5, 6. Arb. 16. vitis capitata & brachiata, Col. 5, 5. jugo superposita, aut arundinum statuminibus per orbem connexa, Col. 5, 5. sine adminiculis consistens, Col. 5, 5. prostrata, *ibid.* * vitis quæ ferax, Col. 3, 6 & 7. Arb. 2. Pall. 11, 3. prodigialiter feraces vites, Col. 3, 3. biferæ, Varr. 1, 7. tricenariæ, Varr. 1, 2. vitis unius intra biennii tempus progenies duo juge-

ra, Col. 3, 9. oleri inimica, Varr. 1, 16. steriles ut curentur, Pall. 12, 10. Col. Arb. 8. lacrimarum nimietate tabescentes, Pall. 3, 30. quarum fructus humore putrescit, Pall. 10, 18. macræ, Cat. 37. ægræ, Pall. 4, 7. læsæ, *ibid.* ne a bestiolis infestentur vites, Pall. 1, 35. ne sine fruge luxurient, Pall. 12, 9. radices ne implicentur, Col. 3, 15. ut fructum ad maturitatem perducant, Col. Arb. 8. ut botryones & albos & nigros ferant, Pall. 3, 33. cinis vitis vini colorem mutat, Pall. 11, 14. * vitis vel ad escam deponitur, vel ad effusionem, Col. 3, 2. quæ ad escam utiles, Col. 3, 2. *De reliquis generibus, speciebus, nominibus, ante omnia admonitio tenenda ipsius Columellæ, qua longum catalogum claudit* 3, 2. *Hic nomina vitium, uvarum, vinorum, elementari ordine proponemus: loca auctorum nostrorum sub suis cujusque literis indicantur.* Alba *huc non pertinet, vid. mox separatim.* Albuelis. Allobrogica. Amethystos. Aminæa. Apiana. Apicia. Arcella. Arcellaca *vel* Arcelaca. Argitis. Avara. Basilica. Biturica. Bumamma *s.* Bumastus. Ceraunia. Cocolubis. Cydonitæ. Dactyli. Duracinæ. Elvenacæ *s.* Helven. Emarci. Eugeniæ. Fæciniæ. Fereolæ *an* Ferreolæ? Fregellanæ nigræ. Gemellæ *s.* Geminæ. Germanæ. Græculæ. Helvenacæ. Helveolæ *s.* Helvolæ. Hirtiola *s.* Irtiola. Hispanica. Inerticula. Lanata. Libyca. Longa. Merica. Miscellæ. Murgentinæ. Nomentanæ. Numisianæ. Oleagineæ. Pompejanæ. Præcox. Pretiæ. Psithiæ. Purpureæ. Rhætica. Rhodiæ. Rubellianæ. Scantianæ. Scirpula. Sircitula. Sophortiæ. Spioniæ. Sticulæ. Thasiæ. Theriaca. Tripedaneæ. Variæ *s.* Helvolæ. Vennuculæ *an* Vermiculæ? Unciariæ. * Uniusne, an diversorum generum ponendæ? Col. 3, 20. Pall. 3, 9. quæ, quibus locis gaudeant? Cat. 6. Col. 3, 1. Pall. 3, 9. quæ inprimis conserendæ, Col. 3, 2. per species digerendæ in suos sibi hortos, Col. 3, 20 & 21. * vitis vel flagellum est, vel palma, Varr. 1, 31. *pro* palmite *etiam* Cat. 41. *Quin* * vitis alba, *propter qualemcunque similitudinem est* Bryonia alba, *de qua* Col. 10, 347. *it.* 12, 7. & Pall. 1, 35. Gr. ἄμπελος λευκὴ, *Gall.* Couleurée, *nostris Stichwurz. Multa de hac Plin. 23, 16. & ibi Harduinus.* * vitis & viticula, *de ramis cucumeris*, Pall. 4, 9 & 10. *de* arundinis flagello *posuisse videri potest* Cat. 47. *Sed mihi non liquet.*

Vitiscat *lectio expuncta ex* Col. Arb. 7. *jam legitur* radices vitis citet.

Vitium tritici siligo, Col. 2, 9. *i. e. secundum quoddam*,

inferiusque genus, ex priori ortum, ut vitium vini acetum *Plin. 23, 27. cf. Col. 2, 6 pr.*

Vitreus, *a*, *um.* vasa victilia vel vitrea, Col. 12, 4. fidelia vitrea, Col. 12, 56. * in vitreo componere napa, Col. 12, 34. *ubi substantive poni videtur.*

Vitulus & vitula, Varr. 2, 5. vituli quando nasci, quomodo ali soleant, Pall. 5, 7. castrari, Col. 6, 26. Pall. 6, 7. 7, 6. * Vitulus cognomen Pomponiorum, Varr. 2, 1 & 11. * vituli marini adeps, Col. 6, 32. pellis, Pall. 1, 35.

Viva terra, Pall. 3, 32. *interpretor ex loco herbido vel frugifero sumtam.*

Vivacitas silicis absumitur, Col. 2, 2. vivacitatem suam prorogare in X annos, Col. 11, 3.

Vivaria silvestrium pecudum, λαγοτροφεῖα, Col. 8, 1. ferarum, Col. 9, 1. vivarium frequens piscibus, Col. 8, 16. vivaria ab mari delata, Col. 8, 16.

Vivax herba, Col. 10, 88. vivacior est cunila, quam ut, Col. 11, 3. vivacissima arundo, Col. 4, 32.

Viverra ne perrepat, Col. 8, 15:

Vivido halitu caloris animatæ apes, Col. 9, 13.

Viviradix præstat malleolo, Col. 3, 14. ut ematur, Col. 3, 3 & 4. deponatur, Col. 3, 15. educetur, Col. 4, 6. de pastinato eximatur, Col. 3, 3. transferatur, Col. 4, 16. in provincialibus vineis ut tractetur, Col. 5, 5. * in rosa serenda adhibetur, Varr. 1, 35.

Vivo. vivere prisci quibus rebus soliti fuerint, Varr. 2, 1. si utraque vixerint, *h. e. comprehenderint*, *convaluerint*, *davon kommen*, Col. Arb. 16.

Ulcus tetrum, Cat. 157. ulcera facta, Col. 6, 8. ulceribus remedium, Cat. 157. Col. 6, 13.

Uliginosus ab aquoso quid differat, Varr. 1, 6. fit locus, cum delapsum aquæ non habet, *ibid.*

Uligo. uligine redundat regio, Col. 1, 6. uliginem dulcem desiderat, Col. 11, 3. * morbus pedum, *qui &* dulcedo, Veg. 2, 52.

Ulmei folii callum, Pall. 4, 10.

Ulmi ut serantur, Cat. 28. ulmorum genera, satio, cultura, Col. 5, 6. generosissima Atinia, Col. Arb. 16. ulmus apium ventrem solvit, Col. 9, 13. ulmi utiles in finibus, Varr. 1, 15. catenis, Pall. 12, 15. semen ulmi samera, Col. 9, 13.

Ulpicum, Allium Punicum ἀφροσκόροδον, Col. 11, 3. Bæticum, Veg. 1, 18. ulpici caput, Cat. 71. satio & cul-

ferrei, Col. 12, 18. * custodum in vite, Col. 4, 24. Pall. 3, 12. *duræ illæ & siccæ partes ultra gemmam ultimam superiori anno relictæ, (neque enim consultum est sarmentum incidere*, Col. 4, 21) *postquam germinavit gemma resecandæ. vid.* Ungula. * ungues marini, Veg. 1, 20. 4, 12. *vid. Plin. 9, 33 pr. & ibi Harduin.*

Ungulæ læsæ remedia, Col. 6, 15. restituendæ ratio, Veg. 2, 56 & 57. de perna, Cat. 158. * ungulis similis resectio palmitis, Col. 4, 24. *vid.* Unguis.

Unicolores pecudes, Varr. 2, 4.

Unio cepa simplex, Col. 12, 10. *vid. Salm. ad Solin. p. 822.*

Unitas coloris apparet, Col. 7, 3. dum unitas fiat, Col. 12, 22. unitatem faciunt, Col. 11, 3. 12, 24.

Universitas operis inchoati, Col. 9, 2. rusticationis, Col. 1, Præf. tergoris, Col. 7, 3.

Universi genitor, Col. 3, 10.

Unus ex multis, *exceptiva & cum prærogativa*, Col. 11, 1. unæ fibulæ locum facito, Cat. 19. uno *dativ.* Varr. 1, 18. unæ quadrigæ, Varr. 2, 1. unas molas, Cat. 13. * unum & vigesimum diem, Col. 8, 5. Arb. 26. * unus & imus *confund. ubi vid.*

Vocabula sua mutare, *h. e. nomina*, Col. 3, 2.

Vocale instrumentum, Varr. 1, 17.

Vociferant galli, Varr. 3, 9. vociferatus est anser, Col. 8, 13.

Vocificantes, Varr. 3, 16.

Volatile pecus, Col. 8, 4.

Volatura coturnicum, Varr. 3, 5. a volatura capiuntur turtures, Col. 8, 9. * pro ipsis turdis, Col. 8, 10.

Volema pira, Cat. 7. Col. 5, 10. 12, 10. *volam implentia interpretatur etiam Rhod. ad Scribon. c. 104, p. 174.*

Volo. velit dignari, *pro dignetur*, Col. 11, 1. *ubi laudabat Schættg. Reinesium & Burmannum ad Petron. c. 70.* volunt volucres purum locum, Varr. 3, 6. volens propitius, Cat. 134 & 139. volentibus Divis, Cat. 141.

Volvæ intimæ, χορίον, Varr. 2, 1. *Ita* volvam pomorum *apud Scribon. comp. 104, p. 174 Rhod. Hadrian. Junius interpretatur* pomi medium, in quo velut loculo semina latent. *Ursinus malebat* valvolæ.

Volucra ne vites lædat, Col. Arb. 15. *cf.* Col. 10, 333, *ubi* volucres infestæ Baccho. *Ex lectione Pliniana commonitus, lego* volvox. *Plinii verba ad hanc rem pertinentia subscri-*

Urceolaris herba, Veg. 1, 34. parietaria *Dodonæo*, *quod* urceis vitreis *detergendis adhibita.*

Urceum aheneum, quod, Cat. 13.

Urceus. urcei aquarii, Cat. 10. fictiles, Cat. 13. urceis progeritur oleum, Col. 12, 50. urceo fictili, Col. 12, 44.

Uredo eſt a frigore, Col. 3, 20. *Paſſim* urendi *itemque adurendi verbum* frigori *attribui docet Fabri theſaurus.* Uredo & vulnuſcula in elephantiaſi, Veg. 1, 16.

Urina ſi ægre fluat aut genitalia deurat, Col. 6, 30. urina hominis apta ſurculis, Col. 2, 15. adverſus vermes, Pall. 3, 25. 4, 10. urina pota reficiuntur apes cœliacæ, Varr. 3, 16. vetus pomis & vitibus affunditur, Pall. 3, 8. 4, 8 & 10. 12, 10. bubula adverſ. campas, Pall. 1, 35. aſini obviat vermibus, Pall. 4, 10. bubula vel hominis, Col. 9, 13. *vid.* Lotium.

Urna quinquagenaria, Cat. 10. *quinquaginta ſextariorum capax, Turneb.* 7, 22. urnæ ſparteæ, Cat. 11.

Urnales II, Cat. 13. *forte ad* urceos *refertur.*

Uro. uratur vi ſecuti algoris, Pall. 11, 5.

Urpicem unum, Cat. 10. *quidam* Irpicem *malunt. Videtur* urpex *antiquior*, *ut ex* ὄμβρος *factus eſt* imber.

Urruncum, Varr. 1, 48.

Urſini adipis vires, Pall. 1, 35. urſinus ſanguis, Col. Arb. 15.

Urticæ enecant anſerculos, Col. 8, 14.

Uſioni quæ ſupererunt, Cat. 38. ſuæ quod ſatis ſit, Cat. 145 & 149.

Uſque adeo quo præacueris, Cat. 40. donec craſſus erit, Cat. 86 & 88. dum fiat craſſum, Cat. 95. uſque eo dum colliqueſcant, Col. 12, 22. raduntur quoad eliciatur ſanguis, Col. 6, 31. uſque quoad erunt lactentes, *quamdiu*, Varr. 2, 7. uſque quo incipit eſſe, Pall. 4, 1. uſque donec commadebit, Cat. 156. uſque dum habebis, dato, Cat. 30. uſque in noſtra tempora, Col. 12, Præf. in LX annum, Col. 11, 1. in annos VII, Pall. 3, 26. in Kal. Octobr. Col. 4, 5.

Uſtura ne conſtringat medicamentum, Veg. 4, 8.

Uſurarum ſemiſſes, Col. 3, 3. uſura ſemiſſium, Col. 3, 3. uſuram adjiciunt quædam ſervata diutius, Varr. 1, 69.

Uſurpare res urbanas, *agere*, Varr. 2, Præf. uſurpatur hæc inſitio æſtivo tempore, Col. 5, 11. hæc non ſunt uſur-

panda (*facienda*) continuis annis, Col. 12, 44. usurpant hoc nomine ramos agricolæ, Col. 5, 6.

Usus magister, Col. 10, 339. 4, 11. & experientia dominantur in artibus, Col. 1, 1. cum usus exigit, Col. 12, 7. in hoc usu, *pro* in hunc usum, Col. 12, 48. usu continuo gratia pascui exolescit, Col. 7, 3. in usu est post annum, *adhibetur*, Col. 12, 21. si quid usus venerit, Cat. 4.

Ut ἐκβατικόν. eo conveniunt, ut ipsi se necent curculiones, Varr. 1, 63. * *conditionale est:* ut Saserna dicat verum, Varr. 1, 19. ut hæc scripserit in agricultura, Varr. 1, 2. * *pro* verbi gratia, Varr. 2, 1 *&* 2. ut puta, Col. 5, 2. * ut enim ἅτε δὴ *Scal. ad loc.* Varr. 2, 9, ut ejus, quod eo comite indiget *&c. leg.* ut enim quod *&c. vid.* Quod enim. * ut maxime, Col. Arb. 7. * *omissum*, vel *ἀπὸ τοῦ κοινοῦ repetendum ex* ne *præmisso*, Col. 8, 7: ita ne vagetur, sed potius *&c.* * ut consideret vinitor, *pro* consideret, *vel* opus est, ut consideret, Col. 4, 24. * ut accumbit, vix resurgit, *pro* cum, Veg. 3, 83. * ut quisque locus frigidus erit, is primus conseratur *rel.* Col. 11, 2. * *an duplicem personam sustineat* ἢ ut, *vid.* Varr. 2, 1: ut ex arboribus *&c. pro* ut sicut. Col. 7, 3: ut & ante diximus *&c. ubi ad verbum* diximus *relata*, *comparandi adverbium est; ad* meminerimus, *conjunctio.* Col. 11, 2: ut quæque res defecta erit. *Considerandum etiam*, *an* ἢ quam *eodem modo posita sit Cic. fin. 3, 9*: Quid autem apertius, QUAM, si selectio nulla sit ab iis rebus, quæ contra naturam sint, earum rerum, quæ sint secundum naturam, tollatur omnis ea, quæ quæratur laudeturque prudentia? *unam* quam *postulat nomen comparativum* apertius, *alteram verbum* tollatur. * *pro* ut *leg. videtur* utut, Col. 1, 1 *fin.* ut occupato.

Utensilia, quibus aut alitur hominum genus, aut excolitur, Col. 1, 3. 2, 13. 12, 1. *ita* utensile far, vinum, *rel.* Varr. 1, 2. utensilibus collectis revolant apes, Col. 9, 5.

Uterque. ea res utraque, Col. 1, 9. quod utrumque usurpatur, Col. 3, 14. utræque summæ, Col. 5, 1. quæ utraque genera, Col. 5, 11. *sic* Col. 1, 7 *&* 8. 4, 1.

Uterum corrumpit in ovibus aqua varia tempore admissuræ, Varr. 2, 2. in utero dolii, Col. 12, 4.

Utilis sapor pomorum, Pall. 4, 10. magis utilior nepotibus, quam filiis, Col. 6, 37. * utillime & utillimus *MS*, Pall. 8, 1. 11, 4. 12, 15.

ad Utilitatem adducere, *de bove domando*, Varr. 1, 20.

Utique, *in concedendi significatione*, Varr. 2, 4. 3, 7. Col. 1, 4. 4, 7.

Utor. uti factoribus, Cat. 13. erit qui utatur, Cat. 7. utenda rogat, Cat. 5. utito *pro* utitor, Cat. 96, 107, 123 & 126. quam uti voles, Cat. 118. vilicam uti, Cat. 142. vicinas, Cat. 143. *vid.* Adusus. Quam rem utuntur medici, Varr. 3, 16. ex altero loco, *cisterna*, ut homines, ex altero, *lacu*, ut pecus uti possit, Varr. 1, 11.

Utrinque secus, Cat. 21.

Utroque, *ad majores pariter atque ad minores*, Varr. 2, 10.

Utrum editis, *sine interrogatione*, Varr. 3, 2.

Utrumne consuerit, Col. 11, 1.

Uvæ bis mille in una vite, Col. 3, 3. ut varii generis & coloris acinos ferant, Col. Arb. 9. sine granis ut nascantur, Pall. 3, 29. *quod idem est*, sine vinaceis, Col. Arb. 9. si nimio imbre complutæ sint, ut cognoscatur, Col. 11, 2. ut serventur (ollares) Col. 12, 43. Pall. 10, 17. in vite ad veris initia, Pall. 12, 12. ut siccentur, Col. 12, 15. coctæ ut serventur, Cat. 25. passæ, Cat. 7. ut fiant, Col. 12, 39. passæ Græcæ ut fiant, Pall. 11, 22. * silvestres, Pall. 7, 11. labruscam *alias vocant.* * uvæ marinæ, Veg. 1, 20. 4, 12. *inter suffimenta: piscis est Plin. 9, 1. ubi vid. Harduin.*

Vulcanalia, Col. 11, 3. *Dies feriatus Vulcano dicatus, dicitur* Vulcanalia. *M. Varro:* Vulcanalia a Vulcano, quod ei tum feriæ, & quod eo die populus pro se in ignem animalia mittit. *Plinius:* A Vulcanalibus lucubrare incipiebat studendi causa. *Beroald.*

Vulgares equi, Col. 6, 27.

Vulgo jacentes testæ, *passim*, *temere abjectæ*, Col. 9, 12.

Vulneribus medentia, Col. 6, 32.

Vulpibus communis vinea, Varr. 1, 8.

Vulsiniensis lacus, Col. 8, 16.

Vulsant jumenta, cum aliquid ruperunt, Veg. 3, 42.

Vulsura pecorum tonsura antiquior, Varr. 2, 11.

Vulsus *est pejus & cum periculo tussiens, quod colligas ex* Veg. 1, 53. 3, 65, 66 & 68.

Vulturnus, *Eurus*, Col. 5, 5. 11, 2.

Vultus. vultu eodem venit æstas aut hiems, Col. 1, Præf.

X.

X decussis, Col. 3, 13. * X *pro* ss. laxatus *pro* lassatus

MS. Pall. 4, 12 *extr. & sæpe codex Columellæ Lipſ. Etiam ſæpe apud Vegetium*, *v. g.* de laxis, *h. e.* laſſis, 1, 38. *ita* triſſago, trixago *cet.*

Xylobalſamum, Col. 12, 51.

Y.

Yricus, Veg. 1, 38. *forte* colore iridis.

Yris illyricæ, Veg. 1, 34. & yreos crudi, *forte* floris iridis, Veg. 1, 20.

Z.

Zeus piſcis, Col. 8, 16.

Zinziberis triti, Pall. 11, 20.

Ziziphus arbor apibus grata, Pall. 1, 37. rutila & alba, Col. 9, 4. ſatio & cultura, Pall. 5, 4.

Zizipha ut ſerventur, Pall. 5, 4. *MS. Pall. melius*, zizyphum, *& ita quoque Vindanion Geopon. 10, 43. Ceterum fructus zizyphi noti ſunt apud noſtros. Videantur Baptiſt. Pius annot. poſt. c. 37, Salmaſ. ad Solin. c. 52, p. 730, Bodæus a Stapel ad Theophraſt. hiſt. plant. 4, 4, p. 328 ſ. Schœttg. Officinæ appellant* jujubas.

Zungitis, Veg. 4, 16. *N. L.*

Zythi Peluſiaci pocula, Col. 10, 116.
